

Ο νέος
Στιγκ Λάρσον.

Independent

Jo Nesbø

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ

Νέμεσις

Τρίτη έκδοση / 11η χιλιάδα

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

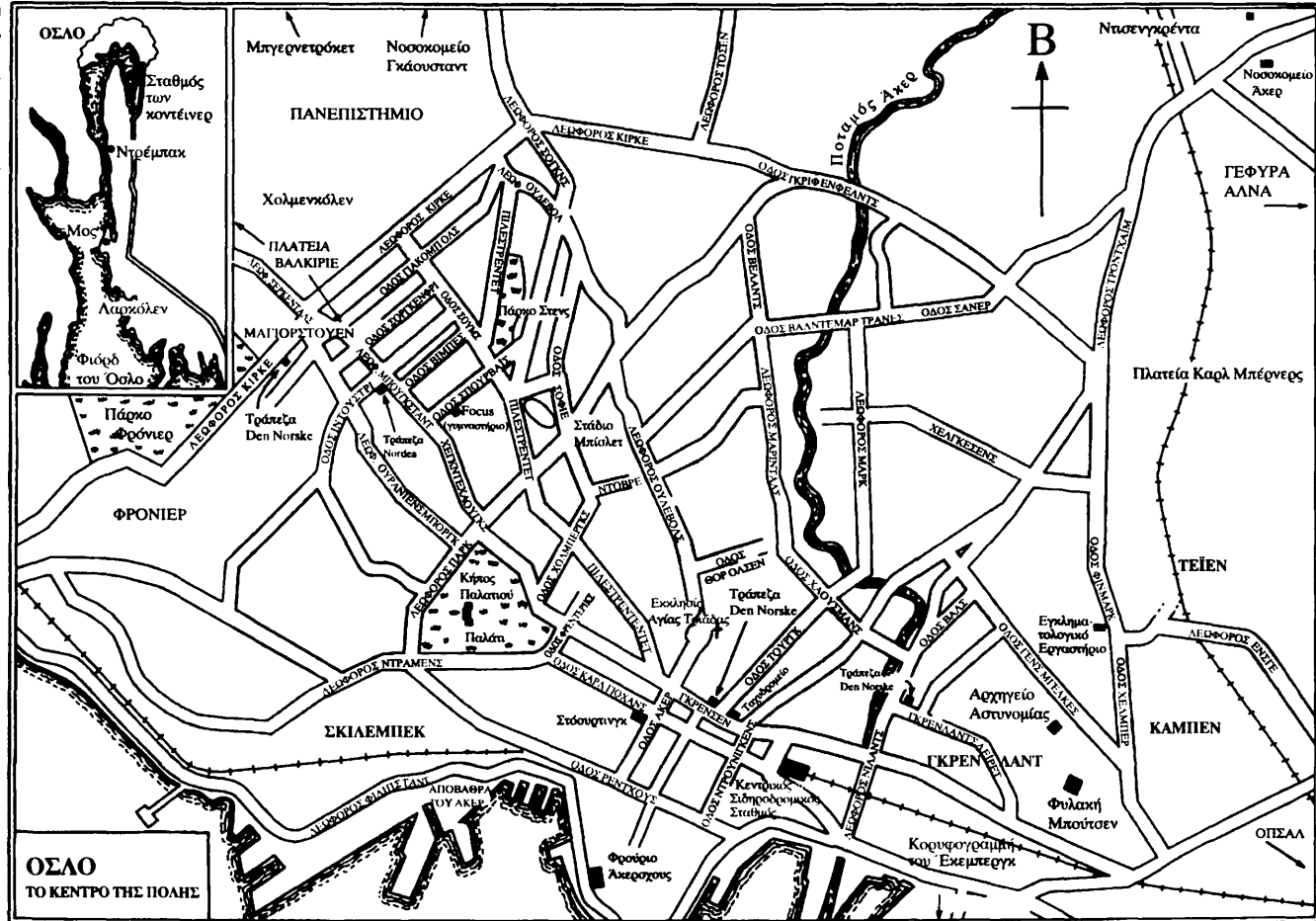
Πλάνα από κάμερα παρακολούθησης: ένας κουκουλοφόρος μπαίνει σε μια τράπεζα του Όσλο, κολλάει την κάννη ενός όπλου στο κεφάλι μιας υπαλλήλου και της δίνει εντολή να μετρήσει μέχρι το είκοσι πέντε. Όταν δεν παίρνει τα λεφτά στον χρόνο που όρισε, τραβάει τη σκανδάλη. Η γυναίκα πέφτει νεκρή και δύο εκατομμύρια νορβηγικές κορόνες εξαφανίζονται χωρίς ίχνος.

Ύστερα από ένα γερό μεθύσι στο σπίτι της παλιάς φιλενάδας του Άννας Μπέτσεν, ο ντετέκτιβ Χάρι Χόλε ξυπνάει στο σπίτι του με πονοκέφαλο, χωρίς κινητό και χωρίς καμιά ανάμνηση από τις τελευταίες δώδεκα ώρες της ζωής του. Την ίδια μέρα η Άννα βρίσκεται νεκρή με μια σφαίρα στο κεφάλι στην κρεβατοκάμαρά της και ο Χόλε είναι ο κύριος ύποπτος. Στο μεταξύ οι ληστείες τραπεζών συνεχίζονται με αμείωτη βιαιότητα και ο Χόλε ξεκινάει έναν ιλιγγιώδη αγώνα δρόμου από τη νορβηγική πρωτεύουσα ως την καυτή Βραζιλία, για να ξεκαθαρίσει τη θέση του. Αλλά η Νέμεση, η θεά της εκδίκησης, δεν έχει πει ακόμη την τελευταία λέξη της.

[Ένα εξαιρετικό μυθιστόρημα. Λεπτοδουλεμένη, συναρπαστική πλοκή... Σίγουρα υπάρχουν πολλοί σκανδιναβοί συγγραφείς, αλλά ο Nesbo αποτελεί μια εντελώς ξεχωριστή κατηγορία από μόνος του. Μπράβο!] THE EVENING STANDARD

ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ - 8,5 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Οι εκδόσεις METAIXMIO θα ήθελαν να ευχαριστήσουν την κυρία Δέσπω Παπααρηγοράκη για τη βοήθειά της στην απόδοση των κυρίων ονομάτων από τα νορβηγικά.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Το σχέδιο

Ηα πεθάνω. Και δεν έχει νόημα. Δεν ήταν αυτό το σχέδιο. Όχι το δικό μου πάντως. Ίσως, όμως, να τραβούσα καταδω από την αρχή χωρίς να το καταλαβαίνω. Δεν ήταν αυτό το σχέδιο. Το δικό μου σχέδιο ήταν καλύτερο. Το δικό μου σχέδιο είχε νόημα.

Κοιτάζω την μπούκα μιας κάννης και ξέρω ότι αποκεί θα έρθει. Ο αγγελιαφόρος του θανάτου. Ο βαρκάρης. Ώρα για ένα τελευταίο αστείο. Όταν δεις τελικά φως στην άκρη του τούνελ, μπορεί να είναι η φλόγα της σφαίρας. Ώρα για ένα τελευταίο δάκρυ. Θα μπορούσαμε να είχαμε αλλάξει αυτή τη ζωή σε κάτι καλό εσύ κι εγώ. Αν είχαμε ακολουθήσει το σχέδιο. Μια τελευταία σκέψη. Όλοι ρωτάνε ποιο είναι το νόημα της ζωής, αλλά κανένας δεν ρωτά για το νόημα του θανάτου.

Ο αστροναύτης

Ο γέρος θύμιζε στον Χάρι αστροναύτη. Τα κωμικά μικρά βήματα. οι άκαμπτες κινήσεις. τα άψυχα μαύρα μάτια. τα παπούτσια που σέρνονταν στο παρκέ. Σαν να φοβόταν μη χάσει επαφή με το έδαφος και βρεθεί να αιωρείται στο διάστημα.

Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι στον λευκό τοίχο πάνω από την έξοδο. 15:16. Έξω από την τζαμαρία. στη λεωφόρο Μπούγκ-σταντ, περνούσαν βιαστικά τα πλήθη της Παρασκευής. Ο ήλιος του Οκτώβρη. ήδη χαμηλά στον ορίζοντα. αντανακλόταν στον πλαϊνό καθρέφτη ενός περαστικού αυτοκινήτου που απομακρυνόταν μέσα στην πυκνή κυκλοφορία σε ώρα αιχμής.

Ο Χάρι συγκέντρωσε την προσοχή του στον ηλικιωμένο κύριο. Καπέλο και γκριζο κομψό παλτό. και τα δύο χρειαζόνταν απαραιτήτως καθαριστήριο. Αποκάτω: τουίντ σακάκι, γραβάτα, φθαρμένο γκριζο παντελόνι με άψογη τσάκιση, παπούτσια γυαλισμένα μέχρι και τα τακούνια. Ένας από τους συνταξιούχους που είχαν κατακλύσει το Μαγιόρστουεν. Κι αυτό δεν ήταν εικασία. Ο Χάρι γνώριζε ήδη ότι ο ηλικιωμένος κύριος ήταν ο Άουγκουστ Σουλτς, ετών ογδόντα ενός, πρώην υφασματέμπορος. που είχε περάσει όλη του τη ζωή στο Μαγιόρστουεν. εκτός από ένα διάστημα που είχε κάνει στο Άουσβιτς την περίοδο του πολέμου. Ήξερε επίσης πως η ακαμψία στα γόνατά του ήταν αποτέλεσμα μιας πτώσης από την εναέρια διάβαση πεζών πάνω από τον Περιφερειακό, την οποία ο ηλικιωμένος άντρας διέσχιζε καθημερινά για να επισκεφτεί την κόρη του. Την εντύπωση της μηχανικής κούκλας ενίσχυε το γεγονός ότι ο συνταξιούχος βάδιζε

με τους αγκώνες του κάθετα λυγισμένους και ελαφρά προτεταμένους. Ένα σκούρο καφέ μπαστούνι κρεμόταν από τον δεξή του βραχίονα και στο αριστερό χέρι κρατούσε σφιχτά μια καταθετική επιταγή για να τη δώσει στον νεαρό με τα κοντοκουρεμένα μαλλιά πίσω από το ταμείο 2. Το πρόσωπο του ταμία δεν φαινόταν, αλλά ο Χάρι ήξερε ότι ο νεαρός υπάλληλος κοίταζε τον συνταξιούχο με ένα μείγμα συμπόνιας και εκνευρισμού.

Η ώρα τώρα ήταν 15:17 και είχε έρθει επιτέλους η σειρά του Άουγκουστ Σουλτζ.

Η Στίνε Γκρέτε, που καθόταν στο ταμείο 1, μετρούσε εκείνη τη στιγμή εφταχόσιες τριάντα νορβηγικές κορόνες στον νεαρό με τον μπλε μάλλινο σκούφο που μόλις της είχε δώσει μια εντολή πληρωμής. Το διαμαντένιο δαχτυλίδι στον παράμεσο του αριστερού χεριού της λαμπύριζε καθώς η ταμίας ακουμπούσε ένα ένα τα χαρτονομίσματα στον πάγκο.

Κάτι που επίσης δεν φαινόταν, αλλά ο Χάρι το ήξερε, ήταν ότι μπροστά στο ταμείο 3 στεκόταν μια γυναίκα που κουνούσε ρυθμικά ένα μωρό σε καρτσάκι για να ξεχνιέται μάλλον η ίδια, αφού το μωρό κοιμόταν. Η γυναίκα περίμενε να εξυπηρετηθεί από την κυρία Μπρένε, η οποία μιλούσε μεγαλόφωνα στο τηλέφωνο εξηγώντας σε κάποιον ότι ήταν αδύνατο να χρεώσει έναν λογαριασμό τρίτου, εάν ο κάτοχος του συγκεκριμένου λογαριασμού δεν είχε υπογράψει σχετική εντολή. Τον πληροφορήσε επίσης ότι εκείνη δούλευε σε τράπεζα, όχι αυτός, οπότε η συζήτησή τους μπορούσε να κλείσει εκεί.

Εκείνη τη στιγμή άνοιξε η κεντρική είσοδος και δύο άντρες, ο ένας ψηλός, ο άλλος κοντός, με ολόιδιες φόρμες εργασίας, μπήκαν με φόρα στην τράπεζα. Η Στίνε Γκρέτε σήκωσε το βλέμμα. Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του και άρχισε να μετρά. Οι δύο άντρες προχώρησαν κατευθείαν προς το γωνιακό ταμείο όπου δούλευε η Στίνε. Ο ψηλός περπατούσε σαν να δρασκέλιζε λακκούβες με νερό, ενώ ο κοντός προχωρούσε με τον βαρύ, κυματιστό βηματισμό ανθρώπου που έχει αποκτήσει περισσότερους μυς απ' όσους μπορούσε να σηκώσει ο σκελετός του. Ο νεαρός με τον μπλε

σκούφο στράφηκε αργά και άρχισε να κατευθύνεται προς την έξοδο. Ήταν τόσο απορροφημένος από το μέτρημα των χρημάτων του, ώστε δεν πρόσεξε καν τους δύο άντρες.

«Γεια σας» είπε ο ψηλός στη Στίνε και κοπάνησε μια μαύρη τσάντα πάνω στον πάγκο του ταμείου. Ο κοντός έσπρωξε τα γυαλιά-καθρέφτες ψηλά στη ράχη της μύτης του, πετάχτηκε μπροστά και βρόντηξε μια ολόδια τσάντα δίπλα στην προηγούμενη. «Τα λεφτά!» είπε με δυνατή, κάπως τσιριχτή φωνή. «Ανοίξτε μας!»

Ήταν σαν κάποιος να πάτησε παύση: Πάγωσε κάθε κίνηση μέσα στην τράπεζα. Η μόνη ένδειξη ότι ο χρόνος δεν είχε σταματήσει να κυλά ήταν η ροή της κυκλοφορίας έξω από την τζαμαρία. Και ο δευτερολεπτοδείκτης στο ρολόι του τοίχου που τώρα έδειχνε ότι είχαν περάσει δέκα δευτερόλεπτα. Η Στίνε πάτησε ένα κουμπί κάτω από το γραφείο της. Ακούστηκε ένας σιγανός ηλεκτρικός βόμβος, ενώ την ίδια στιγμή ο κοντός έδωσε μια με το γόνατό του στο πορτάκι του πάγκου του ταμείου και το άνοιξε κολλώντας το στον τοίχο.

«Ποιος έχει το κλειδί;» ρώτησε. «Γρήγορα, δεν θα φάμε όλη τη μέρα μας εδώ μέσα!»

«Χέλγκε!» φώναξε η Στίνε πάνω από τον ώμο της.

«Τι είναι;» Η φωνή ακούστηκε από την ανοιχτή πόρτα του μοναδικού ιδιαίτερου γραφείου της τράπεζας.

«Έχουμε επισκέπτες, Χέλγκε!»

Εμφανίστηκε ένας κύριος κάποιας ηλικίας με γυαλιά πρεσβυωπίας και παπιγιόν.

«Οι κύριοι αποδώ θέλουν να τους ανοίξεις το ATM, Χέλγκε» είπε η Στίνε.

Ο Χέλγκε Κλέμεντσεν κοίταξε αφηρημένα τους δύο άντρες με τις φόρμες, που τώρα είχαν περάσει από την εσωτερική πλευρά του ταμείου. Ο ψηλός έριξε μια νευρική ματιά προς την κεντρική είσοδο, ενώ ο κοντός κάρφωνε σταθερά με το βλέμμα του τον διευθυντή του υποκαταστήματος.

«Α, μάλιστα. Βεβαίως» είπε πνιχτά ο Χέλγκε σαν να θυμήθηκε μόλις εκείνη τη στιγμή ένα ξεχασμένο ραντεβού κι ύστερα ξέσπασε σε νευρικό γέλιο.

Ο Χάρι έμεινε ασάλευτος. Άφησε απλώς τη ματιά του να απορροφά κάθε λεπτομέρεια των κινήσεων και των χειρονομιών. Είκοσι πέντε δευτερόλεπτα. Συνέχισε να κοιτάζει το ρολόι του τοίχου πάνω από την πόρτα, αλλά με τη γωνία του ματιού του παρακολουθούσε τον διευθυντή να ξεκλειδώνει το ΑΤΜ από την εσωτερική πλευρά, να τραβά δύο παραλληλόγραμμες μεταλλικές θήκες και να τις δίνει στους δύο άντρες. Η δουλειά έγινε πάρα πολύ γρήγορα και σιωπηλά. Πενήντα δευτερόλεπτα.

«Αυτά για σένα, παππούλη!» Ο κοντός είχε βγάλει από την τσάντα του δύο όμοιες μεταλλικές θήκες και τώρα τις έδινε στον Χέλγκε. Ο διευθυντής του υποκαταστήματος ξεροκατάπιε, κούνησε μία φορά το κεφάλι, τις πήρε και τις προσάρμοσε στο εσωτερικό του ΑΤΜ.

«Καλό Σαββατοκύριακο!» είπε ο κοντός ισιώνοντας την πλάτη και πιάνοντας την άδεια τσάντα. Ενάμισι λεπτό.

«Μη βιάζεστε τόσο» τον σταμάτησε ο Χέλγκε.

Ο κοντός κοχάλωσε.

Ο Χάρι ρούφηξε τα μάγουλά του και προσπάθησε να συγκεντρωθεί.

«Την απόδειξη...» συνέχισε ο διευθυντής.

Για μια παρατεταμένη στιγμή οι δύο άντρες κοίταξαν σαν χαμένοι τον μικρόσωμο γκριζομάλλη διευθυντή του υποκαταστήματος. Έπειτα ο κοντός γέλασε. Δυνατό, σφυριχτό γέλιο με μια διαπεραστική, υστερική χροιά, όπως γελά κάποιος που είναι χαπακωμένος. «Δεν φαντάζομαι να νομίσате πως θα φεύγαμε αποδώ χωρίς υπογραφή. Αφήνοντάς σας δύο εκατομμύρια χωρίς απόδειξη παραλαβής!»

«Τι να σας πω» απάντησε ο Χέλγκε. «Ένας από σας παραλίγο να το ξεχάσει την περασμένη εβδομάδα».

«Έχουμε πολλούς καινούργιους στον κλάδο αυτόν τον και-

ρό» είπε ο κοντός τη στιγμή που υπέγραφε και αντάλλαξε με τον Χέλγκε κίτρινα και ροζ αντίγραφα.

Ο Χάρι περίμενε να κλείσει η κεντρική είσοδος κι έπειτα κοίταξε άλλη μια φορά το ρολόι στον τοίχο. Δύο λεπτά και δέκα δευτερόλεπτα.

Μέσα από την τζαμαρία είδε το λευκό φορτηγάκι χρηματιστολών της Nordea να απομακρύνεται.

Οι κουβέντες μεταξύ των ανθρώπων στην τράπεζα ξανάρχισαν. Ο Χάρι δεν χρειαζόταν να τους μετρήσει, αλλά το έκανε. Οχτώ. Τέσσερις πίσω από τα ταμεία και τέσσερις απέξω, ανάμεσά τους το μωρό στο καροτσάκι του και ένας άντρας με φόρμα εργασίας που είχε μόλις μπει στην τράπεζα, στάθηκε μπροστά από το τραπέζι στο κέντρο της αίθουσας και συμπλήρωνε τον αριθμό λογαριασμού του σε μια εντολή πληρωμής. Ο Χάρι ήξερε ότι ο άντρας δούλευε στη Sunshine Tours.

«Καλό σας απόγευμα» είπε ο Άουγκουστ Σουλτς στον ταμία και άρχισε να σέρνει τα βήματά του προς την έξοδο.

Η ώρα ήταν 15:21:10 και εκείνη ακριβώς τη στιγμή άρχισαν όλα.

Όταν άνοιξε η κεντρική είσοδος, ο Χάρι είδε τη Στίνε Γκρέτε να σηκώνει το κεφάλι στιγμιαία από τα χαρτιά της και την επόμενη στιγμή να το ξανασκύβει. Αμέσως μετά παρατήρησε ότι η ταμίας σήκωσε ξανά το κεφάλι, αργά αυτή τη φορά. Η προσοχή του μετατοπίστηκε στην είσοδο της τράπεζας. Ο άντρας που είχε μόλις μπει κατέβασε το φερμουάρ της ολόσωμης μαύρης φόρμας του και τράβηξε από μέσα ένα μαύρο-και-λαδί AG3. Μια σκούρα μπλε κουκούλα κάλυπτε εντελώς το πρόσωπό του εκτός από τα μάτια. Ο Χάρι άρχισε να μετρά από το μηδέν.

Η κουκούλα κουνήθηκε στο σημείο όπου πρέπει να βρισκόταν το στόμα, σαν φιγούρα κουκλοθέατρου: «Ληστεία. Μην κουνηθεί κανείς!».

Ο άντρας δεν είχε υψώσει τη φωνή του, αλλά στον μικρό, συμπαγή χώρο της τράπεζας η φράση του έσκασε σαν κανονιά.

Ο Χάρι παρατηρούσε μόνο τη Στίνε. Πάνω από τον μακρινό, μονότονο ήχο της κυκλοφορίας έξω στον δρόμο ακούστηκε το απαλό κλικ του καλολαδωμένου μετάλλου καθώς ο ληστής όπλισε το τουφέκι του. Ο αριστερός ώμος της Στίνε χαμήλωσε ανεπαίσθητα.

Γενναίο κορίτσι, σκέφτηκε ο Χάρι. Ή, ίσως, τρομαγμένο πέ-ρα από τη λογική. Ο δόκτωρ Άουνε, λέκτορας ψυχολογίας στην Αστυνομική Ακαδημία του Όσλο, είχε πει κάποτε πως, όταν οι άνθρωποι τρομάζουν πολύ, σταματούν να σκέφτονται και ενεργούν όπως είναι προγραμματισμένοι να ενεργήσουν. Οι περισσότεροι τραπεζικοί υπάλληλοι ενεργοποιούν τον αθόρυβο συναγερμό σχεδόν σε κατάσταση σοκ, είχε υποστηρίξει ο Άουνε παραθέτοντας αποσπάσματα καταθέσεων έπειτα από ληστείες, στη διάρκεια των οποίων πολλοί δεν ήταν σε θέση να θυμηθούν αν είχαν πατήσει ή όχι τον συναγερμό. Απλώς ενεργούσαν με τον αυτόματο πιλότο. Ακριβώς όπως ένας ληστής τράπεζας έχει προγραμματίσει τον εαυτό του να πυροβολήσει όποιον αποπειραθεί να τον σταματήσει, είχε αναφέρει ο Άουνε. Όσο πιο τρομαγμένος είναι ο ληστής τόσο λιγότερες πιθανότητες έχει κανείς να τον κάνει να αλλάξει γνώμη. Ο Χάρι έμεινε εντελώς ακίνητος προσηλώνοντας το βλέμμα στα μάτια του ληστή. Γαλάζια.

Ο άντρας με τη μαύρη φόρμα ξεκρέμασε από τον ώμο του ένα μαύρο πάνινο σακ βουαγιαζ και το πέταξε πάνω από το ταμείο. Έπειτα έφτασε με έξι βήματα ως το πορτάκι, έδωσε ένα σάλτο συσπειρώνοντας το σώμα του πάνω στον πάγκο, πέρασε τα πόδια του από την άλλη πλευρά και στάθηκε όρθιος πίσω από τη Στίνε, που παρέμεινε ασάλευτη στη θέση της και εντελώς ανέκφραστη. Ωραιά, σκέφτηκε ο Χάρι. Ξέρει τι πρέπει να κάνει. Δεν προκαλεί την αντίδρασή του κοιτάζοντάς τον.

Ο ληστής έστρεψε την κάννη του όπλου του προς τον λαϊμό της Στίνε, έσκυψε μπροστά και της ψιθύρισε κάτι στ' αυτί.

Εκείνη δεν είχε πανικοβληθεί ακόμη, αλλά ο Χάρι έβλεπε πώς ανεβοκατέβαινε το στήθος της. Το λεπτό κορμί φούσκωνε σαν να αγωνιζόταν να αναπνεύσει κάτω από τη λευκή μπλούζα, που τώρα έμοιαζε πάρα πολύ στενή. Δεκαπέντε δευτερόλεπτα.

Η Στίνε ξερόβηξε. Μία φορά. Δύο. Τελικά, οι φωνητικές χορδές της πήραν μπροστά.

«Χέλγκε... Τα κλειδιά για το ATM». Η φωνή της ήταν σιγανή και βραχνή, εντελώς αγνώριστη, παρόλο που η ταμίας είχε προφέρει σχεδόν τα ίδια λόγια τρία λεπτά νωρίτερα.

Ο Χάρι δεν έβλεπε τον Χέλγκε, αλλά ήξερε ότι ο διευθυντής είχε ακούσει τι ζητούσε ο ληστής και στεκόταν ήδη στην πόρτα του γραφείου του.

«Κάνε γρήγορα, αλλιώς...» Τώρα η γυναικεία φωνή ήταν σχεδόν ανεπαίσθητη και στη μικρή παύση που ακολούθησε το μόνο που ακουγόταν μέσα στην τράπεζα ήταν ο ήχος από τις σόλες των παπουτσιών του Άουγκουστ Σουλτζ πάνω στο λουστραρισμένο ξύλινο δάπεδο, σαν δύο βούρτσες που σέρνονταν με απελπιστικά αργό ρυθμό σε τεζαρισμένο πετσί.

«...θα μου ρίξει».

Ο Χάρι κοίταξε έξω από την τζαμαρία. Συχνά υπήρχε ένα αυτοκίνητο στον δρόμο, με τη μηχανή αναμμένη, αλλά τώρα δεν είδε κανένα. Μόνο μια θολούρα από περαστικά οχήματα και πεζούς.

«Χέλγκε...» Η φωνή της γυναίκας ήταν ικετευτική.

Άντε, Χέλγκε, τον παρακίνησε νοερά ο Χάρι. Ήξερε αρκετά πράγματα και για τον μεσήλικα διευθυντή του υποκαταστήματος. Γνώριζε ότι είχε δύο χαϊδεμένα σκυλάκια, μια σύζυγο και μια πρόσφατα εγκαταλειμμένη έγκυο κόρη, που τον περίμεναν στο σπίτι με τις βαλίτσες τους έτοιμες να ξεκινήσουν για το σαλέ τους στα βουνά αμέσως μόλις θα επέστρεφε από τη δουλειά του. Την ίδια στιγμή ο Χέλγκε ένιωθε σαν να ήταν βυθισμένος στο νερό, λες και έβλεπε ένα όνειρο από εκείνα όπου αισθάνεσαι ότι όλες σου οι κινήσεις επιβραδύνονται όσο και αν πασχίζεις να κάνεις γρήγορα. Έπειτα εμφανίστηκε στο οπτικό πεδίο του Χάρι. Ο ληστής είχε στρίψει την καρέκλα της Στίνε, ώστε να βρίσκεται ακριβώς πίσω της, αλλά τώρα αντίκριζε τον Χέλγκε. Σαν τρομαγμένο παιδάκι που το αναγκάζουν να ταΐσει ένα άλογο, ο διευθυντής στάθηκε πίσω και πρότεινε την αρμαθιά με τα κλειδιά τεντώνοντας το χέρι του όσο μακρύτερα μπορούσε. Ο άντρας με την κουκού-

λα ψιθύρισε κάτι στο αυτί της Στίνε στρέφοντας το όπλο του προς τον Χέλγκε, που έκανε αμέσως δύο ασταθή βήματα προς τα πίσω.

Η γυναίκα ξερόβηξε. «Λέει να ανοίξεις εσύ το ΑΤΜ και να βάλεις τα λεφτά στο μαύρο σακ βουαγιάζ».

Σαν παραζαλισμένος, ο Χέλγκε απέμεινε να κοιτάζει το όπλο που τον σημάδευε.

«Έχεις είκοσι πέντε δευτερόλεπτα καιρό πριν πυροβολήσει. Όχι εσένα, εμένα».

Το στόμα του διευθυντή άνοιξε και έκλεισε σαν να ήθελε κάτι να πει.

«Έλα, Χέλγκε» επέμεινε η Στίνε.

Είχαν περάσει τριάντα δευτερόλεπτα απ' όταν άρχισε η ληστεία. Ο Άουγκουστ Σουλτς είχε σχεδόν φτάσει στην έξοδο. Ο διευθυντής γονάτισε μπροστά από το ΑΤΜ και μελέτησε σκεπτικός τον κρίκο με τα κλειδιά. Κρέμονταν τέσσερα.

«Είκοσι δευτερόλεπτα» ακούστηκε δυνατή η φωνή της Στίνε.

Με τρεμάμενα δάχτυλα ο Χέλγκε ξεχώρισε ένα κλειδί και το έχωσε στην κλειδαριά. Φράκαρε στα μισά. Το πίεσε κι άλλο.

«Δεκαεφτά».

«Μα...» πήγε να διαμαρτυρηθεί ο διευθυντής.

«Δεκαπέντε».

Ο Χέλγκε τράβηξε πίσω το κλειδί και δοκίμασε κάποιο άλλο. Αυτό μπήκε, αλλά δεν έστριβε.

«Θεέ μου...»

«Δεκατρία. Είναι αυτό με την πράσινη ταινία, Χέλγκε».

Ο Κλέμεντσεν κοίταξε τα κλειδιά σαν να τα έβλεπε πρώτη φορά στη ζωή του.

«Έντεκα».

Το τρίτο κλειδί ταίριαξε στην κλειδαριά. Και γύρισε. Ο Χέλγκε άνοιξε την πόρτα με ένα απότομο τράβηγμα και στράφηκε προς τη Στίνε και τον ληστή.

«Πρέπει να ξεκλειδώσω και δεύτερη κλειδαριά...»

«Εννιά!» φώναξε η Στίνε.

Ο διευθυντής κλαψούρισε καθώς ψηλαφούσε τις πριονωτές

άκρες των κλειδιών, ανίκανος πια να δει καθαρά, χρησιμοποιώντας τις οδοντώσεις σαν γραφή Μπράιγ που θα του έδειχνε ποιο κλειδί ήταν το σωστό.

«Εφτά».

Ο Χάρι τέντωσε τα αυτιά του. Κανένας ήχος αστυνομικής σειρήνας ακόμη. Ο Άουγκουστ Σουλτς άγγιξε το χερούλι της κεντρικής εισόδου.

Ακούστηκε ένας μεταλλικός κρότος καθώς ο κρίκος με τα τέσσερα κλειδιά έπεσε στο πάτωμα.

«Πέντε» ψιθύρισε η Στίνε.

Η είσοδος άνοιξε και δυνατοί θόρυβοι από τον δρόμο πλημμύρισαν απότομα το εσωτερικό της τράπεζας. Ο Χάρι νόμισε ότι άκουσε κάπου μακριά το γνώριμο μοιρολόι μιας σειρήνας να σβήνει. Ύστερα να υψώνεται ξανά. Σειρήνα περιπολικού. Έπειτα η είσοδος έκλεισε.

«Δύο, Χέλγκε!»

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια και μέτρησε ως το δύο.

«Να `μαστε!» Αυτός που φώναζε ήταν ο διευθυντής. Είχε ξεκλειδώσει τη δεύτερη κλειδαριά και σκύβοντας ελαφρά τραβούσε τις σφηνωμένες μεταλλικές θήκες. «Μια στιγμή να βγάλω τα λεφτά! Είμαι...»

Τον διέκοψε μια ψιλή, διαπεραστική κραυγή. Ο Χάρι έστρεψε το βλέμμα προς την άλλη άκρη της τράπεζας, όπου μια γυναίκα κοίταζε έντρομη τον ακίνητο ληστή να πιέζει την κάννη του όπλου του στον λαιμό της Στίνε. Η γυναίκα ανοιγόκλεισε δύο φορές τα μάτια και κούνησε βουβά το κεφάλι προς το καροτσάκι με το μωρό, το κλάμα του οποίου δυνάμωνε συνεχώς.

Ο Χέλγκε παραλίγο να σωριαστεί ανάσκελα καθώς η πρώτη μεταλλική θήκη ελευθερώθηκε απότομα από την υποδοχή της. Τράβηξε κοντά του το μαύρο σακ βουαγιαάζ. Σε έξι δευτερόλεπτα είχε βάλει όλα τα χρήματα εκεί. Έπειτα έκλεισε το φερμουάρ, σύμφωνα με τις οδηγίες που του δόθηκαν, και στάθηκε δίπλα στο ταμείο. Η επικοινωνία γινόταν μέσω της Στίνε. Η φωνή της ακουγόταν παράξενα σταθερή και ήρεμη τώρα.

Ένα λεπτό και τρία δευτερόλεπτα. Η ληστεία είχε ολοκληρωθεί. Τα χρήματα βρίσκονταν στο σακ βουαγιάζ. Σε λίγο θα κατέφθανε το πρώτο περιπολικό. Σε τέσσερα λεπτά άλλα περιπολικά θα είχαν αποκλείσει όλες τις οδούς διαφυγής γύρω από την τράπεζα. Όλα τα κύτταρα του κορμιού του ληστή πρέπει να ούρλιαζαν ότι ήταν ώρα να τσακιστεί να φύγει αποκεί μέσα. Και τότε συνέβη κάτι που ο Χάρι δεν το κατάλαβε. Γιατί ήταν ακατανόητο. Αντί να το βάλει στα πόδια, ο άντρας έστριψε απότομα την καρέκλα της Στίνε, έτσι ώστε να βρίσκονται πρόσωπο με πρόσωπο. έσκυψε μπροστά και της ψιθύρισε κάτι. Ο Χάρι μισόκλεισε τα μάτια για να δει καλύτερα. Έπρεπε να πάει σε γιατρό και να ελέγξει την όρασή του μια απ' αυτές τις μέρες. Παρ' όλα αυτά, είδε αυτό που είδε. Η γυναίκα κοίταζε κατάματα τον απρόσωπο βασανιστή της. Η έκφρασή της άρχισε αργά, σταδιακά να αλλάζει καθώς φάνηκε να αντιλαμβάνεται τι της είχε πει ο ληστής. Τα λεπτά, φροντισμένα φρύδια της σχημάτισαν δύο «ς» πάνω από τα μάτια της, που τώρα έμοιαζαν έτοιμα να πεταχτούν από τις κόγχες τους. Το πάνω χέιλος της συσπάστηκε και οι γωνίες του στόματός της τεντώθηκαν σε ένα γκροτέσκο χαμόγελο. Το κλάμα του μωρού σταμάτησε το ίδιο ξαφνικά όπως είχε αρχίσει. Ο Χάρι πήρε μια κοφτή ανάσα. Γιατί το ένιωσε. Ήταν μια εκπληκτική εικόνα, ένα παγωμένο χαρέ: Δύο άνθρωποι ακινητοποιημένοι επί ένα δέκατο του δευτερολέπτου. τη στιγμή που ο ένας ανακοίνωνε στον άλλον τη θανατική καταδίκη του. Το καλυμμένο πρόσωπο σε απόσταση λίγων μόλις εκατοστών από το ανυπεράσπιστο πρόσωπο απέναντί του. Ο Εκτελεστής και το θύμα του. Το όπλο που σημάδευε τον λαιμό της και μια μικρή χρυσή καρδιά κρεμασμένη από μια αλυσιδίτσα. Ο Χάρι δεν μπορούσε να δει. ωστόσο ένιωσε τον σφυγμό της να σφυροκοπά κάτω από το λεπτό δέρμα.

Ένα πνιχτό σκούξιμο. Ο Χάρι τέντωσε τα αυτιά του. Δεν ήταν οι σειρήνες της αστυνομίας, αλλά το τηλέφωνο που χτυπούσε από δίπλα.

Ο κουκουλοφόρος στράφηκε και κοίταξε ψηλά, προς την κά-

μερα παρακολούθησης που κρεμόταν από την οροφή πίσω από τα ταμεία. Σήκωσε το χέρι, έδειξε πέντε γαντοφορεμένα δάχτυλα, έκλεισε την παλάμη και τέντωσε μόνο τον δείκτη. Έξι δάχτυλα. Έξι δευτερόλεπτα επιπλέον. Αμέσως μετά στράφηκε ξανά προς τη Στίνε, έπιασε το όπλο και με τα δυο του χέρια και το κράτησε στο ύψος του γοφού του υψώνοντας την κάννη προς το κεφάλι της, με τα πόδια του ελαφρά σε διάσταση για να κοντράρει το κλότσημα του όπλου. Το τηλέφωνο συνέχισε να χτυπά. Ένα λεπτό και δώδεκα δευτερόλεπτα. Το διαμαντένιο δαχτυλίδι άστραψε καθώς η Στίνε μισοσέκωσε το χέρι σαν να έγνεφε «αντίο» σε κάποιον.

Η ώρα ήταν ακριβώς 15:22:22 όταν ο άντρας τράβηξε τη σκανδάλη. Ο κρότος του πυροβολισμού ακούστηκε δυνατός και υπόκωφος. Η καρέκλα της Στίνε τινάχτηκε προς τα πίσω και το κεφάλι της ταλαντεύτηκε πάνω στον λαιμό της, σαν να ανήκε σε πάνινη κούκλα. Ύστερα η καρέκλα αναποδογύρισε. Ακούστηκε ένας γδούπος καθώς το κεφάλι της γυναίκας χτύπησε στην κόχη του γραφείου κι ύστερα ο Χάρι έπαψε να βλέπει τη Στίνε. Δεν μπορούσε να διακρίνει ούτε τη διαφημιστική αφίσα του καινούργιου συνταξιοδοτικού προγράμματος της Nordea, που ήταν κολλημένη στην εξωτερική πλευρά του γυαλιού πάνω από τον πάγκο του ταμείου και είχε αποκτήσει τώρα κατακόκκινο φόντο. Δεν ακουγόταν τίποτα, μόνο το θυμωμένο, επίμονο κουδούνισμα του τηλεφώνου. Ο ληστής μάζεψε από κάτω το σακ βουαγιάζ. Ο Χάρι έπρεπε να πάρει μια απόφαση. Ο ληστής πήδηξε πάνω από τον πάγκο του ταμείου. Ο Χάρι πήρε την απόφασή του. Με έναν πήδο πετάχτηκε από την καρέκλα του. Έξι μεγάλα βήματα. Και έφτασε. Σήκωσε το ακουστικό.

«Λέγετε!»

Στη διάρκεια της παύσης που ακολούθησε ο Χάρι άκουσε τη σειρήνα της αστυνομίας από την τηλεόραση στο καθιστικό, ένα λαϊκό πακιστανικό τραγούδι από το σπίτι του γείτονα και βαριά βήματα στη σκάλα του ορόφου, που πρέπει να ήταν της κυρίας Μάντσεν. Κι ύστερα ένα σιγανό γέλιο από την άλλη άκρη

της γραμμής. Το γέλιο μιας πολύ μακρινής γνωριμίας. Όχι στον χρόνο, απλώς μακρινής. Όπως το εβδομήντα τοις εκατό του παρελθόντος του, που κομμάτια του επανεμφανίζονταν πού και πού σαν αόριστες φήμες ή ιστορίες από τη σφαίρα της φαντασίας. Αυτή την ιστορία όμως μπορούσε να την επιβεβαιώσει.

«Ακόμη απαντάς στο τηλέφωνο μ' αυτή τη μάτσο ατάκα, Χάρι;»

«Άννα;»

«Πωπώ! Μπράβο, Χάρι!»

Ένιωσε μια γλυκιά κάψα να απλώνεται στο στομάχι του σχεδόν σαν γουλιά ουίσκι. Σχεδόν. Μέσα από τον καθρέφτη είδε τη φωτογραφία που είχε καρφώσει ο ίδιος με μια πινέζα στον απέναντι τοίχο. Αυτός και η Αδερφούλα σε καλοκαιρινές διακοπές, πολλά χρόνια πριν, στο Βίτστεν, τότε που ήταν παιδάκια. Χαμογελούσαν έτσι όπως χαμογελούν τα παιδιά όταν πιστεύουν ακόμη πως τίποτα κακό δεν μπορεί να τους συμβεί.

«Τι κάνεις τις Κυριακές τα απογεύματα, Χάρι;»

«Να σου πω». Άκουσε τη φωνή του να μιμείται αυτόματα τη δική της. Κάπως πολύ βαθιά, κάπως πολύ συρτή. Δεν το έκανε σκόπιμα. Όχι πια. Ξερόβηξε κι απάντησε σε έναν πιο ουδέτερο τόνο: «Ό,τι κάνει συνήθως ο κόσμος».

«Και τι είναι αυτό;»

«Βλέπω βίντεο».

Το Σπίτι του Πόνου

«Έβλεπες το βίντεο;»
 «Ναι. Η σαραβαλιασμένη καρέκλα του γραφείου στρίγκλισε σε ένδειξη διαμαρτυρίας όταν ο αστυνόμος Χάλβορσεν έγειρε πίσω και κοίταξε τον κατά εννέα χρόνια μεγαλύτερο συνάδελφό του, επιθεωρητή Χάρι Χόλε, με μια έκφραση δυσπιστίας στο αθώο νεανικό πρόσωπό του.

«Βεβαίως» απάντησε ο Χάρι πιάνοντας με τον δείκτη και τον αντίχειρα τη ράχη της μύτης του για να δείξει τις σακούλες κάτω από τα κοκκινισμένα μάτια του.

«Όλο το Σαββατοκύριακο;»

«Από το πρωί του Σαββάτου μέχρι το βράδυ της Κυριακής».

«Τουλάχιστον το γλέντησες την Παρασκευή το βράδυ;» ρώτησε ο Χάλβορσεν.

«Ναι». Ο Χάρι έβγαλε έναν μπλε φάκελο από την τσέπη του σακακιού του και τον άφησε στο γραφείο απέναντι από του Χάλβορσεν. «Διάβασα τις απομαγνητοφωνημένες μαρτυρίες».

Από την άλλη τσέπη του ο Χάρι έβγαλε ένα γκρίζο πακέτο με γαλλικό καφέ Colonial. Αυτός και ο Χάλβορσεν μοιράζονταν ένα γραφείο σχεδόν στο τέρμα του μακριού διαδρόμου στην κόκκινη ζώνη του έκτου ορόφου στο Αρχηγείο της Αστυνομίας στο Γκρένλαντ. Πριν από δύο μήνες αγόρασαν μια μηχανή του εσπρέσο μάρκας Rancilio Silvia, που τώρα κατείχε τιμητική θέση πάνω στη μεταλλική αρχειοθήκη, ακριβώς κάτω από το κάδρο με τη φωτογραφία μιας κοπέλας με φακίδες, η οποία καθόταν με τα πόδια ακουμπισμένα πάνω σε ένα γραφείο. Φαινόταν

σαν να έκανε μια γκριμάτσα, αλλά στην πραγματικότητα ήταν σκασμένη στα γέλια. Το φόντο ήταν ο τοίχος του ίδιου γραφείου όπου κρεμόταν τώρα η φωτογραφία.

«Το ήξερες ότι τρεις στους τέσσερις αστυνομικούς δεν μπορούν να γράψουν σωστά τη λέξη “αδιερεύνητο”;» ρώτησε ο Χάρι κρεμώντας το σακάκι του στον καλόγερο. «Είτε παραλείπουν το “ε” μεταξύ “ι” και “ρ” είτε...»

«Είναι άξιο διερεύνησης».

«Εσύ τι έκανες το Σαββατοκύριακο. Χάλβορσεν;»

«Την Παρασκευή, με αφορμή το ανώνυμο τηλεφώνημα ενός τρελάρα που προειδοποιούσε για βόμβα σε αυτοκίνητο, την έβγαλα καθισμένος σε ένα περιπολικό έξω από το σπίτι του αμερικανού πρέσβη. Φάρσα, φυσικά, αλλά η κατάσταση είναι τόσο εύθραυστη αυτή την περίοδο, ώστε αναγκαστήκαμε να μείνουμε εκεί όλο το βράδυ. Το Σάββατο έκανα άλλη μια προσπάθεια να βρω τη γυναίκα της ζωής μου. Την Κυριακή κατέληξα στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει. Εσύ τι συμπέρασμα έβγαλες για τον ληστή από τις μαρτυρίες;» Ο Χάλβορσεν μέτρησε δύο μεζούρες καφέ σε ένα φίλτρο για δύο κούπες.

«Νάδα» απάντησε ο Χάρι βγάζοντας το πουλόβερ του. Από κάτω φορούσε ένα μακό μπλουζάκι σε χρώμα γκρι ανθρακί – κάποτε ήταν μαύρο, αλλά τώρα είχε ξεθωριάσει και οι λέξεις Violent Femmes στο στήθος μόλις που διακρίνονταν. Σωριάστηκε στην καρέκλα του με ένα μουγκρητό. «Δεν βρέθηκε ούτε ένας που να είδε τον καταζητούμενο κοντά στην τράπεζα πριν από τη ληστεία. Και μόνο ένας που έβγαινε από το 7-Eleven στην απέναντι πλευρά της λεωφόρου Μπούγκσταντ είδε τον τύπο να ανεβαίνει τρέχοντας την οδό Ιντουστρί μετά τη ληστεία. Η κουκούλα τράβηξε την προσοχή του. Η κάμερα ασφαλείας έξω από την τράπεζα τους δείχνει και τους δύο καθώς ο ληστής προσπερνά τον μάρτυρα μπροστά από έναν πλαστικό κάδο σκουπιδιών έξω από το 7-Eleven. Το μόνο ενδιαφέρον στοιχείο που ανέφερε ο μάρτυρας και δεν υπήρχε στο βίντεο ήταν πως ο ληστής διέσχισε κάθετα τον δρόμο δύο φορές, λίγο πιο πάνω, στην οδό Ιντουστρί».

«Ανίκανος να αποφασίσει σε ποιο πεζοδρόμιο να βαδίσει; Το βρίσκω ανάξιο διερεύνησης». Ο Χάλβορσεν τοποθέτησε το φίλτρο στον αποσπώμενο βραχίονα της καφετιέρας. «Με “ε”, “υ” και δύο “η”».

«Δεν ξέρεις και πολλά από ληστείες, Χάλβορσεν».

«Γιατί θα έπρεπε να ξέρω; Εμείς υποτίθεται ότι πιάνουμε δολοφόνους. Για τις ληστείες ας φροντίσουν τα παιδιά απ’ το Χέντμαρκ».

«Το Χέντμαρκ;»

«Καλά, δεν το πρόσεξες εκεί που τριγυρίζεις στο Τμήμα Ληστειών; Την επαρχιώτικη προφορά, τις χειροποίητες πλεκτές ζακέτες; Τέλος πάντων, πού το πας;»

«Στον Βίκτορα».

«Τον υπεύθυνο των σχύλων;»

«Κατά κανόνα, τα σχυλιά φτάνουν πρώτα στη σκηνή και ένας έμπειρος ληστής το γνωρίζει αυτό. Ένας καλός σχύλος-ανιχνευτής μπορεί να ακολουθήσει εύκολα τα ίχνη ενός ληστή που διαφεύγει με τα πόδια. Αν όμως ο ληστής διασχίσει τον δρόμο και περάσουν πολλά αυτοκίνητα, ο σχύλος χάνει τη μυρωδιά».

«Και λοιπόν;» Ο Χάλβορσεν πατίκωσε τον καφέ με το ειδικό εργαλείο και ολοκλήρωσε τη διαδικασία στρώνοντας την επιφάνεια με ένα επιδέξιο στρίψιμο του φίλτρου, κίνηση η οποία, κατά τον ισχυρισμό του, είναι αυτή ακριβώς που διακρίνει τον επαγγελματία από τον ερασιτέχνη.

«Έτσι ενισχύεται η υποψία ότι έχουμε να κάνουμε με πεπειραμένο ληστή τραπεζών. Αυτό και μόνο το γεγονός σημαίνει ότι μπορούμε να επικεντρωθούμε σε σημαντικά μικρότερο αριθμό υπόπτων απ’ ό,τι θα κάναμε σε άλλη περίπτωση. Ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών μού έλεγε ότι...»

«Ο Ίβαρσον; Νόμιζα ότι δεν μιλιέστε».

«Ναι, πράγματι. Απευθυνόταν γενικά σε όλη την ομάδα έρευνας. Ανέφερε ότι υπάρχουν καμιά εκατοστή ληστές τραπεζών στο Όσλο. Οι πενήντα είναι τόσο ηλίθιοι ή ντοπαρισμένοι ή

ψυχοπαθείς, ώστε τους τσακώνουμε σε κάθε απόπειρα. Απ' αυτούς οι μισοί βρίσκονται στη φυλακή, άρα δεν μας απασχολούν. Καμιά σαρανταριά άλλοι είναι απλώς επιτήδαιοι που καταφέρνουν να ξεγλιστρήσουν, αρκεί να τους βοηθήσει κάποιος στον σχεδιασμό. Υπάρχουν, τέλος, καμιά δεκαριά επαγγελματίες, που επιτίθενται σε χρηματοποστολές και κεντρικά καταστήματα. Για να τους πιάσουμε, χρειάζεται να έχουμε την τύχη με το μέρος μας, γι' αυτό και προσπαθούμε να ξέρουμε πού βρίσκονται και τι κάνουν ανά πάσα στιγμή. Τους έχει ζητηθεί ήδη να παρουσιάσουν άλλοι γι' αυτή την περίπτωση». Ο Χάρι έριξε μια ματιά στη μηχανή του εσπρέσο που γουργούριζε πάνω στη μεταλλική αρχειοθήκη. «Μίλησα και με τον Βέμπερ από τη Σήμανση το Σάββατο».

«Νόμιζα πως ο Βέμπερ βγαίνει στη σύνταξη αυτόν τον μήνα».

«Κάποιος του ξέφυγε. Δεν πρόκειται να σταματήσει πριν από το καλοκαίρι».

Ο Χάλβορσεν χασκογέλασε. «Τώρα θα είναι πολύ πιο στριμμένος απ' ό,τι συνήθως».

«Ναι, αλλά όχι γι' αυτόν τον λόγο» είπε ο Χάρι. «Η ομάδα του δεν ανακάλυψε τίποτα».

«Τίποτα;»

«Ούτε ένα δακτυλικό αποτύπωμα. Ούτε μια τρίχα. Έστω, μια ίνα. Και, φυσικά, από τα ίχνη στο πάτωμα φαίνεται ότι ο ληστής φορούσε ολοκαίνουργια παπούτσια».

«Επομένως, δεν υπάρχουν ίχνη φθοράς για να συγκριθούν με αυτά άλλων παπουτσιών».

«Σω-στά» είπε ο Χάρι.

«Το όπλο του ληστή;» ρώτησε ο Χάλβορσεν φέρνοντας ένα από τα φλιτζάνια του καφέ στο γραφείο του επιθεωρητή. Σηκώνοντας το βλέμμα από τον καφέ, πρόσεξε ότι το αριστερό φρύδι του Χάρι κόντευε να σμίξει με τα ξανθά κοντοκουρεμένα μαλλιά του. «Συγγνώμη! Το όπλο του εγκλήματος».

«Παρακαλώ! Δεν βρέθηκε».

Ο Χάλβορσεν κάθισε στο γραφείο του, αντικριστά από εκεί-

νο του Χάρι. και ρούφηξε την πρώτη γουλιά από τον καφέ του. «Άρα, με δυο λόγια, ένας τύπος μπήκε σε μια τράπεζα μέρα μεσημέρι. άρπαξε δύο εκατομμύρια κορόνες, πυροβόλησε και σκότωσε μια γυναίκα, έφυγε με το πάσο του ανεβαίνοντας έναν σχετικά ακατοίκητο αλλά πολυσύχναστο δρόμο στο κέντρο της πρωτεύουσας της Νορβηγίας, μερικές εκατοντάδες μέτρα μακριά από ένα αστυνομικό τμήμα. κι εμείς οι έμμισθοι επαγγελματίες αστυνομικοί δεν έχουμε ούτε ένα στοιχείο για να ξεκινήσουμε την έρευνα;»

Ο Χάρι κούνησε αργά, καταφατικά το κεφάλι. «Σχεδόν τίποτα. Μόνο το βίντεο».

«Του οποίου εσύ έχεις ήδη απομνημονεύσει κάθε δευτερόλεπτο, σε ξέρω καλά».

«Κάθε δέκατο του δευτερολέπτου. θα έλεγα».

«Και μπορείς να επαναλάβεις αυτολεξεί όλες τις καταθέσεις των μαρτύρων».

«Μόνο του Άουγκουστ Σουλτζ. Μου είπε ένα σωρό ενδιαφέροντα πράγματα για τον Β' Παγκόσμιο. Αράδιασε μια σειρά ονόματα ανταγωνιστών του στη βιομηχανία υφάσματος, καλών Νορβηγών, υποτίθεται, που βοήθησαν στην κατάσχεση όλων των περιουσιακών στοιχείων της οικογένειάς του στη διάρκεια του πολέμου. Γνωρίζει με κάθε λεπτομέρεια τι ακριβώς κάνουν σήμερα αυτοί οι άνθρωποι. Όμως, δεν πήρε καν είδηση ότι γινόταν ληστεία στην τράπεζα».

Ήπιαν τον καφέ τους αμίλητοι.

«Σ' αρέσει αυτή η ζωή, έτσι;» ρώτησε ξαφνικά ο Χάλβορσεν. «Να κάθεσαι μόνος όλο το Σαββατοκύριακο κυνηγώντας φαντάσματα».

Ο Χάρι χαμογέλασε, αλλά δεν απάντησε.

«Νόμιζα πως τώρα που έχεις οικογενειακές υποχρεώσεις θα εγκατέλειπες τη μοναχική ζωή».

Ο Χάρι κοίταξε τον νεαρό συνάδελφό του μορφάζοντας επιτιμητικά. «Δεν είμαι σίγουρος αν το βλέπω έτσι» είπε αργά. «Δεν μένουμε καν μαζί, ξέρεις».

«Όχι, αλλά η Ράκελ έχει ένα αγοράκι και αυτό κάνει τα πράγματα διαφορετικά. Έτσι δεν είναι;»

«Ο Όλεγκ» είπε ο Χάρι και έσυρε σιγά σιγά το κάθισμά του προς την αρχαιοθήκη. «Έφυγαν την Παρασκευή αεροπορικώς για τη Μόσχα».

«Αλήθεια;»

«Δικαστήριο. Ο πατέρας διεκδικεί την κηδεμονία».

«Α. μάλιστα. Τι τύπος είναι;»

«Χμ». Ο Χάρι ίσιωσε το κάδρο με τη φωτογραφία πάνω από την καφετιέρα. «Καθηγητής. Η Ράκελ τον γνώρισε και τον παντρεύτηκε όταν δούλευε εκεί. Προέρχεται από πλούσια παραδοσιακή οικογένεια της Μόσχας, με τεράστια πολιτική επιρροή, όπως λέει η Ράκελ».

«Σαν να λέμε, γνωρίζουν μερικούς δικαστές, ε;»

«Οπωσδήποτε, αν και πιστεύω πως δεν θα υπάρξει πρόβλημα. Αυτός είναι ανισόρροπος· όλοι το λένε. Κι επιπλέον έχει διαγνωστεί ότι είναι αλκοολικός με χαμηλό αυτοέλεγχο. Ξέρεις για τι είδους τύπο μιλάω».

«Πώς δεν ξέρω!»

Ο Χάρι σήκωσε απότομα το βλέμμα και τσάκωσε τον Χάλβορσεν να πνίγει ένα γέλαχι.

Στο Αρχηγείο της Αστυνομίας ήταν πασίγνωστο ότι ο επιθεωρητής είχε πρόβλημα με το αλκοόλ. Στη σημερινή εποχή ο αλκοολισμός από μόνος του δεν αποτελεί αιτία απόλυσης ενός δημόσιου υπαλλήλου, όμως το να πίνει κανείς εν ώρα υπηρεσίας είναι σοβαρός λόγος. Την τελευταία φορά που παραστράτησε ο Χάρι υπήρξαν κάποιοι ανώτεροί του στην ιεραρχία που υποστήριξαν την αποπομπή του από το Σώμα, αλλά ο Politia-ndelingssjef, εν συντομία PAS, Μπγιάρνε Μέλερ, επικεφαλής του Τμήματος Ανθρωποκτονιών, τον κάλυψε με μια ασπίδα προστασίας επικαλούμενος ως ελαφρυντικό πολύ ιδιαίτερες περιστάσεις. Αυτές είχαν να κάνουν με τη γυναίκα της φωτογραφίας πάνω από τη μηχανή του εσπρέσο, την Έλεν Γέλτεν, συνεργάτιδα και στενή φίλη του Χάρι, που είχε χτυπηθεί θανάσι-

μα με ρόπαλο του μπείζμπολ στο μονοπάτι δίπλα στην όχθη του ποταμού Άκερ. Ο Χάρι κατάφερε τελικά κακώς να ξανασταθεί στα πόδια του, αλλά η πληγή ήταν ακόμη ανοιχτή και τον πονούσε. Κατά την άποψή του, η υπόθεση Γέλτεν δεν εξιχνιάστηκε ποτέ με ικανοποιητικό τρόπο. Και αυτό γιατί, όταν ο Χάρι και ο Χάλβορσεν βρήκαν τα αποδεικτικά στοιχεία που ενοχοποιούσαν τον νεοναζί Σβέρε Όλσεν, ο επιθεωρητής Τομ Βόλερ έσπευσε κατευθείαν στο σπίτι του με σκοπό να τον συλλάβει, αλλά ο Όλσεν τον πυροβόλησε και ο επιθεωρητής, σε κατάσταση αυτοάμυνας, ανταπέδωσε τα πυρά σκοτώνοντας τον νεοναζί. Και όλα αυτά, σύμφωνα με την αναφορά του Βόλερ. Ούτε οι αστυνομικοί που ήταν παρόντες στην ανταλλαγή των πυροβολισμών ούτε οι ανακρίσεις της SEFO, της ανεξάρτητης υπηρεσίας εσωτερικών υποθέσεων της αστυνομίας, άφησαν να εννοηθεί κάτι διαφορετικό. Από την άλλη πλευρά, το κίνητρο του Όλσεν για τη δολοφονία της Έλεν δεν εξηγήθηκε ποτέ επαρκώς. Υπήρχαν ενδείξεις ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν αναμειγμένος στη λαθραία διακίνηση όπλων, εξαιτίας της οποίας το Όσλο είχε πλημμυρίσει με πιστόλια τα τελευταία χρόνια, και ότι η Έλεν είχε σκοντάψει τυχαία πάνω του. Μόνο που ο Όλσεν ήταν απλώς ένα παιδί για τα θελήματα. Η αστυνομία δεν είχε ούτε ένα ίχνος για το ποιοι κρύβονταν πίσω από τη διακίνηση.

Ύστερα από ένα σύντομο πέρασμα από την POT, την Υπηρεσία Ασφάλειας, στον τελευταίο όροφο του Αρχηγείου της Αστυνομίας, ο Χάρι ζήτησε να μεταταχθεί ξανά στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών για να ερευνήσει την υπόθεση της Έλεν Γέλτεν. Η POT άλλο που δεν ήθελε απ' το να τον ξεφορτωθεί και ο Μέλερ μετά χαράς τον ξαναπήρε κοντά του στον έκτο όροφο.

«Πετάγομαι μια στιγμή πάνω να δώσω αυτό στον Ίβαρσον» μουρμούρισε ο Χάρι κουνώντας τη βιντεοταινία. «Είπε πως θέλει να τη δει μαζί με το καινούργιο παιδί-θαύμα που πήραν στο τμήμα τους».

«Μπα; Και ποιο είναι αυτό;»

«Κάποια που αποφοίτησε από την Ακαδημία φέτος το κα-

λοκαίρι και έχει ήδη διαλευκάνει τρεις υποθέσεις ληστειών μελετώντας απλώς τα βίντεο».

«Πωπώ! Είναι όμορφη;»

Ο Χάρι αναστέναξε. «Τι βαρετά προβλέψιμοι που είστε εσείς οι νέοι. Ελπίζω να είναι ικανή. Αδιαφορώ για τα υπόλοιπα».

«Είσαι σίγουρος ότι είναι γυναίκα;»

«Εκτός αν ο κύριος και η κυρία Λεν ονόμασαν τον γιο τους Μπέτε, έτσι για πλάκα».

«Κάτι μου λέει ότι είναι όμορφη».

«Ελπίζω πως όχι» είπε ο Χάρι σκύβοντας από επίκτητη συνήθεια για να περάσει τα εκατόν ενενήντα δύο εκατοστά του από την πόρτα.

«Γιατί;»

Η απάντηση του Χάρι ακούστηκε από τον διάδρομο: «Γιατί οι καλοί αστυνομικοί είναι άσχημοι».

Εκ πρώτης όψεως, η εμφάνιση της Μπέτε Λεν δεν άφηνε σαφείς ενδείξεις ούτε για το ένα ούτε για το άλλο. Δεν ήταν άσχημη· κάποιος μπορεί να την αποκαλούσαν και κουκλίτσα, αλλά αυτό μάλλον επειδή ήταν μικροκαμωμένη: το πρόσωπο, η μύτη, τα αυτιά, ολόκληρο το σώμα της. Το κυρίαρχο χαρακτηριστικό της ήταν η χλωμάδα. Το δέρμα και τα μαλλιά της ήταν τόσο άχρωμα. Θύμιζαν στον Χάρι εκείνη την πνιγμένη που είχε ψαρέψει κάποτε μαζί με την Έλεν από το φιόρντ Μπούνε. Σε αντίθεση με το πτώμα της γυναίκας, ο Χάρι είχε την αίσθηση ότι, αν για μια στιγμή έστρεφε αλλού το βλέμμα, θα ξεχνούσε αμέσως πώς ήταν η Μπέτε Λεν. Κι αυτό μάλλον δεν θα την πείραζε καθόλου, κρίνοντας από το πώς μουρμούρισε το όνομά της και τράβηξε γρήγορα το μικρό, υγρό χέρι της, το οποίο ο Χάρι μόλις πρόλαβε να σφίξει.

«Ο επιθεωρητής Χόλε είναι κάτι σαν ζωντανός θρύλος μέσα σ' ετούτο το κτίριο, ξέρεις» είπε ο ΡΑΣ Ρούνε Ίβαρσον ψαχουλεύοντας τα κλειδιά του με την πλάτη γυρισμένη προς την

πλευρά τους. Στην κορυφή της γκριζας σιδερένιας πόρτας που υψωνόταν μπροστά τους ήταν γραμμένο με γοτθικούς χαρακτήρες: ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ. Και αποκάτω: ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΣΚΕΨΕΩΝ 508. «Έτσι δεν είναι. Χόλε;»

Ο Χάρι δεν απάντησε. Δεν είχε καμιά αμφιβολία για το τι είδους θρύλο εννοούσε ο Ίβαρσον. Ποτέ δεν είχε κάνει την παραιμική προσπάθεια να κρύψει την πεποίθησή του ότι ο Χόλε ήταν προσβολή για την υπηρεσία και θα έπρεπε να είχε απομακρυνθεί εδώ και χρόνια.

Ο Ίβαρσον ξεκλείδωσε επιτέλους την πόρτα και οι άλλοι δύο τον ακολούθησαν. Το ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ήταν μια ειδική αίθουσα του Τμήματος Ληστειών, αφιερωμένη αποκλειστικά στη μελέτη, στην επεξεργασία και στην αντιγραφή βιντεοταινιών. Στο κέντρο υπήρχε ένα μεγάλο τραπέζι με τρεις σταθμούς εργασίας. Κανένα παράθυρο. Τοίχοι γεμάτοι ράφια φορτωμένα με βιντεοταινίες, καμιά δεκαριά αφίσες καταζητούμενων ληστών, μια μεγάλη οθόνη στον έναν τοίχο, ένας χάρτης του Όσλο και διάφορα τρόπαια από επιτυχημένες συλλήψεις. Για παράδειγμα, δίπλα στην πόρτα ήταν κρεμασμένα στον τοίχο δύο κομμένα μάλλινα μανίκια με τρύπες στις θέσεις των ματιών και του στόματος. Κατά τα άλλα, η αίθουσα διέθετε γκριζα PC, μαύρες οθόνες, βίντεο και DVD player, καθώς και διάφορα άλλα μηχανήματα που ο Χάρι δεν αναγνώριζε καν.

«Τι έβγαλε η ομάδα του Τμήματος Ανθρωποκτονιών από το βίντεο;» ρώτησε ο Ίβαρσον και σωριάστηκε απότομα σε ένα κάθισμα.

«Κάτι έβγαλε» απάντησε ο Χάρι και πλησίασε ένα από τα ράφια με τις κασέτες.

«Κάτι;»

«Όχι και πολλά».

«Κρίμα που οι δικοί σας δεν ήρθαν στη διάλεξη που έδωσα στην καντίνα τον Σεπτέμβριο. Αν δεν κάνω λάθος, εκπροσωπήθηκαν όλα τα τμήματα εκτός από το δικό σας».

Ο Ίβαρσον ήταν ψηλός, με μακριά μέλη. Μια ξανθή φράντζα

κυμάτιζε πάνω από τα γαλάζια μάτια του. Είχε τα αρρενωπά χαρακτηριστικά των μοντέλων που προτιμούν οι γερμανικές φίρμες, όπως η Boss, και διατηρούσε το ωραίο καλοκαιρινό μαύρισμα που απέκτησε έπειτα από πάρα πολλά απογεύματα στο γήπεδο του τένις, συν μερικά περάσματα ίσως και από το σολάριουμ κάποιου γυμναστηρίου. Εν συντομία, ο Ρούνε Ίβαρσον ήταν ο άντρας που οι περισσότεροι θα χαρακτήριζαν ωραίο και ως τέτοιος επαλήθευε απόλυτα τη θεωρία του Χάρι περί εξωτερικής εμφάνισης και καταλληλότητας για τη δουλειά του αστυνομικού. Ωστόσο, ό,τι του έλειπε σε ερευνητικό ταλέντο το αναπλήρωνε με το ένστικτό του στην πολιτική και με την ικανότητα να αναπτύσσει συμμαχίες εντός της ιεραρχίας του Αρχηγείου της Αστυνομίας. Επιπλέον, διέθετε την έμφυτη αυτοπεποίθηση που συχνά παρερμηνεύεται ως ηγετική ικανότητα. Στην περίπτωση του, αυτή η αυτοπεποίθηση πήγαζε αποκλειστικά και μόνο από το ότι ήταν ευλογημένος να είναι εντελώς τυφλός σε ό,τι είχε να κάνει με τις ελλείψεις του. Το χαρακτηριστικό αυτό, νομοτελειακά, θα τον οδηγούσε κάποτε στην κορυφή και θα τον έκανε μια μέρα –με τον έναν ή τον άλλον τρόπο– προϊστάμενο του Χάρι. Βασικά, ο Χόλε δεν είχε λόγο να παραπονιέται για το ότι μια τέτοια μετρίότητα εκτοξευόταν προς την κορυφή και μακριά από τη δουλειά του αστυνομικού. όμως ο κίνδυνος με τους ανθρώπους όπως ο Ίβαρσον ήταν ότι εύκολα τους έμπαινε η ιδέα πως ήταν υποχρεωμένοι να ανακατεύονται παντού και να κάνουν υποδείξεις σε εκείνους που πραγματικά είχαν ιδέα από αστυνομική έρευνα.

«Χάσαμε κάτι που δεν ήρθαμε στη διάλεξη;» ρώτησε ο Χάρι περνώντας το δάχτυλό του από τις μικρές χειρόγραφες ετικέτες πάνω στις βιντεοταινίες.

«Ίσως όχι» απάντησε ο Ίβαρσον. «Εκτός αν σε ενδιαφέρουν οι μικρές λεπτομέρειες που βοηθούν στην εξιχνίαση των εγκλημάτων».

Ο Χάρι αντιστάθηκε με επιτυχία στον πειρασμό να του πει ότι έλειψε από τη διάλεξη επειδή κάποιοι συνάδελφοι, που εί-

χαν παρακολουθήσει προηγούμενες ομιλίες του Ίβαρσον, του ανέφεραν ότι μοναδικός σκοπός της παράστασης ήταν να διατυμπανίσει το γεγονός ότι, απ' όταν ανέλαβε επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών, το ποσοστό εξιχνίασης στις ληστείες τραπεζών αυξήθηκε από το τριάντα πέντε στο πενήντα τοις εκατό. Ούτε λέξη, φυσικά, για το ότι ο διορισμός του συνέπεσε με τον διπλασιασμό του ανθρώπινου δυναμικού στο συγκεκριμένο τμήμα, αλλά και την ταυτόχρονη αποχώρηση του χειρότερου ερευνητή τους, του ίδιου του Ρούνε Ίβαρσον.

«Με ενδιαφέρουν ως έναν λογικό βαθμό» συνέχισε ο Χάρι. «Πες μου, λοιπόν, πώς διαλευκάνατε αυτήν εδώ;» Τράβηξε μία από τις βιντεοκασέτες και διάβασε δυνατά την ετικέτα της: «20-11-94. Τράπεζα NOR, Μάνγκλερουντ».

Ο Ίβαρσον γέλασε. «Ευχαρίστως. Τους πιάσαμε με τον κλασικό τρόπο. Άλλαξαν όχημα διαφυγής σε έναν σκουπιδότοπο στη γέφυρα Άλνα και έβαλαν φωτιά στο εγκαταλειμμένο αυτοκίνητο. Ωστόσο, δεν κάηκε εντελώς. Στο εσωτερικό του εντοπίσαμε τα γάντια ενός από τους ληστές και ίχνη DNA. Τα συγκρίναμε με εκείνα των σεσημασμένων ληστών τους οποίους οι ερευνητές μας, έχοντας μελετήσει το βίντεο, επισήμαναν ως πιθανούς υπόπτους και ένα από αυτά ταίριαξε. Ο ηλίθιος είχε πυροβολήσει και καρφώσει μια σφαίρα στο ταβάνι. Έφαγε τέσσερα χρόνια. Καμιά άλλη απορία, Χόλε;»

«Μμ». Ο Χάρι έπαιζε αφηρημένα με την κασέτα. «Τι είδους DNA ήταν;»

«Σου είπα, DNA που ταίριαζε». Οι γωνίες των χειλιών του Ίβαρσον συσπάστηκαν νευρικά.

«Εντάξει, αλλά τι ήταν; Νεκρά κύτταρα δέρματος; Νύχι; Αίμα;»

«Έχει καμιά σημασία;» Η φωνή του επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών ακούστηκε ξερή και ανυπόμονη.

Ο Χάρι συμβούλεψε τον εαυτό του να το βουλώσει. Δεν είχαν νόημα αυτές οι δονκιχотικές επιθέσεις. Άνθρωποι όπως ο Ίβαρσον ποτέ δεν θα έβαζαν μυαλό, έτσι κι αλλιώς.

«Ίσως όχι» άκουσε τον εαυτό του να απαντά. «Εκτός εάν ενδιαφέρεται κανείς για τις πολύ μικρές λεπτομέρειες που βοηθούν στην εξιχνίαση των εγκλημάτων».

Ο Ίβαρσον πέταξε με το βλέμμα του δύο μικρά στιλέτα προς την πλευρά του Χάρι. Μέσα στο ειδικά μονωμένο δωμάτιο η σιωπή έγινε αισθητή σαν φυσική παρουσία. Ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών άνοιξε το στόμα για να πει κάτι.

«Τρίχα άκρας χειρός».

Οι δύο άντρες στράφηκαν προς την Μπέτε Λεν. Ο Χάρι είχε σχεδόν ξεχάσει ότι βρισκόταν κι αυτή εκεί. Εκείνη κοίταξε μια τον έναν και μια τον άλλον και επανέλαβε σχεδόν ψιθυριστά: «Τρίχα άκρας χειρός. Αυτές στις ράχες των δαχτύλων... Έτσι δεν λέγονται;»

Ο Ίβαρσον ξερόβηξε νευρικά. «Σωστά, μια τρίχα. Νομίζω όμως ότι προερχόταν —αν και δεν χρειάζεται να το σκαλίζουμε περισσότερο— από τη ράχη της παλάμης. Δεν συμφωνείς, Μπέτε;» Και χωρίς να περιμένει απάντηση χτύπησε με τον δείκτη του το γυάλινο καντράν του μεγάλου ρολογιού του. «Εγώ πρέπει να πηγαίνω. Απολαύστε το βίντεο με την ησυχία σας».

Με το που έκλεισε με δύναμη η πόρτα πίσω από τον επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών, η Μπέτε άρπαξε από το χέρι του Χάρι την κασέτα. Την επόμενη στιγμή την είχε ήδη ρουφήξει με ένα βουητό η ειδική συσκευή.

«Ήταν δύο τρίχες μέσα στο αριστερό γάντι. Από τις ράχες των δαχτύλων. Και ο σκουπιδότοπος ήταν στο Καριχάγκεν, όχι στη γέφυρα Άλνα. Μόνο αυτό που ανέφερε για τα τέσσερα χρόνια ήταν σωστό» είπε η Μπέτε.

Ο επιθεωρητής τής έριξε ένα έκπληκτο βλέμμα. «Αυτά δεν έγιναν πολύ πριν έρθεις εσύ στην Υπηρεσία;»

Εκείνη ανασήκωσε τους ώμους και πάτησε play στο τηλεχειριστήριο. «Αρκεί να διαβάσει κανείς τις αναφορές».

«Μμ» είπε ο Χάρι παρατηρώντας το προφίλ της. Ύστερα βολεύτηκε αναπαυτικά στη θέση του. «Για να δούμε αν και ο τωρινός άφησε πίσω του καμιά τρίχα άκρας χειρός».

Το βίντεο μούγκρισε και η Μπέτε έσβησε το φως. Στα δευτερόλεπτα που ακολούθησαν, με τις γαλαζωπές αναλαμπές της εισαγωγικής εικόνας στην οθόνη να λούζουν τους θεατές, μια άλλη ταινία άρχισε να παίζει στο μυαλό του Χάρι. Ήταν πολύ σύντομη, κράτησε ελάχιστα δευτερόλεπτα και τη σκηνή πλημμύριζε το γαλάζιο στροβοσκοπικό φως του Waterfront, ενός κλαμπ στην αποβάθρα του Άκερ που είχε κλείσει εδώ και καιρό. Δεν ήξερε πώς την έλεγαν, δεν ήξερε το όνομα της κοπέλας με τα γελαστά καστανά μάτια που του έλεγε φωναχτά κάτι προσπαθώντας να ακουστεί πάνω από τη δυνατή μουσική. Το κλαμπ έπαιζε κάντρι-πανκ: Green on Red. Jason and the Scorchers. Ο Χάρι έριξε Jim Beam στην κόκα κόλα του και ανάθεμα κι αν τον ένοιαζε ποιο ήταν το όνομά της. Όμως, την άλλη νύχτα το έμαθε. Όταν έπεσαν στο κρεβάτι της, που το στόλιζαν ακρόπρωρο καραβιού ένα ακέφαλο άλογο, έκοψαν όλους τους κάβους και σάλπαραν για το παρθενικό ταξίδι τους. Ένωσε πάλι εκείνη τη γλυκιά κάψα στο στομάχι του, όπως το προηγούμενο βράδυ που είχε ακούσει τη φωνή της στο τηλέφωνο.

Υστερα άρχισε να παίζει η άλλη ταινία.

Στην οθόνη εμφανίστηκε ο ηλικιωμένος κύριος ξεκινώντας την αργή πορεία του προς το ταμείο, την οποία τραβούσε διαφορετική κάμερα κάθε πέντε δευτερόλεπτα.

«Ο Τούρκιλντσεν του TV2» είπε η Μπέτε Λεν.

«Όχι, είναι ο Άουγκουστ Σουλτζ» διαφώνησε ο Χάρι.

«Εννιώ την επεξεργασία του βίντεο. Μοιάζει να είναι δουλειά του Τούρκιλντσεν από το TV2. Πού και πού λείπουν κάποια δέκατα του δευτερολέπτου...»

«Λείπουν; Μα πώς το καταλαβαίνεις;»

«Από διάφορα πράγματα. Δώσε προσοχή στο φόντο. Το κόκκινο Mazda που διακρίνεται έξω στον δρόμο, τραβηγμένο από δύο διαφορετικές κάμερες, ήταν στο κέντρο του κάδρου και όταν άλλαξε η εικόνα. Ένα αντικείμενο δεν μπορεί να βρίσκεται ταυτόχρονα σε δύο σημεία.»

«Εννοείς ότι κάποιος πείραξε τη λήψη;»

«Κάθε άλλο. Ό,τι καταγράφουν οι έξι κάμερες εντός και η μία εκτός τράπεζας αποτυπώνεται στην ίδια κασέτα. Στην αυθεντική βιντεοταινία η εικόνα περνά γρήγορα από τη μία κάμερα στην άλλη και φαίνεται να τρεμοπαίζει. Έτσι, επεξεργαζόμαστε το φιλμ για να έχουμε μακρύτερες κατανοητές ακολουθίες. Καμιά φορά, όταν δεν μπορούμε να το κάνουμε μόνοι μας, καλούμε κάποιον από τηλεοπτικό κανάλι. Οι επαγγελματίες της TV όπως ο Τούρκιλντσεν πειράζουν λιγάκι τον χρόνο προκειμένου να βελτιώσουν την ποιότητα για να μην “πηδάει” η ταινία. Επαγγελματική νεύρωση, υποθέτω».

«Επαγγελματική νεύρωση» επανέλαβε ο Χάρι. Του φάνηκε πολύ παρωχημένη έκφραση για να τη χρησιμοποιήσει ένα κορίτσι. Ή μήπως δεν ήταν και τόσο μικρή όσο του είχε φανεί αρχικά; Κάτι είχε αλλάξει πάνω της από τη στιγμή που έσβησε το φως. Η γλώσσα του σώματός της ήταν πιο χαλαρή, η φωνή της πιο σίγουρη.

Ο ληστής μπήκε στην τράπεζα και φώναξε μια φράση στα αγγλικά. Η φωνή του ακούστηκε μακρινή και πνιχτή, σαν να έβγαινε από πουπουλένιο πάπλωμα.

«Τι λες γι' αυτό;» ρώτησε ο Χάρι.

«Νορβηγός. Μιλά αγγλικά για να μην αναγνωρίσουμε τη διάλεκτο ή την προφορά του ή κάποια χαρακτηριστική λέξη που θα μπορούσαμε να συνδέσουμε με προηγούμενες ληστείες. Φορά λεία ρούχα που δεν αφήνουν ίνες, τις οποίες θα μπορούσαμε να ανιχνεύσουμε σε αυτοκίνητα διαφυγής, σε κρησφύγετα ή στο σπίτι του».

«Μμ. Τίποτ' άλλο;»

«Όλα τα ανοίγματα στα ρούχα του είναι σφραγισμένα, ώστε να μην αφήσει ίχνη DNA, όπως ιδρώτα ή τρίχες. Δες πώς είναι κολλημένα τα πατζάκια του με μονωτική ταινία γύρω από τις μπότες του και τα μανίκια του γύρω από τα γάντια. Θα έλεγα ότι έχει ταινία και γύρω από το κεφάλι του και κερί στα φρύδια».

«Επαγγελματίας, λοιπόν;»

Η Μπέτε ανασήκωσε τους ώμους. «Το εβδομήντα τοις εκατό

των επιδρομών σε τράπεζες σχεδιάζονται το πολύ μία εβδομάδα νωρίτερα και εκτελούνται από άτομα που βρίσκονται υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών. Αυτή εδώ δείχνει πολύ μελετημένη και ο ληστής δεν φαίνεται να έχει πάρει κάτι».

«Πώς το καταλαβαίνεις;»

«Αν είχαμε καλύτερο φωτισμό και καλύτερες κάμερες, θα μπορούσαμε να μεγεθύνουμε την εικόνα και να μελετήσουμε τις ίριδες των ματιών του. Όμως δεν γίνεται. οπότε διαβάζω τη γλώσσα του σώματος. Ήρεμες, καλά υπολογισμένες κινήσεις. Δεν το βλέπεις; Αν έχει πάρει οτιδήποτε, σίγουρα δεν είναι αμφεταμίνη ή άλλο διεγερτικό. Το Rohypnol είναι το πιο πιθανό. Αυτό συνηθίζεται».

«Πώς κι έτσι;»

«Η ληστεία σε τράπεζα είναι μια εξαιρετικά έντονη εμπειρία. Δεν χρειάζεσαι σπιντάρισμα, το αντίθετο. Πέρυσι, ένας τύπος μπήκε στην Den norske στην πλατεία Σούλι με ένα αυτόματο, έκανε κόσκινο ταβάνι και τοίχους και έφυγε τρέχοντας χωρίς να σηκώσει ούτε μία κορόνα. Στον δικαστή είπε ότι είχε πάρει τόσο πολλές αμφεταμίνες, ώστε έπρεπε οπωσδήποτε να τις αποβάλει από το σύστημά του. Προτιμώ αυτούς που παίρνουν Rohypnol, αν μπορώ να το θέσω έτσι».

Ο Χάρι έγνεψε με το κεφάλι προς την οθόνη. «Κοίταξε τον ώμο της Στίνε Γκρέτε στο ταμείο 1. Τώρα πατά το κουμπί του συναγερμού. Ο ήχος στην ταινία ξαφνικά βελτιώνεται πάρα πολύ. Γιατί συμβαίνει αυτό;»

«Ο συναγερμός είναι συνδεδεμένος με τη συσκευή βιντεοσκόπησης και, από τη στιγμή που ενεργοποιείται, η ταινία αρχίζει να τρέχει πιο γρήγορα. Αυτό μας δίνει καλύτερη εικόνα και καλύτερο ήχο. Αρκετά καλό ώστε να μπορέσουμε να αναλύσουμε τη φωνή του ληστή. Το ότι μιλά αγγλικά δεν τον βοηθά ιδιαίτερα».

«Είναι στ' αλήθεια τόσο αξιόπιστο στοιχείο η φωνή όσο λένε;»

«Ο ήχος των φωνητικών χορδών μας είναι όπως το δακτυλικό αποτύπωμα. Αν μπορέσουμε να δώσουμε στον αναλυτή φω-

νής στο Πανεπιστήμιο του Τρόντχαϊμ καμιά δεκαριά λέξεις ηχογραφημένες σε βίντεο. θα είναι σε θέση να ταυτίσει δύο φωνές με ακρίβεια της τάξης του ενενήντα πέντε τοις εκατό».

«Μμ. Όχι όμως με την ποιότητα ήχου που είχαμε πριν ενεργοποιηθεί ο συναγερμός, να υποθέσω;»

«Θα είναι πολύ λιγότερο αξιόπιστο».

«Άρα, γι' αυτό ο ληστής μιλά στην αρχή αγγλικά και μόλις υπολογίζει ότι ενεργοποιείται ο συναγερμός, χρησιμοποιεί τη Στίνε Γκρέτε ως φερέφωνό του».

«Ακριβώς».

Παρακολούθησαν αμίλητοι στην οθόνη τον κουκουλοφόρο να πηδά πάνω από τον πάγκο του ταμείου, να κολλά την κάννη του όπλου του στον λαιμό της Στίνε Γκρέτε και μετά να της ψιθυρίζει στο αυτί.

«Τι έχεις να πεις για την αντίδρασή της;» ρώτησε ο Χάρι.

«Τι εννοείς;»

«Την έκφρασή της. Δείχνει σχετικά ήρεμη. Δεν νομίζεις;»

«Δεν έχω να πω τίποτα. Γενικά, δεν μπορείς να πάρεις πληροφορίες από μια έκφραση. Θα έλεγα ότι οι σφυγμοί της είναι γύρω στους εκατόν ογδόντα».

Παρακολούθησαν τον Χέλγκε Κλέμεντσεν να παραπαίει σκυφτός μπροστά από το μηχάνημα αυτόματης ανάληψης μετρητών.

«Ελπίζω να του παρασχεθεί σωστή μετατραυματική θεραπεία» είπε χαμηλόφωνα η Μπέτε κουνώντας αργά το κεφάλι. «Έχω δει ανθρώπους να εκτίθενται σε ληστείες όπως αυτή και να καταρρέουν ψυχολογικά».

Ο Χάρι δεν σχολίασε τη δήλωσή της, αν και σκέφτηκε ότι πρέπει να ήταν μια φράση που είχε ξεσηκώσει από μεγαλύτερους σε ηλικία συναδέλφους της.

Ο ληστής στράφηκε προς την κάμερα και έδειξε έξι δάχτυλα.

«Ενδιαφέρον» μουρμούρισε η Μπέτε και σημείωσε κάτι στο μπλοκ που είχε μπροστά της χωρίς να πάρει τα μάτια της από την οθόνη. Ο Χάρι παρατηρούσε τη νεαρή αστυνομικό με τη

γωνία του ματιού του και την είδε να τινάζεται όταν έπεσε ο πυροβολισμός. Και έπειτα, ενώ ο ληστής στην οθόνη άρπαζε το σακ βουαγιάζ, πηδούσε πάνω από τον πάγκο και έτρεχε προς την είσοδο, είδε το μικρό πιγούνι της να τεντώνεται μπροστά και να της πέφτει από το χέρι το στιλό που κρατούσε.

«Αυτό το τελευταίο κομμάτι δεν το ανεβάσαμε στο Διαδίκτυο ούτε το δώσαμε σε κανένα από τα κανάλια» είπε ο επιθεωρητής. «Δες, τώρα η κάμερα τον τραβά έξω από την τράπεζα».

Παρακολούθησαν τον ληστή να περνά –με πράσινο– τη διάβαση πεζών της λεωφόρου Μπούγκσταντ και αποκεί να ανεβαίνει την οδό Ιντουστρί. Έπειτα χάθηκε εντελώς από το κάδρο.

«Και η αστυνομία;» ρώτησε η Μπέτε.

«Το πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα βρίσκεται στη λεωφόρο Σέρκενταλς, αμέσως μετά τα διόδια, μόλις οχτακόσια μέτρα από την τράπεζα. Παρ' όλα αυτά, τους πήρε πάνω από τρία λεπτά από τη στιγμή που χτύπησε ο συναγερμός μέχρι να φτάσουν. Έτσι, ο ληστής είχε στη διάθεσή του σχεδόν δύο ολόκληρα λεπτά για να αποδράσει».

Η Μπέτε κοίταζε σκεφτική την οθόνη, τους ανθρώπους και τα αυτοκίνητα που περνούσαν σαν να μη συνέβαινε τίποτα.

«Η απόδραση ήταν καλά σχεδιασμένη όσο και η ληστεία. Το όχημα διαφυγής προφανώς ήταν παρκαρισμένο μετά τη γωνία, ώστε να μην το πιάνει η εξωτερική κάμερα της τράπεζας. Στάθηκε τυχερός».

«Ίσως» αποκρίθηκε ο Χάρι. «Από την άλλη πλευρά, σου μοιάζει για τύπο που θα στηριζόταν στην τύχη;»

Η Μπέτε ανασήκωσε τους ώμους. «Οι περισσότερες ληστείες τραπεζών δείχνουν καλά σχεδιασμένες αφού πετύχουν».

«Εντάξει, αλλά εδώ υπήρχαν πολλές πιθανότητες να καθυστερήσει η αστυνομία. Παρασκευή απόγευμα, ώρα αιχμής. Όλα τα περιπολικά της περιοχής ήταν απασχολημένα κάπου αλλού, σε...»

«...Στο σπίτι του αμερικανού πρέσβη!» φώναξε η Μπέτε και χτύπησε το μέτωπό της. «Το ανώνυμο τηλεφώνημα για βόμβα

σε αυτοκίνητο. Εγώ είχα ρεπό την Παρασκευή, αλλά το είδα στις ειδήσεις στην τηλεόραση. Και αν σκεφτείς τι υστερία επικρατεί αυτόν τον καιρό, είναι προφανές πού βρίσκονταν όλοι».

«Τελικά δεν υπήρχε βόμβα».

«Όχι, βέβαια. Ο κλασικός αντιπερισπασμός για να απασχοληθεί κάπου αλλού η αστυνομία πριν από μια ένοπλη ληστεία».

Παρακολούθησαν το τελευταίο κομμάτι του βίντεο σκεφτικοί και αμίλητοι. Τον Άουγκουστ Σουλτζ να στέκεται και να περιμένει στη διάβαση πεζών. Το φανάρι από πράσινο να γίνεται κόκκινο και ξανά πράσινο κι αυτός να μη σαλεύει. Τι περιμένει; αναρωτήθηκε ο Χάρι. Μια ασυνέχεια; Ένα έξτρα μεγάλης διάρκειας συνεχές πράσινο φανάρι; Κάτι σαν «πράσινο κύμα»* διάρκειας εκατό ετών; Εντάξει. Σύντομα θα ερχόταν κι αυτό. Από μακριά ακούστηκαν σειρήνες περιπολικών.

«Υπάρχει κάτι στο βίντεο που δεν κολλάει».

«Πάντα υπάρχει κάτι που δεν κολλάει» απάντησε η Μπέτε Λεν αφήνοντας τον κουρασμένο στεναγμό ηλικιωμένου άντρα.

Ύστερα η ταινία τελείωσε και η οθόνη γέμισε χιόνια.

* Πράσινο κύμα: Η διαχείριση των φωτεινών σηματοδοτών, ώστε ένα όχημα, αν κινείται με σωστή ταχύτητα και η κίνηση το επιτρέπει, να βρίσκει πράσινα όλα τα φανάρια μιας μεγάλης ευθείας. (Σ.τ.Μ.)

Η ηχώ

«Χιόνι;» Ο Χάρι φώναζε στο κινητό του τρέχοντας κατά μήκος του πεζοδρομίου.

«Ναι, χιόνι» απάντησε η Ράκελ και τη φωνή της ακολουθούσε μια σφυριχτή ηχώ: «...όνιι». Η σύνδεση από τη Μόσχα ήταν πολύ κακή.

«Εμπρός;»

«Εδώ κάνει φοβερό κρύο... ύο. Και μέσα και έξω... ωωω».

«Στο δικαστήριο;»

«Υπό το μηδέν και εκεί. Όταν ζούσαμε εδώ, η μητέρα του είχε φτάσει στο σημείο να πει ότι έπρεπε να πάρω μακριά του τον Όλεγκ. Και τώρα κάθεται μαζί με τους άλλους και μου ρίχνει άγριες ματιές... εεες».

«Πώς πάει η υπόθεση;»

«Πού θες να ξέρω;»

«Να σου πω. Κατ' αρχάς, σπούδασες νομικά. Επιπλέον, μιλάς ρώσικα».

«Χάρι. Και εγώ, όπως και εκατόν πενήντα εκατομμύρια Ρώσοι, δεν έχω ιδέα πώς λειτουργεί το νομικό σύστημα εδώ. Εντάξει;... άξειι;»

«Εντάξει. Πώς το πήρε ο Όλεγκ;»

Επανέλαβε την ερώτησή του χωρίς να πάρει απάντηση και έφερε μπροστά στα μάτια του το κινητό για να δει μήπως είχε διακοπεί η σύνδεση, αλλά τα δευτερόλεπτα χρονομέτρησης της συνδιάλεξης εξακολουθούσαν να κυλούν στην οθόνη. Ξανάφερε τη συσκευή στο αυτί του.

«Εμπρός;»

«Έλα. Χάρι, σ' ακούω... ούωω. Μου λείπεις πολύ...υυυ. Γιατί γελάς... ααας;»

«Έχει ηχώ η γραμμή. Όλο ουου, ωωω, ααα».

Έφτασε στην κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας, έβγαλε το κλειδί του και άνοιξε την πόρτα.

«Μήπως γίνομαι φορτική, Χάρι;»

«Όχι, βέβαια».

Χαιρέτησε με ένα νεύμα τον Άλι, που προσπαθούσε να μα-νουβράρει ένα έλκθηρο μέσα στην πορτούλα του υπογείου.
«Σ' αγαπώ. Έλα, μ' ακούς; Σ' αγαπώ! Εμπρός;»

Σήκωσε τα μάτια από τη νεκρή οθόνη του κινητού του και εί-δε κατάπληκτος τον Πακιστανό γείτονά του να του χαμογελά γλυκά.

«Ναι, Άλι, κι εσένα» μουρμούρισε ο Χάρι κι άρχισε να πλη-κτρολογεί με φούρια τον αριθμό της Ράκελ.

«Πάτα την επανάκληση» είπε ο Άλι.

«Τι πράγμα;»

«Τίποτα. Πες μου αν θελήσεις ποτέ να νοικιάσεις την απο-θήκη σου, Χάρι. Δεν τη χρησιμοποιείς και πολύ, έτσι;»

«Έχω εγώ αποθήκη στο υπόγειο;»

Ο Άλι στριφογύρισε τις κόρες των ματιών του. «Πόσα χρό-νια μένεις εδώ, Χάρι;»

«Σ' αγαπώ, είπα».

Ο Άλι τον κοίταξε με απορία. Ο επιθεωρητής τού έγνεψε «αντίο» και του έκανε νόημα ότι είχε συνδεθεί ξανά στο κινη-τό. Ύστερα άρχισε να ανεβαίνει βιαστικά τη σκάλα κρατώντας το κλειδί του διαμερίσματος τεντωμένο μπροστά του σαν μαγι-κό ραβδί.

«Εντάξει, τώρα μπορούμε να μιλήσουμε» είπε ο Χάρι μπαίνο-ντας στο λιτό και απόλυτα τακτοποιημένο δυαράκι του, που το είχε αγοράσει δίνοντας πενταροδεκάρες κάπου στη δεκαετία του '90, όταν η αγορά ακινήτων είχε πιάσει πάτο. Καμιά φορά

σκεφτόταν ότι αγοράζοντας το διαμέρισμά του είχε εξαντλήσει μια κι έξω την καλή του τύχη εφ' όρου ζωής.

«Μακάρι να ήσουν εδώ μαζί μας, Χάρι. Και ο Όλεγκ σε αποζητά».

«Σου το είπε;»

«Δεν χρειάζεται να μου το πει. Απ' αυτή την άποψη μοιάζετε πολύ εσείς οι δύο».

«Μα εγώ μόλις σου είπα ότι σ' αγαπώ. Τρεις φορές. Και ήταν μπροστά κι ο γείτονας. Καταλαβαίνεις τι σημαίνει αυτό για έναν άντρα;»

Η Ράκελ γέλασε. Ο Χάρι λάτρευε το γέλιο της, το είχε λατρεύει από την πρώτη στιγμή. Και ήξερε από ένστικτο ότι θα ήταν διατεθειμένος να κάνει τα πάντα για να το ακούει συχνότερα. Κάθε μέρα, κατά προτίμηση.

Κλότσησε πέρα τα παπούτσια του και χαμογέλασε καθώς πρόσεξε ότι το κόκκινο φωτάκι του αυτόματου τηλεφωνητή αναβόσβηνε ειδοποιώντας τον ότι είχε μήνυμα. Δεν χρειάζοταν μεταφυσικές ικανότητες για να μαντέψει ότι ήταν από τη Ράκελ νωρίτερα την ίδια μέρα. Κανένας άλλος δεν του τηλεφωνούσε ποτέ στο σπίτι.

«Πώς το καταλαβαίνεις ότι μ' αγαπάς;» ρώτησε ναζιάρικα η Ράκελ. Η γραμμή είχε καθαρίσει από την ηχώ.

«Νιώθω μια ξαφνική ζεστασιά στο... πώς το λένε;»

«Καρδιά;»

«Όχι, λίγο πιο πίσω και κάτω από την καρδιά. Νεφρό; Συκώτι; Σπλήνα; Ναι, αυτό είναι. Νιώθω μια κάψα στη σπλήνα μου».

Το γέλιο στην άλλη άκρη της γραμμής ακούστηκε σαν αναφιλητό. Ο Χάρι πάτησε το κουμπί για να παίξει το μήνυμα στον τηλεφωνητή.

«Ελπίζω ότι θα είμαστε πίσω σε δύο εβδομάδες το πολύ» είπε η Ράκελ στο κινητό, πριν σκεπαστεί η φωνή της από το ηχογραφημένο μήνυμα.

«Γεια. Εγώ είμαι πάλι...»

Ο Χάρι ένωσε την καρδιά του να χάνει έναν ολόκληρο χτύπο και αντέδρασε εντελώς αντανακλαστικά: πάτησε το ΣΤΟΠ.

«Τι ήταν αυτό;» ρώτησε η Ράκελ.

Ο Χάρι πήρε βαθιά ανάσα. Μια σκέψη προσπάθησε να αναδυθεί στην επιφάνεια —«το ραδιόφωνο»—, αλλά έφτασε πολύ αργά. Ξερόβηξε. «Όταν θα ξέρεις στα σίγουρα. θα μου πεις με ποια πτήση θα φτάσετε για να έρθω να σας πάρω από το αεροδρόμιο».

«Και βέβαια» συμφώνησε η Ράκελ με μια έκπληξη στη φωνή της.

Ακολούθησε μια αμήχανη παύση.

«Πρέπει να κλείσω τώρα» είπε η Ράκελ. «Να ξαναμιλήσουμε απόψε στις οχτώ;»

«Ναι. Ή μάλλον όχι. Θα έχω δουλειά εκείνη την ώρα».

«Ναι; Ελπίζω να είναι κάτι καλό. έτσι για αλλαγή».

«Θα βγω με μια γυναίκα» είπε ο Χάρι αφήνοντας μια ηχηρή εκπνοή.

«Ποια είναι η τυχερή;»

«Η Μπέτε Λεν. Καινούργια στο Τμήμα Ληστειών».

«Και με ποια αφορμή θα βγείτε;»

«Για μια κουβεντούλα με τον σύζυγο της Στίνε Γκρέτε. της γυναίκας που σκοτώθηκε στη ληστεία της τράπεζας που σου έλεγα. Και με τον διευθυντή του υποκαταστήματος».

«Καλά να περάσεις. Τα ξαναλέμε αύριο. Πρώτα όμως θέλει να σε καληνυχτίσει ο Όλεγκ».

Ο Χάρι άκουσε τρεχαλητό από ποδαράκια κι ύστερα μια ανάσα γεμάτη έξαψη στη γραμμή.

Αφού έκλεισαν, ο επιθεωρητής έμεινε όρθιος στο χολ αντικρίζοντας τον καθρέφτη πάνω από το τραπεζάκι του τηλεφώνου. Αν ίσχυε πράγματι η θεωρία του, τότε είχε απέναντί του έναν ικανό αστυνομικό. Δύο κοκκινισμένα μάτια κι ανάμεσά τους μια μακριά μύτη με ένα δίκτυο από λεπτές γαλαζωπές φλεβίτσες πάνω σε ένα χλωμό, οστεώδες πρόσωπο με έντονους πό-

ρους. Οι ρυτίδες του φάνταζαν σαν σκόρπιες χαρακιές σε παλιό ξύλινο δοκάρι. Πώς είχε γίνει έτσι; Μέσα στον καθρέφτη έβλεπε τον τοίχο πίσω του και τη φωτογραφία ενός χαμογελαστού, ηλιοκαμένου αγοριού με την αδερφούλα του. Όμως, δεν ήταν η χαμένη ομορφιά ή τα χαμένα νιάτα αυτό που απασχολούσε τώρα το μυαλό του, αλλά εκείνη η σκέψη που τελικά είχε βρει δίοδο προς την επιφάνεια. Αναζήτησε στα χαρακτηριστικά του την υπεκφυγή, την ανειλικρίνεια και τη δειλία που μόλις πριν από λίγο τον είχαν κάνει να παραβεί μία από τις λίγες υποσχέσεις που είχε δώσει στον εαυτό του: ότι ποτέ, μα ποτέ, για κανέναν λόγο, δεν θα έλεγε ψέματα στη Ράκελ· ότι απ' όλους τους σκοπέλους του πελάγους που θα μπορούσαν να τσακίσουν τη σχέση τους, και ήταν πάρα πολλοί, κανένας δεν θα ήταν η ανειλικρίνεια. Τότε, γιατί της είχε πει ψέματα; Ήταν αλήθεια ότι μαζί με την Μπέτε θα συναντούσαν τον σύζυγο της Στίνε Γκρέτε, αλλά γιατί της είχε κρύψει ότι μετά θα έβλεπε την Άννα; Ένα παλιό του πάθος, αλλά τι μ' αυτό; Ήταν μια σύντομη θυελλώδης σχέση που είχε αφήσει σημάδια, αλλά όχι ανοιχτές πληγές. Θα βρίσκονταν μόνο για έναν καφέ, για να τα πουν, να διηγηθούν τις ιστορίες τους, το τι-έκαναν-μετά. Και θα ξανάπαιρναν ο καθένας χωριστά τον δρόμο του.

Ο Χάρι πάτησε το κουμπί στον τηλεφωνητή για να ακούσει το υπόλοιπο μήνυμα. Η φωνή της Άννας γέμισε το μικρό χολ: «...Ανυπομονώ να σε ξαναδώ απόψε στο Μ. Δύο πράγματα θέλω μόνο. Μπορείς να περάσεις από τον κλειδαρά στην οδό Βίμπες όπως θα έρχεσαι και να παραλάβεις κάτι κλειδιά που έχω παραγγείλει; Θα είναι ανοιχτοί ως τις εφτά και τους είπα να τα κρατήσουν στο όνομά σου. Και, αν δεν σε πειράζει, μπορείς να φορέσεις εκείνο το μπλουτζίν σου που ξέρεις ότι μ' αρέσει πολύ;»

Βαθύ, βραχνό γέλιο. Το δωμάτιο έμοιαζε να δονείται στον ρυθμό του. Η Άννα δεν είχε αλλάξει, αυτό ήταν το μόνο σίγουρο.

Νέμεσις

Μέσα στο φωτεινό κάδρο της λάμπας εισόδου, με φόντο τον πρόωρα σκοτεινό ουρανό του Οκτώβρη, έτρεχαν οι πυκνές, λοξές γραμμές της βροχής. Από την κεραμική πινακίδα κάτω από το φωτιστικό ο Χάρι πληροφορήθηκε ότι εκεί έμεναν ο Έσπεν, η Στίνε και ο Τροντ Γκρέτε. Το «εκεί» ήταν ένα χίτρινο σπίτι με μεγάλη βεράντα στη συνοικία Ντισενγκρέντα. Χτύπησε το κουδούνι ενώ επιθεωρούσε την τοποθεσία. Τέσσερις μαχιρές σειρές από συνεχόμενες μεζονέτες ήταν χτισμένες στο κέντρο μιας μεγάλης επίπεδης έκτασης που την περικύκλωναν ψηλές εργατικές πολυκατοικίες. Του θύμιζαν πιονιέρους σε λιβάδι, σε αμυντικό σχηματισμό για τις επιθέσεις Ινδιάνων. Δεν αποκλείεται να ήταν κι έτσι. Οι μεζονέτες είχαν χτιστεί τη δεκαετία του '60 για την αναπτυσσόμενη μεσοαστική τάξη και ίσως ο συρρικνούμενος ντόπιος εργατικός πληθυσμός από τα μπλοκ των πολυκατοικιών των λεωφόρων Ντίσεν και Τράβερ να είχε καταλάβει ήδη ότι αυτοί θα ήταν οι νέοι κατακτητές, εκείνοι που θα έκαναν στο εξής κουμάντο στη νέα χώρα.

«Δεν φαίνεται να είναι μέσα» είπε ο Χάρι χτυπώντας για δεύτερη φορά το κουδούνι. «Είσαι σίγουρη ότι κατάλαβε πως θα ερχόμασταν σήμερα το απόγευμα;»

«Όχι».

«Όχι;» Ο Χάρι στράφηκε και κοίταξε την Μπέτε Λεν, που τουρτούριζε κάτω από την ομπρέλα της. Φορούσε φούστα και ψηλά τακούνια και, όταν είχε περάσει να τον πάρει έξω από

του Σρέντερ, εκείνος είχε σκεφτεί ότι το ντύσιμό της ήταν ιδανικό για πρωινό καφέ στο κέντρο.

«Ο Γκρέτε επιβεβαίωσε τη συνάντηση δύο φορές όταν του τηλεφώνησα» εξήγησε η Μπέτε. «Όμως, μου φάνηκε εντελώς... αλλού».

Ο Χάρι τεντώθηκε πάνω στο σκαλοπάτι και κόλλησε τη μύτη του στο τζάμι του παραθύρου της κουζίνας. Ήταν σκοτεινά και το μόνο που διέκρινε στο εσωτερικό ήταν ένα λευκό ημερολόγιο της Nordea πάνω στον τοίχο.

«Γυρίζουμε πίσω» αποφάσισε.

Εκείνη τη στιγμή το παράθυρο της κουζίνας του διπλανού σπιτιού άνοιξε με έναν απότομο κρότο. «Γυρεύετε τον Τροντ;»

Η ερώτηση είχε γίνει στα μπούχμολ, την επίσημη νορβηγική, αλλά με τη χαρακτηριστική προφορά του Μπέργκεν, με τόσο έντονα τα «ρ», ώστε ακούστηκε σαν εκτροχιασμός μικρού τρένου. Ο Χάρι στράφηκε και είδε ένα ηλιοκαμένο γυναικείο πρόσωπο γεμάτο ρυτίδες, έτοιμο να χαμογελάσει αλλά και να πάρει θλιμμένο ύφος ταυτόχρονα.

«Ναι, αυτόν γυρεύουμε» επιβεβαίωσε.

«Συγγενείς;»

«Αστυνομία».

«Μάλιστα» είπε η γυναίκα και εγκατέλειψε αυτόματα το πένθιμο ύφος. «Νόμισα ότι ήρθατε για συλλυπητήρια. Είναι στο γήπεδο του τένις ο δύστυχος».

«Στο γήπεδο του τένις;»

Η γειτόνισσα έτεινε το δάχτυλο. «Στην άλλη άκρη του οικισμού. Είναι εκεί από τις τέσσερις το απόγευμα».

«Μα έχει σκοτεινιάσει» παρατήρησε η Μπέτε. «Και βρέχει».

Η γυναίκα κούνησε τους ώμους. «Θα τον τρέλανε η λύπη, φαντάζομαι. Κρίμα». Η τρίλια στα «ρ» ήταν τέτοια, ώστε ο Χάρι άρχισε ξαφνικά να σκέφτεται τα παιδικά του χρόνια στο Όπσαλ και τα χαρτονάκια που έβαζαν πιτσιρικάδες στις ρόδες των ποδηλάτων για να χτυπάνε κόντρα στις ακτίνες.

«Πρέπει να μεγάλωσες κι εσύ στο ανατολικό Όσλο, απ' ό,τι

ακούω» είπε στην Μπέτε καθώς προχωρούσαν προς τα εκεί που τους είχε δείξει η γειτόνισσα. «Ή κάνω λάθος;»

«Όχι» απάντησε εκείνη, αλλά δεν θέλησε να επεκταθεί.

Το γήπεδο του τένις βρισκόταν στα μισά της απόστασης που χώριζε τα μπλοκ των εργατικών πολυκατοικιών από τις μεζονέτες. Ακουγόταν από μακριά ο μονότονος χτύπος της υγρής μπάλας πάνω στη ρακέτα. Πίσω από τον ψηλό φράχτη από ατσάλινο συρματόπλεγμα, στο μισοσκοτάδο του δειλινού, διέκριναν μια μορφή να στέκεται στην ίδια θέση χτυπώντας απανωτά σερβίς.

«Γεια σας!» φώναξε ο Χάρι όταν έφτασαν στον φράχτη, αλλά ο άντρας δεν απάντησε. Τώρα, μπορούσαν να διακρίνουν ότι φορούσε σακάκι, πουκάμισο και γραβάτα.

«Ο Τροντ Γκρέτε;»

Ένα μπαλάκι έπεσε σε μια μαύρη λακκούβα με βροχόνερα και αναπήδησε τινάζοντας καταπάνω τους ένα μικρό σιντριβάνι. Η Μπέτε το απέκρουσε με την ομπρέλα της. Ύστερα έπιασε την πόρτα του φράχτη και την τράνταξε.

«Έχει κλειδωθεί μέσα» ψιθύρισε στον επιθεωρητή.

«Αστυνομία! Είμαστε οι αστυνόμοι Χόλε και Λεν. Είχαμε κανονίσει να συναντηθούμε. Θα μπορούσαμε να... Χριστέ μου!» Ο Χάρι δεν είχε δει το μπαλάκι, μέχρι που έσκασε στο συρματόπλεγμα κάνοντας έναν υπόκωφο γδούπο, λίγα εκατοστά πάνω από το κεφάλι του. Σκούπισε τα νερά από τα μάτια του και κοίταξε τα ρούχα του. Είχαν γεμίσει πιτσιλιές από κοκκινωπό λασπόνερο. Με το που είδε τον Τροντ να χτυπά το επόμενο μπαλάκι, έστρεψε ενστικτωδώς τα νώτα του προς τον φράχτη.

«Τροντ Γκρέτε!» Η αγριοφωνάρα του επιθεωρητή αντιλάλησε μέχρι τα μπλοκ των πολυκατοικιών. Είδαν ένα άλλο μπαλάκι να διαγράφει μια μεγάλη καμπύλη τροχιά προς τα φώτα των πολυκατοικιών πριν βυθιστεί στο σκοτάδι και προσγειωθεί κάπου μακριά. Τη στιγμή που ο Χάρι στράφηκε ξανά προς το γήπεδο, άκουσε μια άγρια, ανάρθρη κραυγή και είδε μια φιγούρα να ορμά καταπάνω του μέσα από το σκοτάδι. Ο συρματίνο

φράχτης αναχαίτισε με ένα στρίγκλισμα τον επιτιθέμενο τενίστα, ο οποίος έπεσε στο πλακόστρωτο με τα τέσσερα. ανασηκώθηκε, πήρε φόρα και όρμησε πάλι στο συρματοπλέγμα. Ξανάπεσε, ξανασηκώθηκε και επιτέθηκε άλλη μια φορά.

«Θεέ μου, του έχει σαλέψει» μουρμούρισε ο Χάρι. Έχανε ενστικτωδώς ένα βήμα προς τα πίσω καθώς ένα πρόσωπο λευκό σαν πανί, με μάτια γουρλωμένα, πετάχτηκε ξαφνικά μπροστά του. Η Μπέτε κατάφερε να ανάψει έναν φακό και να ρίξει το φως πάνω στον Γκρέτε, που τώρα κρεμόταν από το συρματοπλέγμα αρπάζοντάς το και με τα δυο του χέρια. Με τα μουσκεμένα μαύρα μαλλιά του κολλημένα στο κατάχλωμο μέτωπο έμοιαζε να γυρεύει απελπισμένα να κρατηθεί από κάπου καθώς γλιστρούσε αργά προς τα κάτω, σαν υγρή κουτσουλιά σε παρμπρίζ αυτοκινήτου, μέχρι που έπεσε σαν άψυχος σωρός στο χώμα.

«Τι κάνουμε τώρα;» ρώτησε ξέπνοα η Μπέτε.

Ο Χάρι ένιωσε τα σφιγμένα δόντια του να τρίζουν και έφτυσε μέσα στην παλάμη του. Στο φως του φακού είδε το σάλιο του ανακατεμένο με κοκκινόχωμα.

«Εσύ τηλεφώνησε για ασθενοφόρο κι εγώ πάω στο αυτοκίνητο να φέρω τον κόφτη» είπε.

«Του έδωσαν ηρεμιστικά. ε;» ρώτησε η Άννα.

Ο Χάρι κατένευσε ρουφώντας την κόκα κόλα του.

Γύρω τους, σκαρφαλωμένοι σε ψηλά σκαμπό, νεαροί των δυτικών συνοικιών του Όσλο έπιναν κρασί, λαμπερά κοκτέιλ και κόκα κόλα διαίτης. Το Μ —όπως και τα περισσότερα καφέ του Όσλο— ήταν κατά βάση ένα καφέ πόλης με κάπως ναΐφ και επαρχιώτικο στιλ, όχι όμως σε υπερβολικό βαθμό ώστε να γίνεται δυσάρεστο. και έκανε τον Χάρι να θυμάται τον Κεμπάμπ, έναν πανέξυπνο συμμαθητή του στο δημοτικό, συνεσταλμένο, με καλούς τρόπους, ο οποίος, όπως είχαν ανακαλύψει, κρατούσε κρυφά ένα σημειωματάριο με όλες τις μάγκικες εκφράσεις που χρησιμοποιούσαν οι «μάγκες» του σχολείου.

«Τον μετέφεραν στο νοσοκομείο τον κακόμοιρο. Ξαναμιλήσαμε με τη γειτόνισσα και μας είπε ότι ο Γκρέτε, από τη μέρα που σκοτώθηκε η γυναίκα του, πήγαινε κάθε απόγευμα στο γήπεδο και πετούσε μπαλάκια».

«Θεός φυλάξοι. Γιατί;»

Ο Χάρι έγειρε τους ώμους του. «Δεν είναι και τόσο ασυνήθιστη η εκδήλωση ψύχωσης, σε περίπτωση που χάσει κανείς έναν δικό του άνθρωπο σε τέτοιες περιστάσεις. Μερικοί απωθούν το γεγονός και συμπεριφέρονται σαν να βρίσκεται ακόμη στη ζωή το αγαπημένο τους πρόσωπο. Η γειτόνισσα μας είπε ότι η Στίνε και ο Τροντ Γκρέτε ήταν φανταστικό ζευγάρι στο τένις και προπονούσαν μαζί στο γήπεδο σχεδόν κάθε απόγευμα. όλο το καλοκαίρι».

«Δηλαδή ο τύπος φερόταν σαν να περίμενε να του επιστρέψει η γυναίκα του το σερβίς;»

«Ίσως».

«Χριστέ μου! Μου παραγγέλνεις μια μπίρα μέχρι να πάω στην τουαλέτα;»

Η Άννα κατέβασε τα πόδια της από το ψηλό σκαμνί και διέσχισε το μπαρ με το λικνιστό βήμα της. Ο Χάρι προσπάθησε να μην την ακολουθήσει με το βλέμμα του. Δεν χρειαζόταν, είχε ήδη δει όλα όσα ήθελε. Η Άννα είχε τώρα λίγες ρυτίδες γύρω από τα μάτια, λίγες γκριζες πινελιές στα μαύρα κορακάτα μαλλιά της, γενικότερα όμως δεν είχε αλλάξει καθόλου. Τα ίδια μεγάλα σκούρα μάτια με το ελαφρά πονεμένο βλέμμα κάτω από πυκνά μαύρα φρύδια, η μακριά, λεπτή μύτη πάνω από τα κολασμένα πλούσια χείλη και εκείνα τα έντονα ζυγωματικά που της προσέδιδαν μια πεινασμένη όψη. Μπορεί να μην της ταίριαζε ο χαρακτηρισμός «καλλονή», αφού τα χαρακτηριστικά της ήταν μάλλον σκληρά και πολύ έντονα, αλλά το λυγρό κορμί της είχε αρκετές καμπύλες για να κάνει τουλάχιστον δύο άντρες στο εστιατόριο του καφέ να χάσουν τον ειρμό τους καθώς περνούσε δίπλα από το τραπέζι τους.

Ο Χάρι άναψε κι άλλο τσιγάρο. Μετά τον Γκρέτε επισκέφτη-

καν τον Χέλγκε Κλέμεντσεν, τον διευθυντή του υποκαταστήματος, αλλά ούτε αυτός είχε κάποιο αξιόλογο στοιχείο για να μπορέσουν να ξεκινήσουν από κάπου την έρευνά τους. Σχεδόν σε κατάσταση σοκ ακόμη, καθόταν άπραγος σε μια καρέκλα στο διώροφο διαμέρισμά του στη λεωφόρο Χέλσας και κοίταζε με βλέμμα απλανές πότε το σγουρομάλλικο σκυλάκι που στριφογύριζε ανάμεσα στα πόδια του και πότε τη σύζυγό του που πηγαινοερχόταν μεταξύ κουζίνας και καθιστικού κουβαλώντας καφέδες και τα πιο στεγνά και άνοστα κορνέ που είχε δοκιμάσει ποτέ στη ζωή του ο Χάρι. Στο μικροαστικό περιβάλλον του διαμερίσματος της οικογένειας Κλέμεντσεν το ντύσιμο της Μπέτε ήταν σαφώς πιο ταυριαστό από το ξεθωριασμένο Levi's και τις μπότες Doc Martens του Χάρι. Παρ' όλα αυτά, ο επιθεωρητής ήταν εκείνος που έπιασε ψιλή κουβεντούλα με τη νευρική και αικίνητη κυρία Κλέμεντσεν για την ασυνήθιστα υψηλή υγρασία το φετινό φθινόπωρο και για την τέχνη παρασκευής αφράτων κορνέ παρά τις συνεχείς διακοπές από λυγμούς και θυμωμένα ποδοπατήματα που ακούγονταν κάθε τόσο από τον πάνω όροφο. Η κυρία Κλέμεντσεν εξήγησε ότι η κόρη τους Ίνα ήταν έγκυος στον έβδομο μήνα η καμηνούλα, αλλά ο υπεύθυνος της είχε πει «αντίο» και είχε σηκώσει άγκυρα γι' αλλού. Ο Χάρι, που ήξερε ότι ο τύπος ήταν πράγματι ναυτικός και είχε σαλπάρει για τη Μεσόγειο, λίγο έλειψε να πνιγεί και να πασαλείψει τα πάντα γύρω του με ένα μισοφαγωμένο κορνέ. Τότε ήταν που ανέλαβε την κατάσταση η Μπέτε, απευθύνοντας την πρώτη της ερώτηση στον Χέλγκε. Εκείνος έπαψε επιτέλους να ακολουθεί παντού με το βλέμμα του το σκυλάκι, αφού το ζωντανό είχε μόλις βγει από την ανοιχτή πόρτα του καθιστικού. «Πόσο ψηλός είπατε ότι ήταν ο ληστής;»

Ο Χέλγκε την κοίταξε πρώτα εξεταστικά κι ύστερα σήκωσε το φλιτζάνι και το έφερε στο στόμα του, όπου αναγκαστικά χρειάστηκε να παραμείνει μετέωρο, γιατί του ήταν πρακτικά αδύνατο να πίνει καφέ και να μιλά ταυτόχρονα. «Πόσο ψηλός; Μπορεί και πάνω από δύο μέτρα. Ήταν άψογη στη δουλειά της. Η Στίνε, εννοώ».

«Δεν ήταν τόσο ψηλός, κύριε Κλέμεντσεν».

«Εντάξει, ένα ενενήντα. Και πάντα καλοντυμένη».

«Αυτός τι φορούσε;»

«Κάτι μαύρο, σαν λαστιχένιο. Φέτος το καλοκαίρι πήγε για πρώτη φορά κανονικές διακοπές. Στην Ελλάδα».

Η κυρία Κλέμεντσεν ρούφηξε τη μύτη της.

«Σαν λαστιχένιο;» επέμεινε η Μπέτε.

«Ναι. Και κουκούλα».

«Τι χρώμα, κύριε Κλέμεντσεν;»

«Κόκκινη».

Στο σημείο αυτό η Μπέτε σταμάτησε να κρατά σημειώσεις και λίγο αργότερα βρισκόταν με τον Χάρι πάλι στο αυτοκίνητο παίρνοντας τον δρόμο της επιστροφής προς την πόλη.

«Αν ήξεραν οι δικαστές και οι ένορκοι ότι ελάχιστα απ' αυτά που καταθέτουν οι μάρτυρες σχετικά με τις ληστείες τραπέζων είναι αξιόπιστα, δεν θα μας επέτρεπαν ποτέ να τα παρουσιάσουμε ως αποδεικτικά στοιχεία» σχολίασε η Μπέτε. «Η ειχόνα που αναπλάθει ο ανθρώπινος εγκέφαλος είναι εκπληκτικά λανθασμένη. Λες και ο φόβος τούς φορά ένα ζευγάρι γυαλιά που κάνουν τους ληστές ψηλότερους και πιο μαύρους, τα όπλα περισσότερα και τα δευτερόλεπτα μεγαλύτερα σε διάρκεια. Ο ληστής χρειάστηκε λίγο παραπάνω από ένα λεπτό, αλλά η κυρία Μπρένε, η ταμίας κοντά στην είσοδο, κατέθεσε ότι ο κουλουφόρος έμεινε στην τράπεζα περίπου πέντε λεπτά. Και, φυσικά, δεν είναι δύο μέτρα ψηλός, αλλά ένα και εβδομήντα εννιά ακριβώς. Εκτός αν φορούσε εσωτερικά τακούνια, κάτι που δεν είναι τόσο ασυνήθιστο στους επαγγελματίες του είδους».

«Πώς είσαι τόσο σίγουρη για το ύψος του;»

«Από το βίντεο. Μετράς το ύψος του ληστή σε σχέση με το πλαίσιο της πόρτας τη στιγμή που μπαίνει. Πήγα στην τράπεζα σήμερα το πρωί, έκανα ένα σημάδι με χιμωλία, τράβηξα καινούργιες φωτογραφίες και έκανα τις μετρήσεις».

«Μμ. Εμείς στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών τέτοιου είδους υπολογισμούς τούς αφήνουμε για τη Σήμανση».

«Ο υπολογισμός του ύψους από μια βιντεοταινία είναι πιο περίπλοκος απ' όσο ακούγεται. Για παράδειγμα, οι μετρήσεις της Σήμανσης έπεσαν έξω κατά τρία εκατοστά στην περίπτωση της ληστείας στην τράπεζα Den norske στο Καλντμπάκεν το 1989. Γι' αυτό προτιμώ τις δικές μου».

Ο Χάρι τη λοξοκοίταξε και ένωσε την επιθυμία να τη ρωτήσει για ποιο λόγο είχε μπει στην αστυνομία. Αντί γι' αυτό, τη ρώτησε αν μπορούσε να τον αφήσει έξω από το κλειδαράδικο στην οδό Βίμπες. Λίγο πριν βγει από το αυτοκίνητο, τη ρώτησε επίσης αν είχε προσέξει ότι ο Χέλγκε δεν είχε χύσει ούτε μία σταγόνα καφέ από το ξέχειλο φλιτζάνι που κρατούσε μπροστά στο στόμα του σε όλη τη διάρκεια της κουβέντας τους. Δεν το είχε προσέξει.

«Σ' αρέσει εδώ;» ρώτησε η Άννα όταν επέστρεψε στο σκαμπό της.

«Χμ». Ο Χάρι έριξε μια ματιά γύρω. «Δεν τρελαίνομαι».

«Ούτε κι εγώ». Η Άννα άρπαξε την τσάντα της και σηκώθηκε. «Πάμε στο σπίτι μου».

«Μόλις έφεραν την μπίρα σου». Ο Χάρι κούνησε το κεφάλι δείχνοντας το αφρισμένο ποτήρι.

«Είναι πολύ βαρετό να πίνω μόνη μου» είπε η Άννα και κρέμασε μούτρα. «Έλα. Χάρι. Χαλάρωσε λίγο».

Έξω η βροχή είχε σταματήσει και η κρύα φρεσκοπλυμένη ατμόσφαιρα ήταν υπέροχη.

«Θυμάσαι εκείνο το φθινόπωρο που είχαμε πάει με το αμάξι σου στο Μαριντάλεν;» ρώτησε η Άννα. Γλίστρησε το χέρι της κάτω από το μπράτσο του και άρχισαν να περπατάνε.

«Όχι» απάντησε ο Χάρι.

«Αποκλείεται να μην το θυμάσαι! Μ' εκείνο το άθλιο Ford Escort που μάγκωναν τα καθίσματα και δεν έπεφταν πίσω;»

Ο Χάρι χαμογέλασε μελαγχολικά.

«Κοκκίνισες» ξεφώνισε καταχαρούμενη η Άννα. «Τώρα είμαι σίγουρη ότι θυμάσαι πως τελικά το παρκάραμε κάπου και μπήκαμε στο δάσος με τα πόδια. Με όλα εκείνα τα πεσμένα κίτρινα

φύλλα ήταν σαν...» Έσφιξε το μπράτσο του. «Σαν ένα τεράστιο χρυσαφένιο κρεβάτι». Γέλασε και τον σκούνηξε. «Και μετά έπρεπε να σε βοηθήσω να σπρώξουμε το σαράβαλό σου για να πάρει μπροστά. Ελπίζω να το έχεις ξεφορτωθεί τώρα πια, ε;»

«Χμ, είναι στο συνεργείο προς το παρόν. Θα δούμε» αποκρίθηκε εκείνος.

«Αχ, Χάρι. Το κάνεις να ακούγεται σαν να μιλάς για έναν παλιό καλό φίλο που έχει όγκο ή κάτι άλλο πολύ σοβαρό και είναι στο νοσοκομείο». Κι ύστερα πρόσθεσε γλυκά: «Βιάστηκες πολύ να με παρατήσεις. Χάρι».

Δεν της απάντησε.

«Εδώ είμαστε» είπε έπειτα από λίγο η Άννα. «Αυτό δεν γίνεται να το έχεις ξεχάσει, έτσι δεν είναι;» Στέκονταν έξω από μια γαλάζια εξώπορτα στην οδό Σόργκενφρι.

Ο Χάρι αποτραβήχτηκε ήρεμα. «Άκουσε, Άννα» άρχισε να λέει προσπαθώντας να αγνοήσει το επίμονο, προειδοποιητικό βλέμμα της. «Αύριο πρωί πρωί έχω σύσκεψη με την ομάδα των ερευνητών του Τμήματος Ανθρωποκτονιών».

«Δεν πρότεινα τίποτα» είπε εκείνη ανοίγοντας την πόρτα.

Ο Χάρι θυμήθηκε ξαφνικά κάτι. Έβγαλε από την εσωτερική τσέπη του πανωφοριού του έναν κίτρινο φάκελο και της τον έδωσε. «Από τον κλειδαρά».

«Α, το κλειδί. Όλα εντάξει;»

«Αυτός στο ταμείο μου ζήτησε ταυτότητα. Κι ύστερα με έβαλε να υπογράψω. Περίεργος τύπος». Ο Χάρι έριξε μια ματιά στο ρολόι του και χασμουρήθηκε.

«Είναι πολύ αυστηροί όταν πρόκειται να παραδώσουν σε κάποιον ένα γενικό κλειδί συστήματος» είπε βιαστικά η Άννα. «Ξέρεις, αυτό που είναι για όλη την πολυκατοικία, για την κεντρική είσοδο, το υπόγειο, το διαμέρισμα, για όλα». Ένα μικρό νευρικό γέλακι άστραψε στο πρόσωπό της. «Για να σου φτιάξουν δεύτερο κλειδί, απαιτούν γραπτή έγκριση-αίτηση από τον υπεύθυνο διαχείρισης της πολυκατοικίας».

«Κατάλαβα» αποκρίθηκε ο Χάρι που ταλαντευόταν μπρος

πίσω πάνω στις φτέρνες του. Πήρε ανάσα, έτοιμος να την καληνυχτίσει.

Η Άννα τον πρόλαβε. Η φωνή της ακούστηκε σχεδόν ικετευτική. «Μόνο για έναν καφέ, Χάρι».

Από το πανύψηλο ταβάνι κρεμόταν ο ίδιος πολυέλαιος, πάνω από το ίδιο τραπέζι με τις έξι καρέκλες στο μεγαλύτερο από τα δωμάτια υποδοχής. Ο Χάρι είχε την εντύπωση ότι οι τοίχοι παλιά ήταν ανοιχτόχρωμοι –λευκοί ή αχνοκίτρινοι–, αλλά δεν ήταν και τόσο σίγουρος. Τώρα ήταν γαλάζιοι και το δωμάτιο έδειχνε μικρότερο. Ίσως η Άννα είχε θελήσει σκόπιμα να κάνει τον χώρο να φαίνεται περιορισμένος. Δύσκολο για κάποιον που μένει μόνος να γεμίσει ένα διαμέρισμα με τρία δωμάτια υποδοχής, δύο μεγάλες κρεβατοκάμαρες και ύψος οροφής γύρω στα τρειςήμισι μέτρα. Θυμήθηκε ότι η Άννα τού είχε πει κάποτε πως στο ίδιο διαμέρισμα είχε ζήσει η γιαγιά της, κι αυτή μόνη, με τη διαφορά ότι δεν έμενε πολύ χρόνο εκεί, γιατί ήταν διάσημη σοπράνο και ταξίδευε σε όλο τον κόσμο, όσο μπορούσε ακόμη να τραγουδά.

Η Άννα εξαφανίστηκε στην κουζίνα και ο Χάρι κοίταξε ολόγυρα. Το δωμάτιο ήταν γυμνό, άδειο, εκτός από έναν ψηλό ίππο με λαβές, σε μέγεθος ισλανδικού πόνι, που ήταν στημένος στο κέντρο πάνω σε τέσσερα ανοιχτά ξύλινα πόδια με δύο μεγάλους μεταλλικούς κρίκους να προεξέχουν από τη ράχη του. Ο Χάρι πλησίασε και χάιδεψε το απαλό καφετί δέρμα.

«Ξεκίνησες ενόργανη γυμναστική;» φώναξε στην Άννα.

«Εννοείς τον ίππο;» ρώτησε εκείνη από την κουζίνα.

«Είναι για άντρες ή όχι;»

«Ναι. Σίγουρα δεν θέλεις μια μπίρα, Χάρι;»

«Σίγουρα» φώναξε εκείνος δυνατά. «Σοβαρά τώρα, γιατί τον έχεις εδώ;»

Ύστερα τινάχτηκε ακούγοντας ξαφνικά τη φωνή της πίσω από την πλάτη του: «Γιατί μ' αρέσει να κάνω πράγματα που κάνουν οι άντρες».

Ο Χάρι στράφηκε. Η Άννα είχε βγάλει το πουλόβερ της και στεκόταν στο άνοιγμα της πόρτας. Είχε το ένα χέρι νωχελικά ακουμπισμένο στον γοφό της και το άλλο στο ξύλινο πλαίσιο. Κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή ο Χάρι αντιστάθηκε στον πειρασμό να αφήσει το βλέμμα να περιπλανηθεί στο κορμί της από την κορυφή ως τα νύχια.

«Τον αγόρασα από το γυμναστήριο Oslo Club. Θα μετατραπεί σε έργο τέχνης. Μια εγκατάσταση. Κάτι ανάλογο με την “Επαφή”, που είμαι σίγουρη ότι δεν έχεις ξεχάσει».

«Εννοείς εκείνο το κουτί πάνω στο τραπεζάκι με το παραβάν όπου μπορούσες να χώσεις το χέρι σου και στο οποίο υπήρχαν διάφορα ψεύτικα χέρια για να τα σφίξεις;»

«Ή να τα χαϊδέψεις. Ή να φλερτάρεις μαζί τους. Ή να τα κάνεις πέρα. Ψεύτικα χέρια με ενσωματωμένες θερμαντικές κυψέλες για να διατηρούν τη θερμοκρασία του σώματος. Είχαν φοβερή επιτυχία. μη μου πεις! Κάποιοι νόμιζαν ότι ένας άνθρωπος κρυβόταν κάτω από το τραπέζι. Έλα μαζί μου να σου δείξω κάτι άλλο».

Ο Χάρι την ακολούθησε στο τελευταίο δωμάτιο, όπου η Άννα άνοιξε τη διπλή συρόμενη πόρτα. Ύστερα τον πήρε από το χέρι και τον τράβηξε μαζί της στα σκοτεινά. Μόλις η γυναίκα άναψε το φως, εκείνος απέμεινε αρχικά να χαζεύει τη λάμπα. Ήταν ένα ψηλό επίχρυσο γλυπτό φωτιστικό σε μορφή γυναίκας που κρατούσε στο ένα χέρι μια πλάστιγγα και στο άλλο ένα σπαθί. Τρεις λαμπτήρες, ο ένας στη μύτη του σπαθιού, ο άλλος στην κορυφή της πλάστιγγας και ο τρίτος στο κεφάλι της γυναικείας μορφής, ήταν προσαρμοσμένοι στο αγαλματίδιο. Ο Χάρι πρόσεξε ότι ο καθένας φωτιζε από μία ελαιογραφία. Οι δύο πίνακες ήταν ήδη κρεμασμένοι στον τοίχο, ενώ ο τρίτος, ολοφάνερα μισοτελειωμένος, ήταν στημένος σε ένα καβαλέτο, με μια παλέτα γεμάτη κηλίδες στις αποχρώσεις του κίτρινου και του καφέ στερεωμένη στην αριστερή γωνία του.

«Τι πίνακες είναι αυτοί;» ρώτησε ο Χάρι.

«Πορτρέτα. Δεν βλέπεις;»

«Σωστά. Αυτά εκεί είναι μάτια. ε;» Έδειξε με το χέρι του.
«Κι εκείνο στόμα;»

Η Άννα έγειρε το κεφάλι στο πλάι. «Αν έτσι προτιμάς... Εί-
ναι τρεις διαφορετικοί άντρες».

«Γνωρίζω κανέναν;»

Η γυναίκα τον κοίταξε σκεπτική αρκετή ώρα πριν του απα-
ντήσει. «Όχι. Δεν νομίζω ότι ξέρεις κάποιον απ' αυτούς. Χάρι, αλ-
λά θα μπορούσες να τους γνωρίσεις αν το ήθελες πραγματικά».

Εκείνος κοίταξε εξεταστικά τους πίνακες.

«Πες μου, τι νομίζεις πως βλέπεις» ρώτησε η Άννα.

«Νομίζω πως βλέπω τον πακιστανό γείτονά μου με ένα έλ-
κηθρο. Νομίζω πως βλέπω εκείνον τον τύπο που έβγαινε από το
πίσω δωμάτιο του κλειδαράδικου τη στιγμή που έφευγα. Και
τον σερβιτόρο του Μ. Και εκείνον τον διάσημο τηλεοπτικό
αστέρα, τον Περ Στούλε Λένινγκ».

Η Άννα γέλασε. «Δεν ξέρεις ότι ο αμφιβληστροειδής αντιστρέ-
φει τα πάντα και ότι το αρχικό ερέθισμα στον εγκέφαλο είναι ένα
αντίστροφο είδωλο; Αν θέλεις να δεις τα πράγματα όπως είναι
πραγματικά, πρέπει να τα κοιτάξεις μέσα από έναν καθρέφτη.
Τότε, θα έβλεπες πολύ διαφορετικά πρόσωπα στους πίνακες».
Έτσι που έλαμπαν τα μάτια της, δεν του πήγε η καρδιά να τη
διορθώσει διευκρινίζοντάς της ότι ο αμφιβληστροειδής δεν αντι-
στρέφει τα είδωλα, τα αναστρέφει. «Αυτό το έργο θα είναι το αρι-
στούργημα της ζωής μου. Χάρι. Μ' αυτό θα με θυμούνται όλοι».

«Γι' αυτά τα πορτρέτα;»

«Όχι, αυτά είναι μέρος ενός συνολικού έργου που δεν έχει
ολοκληρωθεί ακόμη. Περίμενε και θα δεις».

«Μμ. Έχει τίτλο;»

«Νέμεσις» αποκρίθηκε χαμηλόφωνα η Άννα.

Ο Χάρι τής έριξε μια απορημένη ματιά. Τα βλέμματά τους
συναντήθηκαν. «Ξέρεις, η αρχαία θεά» διευκρίνισε η γυναίκα.

Το μισό πρόσωπό της ήταν κρυμμένο στη σκιά. Ο επιθεωρη-
τής έστρεψε αλλού το βλέμμα. Είχε δει αρκετά: την καμπύλη
της πλάτης της που ικέτευε για καθαλιέρο, την πόζα της, με το

ένα πόδι λίγο πιο μπροστά από το άλλο, σαν να ταλαντευόταν αν θα έκανε μπρος ή πίσω, το φούσκωμα ενός στεναγμού στο στήθος της, τη φλέβα στον λεπτό λαιμό της, που του φάνηκε ότι την είδε να πάλλεται. Ένιωσε ένα φούντωμα μέσα του και μια ελαφριά ζάλη. Τι του είχε πει νωρίτερα; «Βιάστηκες να με παρατήσεις». Αυτό είχε κάνει;

«Χάρι;»

«Πρέπει να φύγω. Άννα».

Της έβγαλε το φόρεμα τραβώντας το πάνω από το κεφάλι της κι εκείνη έγειρε γελώντας προς τα πίσω, πάνω στο κατάλευκο σεντόνι. Έλυσε τη ζώνη του καθώς το γαλαζοπράσινο φως που ανάβλυζαν οι παλλόμενες φοινικιές του σκρινσέιβερ στην οθόνη του λάμπτοπ τρεμόφεγγε πάνω στα ξωτικά και στους δαίμονες με τα ορθάνοιχτα στόματα που έδειχναν τα δόντια τους από το ξυλόγλυπτο κεφαλάρι του κρεβατιού. Η Άννα τού είχε πει ότι το κρεβάτι ανήκε στη γιαγιά της και ότι βρισκόταν σ' αυτή τη θέση σχεδόν ογδόντα χρόνια. Πιπίλιζε τον λοβό του αυτιού του και του ψιθύριζε γλυκόλογα σε μιαν άγνωστη γλώσσα. Μετά άφησε τα ψιθυρίσματα, ήρθε πάνω του και τον καβάλησε φωνάζοντας, γελώντας, παρακαλώντας και καλώντας τα πνεύματα στην παράξενη γλώσσα της κι εκείνος ευχόταν να μη σταματήσει ποτέ. Και λίγο πριν τελειώσει ο Χάρι, η Άννα τραβήχτηκε απότομα, έκλεισε το πρόσωπό του ανάμεσα στα χέρια της και του ψιθύρισε: «Δικός μου για πάντα;».

«Ούτε να το σκέφτεσαι» της απάντησε γελώντας, πριν τη γυρίσει ανάσκελα και πέσει πάνω της. Οι ξύλινοι δαίμονες του είχαν δείξει και πάλι τα δόντια τους.

«Για πάντα δικός μου;»

«Ναι» βόγκηξε εκείνος και τελείωσε.

Αφού είχε ξεθυμάνει πια η χαρά και έμειναν ξαπλωμένοι, κατὰιδρωμένοι, αλλά σφιχταγκαλιασμένοι ακόμη πάνω στα σεντόνια, η Άννα τού είπε ότι το κρεβάτι το είχε κάνει δώρο στη γιαγιά της κάποιος ισπανός ευγενής.

«Έπειτα από μια παράστασή της στη Σεβίλλη το 1911» πρόθεσε η Άννα ανασηκώνοντας ελαφρά το κεφάλι για να μπορέσει ο Χάρι να βάλει το αναμμένο τσιγάρο στα χείλη της.

Το κρεβάτι έφτασε στο Όσλο τρεις μήνες αργότερα, με το ατμόπλοιο *Ελενόρα*. Η τύχη, μεταξύ άλλων, το έφερε και ο δανός καπετάνιος του *Ελενόρα*, κάποιος Τζέσπερ Τάδε ή Δείνα, έγινε ο πρώτος εραστής της γιαγιάς –αν και όχι ο πρώτος-πρώτος της– σ’ αυτό το κρεβάτι. Πρέπει να ήταν πολύ θερμός άντρας και, κατά τα λεγόμενα της γιαγιάς, αυτός ήταν υπεύθυνος για το ότι το κεφάλι του αλόγου έλειπε από το κεφαλάρι του κρεβατιού. Ο κάπτεν Τζέσπερ το είχε κόψει κάποτε, σε στιγμές έκστασης, με μια δαγκωνιά.

Η Άννα γέλασε, ο Χάρι απλώς χαμογέλασε. Το τσιγάρο τελείωσε και μετά ξανάκαναν έρωτα με υπόκρουση τα τριξίματα και τα βογκητά του σπανιόλικου εξωτικού ξύλου. Ο Χάρι σκεφτόταν ότι βρισκόταν πάνω σε ακυβέρνητο καράβι και δεν τον ένοιαζε διόλου.

Όλα αυτά όμως είχαν γίνει πριν από πολύ καιρό και ήταν η πρώτη και τελευταία νύχτα που είχε πλαγιάσει νηφάλιος στο κρεβάτι της γιαγιάς της Άννας.

Ο επιθεωρητής στριφογύρισε τώρα στο στενό σιδερένιο κρεβάτι του. Το φωτεινό καντράν στο ραδιόφωνο-ξυπνητήρι πάνω στο κομοδίνο έδειχνε 3:21. Βλαστήμησε. Έκλεισε τα μάτια και οι σκέψεις του γλίστρησαν πάλι πίσω στην Άννα και σ’ εκείνο το καλοκαίρι πάνω στα λευκά σεντόνια του κρεβατιού της γιαγιάς της. Τον περισσότερο καιρό μαζί της ήταν μεθυσμένος, αλλά μπορούσε ακόμη να θυμηθεί όλες εκείνες τις νύχτες, ρόδινες και υπέροχες σαν παλιές ερωτικές καρτποστάλ. Ακόμη και η τελευταία φράση του όταν τέλειωσε η ιστορία τους ήταν μια καθαρή κοινοτοπία, ένα κλισέ που ωστόσο ο ίδιος υποστήριζε με πάθος: «Αξίζεις κάποιον καλύτερο από μένα».

Εκείνη την εποχή έπινε τόσο πολύ, ώστε όλα οδηγούσαν προς μία και μοναδική κατεύθυνση. Σπάνια ζούσε κάπως νηφάλιος στιγμές. Σε μία από αυτές πήρε την απόφαση να μην

την παρασύρει μαζί του στον πάτο. Η Άννα τον καταράστηκε στην άγνωστη γλώσσα της και ορκίστηκε ότι μια μέρα θα του ανταπέδιδε το φέρεσίμο του με το ίδιο νόμισμα: θα του στερούσε ό,τι αγαπούσε περισσότερο στη ζωή του.

Όμως, αυτά είχαν συμβεί πριν από επτά χρόνια και η ιστορία τους είχε κρατήσει μόλις ενάμιση μήνα. Από τότε ξανασυναντήθηκαν μόνο δύο φορές, κι αυτές τυχαία. Η πρώτη φορά ήταν σε κάποιο μπαρ, όπου η Άννα τον πλησίασε με δάκρυα στα μάτια και του ζήτησε να πάει κάπου αλλού, πράγμα που εκείνος έκανε αμέσως. Η δεύτερη φορά ήταν σε κάποια έκθεση ζωγραφικής, όπου ο Χάρι είχε πάει την Αδερφούλα του. Τότε υποσχέθηκε στην Άννα ότι θα της τηλεφωνούσε, αλλά δεν το έκανε ποτέ.

Άλλαξε πλευρό για να κοιτάξει ξανά το ρολόι του. 3:22. Τη φίλησε απόψε. Στο τέλος της βραδιάς. Όταν βρέθηκε ασφαλής έξω από την πόρτα της με το θαμπό, κυματιστό τζάμι, έσκυψε για να την καληνυχτίσει με μια φιλική αγκαλιά και η αγκαλιά έγινε φιλή. Χαλαρό αλλά υπέροχο. Χαλαρό, εν πάση περιπτώσει. 3:33. Χριστέ μου, από τότε έγινε τόσο ευαίσθητος, ώστε να αισθάνεται ενοχές επειδή καληνύχτισε ένα παλιό του πάθος με ένα φιλή; Προσπάθησε να ανασαίνει βαθιά, ρυθμικά και να συγκεντρώσει τη σκέψη του σε πιθανές διαδρομές διαφυγής από τη λεωφόρο Μπούγκσταντ μέσω της οδού Ιντουστρί. Το κατάφερε. Ξέφυγε. Επανήλθε. Ένιωθε ακόμη το άρωμά της. Τη γλυκιά πίεση του κορμιού της. Την άγρια επιμονή της γλώσσας της.

Τσίλι

Οι πρώτες ακτίνες της καινούργιας μέρας που ξεπρόβαλλε από την κορυφογραμμή του Έκεμπεργκ τρύπωσαν κάτω από τα μισοκατεβασμένα στόρια της αίθουσας συσκέψεων του Τμήματος Ανθρωποκτονιών και σφηνώθηκαν κάτω από τα πρησμένα μάτια του Χάρι Χόλε. Ο Ρούνε Ίβαρσον, όρθιος στην κορυφή του μακρόστενου τραπεζιού, με τα πόδια ελαφρώς ανοιχτά και τα χέρια πίσω από την πλάτη, ταλαντευόταν πάνω κάτω στις σόλες των παπουτσιών του. Πίσω του ήταν στημένο ένα ταμπλό με σπιράλ στην κορυφή και πίνακες που ξεφυλλίζονταν σαν σελίδες. Η φράση ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΣΑΤΕ ήταν γραμμένη με κόκκινα κεφαλαία γράμματα στην πρώτη σελίδα. Σίγουρα κάποιο κολπάκι που ξεσήκωσε ο Ίβαρσον από κάποιο σεμινάριο παρουσιάσεων, υπέθεσε ο Χάρι και έπνιξε απρόθυμα ένα χασμουρητό όταν ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών άρχισε να μιλά.

«Καλημέρα σε όλους. Εμείς οι οχτώ που συγκεντρωθήκαμε σήμερα γύρω απ' αυτό το τραπέζι αποτελούμε την ομάδα που συστάθηκε για να ερευνήσει τη ληστεία της τράπεζας στη λεωφόρο Μπούγκσταντ την περασμένη Παρασκευή».

«Δολοφονία» μουρμούρισε ο Χάρι.

«Συγγνώμη;»

Ο επιθεωρητής ανακάθισε ισιώνοντας την πλάτη του. Ο αναθεματισμένος ήλιος τον τύφλωνε προς όποια πλευρά και αν στρεφόταν. «Νομίζω πως θα ήταν σωστό να βασίσουμε την έρευνα στο γεγονός ότι έγινε μια δολοφονία».

Ο Ίβαρσον χαμογέλασε ειρωνικά, όχι στον Χάρι, αλλά στους

άλλους γύρω από το τραπέζι αφήνοντας τη ματιά του να γλιστρήσει γρήγορα πάνω τους. «Σκόπευα να ξεκινήσω συστήνοντας τον καθένα σας στους υπόλοιπους, αλλά ο φίλος μας από το Τμήμα Ανθρωποκτονιών έκανε ήδη μια αρχή. Ο επιθεωρητής Χάρι Χόλε, τον οποίο ο προϊστάμενός του, Μπιγάρνε Μέλερ, είχε την ευγενή καλοσύνη να μας δανείσει, μια και η ειδικότητά του είναι οι δολοφονίες».

«Τα εγκλήματα» είπε ο Χάρι.

«Τα εγκλήματα. Αριστερά του Χόλε κάθεται ο Τουρλίερ Βέμπερ της Σήμανσης, που διεξήγαγε την έρευνα στον τόπο του εγκλήματος. Όπως πολλοί γνωρίζετε, ο Βέμπερ είναι ο πιο έμπειρος ερευνητής μας στον τομέα της συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, ονομαστός για τις ικανότητές του να τα αναλύει και για το αλάνθαστο ένστικτό του. Ο Αρχηγός είχε πει κάποτε ότι θα ήθελε πολύ να είχε μαζί του τον Βέμπερ για σκύλο ανιχνευτή στα κυνήγια που διοργανώνει».

Γέλια ακούστηκαν γύρω από το τραπέζι. Ο Χάρι δεν χρειάστηκε να κοιτάξει τον συνεργάτη του. Ήταν σίγουρος ότι δεν χαμογελούσε καν. Ο Βέμπερ δεν χαμογελούσε σχεδόν ποτέ, τουλάχιστον όχι σε ανθρώπους που δεν συμπαθούσε, και δεν συμπαθούσε σχεδόν κανέναν, ειδικά από τη νεότερη φουρνιά των αφεντικών. Κατά τη γνώμη του, την αποτελούσαν σχεδόν αποκλειστικά ανίκανοι καριερίστες που δεν νοιάζονταν ούτε για το επάγγελμα ούτε για την Ύπηρεσία γενικά, αλλά είχαν καλύτερο ένστικτο για να ξετρυπώσουν τα πόστα που θα τους εξασφάλιζαν περισσότερη εξουσία και επιρροή, ώστε να κάνουν ένα σύντομο πέραςμα απ' αυτά κατά την ανέλιξή τους στην ιεραρχία της Αστυνομίας.

Ο Ίβαρσον χαμογέλασε και τραμπαλίστηκε πάνω κάτω στις φτέρνες του σαν καπετάνιος ιστιοφόρου στα κύματα, περιμένοντας να κοπάσουν τα γέλια.

«Η Μπέτε Λεν, σχετικά καινούργια σ' αυτόν τον χώρο, είναι η ειδικός μας στην ανάλυση των βίντεο».

Η νεαρή αστυνομικός κοκκίνισε σαν παντζάρι.

«Η Μπέτε είναι κόρη του Γέργκεν Λεν, ο οποίος υπηρέτησε επί είκοσι και πλέον χρόνια στο τμήμα που τότε ονομαζόταν Ληστειών και Ανθρωποκτονιών. Μέχρι στιγμής φαίνεται πως ακολουθεί πιστά τα θρυλικά βήματα του πατέρα της. Έχει ήδη συνεισφέρει ζωτικής σημασίας στοιχεία, τα οποία βοήθησαν στην εξιχνίαση μιας σειράς υποθέσεων. Δεν ξέρω αν το έχω αναφέρει άλλη φορά, αλλά τον τελευταίο χρόνο στο Τμήμα Ληστειών το ποσοστό των υποθέσεων που κατέληξαν σε καταδίκη αγγίζει το πενήντα τοις εκατό, το οποίο σε διεθνή πλαίσια θεωρείται...»

«Μας το έχεις ξαναπεί. Ίβαρσον».

«Ευχαριστώ».

Αυτή τη φορά ο άντρας αγριοκοίταξε στα ίσα τον Χάρι όταν χαμογέλασε. Ένα ψυχρό χαμόγελο ερπετού γύμνωσε πέρα ως πέρα τις μασέλες του κι από τις δύο πλευρές και κόλλησε στα χείλη του όση ώρα έκανε τις συστάσεις. Ο Χάρι γνώριζε μόνο τους δύο από τους υπόλοιπους. Ο Μάγκνους Ριάν, ένας νεαρός ντετέκτιβ από το φιόρντ Τόμρε, δούλευε στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών εδώ και ένα εξάμηνο και έδινε πολύ καλή εντύπωση. Ο άλλος ήταν ο Ντίντριχ Γκούντμουντσον, ο πιο παλιός και έμπειρος ερευνητής από όλους εκεί μέσα και δεύτερος στην ιεραρχία στο Τμήμα Ληστειών. Ήταν ένας ήσυχος, μεθοδικός αστυνομικός με τον οποίο ο Χάρι δεν είχε ποτέ κανένα πρόβλημα. Οι δύο τελευταίοι ανήκαν επίσης στο Τμήμα Ληστειών, λέγονταν και οι δύο Λι στο επίθετο, αλλά με την πρώτη ματιά καταλάβαινε κανείς ότι δεν επρόκειτο για ομοζυγικούς διδύμους. Η Τούριλ Λι ήταν ξανθιά, μεγαλόσωμη, με λεπτά χείλη και πρόσωπο ανέκφραστο, ενώ ο Ούλα Λι κοκκινομάλλης, κοντόχοντρος και στρογγυλοπρόσωπος με γελαστά μάτια. Ο Χάρι τούς είχε συναντήσει και τους δύο αρκετές φορές στον διάδρομο, κι έτσι ήταν απόλυτα φυσικό να ανταλλάσσουν τουλάχιστον ένα «γεια», ωστόσο δεν του είχε περάσει ποτέ από το μυαλό να το κάνει.

«Όσο για μένα, λογικά πρέπει να με γνωρίζετε όλοι, με διάφορες ιδιότητες» κατέληξε ο Ίβαρσον κλείνοντας τον κύκλο. «Ωστόσο, για τυπικούς λόγους, είμαι ο επικεφαλής του Τμήμα-

τος Ληστειών και ορίστηκα από τη διοίκηση να διευθύνω αυτή την έρευνα. Και, για να επανέλθουμε σ' εκείνο που είπες αρχικά, Χόλε, έχουμε ερευνήσει κι άλλες υποθέσεις ληστείας με συνέπειες μοιραίες για αθώα θύματα».

Ο Χάρι προσπάθησε να μην τσιμπήσει. Προσπάθησε στ' αλήθεια, αλλά το κροκοδείλιο χαμόγελο τον εμπόδιζε.

«Που επίσης εντάσσονται στις υποθέσεις με ποσοστό κατάδικης γύρω στο πενήντα τοις εκατό;»

Μόνο ένας γέλασε, αλλά το γέλιο του ήταν ηχηρό. Ο Βέμπερ.

«Ζητώ συγγνώμη. Προφανώς ξέχασα να σας αναφέρω κάτι σχετικά με τον Χόλε» είπε ο Ίβαρσον, χωρίς αυτή τη φορά να χαμογελά. «Έχει τη φήμη του χιουμορίστα. Μεγάλος εξυπνάκιας, απ' ό,τι ξέρω».

Ακολούθησαν μερικές στιγμές αμήχανης σιωπής. Έπειτα ο Ίβαρσον ξέσπασε σε ένα κοφτό γέλιο σαν κορνάρισμα και σιγανά γελάκια ακούστηκαν γύρω από το τραπέζι.

«Εντάξει, ας ξεκινήσουμε με μια ανακεφαλαίωση». Ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών γύρισε με μια απότομη κίνηση την πρώτη σελίδα. Η επόμενη είχε την επικεφαλίδα ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. Έβγαλε το καπάκι ενός μαρκαδόρου και προετοιμάστηκε. «Όλο δικό σου, Βέμπερ».

Ο Καρλ Τουρλίφ Βέμπερ σηκώθηκε. Ήταν κοντός με γκριζα μαλλιά σαν χαίτη λιονταριού και γενειάδα. Η φωνή του ένας απειλητικός βρυχηθμός χαμηλής συχνότητας, παρ' όλα αυτά ξεκάθαρη. «Θα είμαι σύντομος».

«Όπως προτιμάς» είπε ο Ίβαρσον με τον μαρκαδόρο έτοιμο πάνω στο χαρτί. «Αν και μπορείς να έχεις όσο χρόνο θέλεις, Καρλ».

«Θα είμαι σύντομος επειδή δεν χρειάζομαι χρόνο» γρύλισε ο Βέμπερ. «Δεν έχουμε τίποτα».

«Μάλιστα» είπε ο επικεφαλής κατεβάζοντας τον μαρκαδόρο. «Δεν έχουμε τίποτα. Τι ακριβώς εννοείς μ' αυτό;»

«Έχουμε το αποτύπωμα ενός παπουτσιού Nike, νούμερο οκτώ πέντε. Όλα όσα σχετίζονται μ' αυτή τη ληστεία δείχνουν τόσο επαγγελματικά, ώστε η μόνη πληροφορία που μπορώ να

δώσω είναι ότι θεωρώ απίθανο να είναι το πραγματικό νούμερο παπουτσιού του δράστη. Η σφαίρα εξετάστηκε από τα παιδιά της βαλλιστικής. Είναι το στάνταρ βλήμα των 7,62 χιλιοστών για το AG3, το πιο κοινό πυρομαχικό στο βασίλειο της Νορβηγίας, εφόσον υπάρχει σε κάθε στρατόπεδο, οπλοπωλείο, αλλά και στα σπίτια των έφεδρων ή εθελοντών αστυνομικών όλης της χώρας. Με άλλα λόγια, αδύνατο να ανιχνευτεί. Πέρα απ' αυτό, θα νόμιζε κανείς ότι ο ληστής δεν πέρασε ποτέ απ' αυτή την τράπεζα. Ούτε καν απέξω. Γιατί ψάξαμε και εκεί για πιθανά ίχνη».

Ο άντρας κάθισε.

«Ευχαριστώ, Βέμπερ, ήσουν... εμ... κατατοπιστικός». Ο Ίβαρσον γύρισε την επόμενη σελίδα. ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ.

«Χόλε;»

Ο Χάρι βούλιαξε πιο βαθιά στην καρέκλα του. «Όλοι όσοι βρίσκονταν στην τράπεζα ανακρίθηκαν αμέσως μετά και κανείς δεν είχε να μας πει τίποτα περισσότερο απ' αυτά που βλέπουμε στο βίντεο. Ή, μάλλον, θυμούνται κάποια πράγματα που εμείς γνωρίζουμε ότι είναι ανακριβή. Μόνο ένας μάρτυρας είδε τον δράστη να κατευθύνεται προς την οδό Ιντουστρί μετά τη ληστεία. Κανένας άλλος δεν προσήλθε για κατάθεση».

«Γεγονός που μας οδηγεί στο επόμενο ζήτημα, το όχημα διαφυγής» είπε ο Ίβαρσον. «Τούριλ;»

Η Τούριλ Λι βγήκε μπροστά και άναψε τον προτζέκτορα, όπου ήταν ήδη τοποθετημένη μια διαφάνεια με το σύνολο των ιδιωτικών οχημάτων που είχαν κλαπεί στο Όσλο τους τρεις τελευταίους μήνες. Με τη βαριά διάλεκτο του Σάνμερσκ εξήγησε στους υπόλοιπους ποια συγκεκριμένα τέσσερα επιβατικά αυτοκίνητα θεωρούσε η ίδια τα πιο πιθανά οχήματα διαφυγής. Βασισμένη στο γεγονός ότι ήταν πολύ κοινές μάρκες, αδιάφορα μοντέλα ανοιχτού χρώματος και αρκετά καινούργια, ώστε να είναι σίγουρος ο ληστής ότι δεν θα τον εγκαταλείψουν. Το ένα από τα τέσσερα, ένα Volkswagen GTI παρκαρισμένο στη λεωφόρο Μάρινταλς, την ενδιέφερε ιδιαίτερα, καθώς είχε κλαπεί τη νύχτα πριν από τη ληστεία.

«Οι ληστές τραπεζών έχουν την τάση να κλέβουν τα αυτοκίνητα όσο το δυνατό πλησιέστερα στην ώρα της ληστείας, ώστε να μην προλάβουν να εμφανιστούν στις λίστες των περιπολικών» τους διαφώτισε η Τούριλ Λι. Έσβησε τον προτζέκτορα, τράβηξε τη διαφάνεια και την πήρε μαζί της επιστρέφοντας στη θέση της.

Ο Ίβαρσον κατένευσε. «Ευχαριστώ».

«Τον υποχρέωσε» ψιθύρισε ο Χάρι στον Βέμπερ.

Ο τίτλος της επόμενης σελίδας ήταν ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΝΤΕΟ. Ο Ίβαρσον στο μεταξύ είχε καπακώσει τον μαρκαδόρο του. Η Μπέτε ξεροκατάπие. Ξερόβηξε. ήπие μια γουλιιά νερό από το ποτήρι που είχε μπροστά της και έβηξε ξανά πριν ξεκινήσει να μιλά, έχοντας το βλέμμα σταθερά καρφωμένο κάπου στο τραπέζι. «Μέτρησα το ύψος...»

«Μίλα λίγο πιο δυνατά. Μπέτε, αν έχεις την καλοσύνη». Χαμόγελο ερπετού. Η νεαρή αστυνομικός ξερόβηξε κάμποσες φορές ακόμα.

«Υπολόγισα το ύψος του ληστή από το βίντεο. Είναι ένα και εβδομήντα εννιά. Το τσέκαρα και με τον Βέμπερ και συμφωνεί».

Εκείνος συγκατένευσε.

«Έξοχα!» αναφώνησε ο Ίβαρσον με εντελώς προσποιητό ενθουσιασμό. Τράβηξε γρήγορα το καπάκι απ' το μαρκαδοράκι του και σημείωσε: ΥΨΟΣ 1,79 μ.

Η Μπέτε συνέχισε απευθυνόμενη στην ομάδα: «Πριν από λίγο μίλησα με τον Άσλακσεν, τον αναλυτή φωνής από το πανεπιστήμιο. Έριξε μια ματιά στις πέντε πρώτες λέξεις του ληστή στα αγγλικά. Είπε...» Δίστασε ρίχνοντας μια νευρική ματιά προς την πλευρά του Ίβαρσον, που στεκόταν με την πλάτη γυρισμένη προς το τραπέζι, έτοιμος να γράψει. «...Ότι η ποιότητα του ήχου στη βιντεοταινία είναι πολύ κακή για να μπορέσει να βγει κάτι. Ότι δεν γίνεται να χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο».

Ο επικεφαλής της ομάδας κατέβασε το χέρι τη στιγμή που ο ήλιος κρύφτηκε από ένα σύννεφο και το μεγάλο φωτεινό ορθογώνιο πίσω του εξαφανίστηκε μεμιάς. Στην αίθουσα η σιωπή

ήταν εκκωφαντική. Ο Ίβαρσον αναστέναξε βαθιά και έγειρε μπροστά πάνω στις φτέρνες του.

«Ευτυχώς που κρατήσαμε το ατού μας για το τέλος».

Και μ' αυτή τη δήλωση γύρισε στην τελευταία σελίδα.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ.

«Για όσους από σας δεν δουλεύετε στο Τμήμα Ληστειών θα πρέπει ίσως να εξηγήσουμε ότι εμείς καλούμε πρώτα απ' όλους το Τμήμα Παρακολούθησης όταν έχουμε την καταγραφή σε βίντεο μιας ληστείας σε τράπεζα. Εφτά στις δέκα φορές μια καλή μαγνητοσκόπηση θα μας αποκαλύψει την ταυτότητα του ληστή. εφόσον πρόκειται για κάποιον από τους παλιούς γνωστούς μας».

«Έστω και αν έχει καλυμμένο το πρόσωπό του;» ρώτησε ο Βέμπερ.

Ο Ίβαρσον κούνησε το κεφάλι καταφατικά. «Ένας καλός μυστικός θα αναγνωρίσει έναν παλιό κατάδικο από τον σωματότυπό του, τη γλώσσα του σώματος και από όλες εκείνες τις μικρολεπτομέρειες που δεν μπορούν να κρυφτούν πίσω από μια εφαρμοστή κουκούλα».

«Ωστόσο, δεν αρκεί να καταλάβουμε ποιος είναι» παρενέβη ο Ντίντριχ Γκούντμουντσον, ο δεύτερος-στην-ιεραρχία. «Θα πρέπει και να...»

«Σωστά» τον διέκοψε ο Ίβαρσον. «Θα πρέπει να έχουμε αποδείξεις. Ένας ληστής μπορεί να ανακοινώσει το όνομά του γράμμα προς γράμμα μπροστά στην κάμερα, αλλά αν φορά κουκούλα και δεν έχει αφήσει πίσω του αδιάσειστα στοιχεία, για τα μάτια του νόμου εμείς δεν έχουμε απολύτως τίποτα στα χέρια μας».

«Και από τους εφτά στους δέκα που αναγνωρίζετε, πόσοι καταλήγουν στη φυλακή;» ζήτησε να μάθει ο Βέμπερ.

«Λίγοι» αποκρίθηκε ο Γκούντμουντσον. «Ακόμα κι έτσι όμως, είναι προτιμότερο να ξέρουμε ποιος έχει κάνει τη δουλειά, έστω και αν μας ξέφυγε. Θα έχουμε μάθει κάτι παραπάνω για τον σχεδιασμό και τις μεθόδους του. Και θα τον πιάσουμε την επόμενη φορά».

«Και αν δεν υπάρξει επόμενη φορά;» ρώτησε ο Χάρι. Πρόσεξε πώς φούσκωναν οι χοντρές φλέβες πάνω από τους κροτάφους του Ίβαρσον όταν γελούσε.

«Αγαπητέ μου ειδικέ στις δολοφονίες» είπε ο επικεφαλής της ομάδας, πάντα σε αστείο τόνο. «Αν κοιτάξεις γύρω σου, θα δεις πως οι περισσότεροι εδώ μέσα χαμογελούν κάτω από τα μουστάκια τους μ' αυτό που μόλις ρώτησες. Γιατί ένας ληστής τράπεζας που έχει κάνει μια επιτυχημένη απόπειρα, πάντα –μα πάντα– θα ξαναχτυπήσει. Είναι ο νόμος της βαρύτητας στις ληστείες τραπεζών». Ο Ίβαρσον κοίταξε με μισόκλειστα μάτια έξω από το παράθυρο και κάγχασε, πριν κάνει απότομα στροφή πάνω στις φτέρνες του. «Αν τελειώσαμε με την επιμόρφωση ενηλίκων για σήμερα, ας δούμε μήπως έχουμε υπόπτους».

Ο Ούλα Λι κοίταξε τον Ίβαρσον, αβέβαιος αν έπρεπε να σηκωθεί ή όχι, και τελικά αποφάσισε να παραμείνει στη θέση του. «Λοιπόν, εγώ είχα βάρδια το Σαββατοκύριακο που μας πέρασε. Στις οχτώ το βράδυ της Παρασκευής μάς έφεραν τη βιντεοταινία επεξεργασμένη και φώναξα τα παιδιά της Παρακολούθησης για να τη δούμε όλοι μαζί στο Σπίτι του Πόνου. Όσοι δεν είχαν υπηρεσία πέρασαν και την είδαν το Σάββατο το πρωί. Συνολικά, δεκατρείς άντρες από την Παρακολούθηση, οι πρώτοι από τις οχτώ το βράδυ της Παρασκευής και οι τελευταίοι...»

«Εντάξει» τον διέκοψε ο Ίβαρσον. «Πες μας απλώς τι βρήκατε».

Το νευρικό γέλιο του Ούλα ακούστηκε σαν τρομαγμένο κρώξιμο γλάρου.

«Λοιπόν;»

«Ο Έσπεν Βόλαντ λείπει με αναρρωτική» απάντησε ο άντρας. «Αυτός ξέρει πολύ καλύτερα από ληστείες τραπεζών. Θα προσπαθήσω να τον φέρω αύριο».

«Αυτά που έχεις να μας πεις είναι...»

Η ματιά του Ούλα έκανε γοργά τον γύρο του τραπεζιού χοροπηδώντας από πρόσωπο σε πρόσωπο. «Λίγα πράγματα» μουρμούρισε.

«Ο συνάδελφος είναι ακόμη σχετικά καινούργιος στο τμήμα» σχολίασε ο Ίβαρσον και ο Χάρι πρόσεξε πώς άρχισαν να σφίγγονται οι μύες στο πιγούνι του. «Ο Ούλα απαιτεί εκατό τοις εκατό βεβαιότητα στην αναγνώριση προσώπων και αυτό είναι αξιέπαινο, ωστόσο είναι κάπως υπερβολική απαίτηση όταν ο ληστής...»

«Ο δολοφόνος...»

«...Είναι καλυμμένος από την κορυφή ως τα νύχια, μέσου αναστήματος, κρατά το στόμα κλειστό, κινείται άτυπα και φορά παπούτσια μεγαλύτερα από το κανονικό του νούμερο». Ο Ίβαρσον ύψωσε τη φωνή. «Γι' αυτό, δώσε μας όλη τη λίστα, Ούλα. Ποιοι είναι οι πιθανοί ύποπτοι;»

«Κανένας».

«Πρέπει να έχετε κάποια ονόματα!»

«Όχι» επέμεινε εκείνος ξεροκαταπίνοντας.

«Θέλεις να πεις ότι κανένας δεν πρότεινε τίποτα, ότι όλες αυτές οι αλεπούδες του υπόκοσμου, οι τόσο άξιοι μυστικοί μας που καμαρώνουν πως συναναστρέφονται καθημερινά τη χειρότερη λέρα του Όσλο, που εννιά στις δέκα φορές μαθαίνουν φήμες και διαδόσεις για το ποιος οδηγούσε το αυτοκίνητο, ποιος κουβαλούσε το παραδάκι και ποιος ήταν ο τσιλιαδόρος, έγιναν ξαφνικά εντελώς απρόθυμοι να διακινδυνεύσουν έστω και μια εικασία;»

«Έκαναν εικασίες» είπε ο Ούλα. «Αναφέρθηκαν έξι ονόματα».

«Λέγε, λοιπόν, άνθρωπέ μου».

«Τα έλεγξα όλα. Τρεις απ' αυτούς είναι στη φυλακή. Ένας εθεάθη στη λαϊκή αγορά της Πλάτα την ώρα που γινόταν η ληστεία. Ένας άλλος βρίσκεται στην Πατάγια της Ταϊλάνδης. Το τσέκαρα. Υπάρχει και ένας τελευταίος που τον ανέφεραν όλοι οι μυστικοί, επειδή έχει παρόμοιο σωματότυπο και επειδή η ληστεία δείχνει εντελώς επαγγελματική. Αυτός είναι ο Μπγιоргν Γόχανσεν της συμμορίας του Τβάιτα».

«Ναι;»

Ο Ούλα φάνηκε σαν να ήθελε να γλιστρήσει στην καρέκλα του και να εξαφανιστεί κάτω από το τραπέζι.

«Μόνο που αυτός την περασμένη Παρασκευή βρισκόταν στο νοσοκομείο Ούλεβολ. Έκανε πλαστική επέμβαση για αφεστώτα ώτα».

«Αφεστώτα ώτα;»

«Πεταχτά αυτιά» γρύλισε ο Χάρι και τίναξε με το δάχτυλό του μια σταγόνα ιδρώτα από το φρύδι του. «Ο Ίβαρσον παραλίγο να κρεπάρει. Πόσα χιλιόμετρα έχεις κάνει;»

«Μόλις πέρασα τα είκοσι ένα». Η φωνή του Χάλβορσεν αντηχούσε πάνω στους τοίχους της αίθουσας. Ήταν νωρίς το απόγευμα και είχαν το γυμναστήριο στο υπόγειο του Αρχηγείου της Αστυνομίας σχεδόν όλο δικό τους.

«Έκοψες δρόμο ή κάτι;» Ο Χάρι έσφιξε τα δόντια και κατάρφερε να ανεβάσει λίγο ακόμα τον ρυθμό της κούρσας. Ο ιδρώτας του ήδη σχημάτιζε λίμνη γύρω από το εργομετρικό ποδήλατο, ενώ το μέτωπο του Χάλβορσεν ήταν απλώς υγρό.

«Δηλαδή δεν έχετε τίποτα;» ρώτησε ο Χάλβορσεν ανασαίνοντας χαλαρά και ήρεμα.

«Αν δεν προκύψει κάτι απ' αυτό που μας είπε η Μπέτε στο τέλος, όχι, δεν έχουμε καθόλου στοιχεία».

«Τι σας είπε;»

«Δουλεύει ένα πρόγραμμα που μπορεί να δημιουργήσει μια τρισδιάστατη εικόνα του κεφαλιού του ληστή από τα πλάνα στο βίντεο».

«Παρά την κουκούλα;»

«Το πρόγραμμα επεξεργάζεται τις πληροφορίες που παίρνει από τις εικόνες. Φως, σκιά, κοιλότητες, προεξοχές. Όσο πιο εφαρμοστό είναι το κάλυμμα τόσο πιο εύκολο είναι να προκύψει μια εικόνα που να μοιάζει στο πρόσωπο που κρύβεται αποκάτω. Μολονότι θα είναι απλώς ένα τρισδιάστατο σκίτσο, η Μπέτε πιστεύει πως μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να γίνει σύγκριση με φωτογραφίες υπόπτων».

«Με το πρόγραμμα ταυτοποίησης του FBI;» Ο Χάλβορσεν στράφηκε προς τον Χάρι και κοίταξε επιδεικτικά, δήθεν έκ-

πληκτος, την κηλίδα του ιδρώτα που είχε ξεκινήσει από το λογότυπο του γραφείου συνοικεσίων πάνω στην μπλούζα του, στο ύψος του στήθους, και τώρα επεκτεινόταν σε όλο το μπροστινό μέρος.

«Όχι, αυτή έχει δικό της πρόγραμμα. ακόμα καλύτερο» απάντησε ο Χάρι. «Πού έχεις φτάσει;»

«Στο είκοσι δύο. Ποιο πρόγραμμα έχει;»

«Το fusiform gyrus».

«Είναι της Microsoft ή της Apple;»

Ο Χάρι χτύπησε με το ένα δάχτυλο το ιδρωμένο μέτωπό του. «Fusiform gyrus. Αλλιώς, ατρακτοειδής έλικα. Ένα σόφτγουερ που το διαθέτουμε όλοι. Βρίσκεται στον χροταφικό λοβό του εγκεφάλου και η μόνη λειτουργία του είναι να αναγνωρίζει πρόσωπα. Δεν κάνει τίποτ' άλλο. Είναι το τσιπάκι που μας εξασφαλίζει ότι μπορούμε να ξεχωρίσουμε εκατοντάδες ανθρώπινα πρόσωπα μεταξύ τους, αλλά με το ζόρι μερικούς ρινόκερους».

«Ρινόκερους;»

Ο Χάρι έκλεισε σφιχτά τα μάτια για να διώξει τον ιδρώτα που τα έκανε να τσούζουν. «Ένα παράδειγμα έφερα. Χάλβορσεν. Τέλος πάντων, η Μπέτε Λεν είναι σίγουρα μια πολύ ιδιαίτερη περίπτωση. Η δική της ατρακτοειδής έλικα παίρνει, τρόπος του λέγειν, πολλές στροφές παραπάνω, κι αυτό σημαίνει ότι μπορεί να θυμάται όλα τα πρόσωπα που έχει δει στη ζωή της. Και δεν εννοώ μόνο ανθρώπους που γνωρίζει ή έχει μιλήσει μαζί τους, αλλά και πρόσωπα με γυαλιά ηλίου που έτυχε να συναντήσει σε έναν πολυσύχναστο δρόμο πριν από δεκαπέντε χρόνια».

«Με δουλεύεις;»

«Καθόλου». Ο Χάρι κρέμασε το κεφάλι στο στήθος στην προσπάθειά του να πάρει μια γερή ανάσα για να συνεχίσει. «Υπάρχουν μόνο καμιά εκατοστή διαγνωσμένες τέτοιες περιπτώσεις. Ο Ντίντριχ Γκούντμουντσον μάς είπε ότι η Μπέτε, όταν ήταν στην Ακαδημία, είχε δώσει ένα τεστ και είχε ξεπεράσει πολλά γνωστά ηλεκτρονικά προγράμματα αναγνώρισης ταυτότητας. Η γυναίκα είναι ένα κινητό αρχείο προσώπων. Αν

σε ρωτήσει καμιά φορά *Μήπως σε έχω ξαναδεί κάπου; σου το υπογράφω, δεν θέλει να ανοίξει ανάλαφρη κουβεντούλα. Το εννοεί».*

«Φοβερό. Και τι κάνει στην αστυνομία; Με ένα τέτοιο ταλέντο, εννοώ».

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Θυμάσαι εκείνον τον αστυνομικό που είχε σκοτωθεί κατά τη διάρκεια μιας ληστείας σε τράπεζα στο Ρίεν τη δεκαετία του '80;»

«Τότε δεν ήμουν ακόμη στην αστυνομία».

«Αυτός, λοιπόν, έτυχε να βρίσκεται κάπου κοντά όταν δόθηκε το σήμα και, καθώς ήταν ο πρώτος που έφτασε εκεί, μπήκε στην τράπεζα, με σκοπό να χειριστεί την κατάσταση. Άοπλος. Οι δράστες τον θέρισαν με ένα αυτόματο και δεν πιάστηκαν ποτέ. Η περίπτωση του χρησιμοποιήθηκε αργότερα στην Ακαδημία ως παράδειγμα για το τι δεν πρέπει να κάνει κανείς όταν θέλει να αιφνιδιάσει ληστές τράπεζας».

«Πρέπει να περιμένεις ενισχύσεις. Να μην έρθεις αντιμέτωπος με τους ληστές ούτε να εκθέσεις τον εαυτό σου ή τους υπαλλήλους της τράπεζας ή τους ληστές σε περιττό κίνδυνο».

«Σωστά. Αυτά ακριβώς γράφει το εγχειρίδιο. Το περίεργο είναι ότι ήταν από τους καλύτερους και πιο έμπειρους ερευνητές. Ο Γέργκεν Λεν. Ο πατέρας της Μπέτε».

«Μάλιστα. Λες γι' αυτό να μπήκε στην αστυνομία; Λόγω του πατέρα της;»

«Είναι πιθανό».

«Είναι όμορφη;»

«Καλή είναι. Πού βρίσκεσαι;»

«Μόλις πέρασα το εικοστό τέταρτο. Μου μένουν άλλα έξι. Εσύ;»

«Στο εικοστό δεύτερο. Θα σε προλάβω όμως».

«Αυτή τη φορά, όχι» είπε ο Χάλβορσεν και αύξησε την ταχύτητά του.

«Ναι, θα σε περάσω. γιατί τώρα έρχονται τα λοφάκια. Και... Κι εσύ θα τα παίζεις, θα πάθεις κράμπα. Όπως συνήθως».

«Όχι αυτή τη φορά» επέμεινε ο Χάλβορσεν βάζοντας κι άλλη δύναμη στο πετάλι. Στις ρίζες των μαλλιών του φάνηκαν οι πρώτοι κόμποι ιδρώτα. Ο Χάρι χαμογέλασε και έσκυψε πάνω στις λαβές του τιμονιού.

Ο Μπγιάρνε Μέλερ κοίταζε μια τη λίστα με τα ψώνια που του είχε δώσει η γυναίκα του και μια το ράφι με τα μπαχαρικά κι αυτό που νόμιζε ότι μπορεί να ήταν κόλιανδρος. Η Μάργκρετ είχε ξετρελαθεί με την ταϊλανδέζικη κουζίνα μετά τις διακοπές τους στο Πουκέ τον περασμένο χειμώνα. αλλά ο επικεφαλής του Τμήματος Ανθρωποκτονιών δεν είχε εξοικειωθεί ακόμη εντελώς με τα εξωτικά μυρωδικά που έφταναν καθημερινά αεροπορικάς από την Μπανγκόκ στο πακιστανικό παντοπωλείο της Γκρενλαντσλέιρετ.

«Αυτό είναι πράσινη καυτερή πιπεριά, αφεντικό» ακούστηκε μια φωνή δίπλα του και ο Μπγιάρνε Μέλερ γύρισε ξαφνιασμένος και αντίκρισε το ιδρωμένο, κατακόκκινο πρόσωπο του Χάρι Χόλε. «Μια, δυο απ' αυτές. συν μερικές φλούδες τζίντζερ, και φτιάχνεις μια πεντανόστιμη σούπα τομ γιαμ, σωστό δυναμίτη. Θα βγάλεις καπνούς από τα αυτιά, αλλά θα αποβάλεις ένα σωρό τοξίνες με τον ιδρώτα».

«Απ' αυτήν έφαγες εσύ και είσαι έτσι;»

«Μπα, μόλις δώσαμε έναν αγώνα με τον Χάλβορσεν στο στατικό ποδήλατο».

«Α, ναι; Και τι είναι αυτό που κρατάς;»

«Γιαπωνέζικο τσίλι. Μικρές κόκκινες καυτερές πιπεριές».

«Δεν ήξερα ότι μαγειρεύεις».

Ο Χάρι κοίταξε με απορία το σακουλάκι με το τσίλι, σαν να το έβλεπε κι ο ίδιος πρώτη φορά. «Αλήθεια, αφεντικό, μεγάλη τύχη να σε βρω εδώ. Έχουμε πρόβλημα».

Ο Μέλερ ένωσε το δέρμα στο κρανίο του να φουντώνει.

«Δεν ξέρω ποιος αποφάσισε να διευθύνει ο Ίβαρσον την έρευνα για τη δολοφονία στην Μπούγκσταντ. αλλά δεν προχωρά καθόλου το πράγμα».

Ο επικεφαλής του Τμήματος Ανθρωποκτονιών άφησε τη λίστα για τα ψώνια μέσα στο καλάθι του. «Πόσο καιρό δουλεύετε μαζί; Δύο ολόκληρες μέρες;»

«Δεν είναι αυτό το θέμα. αφεντικό».

«Δεν μπορείς μια φορά στη ζωή σου να κάνεις απλώς τη δουλειά σου. Χάρι, και να αφήσεις άλλους να αποφασίσουν πώς θα οργανωθεί η έρευνα; Δεν πρόκειται να σου μείνει μόνιμο κουσούρι αν δοκιμάσεις μια φορά να μην πας κόντρα σε όλους, ξέρεις».

«Απλώς θέλω να εξιχνιαστεί η υπόθεση όσο το δυνατό πιο γρήγορα. αφεντικό. για να μπορέσω να συνεχίσω την άλλη. Ξέρεις ποια».

«Ναι, ξέρω, αλλά ασχολείσαι ήδη πολύ παραπάνω από τους δύο μήνες που σου παραχώρησα. Δεν μπορώ πια να υποστηρίξω τον χρόνο και την απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού με βάση τα αισθήματα και το προσωπικό ενδιαφέρον. Χάρι».

«Ήταν η συνεργατίδα μου. αφεντικό».

«Το ξέρω!» φώναξε ο Μέλερ. Σώπασε απότομα, κοίταξε γύρω του και συνέχισε σε πολύ πιο ήπιο τόνο. «Τι πρόβλημα έχεις τώρα. Χάρι;»

«Αυτοί είναι μαθημένοι να χειρίζονται μόνο ληστείες και ο Ίβαρσον αδιαφορεί εντελώς για εποικοδομητικά σχόλια».

Ο Μπιγάρνε Μέλερ δεν μπόρεσε να συγκρατήσει ένα χαμόγελο όταν σκέφτηκε τι εννοούσε ο υφιστάμενός του με τα «εποικοδομητικά σχόλια».

Ο Χάρι έσκυψε μπροστά μιλώντας γρήγορα και με ένταση. «Ποιο είναι το πρώτο ερώτημα σε μια δολοφονία. αφεντικό; Γιατί; Ποιο είναι το κίνητρο; Αυτό ρωτάμε. Στο Τμήμα Ληστειών παίρνουν αυτόματα ως δεδομένο ότι το κίνητρο είναι τα λεφτά και δεν θέτουν καν το ερώτημα».

«Εσύ ποιο νομίζεις ότι είναι το κίνητρο;»

«Δεν νομίζω τίποτα. Το ζήτημα είναι ότι αυτοί χρησιμοποιούν εντελώς λάθος μεθοδολογία».

«Διαφορετική μεθοδολογία, Χάρι, διαφορετική. Άκου, πρέ-

πει να ψωνίσω αυτά τα χορταρικά και να γυρίσω στο σπίτι, οπότε πες μου τι ακριβώς θέλεις από μένα».

«Θέλω να μιλήσεις σ' αυτούς που πρέπει να μιλήσεις, ώστε να έχω μόνο ένα άτομο μαζί μου και να μπορώ να δουλεύω σόλο».

«Να αποχωρήσεις από την ομάδα έρευνας;»

«Να κάνω παράλληλη έρευνα».

«Χάρι...»

«Έτσι πιάσαμε τον Κοκκινολαίμη. Θυμάσαι;»

«Χάρι, δεν μπορώ να παρέμβω...»

«Θέλω να συνεργαστώ με την Μπέτε Λεν, ώστε αυτή κι εγώ να το ξαναπιάσουμε από την αρχή. Ο Ίβαρσον έχει ήδη βαλτώσει...»

«Χάρι!»

«Ναι;»

«Ποιος είναι ο πραγματικός λόγος;»

Ο Χάρι μετέφερε το βάρος του στο άλλο πόδι. «Δεν μπορώ να δουλέψω με τον χαμογελαστό κροκόδειλο».

«Τον Ίβαρσον;»

«Θα καταλήξω να κάνω τίποτα ακραίο, να το θυμάσαι».

Τα φρύδια του Μπγιάρνε Μέλερ έσμιξαν στην κορυφή της μύτης του σχηματίζοντας ένα μαύρο V. «Αυτό υποτίθεται ότι είναι απειλή;»

Ο Χάρι ακούμπησε το χέρι στον ώμο του Μέλερ. «Μόνο αυτή τη χάρη, αφεντικό. Δεν θα σου ξαναζητήσω ποτέ τίποτ' άλλο. Ποτέ».

Εκείνος γρύλισε. Όλα αυτά τα χρόνια, πόσες φορές δεν είχε βάλει το κεφάλι στον πάγκο για τον Χάρι, κόντρα στις καλοπροαίρετες συμβουλές μεγαλύτερών του συναδέλφων να κοιτάξει την καριέρα του; Κράτησέ τον σε απόσταση ασφαλείας, του έλεγαν. Ο Χόλε είναι απασφαλισμένη χειροβομβίδα. Το μόνο σίγουρο με δαύτον ήταν πως κάποια μέρα κάτι θα στράβωνε πολύ άσχημα και θα είχε καταστροφικές συνέπειες. Παρ' όλα αυτά, επειδή κατά έναν μυστήριο τρόπο αυτός κι ο Χάρι πάντα κατάφερναν να τη βγάζουν καθαρή στο τέλος, κανένας δεν είχε

μπορέσει να επιβάλει δραστικά μέτρα. Μέχρι στιγμής. Το πιο ενδιαφέρον ερώτημα, ωστόσο, ήταν το εξής: Γιατί τον ανεχόταν; Τον κοίταξε έτσι όπως στεκόταν απέναντί του. Ένας αλκοολικός. Ένας ταραξίας. Ένας ανυπόφορος, επηρμένος ξεροκέφαλος. Και ο καλύτερος ερευνητής που είχε ποτέ στο τμήμα του, με εξαίρεση τον Τομ Βόλερ.

«Κρατήσου μακριά από μπλεξίματα. Χάρι. Αλλιώς θα σε χώσω πίσω από ένα γραφείο και θα κλειδώσω και την πόρτα. Το 'πιασες;»

«Καθαρά και ξάστερα, αφεντικό».

Ο Μέλερ αναστέναξε. «Αύριο έχω συνάντηση με τον Αρχηγό και τον Ίβαρσον. Θα περιμένουμε και θα δούμε. Δεν υπόσχομαι τίποτα. Άκουσες;»

«Μάλιστα, αφεντικό. Χαιρετισμούς στη σύζυγο». Βγαίνοντας από το παντοπωλείο, ο Χάρι τέντωσε προς τα πίσω το κεφάλι. «Ο κόλιανδρος είναι τέρμα αριστερά, στο τελευταίο ράφι».

Ο Μπγιάρνε Μέλερ απέμεινε να κοιτάζει αφηρημένα το καλάθι με τα ψώνια του. Είχε θυμηθεί το γιατί. Γιατί, τελικά, τον γούσταρε πάρα πολύ τον τσαντίλα, αλκοολικό, ξεροκέφαλο μπάσταρδο.

Ο λευκός βασιλιάς

Ο Χάρι κούνησε το κεφάλι σε έναν από τους θαμώνες και κάθισε στο τραπεζάκι κάτω από το παράθυρο με τα στενά, θαμπά τζάμια που είχε θέα στην οδό Βάλντεμαρ Τράνες. Στον τοίχο πίσω του κρεμόταν ένας μεγάλος πίνακας που απεικόνιζε μια ηλιόλουστη μέρα στο Γιούνγκστουργκετ: Κυρίες με ομπρελίνια έκαναν τον περίπατό τους και κύριοι με ρεπούμπλικες τις χαιρετούσαν χαμογελαστοί. Η αντίθεση ανάμεσα σε αυτή την εικόνα και στο αιώνια φθινοπωρινό καταθλιπτικό μισόφωτο και τη σχεδόν ευλαβική απογευματινή ησυχία στο μπαρ-ρεστοράν του Σρέντερ δεν θα μπορούσε να είναι πιο έντονη.

«Χαίρομαι που τα κατάφερες να έρθεις» είπε ο Χάρι στον κοινόχρηστο κύριο που καθόταν ήδη απέναντί του στο τραπέζι. Εύκολα καταλάβαινε κανείς ότι δεν ήταν από τους τακτικούς πελάτες. Όχι μόνο από το κομψό τουίντ σακάκι ούτε από το παπιγιόν του με τις κόκκινες βούλες, αλλά επειδή ανακάτευε με το κουτάλακι του τσάι σε μια λευκή κούπα, πάνω σε ένα τραπεζομάντιλο που μύριζε μπίρα και ήταν διάστικτο από καψίματα τσιγάρων. Αυτός ο απίθανος πελάτης ήταν ο ψυχολόγος Στούλε Άουνε, ένας από τους μεγαλύτερους ειδικούς της χώρας στον τομέα του, στη γνωμάτευση του οποίου κατέφευγε πολύ συχνά η αστυνομία. Άλλες φορές μετά χαράς και άλλες μετανιώνοντας πικρά στη συνέχεια, γιατί ο Άουνε ήταν ένας απόλυτα έντιμος άνθρωπος που διαφύλαττε την ακεραιότητά του ως κόρη οφθαλμού και στο δικαστήριο δεν γνωμάτευε ποτέ πάνω σε ζητήματα τα οποία δεν θα ήταν σε θέση να υποστηρίξει μέχρι κεραίας με επιστημονικά στοι-

χεία. Όμως, επειδή στην ψυχολογία τα αποδεικτικά στοιχεία για οποιοδήποτε ζήτημα είναι συνήθως ελάχιστα, ήταν συχνό το φαινόμενο ο μάρτυς κατηγορίας να γίνεται ο καλύτερος φίλος της υπεράσπισης και οι αμφιβολίες που ενέσπειρε ο Άουνε να λειτουργούν υπέρ του κατηγορουμένου. Με την ιδιότητα του αστυνομικού, ο Χάρι χρησιμοποιούσε τις ειδικές γνωματεύσεις του Άουνε σε υποθέσεις δολοφονίας τόσα χρόνια τώρα, με αποτέλεσμα να τον θεωρεί πλέον συνάδελφο. Όμως και με την ιδιότητα του αλκοολικού είχε αφεθεί απόλυτα στα χέρια αυτού του καλόκαρδου, πανέξυπνου και γοητευτικά ξιπασμένου επιστήμονα, ώστε –αν στριμωχνόταν λίγο– θα τον αποκαλούσε φίλο του.

«Ωστε αυτό είναι το καταφύγιό σου;» ρώτησε ο Άουνε.

«Ναι» αποκρίθηκε ο Χάρι υψώνοντας το ένα φρύδι προς τη Μάγια πίσω από το μπαρ, η οποία ανταποκρίθηκε αμέσως περνώντας τη στενή δίφυλλη παλινδρομική πόρτα στην κουζίνα του μαγαζιού.

«Και τι είναι αυτό που κρατάς;»

«Γιαπωνέζικο τσίλι».

Ένας κόμπος ιδρώτα κύλησε στη ράχη της μύτης του Χάρι, κρεμάστηκε για μια στιγμή στην άκρη και έσταξε τελικά στο τραπεζομάντιλο. Ο Άουνε περιεργάστηκε την υγρή κηλίδα με θαυμασμό και απορία.

«Χαλασμένος θερμοστάτης» σχολίασε ο Χάρι. «Ήμουν στο γυμναστήριο».

Ο Άουνε σούφρωσε τη μύτη του. «Ως επιστήμονας οφείλω να επιδοκιμάσω, υποθέτω, αλλά ως φιλόσοφος θα αμφισβητήσω το νόημα του να υποβάλλεις το σώμα σου σε τέτοιου είδους ταλαιπωρία».

Μια κούπα και μια ανοξείδωτη κανάτα με καφέ τοποθετήθηκαν μπροστά στον Χάρι. «Ευχαριστώ, Μάγια».

«Ενοχές» είπε ο Άουνε. «Μερικοί άνθρωποι τις αντιμετωπίζουν τιμωρώντας τον εαυτό τους. Όπως εσύ, Χάρι, κάθε φορά που γίνεσαι κομμάτια. Στην περίπτωσή σου, το αλκοόλ δεν είναι το καταφύγιο, αλλά ο απόλυτος τρόπος αυτοτιμωρίας».

«Ευχαριστώ. Την έχω ξανακούσει από σένα αυτή τη γνώμатеυση».

«Γι' αυτό γυμνάζεσαι τόσο εντατικά; Ένοχη συνείδηση;»

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους.

Ο Άουνε χαμήλωσε τη φωνή του: «Σκέφτεσαι συνέχεια την Έλεν;».

Ο επιθεωρητής σήκωσε απότομα τα μάτια και συνάντησε το βλέμμα του ψυχολόγου. Πλησίασε αργά στα χείλη του την κούπα με τον καφέ του και ήπια μια πολύ μεγάλη γουλιά πριν την ξαναφήσει στο τραπέζι με έναν μορφασμό. «Όχι, δεν είναι η υπόθεση της Έλεν Γέλτεν. Δεν έχουμε βρει τίποτα, είναι αλήθεια, αλλά όχι επειδή κάναμε κακή δουλειά. Για ένα πράγμα είμαι σίγουρος. Κάτι θα εμφανιστεί. Απλώς θέλει τον χρόνο του».

«Καλώς» είπε ο Άουνε. «Δεν φταις εσύ που σκοτώθηκε η Έλεν. Αυτό να το βάλεις καλά στο μυαλό σου. Και μην ξεχνάς: Όλοι οι συνάδελφοί σου πιστεύουν ότι συνελήφθη το σωστό άτομο».

«Ίσως. Ίσως και όχι. Είναι νεκρός, δεν μπορεί να μας απαντήσει».

«Μην το αφήσεις να εξελιχθεί σε έμμονη ιδέα. Χάρι. Ο Άουνε έβαλε τα δύο του δάχτυλα στο τσεπάκι του γιλέκου του, τράβηξε από μέσα ένα ασημένιο ρολόι τσέπης και έριξε μια γρήγορη ματιά. «Αν και δεν φαντάζομαι ότι ήθελες να μου μιλήσεις για ενοχές».

«Όχι, δεν σε ήθελα γι' αυτό». Ο Χάρι έβγαλε ένα μάτσο φωτογραφίες από την εσωτερική τσέπη του πανωφοριού του. «Θέλω να μου πεις τι νομίζεις».

Ο Άουνε τις πήρε κι άρχισε να τις κοιτάζει μία μία. «Μοιάζει με ληστεία σε τράπεζα. Κι απ' όσο ξέρω, δεν αφορά το Τμήμα Ανθρωποκτονιών».

«Θα καταλάβεις όταν δεις την επόμενη φωτογραφία».

«Είσαι σίγουρος; Βλέπω έναν άντρα να δείχνει ένα δάχτυλο στην κάμερα».

«Συγγνώμη, την επόμενη».

«Ωω! Η γυναίκα...»

«Ναι, η φλόγα μόλις που διακρίνεται. Είναι από AG3 και ο τύπος μόλις έχει πυροβολήσει. Κοίταξε εδώ· η σφαίρα έχει καρφωθεί στο μέτωπο της γυναίκας. Στην επόμενη φωτογραφία βγαίνει από το πίσω μέρος του κρανίου της και καρφώνεται στο ξύλο δίπλα στο τζάμι του ταμείου».

Ο Άουνε άφησε κάτω τις φωτογραφίες. «Γιατί πρέπει πάντα να μου δείχνεις τέτοιες φρικαλεότητες, Χάρι;»

«Για να ξέρεις για τι πράγμα μιλάμε. Κοίταξε αυτήν εδώ».

Ο ψυχολόγος αναστέναξε.

«Εδώ ο ληστής έχει πάρει τα λεφτά» εξήγησε ο επιθεωρητής ακουμπώντας το δάχτυλό του στη φωτογραφία. «Το μόνο που έχει να κάνει είναι να φύγει τρέχοντας. Είναι επαγγελματίας, ήρεμος, ακριβής, δεν έχει πλέον λόγο να εκφοβίσει ούτε να εξαναγκάσει κανέναν να κάνει κάτι. Κι όμως, επιλέγει να καθυστερήσει λίγα δευτερόλεπτα τη φυγή του για να πυροβολήσει την ταμιά. Απλώς και μόνο επειδή ο διευθυντής του υποκαταστήματος άργησε έξι δευτερόλεπτα να ανοίξει και να αδειάσει το ATM».

Ο Άουνε σχημάτιζε αργά οχτάρια στο τσάι του με το κουτάλακι. «Και τώρα αναρωτιέσαι ποιο είναι το κίνητρο;»

«Ε, ναι, πάντα υπάρχει κίνητρο. Το δύσκολο είναι να καταλάβεις από ποια πλευρά της λογικής πρέπει να ψάξεις για να το βρεις. Οι πρώτες εντυπώσεις σου;»

«Σοβαρή διαταραχή προσωπικότητας».

«Ναι, μα όλα τα άλλα που κάνει φαίνονται απολύτως λογικά».

«Διαταραχή προσωπικότητας δεν σημαίνει ότι ο άνθρωπος είναι τρελός. Οι πάσχοντες είναι εξίσου ικανοί, πολύ συχνά ικανότεροι να πετυχαίνουν τους στόχους τους. Εκείνο που τους διαφοροποιεί από μας τους υπόλοιπους είναι ότι αποσκοπούν σε άλλα πράγματα».

«Ψυχοτρόπες ουσίες, ίσως; Υπάρχει καμιά ουσία που να κάνει έναν κατά τα άλλα φυσιολογικό άνθρωπο τόσο επιθετικό, ώστε να θέλει οπωσδήποτε να σκοτώσει;»

Ο Άουνε κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Οι διάφορες ουσίες απλώς μεγεθύνουν ή καταστέλλουν λανθάνουσες τάσεις. Ένας μεθυσμένος που σκοτώνει τη γυναίκα του έχει την τάση να τη δέρνει όταν είναι νηφάλιος. Οι φόννοι από πρόθεση, όπως αυτός εδώ, σχεδόν πάντα διαπράττονται από άτομα με συγκεκριμένη προδιάθεση».

«Θέλεις να πεις πως ο τύπος είναι φύσει επιθετικός;»

«Ή προγραμματισμένος εκ των προτέρων».

«Προγραμματισμένος;»

Ο Άουνε κατένευσε. «Θυμάσαι εκείνον τον ληστή που δεν συνελήφθη ποτέ τελικά, τον Ράσκολ Μπάξετ;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Τσιγγάνος» συνέχισε ο ψυχολόγος. «Χρόνια κυκλοφορούσαν διάφορες φήμες γι' αυτή τη μυστηριώδη φυσιογνωμία. Υποτίθεται ότι ήταν ο εγκέφαλος πίσω από όλες τις σημαντικές ληστείες χρηματοποστολών και τραπεζών στο Όσλο τη δεκαετία του '80. Πέρασαν χρόνια μέχρι να αποδεχτεί η αστυνομία ότι ο άνθρωπος αυτός υπήρχε πραγματικά. αλλά και πάλι δεν κατάφεραν ποτέ να βρουν κανένα αποδεικτικό στοιχείο εναντίον του».

«Κάτι θυμάμαι τώρα» είπε ο Χάρι. «Νομίζω όμως ότι έχει συλληφθεί».

«Λάθος. Η μόνη φορά που η αστυνομία πλησίασε τον Ράσκολ ήταν όταν δύο ληστές δεσμεύτηκαν να καταθέσουν εναντίον του. αλλά εξαφανίστηκαν υπό αδιευκρίνιστες συνθήκες».

«Καθόλου ασυνήθιστο» σχολίασε ο Χάρι βγάζοντας από την τσέπη του ένα πακέτο Camel.

«Πολύ ασυνήθιστο από τη στιγμή που βρίσκονταν και οι δύο στη φυλακή».

Ο Χάρι άφησε ένα σιγανό σφύριγμα. «Εξακολουθώ να πιστεύω ότι εκεί κατέληξε κι αυτός».

«Σωστά» είπε ο Άουνε. «Με τη διαφορά ότι ο Ράσκολ δεν συνελήφθη. Πήγε και παραδόθηκε μόνος του. Εμφανίστηκε ένα ωραίο πρωινό στο Αρχηγείο της Αστυνομίας και τους δήλωσε

ότι θέλει να ομολογήσει παλιές ληστείες τραπεζών. Όπως ήταν φυσικό, προκλήθηκε τεράστιος σάλος. Κανείς δεν καταλάβαινε τίποτα και ο ίδιος ο ληστής αρνούνταν να εξηγήσει γιατί παραδινόταν. Πριν η υπόθεση φτάσει σε δίκη, κάλεσαν εμένα να γνωματεύσω αν ήταν καλά στα μυαλά του και αν η ομολογία του θα μπορούσε να σταθεί στο δικαστήριο. Ο Ράσκολ δέχτηκε να μιλήσει μαζί μου θέτοντας δύο όρους. Ο πρώτος ήταν ότι θα παίζαμε μια παρτίδα σκάκι – μη με ρωτήσεις πώς ήξερε ότι ήμουν δραστήριος παίκτης. Και ο δεύτερος ήταν να έχω μαζί μου τη γαλλική μετάφραση του βιβλίου *Η Τέχνη του Πολέμου*, ενός αρχαίου κινέζικου βιβλίου περί πολεμικής στρατηγικής».

Ο Άουνε άνοιξε ένα κουτί πουράκια Nobel Petit.

«Ζήτησα να μου στείλουν το βιβλίο από το Παρίσι και πήρα μαζί μου και μια σκακιέρα. Με οδήγησαν σε ένα κελί κι εκεί συνάντησα έναν άντρα που η εξωτερική του εμφάνιση θύμιζε μοναχό. Μου ζήτησε να του δανείσω το στιλό μου, άνοιξε βιαστικά το βιβλίο και με ένα τίναγμα του χεριού μου υπέδειξε να στήσω τη σκακιέρα. Τοποθέτησα τα πιόνια στις θέσεις τους και ξεκίνησα πρώτος την παρτίδα με το άνοιγμα Ρετί – δεν επιτίθεσαι στον αντίπαλο μέχρι να έχεις τον πλήρη έλεγχο του κέντρου, στρατηγική συχνά αποτελεσματική με παίκτες μεσαίας κλάσης. Τώρα, είναι αδύνατο να καταλάβει κανείς από μία και μόνο κίνηση ότι εγώ σκεφτόμουν αυτό το πράγμα, αλλά εκείνος ο Τσιγγάνος έριξε μια επίμονη ματιά στη σκακιέρα πάνω από το βιβλίο, χάιδεψε το γενάκι του, με κοίταξε με ένα χαμόγελο όλο νόημα, σημείωσε κάτι στη σελίδα του βιβλίου...»

Ένας ασημένιος αναπτήρας ξέρασε μια φλόγα στην άκρη του λεπτού πούρου.

«...Και συνέχισε το διάβασμα. Του είπα: *Δεν θα κάνεις την κίνησή σου; Παρακολουθούσα το χέρι του που έγραφε βιαστικά ενώ εκείνος μου απάντησε: Δεν χρειάζεται. Γράφω πώς θα τελειώσει αυτή η παρτίδα, κίνηση προς κίνηση. Θα ρίξεις κάτω τον βασιλιά σου. Του εξήγησα ότι ήταν αδύνατο να καταλάβει πώς θα εξελισσόταν η παρτίδα έπειτα από μία και μόνο κίνηση. Θέ-*

λεις να βάλουμε στοίχημα; με ρώτησε. Προσπάθησα να μην το πάρω στα σοβαρά, αλλά αυτός επέμενε. Τελικά συμφώνησα να στοιχηματίσω μαζί του εκατό κορόνες προκειμένου να τον έχω θετικά προδιατεθειμένο για τη συνεδρία μας. Απαίτησε να του δείξω το χαρτονόμισμα και να το αφήσω δίπλα στη σκακιέρα για να το βλέπει. Σήκωσε το χέρι σαν να ετοιμαζόταν να κάνει την πρώτη του κίνηση κι ύστερα όλα συνέβησαν αστραπιαία».

«Αναφλέχθηκε η σκακιέρα;»

Ο Άουνε χαμογέλασε και βυθισμένος στις σκέψεις του φύσηξε αργά ένα δαχτυλίδι καπνού προς το ταβάνι. «Την επόμενη στιγμή βρέθηκα ακινητοποιημένος σε μια ασφυκτική λαβή με το κεφάλι μου προς τα πίσω, έτσι που έβλεπα μόνο το ταβάνι, και μια φωνή ψιθύρισε στ' αυτί μου: *Το νιώθεις το λεπίδι, Γκάτζο; Φυσικά και το ένιωθα, μια αιχμηρή λάμα, λεπτή σαν κόψη ξυραφιού πάνω στον λάρυγγά μου να πιέζει το δέρμα μου. Έχεις δοκιμάσει ποτέ αυτή την αίσθηση, Χάρι;»*

Ο εγκέφαλος του επιθεωρητή έκανε ένα γρήγορο σκανάρισμα στις καταγραφές σχετικών εμπειριών, αλλά δεν μπόρεσε να βρει τίποτα παρόμοιο. Τελικά ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Ήταν –για να χρησιμοποιήσω την έκφραση αρκετών ασθενών μου– μια άθλια εμπειρία. Τρόμαξα σε βαθμό που κόντεψα να κατουρηθώ πάνω μου. Τότε, ο Τσιγγάνος μού ψιθύρισε στ' αυτί: *Γκρέμισε τον βασιλιά σου, Άουνε. Χαλάρωσε λίγο τη λαβή του για να μπορέσω να σηκώσω το χέρι και να σαρώσω όλα τα πιόνια μου από τη σκακιέρα. Κι ύστερα, το ίδιο ξαφνικά, με άφησε. Επέστρεψε στη δική του πλευρά του τραπεζιού και περίμενε μέχρι να ξανασταθώ με σιγουριά στα πόδια μου και να επανακτήσω τον έλεγχο της αναπνοής μου. Τι διάβολο ήταν αυτό; μούγκρισα. Ήταν μια ληστεία τράπεζας, μου απάντησε. Πρώτα ο σχεδιασμός και μετά η εκτέλεση. Έπειτα μου έδειξε τι είχε σημειώσει στο βιβλίο. Το μόνο που είδα ήταν η μία και μοναδική μου κίνηση και η φράση: *Ο Λευκός Βασιλιάς Αποκεφαλίζεται*. Ύστερα με ρώτησε: *Απαντήθηκε τώρα το ερώτημά σου, Άουνε;»*.*

«Τι του είπες;»

«Τίποτα. Φώναξα τον φρουρό να μου ανοίξει. Μέχρι να έρθει όμως, έκανα στον Ράσκολ μια τελευταία ερώτηση, γιατί ήξερα ότι θα κινδύνευα να μου στρίψει αν το σκεφτόμουν και προσπαθούσα να απαντήσω μόνος μου. Ήθελα να μάθω εκείνη τη στιγμή. Τον ρώτησα: Θα το έκανες στ' αλήθεια; Θα μου έκοβες τον λαιμό αν δεν... Μόνο και μόνο για να κερδίσεις ένα ανόητο στοίχημα;».

«Και τι σου απάντησε;»

«Χαμογέλασε και με ρώτησε αν ήξερα τι είναι ο προ-προγραμματισμός».

«Και λοιπόν;»

«Τίποτ' άλλο. Άνοιξε η πόρτα του κελιού και έφυγα».

«Τι εννοούσε με τη λέξη “προ-προγραμματισμός”;»

Ο Άουνε παραμέρισε την κούπα του. «Μπορείς να προγραμματίσεις τον εγκέφαλό σου από πριν, ώστε να ακολουθήσει ένα συγκεκριμένο μοτίβο συμπεριφοράς. Τότε, ο εγκέφαλος παρακάμπτει το ένστικτο και ακολουθεί τους προδιαγεγραμμένους κανόνες, όποιοι και αν είναι αυτοί. Πολύ χρήσιμο σε καταστάσεις όπου η φυσιολογική αυθόρμητη αντίδραση είναι ο πανικός. Όπως, παραδείγματος χάριν, όταν δεν ανοίγει το αλεξιπτωτο. Σε αυτή την περίπτωση οι αλεξιπτωτιστές ακολουθούν, θέλω να ελπίζω, μια ήδη προγραμματισμένη διαδικασία έκτακτης ανάγκης».

«Μιλάς για ένα είδος ύπνωσης;»

«Προτιμώ να το αποκαλώ “προγραμματισμό”. Φαντάζει λιγότερο μεταφυσικό. Στην ουσία ανοίγεις και κλείνεις τις διόδους των αυθόρμητων αντιδράσεων. Αν είσαι έξυπνος, μπορείς εύκολα να προ-προγραμματίσεις τον εαυτό σου να εφαρμόσει τη λεγόμενη αυτοϋπνωση. Αν ο Ράσκολ είχε προγραμματίσει τον εαυτό του να με σκοτώσει σε περίπτωση που δεν έκανα ό,τι μου έλεγε, θα εμπόδιζε τον εαυτό του να δειλιάσει ή να αλλάξει γνώμη».

«Δεν σε σχότωσε όμως».

«Όλα τα προγράμματα έχουν μια εντολή, έναν διακόπτη εξόδου που σε βγάζει από την κατάσταση ύπνωσης. Σ' αυτή την περίπτωση ενδέχεται να ήταν η πτώση του λευκού βασιλιά».

«Μμ. Συναρπαστικό».

«Και φτάσαμε σ' αυτό που ήθελα να σου δείξω...»

«Νομίζω ότι κατάλαβα» είπε ο Χάρι. «Ο ληστής στη φωτογραφία μπορεί να είχε προγραμματίσει τον εαυτό του να πυροβολήσει αν ο διευθυντής υπερέβαινε το χρονικό όριο».

«Οι κανόνες του προγραμματισμού πρέπει να είναι απλοί» επισήμανε ο Άουνε. Πέταξε το πουράκι στην κούπα του και τη σκέπασε με το πιατελάκι. «Για να μπορέσεις να πέσεις σε κατάσταση ύπνωσης, οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να δημιουργούν ένα μικρό αλλά λογικό κλειστό κύκλωμα, το οποίο απορρίπτει κάθε άλλη σκέψη».

Ο Χάρι έβαλε ένα χαρτονόμισμα των πενήντα δίπλα στην κούπα με τον καφέ του και σηκώθηκε. Ο ψυχολόγος, που τον παρατηρούσε σιωπηλός όση ώρα μάζευε τις φωτογραφίες, του είπε τελικά: «Δεν πίστεψες λέξη απ' όσα σου είπα. Έτσι;».

«Όχι».

Ο Άουνε σηκώθηκε και κούμπωσε το σακάκι πάνω από το στρογγυλό στομάχι του. «Εσύ τι πιστεύεις;»

«Πιστεύω ό,τι με δίδαξε η εμπειρία» απάντησε ο Χάρι. «Ότι οι κακοποιοί σε γενικές γραμμές δεν είναι έξυπνότεροι από μένα, επιλέγουν πάντα τις ευκολότερες λύσεις και δεν έχουν περίπλοκα κίνητρα. Με δυο λόγια, τα πράγματα είναι λίγο πολύ όπως φαίνονται. Θα στοιχημάτιζα πως αυτός ο ληστής ήταν ή τρελαμένος ή πανικόβλητος. Έκανε κάτι εντελώς αψυχολόγητο και απάνθρωπο κι απ' αυτό συμπεραίνω ότι είναι κουτός. Πάρε παράδειγμα τον Τσιγγάνο, που εσύ προφανώς τον θεωρείς πολύ έξυπνο. Πόσο καιρό έμεινε στην απομόνωση για την επίθεση εναντίον σου με μαχαίρι;»

«Ούτε μία μέρα» αποκρίθηκε ο Άουνε με ένα σαρδόνιο χαμόγελο.

«Ε;»

«Δεν του βρήκαν ποτέ κανένα μαχαίρι».

«Μα είπες ότι ήσασταν κλειδωμένοι στο κελί του».

«Σου έχει συμβεί ποτέ να είσαι ξαπλωμένος μπρούμυτα στην παραλία και οι φίλοι σου να σου λένε να μην κουνηθείς, επειδή κρατούν αναμμένα κάρβουνα πάνω από την πλάτη σου; Και μετά να ακούς ένα ουπς και να αισθάνεσαι τα κάρβουνα να σου καίνε την πλάτη;»

Ο εγκέφαλος του Χάρι έκανε μια ταχεία αναζήτηση στις αναμνήσεις από διακοπές. Δεν του πήρε πολλή ώρα. «Όχι».

«Και να αποδειχτεί ότι σου έκαναν πλάκα; Ότι ήταν παγάκια;»

«Και λοιπόν;»

Ο Άουνε αναστέναξε. «Αναρωτιέμαι καμιά φορά πώς έχεις περάσει αυτά τα τριάντα πέντε και κάτι χρόνια που ισχυρίζεσαι ότι ζεις. Χάρι».

Ο επιθεωρητής πέρασε το χέρι από το πρόσωπό του. Ήταν κουρασμένος. «Εντάξει. Άουνε, πού θέλεις να καταλήξεις;»

«Θέλω να πω ότι ένας καλός χειριστής μπορεί να σε κάνει να πιστέψεις ότι η κόψη ενός χαρτονομίσματος είναι η κόψη ενός μαχαίριού».

Η νεαρή ξανθιά κοίταξε τον Χάρι κατάματα και του υποσχέθηκε ηλιοφάνεια, αν και θα επικρατούσε αραιή συννεφιά στην πορεία της μέρας. Ο επιθεωρητής πάτησε το off στο τηλεκοντρόλ και η εικόνα συρρικνώθηκε σε μια μικρή λαμπερή κουκκίδα στο κέντρο της οθόνης των δεκατεσσάρων ιντσών. Όταν έλκισε τα μάτια όμως, η εικόνα της Στίνε Γκρέτε συνέχισε να προβάλλεται πάνω στα κλειστά του βλέφαρα μαζί με τον απόηχο της φωνής του ρεπόρτερ: «...Η αστυνομία δεν έχει εντοπίσει κανέναν ύποπτο μέχρι στιγμής».

Άνοιξε πάλι τα μάτια και είδε την αντανάκλαση μιας άλλης εικόνας στη σβησμένη οθόνη. Τον εαυτό του, την παλιά πράσινη ψάθινη πολυθρόνα από το Elevator και το γυμνό τραπεζάκι του καφέ που το στόλιζαν κυκλικά σημάδια από ποτήρια και

πάτους μπουκαλιών. Όλα ήταν όπως τα ήξερε. Η φορητή τηλεόραση, στημένη στο ράφι ανάμεσα στον οδηγό της Lonely Planet για την Ταϊλάνδη και σε έναν άτλαντα του οδικού δικτύου της Νορβηγίας, όσο καιρό ζούσε ο Χάρι σ' αυτό το σπίτι δεν είχε μετακινηθεί ποτέ, ούτε ένα εκατοστό εδώ και αρκετά χρόνια. Είχε διαβάσει για την Εφτάχρονη Φαγούρα, δηλαδή ότι οι άνθρωποι, κατά κανόνα ανά επταετία, αρχίζουν να λαχταρούν να ζήσουν σε ένα καινούργιο μέρος. Ή να κάνουν μια καινούργια δουλειά. Ή να αποκτήσουν έναν καινούργιο σύντροφο. Δεν είχε νιώσει τίποτα τέτοιο και παρέμενε στην ίδια δουλειά σχεδόν δέκα χρόνια τώρα. Κοίταξε το ρολόι του. Στις οχτώ είχε πει η Άννα.

Όσο για σύντροφο, καμιά από τις σχέσεις του δεν είχε κρατήσει τόσο ώστε να μπορέσει να ελέγξει τη θεωρία. Με εξαίρεση δύο, που θα μπορούσαν ίσως να είχαν φτάσει τα επτά χρόνια, οι ερωτικοί δεσμοί του Χάρι συνήθως διαλύονταν εξαιτίας αυτού που ο ίδιος αποκαλούσε Φαγούρα του Ενάμιση Μήνα. Δεν ήταν σίγουρος αν για την απροθυμία του να δεσμευτεί σοβαρά έφταιγε το γεγονός ότι και τις δύο φορές που είχε αγαπήσει γυναίκα η κατάληξη ήταν τραγική. Ή μήπως έφταιγαν οι άλλες δύο ακλόνητες αγάπες του – η διερεύνηση ανθρωποκτονιών και το αλκοόλ; Έτσι ή αλλιώς, πριν γνωρίσει τη Ράκελ, εδώ και δύο χρόνια, είχε αρχίσει να κλίνει προς την άποψη ότι δεν ήταν φτιαγμένος για μακροχρόνιες σχέσεις. Σκέφτηκε τη μεγάλη, δροσερή κρεβατοκάμαρά της στο Χολμενχόλεν. Τις συνωμοτικές ματιές τους στο τραπέζι του πρωινού. Τη ζωγραφιά του Όλεγκ στην πόρτα του ψυγείου: τρεις ανθρώπινες φιγούρες πιασμένες χέρι χέρι. Η μία απ' αυτές, θεόρατη, έφτανε ως τον κατακίτρινο ήλιο πάνω στον γαλάζιο ουρανό στην κορυφή και από κάτω έγραφε: ΧΑΡΙ.

Σηκώθηκε από την πολυθρόνα του, βρήκε το χαρτάκι με το τηλέφωνό της δίπλα στον αυτόματο τηλεφωνητή και πάτησε τα πλήκτρα στο κινητό του. Μέτρησε τέσσερα χτυπήματα μέχρι να του απαντήσει.

«Γεια σου. Χάρι».

«Γεια. Πώς ήξερες ότι ήμουν εγώ;»

Βαθύ, σιγανό γέλιο. «Πού ζούσες τα τελευταία χρόνια. Χάρι;»

«Εδώ. Κι εκεί. Γιατί ρωτάς; Είπα πάλι καμιά βλακεία;»

Το ίδιο γέλιο, αλλά πιο δυνατό.

«Α, είδες το νούμερό μου στην οθόνη. Τι χαζός που είμαι!»

Καταλάβαινε πόσο αμήχανος ακουγόταν, αλλά δεν είχε σημασία. Το σημαντικό ήταν να πει αυτά που έπρεπε να πει και να κλείσει. Και τέρμα. «Άκου, Άννα, για το αποψινό ραντεβού μας...»

«Μην κάνεις σαν παιδάκι. Χάρι!»

«Παιδάκι;»

«Έχω ήδη ξεκινήσει να μαγειρεύω το κάρι της χιλιετίας. Και αν φοβάσαι ότι σκοπεύω να σε αποπλανήσω, θα σε απογοητεύσω. Απλώς πιστεύω ότι χρωστάμε ο ένας στον άλλον ένα δείπνο και μια δυο ώρες να τα πούμε. Να θυμηθούμε τα παλιά. Να ξεκαθαρίσουμε κάποιες παρεξηγήσεις. Ίσως και όχι. Να γελάσουμε και να περάσουμε καλά. Θυμήθηκες το τσίλι;»

«Ε... ναι».

«Θαύμα. Στίς οχτώ, λοιπόν. Εντάξει;»

«Ε...»

«Ωραία».

Ο Χάρι απέμεινε να κοιτάζει το τηλέφωνο.

Τζαλαλαμπάντ

«Σε λίγο θα σε σκοτώσω» απειλίσσε ο Χάρι σφίγγοντας κι άλλο το ψυχρό ατσάλι του όπλου. «Ήθελα όμως να το μάθεις πρώτα. Να σε αφήσω να το σκεφτείς. Άνοιξε το στόμα σου!»

Μιλούσε σε κέρινα ομοιώματα. Σε ακίνητες, άψυχες, απρόσωπες κούκλες. Τώρα ιδρωσε κάτω από την εφαρμοστή κουκούλα και το αίμα σφυροκοπούσε στα μηνίγγια του. Κάθε παλμός και μια σουβλιά βουβού πόνου. Δεν ήθελε να βλέπει ανθρώπους γύρω του, δεν ήθελε να συναντήσει τα επικριτικά τους βλέμματα.

«Βάλε τα λεφτά στην τσάντα» είπε στην απρόσωπη φιγούρα μπροστά του. «Και σήκωσε την τσάντα πάνω από το κεφάλι».

Ο Απρόσωπος άρχισε να γελά και ο Χάρι γύρισε το όπλο ανάποδα για να τον χτυπήσει στο κεφάλι με τη λαβή, αλλά αστόχησε. Τώρα και οι άλλοι μέσα στην τράπεζα άρχισαν να γελούν και ο Χάρι τούς παρατηρούσε πίσω από τις στραβοκομμένες τρύπες της κουκούλας του. Ξαφνικά του φάνηκαν όλοι γνώριμοι. Το κορίτσι στο δεύτερο ταμείο έμοιαζε με την Μπιργκίτα. Και θα ορκιζόταν ότι εκείνος ο μελαψός δίπλα στο μηχανήμα για τα χαρτάκια με τη σειρά προτεραιότητας ήταν ο Άντριου. Και η κυρία με τα λευκά μαλλιά και το μωρό στο καροτσάκι...

«Μητέρα...» ψιθύρισε.

«Τα θέλεις τα λεφτά ή όχι;» ρώτησε ο Απρόσωπος. «Έχεις είκοσι πέντε δευτερόλεπτα από τώρα».

«Εγώ θα αποφασίσω πόσο!» ούρλιαξε ο Χάρι και έχωσε την

κάννη στην ανοιχτή μαύρη τρύπα που ήταν το στόμα του άντρα. «Εσύ ήσουν. Το ήξερα από την αρχή. Θα πεθάνεις σε έξι δευτερόλεπτα από τώρα. Φοβήσου για τη ζωή σου!»

Ένα δόντι κρεμόταν σε μια κλωστή σάλιου από τα ούλα και αίμα έτρεχε από το στόμα του Απρόσωπου, αλλά αυτός μιλούσε σαν να μην το είχε καταλάβει: Δεν μπορώ να υποστηρίξω πια τον χρόνο και την απασχόληση ανθρώπινου δυναμικού με βάση το προσωπικό ενδιαφέρον και τα αισθήματα. Κάπου κουδούνιζε φρενιασμένα ένα τηλέφωνο.

«Φοβήσου για τη ζωή σου! Φοβήσου για τη ζωή σου όπως φοβήθηκε αυτή!»

«Μην το αφήσεις να σου γίνει έμμονη ιδέα, Χάρι». Ένωσε το στόμα του Απρόσωπου να μασουλά την ατσάλινη κάννη.

«Ήταν συνάδελφός μου, κάθαρμα! Ήταν η καλύτερή μου...» Η κουκούλα είχε κολλήσει στο πρόσωπο του Χάρι και τον δυσκόλευε να ανασάνει. Και η φωνή του Απρόσωπου συνέχιζε ανελέητη: «Είπα “αντίο” και σήκωσα άγκυρα γι’ αλλού».

«...φίλη». Ο Χάρι τράβηξε τη σκανδάλη. Τίποτα δεν συνέβη. Άνοιξε τα μάτια.

Η πρώτη σκέψη του ήταν ότι τον είχε πάρει ο ύπνος πριν από λίγη ώρα. Καθόταν στην ίδια πράσινη πολυθρόνα έχοντας απέναντί του τη μαύρη οθόνη της τηλεόρασης. Το πανωφόρι όμως δεν υπήρχε πριν. Ήταν ριγμένο πάνω του, σκέπαζε το μισό του πρόσωπο. Ένωθε το υγρό ύφασμα στο στόμα του. Και το δωμάτιο ήταν λουσμένο στο φως της μέρας. Ύστερα ένωσε το σφυρί. Να χτυπά ένα νεύρο πίσω από τα μάτια του, ξανά και ξανά, με ανελέητη ακρίβεια. Το αποτέλεσμα ήταν ένας οξύς, αλλά πολύ γνώριμος πόνος. Προσπάθησε να παίξει προς τα πίσω την κασέτα των γεγονότων. Είχε καταλήξει στου Σρέντερ; Είχε αρχίσει να πίνει στης Άννας; Τα πάντα στο μυαλό του ήταν ακριβώς αυτό που έτρεμε: ένα απόλυτο κενό. Θυμήθηκε ότι καθόταν στην πολυθρόνα του, αφού είχε μιλήσει με την Άννα στο τηλέφωνο, αλλά έπειτα απ’ αυτό τίποτα. Την επόμενη στιγμή το περιεχόμενο του στομαχιού του ανέβηκε στο στόμα του.

Έγειρε στο πλάι, πάνω από το μπράτσο της πολυθρόνας, και άκουσε τον εμετό να ξεχύνεται στο παρκέ. Βόγκηξε, έκλεισε τα μάτια και προσπάθησε να αποκλείσει τον ήχο του τηλεφώνου που χτυπούσε, χτυπούσε... Όταν μπήκε ο αυτόματος τηλεφωνητής, ο Χάρι είχε ξανακοιμηθεί.

Ήταν σαν να ψαλίδισε κάποιος στα κλεφτά το πρόσφατο παρελθόν του και να σκόρπισε τα κουρέλια του στους τέσσερις ανέμους. Ο Χάρι ξύπνησε πάλι, αλλά καθυστέρησε να ανοίξει τὰ μάτια, μήπως και δει κάποια βελτίωση. Δεν μπόρεσε να εντοπίσει καμιά. Η μόνη διαφορά ήταν ότι τώρα οι σφυριές είχαν εξαπλωθεί σε μια ευρύτερη περιοχή του μετώπου του, ότι βρομούσε εμετό κι ότι ήξερε ότι δεν θα μπορούσε να βυθιστεί ξανά σε λήθαργο. Μέτρησε ως το τρία, σηκώθηκε, έκανε τρεκλίζοντας τα οχτώ βήματα μέχρι το μπάνιο με το κεφάλι στα γόνατα και άδειασε ξανά το στομάχι του. Ύστερα έμεινε ακίνητος, αρπάζοντας και με τα δύο χέρια το χείλος της λεκάνης, πασχίζοντας να ανασάνει και πάλι φυσιολογικά. Προς μεγάλη του έκπληξη πρόσεξε ότι το κίτρινο υγρό που αργοκυλούσε στη λευκή πορσελάνη περιείχε κάτι μικρούτσικα κόκκινα και πράσινα κομματάκια. Κατάφερε να τσιμπήσει ένα από τα κόκκινα με τον δείκτη και τον αντίχειρά του, το πήγε μέχρι τη βρύση του νιπτήρα, το ξέπλυνε και το σήκωσε στο φως. Ύστερα το έφερε αργά ανάμεσα στα μπροστινά του δόντια και το μάσησε διστακτικά. Μόρφασε νιώθοντας την καυτερή γεύση του γιαπωνέζικου τσίλι. Έπλυνε το πρόσωπό του και ανασηκώθηκε. Και τότε είδε στον καθρέφτη το πελώριο μαυρισμένο μάτι του. Το φως της μέρας στο καθιστικό έκανε τα μάτια του να τσούζουν, τη στιγμή που έβαλε να ακούσει το ηχογραφημένο μήνυμα στον τηλεφωνητή.

«Είμαι η Μπέτε Λεν. Ελπίζω να μην ενοχλώ. Ο Ίβαρσον μού είπε να τηλεφωνήσω επειγόντως σε όλους. Έγινε κι άλλη ληστεία. Στο υποκατάστημα της Den norske στη λεωφόρο Κίρκε, ανάμεσα στο πάρκο Φρόνιερ και στο κεντρικό σταυροδρόμι του Μαγιόρστουεν».

Η ομίχλη

Ο ήλιος είχε κρυφτεί πίσω από γκριζα, ατσαλένια σύννεφα που ύψωναν σιγά σιγά ένα τείχος πάνω από το φιόρντ του Όσλο και ένας νότιος άνεμος φυσούσε κατά ριπές, σχεδόν με ταχύτητα καταιγίδας, σαν πρελούδιο στη βροχή που είχε προαναγγείλει το μετεωρολογικό δελτίο. Ο δυνατός αέρας σφύριζε στις μαρκίζες και έκανε τις τέντες κατά μήκος της λεωφόρου Κίρκε να πλαταγίζουν. Τα δέντρα ήταν εντελώς γυμνά από φύλλα. Ήταν σαν να είχε στραγγίσει κάποιος και την τελευταία σταγόνα χρώματος από το Όσλο και η πόλη να είχε απομείνει ασπρόμαυρη. Ο Χάρι προχωρούσε σκυφτός, κόντρα στον άνεμο, με τα χέρια στις τσέπες του πανωφοριού του για να το κρατά κλειστό. Πρόσεξε ότι το τελευταίο κουμπί είχε κοπεί. Πρέπει να το είχε χάσει στη διάρκεια του χτεσινού απογεύματος, ή της νύχτας, και δεν ήταν το μόνο πράγμα που του έλειπε. Όταν επιχείρησε να τηλεφωνήσει στην Άννα για να της ζητήσει μια μικρή βοήθεια στην προσπάθειά του να αναπλάσει τα χτεσινοβραδινά, ανακάλυψε ότι είχε χάσει το κινητό του. Και όταν της τηλεφώνησε από το σταθερό, τού απάντησε μια μαγνητοφωνημένη φωνή που θύμιζε αόριστα εκφωνήτρια ειδήσεων άλλων εποχών, αναγγέλλοντάς του ότι ο συνδρομητής που είχε καλέσει δεν ήταν διαθέσιμος εκείνη τη στιγμή, αλλά μπορούσε να αφήσει τον αριθμό του ή ένα ηχητικό μήνυμα. Ο Χάρι δεν μπήκε στον κόπο.

Είχε συνέλθει σχετικά γρήγορα και παραδόξως διαπίστωσε ότι δεν δυσκολεύτηκε καθόλου να κατανικήσει τη διάθεση να πεταχτεί μέχρι το Μονοπώλιο Οινοπνευματωδών ή μέχρι το

μπαρ του Σρέντερ και να συνεχίσει να πίνει. Αντίθετα, έκανε ένα ντους, φόρεσε καθαρά ρούχα και ξεκινώντας με τα πόδια από την οδό Σοφίε, πέρασε το στάδιο Μπίσλετ, βγήκε στην Πι-λεστρέντετ στο ύψος του πάρκου Στενς και πέρασε απέναντι στο Μαγιόρστουεν. Μόνο ένας Θεός ήξερε τι ακριβώς είχε πει χτες βράδυ. Ούτε ίχνος από τον αναπόφευκτο πονόκοιλο, το σύμπτωμα-κατατεθέν από μεθύσι με Jim Beam. Αυτή τη φορά ήταν σαν να τον είχε τυλίξει ολόκληρο μια ομίχλη που μούδιαζε όλες τις αισθήσεις του και ήταν αδύνατο να τη διαλύσουν ακόμα και οι φρέσκες, δυνατές ριπές του ανέμου.

Δύο περιπολικά με γαλάζιους περιστρεφόμενους προβολείς ήταν σταματημένα έξω από το υποκατάστημα της Den norske. Ο Χάρι έδειξε το σήμα του σε έναν από τους ένστολους, χώθηκε κάτω από την κίτρινη απαγορευτική ταινία της αστυνομίας και έφτασε στην είσοδο όπου ο Βέμπερ μιλούσε με έναν από τους άντρες της Σήμανσης.

«Καλησπέρα, επιθεωρητή» χαιρέτησε ο Βέμπερ τονίζοντας τη δεύτερη λέξη. Ύστερα ανασήκωσε απορημένος το ένα φρύδι κοιτώντας τη μελανιά στο μάτι του Χάρι. «Άρχισε να σε δέρνει η κυρά σου;»

Εκείνος, μη βρίσκοντας τίποτα έξυπνο να του απαντήσει, τίναξε ένα τσιγάρο από το πακέτο του. «Τι έχουμε εδώ;» ρώτησε.

«Κουκουλοφόρο με AG3».

«Και πέταξε το πουλάκι;»

«Πολύ μακριά».

«Μίλησε κανείς με αυτόπτες μάρτυρες;»

«Και βέβαια. Οι Λι και Λι παίρνουν αυτή τη στιγμή καταθέσεις κάτω στο Αρχηγείο».

«Καμιά λεπτομέρεια για το τι ακριβώς έγινε εδώ;»

«Ο ληστής έδωσε στη διευθύντρια του υποκαταστήματος είκοσι πέντε δευτερόλεπτα διορία για να ανοίξει το ATM, ενώ σημάδευε στο κεφάλι μια ταμία».

«Και έβαλε την ταμία να μιλά αντί γι' αυτόν;»

«Ναι. Και όταν μπήκε στην τράπεζα, χρησιμοποίησε τις ίδιες αγγλικές λέξεις».

«Ληστεία. Μην κουνηθεί κανείς!» ακούστηκε μια φωνή πίσω τους και ακολούθησε ένα ξερό, ρυθμικό γέλιο. «Τι καλά που μπόρεσες να έρθεις, Χόλε. Ω, τι έπαθες, γλίστρησες στο μπάνιο;»

Ο Χάρι άναψε το τσιγάρο του προτείνοντας ταυτόχρονα το πακέτο στον Ίβαρσον, που κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Απαίσια συνήθεια, Χόλε».

«Έχεις δίκιο». Ο Χάρι ξανάβαλε τα Camel στην τσέπη του. «“Ποτέ μην προσφέρεις σε κάποιον τσιγάρο, να θεωρείς ότι ένας αληθινός τζέντλεμαν αγοράζει πάντα τα δικά του”. Μπέντζαμιν Φράνκλιν».

«Σοβαρά;» είπε ο Ίβαρσον αγνοώντας το πλατύ χαμόγελο του Βέμπερ. «Είσαι πολύ ενημερωμένος, Χόλε. Ίσως έμαθες και πως ο ληστής μας ξαναχτύπησε, ακριβώς όπως σας είχαμε πει ότι θα έκανε;»

«Πώς ξέρεις ότι ήταν ο ίδιος;»

«Όπως ίσως θα άκουσες, πρόκειται για πιστό αντίγραφο της ληστείας στο υποκατάστημα της Nordea στη λεωφόρο Μπούγκ-σταντ».

«Ο...» έκανε ο Χάρι παίρνοντας βαθιά ανάσα. «Και πού είναι το πτώμα;»

Οι δύο άντρες αναμετρήθηκαν με τα βλέμματα. Τα δόντια του ερπετού άστραψαν. «Η διευθύντρια ήταν πολύ γρήγορη. Άδειασε το μηχανήμα σε είκοσι τρία δευτερόλεπτα» παρενέβη ο Βέμπερ.

«Δεν έχουμε θύμα δολοφονίας» συνέχισε ο Ίβαρσον. «Απογοητεύτηκες, Χόλε;»

«Όχι» απάντησε εκείνος και άφησε τον καπνό να βγει από τα ρουθούνια του. Ένα φύσημα του αέρα διέλυσε το συννεφάκι. Όμως η ομίχλη στο κεφάλι του παρέμενε πυκνή.

Ο Χάλβορσεν σήκωσε το κεφάλι από τη μηχανή του εσπρέσο όταν άνοιξε η πόρτα.

«Μου φτιάχνεις έναν διπλό με πολλά οκτάνια;» είπε ο Χάρι και σωριάστηκε στην καρέκλα του γραφείου του.

«Καλή μέρα και σ' εσένα» αποκρίθηκε ο Χάλβορσεν. «Έχεις τα μαύρα σου τα χάλια».

Ο Χάρι έκρυψε το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του. «Γαμώτο! Δεν θυμάμαι ούτε λεπτό απ' όσα έκανα χτες βράδυ. Δεν έχω ιδέα τι έπινα, αλλά δεν πρόκειται να ξαναβάλω σταγόνα στο στόμα μου».

Κρυφοκοίταξε ανάμεσα από τα δάχτυλά του και είδε τον συνάδελφό του να τον παρατηρεί σκεπτικός, με αληθινό ενδιαφέρον.

«Χαλάρωσε, Χάλβορσεν, ήταν απλώς μια φάση. Τώρα είμαι νηφάλιος όσο και η καρέκλα μου».

«Τι έγινε χτες;»

Ο Χάρι γέλασε άτονα. «Κρίνοντας από το περιεχόμενο του στομαχιού μου, πρέπει να έφαγα παρέα με μια παλιά φίλη. Της τηλεφώνησα αρκετές φορές για να μου το επιβεβαιώσει, αλλά δεν απαντά».

«Φίλη;»

«Ναι, φίλη».

«Δεν πρέπει να είναι καλή αστυνομικός, ε;» ρώτησε ο Χάλβορσεν απέξω απέξω.

«Εσύ έχει τον νου σου στον καφέ» γρύλισε ο Χάρι. «Ένα παλιό πάθος, τίποτα παραπάνω. Εντελώς αθώο».

«Πώς το ξέρεις αφού δεν θυμάσαι τίποτα;»

Ο Χάρι έτριψε την παλάμη του στο αξύριστο πιγούνι του και ξανασκέφτηκε εκείνο που είχε πει ο Άουνε, ότι οι ουσίες απλώς μεγεθύνουν τάσεις που προϋπάρχουν σε λανθάνουσα κατάσταση. Δεν ήξερε αν ήταν παρήγορο ή όχι. Ξεκάρφωτες σκηνές άρχιζαν να αναδύονται από τη μνήμη του. Ένα μαύρο φόρεμα. Η Άννα φορούσε ένα μαύρο φόρεμα. Κι αυτός ήταν πεσμένος σε κάτι σκαλιά. Και μια γυναίκα τον βοηθούσε να σηκωθεί. Είχε μισό πρόσωπο. Όπως ένα από τα πορτρέτα της Άννας.

«Μια ζωή πάθαινα μπλακάουτ» είπε ο Χάρι. «Δεν είναι τίποτα χειρότερο από όλα τα προηγούμενα».

«Και το μάτι σου;»

«Θα χτύπησα σε κανένα ντουλάπι της κουζίνας όταν γύρισα στο σπίτι μου ή κάτι τέτοιο».

«Δεν θέλω να σε ταράξω. Χάρι, αλλά δείχνει πολύ πιο σοβαρό από χτύπημα σε ντουλάπι κουζίνας».

«Εντάξει» είπε εκείνος πιάνοντας το φλιτζάνι του καφέ με τα δυο του χέρια. «Σου φαίνομαι ταραγμένος; Μάθε πως όσες φορές τα έχω κάψει όλα πάνω στο μεθύσι μου, πάντα είχα να κάνω με ανθρώπους που δεν συμπαθούσα ούτε νηφάλιος».

«Παρεμπιπτόντως, μήνυμα από τον Μέλερ. Μου είπε να σου μεταφέρω ότι το ζήτημα τακτοποιήθηκε, αλλά δεν μου ανέφερε τι».

Ο Χάρι στριφογύρισε τη γουλιά του εσπρέσο στο στόμα του πριν την καταπιεί. «Θα το μάθεις, Χάλβορσεν, θα το μάθεις».

Η καινούργια ληστεία αναλύθηκε λεπτομερώς από την ομάδα έρευνας στη διάρκεια σύντομης ενημέρωσης στο Αρχηγείο της Αστυνομίας το ίδιο απόγευμα. Ο Ντίντριχ Γκούντμουντσον τούς πληροφόρησε ότι από τη στιγμή που χτύπησε ο συναγερμός μέχρι την άφιξη της αστυνομίας μεσολάβησαν τρία λεπτά ακριβώς, αλλά ο ληστής είχε ήδη διαφύγει. Στα επόμενα δέκα λεπτά, εκτός του ότι περικυκλώθηκε αμέσως η περιοχή και αποκλείστηκαν από περιπολικά όλοι οι παρακαίμενοι δρόμοι, στήθηκαν μπλόκα και σε όλες τις βασικές οδικές αρτηρίες: στην Εθνική Οδό Ε18 κοντά στο αεροδρόμιο Φόρνεμπου, στον Περιφερειακό 3 στο Ούλεβολ, στη λεωφόρο Τροντχάιμ στο ύψος του νοσοκομείου Άκερ και στη λεωφόρο Γκρίνι ακριβώς πάνω από το Μπέρουμ και τη διασταύρωση με την πλατεία Καρλ Μπέρνερς. «Μακάρι να μπορούσαμε να τον αποκαλέσουμε ασφυκτικό κλοιό, αλλά ξέρετε τι ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό έχουμε αυτό τον καιρό».

Η Τούριλ Λι είχε μιλήσει με έναν μάρτυρα που δήλωσε ότι

είχε δει έναν άντρα με μαύρη κουκούλα να πηδά στο κάθισμα του συνοδηγού ενός λευκού Opel Ascona, παρκαρισμένου έξω από τον σταθμό του μετρό του Μαγιόρστουεν. Το αυτοκίνητο έστριψε αμέσως αριστερά στην οδό Γιάκομπ Ολς. Ο Μάγκνους Ριάν ανέφερε ότι ένας άλλος μάρτυρας είχε δει ένα λευκό αυτοκίνητο, πιθανώς μάρκας Opel, να μπαίνει σε ένα κλειστό πάρκινγκ στη Βίντερν και αμέσως μετά να φεύγει από το ίδιο πάρκινγκ ένα μπλε Volvo. Ο Ίβαρσον μελέτησε τον οδικό χάρτη της πόλης που ήταν χρεμασμένοι πάνω σε ένα λευκό ταμπλό.

«Δεν φαίνεται παράλογο. Ούλα, στείλε ένα σήμα και για μπλε Volvo. Βέμπερ;»

«Ίνες υφάσματος. Δύο πίσω από τον πάγκο που καβάλησε ο ληστής και μία κοντά στην πόρτα».

«Ναιαιαι!» Ο Ίβαρσον σήκωσε ψηλά τη γροθιά του. Είχε αρχίσει από ώρα να βηματίζει στητός και κορδωμένος κάνοντας τον γύρο του τραπεζιού πίσω από τα μέλη της ομάδας του, πράγμα που ο Χάρι έβρισκε άκρως εκνευριστικό. «Άρα, αυτό που έχουμε να κάνουμε είναι να εντοπίσουμε πιθανούς υπόπτους. Θα ανεβάσουμε το βίντεο από τη ληστεία στο Ίντερνέτ αμέσως μόλις τελειώσει η Μπέτε την επεξεργασία».

«Αυτό θεωρείται έξυπνη κίνηση;» ρώτησε ο Χάρι και έγειρε την καρέκλα του στα δύο πίσω πόδια μέχρι που ακούμπησε στον τοίχο φράζοντας έτσι τον δρόμο στον Ίβαρσον.

Εκείνος τον κοίταξε κατάπληκτος. «Έξυπνη; Ποιος θα είχε αντίρρηση αν μας τηλεφωνούσε κάποιος και μας έδινε το όνομα του άντρα που φαίνεται στο βίντεο;»

Ο Ούλα πήρε τον λόγο. «Θυμάστε τότε που μας τηλεφώνησε μια μητέρα και είπε ότι είχε δει τον γιο της στο βίντεο από μια διάρρηξη που είχαμε ανεβάσει στο Ίντερνέτ και τελικά αποδείχτηκε ότι ο λεβέντης της ήταν ήδη στη φυλακή για άλλη ληστεία;»

Ακουστήκαν δυνατά γέλια. Ο Ίβαρσον χαμογέλασε. «Ποτέ δεν αποκλείουμε καινούργιους πιθανούς μάρτυρες, Χόλε».

«Πιστούς μιμητές;»

«Μιμητές; Σύνελθε, Χόλε».

«Χμ. Αν εγώ σκοπεύω να ληστέψω μια τράπεζα σήμερα, γιατί να μην αντιγράψω τον πλέον καταζητούμενο ληστή τραπεζών της Νορβηγίας αυτή τη στιγμή και να στρέψω τις υποψίες εναντίον του; Όλες οι λεπτομέρειες της ληστείας στην Μπούγκσταντ είναι στη διάθεση του καθενός μέσω Ίντερνετ».

Ο επικεφαλής της ομάδας διαφώνησε κουνώντας ζωηρά το κεφάλι. «Πολύ φοβάμαι. Χόλε, ότι ο μέσος ληστής τραπεζών δεν είναι τόσο σοφιστικό. Θέλει κανείς να εξηγήσει στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών ποιο είναι το βασικό χαρακτηριστικό ενός κατ' επάγγελμα ληστή τραπεζών; Όχι; Καλώς. Λοιπόν, επαναλαμβάνει πάντα –με οδυνηρή ακρίβεια– ότι είχε κάνει στην προηγούμενη επιτυχημένη του απόπειρα. Και μόνο αν αποτύχει –αν δεν πάρει τα λεφτά ή αν συλληφθεί– θα αλλάξει το μοτίβο του».

«Αυτό υποστηρίζει τη θεωρία σου, αλλά δεν αναφεί τη δική μου» παρατήρησε ο Χάρι.

Ο Ίβαρσον έριξε ένα απελπισμένο βλέμμα γύρω στο τραπέζι, σαν να ικέτευε για βοήθεια. «Εντάξει, Χόλε. Θα έχεις την ευκαιρία να δοκιμάσεις στην πράξη τις θεωρίες σου. Λοιπόν, μόλις τώρα αποφάσισα να πειραματιστώ με μια καινούργια μέθοδο. Η βασική ιδέα είναι η σύσταση μιας μικρότερης ομάδας που θα δουλέψει ανεξάρτητα από, αλλά παράλληλα με την ομάδα έρευνας. Την ιδέα επινόησε αρχικά το FBI με σκοπό να αποφεύγεται η έρευνα ρουτίνας που αντιμετωπίζει την υπόθεση από μία και μοναδική σκοπιά, κάτι που συχνά συμβαίνει με τις πολυάριθμες ομάδες ερευνητών όταν συνειδητά ή ασυνείδητα δημιουργείται κοινή συναίνεση ως προς τα κύρια χαρακτηριστικά μιας έρευνας. Η μικρότερη ομάδα ενδέχεται να ανοίξει μια καινούργια και φρέσκια προοπτική, ακριβώς επειδή, δουλεύοντας χωριστά, δεν θα επηρεάζεται από τη μεγαλύτερη ομάδα. Η μέθοδος έχει αποδειχτεί αποτελεσματική σε ιδιαίτερα ασαφείς υποθέσεις. Είμαι βέβαιος πως οι περισσότεροι από μας εδώ μέσα θα συμφωνήσουν ότι ο Χάρι Χόλε έχει έμφυτα τα προσόντα να αποτελέσει μια τέτοια υποομάδα».

Ακούστηκαν σκόρπια γελάκια. Ο Ίβαρσον σταμάτησε από-

τομα πίσω από την καρέκλα της Μπέτε. «Μπέτε. Θα δουλέψεις με τον Χάρι».

Εκείνη κοκκίνισε. Ο επικεφαλής της ομάδας ακούμπησε στοργικά το χέρι στον ώμο της: «Εάν δεν λειτουργήσει, δεν έχεις παρά να το αναφέρεις».

«Και βέβαια θα το αναφέρω» είπε ο Χάρι.

Ο επιθεωρητής ήταν έτοιμος να ξεκλειδώσει την κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας του όταν άλλαξε γνώμη και γύρισε πίσω καμιά δεκαριά βήματα, ως το μικρό παντοπωλείο του Άλι. ο οποίος σήκωνε από το πεζοδρόμιο καφάσια με φρούτα και λαχανικά και τα μετέφερε στο μαγαζί του.

«Γεια σου, Χάρι! Είσαι καλύτερα τώρα;» Ο Άλι χαμογελούσε πλατιά και ο επιθεωρητής έκλεισε για μια στιγμή τα μάτια. Ήταν ακριβώς αυτό που φοβόταν.

«Εσύ με βοήθησες, Άλι;»

«Μόνο στη σκάλα. Όταν ανοίξαμε την πόρτα σου, μου είπες ότι μπορούσες να τα καταφέρεις».

«Πώς γύρισα στο σπίτι; Με τα πόδια ή...»

«Με ταξί. Μου χρωστάς εκατόν είκοσι κορόνες».

Ο Χάρι άφησε ένα βογκητό και ακολούθησε τον άντρα στο εσωτερικό του μαγαζιού. «Συγγνώμη, Άλι. Ειλικρινά. Μπορείς να μου δώσεις μια σύντομη περιγραφή χωρίς πολλές επαίσχυντες λεπτομέρειες;»

«Εσύ και ο ταξιτζής μαλώνετε στον δρόμο. Κι εμάς η κρεβατοκάμαρά μας βλέπει προς τα έξω. Μεγάλος μπελάς να έχεις παράθυρο στον δρόμο» πρόσθεσε με ένα ακαταμάχητο χαμόγελο.

«Και τότε έγιναν αυτά;»

«Αργά τη νύχτα».

«Άλι, εσύ ξυπνάς από τις πέντε. Δεν ξέρω τι εννοεί κάποιος σαν εσένα όταν λέει “αργά τη νύχτα”».

«Έντεκα και μισή. Τουλάχιστον».

Του υποσχέθηκε ότι δεν θα ξανασυνέβαινε. Ο γείτονάς του

κουνούσε συνεχώς το κεφάλι. έτσι όπως κάνουν οι άνθρωποι όταν ακούνε ιστορίες που τις ξέρουν πια απέξω κι ανακατωτά. Ο Χάρι τον ρώτησε πώς θα μπορούσε να του το ανταποδώσει και ο Άλι απάντησε ότι μπορούσε να του επινοικιάσει την αποθήκη του στο υπόγειο, την οποία δεν χρησιμοποιούσε ποτέ. Ο επιθεωρητής τού υποσχέθηκε ότι θα το σκεφτόταν και του έδωσε τα χρήματα για το ταξί, ένα μπουκάλι κόκα κόλα, ένα κουτί ζυμαρικά και ένα σακουλάκι έτοιμα κεφτεδάκια.

«Τώρα είμαστε εντάξει, ε;»

Ο άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Είναι και τα κοινόχρηστα» του υπενθύμισε ως πρόεδρος, ταμίας και άνθρωπος για όλες τις δουλειές της επιτροπής διαχείρισης της πολυκατοικίας.

«Να πάρει, τα ξέχασα».

Ο Άλι χαμογέλασε. «Όπως ο Έρικσεν».

«Ποιος είναι αυτός;»

«Κάποιος που μου έστειλε ένα γράμμα φέτος το καλοκαίρι. Ζητούσε να του ταχυδρομήσω έναν αριθμό λογαριασμού για να καταθέσει τα κοινόχρηστα Μαΐου και Ιουνίου του 1972, που τα είχε αφήσει απλήρωτα. Μάλλον σκέφτηκε πως γι' αυτό δεν του κολλούσε ύπνος τα βράδια τα τελευταία τριάντα χρόνια. Του έγραφα ότι κανένας από την πολυκατοικία δεν τον θυμάται, οπότε δεν χρειάζεται να πληρώσει». Ο Άλι κούνησε αυστηρά το δάχτυλό του στον Χάρι. «Μη νομίζεις όμως ότι θα κάνω το ίδιο και με σένα».

Ο επιθεωρητής σήκωσε τα χέρια δηλώνοντας παραίτηση. «Αύριο θα βάλω τα λεφτά» υποσχέθηκε.

Το πρώτο που έκανε όταν μπήκε στο διαμέρισμά του ήταν να τηλεφωνήσει ξανά στο σπίτι της Άννας. Το ίδιο μαγνητοφωνημένο μήνυμα όπως και την προηγούμενη φορά. Είχε μόλις αδειάσει το σακουλάκι με τα κεφτεδάκια στο τηγάνι όταν ακούστηκε ο χτύπος του τηλεφώνου πάνω από τα τσιτσιρίσματα. Έτρεξε στο χολ και άρπαξε το ακουστικό.

«Ναι!» φώναξε.

«Γεια» ακούστηκε η γνώριμη γυναικεία φωνή από την άλλη άκρη της γραμμής, ελαφρά ξαφνιασμένη.

«Α, εσύ είσαι».

«Ναι, ποιος περίμενες ότι θα ήταν;»

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια πολύ σφιχτά. «Από τη δουλειά. Έγινε κι άλλη ληστεία». Οι λέξεις που έβγαιναν από το στόμα του είχαν γεύση από χολή και τσίλι. Και ο βουβός πόνος πίσω από τα βλέφαρά του επέστρεφε.

«Προσπάθησα να σε βρω στο κινητό» είπε η Ράκελ.

«Το έχασα».

«Το έχασες;»

«Ή το ξέχασα κάπου ή μου το έκλεψαν. Δεν ξέρω, Ράκελ».

«Συμβαίνει κάτι κακό, Χάρι;»

«Κακό;»

«Ακούγεσαι πολύ... αγχωμένος».

«Είναι που...»

«Μμ;»

Ο Χάρι πήρε βαθιά εισπνοή. «Πώς πάει το δικαστήριο;»

Την άκουγε ενώ του απαντούσε, αλλά του ήταν αδύνατο να οργανώσει τις λέξεις σε προτάσεις που να σημαίνουν κάτι. Έπιασε τις φράσεις «οικονομική κατάσταση», «καλύτερο για το παιδί» και «εκ περιτροπής» και συμπέρανε ότι δεν υπήρχε τίποτα νεότερο. Η επόμενη συνάντηση με τους δικηγόρους είχε αναβληθεί για την Παρασκευή. Ο Όλεγκ ήταν καλά, αλλά είχε σκυλοβαρεθεί να ζει σε ξενοδοχείο.

«Πες του ότι δεν βλέπω την ώρα να γυρίσετε» της είπε.

Αφού έκλεισαν, απέμεινε να αναρωτιέται μήπως έπρεπε να της τηλεφωνήσει ξανά. Όμως, για ποιον λόγο; Για να της πει ότι τον είχε καλέσει σε δείπνο στο σπίτι της μια παλιά του αγαπημένη και ότι δεν είχε ιδέα τι είχε συμβεί εκεί; Ακούμπησε το χέρι στο τηλέφωνο, δίστασε και την επόμενη στιγμή ενεργοποιήθηκε ο συναγερμός καπνού στην κουζίνα. Όταν είχε βγάλει πια το τηγάκι από τη φωτιά και είχε ανοίξει το παράθυρο για να φύγει η κάπνα, το τηλέφωνο ξαναχτύπησε. Πολύ αργότερα,

ο Χάρι έμελλε να σκεφτεί πόσα πράγματα θα είχαν εξελιχθεί διαφορετικά αν ο Μπγιάρνε Μέλερ δεν είχε επιλέξει να καλέσει αυτόν εκείνο το απόγευμα.

«Ξέρω ότι είσαι εκτός υπηρεσίας» είπε ο Μέλερ «αλλά έχουμε φοβερή έλλειψη προσωπικού και μια γυναίκα βρέθηκε νεκρή στο διαμέρισμά της. Απ' ό,τι φαίνεται, αυτοπυροβολήθηκε. Μπορείς να πας να ρίξεις μια ματιά;»

«Και βέβαια, αφεντικό. Άλλωστε σου το χρωστάω για το σημερινό. Μια και το αναφέραμε, ο Ίβαρσον παρουσίασε την πρόταση για παράλληλη έρευνα ως δική του ιδέα».

«Εσύ τι θα έκανες αν ήσουν αφεντικό και λάμβανες άνωθεν εντολή;»

«Στην ιδέα και μόνο ότι θα ήμουν αφεντικό μπλοκάρει το μυαλό μου, αφεντικό. Πώς θα πάω σ' αυτό το διαμέρισμα;»

«Μείνε εκεί που είσαι. Θα περάσει κάποιος να σε πάρει».

Είκοσι λεπτά αργότερα ένα δυνατό κουδούνισμα, ένας ήχος που ο Χάρι άκουγε εξαιρετικά σπάνια στο διαμέρισμά του, τον έκανε να τιναχτεί. Η φωνή, μεταλλική και παραμορφωμένη από το θυροτηλέφωνο, του ανακοίνωσε απλώς ότι είχε φτάσει το ταξί του, αλλά ο Χάρι ένιωσε τις τρίχες στο σβέρκο του να ορθώνονται. Όταν κατέβηκε και είδε το χαμηλό διθέσιο κόκκινο σπορ αυτοκίνητο, ένα Toyota MR2, οι υποψίες του επιβεβαιώθηκαν.

«Καλησπέρα, Χόλε». Η φωνή ακούστηκε από το ανοιχτό παράθυρο του οδηγού, αλλά τόσο κοντά στην άσφαλτο, ώστε ο Χάρι δεν μπορούσε να δει ποιος του μιλούσε. Και όταν άνοιξε την πόρτα, τον υποδέχτηκε ένα φάνκι μπάσο, ένα όργανο πιο συνθετικό κι από γαλάζιο ζαχαρωτό, μαζί με μια γνωστή διαπεραστική φαλσέτο φωνή: «You sexy motherfucka!».

Με μεγάλη δυσκολία ο Χάρι στριμώχτηκε σε ένα στενό και πολύ βαθύ μπροστινό κάθισμα.

«Μόνοι οι δυο μας απόψε, λοιπόν» είπε ο επιθεωρητής Τομ Βόλερ με ένα πλατύ χαμόγελο που αποκάλυψε μια εντυπωσιακή σειρά από αψεγάδιαστα δόντια σε ένα ηλιοκαμένο πρόσωπο. Τα

αρκτικά γαλάζια μάτια έμειναν παγωμένα. Στο Αρχηγείο της Αστυνομίας του Όσλο ήταν πολλοί αυτοί που αντιπαθούσαν τον Χάρι, αλλά, απ' όσο ήξερε ο ίδιος, υπήρχε μόνο ένα πρόσωπο που τον μισούσε συνειδητά. Στα μάτια του Βόλερ, ο Χόλε ήταν ένας ανάξιος εκπρόσωπος της αστυνομίας και επομένως μια προσωπική προσβολή γι' αυτόν. Ο Χάρι πάλι είχε δείξει ξεκάθαρα σε αρκετές περιπτώσεις ότι δεν συμμεριζόταν τις κρυπτοφασιστικές απόψεις του Βόλερ και μερικών άλλων συναδέλφων του για τις αδερφές, τα κομμούνια, τους αστέγους, τους Πακιστανούς, τους κιτριναίρηδες, τους γύφτους, τους αράπηδες και τους Λατίνους, ενώ από την πλευρά του ο Βόλερ τον είχε αποκαλέσει δημόσια «μπεκρούλιακα παλιοροκά». Ο Χάρι υποψιαζόταν ότι ο πραγματικός λόγος γι' αυτό το μίσος ήταν το γεγονός ότι έπινε. Ο συνάδελφός του είχε μηδενική ανοχή στην ανθρώπινη αδυναμία. Ίσως γι' αυτό περνούσε τόσες ώρες καθημερινά στο γυμναστήριο γρονθοκοπώντας σάκους με άμμο αλλά και καινούργιους, αναλώσιμους συνεργάτες. Μια φορά στην καντίνα ο Χάρι είχε ακούσει έναν από τους νεότερους αστυνομικούς να περιγράφει με φωνή γεμάτη θαυμασμό πώς ο Βόλερ είχε σπάσει και τα δύο χέρια ενός καράτε κιντ, μέλους μιας βιετναμέζικης συμμορίας, κοντά στον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό του Όσλο. Με δεδομένες τις απόψεις του Βόλερ για το χρώμα του δέρματος, ο Χάρι απορούσε πώς ο συνάδελφός του πήγαινε τόσο συχνά στο σολάριουμ. Ίσως όμως ίσχυε αυτό που είχε πει κάποιος κάποτε: Κατά βάθος ο Βόλερ δεν ήταν ρατσιστής. Έδερνε με την ίδια ευχαρίστηση τόσο τους μαύρους όσο και τους νεοναζί.

Πέρα από όλα όσα αποτελούσαν κοινό μυστικό για το άτομό του, ήταν και κάποια άλλα ζητήματα που κανείς δεν τα έθιγε, αλλά το ένστικτο μερικών έλεγε ότι υπήρχαν. Είχε περάσει πάνω από ένας χρόνος από τότε που ο Σβέρε Όλσεν —ο μόνος άνθρωπος που θα μπορούσε να τους αποκαλύψει γιατί δολοφονήθηκε η Έλεν Γέλτεν— είχε πέσει νεκρός στο κρεβάτι του, με ένα ζεστό όπλο στο χέρι και μια σφαίρα από το Smith & Wesson του Βόλερ καρφωμένη στο μέτωπό του.

«Πρόσεχε, Βόλερ».

«Παρακαλώ;»

Ο Χάρι άπλωσε το χέρι και χαμήλωσε τα ερωτικά βoγκητά στο CD player. «Έχει πάγο ο δρόμος απόψε».

Ο κινητήρας γουργούριζε σαν ραπτομηχανή. αλλά ο ήχος ήταν πέρα για πέρα απατηλός. Καθώς ο Βόλερ πάτησε γκάζι, το αυτοκίνητο επιτάχυνε και ο Χάρι απέκτησε προσωπική εμπειρία για το πόσο σκληρή ήταν η ράχη του καθίσματος. Ανέβηκαν με μεγάλη ταχύτητα το λοφάκι δίπλα στο πάρκο Στενς από την οδό Σουμς.

«Πού ακριβώς πάμε;» ρώτησε ο Χάρι.

«Εδώ». Ο Βόλερ έκοψε απότομα αριστερά περνώντας μπροστά από ένα αυτοκίνητο που κατέβαινε από την αντίθετη λωρίδα. Το παράθυρο ήταν ακόμη ανοιχτό και ο Χάρι άκουγε τους τροχούς να βουλιάζουν σε υγρά, πεσμένα φύλλα.

«Καλώς όρισες και πάλι στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών» είπε ο Χόλε. «Δεν σε ήθελαν στην ΡΟΤ;»

«Αναδιοργάνωση» εξήγησε ο Βόλερ. «Εξάλλου, ο Αρχηγός και ο Μέλερ με ήθελαν πίσω. Οι επιδόσεις μου στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών ήταν πολύ χρήσιμες, αν θυμάσαι».

«Πώς θα μπορούσα να το ξεχάσω».

«Δεν ξέρω, πολλά ακούγονται για τις μακροχρόνιες επιπτώσεις του αλκοόλ».

Ο Χάρι ίσα που πρόλαβε να ακουμπήσει την παλάμη του κόντρα στο ταμπλό όταν το απότομο φρενάρισμα τον έστειλε με το κεφάλι προς το παρμπρίζ. Το ντουλαπάκι του συνοδηγού άνοιξε και κάτι βαρύ τον χτύπησε στο γόνατο πέφτοντας στο δάπεδο.

«Τι διάβολο ήταν αυτό;» μούγκρισε.

«Ένα Jericho 941, ειδική έκδοση για την ισραηλινή αστυνομία» απάντησε ο Βόλερ και έσβησε τη μηχανή. «Άδειο. Άφησέ το όπως είναι. Φτάσαμε».

«Εδώ;» ρώτησε κατάπληκτος ο Χάρι σκύβοντας για να δει καλύτερα την κίτρινη πολυκατοικία μπροστά τους.

«Γιατί όχι;» ρώτησε ο συνάδελφός του έχοντας μισοβγεί ήδη από το αυτοκίνητο.

Ο Χάρι ένωσε την καρδιά του να βροντοχτυπά. Όπως φαχούλευε στα τυφλά για το χερούλι της πόρτας, απ' όλες τις σκέψεις που στροβιλίζονταν στο μυαλό του, μία βρήκε έδαφος και σκάλωσε: Έπρεπε να είχε κάνει εκείνο το τηλεφώνημα στη Ράκελ.

Η ομίχλη επέστρεψε. Κυλούσε κι ερχόταν από παντού, από τους δρόμους, από τις χαραμάδες γύρω από τα κλειστά παράθυρα, από τη δεντροστοιχία της λεωφόρου, από τη γαλάζια εξώπορτα της κίτρινης πολυκατοικίας που άνοιξε μετά την ξερή εντολή του Βέμπερ στο θυροτηλέφωνο, από τις κλειδαρότρυπες στις πόρτες των ορόφων που προσπερνούσαν ανεβαίνοντας. Ερχόταν και τον τύλιγε σαν λεπτό ανάλαφρο πάπλωμα από μεταξοβάμβακα και, όταν μπήκαν στο διαμέρισμα, ο Χάρι είχε την αίσθηση ότι βάδιζε μέσα σε ένα σύννεφο. Τα πάντα γύρω του —οι άνθρωποι, οι φωνές, τα παράσιτα των ασυρμάτων, τα φλας των φωτογραφικών μηχανών— είχαν αποκτήσει μια ονειρική λάμψη, ένα λούστρο εξωπραγματικού, γιατί αυτό που ζούσε δεν ήταν, δεν θα μπορούσε να είναι αληθινό. Κι όταν στάθηκε μπροστά από το κρεβάτι όπου βρισκόταν η νεκρή, με ένα πιστόλι στο δεξί χέρι και μια μαύρη τρύπα στον κρόταφο, του ήταν αδύνατο να κοιτάξει το αίμα πάνω στο μαξιλάρι ή να συναντήσει το άδειο, επικριτικό βλέμμα της. Αντί γι' αυτό, εστίασε τη ματιά του στο κεφαλάρι του κρεβατιού και στο άλογο με το δαγκωμένο κεφάλι, ελπίζοντας πως η ομίχλη θα διαλυόταν σύντομα κι ο ίδιος θα ξυπνούσε.

Οδός Σόργκενφρι

Φωνές αντηχούσαν ολόγυρά του.

«Επιθεωρητής Βόλερ. Μπορεί κάποιος να μου κάνει μια γρήγορη ενημέρωση;»

«Εμείς φτάσαμε εδώ πριν από τρία τέταρτα. Τη βρήκε ο ηλεκτρολόγος».

«Πότε;»

«Στις πέντε. Τηλεφώνησε αμέσως στην αστυνομία. Ο τύπος λέγεται... μια στιγμή να δω... Ρένε Γένσεν. Έχω εδώ τον αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης και τη διεύθυνσή του».

«Καλώς. Τηλεφώνησε και έλεγξε το μητρώο του».

«Εντάξει».

«Ρένε Γένσεν;»

«Εγώ είμαι».

«Έρχεσαι μια στιγμή εδώ; Λέγομαι Βόλερ. Πώς μπήκες μέσα;»

«Όπως είπα και στον άλλο αστυνομικό, μπήκα με εφεδρικό κλειδί. Πέρασε η ίδια την Τρίτη από το μαγαζί μου και μου το άφησε, γιατί θα έλειπε όταν θα ερχόμουν».

«Θα έλειπε στη δουλειά της;»

«Δεν έχω ιδέα. Δεν νομίζω ότι δούλευε. Δηλαδή όχι σε συνηθισμένη δουλειά. Είπε ότι ετοίμαζε κάποια έκθεση».

«Ήταν καλλιτέχνης, λοιπόν. Την έχει ακουστά κανείς αποδώ μέσα;»

Σιωπή.

«Τι γύρευες στην κρεβατοκάμαρα, Γένσεν;»

«Έψαχνα για το μπάνιο».

«Το μπάνιο είναι πίσω από την πόρτα» ακούστηκε μια άλλη φωνή.

«Εντάξει. Σου φάνηκε τίποτα ύποπτο όταν μπήκες στο διαμέρισμα, Γένσεν;»

«Ε... πώς το εννοείτε το ύποπτο;»

«Ήταν κλειδωμένη η πόρτα; Κανένα παράθυρο ανοιχτό μήπως; Καμιά περιέργη μυρωδιά ή ήχος; Οτιδήποτε.»

«Η πόρτα ήταν κλειδωμένη. Δεν είδα ανοιχτά παράθυρα, αλλά δεν πρόσεχα κιόλας. Το μόνο που μύριζε έντονα ήταν αυτό το διαλυτικό...»

«Νέφτι;»

«Σε ένα από τα μεγάλα δωμάτια υπάρχουν υλικά ζωγραφικής» ακούστηκε μια άλλη φωνή.

«Ευχαριστώ. Τίποτ' άλλο που πρόσεξες, Γένσεν;»

«Ποιο ήταν το άλλο που είπατε;»

«Ήχος.»

«Ήχος. ναι! Όχι. κανένας ήχος, νεκρική σιωπή... Θέλω να πω... Χα. χα... Δεν εννοούσα...»

«Δεν πειράζει. Γένσεν. Τη γνώριζες τη νεκρή;»

«Όχι, δεν την είχα ξαναδεί ποτέ πριν έρθει στο μαγαζί μου. Μου φάνηκε λίγο σαν να πουλούσε μούρη...»

«Τι σου ζήτησε να κάνεις;»

«Να επισκευάσω τον θερμοστάτη για τους σωλήνες της θέρμανσης κάτω από το πάτωμα του μπάνιου.»

«Μου κάνεις τη χάρη να πας να ελέγξεις αν υπάρχει όντως πρόβλημα; Δες αν υπάρχουν καν σωλήνες.»

«Γιατί; Α, τώρα κατάλαβα, μπορεί να το είχε στήσει επίτηδες το σκηνικό για να τη βρούμε;»

«Κάτι τέτοιο.»

«Εντάξει, ο θερμοστάτης σίγουρα ήταν καμένος.»

«Καμένος;»

«Δεν δούλευε.»

«Πώς το ξέρεις;»

Παύση.

«Δεν μπορεί να μη σου είπαν να μην αγγίζεις τίποτα εδώ μέσα. Γένσεν, έτσι δεν είναι;»

«Ναι, αλλά κάνατε πολλή ώρα να έρθετε, με έπιασε νευρική κατάσταση, κάτι έπρεπε να βρω να κάνω».

«Επομένως, τώρα η νεκρή έχει έναν απόλυτα λειτουργικό θερμοστάτη;»

«Ε... χα. χα... ναι».

Ο Χάρι προσπάθησε να απομακρυνθεί από το κρεβάτι, αλλά τα πόδια του δεν υπάκουαν. Ο γιατρός είχε κλείσει τα μάτια της Άννας και τώρα φαινόταν λες και κοιμόταν. Ο Βόλερ είχε στείλει τον ηλεκτρολόγο στο σπίτι του με τη σύσταση να είναι στη διάθεση της αστυνομίας τις επόμενες λίγες μέρες. Είχε διώξει επίσης τους δύο ένστολους του περιπολικού που είχε απαντήσει στην κλήση. Ο Χάρι δεν πίστευε ότι θα μπορούσε ποτέ να αισθανθεί κάτι τέτοιο, κι όμως χαιρόταν που ήταν εκεί ο Βόλερ. Χωρίς την παρουσία του έμπειρου συναδέλφου του δεν θα είχε γίνει ούτε μια εύστοχη ερώτηση και πολύ λιγότερες εύστοχες αποκράσεις θα είχαν παρθεί.

Ο Βόλερ ζήτησε από τον ιατροδικαστή να τους δώσει μερικά πρόχειρα συμπεράσματα.

«Η σφαίρα προφανώς διαπέρασε το κρανίο καταστρέφοντας τον εγκέφαλο και αναστέλλοντας αυτόματα όλες τις ζωτικές λειτουργίες του σώματος. Με την προϋπόθεση ότι η θερμοκρασία του χώρου παρέμεινε αμετάβλητη, η θερμοκρασία του σώματος δείχνει ότι η γυναίκα είναι νεκρή τουλάχιστον δεκαέξι ώρες. Κανένα ίχνος βίας. Ούτε σημάδια από ενέσεις ούτε άλλη εξωτερική ένδειξη χρήσης φαρμάκων. Ωστόσο...» Ο γιατρός έκανε μια μικρή παύση για έμφαση. «Οι ουλές στους καρπούς υποδεικνύουν ότι έχει ξαναγίνει απόπειρα. Μια καθαρά υποθετική αλλά βάσιμη διάγνωση είναι ότι εδώ έχουμε μια περίπτωση μανιοκατάθλιψης, ή απλής κατάθλιψης, με τάσεις αυτοκτονίας. Θα στοιχημάτιζα άνετα ότι υπάρχει ψυχολογικό ιστορικό».

Ο Χάρι προσπάθησε κάτι να πει, αλλά τώρα δεν τον υπάκουε ούτε η γλώσσα του.

«Θα είναι σε θέση να πω πολύ περισσότερα μετά τη νεκροψία».

«Ευχαριστούμε, γιατρέ. Βέμπερ, έχεις να μας πεις τίποτα;»

«Το όπλο είναι μπερέτα M92F, πολύ ασυνήθιστο. Στο σώμα του υπάρχουν δακτυλικά αποτυπώματα ενός μόνο ατόμου και μάλλον είναι τα δικά της. Η σφαίρα βρέθηκε καρφωμένη σε ένα από τα ξύλα του κρεβατιού και ταιριάζει στον τύπο του όπλου, οπότε η βαλλιστική αναφορά θα δείξει ότι προήλθε από το συγκεκριμένο πιστόλι. Αύριο θα έχετε την πλήρη επίσημη αναφορά».

«Καλώς, Βέμπερ. Κάτι ακόμα. Η πόρτα ήταν κλειδωμένη όταν ήρθε ο ηλεκτρολόγος. Πρόσεξα ότι έχει ειδική κλειδαριά, όχι απλή με γλωσσίδι, οπότε αποκλείεται να ήταν κάποιος εδώ και να βγήκε τραβώντας απλώς την πόρτα πίσω του, εκτός, φυσικά, εάν πήρε το κλειδί της νεκρής και κλείδωσε βγαίνοντας. Με άλλα λόγια, αν βρούμε εδώ μέσα το δεύτερο κλειδί, κλείνουμε την υπόθεση».

Ο Βέμπερ κατένευσε και σήκωσε ψηλά ένα κίτρινο μολύβι απ' όπου κρεμόταν ένα κλειδί περασμένο σε κρίκο. «Το βρήκαμε πάνω στη σιφονιέρα στο χολ. Είναι ένα είδος γενικού κλειδιού που ανοίγει την κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας και όλους τους κλειστούς κοινόχρηστους χώρους. Το δοκίμασα και ταιριάζει στην κλειδαριά του διαμερίσματος».

«Θαυμάσια. Το μόνο που μας λείπει τελικά είναι ένα ενυπόγραφο σημείωμα αυτοκτονίας. Έχει κανείς αντίρρηση να χαρακτηρίσουμε την υπόθεση “αυτοκτονία” και να την κλείσουμε;»

Ο Βόλερ κοίταξε με τη σειρά τον Βέμπερ, τον γιατρό και τον Χόλε. «Εντάξει. Μπορεί να ανακοινωθεί η δυσάρεστη είδηση στους συγγενείς και να έρθουν για αναγνώριση».

Έπειτα προχώρησε προς το χολ, ενώ ο Χάρι συνέχισε να στέκεται δίπλα στο κρεβάτι. Λίγο αργότερα, ο Βόλερ έχωσε το κεφάλι από την ανοιχτή πόρτα.

«Δεν είναι υπέροχα όταν όλα μπαίνουν στη σωστή τους θέση, Χόλε;»

Ο εγκέφαλος του Χάρι έστειλε μήνυμα στο κεφάλι του να συγκατανεύσει, αλλά δεν είχε ιδέα αν αυτό υπάκουσε.

Η ψευδαίσθηση

Παρακολουθώ το πρώτο βίντεο. Όταν το βάζω να παίξει καρέ καρέ, βλέπω ακόμα και την έκρηξη της φλόγας. Σωματίδια μπαρουτιού που δεν έχουν μετασχηματιστεί σε καθαρή ενέργεια, σαν ένα λαμπερό σμήνος αστεροειδών που ακολουθεί τον κομήτη για να καεί μέσα στην ατμόσφαιρα, ενώ ο κομήτης συνεχίζει ατάραχος την πορεία του. Και κανείς δεν μπορεί να κάνει τίποτα, γιατί αυτή είναι μια τροχιά προκαθορισμένη εδώ και εκατομμύρια χρόνια, πριν από την ανθρωπότητα, πριν από τα συναισθήματα, πριν γεννηθούν το μίσος και το έλεος. Η σφαίρα καρφώνεται στο κεφάλι, σταματά τη νοητική δραστηριότητα και αχυρώνει τα όνειρα. Μέσα στον πυρήνα του κρανίου, η τελευταία σκέψη, ένα νευρικό ερέθισμα στο κέντρο του πόνου, θρυμματίζεται κι αυτή. Το ύστατο, αντιφατικό SOS του μυαλού προς τον εαυτό του προτού σωπάσουν όλα. Κάνω κλικ στον τίτλο του δεύτερου βίντεο. Κοιτάζω έξω από το παράθυρο ενώ ο υπολογιστής έχει πέσει με τα μούτρα στη δουλειά ξαστερώνοντας τη νύχτα του Ίντερνετ. Ο ουρανός έχει αστέρια και σκέφτομαι ότι κάθε αστέρι είναι και μια απόδειξη του αναπότρεπτου της μοίρας. Δεν έχουν κανέναν σκοπό. Ξεπερνούν την ανάγκη του ανθρώπου για λογική, για νόημα. Ακριβώς γι' αυτό, σκέφτομαι, είναι τόσο όμορφα.

Το δεύτερο βίντεο είναι έτοιμο. Πατώ το πλήκτρο για να παίξει. Να παίξει το έργο. Είναι σαν ένας περιπλανώμενος θίασος που δίνει πάντα την ίδια παράσταση, αλλά σε διαφορετικό μέρος. Οι ίδιοι διάλογοι, οι ίδιες κινήσεις, τα ίδια κοστούμια, το

ίδιο σκηνικό. Μόνο οι κομπάρσοι έχουν αλλάξει. Και η τελευταία σκηνή. Απόψε δεν είχαμε τραγικό φινάλε.

Είμαι ευχαριστημένος με τον εαυτό μου. Έχω βρει τον πυρήνα του ήρωα που υποδύομαι – του ψυχρού επαγγελματία αντιζήλου που ξέρει τι ακριβώς θέλει και σκοτώνει όταν χρειαστεί. Κανένας δεν δοκιμάζει να εξαντλήσει τον χρόνο. Κανείς δεν τολμά μετά την Μπούγκσταντ. Γι' αυτό εγώ είμαι Θεός εκείνα τα δύο λεπτά, τα εκατόν είκοσι δευτερόλεπτα που έχω δώσει στον εαυτό μου. Η ψευδαίσθηση λειτουργεί. Τα χοντρά ρούχα κάτω από την ολόσωμη φόρμα, οι διπλές εσωτερικές σόλες, οι έγχρωμοι φακοί επαφής και οι καλά προβαρισμένες κινήσεις.

Βγαίνω από τον υπολογιστή και στο δωμάτιο πέφτει σκοτάδι. Το μόνο που νιώθω να με φτάνει από τον έξω κόσμο είναι η μακρινή βουή της πόλης. Σήμερα γνώρισα τον Πρίγκιπα. Περιέργος άνθρωπος. Μου άφησε την αμφίβολη εντύπωση ότι είναι ένας πλουσιανός, εκείνο το πουλί που επιβιώνει καθαρίζοντας το στόμα του κροκόδειλου. Μου είπε ότι όλα είναι υπό έλεγχο, ότι το Τμήμα Ληστειών δεν έχει κανένα στοιχείο. Αυτός πήρε το μερίδιό του κι εγώ πήρα εκείνο το εβραϊκό όπλο που μου είχε υποσχεθεί.

Ίσως θα έπρεπε να είμαι ευτυχισμένος, αλλά τίποτα πια δεν μπορεί να με κάνει να νιώσω ολόκληρος.

Μετά τηλεφώνησα στο Αρχηγείο της Αστυνομίας από έναν τηλεφωνικό θάλαμο, αλλά δεν ήθελαν να μου πουν τίποτα παραπάνω, εκτός αν δήλωνα συγγενής. Μου ανέφεραν ότι ήταν αυτοκτονία, ότι η Άννα είχε αυτοπυροβοληθεί. Η υπόθεση έκλεισε. Πάλι καλά που πρόλαβα και δεν έβαλα τα γέλια πριν κατεβάζω το ακουστικό.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Freitod

«**Ο** Αλμπέρ Καμί θεωρούσε ότι η αυτοκτονία, freitod, είναι το μόνο αληθινά σοβαρό πρόβλημα για τη φιλοσοφία» είπε ο Άουνε στρέφοντας τη μύτη του προς τον γκριζο ουρανό πάνω από τη λεωφόρο Μπούγκσταντ. «Επειδή η απόφαση για το αν αξίζει ή όχι να ζει κανείς αποτελεί μια απάντηση στο θεμελιώδες ερώτημα της φιλοσοφίας. Όλα τα άλλα –εάν ο κόσμος έχει τρεις ή περισσότερες διαστάσεις ή αν υπάρχουν εννέα ή δώδεκα τύποι νοημοσύνης– έπονται».

«Μμ» μουρμούρισε ο Χάρι.

«Πολλοί συνάδελφοί μου διεξήγαγαν έρευνες σχετικά με τον λόγο για τον οποίο αυτοκτονούν οι άνθρωποι. Ξέρεις ποια βρέθηκε πως είναι η πιο κοινή αιτία;»

«Είναι κάτι στο οποίο έλπιζα ότι θα μπορούσες να μου απαντήσεις εσύ». Ο Χάρι έκανε συνεχείς ελιγμούς ανάμεσα στους περαστικούς πάνω στο στενό πεζοδρόμιο για να συμβαδίζει με τον κοντοπίθαρο ψυχολόγο.

«Ότι δεν ήθελαν να ζήσουν άλλο» απάντησε ο Άουνε.

«Αξίζει το Νόμπελ». Ο επιθεωρητής τού είχε τηλεφωνήσει το προηγούμενο βράδυ και είχαν κανονίσει να περάσει να τον πάρει από το γραφείο του στην οδό Σπούρβαϊς στις εννιά. Προσπέρασαν το υποκατάστημα της Nordea και ο Χάρι πρόσεξε ότι ο πράσινος κάδος βρισκόταν ακόμη έξω από το 7-Eleven στην απέναντι πλευρά του δρόμου.

«Συχνά ξεχνάμε ότι την απόφαση τερματισμού της ζωής τους λαμβάνουν λογικά σκεπτόμενοι, πνευματικά υγιείς άνθρωποι.

που θεωρούν ότι η ζωή δεν έχει πλέον τίποτα να τους προσφέρει» συνέχισε ο Άουνε. «Για παράδειγμα, ηλικιωμένοι που έχουν χάσει τον σύντροφο της ζωής τους ή κλονίζεται η υγεία τους».

«Αυτή η γυναίκα ήταν νέα και ενεργητική. Ποιες λογικές αιτίες μπορεί να είχε;»

«Κατ' αρχάς, ας ορίσουμε την έννοια του λογικού. Όταν κάποιος που υποφέρει από κατάθλιψη επιλέγει να γλιτώσει από την ταλαιπωρία αφαιρώντας τη ζωή του, οφείλουμε να συμπεράνουμε ότι το εν λόγω άτομο έχει σταθμίσει και τις δύο εκδοχές. Από την άλλη πλευρά, είναι δύσκολο να δει κανείς την αυτοκτονία ως λογική πράξη, με βάση το τυπικό σενάριο όπου το καταθλιπτικό άτομο βγαίνει από την κατάσταση απραξίας μόνο και μόνο για να βρει την ενέργεια να εκτελέσει την πράξη, δηλαδή την αυτοκτονία».

«Υπάρχει περίπτωση να είναι η αυτοκτονία μια πράξη εντελώς παρορμητική;»

«Και βέβαια. Το συνηθέστερο, όμως, είναι να προηγούνται κάποιες απόπειρες, ειδικά στις γυναίκες. Στις ΗΠΑ έχει υπολογιστεί ότι στην περίπτωση των γυναικών σε κάθε αυτοκτονία αναλογούν περίπου δέκα ψευδο-απόπειρες αυτοκτονίας».

«Ψεύδο;»

«Πέντε υπνωτικά χάπια είναι μια κραυγή βοήθειας, αρκετά σοβαρή, δεν αντιλέγω, αλλά δεν θα τη χαρακτηρίζα απόπειρα αυτοκτονίας όταν ένα μισογεμάτο μπουκάλι χάπια βρίσκεται ακόμη πάνω στο κομοδίνο».

«Αυτή εδώ χρησιμοποίησε πιστόλι».

«Αντρική αυτοκτονία, επομένως».

«Αντρική;»

«Ένας από τους λόγους που οι άντρες τα καταφέρνουν καλύτερα είναι ότι χρησιμοποιούν πιο επιθετικές μεθόδους θανάτου απ' ό,τι οι γυναίκες. Όπλα ή ψηλά κτίρια, αντί για υπερβολική δόση ή κοψίματα στους καρπούς. Είναι πολύ ασυνήθιστο μια γυναίκα να αυτοκτονήσει με πιστόλι».

«Υποπτα ασυνήθιστο;»

Ο Άουνε κοίταξε με προσοχή τον Χάρι. «Έχεις κανέναν λόγο να υποψιάζεσαι ότι δεν ήταν αυτοκτονία;»

Ο επιθεωρητής κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Απλώς θέλω να είμαι απόλυτα σίγουρος. Εδώ πρέπει να στρίψουμε αριστερά. Το διαμέρισμά της είναι λίγο πιο πάνω στον δρόμο».

«Στην οδό Σόργκενφρι;» Ο Άουνε χασκογέλασε και μισοκλείνοντας τα μάτια κοίταξε ψηλά τα απειλητικά μολυβένια σύννεφα που κυλούσαν στον ουρανό. «Φυσικά».

«Φυσικά;»

«Σόργκενφρι ονομαζόταν το παλάτι που ανήκε στον Κριστόφ, τον βασιλιά της Αϊτής, ο οποίος αυτοκτόνησε όταν τον έπιασαν αιχμάλωτο οι Γάλλοι. Στη δική τους γλώσσα το έλεγαν Σαν Σουσί. Χωρίς έγνοιες. Ανεμελιά. λοιπόν. Οδός Ανεμελιάς. Οδός Σόργκενφρι. Ο βασιλιάς έστρεψε τα κανόνια προς τα ουράνια για να εκδικηθεί τον Θεό, ξέρεις».

«Χμ...»

«Όπως θα ξέρεις, φαντάζομαι, και τι έχει πει ο Ούλα Μπάουερ, ο συγγραφέας, γι' αυτόν τον δρόμο. Μετακόμισα στην οδό Σόργκενφρι, αλλά ούτε αυτό βοήθησε σε τίποτα». Ο Άουνε γέλασε τόσο πολύ, που τα προγούλια του έτρεμαν.

Ο Χάλβορσεν στεκόταν έξω από την πόρτα και τους περίμενε. «Συνάντησα τον Μπγιάρνε Μέλερ φεύγοντας από το Τμήμα» είπε. «Είχε την εντύπωση ότι αυτή η υπόθεση έχει κλείσει οριστικά».

«Απλώς θέλουμε να σιγουρέψουμε μερικά σημεία» εξήγησε ο Χάρι και άνοιξε με το κλειδί που είχε πάρει από τον ηλεκτρολόγο.

Η ταινία που κόλλησε πάνω στην πόρτα η αστυνομία είχε αφαιρεθεί και το πτώμα είχε μεταφερθεί. Κατά τα άλλα, κανείς δεν είχε αγγίξει τίποτα από το προηγούμενο βράδυ. Μπήκαν όλοι μαζί στην κρεβατοκάμαρα. Πάνω στο μεγάλο κρεβάτι το λευκό σεντόνι έλαμπε στο μισοσκόταδο.

«Για τι πράγμα ψάχνουμε;» ρώτησε ο Χάλβορσεν ενώ ο Χάρι τραβούσε τις κουρτίνες.

«Εφεδρικό κλειδί για το διαμέρισμα» απάντησε ο Χάρι.

«Γιατί αυτό;»

«Συμπεράναμε ότι είχε ένα εφεδρικό κλειδί, αυτό που έδωσε στον ηλεκτρολόγο. Έκανα μια μικρή έρευνα. Τα γενικά κλειδιά συστήματος δεν μπορούν να αναπαραχθούν οπουδήποτε. Πρέπει να γίνει ειδική παραγγελία από τον κατασκευαστή σε εξουσιοδοτημένο κλειδαρά. Και επειδή το ίδιο κλειδί ανοίγει και την κεντρική είσοδο της πολυκατοικίας και την πόρτα της αποθήκης, η επιτροπή διαχείρισης του κτιρίου, που είναι υπεύθυνη για όλα τα διαμερίσματα των ορόφων, πρέπει να έχει τον έλεγχο. Επομένως, οι ένοικοι των διαμερισμάτων χρειάζονται γραπτή έγκριση από τη διαχείριση όποτε παραγγέλνουν καινούργια κλειδιά. Επίσης, κατά το συμφωνητικό με την επιτροπή διαχείρισης, ο εξουσιοδοτημένος κλειδαράς είναι υποχρεωμένος να διατηρεί κατάλογο των κλειδιών που έχουν παραγγελθεί και κατασκευαστεί για κάθε διαμέρισμα. Χτες βράδυ τηλεφώνησα στη Låsesmeden, το κλειδαράδικο στην οδό Βίμπες. Η Άννα Μπέτσεν έχει βγάλει δύο εφεδρικά κλειδιά, δηλαδή σύνολο τρία. Βρήκαμε το ένα μέσα στο διαμέρισμα και ένα δεύτερο είχε ο ηλεκτρολόγος. Πού είναι το τρίτο; Μέχρι να βρεθεί, δεν μπορούμε να αποκλείσουμε την πιθανότητα ότι κάποιος ήταν εδώ όταν πέθανε η Άννα Μπέτσεν και αυτός κλείδωσε την πόρτα φεύγοντας».

Ο Χάλβορσεν κούνησε αργά το κεφάλι. «Μμ... το τρίτο κλειδί».

«Το τρίτο κλειδί. Μπορείς να ξεκινήσεις αποδώ, Χάλβορσεν, κι εγώ στο μεταξύ να δείξω κάτι στον Άουνε;»

«Έγινε».

«Κάτι ακόμα. Μην εκπλαγείς αν βρεις πουθενά το κινητό μου. Νομίζω πως το άφησα εδώ χτες βράδυ».

«Δεν είπες ότι το είχες χάσει προχτές;»

«Το βρήκα και το έχασα ξανά. Ξέρεις...»

Ο Χάλβορσεν κούνησε το κεφάλι, ενώ ο Χάρι οδηγούσε τον Άουνε προς τον διάδρομο και τα δωμάτια υποδοχής. «Κάλεσα εσένα, γιατί είσαι ο μόνος γνωστός μου που ζωγραφίζει».

«Αυτό είναι υπερβολή, δυστυχώς». Ο ψυχολόγος ήταν ακόμη λαχανιασμένος από το ανέβασμα στη σκάλα.

«Ναι, αλλά ξέρεις από ζωγραφική, οπότε ελπίζω ότι μπορεί κάτι να καταλάβεις απ' αυτά».

Ο επιθεωρητής άνοιξε τη διπλή συρόμενη πόρτα που οδηγούσε στο τρίτο από τα δωμάτια υποδοχής και άναψε το φως. Όμως ο Άουνε, αντί να κοιτάξει τους πίνακες, έβγαλε ένα πνιχτό επιφώνημα και προχώρησε ως το επιδαπέδιο φωτιστικό με τις τρεις λάμπες. Έβγαλε από την τσέπη του τουίντ σακακιού τα γυαλιά του, έσκυψε μέχρι που διπλώθηκε στα δύο και διάβασε κάτι στη βάση του φωτιστικού.

«Ήμουν σίγουρος!» αναφώνησε ενθουσιασμένος. «Μια αυθεντική λάμπα Γκρίμερ».

«Γκρίμερ;»

«Μπέρτολ Γκρίμερ. Παγκοσμίως γνωστός Γερμανός σχεδιαστής. Σχεδίασε, μεταξύ άλλων, το μνημείο της νίκης που ύψωσε ο Χίτλερ στο Παρίσι το 1941. Θα μπορούσε να ήταν ένας από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες της εποχής μας, αλλά στο ζενίθ της καριέρας του αποκαλύφθηκε ότι ήταν κατά τα τρία τέταρτα Ρομά. Στάλθηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης και το όνομά του σβήστηκε από πολλά κτίρια και έργα τέχνης που είχε φιλοτεχνήσει. Ο Γκρίμερ επέζησε, αλλά είχαν καταστραφεί και τα δύο του χέρια στο λατομείο όπου οι Τσιγγάνοι υποβάλλονταν σε κατανασταστικά έργα. Συνέχισε να δουλεύει και μετά τον πόλεμο, αν και, λόγω των τραυματισμών του, η τέχνη του δεν κατάφερε ποτέ να φτάσει στην παλιά της μεγαλοπρέπεια». Ο Άουνε αφαίρεσε το καπελάκι της μιας λάμπας. «Αυτό πρέπει να είναι ένα από τα μεταπολεμικά έργα του, στοιχηματίζω ό,τι θέλεις».

Ο Χάρι ξερόβηξε. «Εγώ ενδιαφέρομαι περισσότερο γι' αυτά τα πορτρέτα».

«Ερασιτεχνισμοί» ρουθούνισε περιφρονητικά ο Άουνε. «Ασχολήσου καλύτερα μ' αυτό το κομψό άγαλμα. Η Νέμεσις, το αγαπημένο θέμα του Μπέρτολ Γκρίμερ μετά τον πόλεμο. Η θεά της εκδίκησης. Παρεμπιπτόντως, η εκδίκηση είναι πολύ συχνά το

κίνητρο και στις αυτοκτονίες, ξέρεις. Το άτομο αισθάνεται ότι κάποιος άλλος φταίει για τις αποτυχίες της ζωής του και θέλει να φορτώσει την ενοχή σ' αυτούς που θεωρεί υπαίτιους, αφαιρώντας τη δική του ζωή. Ο Μπέρτολ Γκρίμερ αυτοκτόνησε, αφού πρώτα σκότωσε τη γυναίκα του, επειδή τον απατούσε. Εκδίκηση, εκδίκηση, εκδίκηση. Ξέρεις ότι ο άνθρωπος είναι το μοναδικό έμψυχο είδος που εξασκεί την εκδίκηση; Το ενδιαφέρον με την εκδίκηση είναι...»

«Άουνε;»

«Α. ναι, οι ζωγραφιές. Θέλεις να σου τις ερμηνεύσω, έτσι δεν είναι; Χμ, δεν απέχουν και πολύ από τις κηλίδες Ρόρσαχ».

«Τις εικόνες που δείχνεις στους ασθενείς σου για να κάνουν αυθόρμητους συσχετισμούς;»

«Ακριβώς. Το πρόβλημα εδώ είναι ότι, αν προσπαθήσω να ερμηνεύσω αυτούς τους πίνακες, θα αποκαλύψω πολύ περισσότερα για τον δικό μου εσωτερικό κόσμο παρά για εκείνον της ζωγράφου. Ωστόσο, αφού κανείς δεν πιστεύει πια στην εγκυρότητα της κηλίδας Ρόρσαχ, γιατί όχι; Λοιπόν... Πολύ μαύρες εικόνες δείχνουν μάλλον θυμό παρά κατάθλιψη. Το ένα από τα έργα φαίνεται καθαρά ότι είναι ανολοκλήρωτο».

«Ίσως αυτό έγινε σκόπιμα, ίσως τα τρία μαζί αποτελούν ένα ενιαίο έργο συνολικά;»

«Τι σε κάνει να το λες αυτό;»

«Δεν ξέρω, ίσως επειδή οι τρεις λάμπες φωτίζουν η καθεμιά και από έναν πίνακα;»

«Χμ». Ο Άουνε σταύρωσε τα χέρια στο στήθος και έφερε το δάχτυλο στα χείλη του. «Λοιπόν, έχεις δίκιο. Και βέβαια, έτσι είναι. Όμως, ξέρεις κάτι, Χάρι;»

«Τι;»

«Εμένα αυτοί οι πίνακες δεν μου λένε απολύτως τίποτα. Είναι —ας μου επιτραπεί η έκφραση— σκέτες μπουρδες. Τελειώσαμε;»

«Ναι. Α, μην το ξεχάσω, μια τελευταία ερώτηση, μια και ζωγραφίζεις. Όπως βλέπεις, η παλέτα είναι στημένη στα αριστερά του καβαλέτου. Δεν είναι εξαιρετικά άβολο αυτό για τον ζωγράφο;»

«Ναι. εκτός αν είναι αριστερόχειρας».

«Μάλιστα. Πρέπει να βοηθήσω τον Χάλβορσεν. Δεν ξέρω πώς να σε ευχαριστήσω».

«Ξέρω εγώ. Θα προσθέσω μιας ώρας αμοιβή στο επόμενο δελτίο πληρωμής μου».

Ο Χάλβορσεν είχε τελειώσει με την κρεβατοκάμαρα.

«Δεν είχε και πολλά πράγματα» είπε. «Ήταν κάπως σαν δωμάτιο ξενοδοχείου. Μόνο ρούχα, είδη καλλωπισμού, ένα ηλεκτρικό σίδερο, πετσέτες, σεντόνια και τα σχετικά. Καμιά οικογενειακή φωτογραφία ούτε γράμματα ή προσωπικά χαρτιά».

Μία ώρα αργότερα ο Χάρι κατάλαβε απόλυτα τι εννοούσε ο Χάλβορσεν. Αφού έψαξαν σχολαστικά όλο το διαμέρισμα, επέστρεψαν στην κρεβατοκάμαρα χωρίς να έχουν βρει έστω έναν λογαριασμό τηλεφώνου ή μια τραπεζική απόδειξη.

«Είναι ό,τι πιο περιεργο έχω συναντήσει μέχρι στιγμής» είπε ο Χάλβορσεν και κάθισε απέναντι από τον Χάρι στο μικρό γραφείο-σεκρετέρ. «Πρέπει να έκανε γενικό ξεκαθάρισμα. Ίσως θέλησε να πάρει τα πάντα μαζί της φεύγοντας, ολόκληρη την προσωπικότητά της, αν καταλαβαίνεις τι εννοώ».

«Καταλαβαίνω. Είδες πουθενά κανένα λάπτοπ;»

«Λάπτοπ;»

«Φορητό υπολογιστή».

«Τι εννοείς, Χάρι;»

«Βλέπεις αυτό το αχνό τετράγωνο σημάδι εδώ, πάνω στο ξύλο;» Ο επιθεωρητής έδειξε την επιφάνεια του γραφείου ανάμεσα τους. «Φαίνεται σαν να υπήρχε εδώ ένα λάπτοπ και να έχει μετακινηθεί».

«Σοβαρά, έτσι φαίνεται;»

Ο Χάρι αισθάνθηκε το ερευνητικό βλέμμα του Χάλβορσεν πάνω του.

Κάτω στον δρόμο οι δύο άντρες στάθηκαν για λίγο κοιτώντας τα παράθυρα του διαμερίσματος στην αχνοκίτρινη πρόσοψη της πολυκατοικίας. Ο Χάρι κάπνιζε ένα στραπατσαρισμένο τσιγά-

ρο που είχε ανακαλύψει τυχαία στην εσωτερική τσέπη του πανωφοριού του.

«Αυτό με την οικογένειά της είναι λιγάκι περίεργο, δεν συμφωνείς;» σχολίασε ο Χάλβορσεν.

«Ποιο;»

«Δεν σου τα είπε ο Μέλερ; Δεν μπόρεσαν να βρουν κανέναν· ούτε γονείς ούτε αδέρφια ούτε άλλους συγγενείς, εκτός από έναν θείο που είναι στη φυλακή. Ο Μέλερ αναγκάστηκε να τηλεφωνήσει ο ίδιος σε ένα γραφείο τελετών για να έρθει κάποιος να την παραλάβει. Σαν να μην έφτανε που πέθανε τόσο μόνη η δύστυχη».

«Μμ. Σε ποιο γραφείο;»

«Στου Σάντεμαν» απάντησε ο Χάλβορσεν. «Ο θείος της ζήτησε αποτέφρωση».

Ο Χάρι ρούφηξε το τσιγάρο του και παρακολούθησε συλλογισμένος τον καπνό να ανεβαίνει ψηλά και να διαλύεται. Το τέλος μιας διαδικασίας που ξεκίνησε όταν κάποιος χωρικός έσπειρε καπνό σε ένα χωράφι κάπου στο Μεξικό. Σε τέσσερις μήνες ο σπόρος έγινε φυτό, ψηλό ίσαμε έναν άντρα, το οποίο δύο μήνες αργότερα θερίστηκε, αλωνίστηκε, τα φύλλα του αποξηράνθηκαν, ταξινομήθηκαν σε κατηγορίες, πακεταρίστηκαν και στάλθηκαν σε κάποιο από τα εργοστάσια της RJ Reynolds στη Φλόριντα ή στο Τέξας. Εκεί έγιναν τσιγάρα φίλτρου κλεισμένα σε ένα από τα συσκευασμένα σε κενό αέρος κίτρινα πακέτα Camel σε μία από τις κούτες ενός κιβωτίου που κατέληξε τελικά στην Ευρώπη. Έτσι, σε διάστημα οχτώ μηνών από τότε που ήταν ακόμη ολοζώντανο πράσινο φύλλο σε ένα υγιέστατο φυτό κάτω από τον ήλιο του Μεξικού, το τσιγάρο αυτό κατέληξε να πέσει από ένα πακέτο μέσα την τσέπη του πανωφοριού ενός μεθυσμένου, τη στιγμή που κουτροβαλούσε σε μια σκάλα ή έβγαινε τρεκλίζοντας από ένα ταξί ή έριχνε πάνω του το πανωφόρι του αντί για κουβέρτα, επειδή δεν μπορούσε ή δεν τολμούσε να ανοίξει την πόρτα της κρεβατοκάμαράς του με τόσα τέρατα κάτω από το κρεβάτι του. Κι όταν αυτός βρήκε τελικά

το τσιγάρο, στραπατσαρισμένο και γεμάτο χνούδια από το εσωτερικό της τσέπης του, έβαλε τη μία άκρη στο δύσσομο στόμα του και άναψε την άλλη. Και αφού το αποξηραμένο, φιλοκομμένο φύλλο κάηκε, έγινε καπνός και πέρασε από τα πνευμόνια του χαρίζοντάς του μια μικρή στιγμή απόλαυσης, βγήκε από το στόμα του επιτέλους ξανά ελεύθερο. Ελεύθερο να διαλυθεί, να γίνει ένα τίποτα. Να ξεχαστεί.

Ο Χάλβορσεν ξερόβηξε για δεύτερη φορά. «Πώς ήξερες ότι είχε παραγγείλει το εφεδρικό κλειδί από το κλειδαράδικο της οδού Βίμπες;»

Ο Χάρι πέταξε τη γόπα στο πεζοδρόμιο και έσφιξε το πανωφόρι γύρω από το κορμί του. «Φαίνεται πως είχε δίκιο ο Άουνε» είπε. «Θα βρέξει. Αν πηγαίνεις κατευθείαν στα κεντρικά, πέταξέ με κι εμένα ως εκεί».

«Υπάρχουν δεκάδες κλειδαράδικα στο Όσλο, Χάρι».

«Μμ. Μίλησα στο τηλέφωνο με τον βοηθό διαχειριστή της πολυκατοικίας, τον Κνουτ Άρνε Ρίνγκνες. Καλός άνθρωπος. Χρησιμοποιούν τον ίδιο κλειδαρά εδώ και είκοσι χρόνια. Πάμε;»

«Ευτυχώς που ήρθες» είπε η Μπέτε Λεν με το που είδε τον Χάρι να μπαίνει στο Σπίτι του Πόνου. «Ανακάλυψα κάτι χτες βράδυ. Κοίτα εδώ». Έτρεξε προς τα πίσω το βίντεο και πάτησε παύση. Η οθόνη γέμισε από ένα τρεμάμενο ακίνητο πλάνο του προσώπου της Στίνε Γκρέτε, στραμμένου προς τη μαύρη κουκούλα του ληστή. «Μεγέθυνα ένα τμήμα αυτού του καρέ. Ήθελα να δω το πρόσωπο της γυναίκας όσο το δυνατό από πιο κοντά».

«Γιατί αυτό;» ρώτησε ο Χάρι και σωριάστηκε σε μια καρέκλα.

«Αν κοιτάξεις το χρονόμετρο, θα δεις ότι είναι οχτώ δευτερόλεπτα προτού την πυροβολήσει ο Εκτελεστής».

«Ο ποιός;»

Η Μπέτε χαμογέλασε ντροπαλά. «Έτσι έχω αρχίσει να τον αποκαλώ ιδιαιτέρως. Ο παππούς μου είχε αγρόκτημα με ζώα και εγώ... ναι».

«Πού ήταν το αγρόκτημα;»

«Στο Βάλε στην κοιλάδα του Σέτε».

«Και έβλεπες ζώα να πηγαίνουν για εκτέλεση και σφαγή;»

«Ναι». Ο τόνος της δεν άφηνε περιθώρια για άλλες ερωτήσεις. Πάτησε το κουμπί με την ένδειξη slow και στην οθόνη το πρόσωπο της Στίνε Γκρέτε ζωντάνεψε. Ο Χάρι είδε τα μάτια της να ανοιγοκλείνουν και τα χείλη της να σαλεύουν σε αργή κίνηση. Είχε αρχίσει να φοβάται ότι θα έβλεπαν και τον πυροβολισμό όταν η Μπέτε σταμάτησε ξαφνικά το βίντεο.

«Το είδες αυτό;» τον ρώτησε όλο έξαψη.

Κύλησαν μερικά δευτερόλεπτα μέχρι να καταλάβει ο Χάρι.

«Μιλούσε!» είπε. «Δευτερόλεπτα πριν πέσει ο πυροβολισμός, αυτή είπε κάτι που δεν ακούγεται στο βίντεο».

«Επειδή φιθυρίζει».

«Πώς μας ξέφυγε αυτό; Όμως γιατί; Και τι να λέει άραγε;»

«Ελπίζω να το ανακαλύψουμε σύντομα. Επικοινωνήσα με έναν ειδικό από το Ινστιτούτο Κωφαλάλων και θα έρθει να το δει. Είναι ήδη στον δρόμο».

«Θαυμάσια».

Η γυναίκα κοίταξε το ρολόι της. Ο Χάρι δάγκωσε το κάτω χέιλος του. πήρε βαθιά ανάσα. «Μπέτε. εγώ κάποτε...» ξεκίνησε να λέει σιγανά.

Πρόσεξε ότι εκείνη σφίχτηκε όταν τη φώναξε με το μικρό της όνομα. «Είχα κάποτε μια συνάδελφο που την έλεγαν Έλεν Γέλτεν».

«Ξέρω» του είπε εκείνη βιαστικά. «Αυτή που τη σκότωσαν δίπλα στο ποτάμι».

«Ναι. Όταν η Έλεν κι εγώ τύχαινε να κολλήσουμε σε μια υπόθεση, είχαμε διάφορες τεχνικές για να ενεργοποιούμε πληροφορίες παγιδευμένες στο υποσυνείδητό μας. Σαν παιχνίδια συναναστροφής. Γράφαμε σκόρπιες λέξεις σε χαρτάκια, τέτοια πράγματα». Ο Χάρι, φανερά αμήχανος, χαμογέλασε. «Μπορεί να σου φαίνεται κάπως γενικό και αόριστο, αλλά κάποιες φορές είχε αποτελέσματα. Αναρωτιέμαι αν θα μπορούσαμε να το δοκιμάσουμε».

«Αν το θέλεις, γιατί όχι;» Άλλη μια φορά ο Χάρι εντυπωσιάστηκε από το πόσο πιο σίγουρη για τον εαυτό της ακουγόταν η Μπέτε όταν ήταν συγκεντρωμένη μπροστά σε ένα βίντεο ή σε μια οθόνη υπολογιστή. Όμως τώρα τον κοίταζε σαν να της είχε προτείνει να παίξουν πόκερ-στριπτίζ.

«Θέλω να μάθω πώς νιώθεις για τη συγκεκριμένη υπόθεση» της είπε.

Εκείνη γέλασε νευρικά. «Χμ. συναισθήματα».

«Ξέχνα για λίγο τα ψυχρά γεγονότα». Ο Χάρι έσκυψε μπροστά στην καρέκλα του. «Πάψε να είσαι η έξυπνη αστυνομικός. Δεν είναι ανάγκη να αποδείξεις αυτό που θα πεις. Απλώς πες μου ό,τι σου λέει το ένστικτό σου».

Η Μπέτε στύλωσε το βλέμμα της στο τραπέζι. Ο Χάρι περίμενε. Τελικά, σήκωσε τα μάτια και τα βύθισε στα δικά του. «Εγώ θα ποντάριζα διπλό».

«Διπλό;»

«Προπό. Νικά η εκτός έδρας ομάδα. Είναι μία από το πενήντα τοις εκατό των υποθέσεων που δεν εξιχνιάζουμε ποτέ».

«Μάλιστα. Και γιατί αυτό;»

«Απλά μαθηματικά. Αν σκεφτείς όλους αυτούς τους ηλίθιους που δεν καταφέρνουμε να πιάσουμε, ένας τύπος όπως ο Εκτελεστής, που έχει σκεφτεί διεξοδικά τα πράγματα και ξέρει πώς ακριβώς δουλεύουμε, έχει πάρα πολλές πιθανότητες υπέρ του».

«Μμ». Ο Χάρι έτριψε το πρόσωπό του. «Δηλαδή το ένστικτό σου κάνει νοερούς υπολογισμούς;»

«Όχι μόνο. Υπάρχει κάτι στον τρόπο που λειτουργεί αυτός ο τύπος. Είναι πολύ αποφασισμένος. Δείχνει σαν κάτι να τον ωθεί...»

«Τι τον ωθεί, Μπέτε; Τα λεφτά;»

«Δεν ξέρω. Σύμφωνα με τις στατιστικές, το πρώτο κίνητρο για τις ληστείες είναι τα λεφτά, το δεύτερο η έξαψη και...»

«Ξέχνα τις στατιστικές, Μπέτε. Τώρα είσαι ντετέκτιβ. Τώρα δεν αναλύεις μόνο εικόνες από βίντεο, αλλά και τις δικές σου υποσυνειδητες ερμηνείες γι' αυτά που βλέπεις. Και, πίστεψέ με, αυτό είναι το σημαντικότερο ίχνος για έναν ντετέκτιβ».

Η γυναίκα τον κοίταξε.

Ο Χάρι προσπαθούσε συνειδητά να την κάνει να ξεφύγει από τον εαυτό της. «Έλα!» την παρακίνησε. «Πες μου, τι είναι αυτό που ωθεί τον Εκτελεστή;»

«Συναισθήματα».

«Τι είδους συναισθήματα;»

«Δυνατά συναισθήματα».

«Τι είδους δυνατά συναισθήματα. Μπέτε;»

Η γυναίκα έκλεισε τα μάτια. «Αγάπη ή μίσος. Μίσος. Όχι, αγάπη. Δεν ξέρω».

«Γιατί τη σκοτώνει;»

«Γιατί αυτός... όχι».

«Έλα. Γιατί τη σκοτώνει;» Ο Χάρι είχε αρχίσει να σέρνει σιγά σιγά την καρέκλα του προς τη δική της.

«Γιατί πρέπει να το κάνει. Γιατί είναι προαποφασισμένο...»

«Μπράβο! Και γιατί είναι προαποφασισμένο;»

Κάποιος χτύπησε την πόρτα.

Ο Χάρι θα προτιμούσε σίγουρα να μην είχε σπεύσει ο Φριτζ Μπγέλκε του Ινστιτούτου Κωφαλάλων να διασχίσει με ποδήλατο την πόλη για να έρθει να τους βοηθήσει, αλλά τώρα ο άνθρωπος ήταν εκεί, στεκόταν στην πόρτα, ένας καλοσυνάτος, παχουλός κύριος με στρογγυλά γυαλάκια και ροζ κράνος ποδηλάτου. Ο Μπγέλκε δεν ήταν κουφός και οπωσδήποτε όχι άλαλος. Προκειμένου να εξοικειωθεί όσο το δυνατό περισσότερο με τις κινήσεις των χειλιών της Στίνε Γκρέτε, παρακολούθησαν και το πρώτο κομμάτι της βιντεοταινίας, όπου ακουγόταν καθαρά ό,τι έλεγε. Όσο έπαιζε η κασέτα, ο Μπγέλκε μιλούσε ασταμάτητα.

«Εγώ έχω ειδικευτεί, αλλά στην πραγματικότητα όλοι διαβάζουμε τα χείλη των ανθρώπων, παρότι ακούμε ταυτόχρονα αυτά που λένε. Γι' αυτό είναι τόσο δυσάρεστο το συναίσθημα που νιώθουμε όταν το ντουμπλάρισμα των ηθοποιών στις ταινίες ξεφεύγει έστω και εκατοστά του δευτερολέπτου».

«Αλήθεια;» ρώτησε ο Χάρι. «Προσωπικά, δεν καταλαβαίνω τίποτα από τις κινήσεις των χειλιών της».

«Το πρόβλημα είναι ότι μόνο ένα τριάντα με σαράντα τοις εκατό του συνόλου των λέξεων μπορεί να διαβαστεί κατευθείαν από τα χείλη. Για να καταλάβει κανείς τις υπόλοιπες, θα πρέπει να μελετήσει το πρόσωπο και τη γλώσσα του σώματος, καθώς και να χρησιμοποιήσει το δικό του γλωσσικό ένστικτο και τη λογική, ώστε να προσθέσει τις λέξεις που υπολείπονται. Είναι εξίσου σημαντικό το να σκέφτεσαι όσο και το να βλέπεις».

«Εδώ αρχίζει να ψιθυρίζει» είπε η Μπέτε.

Ο Μπγέλκε το βούλωσε με τη μία και προσηλώθηκε στις ανεπαίσθητες κινήσεις των χειλιών στην οθόνη. Η γυναίκα σταμάτησε το βίντεο ακριβώς πριν πέσει ο πυροβολισμός.

«Μάλιστα» είπε ο ειδικός. «Άλλη μία φορά».

Και αφού τελείωσε: «Ξανά».

Και μετά: «Ακόμα μία φορά, παρακαλώ».

Μετά την έβδομη φορά, κούνησε το κεφάλι δηλώνοντας μ' αυτόν τον τρόπο ότι είχε δει αρκετά.

«Δεν καταλαβαίνω τι εννοεί» τους είπε. Ο Χάρι και η Μπέτε αντάλλαξαν ματιές. «Όμως νομίζω πως ξέρω τι λέει».

Η Μπέτε σχεδόν έτρεχε στον διάδρομο για να προλαβαίνει τον Χάρι.

«Θεωρείται ο μεγαλύτερος ειδικός της χώρας στον τομέα του».

«Αυτό δεν βοηθά» αντέτεινε ο Χάρι. «Ο ίδιος είπε ότι δεν είναι σίγουρος».

«Αν όμως η γυναίκα λέει πράγματι αυτό που νομίζει ο Μπγέλκε;»

«Δεν βγαίνει νόημα. Πρέπει να του ξέφυγε η άρνηση».

«Δεν συμφωνώ».

Ο Χάρι σταμάτησε τόσο απότομα, που η Μπέτε σχεδόν έπεσε πάνω του. Και σηκώνοντας ξαφνιασμένη τα μάτια της αντίχρισε το ανασηκωμένο του φρύδι.

«Πολύ ωραία» της είπε.

Η Μπέτε μπερδεύτηκε. «Τι εννοείς;»

«Είναι καλό που διαφωνείς. Το ότι διαφωνείς σημαίνει ότι είδες ή διαισθάνθηκες κάτι, έστω και αν δεν είσαι σίγουρη τι. Ότι εδώ υπάρχει κάτι που εγώ δεν κατάλαβα». Ο Χάρι ξεκίνησε πάλι να περπατά. «Ας υποθέσουμε ότι έχεις δίκιο. Μπορούμε να εξετάσουμε πού μας οδηγεί αυτό». Σταμάτησε μπροστά στο ασανσέρ και το κάλεσε.

«Πού πας τώρα;» ρώτησε η Μπέτε.

«Να ελέγξω κάποιες λεπτομέρειες. Θα είμαι πίσω σε μία ώρα το πολύ».

Οι πόρτες του ασανσέρ άνοιξαν και από μέσα βγήκε ο Ίβαρσον.

«Αχά!» Το πρόσωπό του έλαμψε. «Τα καλύτερα λαγωνικά στο κυνήγι. Έχετε να αναφέρετε τίποτα καινούργιο;»

«Το βασικό με τις παράλληλες ομάδες είναι ότι δεν είναι σκόπιμο να δίνουμε συνεχώς αναφορές. Έτσι δεν είναι;» είπε ο Χάρι. Παρέκαμψε τον Ίβαρσον και μπήκε στο ασανσέρ. «Αν έχω καταλάβει σωστά εσάς και το FBI, όλη η ουσία βρίσκεται εκεί».

Ο επικεφαλής της ομάδας έρευνας διατήρησε το πλατύ χαμόγελο και το λαμπερό του βλέμμα. «Προφανώς, όμως, είναι σκόπιμο να μοιραζόμαστε κομβικές πληροφορίες».

Ο Χάρι πάτησε το κουμπί για το ισόγειο, αλλά ο επικεφαλής της ομάδας μετακινήθηκε ένα βήμα μπροστά και στάθηκε ανάμεσα στις αυτόματες πόρτες. «Λοιπόν;».

Ο επιθεωρητής ανασήκωσε τους ώμους. «Η Στίνε Γκρέτε ψιθυρίζει κάτι στον ληστή πριν την πυροβολήσει».

«Αχά».

«Πιστεύουμε ότι ψιθυρίζει: *Εγώ φταίω*».

«Εγώ φταίω;»

«Ναι».

Ο Ίβαρσον συνοφρυώθηκε. «Δεν μπορεί, δεν στέκει. Ίσως να έστεκε αν του έλεγε *Εγώ δεν φταίω*. Εννοώντας ότι δεν φταίει αυτή που ο διευθυντής του υποκαταστήματος άργησε έξι δευτερόλεπτα μέχρι να βάλει τα χρήματα στην τσάντα».

«Δεν συμφωνώ» είπε ο Χάρι κοιτώντας επιδεικτικά το ρολόι

του. «Ζητήσαμε τη βοήθεια ενός από τους κορυφαίους ειδικούς της χώρας σ' αυτόν τον τομέα. Αν θέλεις λεπτομέρειες, θα σε ενημερώσει αργότερα η Μπέτε».

Ο Ίβαρσον είχε ακουμπήσει πάνω στη μία από τις αυτόματες πόρτες του ασανσέρ, η οποία κάθε τόσο έσπρωχνε πιεστικά την πλάτη του. «Δηλαδή μέσα στην ταραχή της η γυναίκα ξεχνά ένα δεν. Αυτό είναι όλο κι όλο; Μπέτε;»

Εκείνη κοκκίνισε. «Μόλις άρχισα να μελετώ το βίντεο από τη ληστεία στο υποκατάστημα της λεωφόρου Κίρκε».

«Κανένα συμπέρασμα;»

Η ματιά της πέρασε από τον Ίβαρσον στον Χάρι και ξανά στον Ίβαρσον. «Όχι, προς το παρόν».

«Επομένως τίποτα» συμπέρανε ο επικεφαλής της ομάδας. «Τότε, ίσως χαρείτε αν μάθετε ότι εμείς εντοπίσαμε εννέα υπόπτους μεταξύ αυτών που φέραμε για ανάκριση. Και έχουμε και ένα στρατηγικό σχέδιο για να βγάλουμε τελικά κάτι από τον Ράσκολ».

«Ποιον Ράσκολ;» ρώτησε ο Χάρι.

«Τον Ράσκολ Μπάξετ, τον βασιλιά του υπόκοσμου αυτοπροσώπως» απάντησε ο Ίβαρσον και σφάλωσε τους αντίχειρές του στη ζώνη του παντελονιού του. Ύστερα πήρε βαθιά ανάσα και ανασήκωσε το παντελόνι του με ένα χαζό, χαρωπό χαμόγελο: «Αν θέλεις λεπτομέρειες, μπορεί να σε ενημερώσει αργότερα η Μπέτε».

Μάρμαρο

Ο Χάρι είχε επίγνωση ότι σε σχέση με ορισμένα πράγματα γινόταν στενόμυαλος. Για παράδειγμα, η Μπούγκσταντ. Δεν του άρεσε η Μπούγκσταντ. Χωρίς να ξέρει γιατί. Ίσως γιατί σ' αυτόν τον δρόμο, σ' αυτή τη λεωφόρο της Ευτυχίας που ήταν στρωμένη με χρυσάφι και πετρέλαιο, δεν έβλεπες ούτε έναν χαμογελαστό άνθρωπο. Ούτε ο Χάρι χαμογελούσε, αλλά αυτός έμενε στο Μπίσλετ, δεν πληρωνόταν για να χαμογελά στον κόσμο και επιπλέον, εκείνη τη στιγμή ειδικά, είχε πολύ σοβαρούς λόγους να είναι κατσούφης. Χωρίς αυτό να σημαίνει, ωστόσο, ότι όπως και οι περισσότεροι Νορβηγοί δεν το εκτιμούσε όταν οι άλλοι του χαμογελούσαν.

Βασικά, ο Χάρι προσπάθησε να δικαιολογήσει τον νεαρό στο ταμείο του 7-Eleven. Το παιδί προφανώς σιχαινόταν τη δουλειά του, κατά πάσα πιθανότητα έμενε στο Μπίσλετ, άσε που είχε αρχίσει πάλι να ρίχνει καρεκλοπόδαρα έξω.

Η ασπρουλιάρική φάτσα με τα κατακόκκινα σπυράκια έριξε μια βαριεστημένη ματιά στην αστυνομική ταυτότητα. «Γιατί να ξέρω εγώ πόσο καιρό είναι εβώ έξω ο κάβος;»

«Επειδή είναι πράσινος και σου κρύβει τη μισή θέα προς την Μπούγκσταντ» είπε ο Χάρι.

Ο νεαρός ξεφύσησε και ακούμπησε τα χέρια στους γοφούς του, που μετά βίας συγκρατούσαν το παντελόνι του να μην πέσει ως τα γόνατα. «Καμιά βομάδα; Εκεί γύρω. Περιμένει κόσμος στην ουρά πίσω σου. Ξέρεις;»

«Μμ» έκανε ο Χάρι. «Έριξα μια ματιά μέσα στον κάδο. Εί-

ναι σχεδόν άδειος, εκτός από μερικά μπουκάλια και εφημερίδες. Ξέρεις ποιος ζήτησε να τοποθετηθεί εδώ;»

«Όχι».

«Βλέπω ότι έχετε κάμερα παρακολούθησης πάνω από το ταμείο. Απ' ό,τι φαίνεται, πιάνει και τον κάδο».

«Ό,τι πεις».

«Αν υπάρχει ακόμη η κασέτα από την περασμένη Παρασκευή, θα ήθελα να τη δω».

«Πάρε τηλέφωνο αύριο. Θα είναι ο Τόμπεν».

«Ο Τόμπεν;»

«Ο υπεύθυνος του μαγαζιού».

«Θα πρότεινα να τηλεφωνήσεις εσύ στον Τόμπεν τώρα και να πάρεις την άδεια να μου δώσει την κασέτα. Ύστερα δεν θα σε καθυστερήσω άλλο».

«Βεν πας καλά» φούντωσε ο νεαρός και τα σπυράκια του έγιναν ακόμα πιο κόκκινα. «Πού να ψάχνω τώρα εγώ για κασέτες;»

«Α» έκανε ο Χάρι χωρίς να μετακινηθεί από τη θέση του. «Όταν κλείσετε, ίσως;»

«Εμείς είμαστε ανοιχτά όλο το εικοσιτετράωρο» τον πληροφόρησε ο νεαρός στριφογυρίζοντας τις κόρες των ματιών του.

«Αστείο ήταν» είπε ο Χάρι.

«Α, ναι; Χα. χα» κάγχασε ο νεαρός με φωνή υπνοβάτη. «Βεν θα ψωνίσεις τίποτα τελικά;»

Ο επιθεωρητής κούνησε αρνητικά το κεφάλι κι ο νεαρός κοίταξε πίσω και πέρα απ' αυτόν. «Ο επόμενος. Το ταμείο είναι ελεύθερο».

Ο Χάρι αναστέναξε και στράφηκε προς αυτούς που στέκοταν στην ουρά πίσω του. «Δεν είναι ελεύθερο. Είμαι από την αστυνομία του Όσλο». Σήκωσε ψηλά το σήμα του. «Και αυτό το άτομο συλλαμβάνεται, επειδή είναι ανίκανο να προσφέρει το δέλτα».

Μπορούσε να γίνει πολύ στενόμυαλος με ορισμένα πράγματα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ωστόσο, η αντίδραση αυτών

που περίμεναν στην ουρά τον χαροποίησε. Το εκτίμησε πάρα πολύ που του χαμογέλασαν.

Αντίθετα. ποτέ δεν του άρεσαν τα χαμόγελα των παπάδων, των πολιτικών και των εργολάβων κηδειών, που έμοιαζαν να είναι μέρος της επαγγελματικής τους εκπαίδευσης. Αυτοί χαμογελούσαν με τα μάτια ενώ μιλούσαν, γεγονός που έδινε στην έκφραση του κυρίου Σάντεμαν, του Γραφείου Τελετών Σάντεμαν, μια επίφαση ειλικρίνειας που, σε συνδυασμό με τη θερμοκρασία στον νεκροθάλαμο κάτω από την εκκλησία του Μαγιόρστουεν, έκανε τον Χάρι να ανατριχιάζει. Επιθεώρησε τον χώρο. Δύο φέρετρα, μια καρέκλα, ένα στεφάνι, ένας τελετάρχης κηδειών, ένα μαύρο κοστούμι και φαλάκρα επιμελώς καλυμμένη.

«Έχει εξαίσια όψη» είπε ο Σάντεμαν. «Γαλήνια. Επιβλητική. Είστε μέλος της οικογένειας;»

«Όχι ακριβώς». Ο επιθεωρητής έδειξε την αστυνομική του ταυτότητα με την ελπίδα ότι η επίφαση ειλικρίνειας προοριζόταν αποκλειστικά για τους συγγενείς. Δεν ήταν έτσι. Δυστυχώς.

«Τραγικό να χαθεί μια ζωή τόσο νέα μ' αυτόν τον τρόπο» συνέχισε ο τελετάρχης χαμογελώντας με τα μάτια και ένωσε τις παλάμες. Τα δάχτυλά του ήταν αφύσικα λιγνά και κυρτά.

«Θα ήθελα να ρίξω μια ματιά στα ρούχα που φορούσε η νεκρή όταν τη βρήκαν» είπε ο Χάρι. «Μου ανέφεραν από το γραφείο σας ότι τα έχετε εδώ».

Ο Σάντεμαν κατένευσε, έδωσε στον Χάρι μια λευκή πλαστική σακούλα και εξήγησε ότι τα είχε φέρει εκεί για την περίπτωση που θα εμφανίζονταν οι γονείς ή κάποιοι συγγενείς, ώστε να τους τα παραδώσει. Ο επιθεωρητής έψαξε μάταια για καμιά τσέπη στο μαύρο φόρεμα.

«Ψάχνετε για κάτι συγκεκριμένο;» ρώτησε ο άντρας σε αθώο τόνο καθώς χρυφοκοίταζε πάνω από τον ώμο του Χάρι.

«Ένα κλειδί σπιτιού» απάντησε εκείνος. «Εσείς δεν βρήκατε τίποτα όταν...» Το βλέμμα του στάθηκε για λίγο στα κυρτά δάχτυλα του Σάντεμαν. «...Όταν την ξεντύσατε;»

Ο άντρας έκλεισε τα μάτια και κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Το μόνο που υπήρχε κάτω από το φόρεμα ήταν το σώμα. Εκτός, φυσικά, από τη φωτογραφία στο παπούτσι».

«Τη φωτογραφία;»

«Ναι. Περίεργο δεν είναι; Τι έθιμα που έχουν! Είναι ακόμη μέσα στο παπούτσι της».

Ο Χάρι έβγαλε από τη σακούλα μια μαύρη ψηλοτάκουνη γόβα και την ίδια στιγμή αυλάκωσε το μυαλό του σαν αστραπή η εικόνα της Άννας στο άνοιγμα της πόρτας όταν εκείνος έφτασε στο διαμέρισμά της: μαύρο φόρεμα, μαύρα παπούτσια, κόκκινο στόμα.

Μια μικρή φωτογραφία με τσαλακωμένες γωνίες έδειχνε μια γυναίκα και τρία παιδιά στην παραλία. Πρέπει να ήταν ένα αναμνηστικό διακοπών από κάποιο παραθαλάσσιο μέρος της Νορβηγίας με μεγάλα λεία βράχια κοντά στο νερό και ψηλά πεύκα στους λόφους στο βάθος.

«Ήρθε κανείς από την οικογένεια;» ρώτησε ο επιθεωρητής.

«Μόνο ο θεός της. Συνοδευόμενος, φυσικά, από έναν συνάδελφό σας».

«Φυσικά;»

«Ναι, απ' ό,τι πληροφορήθηκα, εκτίει ποινή».

Ο Χάρι δεν απάντησε. Ο τελετάρχης έσκυψε μπροστά καμπουριάζοντας με τέτοιο τρόπο, ώστε το μικρό κεφάλι του χώθηκε ανάμεσα στους ώμους του κάνοντάς τον να μοιάζει με όρνεο. «Ποιος ξέρει τι έχει κάνει». Η ψιθυριστή φωνή του ακουγόταν σαν κρώξιμο. «Για να μην του επιτρέπουν καν να παραστεί στην κηδεία».

Ο επιθεωρητής ξερόβηξε. «Μπορώ να τη δω;»

Ο Σάντεμαν φάνηκε να απογοητεύεται, αλλά ένευσε ευγενικά προς το ένα από τα δύο φέρετρα.

Όπως κάθε φορά, ο Χάρι θαύμασε πόσο μια καλή επαγγελματική δουλειά μπορούσε να ομορφύνει ένα πτώμα. Η Άννα φαινόταν πράγματι γαλήνια. Άγγιξε το μέτωπό της. Ήταν σαν να άγγιζε μάρμαρο.

«Τι είναι αυτό το μενταγιόν;» ρώτησε.

«Από χρυσά νομίσματα» απάντησε ο Σάντεμαν. «Το έφερε ο θείος της».

«Κι αυτό;» Ο Χάρι σήκωσε ένα μάτσο χαρτονομίσματα των εκατό πιασμένα με χοντρό, καφετί λάστιχο.

«Ένα άλλο δικό τους έθιμο».

«Ποιοι είναι αυτοί που αναφέρεις συνεχώς;»

«Δεν το ξέρατε;» Ένα χαμόγελο σχηματίστηκε στα λεπτά, υγρά χείλη του Σάντεμαν. «Η μακαρίτισσα ήταν Τσιγγάνα».

Στο Αρχηγείο της Αστυνομίας, όλα τα τραπέζια στην καντίνα ήταν πιασμένα από συναδέλφους απορροφημένους σε ζωηρές συζητήσεις. Εκτός από ένα. Ο επιθεωρητής πήγε κατευθείαν εκεί.

«Με τον καιρό θα γνωρίσεις κόσμο» είπε. Η Μπέτε σήκωσε τα μάτια φανερά απορημένη και ο Χάρι σκέφτηκε ότι ίσως είχαν περισσότερα κοινά οι δυο τους απ' ό,τι νόμιζε. Κάθισε και άφησε μια βιντεοκασέτα πάνω στο τραπέζι μπροστά του. «Είναι από το 7-Eleven, που βρίσκεται διαγώνια απέναντι από την τράπεζα. Η μέρα της ληστείας. Συν η καταγραφή της Πέμπτης, μία εβδομάδα πριν. Μπορείς να τη δεις μήπως υπάρχει τίποτα ενδιαφέρον;»

«Αν φαίνεται κάπου ο ληστής, εννοείς;» μουρμούρισε η Μπέτε με το στόμα γεμάτο ψωμί και πατέ συκωτιού.

Ο Χάρι περιεργάστηκε το πακέτο με το φαγητό που έφερε μαζί της στη δουλειά. «Πάντα ελπίζει κανείς» απάντησε.

«Φυσικά» συμφώνησε η Μπέτε και τα μάτια της δάκρυσαν στην προσπάθειά της να καταπιεί άρον άρον την μπουκιά της. «Το 1993 έγινε ένοπλη ληστεία στο υποκατάστημα της Kreditkasse στη Φρόνιερ. Ο ληστής είχε μαζί του πλαστικές σακούλες με το λογότυπο της Shell για να βάλει μέσα τα λεφτά, οπότε ελέγξαμε τις κάμερες ασφαλείας στο κοντινότερο πρατήριο της Shell. Αποδείχτηκε ότι ο δράστης είχε αγοράσει τις σακούλες δέκα λεπτά πριν κάνει τη δουλειά. Με τα ίδια ρούχα, αλλά με το πρόσωπο ακάλυπτο. Σε μισή ώρα τον είχαμε πιάσει».

«Εμείς. πριν από οχτώ χρόνια;» ρώτησε ο Χάρι χωρίς να σκεφτεί.

Το πρόσωπο της γυναίκας άλλαξε χρώμα σαν φανάρι της τροχαίας. Άρπαξε από το πακέτο της μια φέτα ψωμί και προσπάθησε να κρυφτεί πίσω της. «Ο πατέρας μου» μουρμούρισε.

«Συγγνώμη. Δεν το εννοούσα έτσι».

«Δεν πειράζει» αποκρίθηκε εκείνη βιαστικά.

«Ο πατέρας σου...»

«Σκοτώθηκε» είπε η Μπέτε. «Πάει πολύς καιρός».

Ο επιθεωρητής έμεινε σιωπηλός παρατηρώντας τα χέρια του και ακούγοντάς τη να μασάει.

«Γιατί πήρες και την κασέτα της εβδομάδας πριν από τη ληστεία;» ρώτησε τελικά η Μπέτε.

«Ο κάδος» είπε ο Χάρι.

«Τι συμβαίνει με τον κάδο;»

«Τηλεφώνησα στην εταιρεία που τους προμηθεύει και πήρα πληροφορίες. Την παραγγελία έκανε μια Πέμπτη κάποιος Στάιν Σέμπσταντ από την οδό Ιντουστρί και ο κάδος παραδόθηκε στη συμφωνημένη τοποθεσία, ακριβώς έξω από το 7-Eleven, την επόμενη μέρα. Υπάρχουν δύο άνθρωποι με αυτό το όνομα στο Όσλο. οι οποίοι αρνήθηκαν ότι έχουν παραγγείλει ποτέ κάδο σκουπιδιών. Η θεωρία μου είναι ότι ο ίδιος ο ληστής ζήτησε να τον τοποθετήσουν εκεί για να κρύβει τη θέα από τη βιτρίνα, ώστε να μην τον πιάσει η κάμερα του μαγαζιού να διασχίζει τον δρόμο φεύγοντας από την τράπεζα. Αν τώρα έκανε ανίχνευση τοποθεσίας γύρω από το 7-Eleven την ίδια μέρα που έδωσε την παραγγελία για τον κάδο, δεν αποκλείεται να δούμε κάποιον να αντικρίζει την κάμερα μέσα στο μαγαζί και μετά να κοιτάζει έξω από την τζαμαρία προς την πλευρά της τράπεζας, ελέγχοντας γωνίες και τα λοιπά».

«Με λίγη τύχη, δεν αποκλείεται. Αν και ο μάρτυρας έξω από το 7-Eleven είπε πως ο ληστής φορούσε ακόμη την κουκούλα όταν διέσχισε τον δρόμο. Άρα γιατί να σκοτιστεί να τοποθετήσει τον κάδο;»

«Ίσως το αρχικό σχέδιο ήταν να βγάλει την κουκούλα πριν διασχίσει τον δρόμο». Ο Χάρι αναστέναξε. «Δεν ξέρω. Το μόνο σίγουρο είναι ότι κάτι δεν πάει καλά μ' αυτόν τον πράσινο κάδο. Είναι εκεί μία εβδομάδα τώρα και, εκτός από σκόρπιους περαστικούς που πετάνε κανένα σκουπίδι τυχαία, δεν τον χρησιμοποιεί κανένας».

«Εντάξει» είπε η Μπέτε. Πήρε τη βιντεοκασέτα και σηκώθηκε.

«Και κάτι ακόμα» τη σταμάτησε ο Χάρι. «Τι ξέρεις για τον Ράσκολ Μπάξερ;»

«Τον Ράσκολ;» Η γυναίκα συνοφρυώθηκε. «Ήταν κάτι σαν μυθική μορφή μέχρι που παραδόθηκε. Αν αληθεύουν οι φήμες, με τον άλφα ή βήτα τρόπο έχει βάλει το χέρι του στο ενενήντα τοις εκατό των τραπεζικών ληστειών στο Όσλο. Η γνώμη μου είναι ότι μπορεί να υποδείξει οποιονδήποτε έχει επιχειρήσει να ληστέψει τράπεζα στην πόλη τα τελευταία είκοσι χρόνια».

«Ωστε γι' αυτό τον χρησιμοποιεί ο Ίβαρσον. Πού τον έχουν;»

Η Μπέτε έδειξε πάνω από τον ώμο της με τον αντίχειρα. «Στην Πτέρυγα Α, εδώ δίπλα».

«Στη φυλακή Μπούτσεν;»

«Ναι. Και δεν έχει πει ούτε λέξη σε αστυνομικό σε όλη τη διάρκεια της ποινής του».

«Και τι είναι αυτό που κάνει τον Ίβαρσον να πιστεύει ότι εκείνος θα καταφέρει να του αποσπάσει κάτι;»

«Βρήκε επιτέλους κάτι που θέλει ο Ράσκολ και θα το χρησιμοποιήσει για να διαπραγματευτεί μαζί του. Στην Μπούτσεν λένε ότι αυτό είναι το μοναδικό πράγμα που έχει ζητήσει ο κρατούμενος από τη μέρα που μπήκε στη φυλακή: την άδεια να πάει στην κηδεία μιας ανιψιάς του».

«Αλήθεια;» ρώτησε ο Χάρι ελπίζοντας ότι η έκφρασή του δεν αποκάλυπτε τίποτα.

«Η κηδεία της θα γίνει μεθαύριο και ο Ράσκολ έστειλε κατεπείγον αίτημα στον διευθυντή της φυλακής για να του επιτραπεί να παρευρεθεί».

Η Μπέτε έφυγε, αλλά ο Χάρι έμεινε λίγη ώρα ακόμη στο τραπέζι. Το διάλειμμα για φαγητό είχε τελειώσει και ο κόσμος αραιώνει στην καντίνα. Τη διηύθυνε μια κρατική εταιρεία κέτερινγκ και υποτίθεται ότι ήταν άνετα και βολικά εκεί μέσα, οπότε ο Χάρι προτιμούσε να τρώει έξω στην πόλη. Όμως θυμήθηκε ξαφνικά ότι εκεί είχε χορέψει εκείνο τον χορό με τη Ράκελ στο χριστουγεννιάτικο πάρτι της Υπηρεσίας. Ακριβώς εκεί είχε πάρει την απόφαση να κάνει την πρώτη κίνηση. Ή μήπως είχε κάνει η Ράκελ την πρώτη κίνηση; Θυμόταν ακόμη την αίσθηση της καμπύλης της πλάτης της στην παλάμη του.

Η Ράκελ.

Σε δύο μέρες θα έθαβαν την Άννα και κανείς δεν είχε ούτε την παραμικρή αμφιβολία ότι έβαλε η ίδια τέλος στη ζωή της. Ο Χάρι ήταν ο μόνος που είχε βρεθεί στο σπίτι της εκείνο το βράδυ και θα μπορούσε ίσως να τους διαψεύσει, αλλά δεν θυμόταν απολύτως τίποτα. Γιατί, λοιπόν, να πήγαινε γυρεύοντας για μπελάδες; Θα έχανε τα πάντα και τίποτα δεν θα κέρδιζε. Αν μη τι άλλο, γιατί να μην ξεχνούσε την υπόθεση για χάρη του εαυτού του και της Ράκελ;

Ακούμπησε τους αγκώνες στο τραπέζι και έπιασε με τα δυο του χέρια το κεφάλι του.

Αν ήταν σε θέση να τους διαψεύσει, θα το έκανε;

Στο διπλανό τραπέζι όλα τα κεφάλια στράφηκαν όταν ακούστηκε το απότομο σύρσιμο της μεταλλικής καρέκλας στο πάτωμα. Παρακολούθησαν τον ψηλό αστυνομικό με τα κοντοκουρεμένα μαλλιά, τα μακριά πόδια και την ελαφριά καμπούρα να φεύγει με μεγάλα, γρήγορα βήματα από την καντίνα.

Τύχη

Το καμπανάκι της πόρτας χτύπησε δυνατά όταν οι δύο άντρες όρμησαν στο σκοτεινό, γεμάτο εμπορεύματα μαγαζάκι. Το Ψίλικατζίδικο & Καπνοπωλείο του Έλμερ ήταν από τα τελευταία του είδους, με περιοδικά για το αυτοκίνητο, το κυνήγι και το ψάρεμα στον έναν τοίχο, σοφτ πορνό, πούρα και τσιγάρα στον άλλο και, πάνω στον πάγκο του ταμείου, τρεις στήλες με κουπόνια στοιχημάτων, ανάμεσα σε ιδρωμένα ματσάκια καραμέλες γλυκορίζας και ξεραμένα, καφετιά γουρουνάκια-αμυγδαλωτά με κορδελίτσα στον λαιμό που είχαν ξεμείνει από τα περσινά Χριστούγεννα.

«Ίσα που προλάβετε» είπε ο Έλμερ, ένας λεπτός, φαλακρός εξηντάρης με μούσι και έντονη βόρεια προφορά.

«Πωπώ, ήταν πολύ ξαφνική μπόρα» συμφώνησε ο Χάλβορσεν τινάζοντας τη βροχή από τους ώμους του.

«Τυπικό φθινόπωρο στο Όσλο» σχολίασε ο βόρειος σε εξεζητημένη μπούκμολ. «Ή ξηρασία ή κατακλυσμός. Είκοσι Camel;»

Ο Χάρι κατένευσε και έβγαλε το πορτοφόλι του.

«Και δύο ξυστά για τον νεαρό αστυνόμο;» Ο Έλμερ έδωσε τις καρτέλες στον Χάλβορσεν, ο οποίος του χαμογέλασε πλατιά και τις έχωσε γρήγορα στην τσέπη του.

«Πειράζει αν το καπνίσω εδώ μέσα, Έλμερ;» ρώτησε ο Χάρι κοιτώντας την καταρρακτώδη βροχή που μαστίγωνε το έρημο πεζοδρόμιο έξω από τα βρόμικα τζάμια της βιτρίνας.

«Κάθε άλλο» είπε ο Έλμερ καθώς τους έδινε τα ρέστα τους. «Το δηλητήριο και ο τζόγος είναι το καθημερινό ψωμί μου».

Έπειτα έσκυψε και τρύπωσε κάτω από μια στραβοκρεμασμένη καφέ κουρτίνα, πίσω από την οποία ακουγόταν το γουργούρισμα μιας καφετιέρας.

«Να η φωτογραφία» είπε ο Χάρι. «Από σένα θέλω μόνο να βρεις ποια είναι η γυναίκα».

«Μόνο;» Ο Χάλβορσεν μελέτησε την τσαλακωμένη, λίγο θολή φωτογραφία που του έδωσε ο επιθεωρητής.

«Ξεκίνα βρίσκοντας πρώτα πού έχει τραβηχτεί» συνέχισε τις οδηγίες ο Χάρι ενώ την ίδια στιγμή τον έπιασε μια άγρια κρίση βήχα καθώς προσπάθησε να μιλήσει κρατώντας ταυτόχρονα τον καπνό στα πνευμόνια του. «Μοιάζει για τόπο διακοπών. Αν είναι, θα υπάρχει σίγουρα ένα μικρό παντοπωλείο εκεί γύρω ή κάποιος που νοικιάζει σαλέ, τέτοια πράγματα. Αν η οικογένεια στη φωτογραφία επισκέπτεται τακτικά το μέρος, κάποιος απ' αυτούς που δουλεύουν εκεί θα ξέρει ποιοι είναι. Μόλις το μάθεις, αφήνεις τα υπόλοιπα σ' εμένα».

«Και όλα αυτά επειδή η φωτογραφία ήταν στο παπούτσι της;»

«Δεν είναι συνηθισμένο μέρος να φυλάει κανείς φωτογραφίες. Έτσι δεν είναι;»

Ο Χάλβορσεν ανασήκωσε τους ώμους και κινήθηκε προς την πόρτα και τη βροχή.

«Δεν πρόκειται να σταματήσει» τον προειδοποίησε ο Χάρι.

«Το ξέρω, αλλά πρέπει να πάω στο σπίτι μου».

«Γιατί;»

«Για κάτι που λέγεται προσωπική ζωή. Κάτι που εσένα δεν σε ενδιαφέρει».

Ο Χάρι μιμήθηκε ένα χαμόγελο για να του δείξει ότι το είχε πάρει ως φιλικό πείραγμα. «Καλά να περάσεις».

Το χαμπανάκι χτύπησε δυνατά και η πόρτα έκλεισε με κρότο πίσω από τον Χάλβορσεν. Ο επιθεωρητής έμεινε να καπνίσει το τσιγάρο του και, ενώ μελετούσε τη συλλογή αναγνωστικού υλικού του Έλμερ, αναλογίστηκε πόσο λίγα ενδιαφέροντα μοιραζόταν με τον μέσο Νορβηγό. Μήπως επειδή είχε πάψει πια να έχει ενδιαφέροντα; Και η μουσική; Ναι, αλλά κανείς δεν είχε γράψει

τίποτα της προκοπής τα τελευταία δέκα χρόνια. ούτε καν τα παλιά του είδωλα. Οι ταινίες; Αν έβγαине αυτόν τον καιρό από σινεμά χωρίς να αισθάνεται ότι του έχουν κάνει λοβοτομή, θεωρούσε τον εαυτό του πολύ τυχερό. Αυτά. Με άλλα λόγια, το μόνο που τον ενδιέφερε ακόμη ήταν να βρίσκει ενόχους και να τους κλείνει στη φυλακή. Όμως, ούτε καν αυτό δεν έκανε την καρδιά του να χτυπά όπως άλλοτε. Και το τρομακτικό ήταν, συλλογίστηκε ακουμπώντας το χέρι στον κρύο, λείο πάγκο του Έλμερ, ότι αυτή η κατάσταση δεν τον πείραζε διόλου. Το γεγονός ότι είχε αφηθεί. Αισθανόταν απελευθερωμένος που γερνούσε.

Το καμπανάκι της πόρτας χτύπησε δυνατά.

«Ξέχασα να σου πω για έναν τύπο που φέραμε μέσα χτες βράδυ για παράνομη κατοχή όπλου» είπε ο Χάλβορσεν. «Ρόι Κίνσβικ, ένας από τους σκίνχεντ στην πιτσαρία του Χέρμπερτ». Στεκόταν ακριβώς έξω από την πόρτα, με τη βροχή να χορεύει γύρω από τα βρεγμένα παπούτσια του.

«Μμ;»

«Ήταν φανερά τρομοκρατημένος, οπότε του πρότεινα να μου δώσει κάποια χρήσιμη πληροφορία και να τον αφήσω».

«Και λοιπόν;»

«Είπε ότι είχε δει τον Σβέρε Όλσεν στην Γκρουνερλέκα τη νύχτα που δολοφονήθηκε η Έλεν».

«Και τι μ' αυτό; Έχουμε ήδη αρκετούς μάρτυρες που το επιβεβαιώνουν».

«Ναι, αλλά αυτός είδε τον Όλσεν καθισμένο σε ένα αυτοκίνητο να μιλά με κάποιον».

Το τσιγάρο του Χάρι έπεσε στο πάτωμα. Το αγνόησε.

«Ξέρει ποιος ήταν;» ρώτησε αργά.

Ο Χάλβορσεν κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Όχι. Αναγνώρισε μόνο τον Όλσεν».

«Πήρες καμιά περιγραφή;»

«Θυμήθηκε μόνο πως τότε είχε σκεφτεί ότι ο τύπος έμοιαζε με αστυνομικό. Είπε όμως πως μάλλον θα τον αναγνώριζε αν τον ξανάβλεπε».

Ο Χάρι ένωσε να ιδρώνει απότομα κάτω από το πανωφόρι του. Πρόφερε την κάθε λέξη με μεγάλη προσοχή: «Μπορεί να πει τι αυτοκίνητο ήταν;».

«Όχι. το προσπέρασε βιαστικά».

Ο επιθεωρητής κούνησε το κεφάλι σέρονοντας μηχανικά την παλάμη του πέρα δώθε πάνω στον πάγκο.

Ο Χάλβορσεν έβηξε για να τραβήξει την προσοχή του. «Νομίζει ότι ήταν ένα σπορ αυτοκίνητο».

Ο Χάρι πρόσεξε το τσιγάρο του που κάπνιζε στο πάτωμα. «Χρώματος;»

Ο Χάλβορσεν σήκωσε απολογητικά τις παλάμες.

«Κόκκινο;» ρώτησε ο Χάρι με πνιχτή, βραχνή φωνή.

«Τι είπες;»

Ο επιθεωρητής όρθωσε το κορμί του. «Τίποτα. Θυμήσου το όνομα που σου ζήτησα. Και πήγαινε στο σπίτι σου να ζήσεις τη ζωή σου».

Το καμπανάκι της πόρτας χτύπησε δυνατά.

Ο Χάρι σταμάτησε να χαϊδεύει τον πάγκο, αλλά δεν τράβηξε το χέρι. Ξαφνικά ένωσε σαν να ακουμπούσε κρύο μάρμαρο.

Η Άστριντ Μόνσεν ήταν σαράντα πέντε ετών και έβγαζε το ψωμί της μεταφράζοντας γαλλική λογοτεχνία στο γραφειάκι της μέσα στο διαμέρισμά της στην οδό Σόργκενφρι. Άντρας δεν υπήρχε στη ζωή της, είχε όμως μια κασέτα με γαβγίσματα σκύλου που την έβαζε να παίζει τις νύχτες. Ο Χάρι άκουσε πρώτα τα βήματά της και στη συνέχεια θορύβους από τουλάχιστον τρεις κλειδαριές πριν ανοίξει η πόρτα μια χαραμάδα και φανεί ένα μικρό πρόσωπο γεμάτο φακίδες να τον κοιτάζει ερευνητικά κάτω από έναν πελώριο μαύρο θύσανο.

«Ωχ!» αναφώνησε η γυναίκα βλέποντας την ψηλή αντρική φιγούρα στο κατώφλι της.

Το πρόσωπό της του ήταν άγνωστο, είχε όμως έντονα την αίσθηση ότι κάπου την είχε ξαναδεί. Προφανώς επειδή η Άννα

τού είχε περιγράψει κάποτε την τρομερή γειτόνισσά της με όλες τις λεπτομέρειες.

«Χάρι Χόλε του Τμήματος Ανθρωποκτονιών» είπε δείχνοντάς της το σήμα του. «Συγγνώμη που σας ενοχλώ τέτοια ώρα. Έχω να σας κάνω μερικές ερωτήσεις για τη βραδιά που πέθανε η Άννα Μπέτσεν».

Δοκίμασε να της χαμογελάσει καθησυχαστικά βλέποντας ότι της ήταν αδύνατο να πάψει να τον κοιτάζει με το στόμα ανοιχτό. Με τη γωνία του ματιού του έπιασε μια μικρή κίνηση πίσω από το τζάμι της πόρτας του διπλανού διαμερίσματος.

«Μπορώ να περάσω, δεσποινίς Μόνσεν; Δεν θα μας πάρει πάνω από ένα λεπτό».

Η Άστριντ Μόνσεν έκανε δύο βήματα πίσω και ο Χάρι άρπαξε την ευκαιρία και γλίστρησε στο διαμέρισμα τραβώντας την πόρτα πίσω του. Τώρα μπορούσε να δει την άφρο κόμμωση σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια. Τα μαλλιά ήταν κατσαρωμένα, κατάμαυρα, προφανώς βαμμένα, και κύκλωναν το μικρό κεφάλι σαν τεράστια υδρόγειος σφαίρα.

Στάθηκαν ο ένας απέναντι στον άλλον στο χολ, κάτω από τη λάμπα εξοικονόμησης ενέργειας, ανάμεσα σε ένα μπουκέτο ξεραμένα λουλούδια και μια καδραρισμένη αφίσα από το Μουσείο Σαγκάλ της Νίκαιας.

«Με έχετε ξαναδεί άλλη φορά;» ρώτησε ο Χάρι.

«Τι... τι εννοείτε;»

«Ρωτώ απλώς αν με έχετε ξαναδεί ποτέ. Μετά θα περάσω και στα υπόλοιπα».

Το στόμα της γυναίκας άνοιξε και έκλεισε. Ύστερα κούνησε αποφασιστικά το κεφάλι της. Αρνητικά.

«Ωραία» είπε ο Χάρι. «Ήσασταν εδώ τη νύχτα της Δευτέρας;»

Η Άστριντ Μόνσεν κατένευσε. Με επιφύλαξη.

«Είδατε ή ακούσατε κάτι;»

«Τίποτα» απάντησε εκείνη. Πολύ βιαστικά, κατά τη γνώμη του Χάρι.

«Μη βιάζεστε, σκεφτείτε το καλά» της είπε συνδυάζοντας

την προτροπή με μια απόπειρα φιλικού χαμόγελου, που δεν ανήκε στις εκφράσεις του ρεπερτορίου του στις οποίες είχε εξασκηθεί περισσότερο.

«Τίποτα...» επανέλαβε η γυναίκα αναζητώντας με τη ματιά της την πόρτα πίσω από τον Χάρι. «Απολύτως».

Έξω στον δρόμο άναψε τσιγάρο. Είχε ακούσει την Άστριντ Μόνσεν να διπλοκλειδώνει με το που έκλεισε την πόρτα της πίσω του. Την καημένη. Ήταν η τελευταία στη λίστα του και ήταν πλέον σε θέση να συμπεράνει με ασφάλεια ότι κανένας δεν είχε δει ούτε είχε ακούσει αυτόν ή οποιονδήποτε άλλο στη σκάλα της πολυκατοικίας τη νύχτα που πέθανε η Άννα.

Έπειτα από δύο ρουφηξιές πέταξε το τσιγάρο του.

Πίσω στο σπίτι κάθισε στην πολυθρόνα του κοιτώντας για κάμποση ώρα το κόκκινο φωτάκι να αναβοσβήνει στον αυτόματο τηλεφωνητή, πριν αποφασίσει τελικά να πατήσει το κουμπί για τα μηνύματα. Ήταν η Ράκελ που τον καληνύχτισε και ένας δημοσιογράφος που ήθελε ένα σχόλιο για τις δύο πρόσφατες ληστείες στις τράπεζες. Μετά γύρισε την κασέτα πίσω και άκουσε ξανά το μήνυμα της Άννας: «...Μπορείς να φορέσεις εκείνο το μπλουτζίν που ξέρεις ότι μου αρέσει πάρα πολύ;».

Έτριψε το πρόσωπό του. Ύστερα έβγαλε την κασέτα από το μηχάνημα και την πέταξε στον σκουπιδοτενεκέ. Έξω μουρμούριζε η βροχή, μέσα ο Χάρι έκανε ζάπινγκ: γυναικείο χάντμπολ, σαπουνόπερες, ένα τηλεπαιχνίδι όπου μπορούσες να γίνεις εκατομμυριούχος. Κόλλησε σε ένα σουηδικό κανάλι, σε μια συζήτηση μεταξύ ενός φιλοσόφου και ενός ανθρωπολόγου σχετικά με την έννοια της εκδίκησης. Ο ένας υποστήριζε ότι μια χώρα όπως οι ΗΠΑ, που υπερασπίζεται συγκεκριμένες αξίες όπως η ελευθερία και η δημοκρατία, έχει την ηθική ευθύνη να εκδικείται για τρομοκρατικές επιθέσεις στο έδαφός της, γιατί αποτελούν ταυτόχρονα επιθέσεις ενάντια στις αξίες της. «Μόνο η θέληση για αντεκδίκηση –και η πραγμάτωσή της– μπορεί να προστατέψει έναν τόσο ευαίσθητο θεσμό όπως η δημοκρατία».

«Και όταν οι ίδιες οι αξίες που υπερασπίζεται η δημοκρατία καταλύονται στο όνομα της εκδίκησης;» αντέτεινε ο συνομιλητής του. «Τι γίνεται όταν παραβιάζονται τα δικαιώματα ενός άλλου έθνους, όπως αυτά ορίζονται από τη διεθνή νομοθεσία; Τι είδους αξίες υπερασπίζεται κανείς όταν στερεί από αθώους πολίτες τα δικαιώματά τους, με αιτιολογικό την καταδίωξη και την τιμωρία των ενόχων; Δεν είναι ηθική αξία το να στρέφει κανείς το άλλο μάγουλο;»

«Το πρόβλημα είναι ότι έχουμε μόνο δύο μάγουλα» σχολίασε ο άλλος με ένα χαμόγελο. «Δεν συμφωνείτε;»

Ο Χάρι έκλεισε την τηλεόραση. Σκέφτηκε να τηλεφωνήσει στη Ράκελ, αλλά η ώρα ήταν μάλλον περασμένη. Δοκίμασε να χώσει τη μύτη του σε ένα βιβλίο του Τζιμ Τόμσον, αλλά ανακάλυψε ότι οι ενδιαμέσες σελίδες από την είκοσι τρία μέχρι και την τριάντα οχτώ έλειπαν. Σηκώθηκε και άρχισε να βηματίζει πάνω κάτω στο δωμάτιο. Άνοιξε το ψυγείο και απέμεινε να κοιτάξει με θυμό ένα κομμάτι άσπρο τυρί και ένα βαζάκι μαρμελάδα φράουλα. Ήθελε κάτι να βάλει στο στόμα του, αλλά δεν ήξερε τι. Κοπάνησε νευριασμένος την πόρτα του ψυγείου. Ποιον πήγαινε να κοροϊδέψει; Αυτό που ήθελε ήταν ένα ποτό.

Στις δύο μετά τα μεσάνυχτα ξύπνησε και ήταν ακόμη στην πολυθρόνα του, με τα ρούχα. Σηκώθηκε, πήγε στο μπάνιο και ήπιε ένα ποτήρι νερό.

«Σκατά» είπε στον εαυτό του στον καθρέφτη. Πήγε στην κρεβατοκάμαρα και άνοιξε τον υπολογιστή του. Στο Διαδίκτυο βρήκε εκατόν τέσσερα άρθρα στα νορβηγικά για την αυτοκτονία, αλλά ούτε ένα για την εκδίκηση, μόνο λέξεις κλειδιά και συνδέσμους που παρέπεμπαν στα κίνητρα της εκδίκησης, όπως αυτά εμφανίζονται στη λογοτεχνία και στην ελληνική μυθολογία. Πάνω που ήταν έτοιμος να κλείσει τον υπολογιστή, θυμήθηκε ότι είχε να ελέγξει το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του σχεδόν δύο εβδομάδες. Είχε δύο μηνύματα. Το πρώτο ήταν από τον πάροχο υπηρεσιών Διαδικτύου, που τον προειδοποιούσε πριν από δέκα μέρες ότι η υπηρεσία επρόκειτο να διακοπεί. Το

δεύτερο ήταν από τη διεύθυνση anna.beth@chello.no. Άνοιξε το μήνυμα και το διάβασε: Γεια σου, Χάρι. Μην ξεχάσεις το κλειδί. Άννα. Είχε σταλεί δύο ώρες πριν πάει να τη συναντήσει για τελευταία φορά. Διάβασε ξανά το μήνυμα. Τόσο σύντομο. Τόσο... οικείο. Υπέθεσε ότι κάπως έτσι επικοινωνούν οι άνθρωποι μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Γεια σου, Χάρι. Στους τρίτους πρέπει να φαινόταν σαν να ήταν παλιοί καλοί φίλοι, αλλά στην πραγματικότητα είχαν βρεθεί μόνο για ενάμιση μήνα πριν από χρόνια και ο Χάρι δεν ήξερε καν ότι η Άννα είχε το e-mail του.

Όταν αποκοιμήθηκε τελικά, είδε στον ύπνο του ότι στεκόταν μέσα στην τράπεζα με ένα όπλο στο χέρι και πάλι. Οι άνθρωποι γύρω του ήταν όλοι από μάρμαρο.

Γκάτζο

«Φανταστικός καιρός σήμερα» δήλωσε ο Μπιγάρνε Μέλερ μπαίνοντας με φούρια στο γραφείο του Χάρι και του Χάλβορσεν το επόμενο πρωί.

«Εσύ βλέπεις έξω και ξέρεις. Έχεις παράθυρο» είπε ο Χάρι χωρίς να σηκώσει τα μάτια από το φλιτζάνι του καφέ του. «Και καινούργια καρέκλα» πρόσθεσε όταν ο Μέλερ βούλιαξε στο σαραβαλιασμένο κάθισμα του Χάλβορσεν, που έβγαλε ένα πονεμένο στρίγκλισμα διαμαρτυρίας.

«Τι τρέχει;» είπε ο Μέλερ. «Πάλι τις κακές σου έχεις σήμερα;»

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Κοντεύω τα σαράντα κι αρχίζει να μου αρέσει η γκρίνια. Πειράζει;»

«Καθόλου. Παρεμπιπτόντως, χαίρομαι που σε βλέπω καλοντυμένο».

Ο επιθεωρητής σήκωσε τα πέτα του σακακιού του σαν να είχε μόλις ανακαλύψει ότι φορούσε μαύρο κοστούμι.

«Είχαμε σύσκεψη των επικεφαλής των Τμημάτων χτες» συνέχισε ο Μέλερ. «Θέλεις τη σύντομη ή την ευρύτερη εκδοχή;»

Ο Χάρι ανακάτεψε τον καφέ του με ένα μολύβι. «Πρέπει να σταματήσουμε να ερευνούμε την υπόθεση της Έλεν. Αυτό δεν είναι;»

«Η υπόθεση έχει κλείσει εδώ και καιρό, Χάρι. Και ο επικεφαλής της Σήμανσης λέει ότι τους πιέζεις κάθε τρεις και λίγο να ελέγξουν κάθε λογής παλιά στοιχεία».

«Χτες βρήκαμε έναν καινούργιο μάρτυρα που...»

«Πάντα υπάρχει ένας καινούργιος μάρτυρας, Χάρι. Οι άνθρωποι απλώς μπουχτίσαν, δεν θέλουν άλλο».

«Μα...»

«Το κλείσαμε, Χάρι. Λυπάμαι».

Βγαίνοντας από την πόρτα, ο Μέλερ στράφηκε και τον κοίταξε. «Πήγαινε έναν περίπατο να ξεσκάσεις. Μπορεί να είναι η τελευταία liaκάδα για πολύ καιρό».

«Κυκλοφορεί μια φήμη ότι έχει liaκάδα έξω» είπε ο Χάρι μπαίνοντας στο Σπίτι του Πόνου όπου βρισκόταν η Μπέτε. «Έτσι, για να σε ενημερώσω».

«Σβήσε το φως» αποκρίθηκε εκείνη. «Θα σου δείξω κάτι».

Στο τηλέφωνο ακουγόταν ενθουσιασμένη, αλλά δεν του είχε εξηγήσει τον λόγο. Έπιασε το τηλεχειριστήριο. «Δεν βρήκα τίποτα στην κασέτα από τη μέρα που έγινε η παραγγελία του κάδου, αλλά ρίξε μια ματιά στην κασέτα από τη μέρα της ληστείας».

Ο Χάρι είδε στην οθόνη το 7-Eleven. Διέκρινε τον ψηλό πράσινο κάδο έξω από τη βιτρίνα, τα ντόνατς πάνω στον πάγκο του ταμείου, το πίσω μέρος του κεφαλιού, την πλάτη και τη σχισμή του πισινού του νεαρού με τον οποίο είχε μιλήσει την προηγούμενη μέρα. Εξυπηρετούσε ένα κορίτσι που είχε αγοράσει γάλα, προφυλακτικά και το *Cosmopolitan*.

«Η ώρα είναι 15:05, δηλαδή περίπου ένα τέταρτο πριν από τη ληστεία. Και τώρα κοιτά».

Το κορίτσι πήρε τα ψώνια του κι έφυγε. Ο επόμενος στην ουρά, ένας άντρας με μαύρη ολόσωμη φόρμα και μυτερό σκούφο με καλύμματα για τα αυτιά, κατεβασμένο μέχρι τα φρύδια, έδειξε κάτι πάνω στον πάγκο. Κρατούσε το κεφάλι σκυφτό για να μη φαίνεται το πρόσωπό του. Κάτω από τη μασχάλη του είχε ένα διπλωμένο μαύρο σακ βουαγιάζ.

«Τι διάβολο!» ψιθύρισε ο Χάρι.

«Είναι ο Εκτελεστής» είπε η Μπέτε.

«Είσαι σίγουρη; Κυκλοφορούν πολλοί με φόρμες εργασίας και ο ληστής δεν φορούσε σκούφο».

«Όταν θα φύγει από το ταμείο, θα διαπιστώσεις ότι φορά τα ίδια παπούτσια με αυτά στο βίντεο της ληστείας. Και πρόσεξε το φούσκωμα στο αριστερό πλευρό του. Είναι το AG3».

«Το έχει κολλήσει στο κορμί του με ταινία. Μα τι γυρεύει μέσα στο 7-Eleven;»

«Περιμένει το θωρακισμένο φορτηγάκι και χρειάζεται ένα παρατηρητήριο απ' όπου δεν θα κινεί υποψίες. Έχει ερευνήσει την περιοχή και ξέρει ότι το όχημα της χρηματοποστολής φτάνει στην τράπεζα μεταξύ 3:15 και 3:20. Στο μεταξύ, δεν γίνεται να τριγυρίζει στον δρόμο φορώντας κουκούλα και κάνοντας ξεκάθαρες τις προθέσεις του, οπότε χρησιμοποιεί έναν σκούφο που κρύβει αρκετά το πρόσωπό του. Όταν πλησιάζει το ταμείο, αν κοιτάξεις πολύ προσεκτικά, θα δεις ένα μικρό φωτεινό παραλληλόγραμμο να αντανακλά πάνω στην ταμειακή μηχανή. Είναι αντανάκλαση γυαλιού. Φοράς γυαλιά, κάθαρμα, ε;» είπε η Μπέτε ψιθυριστά, γρήγορα, σε έναν οργισμένο τόνο που ο Χάρι πρώτη φορά την άκουγε να χρησιμοποιεί. «Προφανώς ξέρει ότι υπάρχει κάμερα πάνω από το ταμείο του 7-Eleven. Δεν δείχνει καθόλου το πρόσωπό του. Δες πώς εκμεταλλεύεται τις γωνίες! Σ' αυτό είναι πολύ καλός. Τον παραδέχομαι».

Ο νεαρός πίσω από το ταμείο έδωσε στον άντρα με τη μαύρη φόρμα ένα ντόνατ και πήρε τις δέκα κορόνες που του άφησε.

«Εδώ είμαστε».

«Ακριβώς» είπε η Μπέτε. «Δεν φορά γάντια. Όμως δεν έχει αγγίξει τίποτα μέσα στο μαγαζί. Να, τώρα φαίνεται κι εκείνο το μικρό φωτεινό παραλληλόγραμμο που σου έλεγα».

Ο Χάρι δεν έβγαλε μιλιά.

Ο άντρας με την ολόσωμη μαύρη φόρμα βγήκε από το μαγαζί ενώ ο νεαρός εξυπηρετούσε τον τελευταίο πελάτη στην ουρά.

«Μμ. Θα πρέπει να ξαναρχίσουμε να ψάχνουμε για μάρτυρες» είπε ο Χάρι και σηκώθηκε.

«Εγώ δεν είμαι τόσο αισιόδοξη» αποκρίθηκε η Μπέτε έχοντας πάντα το βλέμμα προσηλωμένο στην οθόνη. «Μην ξεχνάς πως μέχρι στιγμής βρέθηκε μόνο ένας να καταθέσει ότι είδε τον

Εκτελεστή να διαφεύγει σε ώρα αιχμής. Η καλύτερη κρυψώνα του ληστή είναι το ανώνυμο πλήθος».

«Σύμφωνοι. αλλά έχεις κάτι άλλο να προτείνεις;»

«Κάθισε, αλλιώς θα χάσεις το καλύτερο».

Παραξενεμένος ο Χάρι. της έριξε μια ματιά και στράφηκε πάλι προς την οθόνη. Ο νεαρός πίσω από το ταμείο είχε γυρίσει πρόσωπο προς την κάμερα και σκάλιζε τη μύτη του έχοντας χάσει ολόκληρο δάχτυλο στο ένα ρουθούνι.

«Εννοείς το καλύτερο κακάδι» μουρμούρισε στριφνά ο Χάρι.

«Κοίταξε τον κάδο έξω από τη βιτρίνα».

Το τζάμι αντιφέγγιζε, αλλά και πάλι μπορούσαν να δουν καθαρά τον άντρα με τη μαύρη φόρμα. Στεκόταν στο πεζοδρόμιο ανάμεσα στον πλαστικό κάδο και σε ένα παρκαρισμένο αυτοκίνητο, με την πλάτη γυρισμένη προς την κάμερα και το ένα χέρι ακουμπισμένο στο χείλος του κάδου. Φαινόταν να παρατηρεί την τράπεζα ενώ έτρωγε το γλυκό του. Το πάνινο σακ βουαγιάζ του ήταν αφημένο κάτω.

«Αυτό είναι το παρατηρητήριό του» είπε η Μπέτε. «Παρήγγειλε τον κάδο και ζήτησε να τοποθετηθεί στο συγκεκριμένο σημείο. Απλό και ευφυέςτατο. Έτσι μπορεί να περιμένει το θωρακισμένο φορτηγάκι χωρίς να τον πιάνει η κάμερα παρακολούθησης. Και πρόσεξε πώς στέκεται. Κατ' αρχάς οι μισοί περαστικοί δεν μπορούν να τον δουν λόγω του κάδου, ενώ αυτοί που μπορούν βλέπουν απλώς έναν τύπο με φόρμα εργασίας και σκούφο δίπλα από έναν κάδο: έναν εργάτη ή μάστορα ή υπάλληλο στις δημοτικές υπηρεσίες καθαριότητας. Με άλλα λόγια, τίποτα που να καταγράφεται στη μνήμη τους. Μην απορείς που δεν μας προέκυψαν μάρτυρες».

«Αφήνει ωραιότατα, χοντρά δακτυλικά αποτυπώματα πάνω στον κάδο» είπε ο Χάρι. «Κρίμα που εδώ και μια εβδομάδα δεν κάνει τίποτ' άλλο από το να βρέχει».

«Ναι. αλλά το γλυκό...»

«Τρώει και τα δακτυλικά του αποτυπώματα μαζί με αυτό» διαπίστωσε ο Χάρι αφήνοντας έναν αναστεναγμό.

«...Του φέρνει δίψα. Δες τι γίνεται παρακάτω».

Ο άντρας με τη μαύρη φόρμα έσκυψε, άνοιξε το φερμουάρ του σακ βουαγιάζ και τράβηξε από μέσα μια λευκή πλαστική σακούλα, απ' όπου έβγαλε ένα μπουκάλι.

«Κόκα κόλα» ψιθύρισε η Μπέτε. «Πριν έρθεις, ζουμάρισα στο μπουκάλι και πάγωσα το καφέ. Το μπουκάλι είναι γυάλινο».

Ο άντρας έπιασε το μπουκάλι από τον λαιμό για να βγάλει το καπάκι. Έστερα τέντωσε πίσω το κεφάλι, σήκωσε το μπουκάλι ψηλά και άρχισε να πίνει. Είδαν ακόμα και τις τελευταίες σταγόνες να πέφτουν, αλλά ο σκούφος έκρυβε και το ανοιχτό στόμα και ολόκληρο το πρόσωπό του. Έστερα έβαλε το μπουκάλι στην πλαστική σακούλα, την έδεσε και ετοιμάστηκε να την ξαναχώσει στο σακ βουαγιάζ όταν σταμάτησε ξαφνικά.

«Πρόσεξε. Τώρα σκέφτεται» ψιθύρισε η Μπέτε και μετά συνέχισε σιγανά, μονότονα: «Τι χώρο θα πιάσουν τα λεφτά; Τι χώρο θα πιάσουν τα λεφτά;».

Ο πρωταγωνιστής της ταινίας κοίταξε το ανοιχτό σακ βουαγιάζ. Έπειτα τον κάδο. Και πήρε την απόφαση. Με ένα σβέλτο τίναγμα του χεριού του, η πλαστική σακούλα, με το μπουκάλι στο εσωτερικό της, διέγραψε μια μικρή τροχιά στον αέρα και προσγειώθηκε μέσα στον κάδο.

«Τρίποντο!» βρυχήθηκε ο Χάρι.

«Το γήπεδο ξεσηκώνεται!» φώναξε η Μπέτε.

«Σκατά!» γρύλισε ο Χάρι.

«Αχ, όχι» μούγκρισε η Μπέτε και κοπάνησε απελπισμένη το κεφάλι στο τιμόνι.

«Πρέπει να πέρασαν πριν από λίγο» είπε ο Χάρι. «Περίμενε!»

Χωρίς να κοιτάξει, άνοιξε διάπλατα την πόρτα του αυτοκινήτου κάνοντας έναν περαστικό ποδηλάτη να κόψει απότομα το τιμόνι, και μπήκε κατευθείαν στο 7-Eleven.

«Πότε σήκωσαν τον κάδο;» φώναξε στον νεαρό που ετοιμαζόταν να τυλίξει δύο λουκάνικα Big Bite για δύο κοπελιές με φαρδιά οπίσθια.

«Περίμενε τη σειρά σου. για όνομα του Θεού!» είπε ο νεαρός χωρίς να σηκώσει τα μάτια από τη δουλειά του.

Το ένα κορίτσι άφησε ένα αγανακτισμένο κλαψούρισμα καθώς ο Χάρι βούτηξε πάνω στον πάγκο εμποδίζοντάς της την πρόσβαση στο μπουκάλι με την κέτσαπ και άρπαξε τον νεαρό από τα πέτα του πουκαμίσου του.

«Γειααα! Εγώ είμαι πάλι! Άκου τι θέλω. αλλιώς σου χώνω το λουκάνικο εκεί που...»

Η έντρομη έκφραση του νεαρού ανάγκασε τον Χάρι να συγκρατηθεί. Τον άφησε και έδειξε προς τη βιτρίνα απ' όπου τώρα φαινόταν καθαρά η Nordea στην απέναντι γωνία λόγω του κενού που είχε αφήσει ο κάδος. «Λέγε, πότε ήρθαν και σήκωσαν τον κάδο; Γρήγορα!»

Το αγόρι ξεροκατάπие και κοίταξε τον Χάρι με ύφος χαμένο. «Τώρα. Τώρα μόλις».

«Πότε τώρα;»

«Πριν από βύο λεπτά». Τα μάτια του νεαρού είχαν ανοίξει διάπλατα από τον φόβο.

«Και πού τον πάνε;»

«Πού θες να ξέρω; Βεν έχω ιδέα απ' αυτά».

«Δεν».

«Ε;»

Όμως ο Χάρι είχε ήδη φύγει.

Έφερε στ' αυτί του το κόκκινο κινητό της Μπέτε.

«Διαχείριση Απορριμμάτων του Όσλο; Αστυνομία. Επιθεωρητής Χάρι Χόλε. Πού πηγαίνετε τους πλαστικούς κάδους; Ναι, τους ιδιωτικούς. Στη Μετόντικα... εντάξει. Πού; Οδός Βερκσάιερ Φούρουλαντς στη γέφυρα Άλνα; Ευχαριστώ. Πώς; Ή στο Γκρένμου; Και πώς θα ξέρω σε ποιο...»

«Ωραία» είπε η Μπέτε. «Κυκλοφοριακή συμφόρηση».

Τα αυτοκίνητα μπροστά τους σχημάτιζαν ένα αδιαπέραστο τείχος ως την έξοδο στη λεωφόρο Χεγκντεχάουγκς μπροστά από το καφέ Loggy.

«Έπρεπε να είχαμε πάρει τη λεωφόρο Ουρανιενσμποργκ» είπε ο Χάρι. «Ή την Κίρκε».

«Κρίμα που δεν οδηγείς εσύ» μουρμούρισε η Μπέτε. Ανέβασε τον έξω μπροστινό τροχό πάνω στο πεζοδρόμιο και, κρατώντας πατημένη την κόρνα, άνοιξε γκάζι. Άνθρωποι παραμέριζαν πηδώντας στα πλάγια.

«Εμπρός;» φώναξε ο Χάρι στο κινητό. «Πριν από λίγο μαζέψατε έναν πράσινο κάδο από την Μπούγκσταντ, δίπλα στη διασταύρωση με την οδό Ιντουστρί. Πού τον πηγαίνετε; Ναι. Περιμένω».

«Ας δοκιμάσουμε τη γέφυρα Άλνα» πρότεινε η Μπέτε και έστριψε απότομα αριστερά μπροστά από ένα περαστικό τραμ. Τα λάστιχα σπινάρισαν στιγμιαία στις ατσάλινες ράγες και έπιασαν τελικά στην άσφαλτο. Ο Χάρι είχε μια αόριστη αίσθηση ντεζαβού.

Είχαν φτάσει στην Πιλεστρέντετ όταν ο υπάλληλος από τη Διαχείριση Απορριμμάτων επανήλθε λέγοντας ότι δεν είχαν καταφέρει να επικοινωνήσουν με τον οδηγό στο κινητό του, αλλά ο κάδος κατευθυνόταν μάλλον προς τη γέφυρα Άλνα.

«Καλώς» είπε ο Χάρι. «Μπορείτε να τηλεφωνήσετε στη Μετόντικα και να τους ζητήσετε να μην αδειάσουν το περιεχόμενο του κάδου στον αποτεφρωτή μέχρι να... Τι θα πει κλείνετε για φαγητό 11:30 με 12:00; Προσοχή! Όχι, δεν το είπα σε σας, στον οδηγό το είπα. Όχι, στον δικό μου οδηγό!».

Στο τούνελ του Ίμπσεν, ο Χάρι τηλεφώνησε στο Αρχηγείο της Αστυνομίας και ζήτησε να σταλεί αμέσως περιπολικό στη Μετόντικα, αλλά το κοντινότερο διαθέσιμο απείχε τουλάχιστον δεκαπέντε λεπτά.

«Σκατά!» Ο Χάρι πέταξε το κινητό πάνω από τον ώμο του και κοπάνησε με δύναμη την παλάμη του στο ταμπλό.

Στη διασταύρωση κυκλικής κυκλοφορίας μεταξύ Μπιπόρτεν και Πλάζα, η Μπέτε χώθηκε σφήνα ανάμεσα σε ένα κόκκινο λεωφορείο και ένα ημιφορτηγό και άρχισε την προσπάθεια έχοντας καβαλήσει τη διπλή γραμμή. Όταν μπήκε στην ημικυκλική γέφυρα πάνω από τη διασταύρωση με το κοντέρ να γράφει εκα-

τόν δέκα χιλιόμετρα την ώρα, πήρε την ανοιχτή στροφή με τα λάστιχα να στριγκλίζουν σε ένα ελεγχόμενο ντεραπάρισμα και, χωρίς να κόψει ταχύτητα, όρμησε στη μονή λωρίδα του Κεντρικού Σιδηροδρομικού Σταθμού του Όσλο. από την πλευρά του φιόρδ, ο Χάρι πείστηκε ότι ακόμη δεν είχε χαθεί κάθε ελπίδα.

«Ποιος τρελός σε έμαθε να οδηγείς;» τη ρώτησε αρπάζοντας το ταμπλό καθώς το αυτοκίνητο ορμούσε με απότομους ελιγμούς ανάμεσα από διάφορα οχήματα στον αυτοκινητόδρομο των τριών λωρίδων που οδηγούσε στο τούνελ του Έκεμπεργκ.

«Είμαι αυτοδίδακτη» απάντησε η Μπέτε.

Στα μισά του τούνελ Βολερένγκα είδαν να ορθώνεται μπροστά τους ένα μεγάλο, άσχημο φορτηγό που ξερνούσε καπνούς ντίζελ. Στο πίσω μέρος του, στερεωμένος σε δύο κίτρινους μηχανικούς βραχίονες, ήταν ένας πράσινος κάδος με την επιγραφή ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΟΣΛΟ.

«Ναιαιαι!» ούρλιαξε ο Χάρι.

Η Μπέτε βγήκε μπροστά από το φορτηγό, έκοψε ταχύτητα και έβγαλε δεξί φλας. Ο Χάρι κατέβασε το τζάμι, τέντωσε έξω το ένα χέρι κρατώντας το σήμα και με το άλλο έκανε νόημα στον οδηγό του φορτηγού να σταματήσει στην άκρη του δρόμου.

Ο οδηγός δεν είχε αντίρρηση να ρίξει ο Χάρι μια ματιά στον κάδο, αν και αναρωτήθηκε μήπως θα ήταν καλύτερα να περιμένουν να φτάσουν στις εγκαταστάσεις της Μετόντικα, όπου θα μπορούσαν να αδειάσουν τα σκουπίδια στο έδαφος.

«Δεν το ρισκάρω να σπάσει το μπουκάλι!» φώναξε ο Χάρι για να ακουστεί από το πίσω μέρος του φορτηγού, πάνω από τον θόρυβο της κυκλοφορίας.

«Εγώ απλώς σκέφτηκα το ωραίο κοστούμι σας, κύριε» είπε ο οδηγός, αλλά ο Χάρι σακαφάλωνε ήδη. Ύστερα ακούστηκαν βροντές από το εσωτερικό και οι βαριές βλαστήμιες του επιθεωρητή. Ακολούθησαν μπόλικά ψαχουλέματα και συρσίματα. Και στο τέλος άλλο ένα δυνατό «Ναιαιαι!», πριν εμφανιστεί ξανά ο Χάρι από το χείλος του κάδου κραδαίνοντας ψη-

λά πάνω από το κεφάλι του σαν τρόπαιο μια λευκή πλαστική σακούλα.

«Πήγαινε αμέσως το μπουκάλι στον Βέμπερ και πες του ότι είναι κατεπείγον» είπε ο Χάρι, ενώ η Μπέτε έβαζε μπροστά το αυτοκίνητο. «Μαζί με τους θερμούς χαιρετισμούς μου».

«Νομίζεις πως αυτό θα βοηθήσει;»

Ο Χάρι έξυσε το κεφάλι του. «Όχι. Πες του απλώς ότι είναι επείγον».

Η Μπέτε γέλασε. Όχι πολύ, ούτε με την καρδιά της, αλλά του Χάρι του έκανε εντύπωση που γέλασε.

«Είσαι πάντα τόσο ενθουσιώδης;» τον ρώτησε.

«Εγώ; Τι να πει κανείς για σένα; Εσύ κόντεψες να μας στείλεις στον τάφο για ένα αποδεικτικό στοιχείο, το ξέχασες;»

Χαμογέλασε και δεν του απάντησε. Έβγαλε φλας και έλεγξε τον καθρέφτη πριν βγει από τη βοηθητική λωρίδα.

Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του. «Να πάρει!»

«Άργησες σε κανένα ραντεβού;»

«Μήπως μπορείς να με πετάξεις μέχρι την εκκλησία του Μαγιόρστουεν;»

«Και βέβαια. Γι' αυτό φόρεσες μαύρο κοστούμι σήμερα;»

«Ναι. Μια... φίλη».

«Τότε, καλό θα ήταν να δοκιμάσεις να βγάλεις πρώτα από τον ώμο σου αυτόν τον καφετή λεκέ».

Ο Χάρι τέντωσε τον λαιμό του για να δει. «Είναι από τον κάδο» είπε τρίβοντας τον λεκέ με τα δάχτυλά του. «Έφυγε;»

Η Μπέτε τού έδωσε ένα χαρτομάντιλο. «Δοκίμασε πάλι με λίγο σάλιο. Ήταν στενή φίλη;»

«Όχι. Ή, μάλλον, ναι... για ένα διάστημα. Όμως, πρέπει να πηγαίνει κανείς στις κηδείες, δεν πρέπει;»

«Εσύ πηγαίνεις;»

«Εσύ δεν πηγαίνεις;»

«Εγώ έχω πάει μόνο σε μία σε όλη μου τη ζωή».

Έμειναν σιωπηλοί λίγη ώρα.

«Του πατέρα σου;»

Η Μπέτε κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

Πέρασαν τη διασταύρωση του σταθμού του μετρό στο Σίν-σεν. Στο Μούζελουντεν, το ανοιχτό γήπεδο του γκολφ κάτω από το κέντρο νεότητας Χαραλντσάιμεν. ένας άντρας και δύο αγόρια πετούσαν χαρταετό. Στέκονταν και οι τρεις με τα κεφάλια στραμμένα προς τον γαλάζιο ουρανό και ο Χάρι είδε τον άντρα να περνά τον σπάγκο στο ψηλότερο από τα δύο αγόρια.

«Ακόμη δεν έχουμε βρει αυτόν που το έκανε».

«Ναι, δεν τον έχουμε βρει» συμφώνησε ο Χάρι. «Όχι ακόμη».

«Ο Θεός δίνει τη ζωή, ο Θεός την παίρνει πίσω» είπε ο ιερέας κοιτώντας βλοσυρά προς τις σειρές με τα άδεια στασίδια και τον ψηλό άντρα με τα κοντοκουρεμένα μαλλιά που μόλις μπήκε διακριτικά στην εκκλησία και έψαχνε για μια θέση προς τα πίσω. Ο ιερέας περίμενε μέχρι που ο αντίλαλος ενός σπαραξικάρδιου λυγμού έσβησε πάνω στον θόλο κι έπειτα συνέχισε: «Αν και καμιά φορά ίσως μας φανεί ότι ο Κύριος μόνο παίρνει».

Τόνισε ιδιαίτερα τη λέξη «παίρνει» και η ακουστική του χώρου τη μετέφερε ως το βάθος της εκκλησίας. Η ένταση των λυγμών ανέβηκε ξανά. Ο Χάρι κοίταξε γύρω. Περίμενε ότι η Άννα, που ξεχειλίζει από ζωντάνια και ήταν τόσο εξωστρεφής, θα είχε πάρα πολλούς φίλους, αλλά μέτρησε μόνο οχτώ άτομα, έξι στην μπροστινή σειρά και δύο λίγο πιο πίσω. Οχτώ. Εδώ που τα λέμε, πόσοι θα έρχονταν στη δική του κηδεία; Οχτώ άτομα ίσως δεν ήταν και τόσο άσχημα.

Τα κλάματα ακούγονταν από την μπροστινή σειρά, όπου ο Χάρι ξεχώρισε τρία γυναικεία κεφάλια καλυμμένα με ζωηρόχρωμα μαντίλια και τρία αντρικά ακάλυπτα. Τα άλλα δύο άτομα ήταν ένας άντρας που καθόταν στην αριστερή άκρη και μια γυναίκα στο κέντρο. Ο Χάρι αναγνώρισε αμέσως την αφρο-υδρόγειο σφαίρα της Άστριντ Μόνσεν.

Ακούστηκαν τα πεντάλ του εκκλησιαστικού οργάνου να τρίζουν και άρχισε η μουσική. Ένας ψαλμός. Η Θεία Χάρη. Ο επιθεωρητής έκλεισε τα μάτια κι αμέσως ένωσε πόσο κουρα-

σμένος ήταν. Η μελωδία του εκκλησιαστικού οργάνου υψωνόταν και χαμήλωνε σαν κύμα, με τις ψηλές νότες να στάζουν σαν στάλες από τη θολωτή οροφή. Αδύναμες φωνές έφελναν εκλιπαρώντας έλεος και συγχώρεση. Ο Χάρι λαχταρούσε να βυθιστεί σε κάτι που θα μπορούσε να τον κρύψει και να τον ξεστάνει. Ο Κύριος θα έρθει για να κρίνει ζώντες και νεκρούς. Η εκδίκηση του Θεού. Ο Θεός ως Νέμεσις. Οι μπάσες νότες του οργάνου έκαναν τα άδεια ξύλινα στασίδια να τρέμουν. Στο ένα της χέρι το ξίφος, στο άλλο η πλάστιγγα. Η τιμωρία και η δικαιοσύνη. Ή ούτε τιμωρία ούτε δικαιοσύνη. Ο Χάρι άνοιξε τα μάτια.

Τέσσερις άντρες μετέφεραν το φέρετρο. Αναγνώρισε μόνο τον αστυνόμο Ούλα Λι πίσω από δύο μελαψούς τύπους με κοστούμια Armani και λευκά πουκάμισα ανοιχτά στον λαιμό. Ο τέταρτος ήταν τόσο ψηλός, που έκανε το φέρετρο να γέρνει. Το κοστούμι κρεμόταν χαλαρό πάνω στο λιγνό σώμα του, αλλά ήταν ο μόνος που έδειχνε να μην τον βαραίνει το φέρετρο. Το πρόσωπο αυτού του άντρα τραβούσε σαν μαγνήτης τη ματιά του Χάρι: μακρύ, λεπτό, με μεγάλα, λυπημένα καστανά μάτια, χωμένα βαθιά στις κόγχες του κρανίου. Τα κατάμαυρα μαλλιά, χτενισμένα όλα προς τα πίσω και πιασμένα σε μια μακριά κοτσίδα, άφηναν ελεύθερο το ψηλό, λείο μέτωπό του. Μια μακριά φροντισμένη γενειάδα στεφάνωνε το ευγενικό καρδιάσχημο στόμα του. Ήταν σαν να είχε κατεβεί ο ίδιος ο Χριστός από τον βωμό του. Και κάτι ακόμα: Εκείνο το πρόσωπο ακτινοβολούσε, κάτι που μπορεί κανείς να το πει για πολύ λίγα πρόσωπα. Καθώς οι τέσσερις άντρες διέσχιζαν τον διάδρομο με το φέρετρο στους ώμους, ο Χάρι προσπάθησε να καταλάβει τι ήταν αυτό που έκανε το πρόσωπο του άντρα να ακτινοβολεί. Μήπως ο πόνος του θανάτου; Σίγουρα όχι η ευχαρίστηση. Η καλοσύνη; Το κακό;

Οι ματιές τους συναντήθηκαν στιγμιαία όπως περνούσε το φέρετρο. Ακριβώς πίσω τους ακολουθούσαν η Άστριντ Μόνσεν με το βλέμμα χαμηλωμένο, ένας μεσήλικας που έμοιαζε με δημόσιο υπάλληλο και τρεις γυναίκες, μία νεαρή και δύο μεγαλύ-

τερες σε ηλικία. όλες με μαντίλια και κλαρωτές φούστες. Έκλαιγαν με βουβά αναφιλητά στρέφοντας τα μάτια προς τον ουρανό. στρίβοντας με απελπισία τα χέρια τους καθώς συνόδευαν σιωπηλά τη νεκρή.

Ο Χάρι δεν ακολούθησε τη μικρή πομπή όταν βγήκε από την εκκλησία.

«Περίεργοι αυτοί οι Τσιγγάνοι, ε. Χόλε;» Η φωνή αντήχησε δυνατά μέσα στον έρημο ναό. Ο επιθεωρητής στράφηκε. Ήταν ο Ίβαρσον, με μαύρο κοστούμι, γραβάτα και χαμόγελο. «Όταν ήμουν μικρός, είχαμε για κηπουρό έναν Τσιγγάνο Ούρσαρι. Ξέρεις, απ' αυτούς τους περιπλανώμενους με τις αρκούδες. Γιόζεφ τον έλεγαν. Όλο τραγούδι, μουσική και πλάκες. Στον θάνατο. όμως... Αυτοί οι άνθρωποι έχουν πολύ πιο έντονη σχέση με τον θάνατο απ' ό,τι εμείς. Τρέμουν τα μούλε, τα πνεύματα των νεκρών. Πιστεύουν ότι οι νεκροί επιστρέφουν. Ο Γιόζεφ πήγαινε σε μια γυναίκα που υποτίθεται ότι ήξερε να τα ξορκίζει. Προφανώς, μόνο οι γυναίκες μπορούν να το κάνουν αυτό. Έλα, πάμε».

Ο Ίβαρσον τον άγγιξε ελαφρά στο μπράτσο και ο Χάρι χρειάστηκε να σφίξει τα δόντια για να αντισταθεί στην παρόρμηση να του τινάξει πέρα το χέρι. Κατέβηκαν τα σκαλιά της εκκλησίας. Ο θόρυβος της κυκλοφορίας στη λεωφόρο Κίρκε σχεδόν έπνιγε τον ήχο από τις καμπάνες. Μια μαύρη Cadillac με την πίσω πόρτα ανοιχτή περίμενε τη νεκρώσιμη πομπή στην οδό Σένινγκς.

«Το φέρετρο θα μεταφερθεί στο κρεματόριο του Βέστρε» είπε ο Ίβαρσον. «Η αποτέφρωση των νεκρών είναι ινδουιστικό έθιμο που οι Τσιγγάνοι έφεραν μαζί τους από την Ινδία. Στην Αγγλία καίνε μαζί και το τροχόσπιτο του νεκρού, αν και δεν επιτρέπεται πια να κλειδώνουν και τη χήρα του μέσα». Γέλασε μόνος του. «Επιτρέπονται όμως τα προσωπικά αντικείμενα. Ο Γιόζεφ μού είχε πει μια ιστορία για έναν Τσιγγάνο στην Ουγγαρία που δούλευε στις κατεδαφίσεις. Οι συγγενείς έβαλαν στο φέρετρο και τα μασούρια του δυναμίτη που είχε ο μακαρίτης και τινάξαν στον αέρα ολόκληρο το κρεματόριο».

Ο Χάρι έβγαλε από την τσέπη του ένα πακέτο Camel.

«Ξέρω γιατί είσαι εδώ, Χόλε» είπε ο Ίβαρσον χωρίς να χαλαρώσει το χαμόγελό του. «Μήπως προκύψει καμιά ευκαιρία να κουβεντιάσεις λιγάκι μαζί του, έτσι δεν είναι;» Έκανε νόημα με το κεφάλι προς την πομπή και τον ψηλόλιγνο άντρα που βάδιζε με αργό, σταθερό βηματισμό, ενώ οι άλλοι τρεις πάσχιζαν να συντονιστούν σκοντάφτοντας συνεχώς.

«Αυτός είναι ο Ράσκολ;» ρώτησε ο Χάρι και έβαλε ένα τσιγάρο ανάμεσα στα χείλη του.

Ο Ίβαρσον κατένευσε. «Είναι θεός της».

«Και οι άλλοι;»

«Φίλοι, μάλλον».

«Και η οικογένεια;»

«Έχει αποκηρύξει τη νεκρή».

«Τι;»

«Αυτή είναι η εκδοχή του Ράσκολ. Βέβαια, οι Τσιγγάνοι είναι διαβόητοι ψεύτες, αλλά ο ισχυρισμός του συνάδει με τις ιστορίες του Γιόζεφ σχετικά με τη νοοτροπία τους».

«Η οποία είναι;»

«Πάνω απ' όλα, η τιμή της οικογένειας. Γι' αυτό και η μακαρίτισσα ήταν απόκληρη. Κατά τον Ράσκολ, ήταν λογοδοσμένη με έναν ελληνόφωνο γκρίνγκο-Ρομά στην Ισπανία απ' όταν ήταν δεκατεσσάρων ετών, αλλά πριν ολοκληρωθεί η παντρεία, αυτή το έσκασε με έναν γκάτζο».

«Γκάτζο;»

«Έναν μη Τσιγγάνο. Έναν δανό ναυτικό. Ό,τι χειρότερο θα μπορούσε να είχε κάνει. Ντρόπιασε μια ολόκληρη φαμίλια».

«Μμ». Το τσιγάρο που ο Χάρι δεν είχε ανάψει ακόμη ανεβοκατέβαινε ανάμεσα στα χείλη του καθώς μιλούσε. «Απ' ό,τι βλέπω, τον ξέρεις καλά αυτόν τον Ράσκολ».

Ο Ίβαρσον διέλυσε ενοχλημένος με το χέρι τον ανύπαρκτο καπνό. «Έχουμε κάνει κάνα δυο σκόρπιες συζητήσεις. Αψιμαχίες, θα τις αποκαλούσα. Η ουσιαστική συζήτηση θα γίνει αφού τηρηθεί η δική μας πλευρά της συμφωνίας, με άλλα λόγια, αφού παρακολουθήσει την κηδεία της ανιψιάς του».

«Επομένως, δεν έχει πει και πολλά μέχρι στιγμής».

«Τίποτα σημαντικό για την έρευνα, όχι. Όμως η στάση του είναι θετική».

«Τόσο θετική που απ' ό,τι βλέπω, η αστυνομία δίνει ένα χεράκι για να μεταφερθεί η ανιψιά του στον τόπο αναπαύσεως».

«Ο ιερέας ρώτησε αν ο Λι ή εγώ θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε στη μεταφορά του φέρετρου γιατί δεν υπήρχε τέταρτος. Δεν πειράζει, έτσι ή αλλιώς ήμασταν εδώ για να τον φυλάμε. Και θα συνεχίσουμε. Να τον φυλάμε, εννοώ».

Ο Χάρι μισόκλεισε τα μάτια κόντρα στον δυνατό φθινοπωρινό ήλιο.

Ο Ίβαρσον στράφηκε προς την πλευρά του. «Θέλω να σου ξεκαθαρίσω ένα πράγμα, Χόλε. Κανένας δεν επιτρέπεται να μιλήσει στον Ράσκολ προτού τελειώσουμε εμείς μαζί του. Κανένας. Τρία χρόνια τώρα παλεύω να κάνω μια συμφωνία με τον άνθρωπο που γνωρίζει τα πάντα. Και τώρα την έχω. Και δεν θα επιτρέψω σε κανέναν να μου την τινάξει στον αέρα. Καταλαβαίνεις τι εννοώ;»

«Πες μου κάτι, Ίβαρσον, μια και είμαστε εδώ τετ-α-τετ» είπε ο Χάρι και τσίμπησε από τη γλώσσα του ένα φυλλαράκι καπνού. «Αυτή η υπόθεση έχει μετατραπεί σε ανταγωνισμό μεταξύ μας;»

Ο άντρας σήκωσε το πρόσωπό του προς τον ήλιο και κάγχασε. «Ξέρεις τι θα έκανα αν ήμουν στη θέση σου;» ρώτησε με τα μάτια κλειστά.

«Τι θα έκανες;» είπε τελικά ο Χάρι όταν η σιωπή έγινε αφόρητη.

«Θα πήγαινα το κοστούμι μου στο καθαριστήριο. Φαίνεσαι σαν να κυλιόσουν στα σκουπίδια». Έπειτα άγγιξε το δεξί του φρύδι με τα δύο δάχτυλα ενωμένα σε στρατιωτικό χαιρετισμό. «Καλή σου μέρα».

Ο επιθεωρητής έμεινε μόνος στα σκαλιά της εκκλησίας καπνίζοντας και παρακολουθώντας το λευκό φέρετρο στην ανώμαλη πορεία του κατά μήκος του πεζοδρομίου.

Ο Χάλβορσεν έστριψε σαν σβούρα μαζί με την καρέκλα του μόλις μπήκε ο Χάρι στο γραφείο.

«Τι καλά που ήρθες! Σου έχω σπουδαία νέα. Είμαι... Πουφ, τι βρομάει έτσι!»

Έπειτα πιάνοντας τη μύτη του ρώτησε τον Χάρι σε τόνο εκφωνητή δελτίου θυέλλης: «Τι έπαθε το κοστούμι σου;».

«Γλίστρησα σε έναν σκουπιδοτενεκέ. Ποια είναι τα σπουδαία νέα;»

«Ωω... ναι, σκέφτηκα ότι η φωτογραφία μπορεί να είχε τραβηχτεί σε κάποιο από τα θέρετρα του Σέρλαντ. Την έστειλα, λοιπόν, με e-mail σε όλα τα αστυνομικά τμήματα της κομητείας του ανατολικού Άγκντερ και... μπίνγκο! Μου τηλεφώνησε αμέσως ένας αστυφύλακας από το ψαροχώρι Ριζέρ. Είχε αναγνωρίσει την παραλία. Και ξέρεις τι;»

«Εε, όχι».

«Δεν είναι στο Σέρλαντ, αλλά εδώ στο Λαρκόλεν!»

Ο Χάλβορσεν κοίταξε τον Χάρι με ένα χαμόγελο όλο αδημονία και, όταν δεν είδε καμιά αντίδραση εκ μέρους του, πρόσθεσε: «Στο Έστφολντ. Έξω από το Μος».

«Ξέρω πού βρίσκεται το Λαρκόλεν, Χάλβορσεν».

«Ναι, αλλά ο αστυφύλακας ήταν από το...»

«Πάνε κι αυτοί από το Σέρλαντ διακοπές, ξέρεις. Τηλεφώνησες στο Λαρκόλεν;»

Ο Χάλβορσεν στριφογύρισε απαυδισμένος τις κόρες των ματιών του. «Εννοείται. Πήρα στο κάμπινγκ της περιοχής και σε δύο γραφεία που νοικιάζουν σαλέ. Και στα δύο παντοπωλεία της περιοχής».

«Έβγαλες άκρη;»

«Και βέβαια». Ο Χάλβορσεν χαμογέλασε πλατιά. «Έστειλα με φαξ τη φωτογραφία και κάποιος από αυτούς που έχουν το ένα από τα παντοπωλεία αναγνώρισε την κυρία. Το σαλέ τους είναι από τα πιο φανταστικά της περιοχής. Αυτός τους πηγαίνει προμήθειες με το φορτηγάκι του κάθε τόσο».

«Και ποιο είναι το όνομα της κυρίας;»

«Βίγκντις Άλμπου».

«Άλμπου;»

«Ναι. Υπάρχουν μόνο δύο γυναίκες μ' αυτό το επίθετο σε όλη τη Νορβηγία. Η μία γεννήθηκε το 1909. Η άλλη είναι σαράντα τριών ετών και μένει στην Μπγκερνετρόκετ 12. στο Σλέμνταλ, με τον Άρνε Άλμπου. Και... ταράμ! Ιδού το τηλέφωνό της, αφεντικό».

«Μη με λες έτσι» είπε ο Χάρι αρπάζοντας το χαρτάκι.

«Τι έγινε;» μούγκρισε ο Χάλβορσεν. «Πάλι τις κακές σου έχεις;»

«Ναι, αλλά δεν είναι γι' αυτό. Το αφεντικό είναι ο Μέλερ. Εγώ δεν είμαι αφεντικό, εντάξει;»

Ο Χάλβορσεν ήταν έτοιμος να πει κάτι, όταν ο Χάρι σήκωσε αυταρχικά το χέρι και τον σταμάτησε: «Η κυρία Άλμπου;».

Κάποιος είχε διαθέσει πολύ χρόνο, χώρο και χρήμα για να χτιστεί το σπίτι των Άλμπου. Και πολύ γούστο. Ή, όπως το είδε ο Χάρι, πολύ κακό γούστο. Ήταν σάμπως ο αρχιτέκτονας –αν υπήρχε– να είχε προσπαθήσει να δημιουργήσει ένα κράμα παραδοσιακού νορβηγικού σαλέ και αποικιακού μεγάρου σε φυτεία του αμερικάνικου νότου, προσθέτοντας και μια ροζ πινελιά προαστιακής ευδαιμονίας. Τα παπούτσια του Χάρι βούλιαζαν στα λευκά χαλίκια του μονοπατιού που διέσχιζε έναν φροντισμένο κήπο διακοσμημένο με καλοκουρεμένους θάμνους και με ένα μικρό μπρούντζινο ελάφι που έπινε από ένα σιντριβάνι. Στη μαρχίζα της στέγης του γκαράζ υπήρχε μια χάλκινη πινακίδα σε οβάλ σχήμα που απεικόνιζε μια σημαία: ένα κίτρινο οξυγώνιο τρίγωνο μέσα σε ένα μαύρο οξυγώνιο τρίγωνο σε σκούρο γαλάζιο φόντο.

Από το πίσω μέρος του σπιτιού ακούγονταν τα άγρια γαβγίσματα ενός σκύλου. Ο Χάρι ανέβηκε τα φαρδιά σκαλοπάτια που περιστοιχίζονταν από αποικιακούς κίονες και χτύπησε το κουδούνι σχεδόν βέβαιος ότι θα του άνοιγε την πόρτα μια νέγρα μάμα με λευκή ποδιά.

«Γεια σας!» τιτίβισε μια φωνή, σχεδόν την ίδια στιγμή που η πόρτα άνοιγε διάπλατα. Η Βίγκντις Άλμπου ήταν σαν εκείνες τις νεαρές γυναίκες των διαφημίσεων οργάνων γυμναστικής που ο Χάρι έβλεπε καμιά φορά στην τηλεόραση όταν γύριζε στο σπίτι του αργά τη νύχτα. Λευκό χαμόγελο, κατάξανθα μαλλιά τύπου Μπάρμπι. σφιχτό. σμιλεμένο σώμα με τέλειες αναλογίες, τυλιγμένο σε ένα εφαρμοστό κολάν και ένα μικροσκοπικό τοπ. συν μια προσθετική στήθους, αν και είχε τη σύνεση να μην το παρακάνει ως προς το μέγεθος.

«Χάρι...»

«Περάστε!» Του χαμογέλασε, και η πιο αγνή υποψία ρυτίδων φάνηκε γύρω από τα μεγάλα. γαλάζια. διακριτικά μακιγιαρισμένα μάτια της.

Ο Χάρι μπήκε σε ένα ευρύχωρο χολ εισόδου. που το διακοσμούσαν χοντρά. ασχημομούρικα ξυλόγλυπτα τρολ στο ύψος του γοφού του.

«Έπλενα» απολογήθηκε η Βίγκντις Άλμπου. Του χάρισε ένα αστραφτερό, λευκό χαμόγελο και σκούπισε προσεκτικά τον ιδρώτα με τις άκρες των δαχτύλων της για να μην πασαλείψει τη μάσκαρα.

«Τότε, να βγάλω τα παπούτσια μου» είπε ο Χάρι, αλλά την ίδια στιγμή θυμήθηκε την τρύπα στην κάλτσα του πάνω από το μεγάλο δάχτυλο.

«Όχι. για τ' όνομα του Θεού, δεν εννοούσα ότι καθαρίζα το σπίτι. Έχουμε προσωπικό γι' αυτές τις δουλειές» διευκρίνισε η γυναίκα γελώντας. «Απλώς, προτιμώ να πλένω μόνη μου τα ρούχα μου. Πρέπει να μπαίνουν όρια στο πόσο θα επιτρέπουμε στους ξένους να ανακατεύονται στα προσωπικά μας, δεν συμφωνείτε;»

«Πολύ σωστά» μουρμούρισε ο Χάρι. Προχώρησε γρήγορα για να την προλάβει στα σκαλοπάτια. Προσπέρασαν μια κομψή κουζίνα και μπήκαν στο καθιστικό. Διπλές συρόμενες μπαλκονόπορτες άνοιγαν σε μια μεγάλη βεράντα. Στον κεντρικό τοίχο δέσποζε μια πελώρια κατασκευή από πυρότουβλα, σαν σπίτι

κομμένο στη μέση, κάτι μεταξύ Δημαρχείου του Όσλο και μαυσωλείου.

«Σχεδιασμένο από τον Περ Χούμελ για τα τεσσαρακοστά γενέθλια του Άρνε» είπε η Βίγκντις. «Ο Περ είναι φίλος μας».

«Χμ, πολύ ωραίο το... τζάκι που σας σχεδίασε ο Περ».

«Σίγουρα έχετε ακουστά τον Περ Χούμελ, τον αρχιτέκτονα. Ξέρετε, η καινούργια εκκλησία στο Χολμενκόλεν;»

«Δυστυχώς, όχι» είπε ο Χάρι και της έδωσε τη φωτογραφία. «Μπορείτε να ρίξετε μια ματιά εδώ;»

Είδε την έκπληξη να απλώνεται στο πρόσωπό της.

«Μα αυτή είναι η φωτογραφία που μας τράβηξε ο Άρνε πέρσι στο Λαρκόλεν. Πού τη βρήκατε;»

Ο Χάρι περίμενε να δει αν η κυρία μπορούσε να διατηρήσει την απόλυτα πειστική απορημένη έκφρασή της μέχρι να πάρει απάντηση. Μπορούσε.

«Την ανακαλύψαμε μέσα στο παπούτσι μιας γυναίκας που λέγεται Άννα Μπέτσεν» αποκρίθηκε ο επιθεωρητής. Την αμέσως επόμενη στιγμή βρέθηκε να παρατηρεί μια αλυσιδωτή αντίδραση από σκέψεις, αιτιολογήσεις και συναισθήματα, όπως αυτά καθρεφτίζονταν διαδοχικά στο πρόσωπο της Βίγκντις Άλμπου. Ήταν σαν να παρακολουθούσε μια σαπουνόπερα στο γρήγορο. Πρώτα κατάπληξη, μετά απορία, έπειτα σύγχυση. Κι ύστερα μια ξαφνική ιδέα, που ναι μεν απορρίφθηκε σχεδόν αυτόματα με μια γκριμάτσα αμφιβολίας, ωστόσο έπιασε ρίζες και άρχισε να φουντώνει σε αντίληψη της αλήθειας. Και τέλος, το ανέκφραστο πρόσωπο με τον υπότιτλο: Πρέπει να μπαίνουν όρια στο πόσο θα επιτρέπουμε στους ξένους να ανακατεύονται στα προσωπικά μας, δεν συμφωνείτε;

Ο Χάρι έπαιζε νευρικά με το πακέτο που είχε βγάλει από την τσέπη του. Ένα μεγάλο γυάλινο τασάκι ήταν τοποθετημένο σε περίοπτη θέση πάνω στο τραπεζάκι του καφέ.

«Γνωρίζετε την Άννα Μπέτσεν, κυρία Άλμπου;»

«Όχι, βέβαια. Θα έπρεπε;»

«Δεν ξέρω» απάντησε με ειλικρίνεια ο Χάρι. «Είναι νεκρή.

Και έχω μείνει με την απορία τι γύρευε μια τόσο προσωπική φωτογραφία σας μέσα στο παπούτσι της. Μήπως έχετε εσείς καμιά ιδέα;»

Η Βίγκνις Άλμπου προσπάθησε να φανεί ανεκτική με ένα χαμόγελο, αλλά τα χείλη της δεν υπάκουαν. Περιορίστηκε σε ένα ζωηρό αρνητικό κούνημα του κεφαλιού.

Ο Χάρι περίμενε χαλαρός, σχεδόν ακίνητος. Αισθανόταν το σώμα του να βουλιάζει στον βαθύ λευκό καναπέ, έτσι όπως βουλιαζαν πριν τα παπούτσια του στα χαλίκια. Η εμπειρία τον είχε διδάξει ότι η σιωπή είναι η πιο αποτελεσματική μέθοδος για να κάνεις έναν άνθρωπο να μιλήσει. Όταν δύο ξένοι βρεθούν καθισμένοι ο ένας απέναντι στον άλλον, η σιωπή λειτουργεί σαν κενό αέρος, ρουφά τα λόγια προς τα έξω. Έμειναν έτσι βουβοί για δέκα ατέλειωτα δευτερόλεπτα. Ύστερα η Βίγκνις Άλμπου ξεροκατάπιε και είπε: «Μπορεί η καθαρίστρια να τη βρήκε κάπου πεσμένη και να την πήρε μαζί της. Και μετά να την έδωσε σ' αυτή την... Άννα μού είπατε;»

«Μμ. Σας πειράζει αν καπνίσω, κυρία Άλμπου;»

«Το σπίτι μας είναι αντικαπνιστική ζώνη. Ούτε ο άντρας μου ούτε εγώ...» Έφερε νευρικά το χέρι στα μαλλιά της. «Και ο Αλεξάντερ, ο μικρότερός μας, έχει άσθμα.»

«Λυπάμαι. Ο σύζυγός σας με τι ασχολείται;»

Η γυναίκα τον κοίταξε με απορία και τα μεγάλα γαλάζια μάτια της έγιναν ακόμα μεγαλύτερα.

«Τι δουλειά κάνει, εννοώ». Ο Χάρι ξανάβαλε το πακέτο στη μέσα τσέπη του σακακιού του.

«Είναι επενδυτής. Πούλησε την επιχείρησή μας πριν από τρία χρόνια περίπου.»

«Ποια επιχείρηση;»

«Την εταιρεία εισαγωγών Άλμπου ΑΕ. Πετσέτες και αντιολισθητικά πατάκια μπανιέρας για ξενοδοχεία και ιδρύματα.»

«Μιλάμε για πολλές πετσέτες δηλαδή. Και πολλά πατάκια μπανιέρας.»

«Είχαμε την πρακτόρευση για ολόκληρη τη Σκανδιναβία.»

«Συγχαρητήρια. Αυτή η σημαία στο γκαράζ σας δεν είναι κάποιος εθνόσημο;»

Η Βίγκντις Άλμπου, που είχε επανακτήσει την αυτοκυριαρχία της, τράβηξε από τα μαλλιά της το λαστιχάκι λύνοντας την αλογοουρά. Ο Χάρι κατάλαβε ξαφνικά πως κάτι είχε κάνει στο πρόσωπό της. Κάτι δεν πήγαινε καλά με τις αναλογίες. Με την έννοια ότι ήταν πάρα πολύ σωστές. Τα χαρακτηριστικά της ήταν σχεδόν αφύσικα συμμετρικά.

«Είναι η σημαία της Σάντα Λουτσία. Ο σύζυγός μου διέτλεσε πρόξενος της Νορβηγίας εκεί για έντεκα χρόνια. Είχαμε ένα εργοστάσιο που κατασκεύαζε αντιολισθητικά πατάκια. Έχουμε ακόμη ένα μικρό σπίτι στο νησί. Έχετε πάει ποτέ στην Καραϊβ...»

«Όχι».

«Η Σάντα Λουτσία είναι ένα απίθανο, φανταστικό, πανέμορφο νησί. Μερικοί από τους γηραιότερους κατοίκους μιλάνε ακόμη γαλλικά. Ακατανόητα γαλλικά, πρέπει να πω, αλλά δεν φαντάζεστε πόσο χαριτωμένα».

«Κρεολικά».

«Τι πράγμα;»

«Το έχω διαβάσει κάπου. Νομίζετε πως ο σύζυγός σας πιθανον να γνωρίζει πώς κατέληξε αυτή η φωτογραφία στην κατοχή της νεκρής;»

«Αδυνατώ να φανταστώ πώς θα μπορούσε».

«Χμ». Ο Χάρι χαμογέλασε. «Είναι εξίσου δύσκολο με το να φανταστεί κανείς για ποιον λόγο μπορεί να είχε κάποιος τη φωτογραφία ενός αγνώστου μέσα στο παπούτσι του». Σηκώθηκε. «Πού μπορώ να βρω τον σύζυγό σας, κυρία Άλμπου;»

Καθώς ο Χάρι σημείωνε τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση του γραφείου του Άρνε Άλμπου, κοίταξε τυχαία προς τον καναπέ απ' όπου είχε μόλις σηκωθεί.

«Εμμ...» μουρμούρισε βλέποντας τη Βίγκντις Άλμπου να ακολουθεί το βλέμμα του. «Ξέρετε, γλίστρησα και έπεσα σε έναν κάδο... Φυσικά, θα σας το...»

«Δεν πειράζει» τον διέκοψε η γυναίκα. «Έτσι ή αλλιώς, τα καλύμματα πρόκειται να σταλούν στο καθαριστήριο την άλλη εβδομάδα».

Έξω στα σκαλοπάτια της εισόδου ρώτησε τον Χάρι αν θα μπορούσε να περιμένει μέχρι τις πέντε πριν τηλεφωνήσει στον σύζυγό της.

«Εκείνη την ώρα θα έχει γυρίσει στο σπίτι και δεν θα είναι τόσο απασχολημένος».

Ο Χάρι δεν της απάντησε και είδε τις γωνίες των χειλιών της να κινούνται νευρικά σχηματίζοντας ένα αμήχανο χαμόγελο.

«Ίσως και οι δυο μαζί, εκείνος κι εγώ, να μπορέσουμε... να δούμε αν γίνεται να σας λύσουμε αυτή την απορία».

«Ευχαριστώ, είστε πολύ καλή, αλλά έχω έρθει ως εδώ με αυτοκίνητο, το γραφείο του συζύγου σας είναι στον δρόμο μου, οπότε λέω να περάσω αποκεί και να δω μήπως καταφέρω να τον συναντήσω».

«Εντάξει, λοιπόν» είπε η Βίγκντις με ένα θαρραλέο χαμόγελο.

Το γάβγισμα ακολούθησε τον Χάρι σε όλη την πορεία του στον μακρύ ιδιωτικό δρόμο του σπιτιού. Στην εξώπορτα του κήπου ο επιθεωρητής κοντοστάθηκε και κοίταξε πίσω του. Η Βίγκντις Άλμπου στεκόταν ακόμη στα σκαλοπάτια, μπροστά από το ροζ αποικιακό σαλέ. Είχε σκυμμένο το κεφάλι και ο ήλιος λαμπύριζε στα ξανθά μαλλιά της και στα γυαλιστερά λίκρα ρούχα της. Από μακριά φαινόταν σαν μικρή μπρούντζινη ελαφίνα.

Ο Χάρι δεν μπόρεσε να βρει ούτε νόμιμη θέση για παρκάρισμα ούτε τον Άρνε Άλμπου στη διεύθυνσή του στο Άτριουμ Βίκα. Μια ρεσεψιονίστ τον πληροφόρησε ότι ο Άλμπου διατηρούσε εκεί γραφείο μαζί με άλλους τρεις επενδυτές και ότι αυτή τη στιγμή βρισκόταν σε γεύμα εργασίας με «στελέχη μιας χρηματιστηριακής εταιρείας».

Φεύγοντας από το κτίριο, ο Χάρι βρήκε μια κλήση στο παρμπρίζ του, κάτω από τον υαλοκαθαριστήρα. Την πήρε κι αυτή

μαζί με την κακή του διάθεση μέσα στο SS Louise, που στην πραγματικότητα δεν ήταν ατμόπλοιο, αλλά ένα από τα ρεστοράν στην αποβάθρα του Άκερ. Σε αντίθεση με το μπαρ-ρεστοράν του Σρέντερ, εδώ σέρβιραν φαγητό που τρωγόταν σε ευυπόληπτους πελάτες με επαγγελματικές διευθύνσεις στον δρόμο που θα μπορούσε κανείς να αποκαλέσει χαριστικά «Γουόλ Στριτ του Όσλο». Ο Χάρι ουδέποτε είχε αισθανθεί άνετα στην αποβάθρα του Άκερ, ίσως επειδή ήταν γέννημα θρέμμα του Όσλο και όχι τουρίστας. Αντάλλαξε μερικές φράσεις με έναν σερβιτόρο κι αυτός του υπέδειξε ένα τραπέζι μπροστά στο παράθυρο.

«Κύριοι, συγγνώμη που σας διακόπτω» είπε ο Χάρι.

«Α, επιτέλους» αναφώνησε ο ένας από τους τρεις άντρες στο τραπέζι τινάζοντας προς τα πίσω τη φράντζα του. «Πες μου, γκαρσόν, εσύ θα χαρακτήριζες αυτό το κρασί θερμοκρασίας δωματίου;»

«Θα το χαρακτήριζα εμφιαλωμένο νορβηγικό κόκκινο με ετικέτα Clos des Papes» απάντησε ο Χάρι.

Αιφνιδιασμένη, η Φράντζα περιεργάστηκε τον ψηλό άντρα με το μαύρο κοστούμι από την κορυφή ως τα νύχια.

Ο Χάρι χαμογέλασε. «Αστείο ήταν. Είμαι αστυνομικός».

Την έκπληξη ακολούθησε διάχυτη ταραχή.

«Όχι του Υγειονομικού» διευκρίνισε ο επιθεωρητής.

Την ανακούφιση ακολούθησαν απορημένα βλέμματα. Ο Χάρι άκουσε ξαφνικά ένα παιδιάστικο γέλιο και πήρε βαθιά ανάσα. Είχε αποφασίσει πώς θα το έκανε, αλλά δεν είχε ιδέα πώς θα εξελισσόταν. «Ο Άρνε Άλμπου;»

«Εγώ είμαι» απάντησε αυτός που είχε γελάσει. Ήταν λεπτός με κοντά, σγουρά καστανά μαλλιά και ρυτίδες—από αυτές που αποκτά κανείς όταν γελά πολύ—γύρω από τα μάτια, κάτι που σήμαινε ότι διασκέδαζε στη ζωή του. Ήταν αρκετά μεγαλύτερος από τριάντα πέντε ετών που τον είχε υπολογίσει αρχικά ο Χάρι. «Συγγνώμη για την παρεξήγηση» συνέχισε, πάντα σε γελαστό τόνο. «Πώς μπορώ να σας βοηθήσω, αστυνόμε;»

Ο Χάρι τον παρατήρησε προσπαθώντας να σχηματίσει στα

γρήγορα μια εικόνα πριν προχωρήσει. Φωνή πλούσια και μελωδική. Βλέμμα σταθερό. Αστραφτερά λευκός γιακάς κάτω από μια γραβάτα ούτε πολύ χαλαρή ούτε πολύ σφιχτή. Το γεγονός ότι δεν είχε σταματήσει στο «Εγώ είμαι», αλλά είχε προσθέσει και μια συγγνώμη και ένα «Πώς μπορώ να σας βοηθήσω, αστυνομέ;», αν και με ελαφρά ειρωνική έμφαση στο «αστυνομέ», έδειχνε ότι ο Άρνε Άλμπου είτε είχε μεγάλη αυτοπεποίθηση είτε είχε εξασκηθεί καλά στο να δίνει αυτή την εντύπωση.

Ο Χάρι αυτοσυγκεντρώθηκε. 'Όχι σ' αυτό που σκόπευε να πει, αλλά στο πώς θα αντιδρούσε ο Άλμπου.

«Ναι, μπορείτε. Γνωρίζετε την Άννα Μπέτσεν;»

Ο άντρας κοίταξε τον Χάρι με το ίδιο καθαρό γαλάζιο βλέμμα με το οποίο τον είχε κοιτάξει και η γυναίκα του και, έπειτα από πολύ σύντομη σκέψη, έδωσε δυνατά και σαφέστατα την απάντηση: «'Όχι».

Η έκφρασή του δεν αποκάλυψε τίποτα παραπάνω απ' αυτό που είχε ξεστομίσει. 'Όχι πως ο Χάρι περίμενε να του φανερώσει κάτι. Είχε πάψει από καιρό να πιστεύει στον μύθο ότι οι άνθρωποι που λόγω επαγγέλματος έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με το ψέμα μαθαίνουν και να το αναγνωρίζουν. Κάποτε ένας αστυνομικός, στη διάρκεια της κατάθεσής του σε μια δίκη, είχε ισχυριστεί ότι από μακρόχρονη πείρα γνώριζε τότε ο κατηγορούμενος έλεγε ψέματα. Ο Στούλε Άουνε, ακούσιος αρωγός της υπεράσπισης μία ακόμα φορά, είχε απαντήσει ότι βάσει ερευνών δεν είχε βρεθεί ούτε μία επαγγελματική κατηγορία ανθρώπων που να είναι καλύτεροι από κάποιους άλλους στον εντοπισμό του ψέματος. Ένας οδοκαθαριστής είναι εξίσου ικανός με έναν ψυχολόγο ή έναν αστυνομικό, τουτέστιν εξίσου ανίκανος. Σε μια συγκριτική μελέτη η μόνη επαγγελματική ομάδα που είχε ξεχωρίσει, με σκορ πάνω από τον μέσο όρο, ήταν οι πράκτορες των Μυστικών Υπηρεσιών. Ο Χάρι όμως δεν ήταν πράκτορας Μυστικής Υπηρεσίας. Ήταν ένας κοινός θνητός από το 'Όπσαλ, τον πίεζε ο χρόνος, είχε τις ανάποδες του εκείνη τη μέρα και στη συγκεκριμένη περίπτωση έκανε μια κακή εκτίμη-

ση. Το να φέρνεις έναν άνθρωπο αντιμέτωπο με πιθανά ενοχοποιητικά στοιχεία, παρουσία τρίτων και χωρίς βάσιμες υποψίες, ήταν κάθε άλλο παρά αποτελεσματικό και οπωσδήποτε όχι αυτό που θα αποκαλούσε κανείς τίμιο παιχνίδι. Για όλα αυτά, ο Χάρι ήξερε ότι δεν έπρεπε να κάνει αυτό που έκανε αμέσως μετά: «Μήπως υποψιάζεστε ποιος μπορεί να της έδωσε αυτή τη φωτογραφία;».

Και οι τρεις άντρες κοίταξαν προσεκτικά τη φωτογραφία που άφησε ο επιθεωρητής στο τραπέζι.

«Δεν έχω ιδέα» αποκρίθηκε ο Άλμπου. «Η γυναίκα μου; Τα παιδιά, ίσως;»

«Μμ». Ο Χάρι έφαξε για αλλαγές στις ίριδες των ματιών και για σημάδια επιτάχυνσης του σφυγμού, όπως απότομο ιδρώτα ή κοκκίνισμα.

«Δεν ξέρω περί τίνος πρόκειται, αστυνόμε, αλλά αφού μπήκατε στον κόπο να έρθετε να με βρείτε, υποθέτω ότι δεν θα είναι κάτι ασήμαντο. Ίσως είναι προτιμότερο να το συζητήσουμε ιδιαιτέρως, αφού τελειώσω τη συνάντησή μου με τους κυρίους της Handelsbanken αποδώ. Αν θέλετε να περιμένετε, μπορώ να πω στον σερβιτόρο να σας δώσει ένα τραπέζι στον χώρο των καπνιστών».

Ο Χάρι δεν κατάφερε να κρίνει αν ο άντρας τού χαμογέλαγε κοροϊδευτικά ή απλώς ήθελε να τον εξυπηρετήσει. Ούτε καν αυτό.

«Δεν έχω χρόνο» είπε. «Γι' αυτό ας καθίσουμε δύο λεπτά να...»

«Δυστυχώς, ούτε εγώ έχω χρόνο» τον διέκοψε ο Άλμπου σε ήρεμο, αλλά αυστηρό τόνο. «Αυτή είναι εργάσιμη ώρα για μένα, οπότε ας μιλήσουμε καλύτερα το απόγευμα. Εάν δηλαδή εξακολουθείτε να πιστεύετε ότι μπορώ να σας βοηθήσω σε κάτι».

Ο Χάρι ξεροκατάπιε. Ήταν σε θέση αδυναμίας και ο Άλμπου το ήξερε.

«Ας γίνει έτσι, λοιπόν» συμφώνησε γνωρίζοντας πόσο ανήμπορος ακούστηκε.

«Ευχαριστώ, αστυνόμε». Ο άντρας έκλινε ελαφρά το κεφάλι και χαμογέλασε. «Όσο για το κρασί, μάλλον έχετε δίκιο». Αμέσως μετά στράφηκε προς τους Handelsbanken. «Τι μου έλεγες για την Opticom, Στάιν;»

Ο Χάρι μάζεψε τη φωτογραφία και, πριν γυρίσει και φύγει, αναγκάστηκε να υποστεί και το χαμόγελο που μετά βίας συκρατούσε ο χρηματιστής με τη φράντζα.

Έξω, στην άκρη της αποβάθρας, άναψε τσιγάρο, αλλά του φάνηκε πως δεν είχε γεύση και το πέταξε πέρα με ένα γρύλισμα. Ο ήλιος αντανακλούσε σε ένα από τα παράθυρα του φρουρίου Άκερσχους και η θάλασσα ήταν τόσο ακίνητη, που έμοιαζε σαν να υπήρχε ένα λεπτότατο στρώμα καθαρού πάγου στην επιφάνειά της. Γιατί το είχε κάνει; Γιατί αυτή η απόπειρα-καμικάζι να ταπεινώσει έναν άνθρωπο που δεν γνώριζε; Μόνο και μόνο για να τον σηκώσουν με μεταξωτά γάντια και να τον πετάξουν έξω;

Στάθηκε αντικριστά στον ήλιο. έκλεισε τα μάτια και αναρωτήθηκε αν το όφειλε στον εαυτό του να κάνει και κάτι έξυπνο, έτσι για αλλαγή εκείνη τη μέρα. Όπως το να παρατήρει αυτή την υπόθεση. Τίποτα δεν έβγαζε νόημα. Η ίδια κατάσταση χάους και ματαίωσης, όπως συνήθως. Οι καμπάνες του δημαρχείου άρχισαν να χτυπούν.

Πού να ήξερε πόσο σωστός θα έβγαινε τελικά ο Μέλερ. Ήταν η τελευταία λιακάδα του χρόνου.

Namco G-Con 45

Ο γενναίος Όλεγκ.

«Όλα θα πάνε καλά» έλεγε στο τηλέφωνο. Ξανά και ξανά, σαν να είχε κάποιο μυστικό σχέδιο. «Η μαμά κι εγώ θα γυρίσουμε γρήγορα».

Ο Χάρι στεκόταν μπροστά στο παράθυρο και χάζευε τον ουρανό πάνω από τις στέγες των σπιτιών που είχε για θέα. Ο απογευματινός ήλιος έβαφε με πορτοκαλί και κόκκινο την κάτω πλευρά ενός στενόμακρου ζαρωμένου σύννεφου. Την ώρα που επέστρεφε στο σπίτι του, η θερμοκρασία είχε πέσει απότομα και εντελώς ανεξήγητα, σαν να άνοιξε κάπου μια αόρατη πόρτα και ρούφηξε μονομιιάς όλη τη ζέστη. Μέσα στο διαμέρισμα το κρύο είχε αρχίσει να τρυπώνει από τα σανίδια του πατώματος. Πού είχε βάλει τις τσόχινες παντόφλες του; Στην αποθήκη ή στο πατάρι; Κατ' αρχάς, είχε τσόχινες παντόφλες; Δεν θυμόταν. Ούτε αυτό δεν θυμόταν. Ευτυχώς είχε σημειώσει το όλοπαιχνίδι της Playstation που είχε υποσχεθεί ότι θα αγόραζε στον Όλεγκ, αν ο μικρός κατάφερνε να ξεπεράσει στο Gameboy του το ρεκόρ του Χάρι στο Tetris: Namco G-Con 45.

Πίσω του, στην οθόνη των δεκατεσσάρων ιντσών μπουρμούριζαν μονότονα οι ειδήσεις. Κι άλλος φιλανθρωπικός μαραθώνιος για θύματα. Η Τζούλια Ρόμπερτς έδειχνε τη συμπόνια της και ο Σιλβέστερ Σταλόνε δεχόταν τις χρηματικές προσφορές από το τηλέφωνο. Η εκδίκηση είχε ξεκινήσει. Εικόνες από βουνοπλαγιές οργωμένες από βόμβες. Μαύρες στήλες καπνού να βγαί-

νουν από τα βράχια και τίποτα να μη φυτρώνει στο ρημαγμένο τοπίο. Χτύπησε το τηλέφωνο.

Ήταν ο Βέμπερ. Στο Αρχηγείο της Αστυνομίας είχε γενικά τη φήμη του στριφνού γερο-πεισματοάρη που ήταν πολύ δύσκολο να δουλέψει κανείς μαζί του. Ο Χάρι πίστευε το αντίθετο. Αρκεί να καταλάβαινες ότι ο Βέμπερ γινόταν δύσκολος μόνο αν έδειχνες ότι δεν τον σέβεσαι ή αν τον πίζεζες.

«Ξέρω ότι περιμένεις αποτελέσματα» είπε ο Βέμπερ στο τηλέφωνο. «Δεν βρήκαμε καθόλου DNA στο μπουκάλι, μόνο μερικά αχνά δακτυλικά αποτυπώματα».

«Ωραία. Φοβόμουν ότι θα είχαν καταστραφεί κι ας ήταν το μπουκάλι σε πλαστική σακούλα».

«Ευτυχώς που ήταν γυάλινο. Σε πλαστικό μπουκάλι, το λίπος που αφήνει το αποτύπωμα θα είχε απορροφηθεί έπειτα από τόσες μέρες».

Ο Χάρι άκουγε στο βάθος έναν ρυθμικό θόρυβο. «Είσαι ακόμη στη δουλειά. Βέμπερ;»

«Ναι».

«Πότε υπολογίζεις να συγκρίνεις τα αποτυπώματα με τα αρχεία δεδομένων;»

«Με πίζεις;» γρύλισε καχύποπτα η παλιά καραβάνα της Σήμανσης.

«Κάθε άλλο, Βέμπερ. Έχω άπειρο χρόνο».

«Αύριο. Δεν τα πάω καλά με τους υπολογιστές και οι νεαροί συνάδελφοι έχουν ήδη σχολάσει».

«Εσύ τι θα κάνεις;»

«Θα συγκρίνω τα αποτυπώματα με τον παλιό γνωστό τρόπο. Κοιμήσου ήσυχος, Χόλε. Θα φροντίσω εγώ για σένα».

Ο Χάρι έκλεισε το τηλέφωνο, πέρασε στην κρεβατοκάμαρα και άναψε τον υπολογιστή του. Το χαρωπό τιτίβισμα της έναρξης των Windows σκέπασε προς στιγμήν τη ρητορική της αμερικανικής εκδίκησης που ακουγόταν από το καθιστικό. Με μια σειρά από κλικ ο επιθεωρητής έφτασε στο βίντεο από τη ληστεία στο υποκατάστημα της λεωφόρου Κίρκε. Έπαιξε μερικές

φορές το κακής ποιότητας βίντεο χωρίς να βγάλει τίποτα, αλλά και χωρίς να χάσει κάτι. Ύστερα έκανε κλικ στο εικονίδιο των ηλεκτρονικών μηνυμάτων. Εμφανίστηκαν το Έχετε μήνυμα και η ένδειξη ημερομηνίας και ώρας. Το τηλέφωνο στο χολ ξαναχτύπησε. Ο Χάρι έριξε μια ματιά στο ρολόι του πριν σηκώσει το ακουστικό και απαντήσει στον γλυκό τόνο που χρησιμοποιούσε μόνο με τη Ράκελ.

«Άρνε Άλμπου. Συγγνώμη που σας τηλεφωνώ τέτοια ώρα, αλλά η σύζυγός μου μου έδωσε τον αριθμό σας και σκέφτηκα να ξεκαθαρίσουμε εκείνο το ζήτημα σήμερα. Σας πειράζει;»

«Κάθε άλλο» απάντησε σαστισμένος ο Χάρι στον κανονικό τόνο της φωνής του.

«Λοιπόν, το συζήτησα με τη σύζυγό μου και κανείς μας δεν έχει ξανακούσει το όνομα αυτής της γυναίκας ούτε και ξέρουμε πώς βρήκε τη φωτογραφία. Παρ' όλα αυτά, επειδή έχει τυπωθεί σε φωτογραφείο, σκεφτήκαμε ότι ίσως κάποιος από το κατάστημα κράτησε αντίγραφο. Επίσης, στο σπίτι μας μπαϊνοβγαίνει ένα σωρό κόσμος. Θα μπορούσαν να υπάρξουν πάρα πολλές πιθανές εξηγήσεις».

«Μμ». Ο Χάρι πρόσεξε ότι η φωνή του Άρνε Άλμπου δεν απέπνεε πια την ίδια σιγουριά και ηρεμία. Έπειτα από μερικά δευτερόλεπτα τεταμένης σιωπής, ο άντρας συνέχισε λέγοντας: «Αν θέλετε να το συζητήσουμε κι άλλο, θα προτιμούσα να επικοινωνήσετε μαζί μου στο γραφείο μου. Πληροφορήθηκα από τη σύζυγό μου ότι σας έδωσε το τηλέφωνό μου».

«Κι εγώ πληροφορήθηκα από τη σύζυγό σας ότι δεν θέλετε να σας ενοχλούν τις ώρες της δουλειάς σας».

«Δεν θέλω... να αναστατώνεται η γυναίκα μου. Μια φωτογραφία στο παπούτσι μιας νεκρής, για τ' όνομα του Θεού! Θα προτιμούσα να είχατε μιλήσει μαζί μου».

«Καταλαβαίνω. Όμως η φωτογραφία ήταν της συζύγου και των παιδιών σας!»

«Η γυναίκα μου δεν έχει ιδέα, να το ξέρετε!» Κι αμέσως μετά, έχοντας προφανώς μετανιώσει για τον οργισμένο τόνο του,

πρόσθεσε ήπια: «Σας υπόσχομαι ότι θα εξετάσω κάθε πιθανότητα που μπορώ να φανταστώ προκειμένου να εξηγήσω το τι ενδέχεται να έχει συμβεί».

«Σας ευχαριστώ για την προσφορά σας, αλλά και πάλι διατηρώ το δικαίωμα να μιλώ με όποιον εγώ θεωρώ σκόπιμο». Ο Χάρι περίμενε λίγο ακούγοντας την αναπνοή του Άλμπου στο ακουστικό κι έπειτα πρόσθεσε: «Ελπίζω να καταλαβαίνετε».

«Ακούστε να σας πω...»

«Δυστυχώς, δεν είναι ζήτημα προς συζήτηση. Θα επικοινωνήσω είτε με σας είτε με τη σύζυγό σας, εάν και όποτε υπάρξει κάτι που θα πρέπει να μάθω».

«Μια στιγμή! Δεν με καταλάβατε. Η γυναίκα μου... ταραζεται πάρα πολύ».

«Έχετε δίκιο, δεν σας κατάλαβα. Πάσχει από κάτι;»

«Αν πάσχει;» ρώτησε έκπληκτος ο Άλμπου. «Όχι, αλλά...»

«Τότε, προτείνω να κλείσουμε εδώ αυτή τη συζήτηση». Ο Χάρι κοίταξε το είδωλό του στον καθρέφτη του χολ. «Δεν είναι εργάσιμη ώρα αυτή για μένα. Καλό σας βράδυ».

Εκλεισε το τηλέφωνο και αναζήτησε πάλι το πρόσωπό του στον καθρέφτη. Περίεργο, αλλά δεν είδε πουθενά το μικρό, θριαμβευτικό χαμόγελο της Σιγουριάς. Της Στενομουαλιάς. Της Σκευωρίας. Του Σαδισμού. Τα τέσσερα «Σ» της εκδίκησης. Όμως, του φάνηκε σαν να έλειπε και κάτι άλλο. Κάτι ήταν λάθος στο κάδρο. Παρατήρησε προσεκτικά το είδωλό του στον καθρέφτη. Δεν εντόπισε τίποτα. Ίσως έφταιγε το φως.

Ξανακάθισε στον υπολογιστή του. Άξιζε να το πει αυτό για τα τέσσερα «Σ» στον Άουνε. Του άρεσαν κάτι τέτοια. έκανε συλλογή. Το νέο ηλεκτρονικό μήνυμα που είχε λάβει ήταν από μια άγνωστη διεύθυνση: furie@bolde.com. Το άνοιξε.

Παγωνιά απλώθηκε μέσα του και τον τύλιξε και έμελλε να μείνει εκεί για έναν ολόκληρο χρόνο.

Την ένιωσε με το που ξεκίνησε να διαβάσει το κείμενο στην οθόνη. Οι τρίχες στο σβέρκο του ορθώθηκαν και το δέρμα σε όλο το κορμί του τσίττωσε σαν ρούχο που στένεψε ξαφνικά.

Θέλεις να παίξουμε; Ας φανταστούμε πως έχεις πάει για δείπνο στο σπίτι μιας γυναίκας και την άλλη μέρα τη βρίσκουν νεκρή. Τι θα κάνεις;

Σ²MN

Το τηλέφωνο στο χολ άρχισε πάλι το παραπονεμένο κελάηδισμά του. Αυτή τη φορά σίγουρα ήταν η Ράκελ. Ο Χάρι το άφησε να χτυπάει.

Τα δάκρυα της Αραβίας

Ο Χάλβορσεν ξαφνιάστηκε πάρα πολύ όταν μπήκε το πρωί στο γραφείο και βρήκε τον Χάρι εκεί.

«Από τώρα; Ξέρεις ότι είναι μόλις...»

«Δεν είχα ύπνο» μουρμούρισε ο επιθεωρητής, που ήταν καθισμένος μπροστά στον υπολογιστή με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος. «Αυτό το μηχάνημα αργεί πάρα πολύ».

Ο Χάλβορσεν έσκυψε και κοίταξε την οθόνη πάνω από τον ώμο του Χάρι. «Έχει να κάνει με την ταχύτητα μεταφοράς δεδομένων όταν είσαι στο Internet. Τώρα χρησιμοποιείς μια σπάνια γραμμή ISDN, αλλά, χαράς ευαγγέλια, σύντομα θα έχουμε ευρυζωνικό δίκτυο. Τι ψάχνεις; Παλιά άρθρα στην *Dagens Noeringsliv*;»

«Ε... Ναι».

«Για τον Άρνε Άλμπου» Μίλησες με τη Βίγκντις Άλμπου;»

«Ναι».

«Τι σχέση μπορεί να έχουν αυτοί οι δύο με τη ληστεία στην τράπεζα;»

Ο Χάρι δεν τράβηξε το βλέμμα από την οθόνη. Δεν είχε πει ποτέ ότι είχαν σχέση, αλλά ούτε και ότι δεν είχαν, οπότε ήταν φυσικό ο συνάδελφός του να βγάλει το συμπέρασμα. Γλίτωσε από την ανάγκη να απαντήσει, γιατί εκείνη τη στιγμή το πρόσωπο του Άρνε Άλμπου γέμισε την οθόνη: μακράν το πιο λαμπρό χαμόγελο απ' όσα είχε δει ο Χάρι ως τώρα, πάνω από μια σφιχτά δεμένη γραβάτα. Ο Χάλβορσεν πλατάγισε τα χείλη και διάβασε δυνατά:

1

«Τριάντα εκατομμύρια για την οικογενειακή επιχείρηση. Από σήμερα ο Άρνε Άλμπου μπορεί να βάλει στην άκρη τριάντα εκατομμύρια κορόνες, αφού η αλυσίδα των ξενοδοχείων Choice αγόρασε χθες την Άλμπου ΑΕ. Ο Άλμπου δήλωσε ότι θέλει να αφιερώσει περισσότερο χρόνο στην οικογένειά του, που ήταν και ο κύριος λόγος για τον οποίο πούλησε την επιτυχημένη επιχείρησή του. "Θέλω να είμαι κοντά στα παιδιά μου που μεγαλώνουν" ανέφερε σε συνέντευξή του. "Η οικογένειά μου είναι η πιο σημαντική μου επένδυση"».

Ο Χάρι πάτησε το πλήκτρο της εκτύπωσης.

«Δεν θέλεις το υπόλοιπο άρθρο;»

«Όχι. Ήθελα μόνο τη φωτογραφία του».

«Τριάντα εκατομμύρια στην άκρη και άρχισε να ληστεύει τράπεζες;»

«Θα σου εξηγήσω αργότερα» αποκρίθηκε ο Χάρι και σηκώθηκε από την καρέκλα του. «Στο μεταξύ, μήπως ξέρεις να μου πεις πώς βρίσκει κανείς ποιος του έχει στείλει ένα συγκεκριμένο e-mail;»

«Η διεύθυνση υπάρχει στο ίδιο το μήνυμα».

«Και την ψάχνεις στον τηλεφωνικό κατάλογο, ε;»

«Όχι, αλλά μπορείς να δεις ποιος είναι ο σέρβερ. Αυτός έχει μια λίστα ποιων πελατών έχουν ποιες διευθύνσεις. Τόσο απλό. Έλαβες κανένα ενδιαφέρον ηλεκτρονικό μήνυμα;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Δώσε μου τη διεύθυνση και θα σου τον βρω εγώ στο πι και φι» είπε ο Χάλβορσεν.

«Εντάξει. Έχεις ξανακούσει έναν σέρβερ που λέγεται bolde.com;»

«Όχι, αλλά θα το ψάξω. Ποια είναι η υπόλοιπη διεύθυνση;»

Ο Χάρι δίστασε. «Δεν τη θυμάμαι» απάντησε.

Πήρε ένα αυτοκίνητο από το γκαράζ της αστυνομίας και διέσχισε αργά το Γκρένλαντ. Ένας τσουχτερός άνεμος σήκωνε τα πεσμένα φύλλα που είχε ξεράνει πάνω στα πεζοδρόμια ο χτεσινός ήλιος. Οι άνθρωποι βάδιζαν με τα χέρια χωμένα βαθιά

στις τσέπες και τα κεφάλια σκυφτά ανάμεσα στους ανασηκωμένους ώμους τους.

Στην Πιλεστρέντετ ο Χάρι κόλλησε πίσω από ένα τραμ και έπιασε στο ραδιόφωνο το δελτίο ειδήσεων του NRK. Δεν είπαν τίποτα για την υπόθεση της Στίνε Γκρέτε. Υπήρχαν φόβοι ότι στο Αφγανιστάν εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά προσφύγων δεν θα επιζούσαν στον άγριο χειμώνα. Ένας αμερικανός στρατιώτης είχε σκοτωθεί. Ακολούθησε μια συνέντευξη της οικογένειάς του. Ήθελαν εκδίκηση. Στο ύψος του Μπίσλετ η λεωφόρος ήταν κλειστή για όλα τα οχήματα και υπήρχε παράκαμψη.

«Ναι;» Μια συλλαβή στο θυροτηλέφωνο έφτανε για να καταλάβει κανείς ότι η Άστριντ Μόνσεν είχε αρπάξει βαρύ κρυολόγημα.

«Χάρι Χόλε. Ευχαριστώ για τη μέχρι τώρα βοήθειά σας. Μήπως θα μπορούσα να σας κάνω μερικές ερωτήσεις ακόμα; Έχετε λίγο χρόνο;»

Την άκουσε να ρουφά τη μύτη της δύο φορές πριν του απαντήσει. «Για ποιο πράγμα;»

«Θα προτιμούσα να μη στέκομαι εδώ έξω όταν θα τα λέμε». Άλλα δύο ρουφήγματα μύτης.

«Μήπως ήρθα σε ακατάλληλη ώρα;» ρώτησε ο Χάρι.

Ακούστηκε ο βόμβος της κλειδαριάς και ο επιθεωρητής έσπρωξε την πόρτα και μπήκε.

Φτάνοντας στην κορυφή της σκάλας του ορόφου βρήκε την Άστριντ Μόνσεν να στέκεται στον διάδρομο έξω από το διαμέρισμά της, με ένα σάλι τυλιγμένο γύρω από τους ώμους της και τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος.

«Σας είδα στην κηδεία» της είπε.

«Σκέφτηκα ότι τουλάχιστον ένας από τους γείτονές της όφειλε να παρευρεθεί» είπε η Άστριντ. Ακουγόταν σαν να μιλούσε μέσα από μικρόφωνο με παραμόρφωση.

«Μήπως αναγνωρίζετε αυτό το πρόσωπο;» ρώτησε ο Χάρι.

Η γυναίκα πήρε απρόθυμα την τσαλακωμένη φωτογραφία.
«Ποιο απ' όλα;»

«Οποιοδήποτε». Η φωνή του επιθεωρητή αντήχησε σε όλο το πηγάδι της σκάλας.

Η Άστριντ Μόνσεν μελέτησε τη φωτογραφία. Πολλή ώρα.

«Λοιπόν;»

Αρνητικό κούνημα του κεφαλιού.

«Σίγουρα;»

Καταφατικό αυτή τη φορά.

«Μμ. Ξέρετε αν η Άννα είχε σύντροφο;»

«Έναν συγκεκριμένο;»

Ο Χάρι αναστέναξε. «Εννοείτε ότι είχε πολλούς;»

Η γυναίκα ανασήκωσε τους ώμους. «Ακούγονται τα πάντα σ' αυτό το κτίριο. Τα σκαλοπάτια τρίζουν, ας το πούμε έτσι».

«Τίποτα σοβαρό;»

«Δεν έχω ιδέα».

Ο επιθεωρητής περίμενε. Η σιωπή δεν κράτησε πολύ. «Φέτος το καλοκαίρι, κάτω στο γραμματοκιβώτιό της ήταν κολλημένο ένα χαρτάκι που έγραφε ΕΡΙΚΣΕΝ». Μια υποψία χαμόγελου τρεμόπαιξε στα χείλη της. «Ίσως ξέχασε να της πει και το μικρό του όνομα. Τέλος πάντων, το χαρτάκι εξαφανίστηκε έπειτα από μία εβδομάδα».

Ο Χάρι κοίταξε προς τα κάτω, πάνω από την κουπαστή της σκάλας. Τα σκαλοπάτια ήταν ψηλά και απότομα. «Ακόμη και μία εβδομάδα είναι καλύτερη από το τίποτα, έτσι δεν είναι;»

«Για κάποιες, ίσως» αποκρίθηκε η Άστριντ και ακούμπησε το χέρι στο πόμολο της πόρτας. «Πρέπει να σας αφήσω. Μόλις έλαβα ένα ηλεκτρονικό μήνυμα, το άκουσα».

«Δεν πρόκειται να φύγει αποκεί, έτσι δεν είναι;»

Την έπιασε κρίση φταρνίσματος. «Πρέπει να απαντήσω» είπε με δακρυσμένα μάτια. «Σίγουρα θα είναι από τον συγγραφέα. Συζητάμε τη μετάφρασή μου».

«Τότε, θα είμαι σύντομος» είπε ο Χάρι. «Θα ήθελα να ρίξετε μια ματιά και εδώ».

Της έδωσε μια σελίδα εκτυπωτή. Η γυναίκα την πήρε, έριξε απλώς μια ματιά και αμέσως μετά κοίταξε τον επιθεωρητή με καχυποψία.

«Κοιτάξτε την καλύτερα» την παρότρυνε ο Χάρι. «Με την ησυχία σας».

«Δεν χρειάζεται» αποκρίθηκε η Άστριντ και του επέστρεψε τη σελίδα.

Του πήρε δέκα λεπτά με τα πόδια για να φτάσει από το Αρχηγείο της Αστυνομίας στο νούμερο 21Α της οδού Χέλμπερ. Το παλιό κτίριο, φτιαγμένο από τούβλα, είχε λειτουργήσει κατά καιρούς ως βυρσοδεφείο, τυπογραφείο, σιδηρουργείο και πιθανότατα ως χώρος για διάφορα άλλα πράγματα. Μια υπενθύμιση ότι το Όσλο διέθετε κάποτε βιομηχανία. Τώρα, στέγαζε τα εργαστήρια του Εγκληματολογικού της Σήμανσης. Παρά τον καινούργιο φωτισμό και το μοντέρνο εσωτερικό, η αίσθηση του βιομηχανικού κτιρίου παρέμενε. Ο Χάρι συνάντησε τον Βέμπερ σε μία από τις μεγάλες, κρύες αίθουσες.

«Σκατά!» είπε. «Είσαι απόλυτα σίγουρος;»

Ο άντρας τον κοίταξε με ένα κουρασμένο χαμόγελο. «Το αποτύπωμα στο μπουκάλι είναι τόσο καλό που, αν το είχαμε στους φακέλους μας, ο υπολογιστής θα είχε κάνει οπωσδήποτε την ταύτιση. Φυσικά, μπορούμε να το ψάξουμε και με τον παραδοσιακό τρόπο για να είμαστε εκατόν δέκα τοις εκατό βέβαιοι, αλλά θα πάρει εβδομάδες και δεν πρόκειται να βγει τίποτα. Είναι οριστικό».

«Συγγνώμη» είπε ο Χάρι. «Ήμουν τόσο σίγουρος ότι τον είχαμε τσακώσει. Υπολόγιζα ότι θα ήταν μηδαμινές οι πιθανότητες να μην έχει συλληφθεί ποτέ για τίποτα ένας τύπος όπως αυτός».

«Το γεγονός ότι δεν υπάρχει στα μητρώα μας απλώς σημαίνει ότι θα πρέπει να τον ψάξουμε αλλού. Τουλάχιστον τώρα έχουμε στα χέρια μας δύο αποδεικτικά στοιχεία: το δακτυλικό αποτύπωμα και τις ίνες από τη ληστεία στην Κίρκε. Αν καταφέρεις να τον βρεις, έχουμε αδιάσειστες αποδείξεις. Χέλγκεσεν!»

Ένας νεαρός που περνούσε απέξω σταμάτησε σβέλτα και άλλαξε κατεύθυνση.

«Μου στείλατε αυτόν εδώ τον σκούφο από τον ποταμό Άκερ μέσα σε ασφράγιστο σακουλάκι πειστηρίων. Εδώ είναι εργαστήριο, δεν είναι κουμάσι. Το 'πιασες;»

Ο νεαρός κατένευσε και έριξε στον Χάρι ένα βλέμμα όλο νόημα.

«Δέξου το σαν άντρας» είπε ο Βέμπερ απευθυνόμενος και πάλι στον Χάρι. «Εσύ τουλάχιστον δεν έπαθες αυτά που έπαθε ο Ίβαρσον σήμερα το πρωί».

«Ο Ίβαρσον;»

«Καλά, δεν έμαθες τι έγινε στον Υπόνομο σήμερα;»

Ο επιθεωρητής κούνησε αρνητικά το κεφάλι και ο Βέμπερ έτριψε τα χέρια και γέλασε. «Αφού είναι έτσι, Χόλε, θα σου πω μια καλή ιστορία που θα σου φτιάξει τη μέρα».

Η διήγηση του Βέμπερ θύμιζε πάρα πολύ τις γραπτές αναφορές του. Μικρές, ακατέργαστες φράσεις που σκιαγραφούσαν απλώς τα γεγονότα, χωρίς λυρικές περιγραφές συναισθημάτων, τόνου φωνής ή εκφράσεων. Παρ' όλα αυτά, ο Χάρι δεν δυσκολεύτηκε να συμπληρώσει τα κενά. Μπορούσε εύκολα να φανταστεί τον Ρούνε Ίβαρσον και τον Βέμπερ να μπαίνουν σε έναν από τους δύο θαλάμους επισκεπτών της Πτέρυγας Α και τη βαριά πόρτα να κλειδώνει αυτόματα πίσω τους. Και οι δύο θάλαμοι βρίσκονταν δίπλα στο γραφείο υποδοχής των φυλακών και προορίζονταν για οικογένειες. Εκεί, οι κρατούμενοι μπορούσαν να απολαύσουν λίγη ώρα ησυχίας με τα αγαπημένα τους πρόσωπα, σε ένα δωμάτιο το οποίο είχε γίνει προσπάθεια να δείχνει ζεστό και φιλόξενο – τα βασικά έπιπλα, μερικά πλαστικά λουλούδια και κάνα δυο ακουαρέλες στον τοίχο.

Ο Ράσκολ στεκόταν όρθιος όταν μπήκαν οι δύο άντρες. Στη μασχάλη του είχε ένα χοντρό βιβλίο και πάνω στο τραπεζάκι μπροστά του ήταν ανοιγμένη μια σκακιέρα με τα πιόνια στημέ-

να για μια παρτίδα. Δεν είπε λέξη, απλώς τους κάρφωσε με τα μεγάλα, λυπημένα μάτια του. Φορούσε μια λευκή πουκαμίσια, μακριά σχεδόν ως τα γόνατα. Ο Ίβαρσον, φανερά αμήχανος, είπε ξερά στον ψηλόλιγνο Τσιγγάνο να καθίσει. Ο κρατούμενος υπάκουσε στην εντολή με ένα αχνό χαμόγελο.

Σ' αυτή την αποστολή ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών προτίμησε να πάρει μαζί του τον Βέμπερ, αντί για κάποιον από τους νεότερους ερευνητές της ομάδας του, επειδή πίστευε ότι η γριά αλεπού θα τον βοηθούσε να «ψυχολογήσει τον Ράσκολ». Όπως ο ίδιος το έθεσε. Έτσι, ο Βέμπερ έστησε μια καρέκλα κόντρα στην πόρτα και έβγαλε ένα σημειωματάριο, ενώ ο Ίβαρσον κάθισε στο τραπέζι, πρόσωπο με πρόσωπο με τον θρυλικό φυλακισμένο.

«Παρακαλώ, PAS Ίβαρσον» είπε ο Ράσκολ στρέφοντας την παλάμη του προς τα έξω και καλώντας έτσι τον επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών να ξεκινήσει πρώτος την παρτίδα.

«Ήρθαμε εδώ για να πάρουμε πληροφορίες, όχι για να παίξουμε σκάκι» είπε εκείνος και άνοιξε σαν βεντάλια πάνω στο τραπέζι πέντε φωτογραφίες από τη ληστεία της Μπούγκσταντ. «Θέλουμε να μάθουμε ποιος είναι αυτός».

Ο κρατούμενος πήρε τις φωτογραφίες και τις μελέτησε τη μία μετά την άλλη βγάζοντας δυνατά επιφωνήματα.

«Μπορώ να έχω ένα στιλό;» ρώτησε αφού τις είδε όλες.

Ο Βέμπερ και ο Ίβαρσον αντάλλαξαν βλέμματα.

«Πάρτε το δικό μου» αποκρίθηκε ο Βέμπερ και του πρότεινε ένα διαφανές πλαστικό στιλό Bic.

«Θα προτιμούσα ένα μηχανικό στιλό με ελατήριο και μεταλλικό ανταλλακτικό, αν έχετε» είπε ο Ράσκολ χωρίς να πάρει στιγμή τα μάτια του από τον Ίβαρσον.

Ο PAS ανασήκωσε τους ώμους, έβγαλε από την εσωτερική τσέπη του ένα μηχανικό στιλό διαρκείας και του το έδωσε.

«Κατ' αρχάς, θα ήθελα να σας εξηγήσω τη λογική μιας κάφουλας μελάνης» είπε ο κρατούμενος και άρχισε να ξεβιδώνει το λευκό πλαστικό στιλό του Ίβαρσον, που συμπτωματικά έφε-

ρε το λογότυπο της τράπεζας Den norske. «Όπως σίγουρα θα γνωρίζετε, οι τράπεζες τοποθετούν μέσα στις δεσμίδες με τα χαρτονομίσματα και κάψουλες χρωματισμού για την περίπτωση που κλαπουν τα χρήματα. Αυτές προσαρμόζονται στο μηχανήμα διανομής, στο ATM. Κάποιες συνδέονται με έναν αναμεταδότη που ενεργοποιείται με τη μετατόπιση όταν, για παράδειγμα, οι δεσμίδες μπουν σε τσάντα. Άλλες ενεργοποιούνται μόλις περάσουν ένα είδος πύλης, που συνήθως βρίσκεται πάνω από την κεντρική είσοδο μιας τράπεζας. Η κάψουλα μπορεί επίσης να διαθέτει έναν μικροπομπό συνδεδεμένο με έναν αποδέκτη, ο οποίος πυροδοτεί αυτόματα μια έκρηξη όταν ο πομπός φτάσει σε μια συγκεκριμένη απόσταση από τον αποδέκτη, ας πούμε, στα εκατό μέτρα. Άλλες κάψουλες πάλι σκάνε μετά την ενεργοποίηση ενός ένθετου ωρολογιακού μηχανισμού. Μια κάψουλα χρωματισμού μπορεί να έχει διάφορα σχήματα, αλλά θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι τόσο μικρή, ώστε να κρύβεται ανάμεσα στα χαρτονομίσματα. Μερικές είναι τόσες δα». Ο Ράσκολ σχημάτισε με τον δείκτη και τον αντίχειρά του μια απόσταση δύο εκατοστών. «Η έκρηξη δεν θέτει σε κίνδυνο τη ζωή του ληστή. Το πρόβλημα είναι η βαφή, το μελάνι».

Τράβηξε το ανταλλακτικό σωληνάριο του στιλό και το κράτησε ψηλά.

«Ο παππούς μου ήταν μελανοποιός. Μου έμαθε ότι τα παλιά χρόνια χρησιμοποιούσαν και αραβικό κόμμι στην παρασκευή μελανιού από όξο σιδήρου. Το κόμμι αυτό προέρχεται από την ακακία και λέγεται επίσης “δάκρυ της Αραβίας”, γιατί στάζει από το δέντρο σε κιτρινωπές σταγόνες αυτού του μεγέθους».

Πάλι με τον δείκτη και τον αντίχειρα σχημάτισε αυτή τη φορά έναν κύκλο σε μέγεθος φουντουκιού.

«Το σπουδαίο με το αραβικό κόμμι είναι ότι κάνει πυκνότερο το μελάνι, μειώνοντας έτσι την ταχύτητα απορρόφησης. Επιπλέον, διατηρεί σε υγρή μορφή τα άλατα του σιδήρου. Χρειάζεται επίσης ένας διαλύτης. Πριν από πολλά χρόνια σύστηναν βρόχινο νερό ή λευκό κρασί. Ή ξίδι. Ο παππούς μου έλεγε ότι

πρέπει να ρίχνεις ξίδι στο μελάνι όταν γράφεις σε εχθρό και κρασί όταν γράφεις σε φίλο».

Ο Ίβαρσον ξερόβηξε με νόημα, αλλά ο Ράσκολ τον αγνόησε και συνέχισε.

«Στην αρχή το μελάνι είναι αόρατο. Γίνεται ορατό όταν έρθει σε επαφή με το χαρτί. Οι κάψουλες χρωματισμού περιέχουν μόρια κόκκινου χρώματος που προκαλούν μια χημική αντίδραση όταν έρθουν σε επαφή με χαρτονομίσματα και είναι αδύνατο να αφαιρεθούν. Τα λεφτά θα έχουν μαρκαριστεί για πάντα ως κλεμμένα».

«Ξέρω πώς λειτουργεί μια κάψουλα χρωματισμού» τον διέκοψε ο Ίβαρσον. «Θα προτιμούσα να μάθω...»

«Υπομονή, αγαπητέ PAS. Το γοητευτικό μ' αυτή την τεχνική είναι η εξαιρετική απλότητά της. Είναι τόσο απλή, ώστε ακόμα κι εγώ θα μπορούσα να φτιάξω μια τέτοια κάψουλα, να την τοποθετήσω όπου θέλω και να την κάνω να εκραγεί σε συγκεκριμένη απόσταση από έναν αποδέκτη. Όλα τα υλικά που θα χρειάζονται θα μπορούσα να τα βρω σε ένα κοινό πακέτο φαγητού».

Ο Βέμπερ είχε σταματήσει να κρατά σημειώσεις.

«Όμως, η ουσία της κάψουλας χρωματισμού δεν είναι η τεχνική, PAS Ίβαρσον. Η ουσία είναι η ενοχοποίηση». Το πρόσωπο του Τσιγγάνου φωτίστηκε από ένα πλατύ χαμόγελο. «Το μελάνι κολλά πάνω στα ρούχα και στο δέρμα του ληστή. Και είναι τόσο πηχτό, που έτσι και βάψει τα χέρια σου, δεν βγαίνει με τίποτα. Ο Πόντιος Πιλάτος και ο Ιούδας, σωστά; Ο ένας έβαψε τα χέρια του με αίμα. Ο άλλος κράτησε ματωμένα χρήματα. Η αγωνία του κριτή. Η τιμωρία του προδότη».

Το σωληνάριο του στιλό ξέφυγε από το χέρι του Ράσκολ και έπεσε στο πάτωμα, πίσω από το τραπέζι. Καθώς ο κρατούμενος έσκυψε για να το πιάσει, ο Ίβαρσον έκανε νόημα στον Βέμπερ να του δώσει το σημειωματάριο.

«Θέλω να μου γράφεις εδώ το όνομα του άντρα που είδες στις φωτογραφίες» είπε στον Ράσκολ και ακούμπησε το ση-

μειωματάριο στο τραπέζι. «Όπως ανέφερα και πριν, δεν ήρθαμε εδώ για να παίξουμε παιχνίδια».

«Όχι για να παίξουμε, όχι» επανέλαβε ο Ράσκολ βάζοντας το σωληνάριο στο εσωτερικό του στιλό και βιδώνοντας ξανά το καπάκι. «Υποσχέθηκα ότι θα σου δώσω το όνομα του ανθρώπου που έκλεψε τα λεφτά. Δεν το υποσχέθηκα;»

«Αυτή ήταν η συμφωνία μας, ναι» είπε ο Ίβαρσον. Έσκυψε προς το τραπέζι όταν ο κρατούμενος άρχισε να γράφει.

«Εμείς οι Ζοράζαν ξέρουμε τι θα πει συμφωνία» συνέχισε ο Τσιγγάνος. «Εκτός από το δικό του όνομα, σου γράφω εδώ και το όνομα της πόρνης που επισκέπτεται τακτικά και τον άνθρωπο με τον οποίο ήρθε σε επαφή για να τον πληρώσει να σπάσει την επιγονατίδα του νεαρού που παράτησε την κόρη του έγκυο. Παρεμπιπτόντως, το πρόσωπο αυτό αρνήθηκε να αναλάβει τη δουλειά».

«Α... θαυμάσια». Ο Ίβαρσον στράφηκε γρήγορα προς τον Βέμπερ και του χαμογέλασε με έξαψη.

«Ορίστε». Ο Ράσκολ παρέδωσε το στιλό και το σημειωματάριο στον Ίβαρσον, που διάβασε στα γρήγορα τα ονόματα.

Το χαμόγελο της αγαλλίασης έσβησε. «Μα... μα...» τραύλισε. «Χέλγκε Κλέμεντσεν; Αυτός δεν είναι ο διευθυντής του υποκαταστήματος;» Ένα λαμπάκι άναψε ξαφνικά στο μυαλό του. «Έχει ανάμειξη στη ληστεία;»

«Και πολύ μεγάλη μάλιστα» αποκρίθηκε ο Ράσκολ. «Αυτός δεν έπιασε τα λεφτά;»

«Και τα έβαλε στο σακ βουαγιαζ που κρατούσε ο ληστής» ακούστηκε η βαριά, βραχνή φωνή του Βέμπερ από την πόρτα.

Η έκφραση του Ίβαρσον άλλαξε αργά. Την απορία αντικατέστησε η οργή που ήταν τώρα ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του. «Τι ανοησίες είναι αυτές; Υποσχέθηκες πως θα με βοηθήσεις».

Ο Ράσκολ περιεργάστηκε το μακρύ μυτερό νύχι στο μικρό δάχτυλο του δεξιού χεριού του. Ύστερα κούνησε αργά και με σοβαρότητα το κεφάλι, έσκυψε μπροστά και ένευσε στον επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών να πλησιάσει. «Έχεις δίκιο»

ψιθύρισε. «Άκου, λοιπόν, μια συμβουλή. Μάθε τι είναι ζωή. Κάτσε και παρατήρησε το παιδί σου. Δεν γίνεται να αναπληρώσεις αυτά που έχασες, αλλά ούτε και αποκλείεται». Χτύπησε φιλικά τον PAS Ίβαρσον στον ώμο και έγνεψε με το κεφάλι δείχνοντας τη σκακιέρα. «Σειρά σου».

Ο Ίβαρσον έβραζε από θυμό καθώς ο ίδιος και ο Βέμπερ επέστρεφαν αποκαρδιωμένοι από τον Υπόνομο, τη μήκους τριακοσίων μέτρων υπόγεια σήραγγα που συνέδεε τη φυλακή Μπούτσεν με το Αρχηγείο της Αστυνομίας του Όσλο.

«Εμπιστεύτηκα έναν της ράτσας που έχει επινοήσει το ψέμα!» σφύριζε μέσα από τα δόντια του. «Εμπιστεύτηκα έναν αναθεματισμένο Τσιγγάνο!» Η αντήχηση έκανε τις λέξεις να εξοστραχίζονται πάνω στα τούβλα των τοιχωμάτων. Ο Βέμπερ τάχυνε το βήμα του. Ήθελε να βγει όσο το δυνατό πιο γρήγορα από το υγρό, κρύο τούνελ. Ο Υπόνομος χρησιμοποιούνταν κυρίως για τη μεταφορά από και προς τη φυλακή κρατουμένων για ανάκριση στο Αρχηγείο της Αστυνομίας και αφθονούσαν οι φήμες για όσα είχαν συμβεί κατά καιρούς εκεί κάτω.

Ο Ίβαρσον έσφιξε το σακάκι γύρω από το κορμί του καθώς πλησίαζαν στην έξοδο. «Θέλω να μου υποσχεθείς ένα πράγμα: Δεν θα πεις λέξη για όλα αυτά σε κανέναν. Εντάξει;» Στράφηκε και περίμενε την απάντηση του Βέμπερ έχοντας ανασηκώσει το ένα φρύδι. «Λοιπόν;»

Η απάντηση του άντρα στην απαίτηση αυτή ήταν ένα μουδιασμένο «ναι», γιατί είχαν μόλις φτάσει στο σημείο όπου τα τοιχώματα του Υπονόμου ήταν σοβατισμένα και βαμμένα πορτοκαλί όταν ακούστηκε ένα ξερό, δυνατό «παφ!». Ο Ίβαρσον άφησε μια κραυγή τρόμου και έπεσε στα γόνατα μέσα σε μια λιμνούλα στάσιμου νερού σφίγγοντας με τα δυο του χέρια το στήθος του.

Ο Βέμπερ γύρισε απότομα και κοίταξε προς τις δύο κατευθύνσεις μέσα στη σήραγγα. Δεν υπήρχε κανείς. Στράφηκε πάλι στον PAS, που είχε απομείνει να κοιτάζει σαν υπνωτισμένος την παλάμη του, η οποία είχε βαφτεί κόκκινη.

«Αιμορραγώ» βόγκηξε. «Πεθαίνω».

Ο Βέμπερ είδε αμίλητος τα μάτια του Ίβαρσον να ανοίγουν διάπλατα από τον φόβο.

«Τι είναι;» ρώτησε ο επικεφαλής με τρεμάμενη φωνή όταν σήκωσε το βλέμμα και είδε τον Βέμπερ να τον κοιτάζει με το στόμα ανοιχτό.

«Το σακάκι σου θα χρειαστεί καθαριστήριο» αποκρίθηκε εκείνος.

Ο Ίβαρσον χαμήλωσε τα μάτια. Το κόκκινο χρώμα είχε απλωθεί σε όλο το μπροστινό μέρος του λευκού πουκαμίσου του και είχε ποτίσει σε κάποια σημεία και το σκούρο πράσινο σακάκι του.

«Κόκκινο μελάνι» είπε ο Βέμπερ.

Ο Ίβαρσον τράβηξε από τη μέσα τσέπη του σακακιού του ό,τι είχε απομείνει από το στιλό της Den norske. Η μικρο-έκρηξη το είχε σπάσει κατά μήκος. Έμεινε ακίνητος, γονατιστός, με κλειστά τα μάτια, μέχρι να επανέλθει η αναπνοή του στον κανονικό ρυθμό της. Ύστερα σήκωσε το βλέμμα και κοίταξε τον Βέμπερ.

«Ξέρεις ποιο ήταν το μεγαλύτερο λάθος του Χίτλερ;» ρώτησε απλώνοντας το καθαρό χέρι του. Εκείνος το έπιασε και τον βοήθησε να σηκωθεί. Ο Ίβαρσον κοίταξε με μισόκλειστα μάτια προς το βάθος της σήραγγας πίσω τους. «Που δεν αποτελείωσε τη δουλειά με τους Τσιγγάνους».

«Δεν θα πεις ούτε λέξη για όλα αυτά σε κανέναν». Ο Βέμπερ μιμήθηκε τη φωνή του επικεφαλής και μετά κάγχασε. «Πήγε γραμμή στο γκαράζ και έφυγε κατευθείαν για το σπίτι του. Το μελάνι θα μείνει στο χέρι του τουλάχιστον για τρεις μέρες».

Ο Χάρι κουνούσε το κεφάλι σαν να μην πίστευε στ' αυτιά του. «Και τι θα κάνετε με τον Ράσκολ;»

Ο Βέμπερ ανασήκωσε τους ώμους. «Ο Ίβαρσον είπε ότι θα φροντίσει να τον βάλουν στην απομόνωση. Όχι πως αυτό θα ωφελήσει σε τίποτα, κατά τη γνώμη μου. Αυτός ο άνθρωπος είναι... αλλιώτικος. Τώρα που είπα "αλλιώτικος", πώς τα πάτε

εσύ κι η Μπέτε; Έχετε τίποτ' άλλο εκτός από το δακτυλικό αποτύπωμα;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Αυτό το κορίτσι είναι πολύ ιδιαίτερο» σχολίασε ο Βέμπερ. «Αναγνωρίζω σ' αυτήν τον πατέρα της. Μπορεί να γίνει πολύ καλή».

«Μπορεί. Τον ήξερες τον πατέρα της;»

Ο Βέμπερ κατένευσε. «Καλός άνθρωπος. Ακέραιος. Κρίμα που κατέληξε έτσι».

«Περίεργο πώς ένας τόσο έμπειρος αστυνομικός έκανε τέτοια απεισκευσία».

«Δεν νομίζω ότι ήταν απεισκευσία» είπε ο Βέμπερ ξεπλένοντας ένα φλιτζάνι στον νεροχύτη.

«Αλήθεια;»

Ο Βέμπερ μουρμούρισε κάτι.

«Τι είπες;»

«Τίποτα» γρύλισε εκείνος. «Κάποιον λόγο θα είχε. Μόνο αυτό έχω να πω».

«bolde.com σίγουρα είναι ο σέρβερ» είπε ο Χάλβορσεν. «Αυτό που εννοώ είναι ότι δεν υπάρχει καταχωρισμένος πουθενά. Μπορεί, για παράδειγμα, να είναι σε ένα κελάρι στο Κίεβο και να έχει ανώνυμους πελάτες που ανταλλάσσουν μεταξύ τους εξειδικευμένα πορνοβίντεο. Πού θες να ξέρω; Εμείς οι κοινοί θνητοί δεν υπάρχει περίπτωση να βρούμε αυτούς που δεν θέλουν να βρεθούν μέσα στην ηλεκτρονική ζούγκλα. Θα πρέπει να απευθυνθείς σε ένα καλό κυνηγόςκυλο, έναν πραγματικό σπεσιαλίστα».

Το χτύπημα στην πόρτα ήταν τόσο ανάλαφρο, που ο Χάρι δεν το άκουσε καν, αλλά ο Χάλβορσεν απάντησε: «Περάστε».

Η πόρτα άνοιξε διστακτικά.

«Γεια» χαϊρέτησε ο αστυνόμος με ένα γλυκό χαμόγελο. «Η Μπέτε δεν είσαι;»

Εκείνη κούνησε καταφατικά το κεφάλι και στράφηκε βιαστικά προς τον Χάρι, στην άλλη πλευρά του γραφείου. «Προ-

σπαθώ να σε βρω από το πρωί. Αυτό το κινητό σου που είναι στη λίστα...»

«Το έχασε το κινητό του» είπε ο Χάλβορσεν και σηκώθηκε. «Κάθισε να σου φτιάξω έναν εσπρέσο αλά Χάλβορσεν».

Το κορίτσι δίστασε. «Ευχαριστώ. αλλά είναι κάτι που θέλω να σου δείξω στο Σπίτι του Πόνου. Χάρι. Έχεις καθόλου χρόνο;»

«Όλο τον χρόνο του κόσμου» αποκρίθηκε εκείνος γέροντας πίσω στην καρέκλα του. «Ο Βέμπερ είχε μόνο άσχημα νέα. Τα αποτυπώματα δεν ταυτίζονται με κανέναν γνωστό. Και ο Ράσκολ τού την έφερε κανονικά του Ίβαρσον».

«Άσχημο νέο είναι αυτό;» ρώτησε η Μπέτε. που την τελευταία στιγμή δεν κατάφερε να συγκρατηθεί. Ύστερα σκέπασε αυθόρμητα το στόμα της ταραγμένη. Οι δύο άντρες γέλασαν.

«Χάρηκα που σε είδα. Μπέτε» είπε ο Χάλβορσεν όταν ο Χάρι σηκώθηκε για να φύγει μαζί της. Δεν πήρε απάντηση. μόνο ένα ερευνητικό βλέμμα από την πλευρά του Χάρι, κι απέμεινε να στέκεται αμήχανος και λίγο ντροπιασμένος στη μέση του γραφείου.

Ο επιθεωρητής πρόσεξε αμέσως την κουβαριασμένη κουβερτούλα πάνω στον διθέσιο καναπέ της IKEA στο Σπίτι του Πόνου. «Εδώ κοιμήθηκες χτες βράδυ;»

«Πήρα απλώς έναν υπνάκο» απάντησε η Μπέτε και έβαλε κατευθείαν το βίντεο να παίζει. «Πρόσεξε καλά τον Εκτελεστή και τη Στίνε σ' αυτή την εικόνα».

Του έδειξε την οθόνη όπου είχε παγώσει το πλάνο του ληστή με τη γυναίκα να σκύβει προς την πλευρά του. Ο Χάρι ένιωσε τις τρίχες στο σβέρκο του να ορθώνονται.

«Κάτι περίεργο συμβαίνει εδώ. έτσι δεν είναι;» ρώτησε η Μπέτε.

Ο επιθεωρητής κοίταξε πολύ προσεκτικά τον δράστη. Έπειτα τη Στίνε. Και ένιωσε ότι αυτό ακριβώς το πλάνο ήταν ο λόγος που τον έκανε να βλέπει το βίντεο ξανά και ξανά. ψάχνοντας κάθε φορά για κάτι που ήξερε ότι υπήρχε, αλλά πάντα του ξέφευγε.

«Τι είναι;» ρώτησε. «Τι είναι αυτό που εσύ βλέπεις κι εγώ δεν μπορώ να δω;»

«Προσπάθησε».

«Έχω προσπαθήσει ήδη».

«Αποτύπωσε την εικόνα στο μυαλό σου. κλείσε τα μάτια και νιώσε».

«Ειλικρινά...»

«Έλα, Χάρι». Η Μπέτε τού χαμογέλασε. «Στο κάτω κάτω, αυτό δεν είναι η έρευνα;»

Εκείνος την κοίταξε λιγάκι έκπληκτος. Ύστερα ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους και έκανε όπως του είπε.

«Τι βλέπεις, Χάρι;»

«Το μέσα των βλεφάρων μου».

«Συγκεντρώσου. Πες μου, τι σου φαίνεται περίεργο;»

«Κάτι σε σχέση μ' αυτή και μ' αυτόν. Κάτι... στον τρόπο που στέκονται».

«Ωραία. Τι το περίεργο έχει ο τρόπος που στέκονται;»

«Στέκονται... Δεν ξέρω. Στέκονται κάπως... λάθος».

«Λάθος από ποια άποψη;»

Ο Χάρι είχε την αίσθηση ότι βούλιαζε, όπως και τότε στον καναπέ της Βίγκντις Άλμπου. Είδε τη Στίνε Γκρέτε να γέρνει μπροστά. Σαν να ήθελε να πιάσει τα λόγια του ληστή. Από τις τρύπες της κουκούλας εκείνος κοίταζε κατάματα τη γυναίκα που ήταν έτοιμος να σκοτώσει. Άραγε, τι σκεφτόταν; Και τι σκεφτόταν η γυναίκα; Σ' αυτή την παγωμένη στιγμή του χρόνου, μήπως προσπαθούσε να καταλάβει ποιο ήταν το πρόσωπο πίσω από την κουκούλα;

«Λάθος από ποια άποψη;» επέμεινε η Μπέτε.

«Είναι... είναι...»

Το όπλο στο χέρι του, το δάχτυλο στη σκανδάλη. Όλοι οι άλλοι γύρω μαρμαρωμένοι. Αυτή ανοίγει το στόμα. Ο ληστής βλέπει τα μάτια της πάνω από το σκόπευτρο. Η άκρη της κάννης σχεδόν αγγίζει τα δόντια της.

«Γιατί είναι λάθος, Χάρι;»

«Είναι... είναι πάρα πολύ κοντά».

«Μπράβο. Χάρι!»

Ο επιθεωρητής άνοιξε τα μάτια. Λαμπερά σκουπιδάκια σε σχήμα αμοιβάδας αιωρούνταν σε όλο το οπτικό πεδίο του.

«Μπράβο;» μουρμούρισε. «Τι εννοείς;»

«Περιέγραψες με λόγια αυτό που βλέπαμε και οι δύο από την αρχή. Έχεις απόλυτο δίκιο. Χάρι. Στέκονται πάρα πολύ κοντά ο ένας στον άλλον».

«Ναι. αυτό είπα, αλλά πολύ κοντά σε σχέση με τι;»

«Σε σχέση με την απόσταση που θα έπρεπε να κρατούν δύο άνθρωποι που δεν γνωρίζονται».

«Ε;»

«Έχεις ακουστά τον Έντουαρντ Χολ;»

«Όχι».

«Ανθρωπολόγος. Ήταν ο πρώτος που υπέδειξε ότι υπάρχει αναλογία μεταξύ της απόστασης που κρατούν δύο άνθρωποι ανάμεσά τους και της σχέσης που τους συνδέει. Η άποψή του είναι πολύ καλά τεκμηριωμένη».

«Εξήγησέ μου».

«Η κοινωνικά αποδεκτή απόσταση μεταξύ ανθρώπων που δεν γνωρίζονται κυμαίνεται από ένα έως και τρεισήμισι μέτρα. Αυτή την απόσταση θα κρατούσαμε αν μας το επέτρεπαν οι συνθήκες, αλλά δεσ τι γίνεται στις ουρές, στα λεωφορεία ή στις τουαλέτες. Στο μετρό του Τόκιο οι άνθρωποι παστώνονται σαν σαρδέλες και δεν δυσφορούν, αλλά οι διακυμάνσεις από πολιτισμό σε πολιτισμό στην ουσία είναι ελάχιστες».

«Δεν θα μπορούσε να ακούει τι της ψιθύριζε, αν κρατούσε απόσταση, έτσι δεν είναι;»

«Όχι. αλλά θα μπορούσε κάλλιστα να τον ακούει μένοντας έξω από τα όρια αυτού που αποκαλείται “προσωπικός χώρος” και κυμαίνεται μεταξύ του ενός μέτρου και των σαράντα πέντε εκατοστών. Αυτή είναι η λογική απόσταση που κρατούν οι άνθρωποι από τους ξένους και τους λεγόμενους απλούς γνωστούς. Όπως βλέπεις, όμως, ο ληστής και η Στίνε Γκρέτε υπερ-

βαίνουν αυτό το όριο. Μέτρησα το διάστημα που τους χωρίζει. Είναι είκοσι εκατοστά. Αυτό σημαίνει ότι ο ένας έχει εισχωρήσει πολύ στον στενά προσωπικό χώρο του άλλου. Έτσι, είσαι τόσο κοντά με τον άλλον, ώστε δεν μπορείς να εστιάσεις καθαρά στο πρόσωπό του ή να αποφύγεις τη μυρωδιά και τη θερμότητα του σώματός του. Είναι ο χώρος που αναλογεί στα ζευγάρια ή στους πολύ στενούς συγγενείς».

«Μμ» είπε ο Χάρι. «Με εντυπωσιάζουν οι γνώσεις σου, αλλά αυτοί οι δύο ζουν μια εξαιρετικά δραματική στιγμή».

«Ναι, κι αυτό είναι το εκπληκτικό εδώ!» είπε γεμάτη έξαψη η Μπέτε έχοντας αρπαχτεί από το μπράτσο της καρέκλας της, λες και φοβόταν μην απογειωθεί. «Εάν δεν υπάρχουν συνθήκες που να τους αναγκάζουν, οι άνθρωποι δεν ξεπερνούν ποτέ τα όρια για τα οποία μιλά ο Έντουαρντ Χολ. Και ο ληστής και η Στίνε Γκρέτε υποτίθεται ότι δεν ήταν υποχρεωμένοι να το κάνουν».

Ο Χάρι έτριψε το πιγούνι του. «Σύμφωνοι. Ας ακολουθήσουμε αυτή την πορεία σκέψης».

«Νομίζω ότι ο Εκτελεστής γνώριζε καλά τη Στίνε Γκρέτε» δήλωσε η Μπέτε. «Αυτά».

«Εντάξει, εντάξει». Ο Χάρι έκρυψε το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του και μίλησε ανάμεσα από τα δάχτυλά του. «Άρα, η Στίνε γνώριζε καλά έναν επαγγελματία ληστή τραπεζών, ο οποίος τη σκότωσε αφού διέπραξε μια επιτυχημένη ένοπλη ληστεία. Ξέρεις πού μας οδηγεί αυτή η συλλογιστική, έτσι δεν είναι;»

Η Μπέτε κούνησε καταφατικά το κεφάλι. «Θα δω αμέσως τι μπορώ να βρω για τη Στίνε Γκρέτε».

«Ωραία. Κι αφού την ελέγξεις, ας κάνουμε και μια κουβεντούλα με κάποιον που έμπαινε πολύ συχνά στον στενά προσωπικό της χώρο».

Μια υπέροχη μέρα

«Αυτό το μέρος με κάνει ν' ανατριχιάζω» μουρμούρισε η Μπέτε.

«Αποδώ έχει περάσει και ένας διάσημος ασθενής, ο Άρνολντ Γιούκλερεντ, ο οποίος έχει πει πως αυτό το μέρος είναι ο εγκέφαλος του άρρωστου κτήνους που αποκαλείται ψυχιατρική. Ωστε δεν βρήκες τίποτα για τη Στίνε Γκρέτε;» ρώτησε ο Χάρι.

«Όχι. Λευκό ποινικό μητρώο και οι τραπεζικοί λογαριασμοί της δεν δείχνουν ούτε την παραμικρή οικονομική ατασθαλία. Καμιά εξωφρενική χρέωση από καταστήματα ρούχων ή πανάκριβα εστιατόρια. Καμιά πληρωμή στον ιππόδρομο του Μπέργκε ούτε κάτι άλλο που να υποδηλώνει τυχερά παιχνίδια. Το μόνο ασυνήθιστο έξοδο που μπόρεσα να εντοπίσω ήταν ένα ταξίδι στο Σάο Πάολο φέτος το καλοκαίρι».

«Και ο σύζυγος;»

«Ακριβώς τα ίδια. Τύπος και υπογραμμός».

Πέρασαν τον στεγασμένο διάδρομο εισόδου του νοσοκομείου Γκάουσταντ και βγήκαν σε ένα τετράγωνο προαύλιο που το περιστοιχίζαν μεγάλα κτίρια από κόκκινο τούβλο.

«Θυμίζει φυλακή» σχολίασε η Μπέτε.

«Χάινριχ Σίρμερ» είπε ο Χάρι. «Γερμανός αρχιτέκτονας του 19ου αιώνα. Ο ίδιος σχεδίασε και τη φυλακή Μπούτσεν».

Ένας νοσηλευτής ήρθε για να τους παραλάβει από τη ρεσεψιόν. Είχε μαλλιά βαμμένα κατάμαυρα και έμοιαζε περισσότερο με τύπο που έπαιζε σε μουσικό συγκρότημα ή ασχολιόταν με το στάιλινγκ. Και στην πραγματικότητα αυτό έκανε.

«Ο Τροντ Γκρέτε κάθεται συνεχώς ακίνητος μπροστά στο παράθυρο και κοιτάζει έξω» τους πληροφόρησε ενώ διέσχιζαν τον μακρύ διάδρομο προς την πτέρυγα G2.

«Είναι σε θέση να μας μιλήσει;» ρώτησε ο Χάρι.

«Ναι, μιλά κανονικά...» Ο νεαρός νοσηλευτής, που είχε πληρώσει εξακόσιες κορόνες στο κομμωτήριο για να αποκτήσει το ξεχτένιστο λουκ του, τακτοποιούσε σχολαστικά μία από τις όρθιες τούφες κοιτώντας τον Χάρι πίσω από ένα ζευγάρι γυαλιά με χοντρό μαύρο κοκάλινο σκελετό, που τον έκαναν να μοιάζει με σπασίκλα μαθητή λυκείου, αλλά με τρόπο πολύ μοδάτο, ώστε οι ειδήμονες να καταλαβαίνουν με την πρώτη ματιά ότι δεν ήταν σπασίκλας αλλά τρέντι.

«Ο συνάδελφός μου εννοεί αν ο Γκρέτε είναι αρκετά καλά, ώστε να μπορεί να μας μιλήσει για τη σύζυγό του» διευκρίνισε η Μπέτε.

«Θα το διαπιστώσετε μόνοι σας» είπε ο νοσηλευτής φέροντας την τούφα στη θέση της, μπροστά και πάνω από τα γυαλιά του. «Αν γίνει ψυχωτικός, θα πει πως δεν είναι έτοιμος».

Ο Χάρι το θεώρησε μάταιο να τον ρωτήσει πώς καταλαβαίνει κανείς πότε γίνεται κάποιος ψυχωτικός. Έφτασαν στο τέρμα του διαδρόμου και εκεί ο νοσηλευτής ξεκλείδωσε μια πόρτα με κυκλικό παραθυράκι.

«Πρέπει να μένει κλειδωμένος;» ρώτησε η Μπέτε κοιτώντας γύρω τη φωτεινή αίθουσα υποδοχής.

«Όχι» απάντησε ο νεαρός χωρίς να δώσει περαιτέρω εξηγήσεις και τους έδειξε την πλάτη ενός άντρα που φορούσε λευκή ρόμπα και καθόταν σε μια καρέκλα μπροστά από το παράθυρο. «Αν με χρειαστείτε, θα είμαι στο γραφείο υπηρεσίας, αριστερά όπως βγαίνετε».

Ο Χάρι και η Μπέτε πλησίασαν τον άντρα στην καρέκλα. Κοιτούσε σαν υπνωτισμένος έξω από το παράθυρο και το μόνο που σάλευε ήταν το δεξί του χέρι, το οποίο έσερνε αργά ένα στιλό πάνω σε ένα μπλοκάκι, με σπασμωδικές, μηχανικές κινήσεις, σαν ρομποτικός βραχίονας.

«Τροντ Γκρέτε;» είπε ο Χάρι.

Δεν αναγνώρισαν τον άντρα που στράφηκε προς το μέρος τους. Είχε κόψει εντελώς τα μαλλιά του, το πρόσωπό του ήταν φοβερά αδυνατισμένο και το αγριεμένο βλέμμα του εκείνο το απόγευμα στο γήπεδο του τένις είχε δώσει τη θέση του σε ένα ήμερο, άδαιο βλέμμα που ατένιζε το κενό, μίλια μακριά και πέρα απ' αυτούς, σαν να μην υπήρχαν. Ο Χάρι την ήξερε αυτή την έκφραση. Έτσι έδειχναν κάποιοι κατάδικοι μετά τις πρώτες εβδομάδες πίσω από τα κάγκελα, όταν άρχιζαν να αναλογίζονται τις συνέπειες και να μετανιώνουν. Κατάλαβε από ένστικτο πως αυτός ο άντρας έκανε κάτι τέτοιο. Συνειδητοποιούσε τις συνέπειες.

«Είμαστε από την αστυνομία» είπε ο Χάρι.

Ο Γκρέτε μετατόπισε το βλέμμα και τους κοίταξε.

«Για τη ληστεία στην τράπεζα και για τη σύζυγό σας».

Ο άντρας μισόκλεισε τα μάτια σαν να προσπαθούσε να συγκεντρωθεί για να καταλάβει τι του έλεγε ο Χάρι.

«Αν μπορείτε, θα θέλαμε να σας κάνουμε μερικές ερωτήσεις» είπε η Μπέτε με καθαρή, δυνατή φωνή.

Ο Γκρέτε κούνησε αργά το κεφάλι κι εκείνη τράβηξε μια καρέκλα κοντά του και κάθισε.

«Θέλετε να μας μιλήσετε για τη σύζυγό σας;» τον ρώτησε.

«Να μιλήσω;» Η φωνή του έτριζε σαν αλάδωτος μεντεσές.

«Ναι» είπε υπομονετικά η Μπέτε μ' ένα χαλοσυνάτο χαμόγελο. «Θα θέλαμε να μάθουμε ποια ήταν η Στίνε. Με τι ασχολιόταν. Τι της άρεσε. Τι σχέδια είχατε. Τέτοια πράγματα».

«Τέτοια, ε;» Ο Γκρέτε την κοίταξε. Ύστερα άφησε το στιλό του. «Θα κάναμε παιδιά. Αυτό σχεδιάζαμε. Με εξωσωματική. Δίδυμα, έλπιζε. Δύο συν δύο, μου έλεγε πάντα. Δύο συν δύο. Ήμασταν έτοιμοι να ξεκινήσουμε». Δάκρυα πλημμύρισαν τα μάτια του.

«Ήσασταν χρόνια παντρεμένοι, έτσι δεν είναι;»

«Δέκα χρόνια» απάντησε ο Γκρέτε. «Δεν θα με πείραζε αν δεν έπαιζαν τένις τα δίδυμα. Στα παιδιά δεν αρέσουν αναγκα-

στικά αυτά που προτιμούν οι γονείς τους. Ναι. Μπορεί να προτιμούσαν την ιππασία. Η ιππασία είναι θαυμάσιο σπορ».

«Τι είδους άνθρωπος ήταν;»

«Δέκα χρόνια» επανέλαβε ο Γκρέτε και κοίταξε πάλι προς το παράθυρο. «Γνωριστήκαμε το 1988. Εγώ ήμουν στο πρώτο έτος της σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων του Όσλο κι αυτή στην τελευταία τάξη του Λυκείου Νίσεν. Ήταν η πιο όμορφη κοπέλα που είχα γνωρίσει. Ξέρω. όλοι λένε ότι η ομορφότερη γυναίκα είναι αυτή που δεν κατέκτησες ποτέ και μπορεί να την έχεις πια ξεχάσει. αλλά με τη Στίνε δεν ήταν έτσι. Ποτέ δεν έπαφα να σκέφτομαι ότι ήταν η πιο όμορφη. Συγκατοικήσαμε έναν μήνα αργότερα και ήμασταν μέρα νύχτα μαζί επί τρία χρόνια. Όμως και πάλι δεν το πίστευα όταν δέχτηκε να γίνει κυρία Γκρέτε. Περίεργο δεν είναι; Όταν αγαπάς κάποιον πάρα πολύ, σου φαίνεται απίστευτο ότι μπορεί κι αυτός να σ' αγαπά. Το αντίθετο δεν θα έπρεπε να συμβαίνει;»

Ένα δάχρυ έσταξε πάνω στο μπράτσο της καρέκλας του.

«Ήταν καλή. Λίγοι το εκτιμούν αυτό στις μέρες μας. Ήταν σταθερή, πιστή και πάντα ευγενική. Και θαρραλέα. Μια φορά που νόμισε ότι είχε ακούσει θορύβους στο ισόγειο κι εγώ κοιμόμουν. σηκώθηκε και κατέβηκε κάτω μόνη της. Της είπα ότι έπρεπε να με ξυπνήσει. Τι θα έκανε αν ήταν κανένας διαρρήκτης; Κι αυτή γέλασε και μου είπε: Θα του έφτιαχνα βάφλες και τότε θα κατέβαινες εσύ, γιατί πάντα ξυπνάς από τη μυρωδιά. Η μυρωδιά από τις βάφλες υποτίθεται ότι πάντα με ξυπνούσε όταν... ναι».

Ρούφηξε με δύναμη αέρα από τη μύτη του. Οι σημύδες τού έγενεψαν κουνώντας τα γυμνά κλαδιά τους σε ένα ξαφνικό φύσημα του ανέμου. «Έπρεπε να είχες φτιάξει βάφλες» ψιθύρισε. Έπειτα άρχισε να γελά. αλλά το γέλιο του ακούστηκε σαν λυγμός.

«Πώς ήταν οι φίλοι της;» ρώτησε η Μπέτε.

Ο Γκρέτε γελούσε ακόμη και χρειάστηκε να του ξανακάνει την ερώτηση.

«Της άρεσε να είναι μόνη της» απάντησε εκείνος. «Ίσως

επειδή ήταν μοναχοπαίδι. Είχε στενές σχέσεις με τους γονείς της. Κι έπειτα, είχαμε ο ένας τον άλλον. Δεν χρειαζόμασταν τρίτους».

«Θα μπορούσε να είχε σχέσεις με άλλα άτομα κι εσείς να μην το ξέρετε;» ζήτησε να μάθει η Μπέτε.

Ο Γκρέτε στράφηκε και την κοίταξε. «Τι εννοείτε;»

Τα μάγουλά της έγιναν κατακόκκινα και χαμογέλασε νευρικά. «Εννοώ ότι η σύζυγός σας ενδέχεται να μη σας μετέφερε κατ' ανάγκην τις συζητήσεις που μπορεί να είχε με όλους τους ανθρώπους που γνώριζε».

«Γιατί όχι; Τι υπαινίσσεστε;»

Η Μπέτε ξεροκατάπие και αντάλλαξε μια ματιά με τον Χάρι. Ανέλαβε εκείνος να συνεχίσει. «Ξέρετε, όταν διεξάγουμε μια έρευνα, είμαστε υποχρεωμένοι να εξετάζουμε όλα τα ενδεχόμενα, όσο απίθανα κι αν φαίνονται. Και ένα από αυτά είναι κάποιος από τους υπαλλήλους της τράπεζας να είχε συνεννοηθεί από πριν με τον ληστή. Κάποιες φορές υπάρχει εσωτερική βοήθεια, τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην εκτέλεση μιας ληστείας. Παραδείγματος χάρη, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο ληστής γνώριζε τότε γινόταν η τροφοδοσία του ΑΤΜ». Ο Χάρι παρατηρούσε το πρόσωπο του Γκρέτε για να δει την αντίδρασή του. Από το βλέμμα του κατάλαβε ότι είχε αποτραβηχτεί ξανά στον κόσμο του. «Κάναμε τις ίδιες ερωτήσεις σε όλους τους υπαλλήλους» είπε ψέματα.

Μια καρακάξα έκρωξε από το γυμνό δέντρο έξω από το παράθυρο. Παραπονεμένα, μοναχικά. Ο άντρας κούνησε καταφατικά το κεφάλι. Αργά στην αρχή, έπειτα έντονα.

«Αχά» έκανε. «Κατάλαβα. Νομίζετε πως γι' αυτό τη σκότωσε. Υποψιάζεστε πως η Στίνε ήταν συνεννοημένη με τον ληστή. Και όταν δεν τη χρειαζόταν πια, την πυροβόλησε για να εξαφανίσει κάθε ίχνος. Σωστά κατάλαβα;»

«Θεωρητικά τουλάχιστον. είναι μια πιθανότητα» αποκρίθηκε ο Χάρι.

Ο Γκρέτε κούνησε το κεφάλι και γέλασε ξανά· ένα κούφιο, θλιμμένο γέλιο. «Είναι φανερό ότι δεν ξέρετε τη Στίνε. Ποτέ

δεν θα έκανε κάτι τέτοιο. Και γιατί άλλωστε; Αν ζούσε, σύντομα θα γινόταν εκατομμυριούχος».

«Τι είπατε;»

«Ο παππούς της, ο Βόλε Μπέντκερ. Ογδόντα πέντε ετών, με τρεις πολυκατοικίες δικές του στο κέντρο της πόλης. Το καλοκαίρι διαγνώστηκε ότι πάσχει από καρκίνο στον πνεύμονα και αποκεί και πέρα μόνο ένας δρόμος υπάρχει. Κάθε εγγόνι του θα κληρονομήσει από μια τετραώροφη πολυκατοικία».

Η ερώτηση του Χάρι ήταν μια καθαρά αντανακλαστική αντίδραση: «Και ποιος θα πάρει τώρα το μερίδιο της Στίνε;».

«Τα άλλα εγγόνια» απάντησε ο Γκρέτε αηδιασμένος. «Θα ελέγξετε αν έχουν άλλοθι;»

«Νομίζετε ότι θα έπρεπε να το κάνουμε;» ρώτησε ο Χάρι.

Ο Γκρέτε κάτι πήγε να απαντήσει, αλλά σταμάτησε όταν συνάντησε το βλέμμα του επιθεωρητή. Δάγκωσε το κάτω χέιλος του.

«Ζητώ συγγνώμη» είπε περνώντας νευρικά το χέρι από το αξύριστο πρόσωπό του. «Φυσιολογικά, θα έπρεπε να χαίρομαι που εξετάζετε κάθε πιθανότητα. Απλώς μου φαίνονται όλα τόσο μάταια. Και χωρίς νόημα. Ακόμα και αν τον πιάσετε, εγώ ποτέ δεν θα πάρω πίσω αυτό που μου στέρησε. Ούτε η θανατική ποινή θα ωφελούσε σε τίποτα. Το να χάσεις τη γυναίκα σου δεν είναι το χειρότερο που μπορεί να σου συμβεί». Ο Χάρι μάντευε ήδη τον επόμενο συλλογισμό. «Το χειρότερο είναι να χάσεις το νόημα να ζεις».

«Μάλιστα» αποκρίθηκε ο επιθεωρητής και σηκώθηκε. «Εδώ είναι η κάρτα μου. Τηλεφωνήστε μου αν σκεφτείτε κάτι. Μπορείτε επίσης να μιλήσετε με την Μπέτε Λεν».

Ο Γκρέτε είχε στραφεί πάλι προς το παράθυρο και δεν είδε καν την κάρτα που του έδινε ο Χάρι, οπότε αυτός την άφησε πάνω στο τραπέζακι. Έξω είχε αρχίσει να σκοτεινιάζει και στα τζάμια του παραθύρου σχηματίζονταν ημιδιάφανα είδωλα, σαν φαντάσματα.

«Έχω την εντύπωση ότι τον είδα» είπε ο Γκρέτε. «Τις Παρασκευές συνήθως πηγαίνω κατευθείαν από τη δουλειά για

σκουός στο γυμναστήριο Focus στην οδό Σπούρβαϊς. Εκείνη την Παρασκευή, επειδή δεν είχα παρτενέρ, μπήκα στο γυμναστήριο για να κάνω βάρη, ποδήλατο, διάφορα τέτοια. Έχει τόσο κόσμο τις περισσότερες φορές, ώστε χρειάζεται να στηθείς στην ουρά».

«Μάλιστα» είπε ο Χάρι.

«Όταν σκοτώθηκε η Στίνε, εγώ βρισκόμουν εκεί. Τριακόσια μέτρα μακριά από την τράπεζα. Δεν έβλεπα την ώρα να κάνω ένα ντους, να γυρίσω στο σπίτι και ν' αρχίσω να μαγειρεύω. Πάντα μαγειρεύα εγώ τις Παρασκευές. Μου άρεσε να την περιμένω. Μου άρεσε... να περιμένω. Δεν αρέσει σε όλους τους άντρες».

«Τι εννοείτε όταν λέτε ότι τον είδατε;» ρώτησε η Μπέτε.

«Είδα κάποιον να περνά δίπλα μου στα αποδυτήρια. Φορούσε φαρδιά, μαύρα ρούχα. Σαν ολόσωμη φόρμα».

«Και κουκούλα;»

Ο Γκρέτε κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Σκούφο με αυτιά και μυτερή κορυφή μήπως;» ρώτησε ο Χάρι.

«Κρατούσε κάτι σαν ρούχο στο ένα χέρι. Μπορεί να ήταν κουκούλα. Ή σκούφος».

«Είδατε το πρόσωπο...» άρχισε να λέει ο Χάρι, αλλά τον διέκοψε η Μπέτε.

«Ύψος;»

«Δεν ξέρω» απάντησε ο Γκρέτε. «Κανονικό. Θα μου πείτε, ποιο είναι το κανονικό; Ένα και ογδόντα;»

«Γιατί δεν τα αναφέρατε αυτά ως τώρα;» ρώτησε ο Χάρι.

«Επειδή...» Ο Γκρέτε πίεσε την παλάμη του πάνω στο τζάμι με τα δάχτυλα ανοιχτά. «Είναι απλώς μια αίσθηση. Ξέρω ότι δεν ήταν αυτός».

«Πώς είστε τόσο σίγουρος;» ζήτησε να μάθει ο επιθεωρητής.

«Επειδή ήρθαν δύο συνάδελφοί σας εδώ πριν από λίγες μέρες. Τους έλεγαν και τους δύο Λι». Στράφηκε απότομα από το παράθυρο και κοίταξε τον Χάρι. «Είναι συγγενείς;»

«Όχι. Τι ήθελαν από σας;»

Ο Γκρέτε τράβηξε το χέρι του. Το τζάμι είχε θαμπώσει γύρω από το αποτύπωμα της παλάμης του.

«Ήθελαν να ελέγξουν μήπως η Στίνε είχε κάποιου είδους σχέση με τον ληστή. Μου έδειξαν και φωτογραφίες από τη ληστεία».

«Και;»

«Η φόρμα του ληστή στις φωτογραφίες ήταν ολόμαυρη, χωρίς καθόλου γράμματα. Αυτή που είδα εγώ στο γυμναστήριο είχε μεγάλα λευκά γράμματα στην πλάτη».

«Τι έγραφε;» ρώτησε η Μπέτε.

«Α-Σ-Τ-Υ-Ν-Ο-Μ-Ι-Α» αποκρίθηκε ο Γκρέτε και σκούπισε το αποτύπωμα από το τζάμι. «Λίγο μετά, όταν κατέβηκα στον δρόμο, άκουσα σειρήνες περιπολικών στο Μαγιόρστουεν. Το πρώτο που σκέφτηκα ήταν πώς καταφέρνουν οι κλέφτες και το σκάνε με τόση αστυνομία στους δρόμους».

«Περίεργο. Τι σας έκανε να το σκεφτείτε αυτό;»

«Δεν ξέρω. Ίσως επειδή μόλις μου είχαν κλέψει τη ρακέτα του σκουός από τα αποδυτήρια ενώ γυμναζόμουν στην αίθουσα με τα όργανα. Η επόμενη σκέψη μου ήταν ότι είχε γίνει ληστεία στην τράπεζα της Στίνε. Κάτι τέτοια σκέφτεται ο άνθρωπος όταν αφήνει τη φαντασία του να οργιάζει. Ύστερα πήγα στο σπίτι και μαγεύριψα λαζάνια. Της άρεσαν πολύ τα λαζάνια». Έκανε μια προσπάθεια να χαμογελάσει. Και τότε τα δάκρυα άρχισαν να κυλούν ποτάμι στα μάγουλά του.

Ο Χάρι στύλωσε το βλέμμα στο κομμάτι του χαρτιού όπου έγραφε αφηρημένα ο Γκρέτε προηγουμένως, για να αποφύγει να τον κοιτάζει που έκλαιγε.

«Στο εξαμηνιαίο εκκαθαριστικό του τραπεζικού σας λογαριασμού είδα ότι κάνατε μια μεγάλη ανάληψη». Η φωνή της Μπέτε ακούστηκε σκληρή και μεταλλική. «Τριάντα χιλιάδες κορόνες, στο Σάο Πάολο. Πού τα ξοδέψατε;»

Ο Χάρι την κοίταξε έκπληκτος. Έδειχνε εντελώς ανεπηρέαστη από την κατάσταση.

Ο Γκρέτε χαμογέλασε ανάμεσα στα δάκρυά του. «Η Στίνε κι εγώ γιορτάσαμε εκεί τη δέκατη επέτειό μας. Είχε υπόλοιπο

άδειας από την προηγούμενη χρονιά και έφυγε μία εβδομάδα πριν από μένα. Ήταν το μεγαλύτερο διάστημα που μείναμε ποτέ χώρια».

«Σας ρώτησα πού ξοδέψατε το αντίστοιχο ποσό των τριάντα χιλιάδων σε βραζιλιάνικο νόμισμα» επέμεινε η Μπέτε.

Ο άντρας στράφηκε προς το παράθυρο. «Είναι προσωπική υπόθεση».

«Είναι υπόθεση δολοφονίας, κύριε Γκρέτε».

Εκείνος την κάρφωσε με ένα σκληρό, επίμονο βλέμμα. «Προφανώς δεν έχετε ερωτευτεί ποτέ» δήλωσε τελικά.

Η Μπέτε συνοφρυώθηκε.

«Οι Γερμανοί κοσμηματοπώλες στο Σάο Πάολο θεωρούνται από τους καλύτερους στον κόσμο. Αγόρασα το δαχτυλίδι με το διαμάντι που φορούσε η Στίνε όταν πέθανε».

Ήρθαν δύο νοσοκόμοι για τον Γκρέτε. Ήταν η ώρα για το γεύμα του. Ο Χάρι και η Μπέτε στάθηκαν δίπλα στο παράθυρο και τον παρακολουθούσαν ενώ περίμεναν να έρθει ο νοσηλευτής για να τους συνοδεύσει ως την έξοδο.

«Συγγνώμη» μουρμούρισε η Μπέτε. «Ανοησία μου...»

«Δεν πειράζει» είπε ο Χάρι.

«Πάντα ελέγχουμε τα οικονομικά των υπόπτων σε υποθέσεις ληστείας, αλλά μάλλον το παρατράβηξα αυτή τη φορά και...»

«Είπα ότι δεν πειράζει, Μπέτε. Ποτέ μην απολογείσαι για τις ερωτήσεις που έκανες. Να απολογείσαι γι' αυτές που δεν έκανες».

Ήρθε ο νοσηλευτής και τους ξεκλείδωσε την πόρτα.

«Πόσο καιρό θα μείνει εδώ;» ρώτησε ο Χάρι.

«Την Τετάρτη θα τον στείλουμε στο σπίτι του».

Μέσα στο αυτοκίνητο, επιστρέφοντας προς το κέντρο της πόλης, ο Χάρι ρώτησε την Μπέτε γιατί στα νοσοκομεία λένε πάντα ότι στέλνουν τους ασθενείς στο σπίτι τους. Αφού δεν τους εξασφαλίζουν αυτοί μεταφορικό μέσο. Επιπλέον, ο ίδιος ο

ασθενής αποφασίζει αν θέλει να πάει στο σπίτι του ή κάπου αλλού. Επομένως, το σωστό δεν θα ήταν να λένε «Θα πάει στο σπίτι του» ή «Θα πάρει εξιτήριο»;

Εκείνη δεν είχε άποψη για το ζήτημα κι έτσι ο Χάρι συγκεντρώθηκε στον μουντό, γκριζο καιρό κάνοντας τη σκέψη ότι είχε αρχίσει να ακούγεται σαν γερο-γκρινιάρης. Μέχρι τώρα ήταν απλώς γκρινιάρης.

«Έχει αλλάξει χτένισμα» είπε η Μπέτε. «Και φορά γυαλιά».

«Ποιος;»

«Ο νοσηλευτής».

«Ω! Δεν ήξερα ότι γνωρίζετε».

«Δεν γνωριζόμαστε. Τον έχω δει μια φορά στο Χουκ, στην παραλία. Και στο Eldorado, το σινεμά. Και στην οδό Στούρτινγκς. Νομίζω ότι ήταν στη Στούρτινγκς... Πρέπει να ήταν πριν από πέντε χρόνια».

Ο Χάρι την κοίταξε καλά καλά. «Δεν θα το φανταζόμουν ότι είναι ο τύπος σου».

«Δεν εννοώ αυτό» είπε η Μπέτε.

«Ω!» έκανε ο Χάρι. «Το ξέχασα. Είναι αυτή η βλάβη που έχεις στον εγκέφαλο».

Εκείνη του χαμογέλασε. «Το Όσλο είναι μικρή πόλη».

«Μπα; Κι εμένα πόσες φορές με είχες ξαναδεί πριν πιάσεις δουλειά στο Αρχηγείο της Αστυνομίας;»

«Μία φορά μόνο. Πριν από πέντε χρόνια».

«Πού;»

«Στην τηλεόραση. Είχες διαλευκάνει μια υπόθεση στο Σίδνεί».

«Μμ. Πρέπει να σου έκανε εντύπωση».

«Θυμάμαι μόνο ότι εκνευρίστηκα που εμφανίστηκες σαν ήρωας, παρόλο που είχες αποτύχει».

«Α!»

«Δεν έφερες τον δολοφόνο στο δικαστήριο, αλλά τον πυροβόλησες και τον σκότωσες».

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια και σκέφτηκε πόσο ωραία θα ήταν η πρώτη ρουφηξιά από το τσιγάρο που θα άναβε σε λίγο. Πα-

σπάτεψε το στήθος του για να νιώσει το πακέτο στην εσωτερική τσέπη του κι ύστερα τράβηξε από μέσα ένα διπλωμένο χαρτί για να το δείξει στην Μπέτε.

«Τι είναι αυτό;»

«Η σελίδα όπου έγραφε ο Γκρέτε».

«Μια Υπέροχη Μέρα» διάβασε η Μπέτε.

«Γραμμένο δεκατρείς φορές. Θυμίζει κάτι από τη Λάμψη. έτσι;»

«Ποια Λάμψη;»

«Ξέρεις, την ταινία τρόμου. Του Στάνλεϊ Κιούμπρικ». Της έριξε μια ματιά με τη γωνία του ματιού του. «Όπου ο Τζακ Νίκολσον κάθεται σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου και γράφει την ίδια πρόταση ξανά και ξανά».

«Δεν μου αρέσουν οι ταινίες τρόμου» είπε σιγανά η Μπέτε.

Ο Χάρι γύρισε προς την πλευρά της. Κάτι πήγε να της πει, αλλά το ξανασκέφτηκε και αποφάσισε ότι ήταν καλύτερα να το αφήσει.

«Πού μένεις;» τον ρώτησε.

«Στο Μπίσλετ».

«Είναι στον δρόμο μου».

«Μμ. Για πού;»

«Για το Όπσαλ».

«Ναι; Πού στο Όπσαλ;»

«Στη λεωφόρο Βέτλαντς. Δίπλα στον σταθμό. Τη λεωφόρο Γέρνσλεχ την ξέρεις;»

«Ναι. Υπάρχει ένα μεγάλο κίτρινο ξύλινο σπίτι στη γωνία».

«Ακριβώς. Εκεί μένω. Στον πρώτο όροφο. Και στο ισόγειο μένει η μητέρα μου. Σ' αυτό το σπίτι μεγάλωσα».

«Κι εγώ μεγάλωσα στο Όπσαλ» είπε ο Χάρι. «Ίσως έχουμε κοινούς γνωστούς;»

«Ίσως» αποκρίθηκε η Μπέτε κοιτώντας έξω από το παράθυρο.

«Να το τσεκάρουμε καμιά φορά» πρότεινε ο Χάρι.

Κανείς τους δεν ξαναείπε λέξη σε όλη τη διαδρομή.

Έπεσε το βράδυ και ο αέρας δυνάμωσε. Το δελτίο καιρού προέβλεπε καταιγίδες στα νότια του Σταντ και θύελλες στον βορρά. Ο Χάρι έβηχε. Έβγαλε το πουλόβερ που είχε πλέξει η μητέρα του για τον πατέρα του και εκείνος του το είχε δώσει για δώρο Χριστουγέννων λίγα χρόνια μετά τον θάνατό της. Περίεργο δώρο να κάνει κανείς. Ζέστανε κεφτεδάκια με ζυμαρικά κι ύστερα τηλεφώνησε στη Ράκελ και της μίλησε για το σπίτι όπου είχε μεγαλώσει.

Δεν της είπε και πολλά, αλλά κατάλαβε ότι της άρεσε να τον ακούει να της μιλά για το δωμάτιό του. Για τα παιχνίδια του και για τη μικρή σιφονιέρα. Για το πώς έφτιαχνε ιστορίες με τον νου του από τα σχέδια της ταπετσαρίας, σαν να ήταν παραμύθια γραμμένα με κώδικα. Και για το ένα συρτάρι της σιφονιέρας που η μητέρα του κι αυτός είχαν συμφωνήσει ότι θα ήταν μόνο δικό του κι ότι εκείνη δεν θα το άνοιγε ποτέ.

«Εκεί φύλαγα τις κάρτες των ποδοσφαιριστών» είπε ο Χάρι. «Το αυτόγραφο του Τομ Λουντ. Το γράμμα από τη Σέλβι, το κορίτσι που είχα γνωρίσει στις καλοκαιρινές διακοπές μου στο Όνταλνες. Αργότερα, το πρώτο μου πακέτο τσιγάρα. Ένα κουτάκι προφυλακτικά, που έμεινε κλειστό μέχρι που πέρασε κατά πολύ η ημερομηνία λήξης. Μετά, η αδερφή μου κι εγώ τα φουσκώσαμε, αλλά είχαν ξεραθεί πια τόσο πολύ, που σκίζονταν στα δύο».

Η Ράκελ γέλασε. Ο Χάρι συνέχισε να διηγείται μόνο και μόνο για ν' ακούει το γέλιο της.

Μετά το τηλεφώνημα έκανε βόλτες πάνω κάτω στο δωμάτιο. Οι ειδήσεις ήταν μια επανάληψη της προηγούμενης μέρας. Σύννεφα καταιγίδας μαζεύονταν πάνω από το Τζαλαλαμπάντ.

Πήγε στο δωμάτιό του και άνοιξε τον υπολογιστή. Ενώ το μηχανήμα βούιζε κι έτριζε ζωντανεύοντας, ο Χάρι διαπίστωσε ότι είχε λάβει κι άλλο μήνυμα. Ένωσε τον σφυγμό του να επιταχύνεται όταν είδε τη διεύθυνση. Το άνοιξε.

Γεια σου, Χάρι.

Το παιχνίδι έχει αρχίσει. Η νεκροψία έδειξε ότι δεν απο-

κλείεται να ήσουν παρών όταν πέθανε. Γι' αυτό δεν λες σε κανέναν τίποτα; Και πολύ καλά κάνεις. Ακόμα κι αν φαίνεται σαν αυτοκτονία. Υπάρχουν όμως ένα δυο πραγματάκια που δεν κολάνε, έτσι; Δική σου η επόμενη κίνηση.

Σ²MN

Ένας κρότος έκανε τον Χάρι να τιναχτεί και συνειδητοποίησε ότι είχε κοπανήσει την παλάμη του πάνω στο γραφείο με όλη του τη δύναμη. Κοίταξε γύρω το σκοτεινό δωμάτιο. Ήταν θυμωμένος, ήταν τρομαγμένος, αλλά το πιο εκνευριστικό ήταν η αίσθηση ότι ο αποστολέας του e-mail ήταν πολύ... κοντά του. Τέντωσε το χέρι και ακούμπησε στην οθόνη την παλάμη του, που ακόμη έτσουζε από το χτύπημα. Το κρύο γυαλί ανακούφισε το δέρμα του, αλλά ένιωθε μια ζέστη, κάτι σαν θερμότητα σώματος, να συσσωρεύεται στο εσωτερικό του υπολογιστή.

Τα παπούτσια στο σύρμα

Ο Έλμερ κατέβαινε με γοργό βήμα την Γκρενλαντσλέιφτ σκορπίζοντας βιαστικές χαιρετούρες και χαμόγελα σε πελάτες και υπαλλήλους γειτονικών μαγαζιών. Ήταν τσαντισμένος με τον εαυτό του. Πάλι ξέμεινε από ψιλά και αναγκάστηκε να κρεμάσει την ταμπέλα ΕΠΙΣΤΡΕΦΩ ΣΥΝΤΟΜΑ στην πόρτα, μέχρι να πεταχτεί ως την τράπεζα.

Άνοιξε με φούρια την πόρτα, μπήκε στην τράπεζα, πέταξε τη συνηθισμένη τραγουδιστή «καλημέρα» του και πήγε κατευθείαν στο μηχανήμα για να πάρει χαρτάκι προτεραιότητας. Δεν του απάντησε κανένας, αλλά τώρα πια το είχε συνηθίσει – εκεί μέσα δούλευαν μόνο λευκοί Νορβηγοί. Είδε έναν άντρα σκυμμένο, που φαινόταν να επισκευάζει το ΑΤΜ, και τους πελάτες όρθιους δίπλα στην τζαμαρία που είχε θέα στον δρόμο. Επικρατούσε μια περίεργη ησυχία. Συνέβαινε κάτι που δεν το αντιλαμβανόταν;

«Είκοσι» ακούστηκε να λέει μια γυναικεία φωνή. Ο Έλμερ κοίταξε το νούμερο στο χαρτάκι του. Ήταν το 51, αλλά επειδή όλα τα ταμεία ήταν ελεύθερα, προχώρησε προς το γκισέ απ' όπου είχε ακουστεί η φωνή της γυναίκας.

«Γεια σου, Κάτεριν, καλή μου» είπε κοιτώντας με περιέργεια πίσω από το τζάμι. «Πέντε μασούρια των πέντε και πέντε της μιας κορόνας, σε παρακαλώ».

«Είκοσι ένα». Ο Έλμερ κοίταξε με απορία την Κάτεριν. Σχέιεν και μόνο τότε πρόσεξε τον άντρα που στεκόταν όρθιος δίπλα της. Με την πρώτη ματιά τού φάνηκε νέγρος, αλλά αμέ-

σως μετά κατάλαβε ότι φορούσε μαύρη κουκούλα. Η κάννη ενός AG3 έκανε αργή στροφή από την ταμιά και σταμάτησε στον Έλμερ.

«Είκοσι δύο» είπε δυνατά η Κάτεριν με τσίγκινη φωνή.

«Γιατί εδώ πάνω;» ρώτησε ο Χάλβορσεν κοιτώντας διστακτικά το φιόρδ του Όσλο κάτω από τα πόδια τους. Ο δυνατός άνεμος τίνιζε το τσουλούφι στο μέτωπό του μια αποδώ και μια απο-
 κεί. Απ' όταν άφησαν πίσω τους τα καυσάερια του Γκρένλαντ, χρειάστηκαν λιγότερο από πέντε λεπτά να ανεβούν στο Έκεμπεργκ, που προεξείχε σαν πράσινη σκοπιά κάστρου στη νοτιοανατολική γωνία του Όσλο. Βρήκαν ένα παγκάκι κάτω από τα δέντρα με θέα το όμορφο παλιό κτίριο που ο Χάρι επέμενε να αποκαλεί Ναυτική Σχολή, παρόλο που τώρα πια δίνονταν εκεί μόνο μαθήματα διοίκησης επιχειρήσεων.

«Πρώτον, επειδή εδώ πάνω είναι πολύ όμορφα» απάντησε ο Χάρι. «Δεύτερον, για να μάθει ένας ξένος μερικά πράγματα για την ιστορία του Όσλο. Το "Οσ" στο Όσλο σημαίνει κορυφογραμμή, η κορυφογραμμή του λόφου όπου βρισκόμαστε τώρα. Η κορυφογραμμή του Έκεμπεργκ. Και "λο" είναι η πεδιάδα που βλέπεις κάτω». Έδειξε με το χέρι του. «Τρίτον, βλέπουμε αυτό το βουνό καθημερινά και είναι σημαντικό να ξέρουμε τι υπάρχει από την πίσω πλευρά, δεν νομίζεις;»

Ο Χάλβορσεν δεν απάντησε.

«Δεν ήθελα να μιλήσουμε στο γραφείο» συνέχισε ο Χάρι. «Ούτε στου Έλμερ. Υπάρχει κάτι που πρέπει να σου πω». Παρόλο που βρίσκονταν πολύ ψηλά πάνω από το φιόρδ, ο Χάρι είχε την αίσθηση ότι ο αέρας είχε τη γεύση της αλμύρας. «Γνώριζα την Άννα Μπέτσεν».

Ο Χάλβορσεν κούνησε το κεφάλι.

«Δεν φαίνεσαι αποσβολωμένος» είπε ο Χάρι.

«Το περίμενα ότι κάτι τέτοιο θα ήταν».

«Είναι κι άλλα».

«Α, ναι;»

Ο Χάρι έχωσε ένα τσιγάρο ανάμεσα στα χείλη του χωρίς να το ανάψει. «Πριν συνεχίσω, πρέπει να σε προειδοποιήσω. Ό,τι σου πω αποδώ και πέρα θα πρέπει να μείνει μεταξύ μας κι αυτό μπορεί να σε φέρει σε δύσκολη θέση. Καταλαβαίνεις τι εννοώ. Οπότε, εάν δεν θέλεις να αναμειχθείς, δεν χρειάζεται να πεις τίποτα κι εγώ σταματώ εδώ. Θέλεις ν' ακούσεις τα παρακάτω ή όχι;»

Ο Χάλβορσεν κοίταξε εξεταστικά το πρόσωπο του επιθεωρητή αναζητώντας κάτι. Αν είχε αρχικά κάποιους ενδοιασμούς, δεν χρειάστηκε πολλή ώρα για να αποφασίσει. Κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Κάποιος μου στέλνει ηλεκτρονικά μηνύματα» είπε ο Χάρι. «Σχετικά με τον θάνατο της Άννας».

«Ξέρεις ποιος είναι;»

«Δεν έχω ιδέα. Η διεύθυνση δεν μου λέει τίποτα».

«Γι' αυτό με ρώτησες χτες πώς μπορεί κανείς να εντοπίσει μια ηλεκτρονική διεύθυνση;»

«Δεν έχω ιδέα από υπολογιστές, ενώ εσύ ξέρεις». Ο Χάρι δεν τα κατάφερε τελικά να ανάψει το τσιγάρο του μέσα στον δυνατό αέρα. «Χρειάζομαι βοήθεια. Νομίζω ότι η Άννα δολοφονήθηκε».

Με τον βορειοδυτικό άνεμο πάνω στο Έκεμπεργκ να ξεγυμνώνει τα δέντρα από τα φύλλα τους, ο Χάρι μίλησε στον Χάλβορσεν για τα παράξενα ηλεκτρονικά μηνύματα που λάβαινε από κάποιον που φαινόταν να γνωρίζει όλα όσα ήξερε η αστυνομία και προφανώς πολύ περισσότερα. Δεν του ανέφερε ότι τα μηνύματα τοποθετούσαν και τον ίδιο στη σκηνή τη νύχτα που πέθανε η Άννα. Του αποκάλυψε όμως ότι το όπλο είχε βρεθεί στο δεξί χέρι της, αν και η θέση της παλέτας έδειχνε ότι η γυναίκα ήταν αριστερόχειρας. Του μίλησε και για τη φωτογραφία στο παπούτσι και για τον διάλογο με την Άστριντ Μόνσεν.

«Η Άστριντ Μόνσεν μού είπε ότι δεν είχε δει ποτέ τη Βίγκνις Άλμπου και τα παιδιά της φωτογραφίας. Όταν όμως της έδειξα τη φωτογραφία του Άρνε Άλμπου από την εφημερίδα, δεν χρειά-

στηκε να ρίξει δεύτερη ματιά. Δεν ήξερε το όνομά του, αλλά ο κύριος επισκεπτόταν τακτικά την Άννα. Τον είχε δει από κοντά μια μέρα που είχε κατέβει για να πάρει την αλληλογραφία της. Ερχόταν πάντα αργά το απόγευμα και έφευγε το βράδυ».

«“Δουλεύει μέχρι αργά στο γραφείο” το λένε αυτό».

«Ρώτησα τη Μόνσεν αν αυτοί οι δύο συναντιούνταν μόνο κατά τη διάρκεια της εργάσιμης εβδομάδας και μου απάντησε ότι μερικές φορές ο Άλμπου ερχόταν και την έπαιρνε με το αυτοκίνητό του για Σαββατοκύριακο».

«Ίσως τους άρεσε και λίγη ποικιλία. κανένα ταξιδάκι ή εκδρομές στην εξοχή».

«Ίσως, εκτός από τα ταξιδάκια. Η Άστριντ Μόνσεν είναι μια πολύ παρατηρητική και σχολαστική γυναίκα. Ανέφερε ότι ποτέ δεν έφυγαν με το αυτοκίνητο στη διάρκεια του καλοκαιριού. Αυτό με έκανε να σκεφτώ».

«Τι σκέφτηκες; Ξενοδοχείο;»

«Πιθανώς. Ωστόσο, μπορεί κανείς να πάει σε ξενοδοχείο και τα καλοκαίρια. Σκέψου. Χάλβορσεν. Σκέψου κάτι πολύ κοντινό».

Κατάπληκτος εκείνος ανασήκωσε απότομα το ένα φρύδι. «Το σαλέ! Είναι φως φανάρι!»

«Δεν είναι; Μια διακριτική, λουσάτη ερωτική φωλίτσα όταν η οικογένεια έχει επιστρέψει στο σπίτι μετά τις διακοπές του καλοκαιριού και οι περίεργοι γείτονες έχουν σφαλίσει τα παραθυρόφυλλά τους. Μόλις μιας ώρας διαδρομή από το Όσλο».

«Και τι μ' αυτό;» ρώτησε ο Χάλβορσεν. «Δεν μας βγάζει πουθενά».

«Μην το λες. Αν μπορούσαμε να αποδείξουμε ότι η Άννα βρέθηκε στο σαλέ, ο Άλμπου θα αναγκαστεί τουλάχιστον να δώσει απαντήσεις. Δεν χρειάζονται και πολλά. Ένα αποτύπωμα. Μια τρίχα. Ένας παρατηρητικός παντοπώλης που μεταφέρει πού και πού προμήθειες σε τρόφιμα».

Ο Χάλβορσεν έτριψε το σβέρκο του σκεπτικός. «Γιατί να μην ψάξουμε για δακτυλικά αποτυπώματα του Άλμπου στο διαμέρισμα της Άννας; Λογικά, θα υπάρχουν παντού».

«Αμφιβάλλω αν θα υπάρχουν ακόμη. Σύμφωνα με την Άστριντ Μόνσεν. ο Άλμπου έπαψε ξαφνικά να συναντά την Άννα εδώ και έναν χρόνο. Μέχρι μια Κυριακή τον περασμένο μήνα. που πέρασε και την πήρε με το αυτοκίνητό του. Η Μόνσεν το θυμάται καθαρά, γιατί η Άννα τής χτύπησε το κουδούνι και της ζήτησε να έχει τον νου της για διαρρήκτες».

«Και πιστεύεις ότι την πήγε στο σαλέ;»

«Πιστεύω» είπε ο Χάρι και πέταξε το τσιγάρο του σε μια λακκούβα με νερό όπου η καύτρα έσβησε τσιτσιρίζοντας «ότι αυτός είναι ένας από τους λόγους που η Άννα έβαλε τη φωτογραφία μέσα στο παπούτσι της. Μήπως θυμάσαι καθόλου τι μας μάθαιναν στην Ακαδημία για τη συλλογή στοιχείων;».

«Τα όσα λίγα μας έμαθαν. Εσύ δεν τα θυμάσαι;»

«Όχι. Τρία από τα υπηρεσιακά αυτοκίνητα διαθέτουν και εκείνα τα μεταλλικά βαλιτσάκια με τον βασιικό εξοπλισμό. Σκόνη, βουρτσάκι, πλαστική μεμβράνη για αποτυπώματα, μέτρο, φακό, τανάλια και διάφορα τέτοια. Θέλω να κλείσεις ένα απ' αυτά τα αυτοκίνητα για αύριο».

«Χάρι...»

«Και να τηλεφωνήσεις από πριν στον παντοπώλη για να σου δώσει ακριβείς οδηγίες. Προσπάθησε να ακούγεται τίμιος και ειλικρινής για να μην υποψιαστεί τίποτα. Πες του ότι χτίζεις σπίτι και ο αρχιτέκτονας σου έδωσε το σαλέ του Άλμπου ως σημείο αναφοράς. Και θέλεις να το δεις από κοντά».

«Χάρι, δεν μπορούμε να...»

«Φέρε κι έναν λαστό μαζί σου».

«Άκουσέ με!»

Η αγριοφωνάρα του Χάλβορσεν ξάφνιασε δύο γλάρους που βούτηξαν προς το φιόρδ κρώζοντας δυνατά. Ο αστυνόμος μέτρησε με τα δάχτυλά του: «Δεν έχουμε ένταλμα. Δεν έχουμε ούτε ένα στοιχείο που να δικαιολογεί έκδοση εντάλματος. Και το σημαντικότερο, δεν έχουμε —ή μήπως θα έπρεπε να πω δεν έχω— όλα τα στοιχεία. Δεν μου έχεις πει τα πάντα. έτσι δεν είναι. Χάρι;»

«Τι σε κάνει να πιστεύεις...»

«Είναι απλό. Το κίνητρό σου δεν είναι αρκετά ισχυρό. Το ότι γνώριζες απλώς αυτή τη γυναίκα δεν αρκεί για να είσαι έτοιμος να παραβιάσεις όλους τους κανόνες, να μπεις κρυφά σε ξένα σαλέ και να ρισκάρεις τη θέση σου στην υπηρεσία. Και τη δική μου μαζί. Ξέρω ότι είσαι λίγο ανισόρροπος. Χάρι, αλλά ανόητος σίγουρα δεν είσαι».

Ο επιθεωρητής κοίταξε τη μουσκεμένη γόπα που επέπλεε στη λακκούβα. «Πόσο καιρό γνωριζόμαστε, Χάλβορσεν;»

«Σύντομα κλείνουμε δύο χρόνια».

«Σου έχω πει ποτέ ψέματα σ' αυτό το διάστημα;»

«Δύο χρόνια δεν είναι μεγάλο διάστημα».

«Σου έχω πει ποτέ ψέματα; Σε ρωτώ».

«Οπωσδήποτε».

«Σου έχω πει ποτέ ψέματα για κάτι σημαντικό;»

«Όχι, απ' όσο μπορώ να ξέρω».

«Εντάξει. Ούτε και τώρα σου λέω. Έχεις δίκιο, δεν σου τα είπα όλα. Και, ναι, ρισκάρεις τη θέση σου αν με βοηθήσεις. Το μόνο που μπορώ να σου πω είναι ότι θα έμπλεκες πολύ χειρότερα, αν σου έλεγα τα υπόλοιπα. Όπως έχουν τα πράγματα, θα πρέπει να με εμπιστευτείς. Ή να κάνεις πίσω. Μπορείς ακόμη και τώρα να αρνηθείς».

Έμειναν για λίγο αμίλητοι χαζεύοντας το φινόρδ. Οι γλάροι φαίνονταν σαν δύο μαύρες κουκκίδες στην απόσταση.

«Εσύ τι θα έκανες;» ρώτησε τελικά ο Χάλβορσεν.

«Θα έκανα πίσω».

Οι κουκκίδες άρχισαν να μεγαλώνουν. Οι γλάροι επέστρεφαν.

Όταν γύρισαν στο γραφείο τους στο Αρχηγείο της Αστυνομίας, υπήρχε ένα μήνυμα από τον Μέλερ για τον Χάρι στον αυτόματο τηλεφωνητή.

«Έλα να πάμε μια βόλτα οι δυο μας» είπε ο Μέλερ όταν ο Χάρι τού τηλεφώνησε. «Οπουδήποτε» πρόσθεσε όταν συναντήθηκαν έξω στον δρόμο.

«Πάμε στου Έλμερ» πρότεινε ο Χάρι. «Χρειάζομαι τσιγάρα».

Ο Μέλερ τον ακολούθησε σε ένα λασπωμένο μονοπάτι. χαραγμένο πάνω στο γρασίδι ανάμεσα στο κτίριο της αστυνομίας και στον λιθόστρωτο πεζόδρομο που κατέληγε στη φυλακή Μπούτσεν. Ο Χάρι σχολίασε ότι αυτοί που σχεδιάζουν τα πάρκα δεν λαμβάνουν ποτέ υπόψη τους ότι οι άνθρωποι βρίσκουν πάντοτε τη συντομότερη διαδρομή ανάμεσα σε δύο σημεία. ανεξάρτητα από το πού είναι χαραγμένος ο δρόμος. Στο τέρμα του μονοπατιού, η ξύλινη πινακίδα ΜΗΝ ΠΑΤΑΤΕ ΤΟ ΓΚΑΖΟΝ ήταν πεσμένη στο γρασίδι.

«Έμαθες για τη ληστεία στην τράπεζα στην Γκρενλαντσλέιρετ σήμερα το πρωί;» ρώτησε ο Μέλερ.

Ο Χάρι κατένευσε. «Ενδιαφέρον το ότι ο ληστής διάλεξε ένα υποκατάστημα εκατό μέτρα μακριά από το αστυνομικό τμήμα».

«Συμπτωματικά, ο συναγερμός της τράπεζας ήταν υπό επισκευή».

«Δεν πιστεύω στις συμπτώσεις» είπε ο Χάρι.

«Και λοιπόν; Νομίζεις ότι ήταν εσωτερική δουλειά;»

Ο επιθεωρητής ανασήκωσε τους ώμους. «Ή κάποιος ήξερε για την επισκευή».

«Μόνο η τράπεζα και οι τεχνίτες. Κι εμείς».

«Ωστόσο, δεν με ήθελες μόνο για τη ληστεία στην τράπεζα. ε, αφεντικό;»

«Όχι» αποκρίθηκε ο Μέλερ δρασκελώνοντας μια λακκούβα με λασπόνερα. «Ο Αρχηγός είναι σε σύσκεψη με τον Δήμαρχο. Όλες αυτές οι ληστείες τον έχουν ανησυχήσει».

Σταμάτησαν πάνω στο μονοπάτι κάνοντας άκρη για να περάσουν μία γυναίκα και τα τρία παιδάκια που την ακολουθούσαν. Η γυναίκα τα μάλωνε με θυμωμένη, στριγκή φωνή και απέφυγε να κοιτάξει τον Χάρι στα μάτια. Ήταν ώρα επισκέψεων στη φυλακή Μπούτσεν.

«Ο Ίβαρσον είναι ικανός. Κανείς δεν το αμφισβητεί» είπε ο Μέλερ. «Ωστόσο, αυτός ο ληστής φαίνεται να είναι άλλης κλά-

σης απ' ό.τι έχουμε συνηθίσει. Ο Αρχηγός θεωρεί ότι οι συμβατικές μέθοδοι ίσως δεν επαρκούν σ' αυτή την περίπτωση».

«Ίσως. Όμως, τι; Ένα “διπλό” πάνω, ένα κάτω, δεν έγινε τίποτα».

«Τι “διπλό”;»

«Όπως στο Προπό. Όταν νικά η εκτός έδρας ομάδα. Υπόθεση ανεξιχνίαστη, όπως το λέμε εμείς στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών, αφεντικό».

«Παίζονται πολύ περισσότερα εδώ, Χάρι. Τα ΜΜΕ μάς έχουν καθίσει στο σβέρκο, κανονικός επιάλτης. Τον αποκαλούν καινούργιο Μάρτιν Πέντερσεν. Και στην ιστοσελίδα της *Verdens Gang* αναφέρεται πως ανακάλυψαν ότι εμείς τον αποκαλούμε Εκτελεστή».

«Πάντα η ίδια ιστορία» είπε ο Χάρι και πέρασε τη διάβαση πεζών με κόκκινο, ενώ ο Μέλερ τον ακολουθούσε αγχωμένος. «Τα ΜΜΕ αποφασίζουν ποιες θα είναι οι προτεραιότητές μας».

«Όπως και να το κάνεις, σκότωσε άνθρωπο».

«Ενώ με τους δολοφόνους που δεν τραβάνε πια το ενδιαφέρον του κοινού παύουμε να ασχολούμαστε».

«Α, όχι!» αγρίεψε ο Μέλερ. «Μην ξαναρχίσουμε τα ίδια».

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους και δρασκελίσε ένα σταντ εφημερίδων που το είχε ρίξει ο αέρας. Πάνω στο πεζοδρόμιο μια εφημερίδα ξεφυλλιζόταν μόνη της σε φρενήρη ρυθμό.

«Τι θέλεις, λοιπόν;»

«Ο Αρχηγός ανησυχεί, και φυσικό είναι, για τη δημόσια εικόνα του ζητήματος. Μια μεμονωμένη ληστεία τράπεζας το κοινό την έχει ήδη ξεχάσει πολύ πριν εγκαταλείψουμε εμείς την υπόθεση. Κανείς δεν δίνει σημασία στο ότι ο ένοχος παραμένει ασύλληπτος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όμως, όλα τα μάτια είναι στραμμένα πάνω μας. Και όσο περισσότερη συζήτηση γίνεται για τις ληστείες αυτού του είδους τόσο κεντρίζεται η περιέργεια του κοινού. Ο Μάρτιν Πέντερσεν ήταν ένας συνηθισμένος άνθρωπος που κατάφερε αυτό που πολλοί ονειρεύονται: να γίνει ένας σύγχρονος Τζέσε Τζέιμς, που ξέφυγε από την τσι-

μπίδα του νόμου. Κάτι τέτοιες περιπτώσεις δημιουργούν μύθους, ήρωες. Ο κόσμος τείνει να ταυτίζεται μαζί τους. Κατά συνέπεια, επανδρώνεται η βιομηχανία των ληστειών σε τράπεζες. Όσο καιρό ο Τύπος ασχολιόταν με τον Μάρτιν Πέντερσεν, οι απόπειρες ληστείας σε τράπεζες σε όλη τη χώρα σημείωσαν κατάρυψη άνοδο».

«Φοβάσαι την εξάπλωση του φαινομένου. Και δίκιο έχεις. Εγώ, όμως, τι σχέση έχω με όλα αυτά;»

«Όπως σου είπα, κανείς δεν αμφισβητεί την αποτελεσματικότητα του Ίβαρσον. Δεν την αμφισβητεί κανείς. Είναι ένας σωστός, παραδοσιακός αστυνομικός που δεν ξεπερνά ποτέ τα όρια. Ο Εκτελεστής, από την άλλη πλευρά, δεν είναι ένας συμβατικός ληστής. Ο Αρχηγός δεν είναι ικανοποιημένος από τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα». Ο Μέλερ έδειξε με το κεφάλι του προς την κατεύθυνση της φυλακής. «Το επεισόδιο με τον Ράσκολ έφτασε στα αυτιά του».

«Μμ».

«Ήμουν στο γραφείο του Αρχηγού πριν από το μεσημεριανό διάλειμμα και αναφέρθηκε το όνομά σου. Πολλές φορές μάλιστα».

«Θεέ μου, τώρα εγώ πρέπει να αισθανθώ περήφανος;»

«Όπως και να το κάνεις, είσαι ένας ερευνητής που έχει πετύχει σημαντικά αποτελέσματα με μη συμβατικές μεθόδους».

Το χαμόγελο του Χάρι μετατράπηκε σε κυνικό μορφασμό. «Ένας ευγενικός ορισμός του καμικάζι...»

«Με δυο λόγια, Χάρι, το μήνυμα είναι το εξής: Παράτησε ό,τι άλλο κάνεις και πες μου αν χρειάζεσαι περισσότερους συνεργάτες. Ο Ίβαρσον θα συνεχίσει με την ομάδα του, αλλά εμείς βασιζόμαστε σ' εσένα. Και κάτι ακόμα...» Ο Μέλερ πλησίασε τον επιθεωρητή. «Έχεις απόλυτη ελευθερία. Είμαστε διατεθειμένοι να δεχτούμε ότι μπορεί να παραβιαστούν κάποιοι κανόνες. Από την πλευρά σου, αυτό θα πρέπει φυσικά να παραμείνει εντός των πλαισίων της αστυνομικής εξουσίας».

«Μμ. Νομίζω ότι κατάλαβα. Και αν δεν παραμείνει;»

«Θα σε καλύψουμε μέχρι εκεί που μπορούμε, αλλά υπάρχουν όρια. Και είναι αυτονόητα».

Όταν χτύπησε το καμπανάκι της πόρτας, ο Έλμερ γύρισε το κεφάλι κι ύστερα έδειξε προς το φορητό ραδιοφωνάκι απ' όπου άκουγε όρθιος τις ειδήσεις: «Κι εγώ που νόμιζα πως η Κανταχάρ είναι πίστα του σκι. Είκοσι Camel;»

Ο Χάρι κατένευσε. Ο Έλμερ χαμήλωσε την ένταση και η φωνή του εκφωνητή των ειδήσεων έσμιξε με το γενικό βουητό των ήχων του δρόμου – αυτοκίνητα, το σφύριγμα του ανέμου στο λούκι, ξερά φύλλα που σέρνονταν πάνω στην ασφαλτο.

«Κάτι για τον συνάδελφό σου;» Ο Έλμερ ένευσε προς την πόρτα, όπου στεκόταν και περίμενε ο Μέλερ.

«Ο συνάδελφος θέλει έναν καμικάζι» απάντησε ο Χάρι ανοίγοντας το πακέτο του.

«Σοβαρά;»

«Μόνο που ξέχασε να ρωτήσει τι θα του κοστίσει» είπε ο επιθεωρητής και φαντάστηκε το ήρεμο, σαρδόνιο χαμόγελο του Μέλερ χωρίς να χρειάζεται να στραφεί για να τον κοιτάξει.

«Και τι κοστίζει σήμερα ένας καμικάζι;» ρώτησε ο μαγαζάτορας δίνοντας τα ρέστα.

«Αν επιζήσει, θα του επιτρέψουν να αναλάβει τις υποθέσεις που θέλει» αποκρίθηκε ο Χάρι. «Είναι ο μόνος όρος που βάζει. Και τον οποίο δεν διαπραγματεύεται».

«Ακούγεται λογικό» είπε ο Έλμερ. «Καλή σας μέρα, κύριοι».

Στην επιστροφή ο Μέλερ υποσχέθηκε να μιλήσει στον Αρχηγό για την πιθανότητα να ξαναδουλέψει ο Χάρι την υπόθεση της Έλεν Γέλτεν για άλλους τρεις μήνες. Υπό τον όρο φυσικά να έχει συλληφθεί ο Εκτελεστής. Ο επιθεωρητής συμφώνησε. Ο Μέλερ δίστασε μπροστά από την πεσμένη πινακίδα ΜΗΝ ΠΑΤΑΤΕ ΤΟ ΓΚΑΖΟΝ.

«Είναι ο συντομότερος δρόμος, αφεντικό».

«Ναι, αλλά θα λερώσω τα παπούτσια μου».

«Όπως προτιμάς» είπε ο Χάρι και πήρε το μονοπάτι. «Τα δικά μου είναι ήδη χάλια».

Η κίνηση αραίωσε αισθητά μετά την έξοδο προς το Ούλβοϊα. Είχε σταματήσει η βροχή και ο δρόμος προς το Γιαν ήταν ήδη στεγνός. Λίγο πιο κάτω άνοιγε σε τέσσερις λωρίδες, σημείο που λες και ήταν για τους οδηγούς η αφετηρία για να πατήσουν γκάζι και να ξεκινήσουν την κούρσα. Ο Χάρι κοίταξε τον Χάλβορσεν στο τιμόνι και αναρωτήθηκε πότε θα άκουγε επιτέλους ο συνεργάτης του τα ανατριχιαστικά στριγκλίσματα. Όμως εκείνος δεν άκουγε τίποτα, μια και έπαιρνε τις προτροπές των Travis –ακούγονταν από το ραδιόφωνο του αυτοκινήτου– στα σοβαρά:

«Sing, sing, siiiing»

«Χάλβορσεν...»

«For the love you bring...»

Ο Χάρι έκλεισε το ραδιόφωνο κι ο Χάλβορσεν γύρισε και τον κοίταξε με μια έκφραση απόλυτης απορίας.

«Τους υαλοκαθαριστήρες μπορείς να τους κλείσεις πια».

«Α, ναι. Συγγνώμη».

Συνέχισαν τον δρόμο τους σιωπηλοί. Πέρασαν την έξοδο προς το Ντρέμπακ.

«Τι είπες στον παντοπώλη;» ρώτησε ο Χάρι.

«Δεν θες να ξέρεις».

«Σου είπε όμως ότι είχε μεταφέρει τρόφιμα στο σαλέ του Άλμπου μια Πέμπτη, πριν από ενάμιση μήνα περίπου».

«Ναι, έτσι μου είπε».

«Πριν πάει εκεί ο Άλμπου;»

«Μάλλον. Ο παντοπώλης μπαίνει στο σπίτι και αφήνει τις προμήθειες».

«Δηλαδή έχει κλειδί;»

«Χάρι, ήταν αδύνατο να τον ρωτήσω περισσότερα με το πρόσχημα που χρησιμοποίησα».

«Και ποιο ήταν αυτό;»

Ο Χάλβορσεν αναστέναξε. «Ότι είμαι επιθεωρητής συμβουλίου κομητείας».

«Τι είναι αυτό;»

«Ιδέα δεν έχω».

Το Λαρκόλεν βρισκόταν λίγο έξω από τον αυτοκινητόδρομο ταχείας κυκλοφορίας, δεκατρία αργά χιλιόμετρα και δεκατέσσερις κλειστές στροφές παρακάτω.

«Δεξιά, δίπλα στο κόκκινο σπίτι, μετά το βενζινάδικο» επανέλαβε από μνήμης ο Χάλβορσεν και έστριψε σε έναν ομαλό χωματόδρομο.

«Πολλά αντιολισθητικά πατάκια» μουρμούρισε ο Χάρι πέντε λεπτά αργότερα, όταν ο Χάλβορσεν είχε ήδη σταματήσει και του έδειχνε ένα τεράστιο ξύλινο σαλέ κρυμμένο ανάμεσα στα δέντρα. Έμοιαζε με υπερμέγεθες ορεινό καταφύγιο που από μια μικροπαρεξήγηση είχε καταλήξει κοντά στη θάλασσα.

«Πολύ έρημα δεν είναι εδώ;» ρώτησε ο Χάλβορσεν κοιτώντας προς τα γειτονικά σαλέ. «Μόνο γλάροι. Κοπάδια γλάροι. Ίσως υπάρχει κανένας σκουπιδοτόπος εδώ κοντά».

«Μμ». Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του. «Ας παρκάρουμε λίγο πιο πάνω στον δρόμο καλού κακού».

Ο δρόμος τελείωνε με μια διαπλάτυνση για επιτόπια στροφή. Ο Χάλβορσεν έσβησε τη μηχανή και ο Χάρι άνοιξε αμέσως την πόρτα και βγήκε. Τεντώθηκε για να ξεμουδιάσει ακούγοντας τις κραυγές των γλάρων και το μακρινό μουγκρητό των κυμάτων που έσπαζαν πάνω στα βράχια της ακτής.

«Ααα» έκανε ο Χάλβορσεν γεμίζοντας τα πνευμόνια του. «Άλλος αέρας εδώ απ' ό,τι στο Όσλο».

«Το μόνο σίγουρο» είπε ο Χάρι ψάχνοντας το πακέτο με τα τσιγάρα του. «Παίρνεις το βαλιτσάκι;»

Στο μονοπάτι προς το σαλέ ο Χάρι πρόσεξε έναν μεγάλο λευκό γλάρο με κίτρινα πόδια κουρνιασμένο πάνω σε έναν από τους πασσάλους του φράχτη. Το κεφάλι του στράφηκε αργά καθώς περνούσαν από μπροστά του. Ο επιθεωρητής είχε την αίσθηση ότι ένωθε τα γυαλιστερά μάτια του πουλιού καρφωμένα στην πλάτη του μέχρι που έφτασαν στο σπίτι.

«Δεν θα είναι εύκολο» δήλωσε ο Χάλβορσεν όταν είδαν από κοντά την ογκώδη κλειδαριά της εξώπορτας του σαλέ. Έβγαλε

τον σκούφο του και τον κρέμασε σε μια λάμπα από χυτοσίδηρο πάνω από τη βαριά δρύινη πόρτα.

«Μμ». Ο Χάρι άναψε τσιγάρο. «Εσύ φρόντισε μόνο να μπούμε. Στο μεταξύ, εγώ πάω να κάνω μια μικρή αναγνώριση».

«Γιατί τώρα τελευταία καπνίζεις πολύ περισσότερο από πριν;» ρώτησε ο Χάλβορσεν ανοίγοντας το μεταλλικό βαλιτσάκι.

Ο Χάρι έμεινε για λίγο ακίνητος αφήνοντας το βλέμμα του να περιπλανηθεί προς το δάσος. «Για να σου δώσω την ευκαιρία να με νικήσεις μια μέρα στο στατικό ποδήλατο».

Χοντροί μαύροι κορμοί, διπλά παράθυρα. Τα πάντα σ' αυτό το σαλέ φαινονταν συμπαγή και αδιαπέραστα. Ο Χάρι σκέφτηκε προς στιγμήν μήπως μπορούσε να τρυπώσει από την εντυπωσιακή πέτρινη καμινάδα, αλλά απέρριψε την ιδέα. Κατέβηκε το μονοπάτι. Τώρα ήταν σκαμμένο από τις πρόσφατες βροχές, αλλά μπορούσε εύκολα να φανταστεί γυμνά παιδικά ποδαράκια πάνω στο ξερό χώμα το καλοκαίρι να τρέχουν προς τη φαρδιά αμμουδιά πίσω από τα μεγάλα βράχια που τα είχαν λειάνει τα κύματα. Στάθηκε στο μονοπάτι και έκλεισε τα μάτια. Μέχρι που ήρθαν οι ήχοι. Το βουητό των εντόμων, το θρόισμα του ψηλού χορταριού στο φύσημα της αύρας, ένα ραδιόφωνο κάπου μακριά μ' ένα τραγούδι που πήγαινε κι ερχόταν με τον άνεμο και τα χαρούμενα ξεφωνητά των παιδιών κάτω στην ακτή. Ήταν δέκα ετών και βάδιζε διστακτικά στον χωματόδρομο προς το μαγαζί της γειτονιάς για να αγοράσει ψωμί και γάλα. Τα μυτερά πετραδάκια πλήγωναν τα πόδια του, αλλά έσφιγγε τα δόντια και συνέχιζε, γιατί το είχε πάρει απόφαση να σκληρύνει τις πατούσες του αυτό το καλοκαίρι για να μπορεί να τρέξει ξυπόλυτος μαζί με τον Έισταιν όταν θα επέστρεφε στο σπίτι. Στον γυρισμό από το μπακάλικο, η βαριά τσάντα με τα ψώνια ήταν σαν να τον πνίξε πάνω στις μυτερές πέτρες. Ένωθε σαν να περπατούσε σε αναμμένα κάρβουνα. Συγκεντρωνόταν απόλυτα σε κάτι που έβλεπε σε μικρή απόσταση μπροστά του —μια μεγάλη πέτρα, ένα φύλλο— και έλεγε στον εαυτό του πως έφτανε να τα καταφέρει ως εκεί, δεν ήταν και

πολύ μακριά. Όταν έφτασε επιτέλους στο σπίτι, μιάμιση ώρα αργοπορημένος, το γάλα είχε ξινίσει και η μητέρα του ήταν έξαλλη.

Ο Χάρι άνοιξε τα μάτια. Γκρίζα μεγάλα σύννεφα στροβιλιζόνταν στον ουρανό.

Είδε σημάδια από τροχούς αυτοκινήτου στο ξερό γρασίδι δίπλα στο μονοπάτι. Τα βαθιά, ευδιάκριτα ίχνη σήμαιναν βαρύ όχημα, με ελαστικά για κίνηση εκτός δρόμου. Land Rover ίσως ή κάτι παρόμοιο. Με τόση βροχή που είχε πέσει τις προηγούμενες εβδομάδες, τα ίχνη δεν πρέπει να ήταν παλιά. Δύο ημερών το πολύ.

Ο Χάρι ανίχνευσε την περιοχή με τη σκέψη ότι δεν υπάρχει πιο θλιβερό σκηνικό από ένα καλοκαιρινό θέρετρο το φθινόπωρο. Στην επιστροφή προς το σαλέ χαιρέτησε με ένα μικρό νεύμα τον γλάρο στον φράχτη.

Ο Χάλβορσεν, σκυμμένος μπροστά στην πόρτα, πάλευε मुγκρίζοντας με ένα ηλεκτροκίνητο εργαλείο που υποτίθεται ότι άνοιγε κλειδαριές.

«Πώς πάει;»

«Άσχημα». Όρθωσε το κορμί του και σκούπισε τον ιδρώτα από το πρόσωπό του. «Πολύ ζόρικη κλειδαριά. Ή λοστός ή τα παρατάμε».

«Όχι λοστός». Ο Χάρι έξυσε το πιγούνι του. «Κοίταξες κάτω από το χαλάκι;»

Ο Χάλβορσεν αναστέναξε. «Όχι, κι ούτε πρόκειται να το κάνω».

«Γιατί;»

«Γιατί έχουμε αλλάξει χιλιετία και κανείς δεν αφήνει πια το κλειδί του εξοχικού του κάτω από το χαλάκι της πόρτας. Ειδικά όταν πρόκειται για σαλέ πολυτελείας. Επομένως, εκτός αν θέλεις να βάλουμε στοίχημα εκατό κορόνες, απλώς αρνούμαι να μπω στον κόπο. Εντάξει;»

Ο Χάρι κατένευσε.

«Ωραία» είπε ο Χάλβορσεν και έσκυψε για να μαζέψει τα εργαλεία.

«Εννοούσα ότι στοιχηματίζω».

Ο Χάλβορσεν σήκωσε τα μάτια από το βαλιτσάκι. «Αστειεύεσαι».

Ο επιθεωρητής κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

Ο Χάλβορσεν άρπαξε το μακρόστενο τρίχινο χαλάκι από τη μια γωνία. «Εξάρες!» μουρμούρισε και το τίναξε πέρα.

Τρεις σαρανταποδαρούσες, δύο ψείρες του ξύλου και μια ψαλίδα ζωντάνεψαν ξαφνικά κι άρχισαν να σαλεύουν πάνω στο υγρό τσιμέντο. Κλειδί πουθενά.

«Καμιά φορά γίνεσαι πολύ αφελής, Χάρι» είπε ο Χάλβορσεν δείχνοντας τα έντομα με την παλάμη του τεντωμένη. «Γιατί να αφήσει το κλειδί απέξω;»

«Γιατί» είπε ο επιθεωρητής, που την προσοχή του είχε τραβήξει το σιδερένιο φωτιστικό δίπλα στην πόρτα και αδιαφορούσε για τα έντομα «το γάλα ξινίζει αν μείνει στον ήλιο». Πήγε κοντά στη λάμπα και άρχισε να ξεβιδώνει το πάνω μέρος της.

«Τι εννοείς;»

«Μου είπες πως οι προμήθειες παραδόθηκαν μία μέρα πριν έρθει ο Άλμπου. Προφανώς έπρεπε να μουν στο σπίτι».

«Ε, και; Μπορεί ο παντοπώλης να έχει δεύτερο κλειδί».

«Δεν το νομίζω. Πιστεύω πως ο Άλμπου ήθελε να είναι απόλυτα σίγουρος ότι δεν επρόκειτο να μπουκάρει κανείς ξαφνικά όσο αυτός και η Άννα θα ήταν εδώ». Ο Χάρι τράβηξε το καπάκι του φωτιστικού και έχωσε το χέρι του μέσα στο γυάλινο πλαίσιο. «Και έχω απόλυτο δίκιο».

Ο Χάλβορσεν απλώς μουρμούρισε κάτι μέσα από τα δόντια του.

«Πρόσεξε τη μυρωδιά;» ρώτησε ο επιθεωρητής όταν μπήκαν στο καθιστικό.

«Υγρό καθαριστικό» απάντησε ο Χάλβορσεν. «Κάποιος θεώρησε σκόπιμο να σφουγγαρίσει».

Τα βαριά έπιπλα, οι ρουστίκ αντίκες και το μεγάλο πέτρινο τζάκι ενίσχυαν ιδανικά την εντύπωση του παλιού εξοχικού σπιτιού. Ο Χάρι πλησίασε ένα σύστημα με σκαλιέρες από ξύλο πεύ-

κου στην άλλη άκρη του δωματίου. Ράφια γεμάτα παλιά βιβλία. Το βλέμμα του έτρεξε σε τίτλους πάνω σε φθαρμένες ράχες, αλλά και πάλι είχε την αίσθηση ότι δεν είχαν διαβαστεί ποτέ. Όχι εκεί, πάντως. Δεν αποκλείεται να είχαν αγοραστεί μαζικά σε κάποιο από τα παλιά βιβλιοπωλεία του Μαγιόρστουεν ως ένα από τα στοιχεία της εσωτερικής διακόσμησης. Παλιά άλμπουμ με φωτογραφίες. Συρτάρια. Γεμάτα κουτιά με πούρα Cohiba και Bolivar. Μόνο ένα από τα συρτάρια ήταν κλειδωμένο.

«Κρίμα το σφουγγάρισμα» είπε ο Χάλβορσεν.

Ο Χάρι στράφηκε και είδε τον συνεργάτη του να δείχνει τις υγρές λασπωμένες πατημασιές τους που είχαν γεμίσει διαγωνίως το πάτωμα.

Έβγαλαν και οι δύο τα παπούτσια τους στο χολ της εισόδου. βρήκαν από ένα σφουγγαρόπανο στην κουζίνα και, αφού τα καθάρισαν όλα, συμφώνησαν να αναλάβει ο Χάλβορσεν το καθαριστικό και ο Χάρι τα υπνοδωμάτια και το μπάνιο.

Όσα ήξερε ο επιθεωρητής από έρευνα σπιτιών τα είχε μάθει σε μια αποπνικτικά ζεστή αίθουσα της Αστυνομικής Ακαδημίας ένα μεσημέρι Παρασκευής, όταν όλοι δεν έβλεπαν την ώρα να σχολάσουν, να κάνουν ντους και να την κοπανήσουν για το κέντρο της πόλης. Σύγγραμμα δεν υπήρχε, μόνο κάποιος επιθεωρητής Ρέκε, που εκείνη την Παρασκευή είχε δώσει μια συμβουλή την οποία αργότερα ο Χάρι χρησιμοποιούσε πάντα ως μόνο οδηγό του: «Μη σκέφτεσαι αυτό που ψάχνεις. Σκέψου πάνω σ' αυτό που βρίσκεις: Γιατί είναι εδώ; Θα έπρεπε να είναι εδώ; Τι σημαίνει; Είναι όπως όταν διαβάζεις: αν σκέφτεσαι "λ" όταν βλέπεις "κ", θα σου ξεφύγει το νόημα της λέξης».

Τα πρώτα πράγματα που είδε ο Χάρι μπαίνοντας στο ένα από τα υπνοδωμάτια ήταν ένα μεγάλο διπλό κρεβάτι και η φωτογραφία του κυρίου και της κυρίας Άλμπου πάνω στο κομοδίνο. Δεν ήταν μεγάλη, αλλά κυριαρχούσε στον χώρο γιατί ήταν η μοναδική εκεί μέσα, τοποθετημένη αντίκρυ στην πόρτα.

Ο Χάρι άνοιξε την ντουλάπα. Τον χτύπησε η μυρωδιά ξένων ρούχων. Όχι απλά, καθημερινά ρούχα για την εξοχή, αλλά βρα-

δινά φορέματα, μπλούζες και σκούρα αντρικά κοστούμια. Συν ένα ζευγάρι παπούτσια του γκολφ.

Ερευνήσε συστηματικά τις ντουλάπες και στα τρία υπνοδωμάτια. Ήταν πολλά χρόνια ντετέκτιβ για να αισθανθεί άβολα που έψαχνε προσωπικά πράγματα ξένων ανθρώπων.

Ξανά πίσω στη μεγάλη κρεβατοκάμαρα, κάθισε στο κρεβάτι και μελέτησε τη φωτογραφία. Στο φόντο υπήρχαν μόνο ουρανός και θάλασσα, αλλά ο τρόπος που έπεφτε το φως τον έκανε να σκεφτεί ότι η φωτογραφία πρέπει να είχε τραβηχτεί σε πολύ θερμότερα κλίματα. Ο Άρνε Άλμπου ήταν μαυρισμένος από τον ήλιο και είχε εκείνη την έκφραση παιδιάστικης ανεμελιάς που ο Χάρι θυμόταν από το ρεστοράν στην αποβάθρα του Άκερ. Κρατούσε σφιχτά τη γυναίκα του από τη μέση. Τόσο σφιχτά, ώστε το πάνω μέρος του κορμιού της Βίγκνις έγερνε προς την πλευρά του.

Ο Χάρι ανασήκωσε το κάλυμμα του κρεβατιού και το πουλένιο πάπλωμα από κάτω. Αν η Άννα είχε πλαγιάσει σ' αυτό το κρεβάτι, σίγουρα θα είχε αφήσει τρίχες, κύτταρα δέρματος, σάλιο ή άλλες σωματικές εκκρίσεις. Λίγο απ' όλα, το πιθανότερο. Δυστυχώς, ήταν όπως το περίμενε. Πέρασε την παλάμη του από την επιφάνεια του κολλαριστού λευκού σεντονιού κι ύστερα έφερε το πρόσωπό του πάνω στο μαξιλάρι και το μύρισε. Φρεσκοπλυμένο. Να πάρει!

Άνοιξε το συρτάρι του κομοδίνου. Ένα πακετάκι τσίχλες, ένα κλειστό κουτί παυσίπονα, ένα κλειδί με ένα μικρό μπρούντζινο μπρελόκ που είχε χαραγμένα τα αρχικά ΑΑ, η φωτογραφία ενός γυμνού μωρού πάνω σε μια αλλαξιέρα και ένας σουγιάς του ελβετικού στρατού.

Ήταν έτοιμος να πιάσει τον σουγιά όταν ακούστηκε ένα άγριο, τρομακτικό κρώξιμο γλάρου. Ο Χάρι τινάχτηκε ενστικτωδώς και κοίταξε έξω από το παράθυρο. Ο γλάρος είχε πετάξει από τον φράχτη. Επέστρεψε στην έρευνά του και τότε άκουσε γάβγισμα σκύλου.

Την επόμενη στιγμή εμφανίστηκε ο Χάλβορσεν στο άνοιγμα της πόρτας: «Κάποιος ανεβαίνει το δρομάκι».

Η καρδιά του Χάρι άρχισε να χτυπά σαν έμβολο.

«Πάω να μαζέψω τα παπούτσια» είπε. «Εσύ φέρε το βαλίσάκι και όλα τα σύνεργα εδώ μέσα».

«Μα...»

«Θα πηδήξουμε από το παράθυρο μόλις μπουν στο σπίτι. Γρήγορα!»

Το γάβγισμα απέξω δυνάμωνε συνεχώς σε ένταση και μανία. Ο Χάρι έτρεξε στο καθιστικό κι αποκεί στο χολ, ενώ ο Χάλβορσεν γονάτισε μπροστά από τη βιβλιοθήκη κι άρχισε να πετά σκόνες, βουρτσάκια και πλαστικές μεμβράνες μέσα στο βαλίσάκι. Τώρα ο σκύλος ήταν τόσο κοντά. ώστε ο Χάρι άκουγε μέχρι και τα βαθιά λαρυγγικά γρυλίσματα του ζώου ανάμεσα στα διαδοχικά γαβγίσματα. Βήματα απέξω. Η πόρτα δεν ήταν κλειδωμένη, ήταν πολύ αργά να κάνει κάτι. θα τον έπιαναν στα πράσα! Πήρε βαθιά ανάσα και έμεινε ακίνητος στη θέση του. Θα αντιμετώπιζε την πόρτα σαν άντρας. Ίσως ο Χάλβορσεν κατάφερνε να το σκάσει. Έτσι, δεν θα είχε και την απόλυση του συνεργάτη του βάρος στη συνείδησή του.

«Γκρέγκορ!» Μια δυνατή αντρική φωνή ακούστηκε από την άλλη πλευρά της πόρτας. «Γύρνα πίσω!»

Το γάβγισμα έγινε λίγο πιο μακρινό και ο άντρας απέξω αποτραβήχτηκε από το κατώφλι.

«Γκρέγκορ! Άσε ήσυχα τα ελάφια!»

Ο Χάρι έκανε δύο βήματα μπροστά. γύρισε απαλά το εσωτερικό πόμολο κλειδώνοντας την πόρτα. μάζεψε από κάτω τα δύο ζευγάρια παπούτσια και διέσχισε το καθιστικό στις μύτες των ποδιών του. ενώ απέξω ακούγονταν κλειδιά να κουδουνίζουν. Τη στιγμή που έκλεινε πίσω του την πόρτα της κρεβατοκάμαρας, άκουσε την εξώπορτα του σπιτιού να ανοίγει.

Ο Χάλβορσεν ήταν καθισμένος στο πάτωμα κάτω από το παράθυρο και κοίταζε τον Χάρι με γουρλωμένα μάτια.

«Τι είναι;» τον ρώτησε ψιθυριστά ο επιθεωρητής.

«Πήγα να βγω από το παράθυρο, αλλά ήρθε το αγριόσκυλο, ένα μεγάλο ροτβάιλερ».

Ο Χάρι κρυφοκοίταξε από το παράθυρο τα σαγόνια που ανοιγόκλειναν από κάτω. Ο σκύλος είχε σηκωθεί στα πίσω πόδια του και πατούσε τα δύο μπροστινά κόντρα στον εξωτερικό τοίχο. Με το που είδε τον επιθεωρητή πήδηξε προς τα πάνω γαβγίζοντας σαν να είχε πάθει αμόχ. Σάλια έσταζαν από τους τεράστιους κυνόδοντες. Από το καθιστικό ακούγονταν βαριά, γρήγορα βήματα. Ο Χάρι σύρθηκε προς το πάτωμα δίπλα στον Χάλβορσεν.

«Το πολύ εβδομήντα κιλά» ψιθύρισε. «Σιγά το πράμα».

«Έτσι λες; Εγώ έχω δει ροτβάιλερ να επιτίθεται στον Βίκτορα, τον χειριστή των αστυνομικών σκύλων».

«Μμ».

«Στη διάρκεια μιας εκπαιδευτικής άσκησης έχασαν τον έλεγχο του σκύλου. Του συναδέλφου που έχανε τον κακοποιό τού έκοψε με δαγκωνιά το μισό χέρι και του το έραψαν στη θέση του στο νοσοκομείο Ρικς».

«Νόμιζα πως φοράνε κάτι χοντρά προστατευτικά...»

«Φοράνε».

Έμειναν αμίλητοι ακούγοντας τα άγρια γαβγίσματα απέξω. Τα βήματα στο καθιστικό είχαν σταματήσει.

«Δεν πάμε μέσα να χαιρετήσουμε;» ψιθύρισε ο Χάλβορσεν. «Είναι απλώς ζήτημα χρόνου τότε...»

«Σας».

Βήματα ξανά. Τώρα προς την πόρτα της κρεβατοκάμαρας. Ο Χάλβορσεν έκλεισε σφιχτά τα μάτια. Σαν να προετοιμαζόταν για τον εξευτελισμό. Όταν τα ξανάνοιξε, είδε τον Χάρι να του κάνει νόημα με το δάχτυλο στα χείλη.

Και τότε άκουσαν μια φωνή έξω από το παράθυρο της κρεβατοκάμαρας. «Γκρέγορ! Έλα! Γυρίζουμε στο σπίτι!»

Μερικά γαβγίσματα ακόμα κι ύστερα επικράτησε ξαφνικά ησυχία. Το μόνο που άκουγε τώρα ο Χάρι ήταν κοφτές, γρήγορες ανάσες, που δεν ήξερε αν ήταν δικές του ή του συνεργάτη του.

«Πολύ υπάκουα αυτά τα ροτβάιλερ» μουρμούρισε ο Χάλβορσεν.

Περίμεναν μέχρι που ακούστηκε το αυτοκίνητο να ξεκινά κάτω στον δρόμο. Τότε έτρεξαν στο καθιστικό και ο Χάρι μόλις που πρόλαβε να δει φευγαλέα το πίσω μέρος ενός μπλε τζιπ Cherokee να εξαφανίζεται. Ο Χάλβορσεν σωριάστηκε στον κανapé κι έριξε πίσω το κεφάλι.

«Θεέ μου» βόγκηξε. «Για μερικές στιγμές εκεί μέσα με φαντάστηκα να γυρίζω πίσω στο χωριό μου στο Στάινχερ διωγμένος οριστικά από την αστυνομία. Τι διάβολο ήθελε ο τύπος; Δεν έμεινε ούτε δύο λεπτά». Ξαφνικά τινάχτηκε από τον κανapé. «Λες να ξαναγυρίσει με τον σκύλο; Μήπως πετάχτηκε ως το παντοπωλείο;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Γυρίζει στο σπίτι του. Άνθρωποι σαν αυτόν δεν λένε ποτέ ψέματα στον σκύλο τους». «Σίγουρα;»

«Μα φυσικά. Μια μέρα θα του φωνάξει: “Γκρέγκορ! Έλα! Πάμε στον κτηνίατρο για ευθανασία”». Έριξε ολόγυρα τη ματιά του στο δωμάτιο. Ύστερα πλησίασε στη βιβλιοθήκη και άρχισε να περνά το δάχτυλό του από τους τίτλους στις ράχες των βιβλίων, από το πρώτο μέχρι το τελευταίο ράφι.

Ο Χάλβορσεν κουνούσε το κεφάλι σοβαρά κοιτώντας το κενό μπροστά του. «Και ο Γκρέγκορ θα τον ακολουθήσει κουνώντας την ουρά του. Περίεργα πλάσματα τα σκυλιά».

Ο Χάρι σταμάτησε αυτό που έκανε και χαμογέλασε. «Δεν το μετάνιωσες. Χάλβορσεν;»

«Όχι περισσότερο απ’ οτιδήποτε άλλο».

«Αρχίζεις να μιλάς σαν εμένα».

«Εσύ το έχεις πει αυτό. Επί λέξει. Όταν αγοράσαμε τη μηχανή του εσπρέσο. Τι ψάχνεις;»

«Δεν ξέρω» απάντησε ο επιθεωρητής. Τράβηξε από το ράφι έναν μεγάλο χοντρό τόμο και τον άνοιξε. «Για δεξ. Ένα άλμπουμ με φωτογραφίες. Ενδιαφέρον».

«Α, ναι; Πάλι δεν μπορώ να σε παρακολουθήσω».

Ο Χάρι έδειξε με τον αντίχειρα πίσω από τον ώμο του και συνέχισε να ξεφυλλίζει το άλμπουμ. Ο Χάλβορσεν σηκώθηκε

και είδε. Και κατάλαβε. Υγρές πατημασιές οδηγούσαν από την εξώπορτα και τον διάδρομο κατευθείαν μπροστά στο ράφι όπου τώρα στεκόταν ο Χάρι.

Ο επιθεωρητής έβαλε το άλμπουμ στη θέση του. τράβηξε ένα άλλο και άρχισε πάλι να ξεφυλλίζει.

«Μάλιστα» είπε έπειτα από λίγο. Έφερε το άλμπουμ κοντά στο πρόσωπό του. «Εδώ είμαστε».

«Τι είναι;»

Ο Χάρι ακούμπησε το άλμπουμ ανοιχτό πάνω στο τραπεζάκι μπροστά στον καναπέ όπου καθόταν ο Χάλβορσεν και του έδειξε τη μία από τις έξι φωτογραφίες που ήταν κολλημένες στο μαύρο χαρτί. Μια γυναίκα και τρία παιδιά πόζαραν χαμογελαστοί σε μια παραλία.

«Είναι η ίδια φωτογραφία που βρήκα στο παπούτσι της Άννας» είπε. «Μύρισέ τη».

«Δεν χρειάζεται. Μυρίζει κόλλα από μακριά».

«Σωστά. Μόλις την κόλλησε. Αν δοκιμάσεις να σύρεις λιγάκι τη φωτογραφία, θα δεις ότι η κόλλα είναι ακόμη υγρή. Μύρισε τη φωτογραφία».

«Εντάξει». Ο Χάλβορσεν ακούμπησε τη μύτη του πάνω στα χαμογελαστά πρόσωπα. «Μυρίζει... χημικά».

«Τι είδους χημικά;»

«Όπως μυρίζουν πάντα οι φωτογραφίες λίγο μετά την εμφάνιση».

«Και πάλι σωστά. Και τι μπορούμε να συμπεράνουμε;»

«Ότι, εμμ... του αρέσει να κολλάει φωτογραφίες».

Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του. Αν ο Άλμπου πήγαινε κατευθείαν στο σπίτι του, θα έφτανε εκεί σε μία ώρα.

«Θα σου εξηγήσω στο αυτοκίνητο» είπε στον Χάλβορσεν. «Έχουμε τις αποδείξεις που χρειαζόμαστε».

Έβρεχε όταν βγήκαν στην Ε6. Τα φώτα των αυτοκινήτων που έρχονταν από την αντίθετη κατεύθυνση γυάλιζαν πάνω στη βρεγμένη ασφαλτο.

«Τώρα ξέρουμε από πού προερχόταν η φωτογραφία που βρέθηκε στο παπούτσι της νεκρής» είπε ο Χάρι. «Αν ήταν να μαντέψω, θα έλεγα ότι η Άννα βρήκε την ευκαιρία να τη βγάλει από το άλμπουμ την τελευταία φορά που ήρθε στο σαλέ».

«Τι μπορεί να την ήθελε;»

«Ένας Θεός ξέρει. Ίσως για να δει τι στεκόταν εμπόδιο ανάμεσα σ' αυτή και στον Άλμπου. Για να αντιληφθεί καλύτερα την κατάσταση. Για να έχει κάτι να κάνει βουντού».

«Και όταν του έδειξες τη φωτογραφία, αυτός κατάλαβε αμέσως από πού ήταν».

«Φυσικά. Τα ίχνη των τροχών του Cherokee κοντά στο σαλέ είναι ακριβώς ίδια με τα προηγούμενα. Αυτό αποδεικνύει ότι ο Άλμπου ξαναήρθε εδώ χτες, προχτές το πολύ».

«Για να σφουγγαρίσει το πάτωμα και να σκουπίσει όλα τα αποτυπώματα;»

«Και για να ελέγξει αυτό που ήδη υποψιαζόταν, ότι έλειπε μια φωτογραφία από το άλμπουμ. Έτσι, όταν γύρισε στο σπίτι, βρήκε το αρνητικό και έδωσε να του την ξανατυπώσουν».

«Μάλλον σε ένα από τα φωτογραφεία που τις εμφανίζουν σε μία ώρα. Και σήμερα επέστρεψε στο σαλέ για να την κολήσει στη θέση της παλιάς που έλειπε».

«Μμ».

Οι πίσω ρόδες ενός μεγάλου φορτηγού μπροστά τους τίνανταν πίδακες από βρόμικα, γλοιώδη νερά πάνω στο παρμπρίζ τους και οι υαλοκαθαριστήρες δούλευαν στο φουλ.

«Ο Άλμπου σίγουρα έκανε κάθε δυνατή προσπάθεια να καλύψει τα ίχνη της απιστίας του» είπε ο Χάλβορσεν. «Όμως πιστεύεις ότι έφτασε στο σημείο να σκοτώσει την Άννα Μπέτσεν;»

Ο Χάρι κοίταζε αφηρημένα το σλόγκαν στην πόρτα της καρότσας του φορτηγού: ΑΜΟΡΟΜΑ – ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ ΔΙΚΟΣ ΣΟΥ. «Γιατί όχι;»

«Δεν τον κόβω για δολοφόνο. Τύπος μορφωμένος, απόλυτα καθωσπρέπει. Σωστός πατέρας, άψογο παρελθόν, αυτοδημιούργητος επιχειρηματίας».

«Έκανε απιστίες».

«Και ποιος δεν έχει κάνει;»

«Ναι, ποιος δεν έχει κάνει;» επανέλαβε στοχαστικά ο Χάρι. Κι ύστερα ξέσπασε στα καλά καθούμενα: «Θα το προσπεράσεις καμιά φορά αυτό το φορτηγό ή θα τρώμε τη λάσπη στα μούτρα μέχρι το Όσλο;».

Ο Χάλβορσεν έλεγξε τον καθρέφτη και βγήκε στην αριστερή λωρίδα. «Και ποιο μπορεί να ήταν το κίνητρό του;»

«Δεν τον ρωτάμε να μάθουμε;» πρότεινε ο Χάρι.

«Τι εννοείς; Πάμε στο σπίτι του και τον ανακρίνουμε; Του αποκαλύπτουμε ότι έχουμε βρει στοιχεία εις βάρος του με παράνομα μέσα και χάνουμε τη δουλειά μας;»

«Εσύ δεν χρειάζεται να έρθεις. Θα το κάνω μόνος μου».

«Και τι νομίζεις πως θα πετύχεις; Αν μαθευτεί ότι μπήκαμε στο σαλέ του χωρίς ένταλμα, δεν θα υπάρξει δικαστής σε όλη τη χώρα που να μην ακυρώσει την υπόθεση».

«Ακριβώς γι' αυτό».

«Ακριβώς... Συγγνώμη, αλλά όλοι αυτοί οι γρίφοι έχουν αρχίσει να με κουράζουν. Χάρι».

«Επειδή δεν έχουμε στα χέρια μας τίποτα που να μπορεί να σταθεί στο δικαστήριο, θα πρέπει να δημιουργήσουμε τις συνθήκες ώστε να προκύψει κάτι».

«Να τον φέρουμε στο γραφείο για ανάκριση, να τον καθίσουμε στην καρέκλα, να τον κεράσουμε έναν εσπρέσο και να βάλουμε μπροστά το βίντεο;»

«Όχι. Δεν χρειαζόμαστε ένα σωρό ψέματα σε βιντεοταινία όταν δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτά που ξέρουμε, ώστε να αποδείξουμε ότι λέει ψέματα. Αυτό που μας χρειάζεται είναι ένας σύμμαχος. Κάποιος που θα τον εκθέσει για λογαριασμό μας».

«Και ποιος είναι αυτός;»

«Η Βίγκντις Άλμπου».

«Αχά. Και πώς...»

«Αν ο Άρνε Άλμπου έκανε απιστίες, το πιθανότερο είναι ότι

η Βίγκντις θα θελήσει να σκαλίζει το ζήτημα ως το τέρμα. Και το πιθανότερο είναι να έχει τις πληροφορίες που χρειαζόμαστε και να μην το ξέρει. Εμείς από την άλλη ξέρουμε μερικά πραγματάκια που θα τη βοηθήσουν να ανακαλύψει περισσότερα».

Ο Χάλβορσεν έστριψε λίγο τον εσωτερικό καθρέφτη για να μην τον τυφλώνουν τα φώτα του φορτηγού, που τώρα τους ακολουθούσε σχεδόν κολλητά με τον πίσω προφυλακτήρα τους. «Είσαι σίγουρος ότι είναι καλή ιδέα;»

«Όχι. Ξέρεις τι είναι μια καρκινική επιγραφή;»

«Πού θες να ξέρω;»

«Συμμετρικές λέξεις ή φράσεις που μπορούν να διαβαστούν είτε από την αρχή είτε από το τέλος. Κοίτα το φορτηγό στον καθρέφτη σου. ΑΜΟΡΟΜΑ. Η λέξη είναι η ίδια, όπως κι αν τη διαβάσεις».

Ο Χάλβορσεν πήγε να πει κάτι, αλλά το ξανασκέφτηκε και απλώς κούνησε το κεφάλι με απελπισία.

«Εμένα άφησέ με στου Σρέντερ» είπε ο Χάρι.

Ο αέρας ήταν βαρύς από ιδρώτα, καπνούς τσιγάρων, ρούχα μουσκεμένα από τη βροχή και φωνές που παράγγελναν μπίρες.

Η Μπέτε Λεν καθόταν στο ίδιο τραπέζι όπου είχε καθίσει και ο Άουνε. Ήταν τόσο δύσκολο να την εντοπίσεις όσο και μια ζέβρα σε αγελαδοτροφείο.

«Περιμένεις πολλή ώρα;» ρώτησε ο Χάρι.

«Καθόλου» του είπε ψέματα.

Μπροστά της είχε ένα μεγάλο ποτήρι μπίρα, ανέγγιχτο. Ο αφρός είχε ήδη ξεθυμάνει. Βλέποντας τη ματιά του Χάρι, αισθάνθηκε υποχρεωμένη να φέρει το ποτήρι στο στόμα της.

«Δεν είναι υποχρεωτικό να πιεις αλκοόλ εδώ» δήλωσε ο Χάρι κάνοντας ταυτόχρονα νόημα με τα μάτια στη Μάγια. «Κι ας δείχνει το αντίθετο».

«Εδώ που τα λέμε, δεν είναι άσχημο». Η Μπέτε ήπια προσεκτικά μια γουλίτσα. «Ο πατέρας μου έλεγε ότι δεν πρέπει να εμπιστεύεσαι όσους δεν πίνουν μπίρα».

Έφτασαν η κούπα και η κανάτα με τον καφέ για τον Χάρι. Η Μπέτε κοκκίνισε ως τις ρίζες των μαλλιών της.

«Έπινα κι εγώ μπίρα κάποτε» είπε ο Χάρι. «Αναγκάστηκα να την κόψω».

Η Μπέτε μελετούσε το τραπεζομάντιλο.

«Είναι η μόνη κακή συνήθεια από την οποία απαλλάχτηκα» συνέχισε ο Χάρι. «Εξακολουθώ να καπνίζω, να λέω ψέματα και να κρατώ κακίες». Σήκωσε την κούπα του στην υγεία της. «Εσύ, Λεν, πάσχεις από κάτι άλλο; Εκτός από την εξάρτησή σου από τις βιντεοταινίες και το ότι θυμάσαι όλα τα πρόσωπα που έχεις δει έστω και μία φορά στη ζωή σου;»

«Από το σύνδρομο Σέτεσνταλ, φυσικά».

«Είναι σοβαρό;»

«Αρκετά. Στην πραγματικότητα λέγεται νόσος του Χάντινγκτον και είναι κληρονομική. Στην πόλη του Σέτεσνταλ, απ' όπου κατάγομαι, κάποτε έπασχε ο μισός πληθυσμός».

«Γιατί ειδικά εκεί απ' όλα τα μέρη της γης;»

«Είναι... ένα στενό, απομονωμένο φαράγγι ανάμεσα σε ψηλούς, απότομους γκρεμούς. Πολύ μακριά απ' οπουδήποτε».

«Κατάλαβα».

«Και οι δύο γονείς μου κατάγονται από το Σέτεσνταλ και στην αρχή η μητέρα μου αρνιόταν να παντρευτεί τον πατέρα μου, επειδή είχε μια θεία με σύνδρομο Σέτεσνταλ. Η θεία άρχιζε ξαφνικά να τινάζει τα χέρια της σαν νευρόσπαστο και όλοι φροντίζαμε να την αποφεύγουμε».

«Κι εσύ το κληρονόμησες;»

Η Μπέτε χαμογέλασε. «Ο πατέρας μου πείραζε συνεχώς τη μητέρα μου σχετικά μ' αυτό όταν ήμουν μικρή. Γιατί, όταν εκείνος κι εγώ παίζαμε μπουνιές, ήμουν τόσο γρήγορη και χτυπούσα τόσο δυνατά, που έλεγε πως δεν μπορεί, σίγουρα θα είχα το σύνδρομο Σέτεσνταλ. Μου φαινόταν τόσο αστείο, που ευχόμουν να είχα στ' αλήθεια την αρρώστια, μέχρι που η μητέρα μου μου εξήγησε ότι οι άνθρωποι πεθαίνουν από τη νόσο του Χάντινγκτον». Η Μπέτε σώπασε και έπαιξε αφηρημένη με το ποτήρι της.

«Το ίδιο καλοκαίρι κατάλαβα τι σημαίνει θάνατος».

Ο Χάρι χαιρέτησε με ένα νεύμα έναν γέρο ναυτικό στο διπλανό τραπέζι, αλλά αυτός δεν του ανταπέδωσε τον χαιρετισμό. Ξερόβηξε νευρικά. «Από έχθρες πώς τα πας; Βασανίζεσαι και απ' αυτές;»

Η Μπέτε σήκωσε τα μάτια από το ποτήρι της. «Τι εννοείς;»

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Κοίταξε γύρω σου. Η ανθρωπότητα δεν θα μπορούσε να επιζήσει αλλιώς. Εκδίκηση και τιμωρία. Αυτή είναι η δύναμη που κινεί το ανθρώπακι που όλοι χλευάζουν στο σχολείο κι ύστερα γίνεται πολυεκατομμυριούχος, ή τον ληστή της τράπεζας που πιστεύει ότι η κοινωνία τον έχει αδικήσει. Κοίτα κι εμάς. Η ωμή εκδίκηση της κοινωνίας μεταμφιεσμένη σε ψυχή, ορθολογική τιμωρία – αυτή δεν είναι η δουλειά μας;»

«Κι αυτή πρέπει να είναι» είπε η Μπέτε αποφεύγοντας το βλέμμα του. «Η κοινωνία δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει χωρίς την τιμωρία».

«Ναι, φυσικά, αλλά είναι και κάτι παραπάνω απ' αυτό. Είναι κάθαρση. Η εκδίκηση καθαίρει. Ο Αριστοτέλης έγραψε ότι η τραγωδία φέρνει την κάθαρση στις ψυχές των ανθρώπων μέσα από τον φόβο και το έλεος. Είναι τρομακτική η σκέψη ότι εκπληρώνουμε την πιο ενδόμυχη επιθυμία της ψυχής μας μέσω της τραγωδίας που συνεπάγεται η εκδίκηση».

«Δεν έχω διαβάσει φιλοσοφία» είπε η Μπέτε. Σήκωσε το ποτήρι της και ήπιε μια μεγάλη γουλιά.

Ο Χάρι έσκυψε το κεφάλι. «Ούτε κι εγώ. Απλώς προσπαθώ να σε εντυπωσιάσω. Αρκετά όμως. Πίσω στη δουλειά τώρα».

«Πρώτα τα άσχημα νέα» είπε η Μπέτε. «Η αναδόμηση των χαρακτηριστικών πίσω από την κουκούλα απέτυχε. Μας προέκυψαν μόνο μια μύτη και το περίγραμμα ενός κεφαλιού».

«Και τα καλά νέα;»

«Η γυναίκα που χρησιμοποίησε ως όμηρο ο ληστής στη ληστεία της Γκρενλαντσλέιρετ πιστεύει ότι μπορεί να αναγνωρίσει τη φωνή του. Είπε ότι ήταν ασυνήθιστα λεπτή, σχεδόν σαν γυναικεία».

«Μμ. Τίποτ' άλλο;»

«Ναι, μίλησα με το προσωπικό του Focus και έκανα έναν έλεγχο. Ο Τροντ Γκρέτε έφτασε εκεί στις δύο και μισή και έφυγε γύρω στις τέσσερις».

«Πώς είσαι τόσο σίγουρη;»

«Επειδή πλήρωσε για την αίθουσα του σκουός με κάρτα όταν έφτασε. Η πληρωμή καταγράφηκε στις 14:34. Θυμάσαι τη ρακέτα που είπε πως του έκλεψαν; Φυσικά, το ανέφερε στη διεύθυνση. Η υπάλληλος που δούλευε στη βάρδια της Παρασκευής σημείωσε την ώρα που έκανε την καταγγελία ο Γκρέτε. Φεύγοντας από το γυμναστήριο. Στις 16:02».

«Κι αυτά ήταν τα καλά νέα;»

«Όχι, τώρα θα έρθω σ' αυτά. Θυμάσαι τον τύπο με τη μαύρη φόρμα που είδε ο Γκρέτε να περνά από την αίθουσα με τα όργανα;»

«Που έγραφε A-S-T-Y-N-O-M-I-A στην πλάτη;»

«Ξαναείδα το βίντεο. Φαίνεται να υπάρχει μια ταινία βέλκρο στο μπροστινό και στο πίσω μέρος της φόρμας του Εκτελεστή».

«Και τι μπορεί να σημαίνει αυτό;»

«Αν ο Εκτελεστής ήταν το άτομο που είδε ο Γκρέτε, θα μπορούσε κάλλιστα να είχε κολλήσει ένα σήμα στην πλάτη της φόρμας του όταν βρέθηκε έξω από το πεδίο λήψης της κάμερας».

«Χμ». Ο Χάρι ρούφηξε δυνατά τον καφέ του.

«Ίσως έτσι εξηγείται και το γιατί δεν βρέθηκε ούτε ένας που να αναφέρει ότι είδε κάποιον με ολόμαυρη φόρμα στη γύρω περιοχή. Μετά τη ληστεία είχε γεμίσει ο τόπος αστυνομικούς με μαύρες στολές».

«Τι σου είπαν στο Focus;»

«Εδώ είναι το ενδιαφέρον. Η κοπέλα στη γραμματεία θυμάται έναν τύπο με μαύρη φόρμα που τον πέρασε για αστυνομικό. Μπήκε σχεδόν τρέχοντας και η υπάλληλος σκέφτηκε ότι είχε κλείσει κάποια απ' τις αίθουσες του σκουός ή κάτι τέτοιο».

«Άρα δεν έχουν το όνομά του;»

«Όχι».

«Δεν είναι ακριβώς...»

«Όχι, αλλά τώρα έρχεται το καλύτερο. Ο λόγος που τον θυμάται είναι επειδή σκέφτηκε ότι πρέπει να ανήκε στις ειδικές δυνάμεις, ή κάτι τέτοιο, γιατί η υπόλοιπη εμφάνισή του ήταν πολύ Ντέρτι Χάρι...» Η Μπέτε σώπασε απότομα και έριξε στον Χάρι ένα έντρομο βλέμμα. «Συγγνώμη, δεν ήθελα να...»

«Δεν πειράζει» είπε εκείνος. «Συνέχισε».

Η Μπέτε άλλαξε θέση στο ποτήρι της και ο επιθεωρητής νόμισε ότι διέκρινε ένα μικρό θριαμβευτικό χαμόγελο στα χεστάκια της.

«Φορούσε κουκούλα σηκωμένη ως το μέτωπο. Και μεγάλα γυαλιά ηλίου που έκρυβαν το υπόλοιπο πρόσωπό του. Η κοπέλα είπε επίσης ότι κρατούσε ένα μαύρο πάνινο σακ βουαγιαζ που φαινόταν πολύ βαρύ».

Ο Χάρι στραβοκατάπιε τον καφέ του.

Από το καλώδιο του ηλεκτρικού ανάμεσα στα σπίτια της οδού Ντόβρε κρέμονταν απ' τα κορδόνια τους ένα ζευγάρι παλιά παπούτσια. Οι λάμπες στο σύρμα έκαναν ό,τι μπορούσαν για να φωτίσουν τον λιθόστρωτο δρόμο, αλλά το σκοτεινό φθινοπωριάτικο βράδυ ήταν σαν να είχε ρουφήξει όλο το φως από την πόλη. Αυτό δεν απασχολούσε καθόλου τον Χάρι. Μπορούσε να βρει τον δρόμο του από την οδό Σοφίε ως του Σρέντερ ακόμα και σε απόλυτο σκοτάδι. Το είχε κάνει πολλές φορές.

Είχε πάρει έναν κατάλογο με τα ονόματα εκείνων που είχαν κλείσει αίθουσες σκουός ή αερόμπικ στο γυμναστήριο Focus την ώρα που βρισκόταν εκεί και ο άντρας με τη μαύρη φόρμα και σκόπευε να αρχίσει να τους τηλεφωνεί από το επόμενο πρωί. Ακόμα και αν δεν ήταν ένας απ' αυτούς, υπήρχε μεγάλη πιθανότητα να τον είχε δει κάποιος την ώρα που άλλαζε και να μπορούσε να τους δώσει μια καλή περιγραφή.

Ο Χάρι πέρασε κάτω από τα παπούτσια. Χρόνια τώρα τα έβλεπε κρεμασμένα στο σύρμα και είχε πια συμφιλιωθεί με την ιδέα ότι δεν θα έπαιρνε ποτέ απάντηση στο ερώτημα πώς είχαν βρεθεί εκεί πάνω.

Ο Άλι σφουγγάριζε τη σκάλα όταν ο επιθεωρητής μπήκε στο χολ της πολυκατοικίας.

«Πρέπει να το μισείς το φθινόπωρο στη Νορβηγία» είπε ο Χάρι σκουπίζοντας τα πόδια του στο χαλάκι. «Όλο λάσπη και καυσαέρια».

«Στο Πακιστάν, στην πόλη που γεννήθηκα, δεν βλέπαμε ούτε στα πέντε μέτρα από το καυσαέριο». Ο Άλι χαμογέλασε. «Όλο τον χρόνο».

Ο Χάρι άκουσε έναν μακρινό, αλλά πολύ γνώριμο ήχο. Υπάρχει ένας νόμος που λέει πως το τηλέφωνο αρχίζει να χτυπά όταν το ακούς και σταματά πάνω που έχεις την εντύπωση ότι το πρόλαβες, αλλά δεν προλαβαίνεις ποτέ να το σηκώσεις πριν σταματήσει. Κοίταξε το ρολόι του. Δέκα. Η Ράκελ είχε πει ότι θα του τηλεφωνούσε στις εννιά.

«Εκείνη την αποθήκη...» άρχισε να λέει ο Άλι, όμως ο επιθεωρητής είχε ήδη εκτοξευθεί προς τον όροφο αφήνοντας πατημασιές από Doc Martens σε κάθε τέταρτο σκαλοπάτι.

Το τηλέφωνο σταμάτησε να χτυπά με το που άνοιξε την πόρτα.

Κλότσησε πέρα τις μπότες του. Έπιασε το πρόσωπό του με τα δυο χέρια. Πήγε στο τηλέφωνο και σήκωσε το ακουστικό. Ο αριθμός του ξενοδοχείου ήταν γραμμένος σε ένα κίτρινο χαρτάκι κολλημένο στον καθρέφτη. Το τράβηξε και το μάτι του έπιασε την αντανάκλαση του πρώτου e-mail από τον Σ²MN. Το είχε εκτυπώσει και το είχε καρφώσει με μια πινέζα στον τοίχο. Παλιά συνήθεια. Στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών διακοσμούσαν πάντα τους τοίχους με φωτογραφίες, γράμματα και κάθε είδους στοιχεία που ήταν πιθανό να τους βοηθήσουν να βρουν μια σύνδεση ή να ενεργοποιήσουν κάτι στο υποσυνείδητό τους. Ο Χάρι δεν μπορούσε να διαβάσει το κείμενο μέσα από τον καθρέφτη, αλλά δεν χρειαζόταν:

Θέλεις να παίξουμε; Ας φανταστούμε ότι έχεις πάει για δείπνο στο σπίτι μιας γυναίκας και την επόμενη μέρα τη βρίσκουν νεκρή. Τι θα κάνεις;

Σ²MN

Άλλαξε γνώμη, πέρασε στο καθιστικό, άνοιξε την τηλεόραση και σωριάστηκε στην πράσινη πολυθρόνα. Δευτερόλεπτα μετά πετάχτηκε πάνω. Ξαναβγήκε στο χολ και σχημάτισε το νούμερο.

Η Ράκελ ακουγόταν πολύ σφιγμένη.

«Ήμουν στου Σρέντερ» είπε ο Χάρι. «Δεν έχω ούτε ένα λεπτό που μπήκα στο σπίτι».

«Πρέπει να σε πήρα πάνω από δέκα φορές».

«Συμβαίνει κάτι;»

«Φοβάμαι, Χάρι».

«Μμ. Φοβάσαι πολύ;»

Στάθηκε στην πόρτα του καθιστικού, με το ακουστικό στερεωμένο ανάμεσα στον ώμο και στο αυτί του και χαμήλωσε την ένταση της τηλεόρασης με το τηλεκοντρόλ.

«Όχι πολύ» είπε η Ράκελ. «Λιγάκι».

«Λίγος φόβος δεν βλάπτει. Λίγος φόβος σε κάνει πιο δυνατή».

«Και αν φοβηθώ πολύ, τι γίνεται;»

«Ξέρεις ότι θα έρθω αμέσως εκεί. Αρκεί να μου το ζητήσεις».

«Σου έχω πει ήδη ότι δεν γίνεται να έρθεις, Χάρι».

«Στο εξής σου παραχωρείται το δικαίωμα να αλλάξεις γνώμη».

Ο Χάρι παρακολούθησε στην οθόνη τον άντρα με το τουρμπάνι και τη φόρμα παραλλαγής. Το πρόσωπο του ήταν γνωστό κατά έναν περίεργο τρόπο. έμοιαζε πάρα πολύ με κάποιον.

«Είναι σαν να διαλύεται ο κόσμος μου» συνέχισε η Ράκελ. «Ήθελα απλώς να ξέρω ότι υπάρχει κάποιος».

«Εγώ είμαι εδώ».

«Όμως ακούγεσαι τόσο απόμακρος».

Γύρισε την πλάτη του στην τηλεόραση και έγειρε πάνω στην πόρτα. «Είμαι εδώ και σε σκέφτομαι. Κι ας ακούγομαι απόμακρος».

Η Ράκελ άρχισε να κλαίει. «Συγγνώμη, Χάρι. Τώρα θα σκέφτεσαι ότι είμαι γκρινιαρά. Το ξέρω ότι είσαι κοντά μου». Και μετά ψιθύρισε: «Ξέρω ότι μπορώ να βασιστώ σ' εσένα».

Πήρε βαθιά αναπνοή. Άρχιζε ο πονοκέφαλος, αργά και αναπότερπτα. Σαν σιδερένιο στεφάνι που έσφιγγε σιγά σιγά γύρω από το μέτωπό του. Όταν έκλεισε το τηλέφωνο, ένωθε ήδη τον σφυγμό του να σφυροκοπά στα μηνίγγια του.

Έσβησε την τηλεόραση και έβαλε έναν δίσκο των Radiohead, αλλά δεν άντεχε τη φωνή του Τομ Γιορκ. Πήγε στο μπάνιο και έπλυνε το πρόσωπό του. Στην κουζίνα στάθηκε μπροστά στο ανοιχτό ψυγείο κοιτώντας το εσωτερικό του χωρίς να ξέρει τι έψαχνε. Στο τέλος, δεν γινόταν να το καθυστερήσει άλλο και πήγε στο υπνοδωμάτιο. Ο υπολογιστής ζωντάνεψε φωτίζοντας τον χώρο με το ψυχρό γαλάζιο φως του. Τον έφερε σε επαφή με τον έξω κόσμο πληροφορώντας τον ότι είχε ένα νέο ηλεκτρονικό μήνυμα. Και τότε ένωσε την ανάγκη. Τη δίψα. Να του τραβά τις αλυσίδες σαν κοπάδι κυνηγόσκυλα που αγωνίζονται να ελευθερωθούν. Έκανε κλικ στο εικονίδιο των ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

Έπρεπε να είχα ψάξει τα παπούτσια της. Η φωτογραφία ήταν πάνω στο κομοδίνο και μάλλον την πήρε όταν γέμιζα το όπλο. Δεν πειράζει, αυτό κάνει το παιχνίδι λίγο πιο συναρπαστικό. Λίγο.

Σ²MN

ΥΓ.: Φοβόταν. Ήθελα να το ξέρεις αυτό.

Ο Χάρι έχωσε το χέρι βαθιά στην τσέπη του και έβγαλε το κλειδί. Στο μπρούντζινο μπρελόκ ήταν χαραγμένα τα αρχικά ΑΑ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η προσγείωση

Αραγε τι να σκέφτεται κανείς όταν κοιτάζει την μπούκα μιας Κάννης; Καμιά φορά αναρωτιέμαι αν σκέφτονται καν. Όπως αυτή η γυναίκα σήμερα. «Μη με σκοτώσεις» μου είπε. Σοβαρά, πίστευε πως με τέτοια παρακάλια θα άλλαζε κάτι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο; DEN NORSKE BANK-KATEPIN ΣΧΕΙΕΝ έγραφε η ταμπελίτσα μπροστά της και όταν τη ρώτησα γιατί τόσο πολλά «ι» και «ε» στο όνομά της, με κοίταξε με ένα ηλίθιο ύφος αγελάδας και επανέλαβε: «Μη με σκοτώσεις». Παραλίγο να ξεφύγω εντελώς, να της κάνω μουουου και να της φυτέψω μια σφαίρα ανάμεσα στα κέρατα.

Η κυκλοφορία μπροστά μου έχει σταματήσει εντελώς. Αισθάνομαι το κάθισμα στην πλάτη μου να κολλάει από τον ιδρώτα. Έχω το ραδιόφωνο στον NRK-Ειδήσεις Όλο Το 24ωρο, αλλά ούτε λέξη ακόμη. Κοιτάζω το ρολόι μου. Κανονικά, έπρεπε να είχα φτάσει στο σαλέ χωρίς κανένα πρόβλημα σε μισή ωρίτσα. Το μπροστινό αυτοκίνητο έχει καταλύτη και κλείνω τον εξαερισμό. Είναι η απογευματινή ώρα αιχμής, αλλά και πάλι η ουρά κινείται πολύ πιο αργά από το φυσιολογικό. Λες να έχει γίνει κανένα δυστύχημα μπροστά; Ή μήπως έχει στήσει μπλόκα η αστυνομία; Η τσάντα με τα λεφτά είναι κάτω απ' το τζάκετ στο πίσω κάθισμα. Δίπλα στο γεμάτο AG3. Το μπροστινό αυτοκίνητο μαρσάρει, λύνει χειρόφρενο και προχωρά δύο μέτρα. Μετά σταματάμε ξανά. Όταν τους βλέπω, σκέφτομαι αν θα πρέπει να δείχνω αδιάφορος ή νευρικός ή εκνευρισμένος. Είναι δύο αστυνομικοί και περπατούν πάνω στη λευκή διπλή γραμμή του δρόμου, ανά-

μεσα στις σειρές των αυτοκινήτων. Μία γυναίκα με στολή και ένας άντρας ψηλός με γκριζο πανωφόρι. Παρακολουθούν με άγρυπνο μάτι τα αυτοκίνητα δεξιά και αριστερά τους. Ο ένας από τους δύο σταματά και ανταλλάσσει δυο λόγια και ένα χαμόγελο με έναν οδηγό που μάλλον δεν έχει φορέσει τη ζώνη του. Έλεγχος ρουτίνας, ίσως. Πλησιάζουν. Μια ένρινη φωνή στον NRK-Ειδήσεις Όλο Το 24ωρο λέει στα αγγλικά ότι η θερμοκρασία στο έδαφος ξεπερνά τους σαράντα βαθμούς και πρέπει να παρθούν προφυλάξεις για τον κίνδυνο θερμοπληξίας. Αυτόματα αρχίζω να ιδρώνω, παρόλο που ξέρω ότι ο καιρός έξω είναι μουντός και κρύος. Τώρα σταμάτησαν μπροστά από το δικό μου αυτοκίνητο. Ο άντρας είναι εκείνος ο επιθεωρητής, ο Χάρι Χόλε. Η γυναίκα μοιάζει με τη Στίνε. Σκύβει και με κοιτάζει καθώς περνούν. Ξεφυσώ με ανακούφιση. Είμαι έτοιμος να γελάσω δυνατά όταν ακούω το χτυπηματάκι στο παράθυρο. Γυρίζω αργά αργά το κεφάλι τεντώνοντας τον λαιμό μου. Απίστευτα αργά. Αυτή μου χαμογελά και βλέπω ότι το τζάμι μου είναι ήδη κατεβασμένο. Περίεργο. Κάτι μου λέει, αλλά τα λόγια πνίγονται από τα μαρσαρίσματα του μπροστινού.

«Τι;» ρωτώ ανοίγοντας ξανά τα μάτια.

«Παρακαλώ, ανεβάστε το κάθισμά σας στην όρθια θέση».

«Στην όρθια θέση;» ρωτώ σαστισμένος.

«Σε λίγο θα προσγειωθούμε, κύριε». Μου χαμογελά ξανά κι εξαφανίζεται.

Τρίβω τα μάτια μου για να διώξω τη νύστα και μου ξανάρχονται όλα μεμιάς. Η ληστεία. Η φυγή. Η βαλίτσα με το αεροπορικό εισιτήριο έτοιμη στο σαλέ. Το γραπτό μήνυμα από τον Πρίγκιπα ότι το πεδίο είναι ελεύθερο. Παρ' όλα αυτά, είχα μια νευρικήτητα όταν έδειχνα το διαβατήριό μου στο Γκάρντεμεν. Η απογείωση. Όλα πήγαν σύμφωνα με το σχέδιο.

Κοιτάζω έξω από το παράθυρο. Μάλλον δεν έχω βγει ακόμη εντελώς από τη χώρα των ονείρων. Για μια στιγμή νομίζω ότι πετάμε πάνω απ' τα αστέρια. Μετά συνειδητοποιώ ότι είναι φώτα πόλης και σκέφτομαι το νοικιασμένο αυτοκίνητο που έχω

κλείσει από πριν. Μήπως να κοιμηθώ απόψε σε ένα ξενοδοχείο στην τεράστια, βρομερή, ζεστή μεγαλούπολη και να ξεκινήσω αύριο για τον νότο; Όχι, αύριο θα είμαι ακόμα πιο κουρασμένος λόγω του τζετ λαγκ. Καλύτερα να φτάσω όσο πιο γρήγορα γίνεται. Το μέρος που πάω ξεπερνά ακόμα και τη φήμη του. Έχει μέχρι και μερικούς Νορβηγούς, να λέμε καμιά κουβέντα στη γλώσσα μας. Ήλιος, θάλασσα και μια καλύτερη ζωή. Αυτό είναι το σχέδιο. Το δικό μου σχέδιο δηλαδή.

Κρατιέμαι απ' το ποτό που κατάφερα να διασώσω πριν η αεροσυνοδός κλείσει το πτυσσόμενο τραπεζάκι μου. Γιατί, λοιπόν, δεν εμπιστεύομαι το σχέδιο;

Το μουγκρητό των κινητήρων δυναμώνει και χαμηλώνει ξανά. Τώρα το νιώθω ότι κατεβαίνουμε. Κλείνω τα μάτια κι αναστενάζω από ένστικτο, επειδή ξέρω τι θα δω. Εκείνη. Με το ίδιο φόρεμα που ήταν ντυμένη όταν τη γνώρισα. Θεέ μου, τη λαχταρώ ήδη. Κι ας ξέρω πια ότι, ακόμα κι αν είχε ζήσει, θα έμενα πάντα με τον πόθο ανεκπλήρωτο. Ήταν απίστευτη αυτή η γυναίκα. Αρετή και πάθος. Μαλλιά που ρουφούσαν όλο το φως, κι όμως έλαμπαν σαν χρυσαφένια. Το προκλητικό γέλιο της όταν τα δάκρυα κυλούσαν στα μάγουλά της. Το μίσος στα μάτια της όταν έμπαινα μέσα της. Τα ψεύτικα «σ' αγαπώ» και η αληθινή χαρά της όταν ξαναγύριζα με κούφια δικαιολογίες, έπειτα από συμφωνίες καταπατημένες. Που τις επαναλαμβάναμε πάλι από την αρχή έτσι όπως ήμουν ξαπλωμένος στο κρεβάτι δίπλα της, με το κεφάλι μου να ακουμπά στο αποτύπωμα του κεφαλιού ενός άλλου. Τώρα όλα αυτά είναι πολύ παλιά. Χιλιάδες χρόνια πριν. Κλείνω σφιχτά τα μάτια για να μη δω τη συνέχεια. Τη στιγμή που την κάρφωνα. Τις κόρες των ματιών της να διαστέλλονται αργά σαν μαύρα τριαντάφυλλα· το αίμα να κυλά, να πέφτει, στάζοντας σιγανά στο πάτωμα· τον λαιμό της να λυγίζει και το κεφάλι της να γέρνει πίσω. Και να που η γυναίκα που αγαπώ είναι νεκρή. Έτσι απλά. Και πάλι δεν έχει νόημα. Αυτό είναι το ωραίο. Τόσο απλό και τόσο ωραίο, που καταντά ανυπόφορο. Η πίεση πέφτει στο εσωτερικό της καμπίνας και η ένταση φουντώ-

νει. Από τα μέσα. Μια αόρατη δύναμη που μου πιέζει τον εγκέφαλο και τα τύμπανα. Κάτι μου λέει πως έτσι θα συμβεί. Δεν θα με βρει κανένας, κανένας δεν θα μου αποσπάσει το μυστικό μου. αλλά το σχέδιο θα εκραγεί έτσι ή αλλιώς. Από τα μέσα.

Μονόπολη

Ο Χάρι ξύπνησε από το ρολόι του ραδιοφώνου και τις ειδήσεις. Οι βομβαρδισμοί είχαν ενταθεί. Ακούγονταν σαν αντίποινα.

Προσπάθησε να βρει έναν λόγο να σηκωθεί από το κρεβάτι.

Η φωνή στο ραδιόφωνο έλεγε ότι από το 1975 έως σήμερα το μέσο βάρος των Νορβηγών αντρών και γυναικών, έχει αυξηθεί κατά δεκατρία και εννέα κιλά αντίστοιχα. Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια και θυμήθηκε κάτι που του είχε πει ο Άουνε. Η τάση φυγής είναι μια κακώς παρεξηγημένη έννοια. Άρχισε να τον ξαναπαίρνει ο ύπνος. Εκείνη η γλυκιά, ζεστή αίσθηση όπως όταν ήταν μικρός, κουκουλωμένος στο κρεβάτι του, με την πόρτα μισάνοιχτη, και άκουγε τον πατέρα του να κάνει τον γύρο του σπιτιού σβήνοντας όλα τα φώτα. το ένα μετά το άλλο. Και με την κάθε λάμπα που έσβηνε, βάραινε το σκοτάδι έξω από την πόρτα του.

«Μετά τις πρόσφατες βίαιες ληστείες στο Όσλο, οι υπάλληλοι των τραπεζών ζήτησαν να τοποθετηθούν ένοπλοι φρουροί στα πιο ευάλωτα υποκαταστήματα του κέντρου. Η χθεσινή ένοπλη ληστεία στο υποκατάστημα της Den norske στην Γκρενλαντσλέφερτ είναι η τελευταία μιας σειράς ένοπλων ληστειών για τις οποίες η αστυνομία θεωρεί ύποπτο τον αποκαλούμενο Εκτελεστή. Πρόκειται για το ίδιο άτομο που πυροβόλησε και σκότωσε...»

Ο Χάρι κατέβασε τα πόδια στο κρύο πλαστικό δάπεδο. Το πρόσωπό του μέσα στον καθρέφτη του μπάνιου ήταν ένας όψιμος Πικάσο.

Η Μπέτε μιλούσε στο τηλέφωνο. Κούνησε αρνητικά το κεφάλι όταν είδε τον Χάρι στην πόρτα του γραφείου. Εκείνος κατένευσε και έκανε να φύγει, αλλά την ίδια στιγμή τού έκανε νόημα με το χέρι της να γυρίσει πίσω.

«Ευχαριστώ για τη βοήθειά σας» είπε και κατέβασε το ακουστικό.

«Μήπως ενοχλώ;» ρώτησε ο Χάρι και άφησε μπροστά της μια κούπα καφέ.

«Όχι. Σου κούνησα αρνητικά το κεφάλι εννοώντας ότι δεν είχαμε καμιά τύχη με το Focus. Αυτός ήταν και ο τελευταίος της λίστας. Απ' όλους όσους ξέρουμε ότι βρίσκονταν στο γυμναστήριο τη ζητούμενη ώρα, μόνο ένας θυμάται αόριστα έναν άντρα με μαύρη ολόσωμη φόρμα. Και δεν είναι καν σίγουρος αν τον είδε στα αποδυτήρια ή κάπου αλλού».

«Μμ». Ο Χάρι κάθισε σε μια καρέκλα και κοίταξε γύρω του. Το γραφείο της ήταν καθαρό και τακτοποιημένο όπως το περίμενε. Εκτός από ένα γλαστράκι στο περβάζι, με ένα γνωστό φυτό που δεν μπορούσε να θυμηθεί ποτέ πώς λεγόταν. ο χώρος της ήταν τόσο άδειος από διακοσμητικά όσο και ο δικός του. Πάνω στο γραφείο της πρόσεξε τη ράχη μιας φωτογραφίας σε κορνίζα. Είχε μια υποψία τίνος μπορεί να ήταν.

«Μόνο με άντρες μίλησες;» τη ρώτησε.

«Θεωρητικά, πρέπει να μπήκε στα αντρικά αποδυτήρια για ν' αλλάξει, έτσι δεν είναι;»

«Κι ύστερα βγήκε στους δρόμους σαν ένας συνηθισμένος πεζός. Ναι. Τίποτα καινούργιο από τη χτεσινή ληστεία στην Γκρενλαντσλέιρετ;»

«Εξαρτάται από το τι εννοείς λέγοντας “καινούργιο”. Είναι πιστή απομίμηση της προηγούμενης ληστείας, θα έλεγα. Τα ίδια ρούχα, το ίδιο AG3. Ο ληστής χρησιμοποίησε μια υπάλληλο ως όμηρο για να επικοινωνήσει. Πήρε τα χρήματα από το ATM και όλα έγιναν σε ένα λεπτό και πενήντα δευτερόλεπτα. Κανένα ίχνος. Με δυο λόγια...»

«Ο Εκτελεστής» είπε ο Χάρι.

«Τι είναι αυτό;» Η Μπέτε σήκωσε την κούπα και κοίταξε επιφυλακτικά τον καφέ.

«Καπουτσιόνο. Με τους χαιρετισμούς του Χάλβορσεν».

Σούφρωσε τη μύτη της. «Καφές με γάλα;»

«Άσε με να μαντέψω. Ο πατέρας σου έλεγε ότι δεν επιστεύεται ποτέ αυτούς που δεν πίνουν τον καφέ τους σκέτο».

Το μετάνιωσε τη στιγμή που είδε τη σοκαρισμένη έκφραση της Μπέτε.

«Συγγνώμη» μουρμούρισε. «Δεν το εννοούσα... Βλακεία μου...»

«Και τώρα τι κάνουμε;» έσπευσε να ρωτήσει εκείνη παίζοντας νευρικά με το χερούλι της κούπας της. «Βρισκόμαστε πάλι πίσω στην αφετηρία».

Ο Χάρι τεντώθηκε στην καρέκλα του στυλώνοντας το βλέμμα στις μύτες των παπουτσιών του. «Πάμε στη φυλακή».

«Τι πράγμα;»

«Πήγαινε κατευθείαν στη φυλακή». Ανακάθισε. «Μην πάρεις κάρτα εντολής. Μην πάρεις τις δύο χιλιάδες κορόνες».

«Χάρι. τι λες;»

«Οι κάρτες της Μονόπολης. Αυτό που μας απομένει είναι να δοκιμάσουμε την τύχη μας. Στη φυλακή. Έχεις το νούμερο της φυλακής Μπούτσεν;»

«Χάσιμο χρόνου» είπε η Μπέτε.

Η φωνή της αντηχούσε στα τοιχώματα του Υπονόμου καθώς βάδιζε γρήγορα δίπλα στον Χάρι.

«Ίσως. Όπως και το ενενήντα τοις εκατό της δουλειάς σε κάθε έρευνα».

«Διάβασα όλες τις αναφορές και όλες τις απομαγνητοφωνήσεις των ανακρίσεων που έχουν γίνει. Δεν έχει πει ποτέ τίποτα ουσιαστικό. Πέρα από έναν σωρό αμπελοφιλοσοφίες».

Ο Χάρι πάτησε το κουμπί του ιντερκόμ δίπλα στην γκρίζα σιδερένια πόρτα στο τέρμα της σήραγγας.

«Ξέρεις εκείνο το ρητό που λέει ότι αυτό που ψάχνεις συνή-

θως είναι μπροστά στα μάτια σου; Νομίζω ότι σκοπό έχει να φωτίσει την ανθρώπινη βλακεία. Εγώ το βρίσκω πολύ λογικό».

«Δείξτε στην κάμερα την ταυτότητά σας» ακούστηκε μια φωνή από το megáφωνο.

«Τι νόημα έχει να έρθω μαζί σου, αφού θα του μιλήσεις μόνο εσύ;» ρώτησε η Μπέτε γλιστρώντας σβέλτα πίσω από τον Χάρι.

«Είναι μια μέθοδος που χρησιμοποιούσαμε η Έλεν κι εγώ στην ανάκριση υπόπτων. Ο ένας έκανε τη συζήτηση, ενώ ο άλλος καθόταν απλώς και άκουγε. Αν η ανάκριση έπεφτε σε τέλμα, κάναμε διάλειμμα. Αν ήμουν εγώ αυτός που έκανε τις ερωτήσεις, έβγαινα έξω και η Έλεν άρχιζε να μιλά για εντελώς συνηθισμένα πράγματα: Πώς κόβει κανείς το τσιγάρο ή ότι η τηλεόραση παίζει μόνο αηδίες αυτό τον καιρό ή ότι την έχει γονατίσει οικονομικά το ολόκληρο ενοίκιο που πληρώνει απ' όταν χώρισε με τον καλό της. Αφού κουβέντιαζαν σ' αυτό το στιλ για κάμποση ώρα, εγώ έχωνα το κεφάλι μου από την πόρτα και της έλεγα ότι θα έφευγα γιατί προέκυψε κάτι και έπρεπε να συνεχίσει εκείνη».

«Και έπιανε;»

«Κάθε φορά».

Ανέβηκαν από τη σκάλα και σταμάτησαν στην μπαριέρα μπροστά από τον διάδρομο συνάθροισης κρατουμένων. Ο αστυνομικός πίσω από το χοντρό αλεξίσφαιρο κουβούκλιο τους ένευσε και πάτησε ένα κουμπί. «Ο δεσμοφύλακας θα έρθει να σας παραλάβει αμέσως» ακούστηκε μια ένρινη φωνή.

Ο δεσμοφύλακας ήταν κοντόχοντρος, με φουσκωμένους μυς και προχωρούσε με μικρά βήματα σαν νάνος. Τους οδήγησε στην πτέρυγα των κελιών, μια τριώροφη γαλαρία με σειρές από γαλάζιες καγκελόπορτες που περιέβαλλε έναν μεγάλο παραλληλόγραμμο χώρο. Ατσάλινο συρματόπλεγμα έφραζε τα κενά, από το πάτωμα μέχρι και το τρίτο επίπεδο. Δεν φαινόταν ψυχή πουθενά και τη βαθιά σιωπή έσπασε μόνο ο χότος μιας πόρτας που έκλεισε με δύναμη κάπου μακριά.

Ο Χάρι είχε ξαναβρεθεί πολλές φορές εκεί και κάθε φορά

τού φαινόταν παράλογο ότι πίσω από όλες αυτές τις πόρτες υπήρχαν άνθρωποι που η κοινωνία έκρινε σκόπιμο να τους κρατά σε περιορισμό παρά τη θέλησή τους. Δεν ήξερε γιατί ακριβώς έβρισκε τόσο τερατώδη αυτή την ιδέα. Ίσως είχε να κάνει με το ότι έβλεπε την έμπρακτη εφαρμογή της θεσμικά καθιερωμένης τιμωρίας για το έγκλημα. Την πλάστιγγα και το σπαθί.

Η αρμαθιά με τα κλειδιά που κρατούσε ο δεσμοφύλακας κουδούνισε δυνατά όταν άνοιξε μια πόρτα με την επιγραφή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ γραμμένη με μαύρα γράμματα. «Εδώ είμαστε. Απλώς χτυπήστε όταν θελήσετε να φύγετε».

Μπήκαν και η πόρτα έκλεισε πίσω τους με έναν δυνατό κρότο. Σιωπή έπεσε ξαφνικά σε έναν χώρο όπου την προσοχή του Χάρι τράβηξαν το σιγανό διακεκομμένο βουητό ενός σωλήνα φθορισμού και τα πλαστικά λουλούδια που έριχναν αχνές σκιές πάνω σε κάτι ξεπλυμένες ακουαρέλες στον τοίχο. Ένας άντρας καθόταν στητός σε μια ξύλινη καρέκλα, τοποθετημένη ακριβώς στη μέση του κίτρινου τοίχου, πίσω από ένα τραπέζι. Τα χέρια του, από τους αγκώνες και κάτω, ακουμπούσαν πάνω στο τραπέζι πλαισιώνοντας μια ανοιχτή σκακιέρα. Τα μαλλιά του ήταν μακριά, χτενισμένα προς τα πίσω και σφιχτά δεμένα σε αλογοουρά. Φορούσε ένα ριχτό ρούχο σαν πουκαμίσσα από μαλακό ύφασμα. Τα έντονα φρύδια και η σκιά που έπεφτε πάνω στην ίσια μύτη του σχημάτιζαν ένα καθαρό T κάθε φορά που τρεμπόλαιζε το φως. Όμως, περισσότερο εντυπωσιακή ήταν η έκφρασή του, την οποία ο Χάρι θυμόταν και από την κηδεία· ο εκπληκτικά αντιθετικός συνδυασμός του πόνου με ένα πρόσωπο εντελώς ανέκφραστο που του θύμιζε πολύ κάποιον άλλο πρόσωπο.

Ο Χάρι έκανε νόημα στην Μπέτε να καθίσει κοντά στην πόρτα. Ο ίδιος τράβηξε μια καρέκλα και κάθισε στο τραπέζι απέναντι από τον Ράσκολ. «Ευχαριστώ για τον χρόνο που θα μας διαθέσετε».

«Ο χρόνος εδώ μέσα είναι φτηνός» αποκρίθηκε ο κρατούμενος με έναν ευχάριστο, ευγενικό τόνο που τους αιφνιδίασε. Μι-

λούσε με προφορά ανατολικής Ευρώπης, με ηχηρά «ρ» και καθарές συλλαβές.

«Καταλαβαίνω. Είμαι ο Χάρι Χόλε και η συνάδελφός μου είναι...»

«Η Μπέτε Λεν. Μοιάζεις στον πατέρα σου, Μπέτε».

Ο Χάρι άκουσε το πνιχτό επιφώνημα και στράφηκε ελαφρά προς τα πίσω. Η Μπέτε δεν είχε κοκκινίσει όπως συνήθως· το αντίθετο. Το χλωμό πρόσωπό της είχε γίνει κάτασπρο και το στόμα της είχε παγώσει σε έναν σοκαρισμένο μορφασμό. σαν να την είχαν χαστουκίσει.

Ο επιθεωρητής ξερόβηξε, κοίταξε το τραπέζι και πρόσεξε για πρώτη φορά ότι τη σχεδόν απόκοσμη συμμετρία κι από τις δύο πλευρές του νοητού άξονα που τον χώριζε από τον Ράσκολ έσπαγε μια μικρή λεπτομέρεια: ο βασιλιάς και η βασίλισσα πάνω στη σκακιέρα.

«Πού σ' έχω ξαναδεί, Χόλε;»

«Με βλέπει κανείς κυρίως κοντά σε πεθαμένους» απάντησε ο Χάρι.

«Αχά. Στην κηδεία. Ήσουν ένας από τους σκύλους φύλακες του Ίβαρσον».

«Όχι».

«Δεν σου άρεσε αυτό. ε; Που σε είπα σκύλο του. Είστε στα μαχαίρια;»

«Όχι». Ο Χάρι σκέφτηκε πριν συνεχίσει. «Απλώς δεν τον συμπαθώ. Ούτε εσύ τον συμπάθησες, απ' ό,τι κατάλαβα».

Ο Ράσκολ χαμογέλασε γλυκά. Ο σωλήνας φθορισμού τρεμπαιξε πάλι και ύστερα άναψε κανονικά. «Ελπίζω να μην το πήρε προσωπικά. Το κοστούμι του φαινόταν ακριβό».

«Νομίζω ότι το κοστούμι υπέφερε περισσότερο».

«Ήθελε να του πω κάτι. Του είπα κι εγώ κάτι. λοιπόν».

«Ότι οι προδότες στιγματίζονται για μια ζωή;»

«Καθόλου άσχημα, επιθεωρητή. Αν και το μελάνι θα ξεθωριάσει με τον καιρό. Παίζεις σκάκι;»

Ο Χάρι προσπάθησε να μην αφήσει να φανεί ότι ο Ράσκολ

τον είχε προσφωνήσει με τον σωστό βαθμό. Ίσως το είχε πετάξει στην τύχη.

«Πώς κατάφερες να κρύψεις τον αναμεταδότη μετά; Έμαθα ότι έκαναν όλη την πτέρυγα φύλλο και φτερό».

«Ποιος είπε ότι έκρυψα κάτι; Τα λευκά ή τα μαύρα;»

«Λένε ότι εσύ είσαι ακόμη ο εγκέφαλος πίσω από τις μεγαλύτερες ληστείες τραπεζών στη Νορβηγία. ότι εδώ μέσα έχεις τη βάση σου και ότι το μερίδιό σου από τις εισπράξεις κατατίθεται σε λογαριασμό ξένης χώρας. Γι' αυτό φρόντισες να σε βάλουν στην Πτέρυγα Α της Μπούτσεν; Για να γνωρίζεις με όσους είναι να βγουν σύντομα και να μπορείς να εκτελείς τα σχέδια που καταστρώνεις εδώ; Και πώς επικοινωνείς μαζί τους όταν είναι έξω; Έχετε κινητά εδώ στη φυλακή; Υπολογιστές;»

Ο Ράσκολ αναστέναξε. «Ελπιδοφόρο το ξεκίνημα, επιθεωρητή, αλλά άρχισα ήδη να σε βαριέμαι. Θα παίξουμε ή όχι;»

«Το βαριέμαι το σκάκι» αποκρίθηκε ο Χάρι. «Εκτός αν παίζεται κάτι».

«Είμαι μέσα. Για τι πράγμα θέλεις να παίζουμε;»

«Γι' αυτό». Ο Χάρι σήκωσε ψηλά ένα μπρούντζινο μπρελόκ απ' όπου κρεμόταν ένα και μοναδικό κλειδί.

«Και τι ακριβώς είναι αυτό;» ρώτησε ο κρατούμενος.

«Κανείς δεν ξέρει. Καμιά φορά πρέπει και να ρισκάρεις αν αυτό που παίζεται αξίζει ή όχι».

«Γιατί να ρισκάρω;»

Ο επιθεωρητής έσκυψε μπροστά. «Επειδή με εμπιστεύεσαι».

Ο Ράσκολ γέλασε δυνατά. «Δώσε μου έναν λόγο που θα άξιζε να σε εμπιστευτώ. Σπιούνε».

«Μπέτε» είπε ο Χάρι χωρίς να πάρει τα μάτια του από το πρόσωπο του φυλαχισμένου. «Μας αφήνεις για λίγο μόνους;»

Άκουσε το χτύπημα στην πόρτα πίσω του και το κροτάλισμα των κλειδιών από την άλλη πλευρά. Η πόρτα άνοιξε κι ύστερα ακούστηκε ένα απαλό κλικ όταν τραβήχτηκε και κλείδωσε ξανά.

«Κοίταξέ το καλά». Ο Χάρι άφησε το κλειδί στο τραπέζι.

Χωρίς να τραβήξει το βλέμμα από το πρόσωπο του επιθεωρητή, ο Ράσκολ ρώτησε: «ΑΑ;».

Ο Χάρι σήκωσε από τη σκακιέρα τον λευκό βασιλιά. Ήταν ξυλόγλυπτο, πολύ όμορφο κομμάτι. «Είναι τα αρχικά του ονόματος ενός άντρα με ένα λεπτής φύσεως πρόβλημα. Ήταν πλούσιος. Είχε γυναίκα και παιδιά. Σπίτι και σαλέ. Σκύλο και ερωμένη. Όλα στον κήπο του έμοιαζαν ρόδινα». Ο Χάρι γύρισε το πιόνι ανάποδα, με το κεφάλι προς τα κάτω. «Με τον καιρό, ο πλούσιος κύριος άρχισε να αλλάζει. Οι καταστάσεις τον έκαναν να συνειδητοποιήσει ότι η οικογένεια ήταν το σημαντικότερο πράγμα στη ζωή του. Έτσι, πούλησε την εταιρεία του, ξεφορτώθηκε την ερωμένη και υποσχέθηκε στον εαυτό του και στην οικογένειά του πως στο εξής θα ζούσαν ο ένας για τον άλλον. Το πρόβλημα ήταν ότι η ερωμένη άρχισε να απειλεί τον πλούσιο κύριο ότι θα αποκαλύψει τη σχέση τους. Μπορεί και να τον εκβίασε. Όχι επειδή ήταν άπληστη, αλλά επειδή ήταν φτωχή. Και επειδή ολοκλήρωνε ένα έργο που η ίδια πίστευε ότι ήταν η κορωνίδα της δουλειάς της και χρειαζόταν χρήματα για να το παρουσιάσει. Τον πίεζε όλο και περισσότερο και έτσι μια νύχτα αυτός αποφάσισε να την επισκεφτεί. Όχι μια τυχαία νύχτα, αλλά μια συγκεκριμένη, μια νύχτα που εκείνη του είχε πει ότι θα ερχόταν στο σπίτι της ένας παλιός της έρωτας. Γιατί του το είπε; Ίσως για να τον κάνει να ζηλέψει; Για να του αποδείξει ότι υπήρχαν κι άλλοι άντρες που την ποθούσαν; Αυτός δεν ζήλεψε. Ενθουσιάστηκε. Είδε μια θαυμάσια ευκαιρία». Ο Χάρι κοίταξε τον Ράσκολ. Είχε σταυρώσει τα χέρια στο στήθος και τον άκουγε προσεκτικά. «Στήθηκε απέξω και περίμενε. Περίμενε, περίμενε παρακολουθώντας τα φώτα στο σπίτι της. Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα ο επισκέπτης έφυγε. Ένας τυχαίος άντρας, ο οποίος –αν έφταναν ποτέ εκεί τα πράγματα– δεν θα είχε άλλοθι. ένας άντρας για τον οποίο κάποιος άλλος θα μπορούσε να επιβεβαιώσει ότι είχε περάσει όλη εκείνη τη βραδιά με την Άννα. Η πάντα περίεργη γειτόνισσά της, αν μη τι άλλο, σίγουρα θα τον είχε ακούσει να της χτυπά το κουδούνι νωρίς το

βράδυ. Ο άνθρωπός μας όμως δεν χτύπησε το κουδούνι. Ο άνθρωπός μας μπήκε με δικό του κλειδί. Ανέβηκε κρυφά τη σκάλα. Ξεκλείδωσε την πόρτα και μπήκε στο διαμέρισμα».

Ο Χάρι έπιασε τον μαύρο βασιλιά και τον σύγκρινε με τον λευκό. Αν δεν τους παρατηρούσες σχολαστικά, θα πίστευες λαθμένα ότι ήταν πανομοιότυποι.

«Το όπλο δεν είναι καταχωρισμένο. Μπορεί να ήταν της Άννας· μπορεί να ήταν δικό του. Εγώ δεν ξέρω τι ακριβώς έγινε μέσα στο διαμέρισμα και μάλλον δεν θα το μάθει κανείς ποτέ, αφού εκείνη είναι νεκρή. Για την αστυνομία, η υπόθεση έκλεισε: αυτοκτονία».

«Εγώ; Για την αστυνομία;» Ο Ράσκολ χάιδεψε τα γένια του. «Γιατί όχι εμείς και για μας η υπόθεση έκλεισε; Υπαινίσσεσαι ότι εδώ παίζεις σόλο, επιθεωρητή;»

«Τι εννοείς;»

«Ξέρεις πολύ καλά τι εννοώ. Το κόλπο να στείλεις έξω τη συνάδελφό σου, για να μου δώσεις την εντύπωση ότι αυτά θα μείνουν μεταξύ μας, το καταλαβαίνω, αλλά...» Ένωσε τις παλάμες μπροστά από το πρόσωπό του. «Αν και είναι πιθανό... Ξέρει κανένας άλλος αυτά που ξέρεις;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Τότε, τι πας να βγάλεις; Χρήματα;»

«Όχι».

«Αν ήμουν στη θέση σου, επιθεωρητή, δεν θα βιαζόμουν τόσο πολύ να αρνηθώ. Δεν είχα ακόμη την ευκαιρία να σου πω πόσο αξίζει αυτή η πληροφορία για μένα. Ίσως μιλάμε για πολλά λεφτά. Αρκεί να μπορείς να αποδείξεις τα όσα είπες. Όσο για την τιμωρία του ενόχου, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί, ας πούμε, υπό την εποπτεία μου, χωρίς καμιά παρέμβαση της πολιτείας».

«Δεν είναι αυτό το ζήτημα» είπε ο Χάρι ελπίζοντας να μην φαίνεται ο ιδρώτας στο μέτωπό του. «Το ζήτημα είναι τι αξίζει για μένα η δική σου πληροφορία».

«Τι προτείνεις, Σπιούνε;»

«Προτείνω» είπε ο επιθεωρητής κρατώντας και τους δύο βασιλιάδες στο ίδιο χέρι «μια ανταλλαγή. Εσύ θα μου πεις ποιος είναι ο Εκτελεστής κι εγώ θα σου δώσω στοιχεία για τον άνθρωπο που σκότωσε την Άννα».

Ο κρατούμενος γέλασε κυνικά. «Τελειώσαμε. Μπορείς να πηγαίνεις. Σπιούνε».

«Σκέψου το. Ράσκολ».

«Εντελώς περιττό. Εμπιστεύομαι αυτούς που κυνηγούν το χρήμα. Δεν εμπιστεύομαι τους σταυροφόρους».

Ζύγισαν ο ένας τον άλλον με τα βλέμματα. Ο σωλήνας φθορισμού έτριξε από ψηλά. Ο Χάρι κούνησε το κεφάλι, έβαλε τα πιόνια στη θέση τους, σηκώθηκε, πήγε στην πόρτα και χτύπησε δυνατά. «Πρέπει να της είχες μεγάλη αδυναμία» είπε με την πλάτη γυρισμένη στον Ράσκολ «Το διαμέρισμα στην οδό Σόργκενφρι ήταν στο όνομά σου και ξέρω καλά πόσο άφραγκη ήταν η Άννα».

«Λοιπόν;»

«Εφόσον το διαμέρισμα σου ανήκει, ζήτησα από το συμβούλιο διαχείρισης της πολυκατοικίας να σου αποσταλεί το κλειδί. Θα σου το παραδώσει αύριο ένας κούριερ. Σου προτείνω να το συγκρίνεις μ' αυτό που πήρες από μένα».

«Για ποιον λόγο;»

«Υπάρχουν τρία κλειδιά για το διαμέρισμα της Άννας. Το ένα το είχε η ίδια, το δεύτερο ο ηλεκτρολόγος. Αυτό που σου άφησα το βρήκα στο σαλέ του άντρα για τον οποίο σου μίλησα. Μέσα στο συρτάρι του κομοδίνου του. Είναι το τρίτο και τελευταίο κλειδί. Το μόνο που θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιηθεί αν η Άννα δολοφονήθηκε».

Ακούστηκαν βήματα έξω από την πόρτα.

«Και αν αυτό αυξάνει την αξιοπιστία μου» πρόσθεσε ο Χάρι «απλώς προσπαθώ να σώσω το τομάρι μου».

Αμερική

Όποιος διψά πραγματικά μπορεί να πει οπουδήποτε. Για παράδειγμα, στου Μάλικ στην οδό Τερές, ένα απλό μπαρ-σαλτουιτσάδικο, χωρίς κανένα από τα στοιχεία που έκαναν το μαγαζί του Σρέντερ, παρά τις όποιες ελλείψεις του, να ξεχωρίζει σαν στέκι. Εντάξει, τα χάμπουργκερ για τα οποία καμάρωναν στου Μάλικ ήταν όντως μια κλάση ανώτερα από των ανταγωνιστών τους και, με αρκετή επιείκεια θα μπορούσε κανείς να πει ότι η γενικώς και ορίστως ινδική διακόσμηση συν η φωτογραφία της βασιλικής οικογένειας της Νορβηγίας προσέδιδαν μια κάποια παρωχημένη ναΐφ γοητεία. Παρ' όλα αυτά, δεν έπαυε να είναι ένα φαστφουντάδικο, όπου όσοι κόπτονταν ότι ήταν πραγματικοί πότες δεν θα καταδέχονταν ποτέ να απολαύσουν τις μπίρες τους.

Ο Χάρι δεν ήταν ένας απ' αυτούς.

Είχε χρόνια να πατήσει στου Μάλικ, αλλά με την πρώτη ματιά που έριξε ήταν σε θέση να διαβεβαιώσει ότι δεν είχε αλλάξει τίποτα. Ο Έισταϊν τα έπινε με τα φιλαράκια του (και μία φίλη του) σε ένα από τα τραπέζια των καπνιστών. Με ηχητική υπόκρουση παρωχημένες επιτυχίες της ποπ, το Eurosport και το τσιτσίφισμα του μπέικον, απολάμβαναν μια ζωηρή συζήτηση για τα αποτελέσματα του τζόκερ, μια πρόσφατη τριπλή δολοφονία και τα ελαττώματα ενός φίλου που δεν ήταν παρών.

«Μπα! Γεια σου, Χάρι!» Η τραχιά φωνή του Έισταϊν ξεχώρισε μέσα στην ηχορύπανση. Τίναξε προς τα πίσω τα μακριά, λιγδωμένα μαλλιά του, σκούπισε την παλάμη του στο μπλουτζίν του και άπλωσε το χέρι στον επιθεωρητή.

«Είναι ο μπάτσος που σας έλεγα, παιδιά. Που σκότωσε εκείνο τον τύπο στην Αυστραλία. Με μια σφαίρα στο κεφάλι δεν τον καθάρισες;»

«Καλή δουλειά» σχολίασε ένας από τους υπόλοιπους πελάτες. Ο Χάρι δεν έβλεπε το πρόσωπό του γιατί ο τύπος είχε σκυμμένο το κεφάλι και τα μακριά μαλλιά του έπεφταν σαν παραβάν γύρω από την μπίρα του. «Το ξεπάστρεψες το σκουλήκι».

Ο επιθεωρητής έδειξε προς ένα από τα ελεύθερα τραπέζια και ο Έισταϊν κατένευσε, έσβησε το τσιγάρο του, έχωσε το πακέτο με τον καπνό στην κωλότσεπη του μπλουτζίν του και συγκέντρωσε όλη την προσοχή του στην προσπάθεια να μεταφέρει το ξέχειλο ποτήρι με την μπίρα του χωρίς να χύσει ούτε σταγόνα από τον αφρό.

«Χρόνια και ζαμάνια» είπε και ξεκίνησε να στρίβει καινούργιο τσιγάρο. «Όπως και οι άλλοι, εδώ που τα λέμε. Δεν τους βλέπω ποτέ. Μετακόμισαν, παντρεύτηκαν, έκαναν παιδιά». Ο Έισταϊν γέλασε. Ένα βραχνό, πικρό γέλιο. «Όλοι τακτοποιήθηκαν στην πορεία. Ποιος θα το πίστευε, ε;»

«Μμ».

«Πηγαίνεις καθόλου στο Όπσαλ; Ο πατέρας σου μένει ακόμη εκεί, έτσι;»

«Ναι, αλλά δεν τον βλέπω πολύ συχνά. Μιλάμε αραιά και πού στο τηλέφωνο».

«Κι η αδερφούλα σου; Είναι καλύτερα;»

Ο Χάρι χαμογέλασε. «Δεν καλύτερεύει κάποιος που έχει σύνδρομο Ντάουν. Έισταϊν. Τα πάει καλά όμως. Μένει σε δικό της διαμέρισμα στο Σίεν. Έχει και σύντροφο».

«Χριστέ μου, έχει περισσότερα από μένα».

«Πώς πάει η δουλειά;»

«Ας τα λέμε καλά. Άλλαξα εταιρεία ταξί. Στην προηγούμενη τους μύριζα. Μαλάκες».

«Δεν σκέφτεσαι καθόλου να ξαναγυρίσεις στους υπολογιστές;»

«Είσαι τρελός;» Ο Έισταϊν τραντάχτηκε ολόκληρος από τα γέλια καθώς περνούσε τη γλώσσα του από το χαρτάκι για να κολ-

λήσει το τσιγάρο. «Ετήσιες αποδοχές ένα εκατομμύριο και ένα ήσυχο γραφείο. Θα μου άρεσε, αλλά έχω χάσει το τρένο. Χάρι. Για ροκ τύπους σαν κι εμένα πάνε οι μέρες της πληροφορικής».

«Μιλούσα με κάποιον από το τμήμα ηλεκτρονικής προστασίας της τράπεζας Den norske. Μου είπε ότι θεωρείσαι ακόμη πρωτοπόρος στο σπάσιμο κωδικών».

«Πρωτοπόρος σημαίνει παρελθόν, Χάρι. Κανέννας δεν υπολογίζει πια έναν ξοφλημένο χάκερ που έχει μείνει δέκα χρόνια πίσω από τις τελευταίες εξελίξεις. Λογικό είναι. Έπειτα ήταν κι εκείνο το μπλέξιμο».

«Μμ. Τι ακριβώς έγινε;»

«Τι θες να έγινε;» Ο Έισταϊν στριφογύρισε τις κόρες των ματιών του. «Με ξέρεις τώρα. Ο αιώνιος χίπις. Χρειαζόμουν ψιλά. Έσπασα έναν κωδικό που δεν έπρεπε». Άναψε το στριφτό τσιγάρο του και έφαξε μάτια γύρω για τασάκι. «Εσύ τι κάνεις; Έκοψες το ποτό για τα καλά έμαθα».

«Προσπαθώ». Ο Χάρι άπλωσε το χέρι κι έπιασε ένα τασάκι από το διπλανό τραπέζι. «Είμαι με κάποια».

Μίλησε στον Έισταϊν για τη Ράκελ, τον Όλεγκ και για το δικαστήριο στη Μόσχα. Και για τη ζωή του γενικά. Δεν του πήρε πολλή ώρα.

Εκείνος του είπε για τους υπόλοιπους της παρέας με τους οποίους είχαν μεγαλώσει μαζί στο Όπσαλ. Για τον Σίγκε, που είχε μετακομίσει στη Χारेστούα με μια γυναίκα η οποία, κατά τον Έισταϊν, παραήταν ραφιναρισμένη για τον φίλο τους. Για τον Κρίστιαν, που είχε καθηλωθεί σε αναπηρικό καροτσάκι έπειτα από ένα τροχαίο – τον είχε χτυπήσει αυτοκίνητο όπως πήγαινε με τη μηχανή του βόρεια του Μίνεσουντ. «Οι γιατροί τού δίνουν μια πιθανότητα».

«Τι πιθανότητα;» ρώτησε ο Χάρι.

«Να ξαναγαμήσει κάποτε» απάντησε ο Έισταϊν και άδειασε μονορούφι την υπόλοιπη μπίρα του.

Ο Τόρε ήταν ακόμη δάσκαλος, αλλά είχε χωρίσει με τη Σίλγε.

«Αυτός δεν πάει καλά» είπε ο Έισταϊν. «Έχει πάρει πάνω

από τριάντα κιλά. Γι' αυτό τον παράτησε η άλλη. Σοβαρά! Τη βρήκε τυχαία ο Τούρκιλντ στην πόλη και του είπε ότι δεν άντεχε άλλο να ζει με τη φάλαινα». Άφησε κάτω το ποτήρι του. «Όμως, δεν νομίζω ότι μου τηλεφώνησες γι' αυτά».

«Όχι. Χρειάζομαι βοήθεια. Σε μια υπόθεση».

«Για να πιάσεις τους κακούς; Και ήρθες σ' εμένα; Χριστέ μου!» Το γέλιο του Έισταϊν μετατράπηκε σε κρίση βήχα.

«Πρόκειται για μια υπόθεση στην οποία είμαι προσωπικά μπλεγμένος» είπε ο Χάρι. «Είναι λίγο δύσκολο να σου τα εξηγήσω όλα, αλλά προσπαθώ να εντοπίσω ένα άτομο που μου στέλνει ηλεκτρονικά μηνύματα. Χρησιμοποιεί έναν σέρβερ με ανώνυμους πελάτες και έδρα κάπου στο εξωτερικό».

Ο Έισταϊν κούνησε το κεφάλι σκεπτικός. «Ώστε έχεις μπλέξει άσχημα».

«Ίσως. Τι σε κάνει να το λες αυτό;»

«Εγώ είμαι ένα ρεμάλι ταξιτζής που δεν έχω ιδέα πια για τις τελευταίες εξελίξεις στην τεχνολογία πληροφορικής. Όποιος με ξέρει μπορεί να σε βεβαιώσει ότι είμαι αναξιόπιστος όσον αφορά το χάκινγκ. Με δυο λόγια, ο μόνος λόγος που ήρθες σ' εμένα είναι ότι είμαι φίλος από παλιά. Πιστός. Θα κρατήσω το στόμα μου κλειστό». Ήπια την πρώτη μεγάλη γουλιά από την καινούργια μπίρα του. «Μπορεί να τα κοπανάω. Χάρι, αλλά χαζός δεν είμαι». Ρούφηξε με δύναμη το τσιγάρο του. «Λοιπόν, πότε ξεκινάμε;»

Η νύχτα είχε πέσει πάνω απ' το Σλέμνταλ. Η πόρτα άνοιξε και στα σκαλοπάτια βγήκαν ένας άντρας και μια γυναίκα. Αποχαιρέτισαν με γέλια τους οικοδεσπότες και διέσχισαν το δρομάκι του σπιτιού με τα χαλίκια που έτριζαν κάτω από τα ακριβά παπούτσια τους, σχολιάζοντας χαμηλόφωνα το φαγητό, τον οικοδεσπότη, την οικοδέσποινα, τους υπόλοιπους καλεσμένους. Ίσως γι' αυτό, όταν βγήκαν από την πύλη του κήπου στην Μπερνετρόκετ, δεν έδωσαν σημασία στο ταξί που ήταν σταματημένο λίγο πιο κάτω στον δρόμο. Ο Χάρι έσβησε το τσιγάρο του στο τασάκι του αυτοκινήτου. άνοιξε το ραδιόφωνο και άκου-

σε τον Έλβις Κοστέλο να μουρμουρίζει μονότονα το «Watching the Detectives». Από τον Ρ4. Είχε προσέξει πως, όταν τα αγαπημένα του κομμάτια πάλιωναν αρκετά, κατέληγαν να παίζονται μόνο σε κάτι γλυκανάλατους σταθμούς. Φυσικά, αντιλαμβανόταν πολύ καλά επίσης ότι αυτό μόνο ένα πράγμα μπορούσε να σημαίνει: ότι γερνούσε κι ο ίδιος. Χτες είχαν παίξει Νικ Κέιβ μετά τον Κλιφ Ρίτσαρντ.

Μια πιασάρικη, νυχτερινή φωνή ανήγγειλε το «Another Day in Paradise» και ο Χάρι έκλεισε το ραδιόφωνο. Κατέβασε το τζάμι του οδηγού και έμεινε για λίγο να ακούει το βαρύ, ρυθμικό μπάσο από το σπίτι των Άλμπου, τον μοναδικό ήχο που τάραζε τη σιωπή. Ένα πάρτι ενηλίκων. Επαγγελματικές γνωριμίες, γείτονες και παλιοί φίλοι από το πανεπιστήμιο. Δεν ήταν ακριβώς «Τα Παπάκια» ούτε και ρέιβ, αλλά τζιν και τόνικ. Abba, Rolling Stones, τέτοια. Από τριάντα πέντε και πάνω όλοι, ταχτοποιημένοι, απόφοιτοι πανεπιστημίων, ευκατάστατοι. Με άλλα λόγια, μην το τραβήξουμε ως αργά, γιατί περιμένει κι η μπεϊμπισίτερ στο σπίτι. Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του. Σκέφτηκε το καινούργιο e-mail που βρήκε όταν μαζί με τον Έισταϊν άνοιξε τον υπολογιστή του:

Αρχίζω να βαριέμαι. Είσαι τελείως χαζός ή φοβάσαι;
Σ²MN

Ο Χάρι άφησε τον υπολογιστή του στα έμπειρα χέρια του Έισταϊν και δανείστηκε το ταξί του παλιού φίλου του, μια άλλοτε δοξασμένη Mercedes, μοντέλο '70, που αναπηδούσε σαν σομιές στα μαξιλαράκια των δρόμων του ακριβού προαστίου, παρ' όλα αυτά ήταν ακόμη όνειρο να την οδηγείς. Είχε αποφασίσει να περιμένει όταν είδε τους καλοντυμένους επισκέπτες να βγαίνουν από το σπίτι των Άλμπου. Δεν υπήρχε λόγος να δημιουργήσει σκηνή. Και, εν πάση περιπτώσει, χρειαζόταν και λίγο χρόνο για να ηρεμήσει και να σκεφτεί καλά πριν κάνει καμιά κουταμάρα. Προσπάθησε να είναι λογικός και ψύχραιμος. Έλα όμως που δεν τον άφηνε να ησυχάσει εκείνο το βαριέμα!

«Τώρα το σκέφτηκες καλά» μουρμούρισε στον εαυτό του κοιτάζοντας στον εσωτερικό καθρέφτη. «Τώρα μπορείς να την κάνεις την κουταμάρα».

Του άνοιξε η Βίγκντις. Είχε κάνει εκείνο το μαγικό τρικ που μόνο οι πολύ ικανές γυναίκες ταχυδακτυλουργοί ξέρουν να πετυχαίνουν και που κανέννας άντρας δεν θα μπορέσει ποτέ να καταφέρει: είχε γίνει πανέμορφη. Μία μόνο ευδιάκριτη αλλαγή μπόρεσε να εντοπίσει πάνω της ο Χάρι: φορούσε ένα τρικουάζ βραδινό φόρεμα στην ίδια απόχρωση με τα μεγάλα γαλαζοπράσινα μάτια της, τα οποία άνοιξαν διάπλατα από κατάπληξη όταν είδε τον επιθεωρητή στην πόρτα.

«Ζητώ συγγνώμη για την ενόχληση μια τόσο περασμένη ώρα. κυρία Άλμπου. Θα ήθελα να δω τον σύζυγό σας».

«Έχουμε πάρτι. Δεν γίνεται να περιμένετε μέχρι αύριο;» Τον κοίταξε με ένα παρακλητικό χαμόγελο και ήταν φανερό πόσο λαχταρούσε να του κλείσει την πόρτα κατάμουτρα.

«Δυστυχώς, λυπάμαι» της απάντησε. «Ο σύζυγός σας δεν μας είπε την αλήθεια όταν ισχυρίστηκε ότι δεν γνώριζε την Άννα Μπέτσεν. Και νομίζω ότι το ίδιο ισχύει και για σας». Ο Χάρι δεν ήξερε αν το βραδινό φόρεμα ή η αντιπαράθεση ήταν ο λόγος που τον έκανε να επιλέξει έναν τόσο επίσημο, επαγγελματικό τόνο. Τα χείλη της Βίγκντις Άλμπου σχημάτισαν ένα τέλειο, βουβό «ο».

«Υπάρχει μάρτυρας που τους έχει δει μαζί;» συνέχισε ο Χάρι. «Ξέρω επίσης από πού προέρχεται η φωτογραφία».

Η γυναίκα ανοιγόκλεισε τα μάτια δύο φορές.

«Για... γιατί;» τραύλισε. «Γιατί;»

«Γιατί ήταν εραστές, κυρία Άλμπου».

«Όχι. εννοώ... Γιατί μου τα λέτε αυτά; Ποιος σας έδωσε το δικαίωμα;»

Ο Χάρι άνοιξε το στόμα του έτοιμος να της απαντήσει ότι κατά τη γνώμη του έπρεπε να το μάθει, ότι θα μαθευόταν έτσι ή αλλιώς, αλλά απέμεινε να την κοιτάζει βουβός. Η Βίγκντις είχε καταλάβει γιατί της τα έλεγε κι ας μην το ήξερε ακόμη ο ίδιος. Ο επιθεωρητής ξεροκατάπιε.

«Το δικαίωμα να κάνει τι, αγαπητή μου;»

Ο Χάρι είχε δει τον Άρνε Άλμπου να κατεβαίνει τα σκαλοπάτια. Το μέτωπό του γυάλιζε από τον ιδρώτα και η γραβάτα του κρεμόταν χαλαρή στον λαιμό του. Πίσω του, από το καθιστικό, ακουγόταν ο Ντέιβιντ Μπάουι να επιμένει εσφαλμένα: «This Is Not America».

«Σος, Άρνε, θα ξυπνήσεις τα παιδιά» είπε η Βίγκντις χωρίς να πάρει το ικετευτικό βλέμμα της από το πρόσωπο του Χάρι.

«Αυτά δεν ξυπνάνε ακόμα κι αν πέσει ατομική βόμβα» είπε μεθυσμένα ο σύζυγος.

«Νομίζω ότι αυτό πέταξε μόλις τώρα ο κύριος Χόλε» ψιθύρισε η Βίγκντις. «Με σκοπό να προκαλέσει τη μέγιστη καταστροφή, απ' ό,τι φαίνεται».

Ο Χάρι δεν χαμήλωσε το βλέμμα.

«Λοιπόν;» Ο Άρνε Άλμπου χαμογέλασε πλατιά και αγκάλιασε τη γυναίκα του από τους ώμους. «Να μπω κι εγώ στο παιχνίδι;» Το χαμόγελό του ήταν γεμάτο χαρά και εντελώς ανέμελο, σχεδόν αθώο. Σαν τον ενθουσιασμό ανεύθυνου εφήβου που έχει πάρει κρυφά το αμάξι του πατέρα του.

«Λυπάμαι πολύ» είπε ο Χάρι. «Το παιχνίδι τελείωσε. Έχουμε τις αποδείξεις που χρειαζόμαστε. Κι αυτή τη στιγμή που μιλάμε ένας ειδικός εντοπίζει την ηλεκτρονική διεύθυνση απ' όπου μου στείλατε όλα αυτά τα e-mail».

«Τι λέει αυτός;» είπε γελώντας ο Άλμπου. «Αποδείξεις; E-mail;»

Ο Χάρι τον παρατήρησε προσεκτικά. «Λέω για τη φωτογραφία στο παπούτσι της. Αυτή που ξεκόλλησε η Άννα από το άλμπουμ όταν οι δυο σας πήγατε στο σαλέ στο Λαρχόλεν πριν από μερικές εβδομάδες».

«Εβδομάδες;» επανέλαβε η Βίγκντις κοιτώντας τον σύζυγό της.

«Το ήξερε όταν του έδειξα τη φωτογραφία» είπε ο Χάρι. «Χτες πήγε στο Λαρχόλεν και κόλλησε μια καινούργια φωτογραφία στη θέση της παλιάς».

Ο Άρνε Άλμπου συνοφρυώθηκε, αλλά συνέχισε να χαμογελά. «Έχεις πιει, αστυνόμε;»

«Δεν έπρεπε να της πεις ότι θα πεθάνει» συνέχισε ο Χάρι ξέροντας ότι άρχιζε να χάνει τον έλεγχο. «Ή, τουλάχιστον, ας την πρόσεχες αφού της το είπες. Τότε έχωσε κρυφά τη φωτογραφία στο παπούτσι της. Κι αυτό ήταν που σε πρόδωσε, Άλμπου».

Ο Χάρι άκουσε μια πνιχτή κραυγή από την πλευρά της συζύγου του.

«Παπούτσια, παπούτσια...» είπε ο Άλμπου χαϊδεύοντας μηχανικά τον λαιμό της Βίγκνις. «Ξέρετε γιατί οι νορβηγόι επιχειρηματίες δεν καταφέρνουν να κλείσουν καλές δουλειές στο εξωτερικό; Γιατί φοράνε παπούτσια φτιαγμένα στη Νορβηγία με κοστούμι Prada των δεκαπέντε χιλιάδων. Αυτό οι ξένοι το βλέπουν με καχυποψία». Έδειξε προς τα κάτω. «Ενώ κοιτάξετε εδώ! Χειροποίητα ιταλικά! Χίλιες οχτακόσιες κορόνες. Καλή τιμή, αν σκεφτείς ότι εξασφαλίζεις αξιοπιστία».

«Η απορία μου είναι γιατί ήθελες σώνει και καλά να μάθω ότι περίμενες απέξω» συνέχισε ο Χάρι. «Από ζήλεια;»

Ο Άρνε κούνησε πέρα δώθε το κεφάλι γελώντας, ενώ η σύζυγος ελευθερώθηκε απότομα από το αγκάλιασμά του.

«Νόμιζες ότι ήμουν ο καινούργιος εραστής της;» επέμεινε ο επιθεωρητής. «Και πιστεύοντας πως δεν θα τολμούσα να κάνω τίποτα για να μην αναμειχθεί το όνομά μου στην υπόθεση, σκέφτηκες να παίξεις λιγάκι μαζί μου. Να με τρομοκρατήσεις, να με τρελάνεις. Αυτό δεν έκανες;»

«Έλα, Άρνε! Ο Κρίστιαν θέλει να βγάλει λόγο!» Ένας τύπος με ένα ποτήρι στο ένα χέρι και ένα πούρο στο άλλο στάθηκε στο πάνω σκαλοπάτι τρεκλίζοντας ελαφρά.

«Αρχίστε χωρίς εμένα» απάντησε ο Άρνε. «Πρέπει να συνοδέψω μέχρι έξω τον κύριο αποδώ».

Ο τύπος με το πούρο έσμιξε τα φρύδια. «Υπάρχει πρόβλημα;»

«Κανένα» έσπευσε να τον καθησυχάσει η Βίγκνις. «Πήγαινε μέσα με τους άλλους, Τόμας».

Ο τύπος ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους και αποχώρησε.

«Το άλλο που με εκπλήσσει είναι ότι, ακόμα κι αφού σου έδειξα τη φωτογραφία, είχες την αλαζονεία να συνεχίσεις να μου στέλνεις μηνύματα στον υπολογιστή μου» πρόσθεσε ο Χάρι.

«Συγγνώμη που επαναλαμβάνομαι, αστυνόμε, αλλά τι είναι αυτά τα... τα μηνύματα που όλο λες και ξαναλές;» είπε τραυλίζοντας ο Άλμπου.

«Μάλιστα. Πολλοί πιστεύουν ότι μπορείς να στείλεις ένα ανώνυμο ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω ενός σέρβερ όπου δεν δίνεις τα πραγματικά στοιχεία σου. Πρόκειται για παρανόηση. Ένας φίλος χάκερ μού εξήγησε πως οτιδήποτε –κυριολεκτικά οτιδήποτε– κάνει κάποιος στο Διαδίκτυο αφήνει ένα ηλεκτρονικό ίχνος, το οποίο μπορεί, και στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτό θα γίνει οπωσδήποτε, να οδηγήσει στον υπολογιστή απ' όπου στάλθηκε αρχικά. Φτάνει να ξέρει κανείς πού να ψάξει». Ο Χάρι έβγαλε ένα πακέτο τσιγάρα από την εσωτερική τσέπη του.

«Θα προτιμούσα να μην...» ξεκίνησε να λέει η Βίγκνις, αλλά σταμάτησε.

«Πες μου κάτι, κύριε Άλμπου» είπε ο Χάρι ανάβοντας τσιγάρο. «Πού ήσουν την περασμένη εβδομάδα, ημέρα Τρίτη, μεταξύ έντεκα και μία το βράδυ;»

Ο Άρνε και η Βίγκνις Άλμπου αντάλλαξαν βλέμματα.

«Μπορούμε να το κάνουμε ή εδώ ή στο αστυνομικό τμήμα» πρόσθεσε ο Χάρι.

«Ήταν στο σπίτι» απάντησε η Βίγκνις.

«Επαναλαμβάνω». Ο Χάρι φύσηξε τον καπνό από τη μύτη του. Ήξερε ότι έπαιζε υπερβολικά το χαρτί του, αλλά μια συγκρατημένη μπλόφα συνήθως αποτυγχάνει και, άλλωστε, δεν μπορούσε πια να κάνει πίσω. «Ή εδώ ή στο αστυνομικό τμήμα. Να πω στους καλεσμένους σας ότι το πάρτι τελείωσε;»

Η κυρία Άλμπου δάγκωνε νευρικά το κάτω χέιλος της. «Αφού σας λέω ότι ήταν...» άρχισε να λέει. Δεν φαινόταν όμορφη πια.

«Δεν πειράζει, Βίγκνις» είπε ο σύζυγός της και τη χτύπησε χαϊδευτικά στον ώμο. «Θα συνοδέψω τον κύριο Χόλε μέχρι την εξώπορτα».

Ο Χάρι δεν αισθανόταν ούτε την παραμικρή πνοή ανέμου, αν και ήταν φανερό ότι ψηλότερα στην ατμόσφαιρα φυσούσε δυνατά. Σύννεφα έτρεχαν στον ουρανό κρύβοντας κάθε τόσο το φεγγάρι. Οι δύο άντρες προχωρούσαν αργά λες και πήγαιναν περίπατο.

«Γιατί εδώ;» ρώτησε ο Άλμπου.

«Πήγαινες γυρεύοντας».

Ο άντρας κατένευσε. «Ίσως το έκανα. Όμως, γιατί έπρεπε να το μάθει έτσι η γυναίκα μου;»

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Πώς θα ήθελες να το μάθει;»

Η μουσική είχε σταματήσει κι από το σπίτι ακούγονταν σκόρπιες εκρήξεις γέλιου. Ο Κρίστιαν έβγαζε λόγο.

«Μπορώ να έχω ένα τσιγάρο;» ρώτησε ο Άλμπου. «Το έχω κόψει. Ξέρεις».

Ο Χάρι τού έδωσε το πακέτο.

«Ευχαριστώ». Έβαλε ένα τσιγάρο στο στόμα κι έσκυψε πάνω από τον αναπτήρα του Χάρι. «Τι πας να βγάλεις; Χρήματα;»

«Γιατί όλοι έχουν τέτοια εντύπωση;» μουρμούρισε ο επιθεωρητής.

«Είσαι μόνος σου. Δεν έχεις ένταλμα για να με συλλάβεις και μπλοφάρεις με απειλές ότι θα με σύρεις στο Τμήμα. Και αν έχεις μπει κρυφά στο σαλέ μου στο Λαρχόλεν, την έχεις άσχημα όσο κι εγώ».

Ο Χάρι κούνησε το κεφάλι αρνητικά.

«Δεν είναι τα λεφτά;» Ο Άλμπου έγειρε πίσω το κεφάλι. Ψηλά στον ουρανό λαμπύριζαν λίγα αστέρια. «Κάτι προσωπικό τότε; Ήσασταν εραστές;»

«Νόμιζα ότι ήξερες τα πάντα για μένα» είπε ο Χάρι.

«Η Άννα έπαιρνε τον έρωτα πολύ στα σοβαρά. Ήταν ερωτευμένη με τον έρωτα. Όχι, τον λάτρευε είναι η σωστή λέξη. Η Άννα λάτρευε τον έρωτα. Ήταν το μόνο πράγμα που είχε θέση στη ζωή της. Αυτό και το μίσος. Ξέρεις τι είναι τα άστρα νετρονίων;»

Ο Χάρι ένευσε αρνητικά. Ο Άλμπου σήκωσε το τσιγάρο του προς τον ουρανό. «Είναι πλανήτες που η πυκνότητά τους και η

ένταση του βαρυτικού πεδίου στην επιφάνειά τους είναι τόσο τεράστιες, ώστε αν πετούσα αυτό το τσιγάρο εκεί, θα έσκαγε με τη δύναμη ατομικής βόμβας. Αυτό συνέβαινε και με την Άννα. Η βαρυτική έλξη της προς τον έρωτα –και το μίσος– ήταν τόσο ισχυρή, ώστε δεν μπορούσε να υπάρξει τίποτ' άλλο ανάμεσα. Κάθε ασήμαντη λεπτομέρεια προκαλούσε ατομική έκρηξη. Καταλαβαίνεις; Εμένα μου πήρε καιρό μέχρι να το καταλάβω. Ήταν σαν τον πλανήτη Δία: θολή, κρυμμένη πίσω από ένα αιώνιο νέφος από θειάφι. Και ενέργεια. Και ερωτισμό».

«Την Αφροδίτη».

«Συγγνώμη;»

«Τίποτα».

Πρόβαλε το φεγγάρι ανάμεσα από δύο σύννεφα και, σαν φανταστικό θηρίο, το μπρούντζινο ελάφι του σιντριβανιού έλαμψε ξαφνικά μέσα στα σκοτάδια του κήπου.

«Η Άννα κι εγώ είχαμε κανονίσει να συναντηθούμε τα μεσάνυχτα» συνέχισε ο Άλμπου. «Μου είπε ότι είχε κάποια προσωπικά μου πράγματα και ήθελε να μου τα επιστρέψει. Πάρεκα στην οδό Σόργκενφρι μεταξύ δώδεκα και δώδεκα και τέταρτο. Είχαμε συμφωνήσει να της τηλεφωνήσω από το αυτοκίνητο, αντί να της χτυπήσω το κουδούνι. Λόγω της περιέργης γειτόνισσάς της, μου είπε. Τέλος πάντων, δεν μου απάντησε και γύρισα στο σπίτι».

«Άρα η γυναίκα σου είπε ψέματα;»

«Φυσικά. Τη μέρα που ήρθες εδώ με τη φωτογραφία συμφωνήσαμε ότι θα μου έδινε άλλοθι».

«Και τώρα γιατί το εγκαταλείπεις;»

Ο Άλμπου γέλασε. «Μήπως μετράει πουθενά; Είμαστε απλώς δύο άνθρωποι που μιλούν με μόνο μάρτυρα το σιωπηλό φεγγάρι. Μπορώ να αρνηθώ τα πάντα εκ των υστέρων. Για να είμαι ειλικρινής, δεν πιστεύω ότι έχεις εναντίον μου τίποτα που να μπορείς να το χρησιμοποιήσεις σε δικαστήριο».

«Γιατί δεν μου λες και τα υπόλοιπα τότε, αφού έκανες την αρχή;»

«Αν τη σκότωσα, εννοείς;» Ο Άλμπου γέλασε πάλι, πιο δυνατά αυτή τη φορά. «Αυτό είναι δουλειά σου να το ανακαλύψεις».

Είχαν φτάσει πια στην πύλη του κήπου.

«Απλώς ήθελες να δεις πώς θα αντιδράσω, έτσι δεν είναι;» Έσβησε το τσιγάρο του τρίβοντας την καύτρα πάνω στο μάρμαρο. «Και να πάρεις την εκδίκησή σου. Γι' αυτό το είπες στη γυναίκα μου. Ήσουν θυμωμένος. Ένα θυμωμένο παιδί που ξεσπά χτυπώντας όποιον βρει μπροστά του. Ικανοποιήθηκες τώρα;»

«Μόλις βρω την ηλεκτρονική διεύθυνση, θα σε έχω στο χέρι» απάντησε ο Χάρι. Δεν ήταν θυμωμένος πια. Μόνο κουρασμένος.

«Δεν πρόκειται να βρεις καμιά ηλεκτρονική διεύθυνση» αντέτεινε ο Άλμπου. «Λυπάμαι, φίλε. Μπορούμε να συνεχίσουμε το παιχνίδι, αν θέλεις, αλλά δεν πρόκειται να κερδίσεις».

Ο Χάρι χτύπησε στα τυφλά. Ένας κοφτός, υπόκωφος ήχος. Σφιγμένη γροθιά πάνω σε σάρκα. Ο Άλμπου παραπάτησε προς τα πίσω κι έπιασε με τα δυο του χέρια το αριστερό του φρύδι.

«Θα χρειαστείς ράμματα» είπε ο επιθεωρητής και είδε την ανάσα του να βγαίνει σαν γκρίζο σύννεφο στο σκοτάδι.

Ο Άλμπου κοίταξε το αίμα στο χέρι του και κάγχασε. «Θεέ μου, Χάρι, τι μίζερο ανθρωπάκι που είσαι. Πειράζει αν σε φωνάζω με το μικρό σου όνομα; Νομίζω πως αυτή η ιστορία μάς έφερε πολύ κοντά, δεν συμφωνείς;»

Ο Χάρι δεν του απάντησε και ο Άλμπου γέλασε πιο δυνατά.

«Αλήθεια, τι σου βρήκε; Στην Άννα δεν άρεσαν οι αποτυχήμενοι. Τουλάχιστον, δεν τους άφηνε να την πηδήξουν».

Το γέλιο του ακουγόταν όλο και πιο δυνατό καθώς ο επιθεωρητής απομακρυνόταν προς το παρκαρισμένο ταξί και οι πριονωτές άκρες των κλειδιών πλήγωναν την παλάμη του έτσι όπως έσφιγγε όλο και πιο πολύ τη γροθιά του γύρω τους.

Νεφέλωμα Κεφαλή του Αλόγου

Ο Χάρι ξύπνησε από το κουδούνισμα του τηλεφώνου και κοίταξε με μισόκλειστα μάτια το ρολόι: 7:30. Ήταν ο Έισταϊν. Είχε φύγει από το διαμέρισμα του επιθεωρητή μόλις πριν από τρεις ώρες. Τότε είχε εντοπίσει τον σέρβερ, στην Αίγυπτο, και προφανώς τώρα είχε προχωρήσει ακόμα περισσότερο.

«Έστειλα μήνυμα σε έναν παλιόφιλο που ζει στη Μαλαισία και ασχολείται ερασιτεχνικά με το χάκινγκ. Ο ISP βρίσκεται στο Ελ Τορ, στη χερσόνησο του Σινά. Εκεί είναι μαζεμένοι αρκετοί. Είναι ένα είδος κέντρου. Κοιμόσουν;»

«Περίπου. Και πώς θα βρεις τον πελάτη μας;»

«Μόνο ένας τρόπος υπάρχει, δυστυχώς. Να πάω εκεί με ένα χοντρό μάτσο πράσινα αμερικάνικα χαρτονομίσματα.»

«Πόσα;»

«Αρκετά για να κάνω κάποιον να μου πει με ποιον πρέπει να μιλήσω. Και για να κάνω αυτόν με τον οποίο θα μιλήσω να μου πει με ποιον πρέπει πραγματικά να μιλήσω. Και για να κάνω αυτόν που πραγματικά...»

«Το 'πιασα. Πόσα;»

«Ένα χιλιάρικο θα ήταν καλό για αρχή.»

«Νομίζεις;»

«Μ' έναν πρόχειρο υπολογισμό. Πού σκατά να ξέρω;»

«Εντάξει. Θα αναλάβεις τη δουλειά;»

«Φυσικά.»

«Πληρώνω ψίχουλα. Θα ταξιδέψεις με τη φτηνότερη πτήση και θα μείνεις σε ξενοδοχείο του κώλου».

«Έγινε».

Η ώρα ήταν δώδεκα το μεσημέρι και η καντίνα στο κτίριο του Αρχηγείου της Αστυνομίας ήταν φίσκα. Ο Χάρι έσφιξε τα δόντια και μπήκε. Δεν αντιπαθούσε τους συναδέλφους του από άποψη αρχής· τους αντιπαθούσε από ένστικτο. Και όσο περνούσαν τα χρόνια, η κατάσταση χειροτέρευε.

«Απόλυτα φυσιολογική παράνοια» το είχε αποκαλέσει ο Άουνε. «Κι εγώ έτσι αισθάνομαι. Νομίζω πως όλοι οι ψυχολόγοι είναι εναντίον μου, ενώ στην πραγματικότητα δεν πρέπει να είναι πάνω από τους μισούς».

Ο Χάρι έριξε τη ματιά του ολόγυρα στην αίθουσα και εντόπισε την Μπέτε με το πακετάκι το φαγητό της και την πλάτη ενός άντρα που καθόταν μαζί της. Προσπάθησε να μη δώσει σημασία στις ματιές που του έριχναν οι συνάδελφοι καθώς περνούσε από τα τραπέζια. Κάποιος μουρμούρισε ένα «Γεια σου, Χάρι», αλλά εκείνος το εξέλαβε ως ειρωνεία και δεν απάντησε.

«Ενοχλώ;»

Η Μπέτε σήκωσε τα μάτια και κοίταξε τον Χάρι σαν να την είχε πιάσει στα πράσα.

«Καθόλου» απάντησε μια γνώριμη φωνή. «Εγώ ήμουν έτοιμος να φύγω» είπε ο άντρας και σηκώθηκε.

Οι τρίχες στο σβέρκο του Χάρι ορθώθηκαν – όχι από άποψη αρχής, αλλά από ένστικτο.

«Τα ξαναλέμε το βράδυ, λοιπόν». Ο Τομ Βόλερ χαμογέλασε· ένα λαμπερό λευκό χαμόγελο αποκλειστικά για την Μπέτε, που είχε γίνει κόκκινη σαν παπαρούνα. Ύστερα πήρε τον δίσκο του, χαιρέτησε μ' ένα νεύμα τον Χάρι και έφυγε. Η Μπέτε χαμήλωσε τα μάτια στο κατσικίσιο τυρί της πασχίζοντας να επανακτήσει το κανονικό της ύφος μέχρι να τραβήξει ο Χάρι την καρέκλα και να καθίσει.

«Λοιπόν;»

«Λοιπόν. τι;» ρώτησε χαρωπά η Μπέτε. αλλά η προσποίηση της ότι δεν κατάλαβε ήταν υπερβολική.

«Μου άφησες μήνυμα στον τηλεφωνητή ότι έχεις κάτι καινούργιο» είπε ο Χάρι. «Κατάλαβα ότι ήταν επείγον».

«Έβγαλα άκρη». Ήπια λίγο από το γάλα της. «Εννοώ σε σχέση με τα σκίτσα του προσώπου του Εκτελεστή που μας έδωσε ο υπολογιστής. Είχα σπάσει το μυαλό μου να βρω ποιον μου θύμιζαν».

«Εννοείς εκείνες τις εκτυπώσεις που μου έδειξες; Δεν υπήρχε τίποτα που να θυμίζει έστω και αόριστα πρόσωπο. Μόνο σκόρπιες καμπύλες σε ένα χαρτί».

«Κι όμως».

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Εσύ έχεις τη βλάβη στην ατρακτοειδή έλικα. εσύ ξέρεις καλύτερα. Λέγε».

«Χτες βράδυ κατάλαβα ποιος ήταν». Η Μπέτε ήπια άλλη μια γουλιά γάλα και σκούπισε το λευκό μουστάκι της με τη χαρτοπετσέτα.

«Λοιπόν;»

«Ο Τροντ Γκρέτε».

Ο Χάρι την κοίταξε κατάπληκτος. «Πλάκα μού κάνεις».

«Όχι. Λέω ότι υπάρχει σαφής ομοιότητα. Στο κάτω κάτω ο Γκρέτε δεν βρισκόταν και πολύ μακριά απ' τη λεωφόρο Μπούγκ-σταντ την ώρα της δολοφονίας. Όμως, όπως σου είπα και πριν. έβγαλα άκρη».

«Και πώς...»

«Τηλεφώνησα στο νοσοκομείο Γκάουσταντ και ρώτησα. Αν το ίδιο άτομο έκανε και τη ληστεία στην Κίρχε, δεν μπορεί να είναι ο Γκρέτε. Εκείνη την ώρα βρισκόταν στην αίθουσα τηλεόρασης της πτέρυγας, με τρεις νοσηλευτές τουλάχιστον παρόντες. Έστειλα και δύο από τα παιδιά της Σήμανσης στο σπίτι του Γκρέτε να πάρουν αποτυπώματα. Ο Βέμπερ μόλις τελείωσε τη σύγκριση με το αποτύπωμα στο μπουκάλι της κόκα κόλα. Σίγουρα δεν είναι δικό του».

«Έκανες και μια φορά λάθος δηλαδή;»

«Όχι» είπε η Μπέτε. «Ψάχνουμε για ένα άτομο που έχει κάποια φυσιολογικά χαρακτηριστικά ολόιδια με του Γκρέτε».

«Λυπάμαι που θα σε στενοχωρήσω, αλλά ο Γκρέτε δεν έχει ούτε φυσιολογικά ούτε άλλα χαρακτηριστικά. Είναι ένας λογιστής που δείχνει σαν λογιστής. Εγώ έχω ήδη ξεχάσει τη φάτσα του».

«Εγώ όμως όχι» επέμεινε εκείνη και ξετύλιξε το αλουμινόχαρτο από δεύτερο σάντουιτς που είχε φέρει μαζί της. «Αυτό είναι το κουσούρι μου».

«Μμ. Ίσως έχω εγώ ένα καλό νέο».

«Ναι;»

«Ξεκινώ για τη φυλακή Μπούτσεν. Ο Ράσκολ ζήτησε να μου μιλήσει».

«Ουάου. Καλή τύχη».

«Ευχαριστώ». Ο Χάρι σηκώθηκε. Κοντοστάθηκε. Δίστασε. Πήρε βαθιά ανάσα. «Ξέρω, δεν είμαι πατέρας σου, αλλά θα μου επιτρέψεις να σου πω κάτι;»

«Παρακαλώ».

Ο Χάρι έριξε μια γρήγορη ματιά γύρω για να σιγουρευτεί ότι δεν τους άκουγε κανείς. «Στη θέση σου θα πρόσεχα πολύ με τον Βόλερ».

«Ευχαριστώ». Η Μπέτε έφερε το σάντουιτς στο στόμα της, έτοιμη να δαγκώσει. «Σωστά το είπες, δεν είσαι ο πατέρας μου».

«Ζω στη Νορβηγία όλη μου τη ζωή» είπε ο Χάρι. «Μεγάλωσα στο Όσλα. Οι γονείς μου ήταν και οι δύο δάσκαλοι. Ο πατέρας μου βγήκε στη σύνταξη και, απ' όταν πέθανε η μητέρα μου, ζει σαν υπνοβάτης και σπάνια επισκέπτεται τη χώρα των ζωντανών. Της αδερφούλας μου της λείπει πολύ. Κι εμένα, υποθέτω. Μου λείπουν και οι δύο. Οι γονείς μου πίστευαν ότι θα γινόμουν δάσκαλος. Κι εγώ έτσι πίστευα. Πήγα στην ακαδημία, αλλά στην πραγματικότητα στην Αστυνομική Ακαδημία. Σπούδασα και νομικά. Αν με ρωτούσες γιατί έγινα αστυνομικός, θα μπορούσα να σου δώσω δέκα λογικές απαντήσεις, αλλά προσωπικά

δεν πιστεύω καμιά απ' αυτές. Έχω πάψει να το σκέφτομαι. Κά-
νω απλώς μια δουλειά. πληρώνομαι και πού και πού έχω την αί-
σθηση ότι πέτυχα κάτι – αυτό φτάνει να σε στηρίξει για καιρό.
Ήμουν ήδη αλκοολικός πριν πατήσω τα τριάντα. Ίσως και πριν
από τα είκοσι, εξαρτάται πώς το βλέπει κανείς. Λένε ότι είναι
στα γονίδια του καθενός. Πιθανόν. Όταν μεγάλωσα, ανακάλυψα
ότι ο παππούς μου στο Όνταλσνες ήταν κάθε μέρα μεθυσμένος
επί πενήντα χρόνια. Πηγαίναμε εκεί κάθε καλοκαίρι μέχρι που
έκλεισα τα δεκαπέντε και ποτέ δεν είχα καταλάβει τίποτα. Δυ-
στυχώς, δεν κληρονόμησα αυτό το ταλέντο του. Εγώ έχω κάνει
πράγματα που πέρασαν κάθε άλλο παρά απαρατήρητα. Με δυο
λόγια, είναι θαύμα το πώς με κρατάνε ακόμη στην αστυνομία.

Ο Χάρι κοίταξε ψηλά στον τοίχο την επιγραφή ΑΠΑΓΟ-
ΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ και άναψε τσιγάρο.

«Η Άννα κι εγώ ήμασταν εραστές για ενάμιση μήνα. Δεν με
αγαπούσε. Δεν την αγαπούσα. Όταν διέκοψα μαζί της, έκανα
μεγαλύτερη χάρη στην ίδια απ' ό,τι στον εαυτό μου. Εκείνη δεν
το είδε έτσι».

Ο άντρας που τον άκουγε κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Έχω αγαπήσει τρεις γυναίκες στη ζωή μου» συνέχισε ο
Χάρι. «Η πρώτη ήταν ο παιδικός μου έρωτας και σκοπεύαμε να
παντρευτούμε, μέχρι που ήρθαν όλα τα πάνω κάτω και για τους
δυο μας. Εκείνη αυτοκτόνησε πολλά χρόνια αφότου είχαμε πά-
ψει να βλέπομαστε, χωρίς αυτό να έχει καμιά σχέση μ' εμένα.
Η δεύτερη δολοφονήθηκε από έναν άντρα που τον κυνήγησα ως
την άλλη άκρη της γης. Το ίδιο έγινε και με τη συνεργάτιδά μου
την Έλεν. Δεν ξέρω γιατί, αλλά οι γυναίκες που με πλησιάζουν
πεθαίνουν. Ίσως είναι στα γονίδια».

«Και η τρίτη γυναίκα που αγάπησες;»

Η τρίτη γυναίκα. Το τρίτο κλειδί. Ο επιθεωρητής χάιδεψε το
εγγάρακτο ΑΑ στο μπρελόκ του κλειδιού που ο Ράσκολ είχε
σπρώξει προς την πλευρά του πάνω στο τραπέζι όταν μπήκε. Ο
Χάρι τον είχε ρωτήσει αμέσως αν ήταν ίδιο με το κλειδί που του
είχε σταλεί και ο κρατούμενος είχε απαντήσει καταφατικά.

Ύστερα ζήτησε από τον επιθεωρητή να του μιλήσει για τον εαυτό του.

Τώρα ο Ράσκολ καθόταν με τους αγκώνες στηριγμένους σε ορθή γωνία με το τραπέζι και τα χέρια δεμένα μπροστά. σαν να προσευχόταν. Ο ελαττωματικός σωλήνας φθορισμού είχε αντικατασταθεί και το φως έπεφτε στο πρόσωπό του σαν γαλαζωπή πούδρα.

«Η τρίτη γυναίκα της ζωής μου βρίσκεται αυτή τη στιγμή στη Μόσχα» είπε ο Χάρι. «Και νομίζω πως ξέρει να επιζεί».

«Είναι δική σου;»

«Δεν θα το έθετα έτσι» απάντησε ο Χάρι.

«Είστε μαζί όμως;»

«Ναι».

«Και σχεδιάζετε να περάσετε μαζί την υπόλοιπη ζωή σας;»

«Χμ. Δεν κάνουμε σχέδια. Είναι πολύ νωρίς ακόμη».

Ο Ράσκολ χαμογέλασε θλιμμένα. «Εσύ δεν κάνεις σχέδια. Οι γυναίκες, όμως, κάνουν. Οι γυναίκες πάντα σχεδιάζουν».

«Όπως κι εσύ;»

Ο κρατούμενος κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Εγώ ξέρω να σχεδιάζω μόνο ληστείες τραpezών. Όλοι οι άντρες είμαστε ερασιτέχνες όταν θέλουμε να αιχμαλωτίσουμε μια καρδιά. Νομίζουμε ότι την κατακτήσαμε. όπως ο στρατηγός όταν καταλαμβάνει ένα φρούριο, κι ύστερα ανακαλύπτουμε, πολύ αργά –αν το ανακαλύψουμε ποτέ–, ότι έχουμε πιαστεί στη φάκα. Έχεις ακουστά τον Σουν Τζου;»

Ο Χάρι κούνησε καταφατικά το κεφάλι. «Κινέζος στρατηγός που χάρασσε στρατηγικές μαχών. Έγραψε την *Τέχνη του Πολέμου*».

«Ισχυρίζονται ότι έγραψε την *Τέχνη του Πολέμου*. Προσωπικά, πιστεύω ότι έχει γραφτεί από γυναίκα. Εκ πρώτης όψεως. Η *Τέχνη του Πολέμου* είναι ένα εγχειρίδιο στρατηγικής για τον πόλεμο, αλλά σε βαθύτερο επίπεδο περιγράφει πώς κερδίζονται οι συγκρούσεις. Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, την τέχνη τού να αποκτάς αυτό που θέλεις με το μικρότερο δυνατό τίμη-

μα. Αυτός που κερδίζει τον πόλεμο δεν είναι κατ' ανάγκη και ο νικητής. Πολλοί κατέκτησαν το στέμμα χάνοντας τόσο πολύ στρατό, ώστε στην ουσία κυβέρνησαν μόνο υπό τους όρους των φαινομενικά ηττημένων εχθρών τους. Όσον αφορά τη δύναμη, οι γυναίκες δεν έχουν τη ματαιοδοξία των αντρών. Δεν τις ενδιαφέρει να επιδείξουν τη δύναμή τους, φτάνει η δύναμη να τους εξασφαλίζει αυτά που θέλουν. Ασφάλεια. Τροφή. Ευχαρίστηση. Εκδίκηση. Ειρήνη. Σχεδιάζουν ορθολογικά τη στρατηγική τους, με μόνο στόχο την απόκτηση δύναμης. Σκέφτονται πέρα από τη μάχη, πέρα από τους πανηγυρισμούς της νίκης. Και έχοντας έμφυτη την ικανότητα να διακρίνουν την αδυναμία στα θύματά τους, αντιλαμβάνονται από ένστικτο πότε και πώς να χτυπήσουν. Και πότε να σταματήσουν. Κι αυτό δεν είναι κάτι που μαθαίνεται, Σπιούνε».

«Γι' αυτό είσαι στη φυλακή;»

Ο Ράσκολ έκλεισε τα μάτια και γέλασε βουβά. «Θα μπορούσα εύκολα να σου δώσω μια απάντηση, αλλά μην πιστεύεις λέξη απ' όσα σου λέω. Σύμφωνα με τον Σουν Τζου, η βασική αρχή του πολέμου είναι η εξαπάτηση. Πίστεψέ με, όλοι οι Τσιγγάνοι λένε ψέματα».

«Μμ. Να σε πιστέψω; Όπως στο παράδοξο του Επιμενίδη;»

«Μπα! Να κι ένας αστυνομικός που ξέρει κάτι παραπάνω από τον ποινικό κώδικα. Αν όλοι οι Τσιγγάνοι λένε ψέματα κι εγώ είμαι Τσιγγάνος, τότε δεν είναι αλήθεια πως όλοι οι Τσιγγάνοι λένε ψέματα. Επομένως, εγώ λέω αλήθεια, οπότε είναι αλήθεια πως όλοι οι Τσιγγάνοι λένε ψέματα. Άρα, και εγώ λέω ψέματα. Ένας φαύλος κύκλος λογικής που είναι αδύνατο να σπάσει. Κάπως έτσι είναι η ζωή μου και αυτή είναι η μόνη αλήθεια». Γέλασε. Ένα γλυκό, σχεδόν κοριτσιίστικο γέλιο.

«Εγώ έκανα την πρώτη μου κίνηση» είπε ο Χάρι. «Σειρά σου τώρα».

Ο Ράσκολ τον κοίταξε κι ύστερα κατένευσε.

«Το όνομά μου είναι Ράσκολ Μπάξετ. Είναι αλβανικό όνομα, αλλά ο πατέρας μου αρνιόταν να παραδεχτεί ότι έχουμε αλ-

βανική καταγωγή. Η Αλβανία είναι η κωλοτρυπίδα της Ευρώπης, έλεγε. Έτσι εγώ, τα αδέρφια μου και οι αδερφές μου ξέραμε ότι γεννηθήκαμε στη Ρουμανία, βαπτιστήκαμε στη Βουλγαρία και κάναμε περιτομή στην Ουγγαρία».

Στη συνέχεια του εξήγησε ότι η οικογένειά του ανήκε, κατά πάσα πιθανότητα, στους Μεκάρι, τη μεγαλύτερη από τις φυλές των Ρομά στην Αλβανία. Η φαμίλια του, για να γλιτώσει από τις διώξεις του Ενβέρ Χότζα κατά των Τσιγγάνων, πέρασε από τα βουνά στο Μαυροβούνιο και συνέχισε να μετακινείται ανατολικά.

«Μας κυνηγούσαν όπου κι αν πηγαίναμε. Μας έλεγαν κλέφτες. Κλέβαμε, φυσικά, αλλά αυτοί δεν έμπαιναν καν στον κόπο να μαζέψουν στοιχεία. Το ότι ήμασταν Τσιγγάνοι ήταν η απόδειξη. Αυτά σου τα λέω γιατί, αν θέλεις να αναγνωρίσεις έναν Τσιγγάνο, θα πρέπει να ξέρεις ότι είναι γεννημένος με το σημάδι μιας κατώτερης κάστας στο κούτελό του. Έχουμε υποστεί διώξεις από όλα τα καθεστώτα της Ευρώπης χωρίς καμιά εξαίρεση. Καμιά διαφορά ανάμεσα σε φασίστες, κομμουνιστές και δημοκράτες. Απλώς οι φασίστες ήταν λίγο πιο αποτελεσματικοί. Οι Τσιγγάνοι δεν κάνουν τόση φασαρία με το Ολοκαύτωμα, γιατί η διαφορά του από τις διώξεις στις οποίες εμείς ήμασταν ήδη συνηθισμένοι δεν ήταν και τόσο μεγάλη. Δεν φαίνεται να με πιστεύεις».

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους.

Ο Ράσκολ σταύρωσε τα χέρια στο στήθος. «Το 1589 η Δανία όρισε τη θανατική ποινή για τους τσιγγάνους αρχηγούς» είπε. «Πενήντα χρόνια αργότερα, οι Σουηδοί αποφάσισαν πως όλοι οι Τσιγγάνοι αρσενικού γένους έπρεπε να σταλούν στην κρεμάλα. Στη Μοραβία έχοσαν το αριστερό αυτί όλων των γυναικών Τσιγγάνων, στη Βοημία το δεξί. Στη Γερμανία ο αρχιεπίσκοπος του Μάιντς διακήρυξε πως όλοι οι Τσιγγάνοι έπρεπε να εκτελούνται χωρίς καταδίκη, γιατί ο τρόπος ζωής τους ήταν εκτός νόμου. Το 1725 στην Πρωσία πέρασε ένας νόμος σύμφωνα με τον οποίο όλοι οι Τσιγγάνοι πάνω από τα δεκαοχτώ θα εκτελούνταν χωρίς δίκη, αλλά λίγο αργότερα ο νόμος αυτός άλ-

λαξε – το όριο ηλικίας κατέβηκε στα δεκατέσσερα. Τέσσερα από τα αδέρφια μου πέθαναν στην αιχμαλωσία. Μόνο ο ένας απ' αυτούς κατά τη διάρκεια του πολέμου. Να συνεχίσω;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Ωστόσο κι αυτό είναι ένας φαύλος κύκλος» είπε ο Ράσκολ. «Ο λόγος που όλοι μας καταδιώκουν αλλά εμείς επιζούμε είναι ένας και συγκεκριμένος: Είμαστε –και θέλουμε να είμαστε– διαφορετικοί. Όπως κρατούν εμάς κοινωνικά αποκλεισμένους, έτσι και οι γκάτζο δεν μπορούν να μπουν στις δικές μας κοινότητες. Ο Τσιγγάνος είναι ο μυστηριώδης, τρομακτικός ξένος για τον οποίο δεν ξέρεις τίποτα, αλλά ακούγονται γι' αυτόν κάθε λογής φήμες. Γενιές και γενιές ανθρώπων πίστευαν πως οι Τσιγγάνοι είναι κανίβαλοι. Εκεί που μεγάλωσα εγώ –στο Μπαλτένι, έξω από το Βουκουρέστι– έλεγαν ότι είμαστε οι απόγονοι του Κάιν και επομένως έχουμε χάσει την ψυχή μας και είμαστε αιώνια καταδικασμένοι. Οι γκάτζο γείτονές μας μας έδιναν λεφτά για να μην τους πλησιάζουμε».

Ο Ράσκολ κοίταξε ολόγυρα το τυφλό δωμάτιο.

«Ο πατέρας μου ήταν σιδεράς, αλλά στη Ρουμανία δεν έβρισκε δουλειά. Αναγκαστήκαμε να μετακινηθούμε έξω από την πόλη, δίπλα στον σκουπιδότοπο όπου ζούσαν οι Καλντεράς. Στην Αλβανία ο πατέρας μου ήταν μπουίμπας, τοπικός αρχηγός των Ρομά, αλλά ανάμεσα στους Καλντεράς ήταν μονάχα ένας άνεργος σιδεράς».

Ο Ράσκολ αναστέναξε βαθιά.

«Δεν θα ξεχάσω ποτέ εκείνο το βλέμμα στα μάτια του όταν έφερε στο σπίτι μια μικρή εξημερωμένη καφετιά αρκούδα. Την είχε αγοράσει με τα τελευταία λεφτά του από μια ομάδα Ούρσαρι Ρομά. «Ξέρει να χορεύει» είπε. Οι κομμουνιστές πλήρωναν πρόθυμα για να δουν μια αρκούδα να χορεύει. Τους έκανε να αισθάνονται καλύτερα οι ίδιοι. Ο Στεφάν, ο αδερφός μου, προσπάθησε να ταΐσει το ζωντανό, αλλά αυτό δεν έτρωγε τίποτα και η μάνα μου ρώτησε τον πατέρα μου αν ήταν άρρωστο. Της είπε πως είχαν έρθει με τα πόδια όλο τον δρόμο από το

Βουκουρέστι και ότι έπρεπε απλώς να ξεκουραστεί. Έπειτα από τέσσερις μέρες ψόφησε».

Ο Ράσκολ έκλεισε τα μάτια και χαμογέλασε μ' εκείνο το μικρό, θλιμμένο χαμόγελό του. «Το φθινόπωρο της ίδιας χρονιάς ο Στεφάν κι εγώ το σκάσαμε. Δύο στόματα λιγότερα. Τραβήξαμε βόρεια».

«Τι ηλικία είχατε τότε;»

«Εγώ οχτώ, εκείνος δώδεκα. Το σχέδιο ήταν να φτάσουμε στη Δυτική Γερμανία. Εκείνα τα χρόνια δέχονταν πρόσφυγες απ' όλο τον κόσμο και τους τάζαν. Υποθέτω ότι μ' αυτόν τον τρόπο προσπαθούσαν να πατσίσουν. Ο Στεφάν πίστευε πως όσο πιο μικροί ήμασταν τόσο περισσότερες πιθανότητες είχαμε να μπούμε στη χώρα. Μας σταμάτησαν στα πολωνικά σύνορα. Φτάσαμε στη Βαρσοβία. όπου κοιμηθήκαμε κάτω από μια γέφυρα. στον καταυλισμό. μια κλειστή περιοχή δίπλα στη Βσόντνια. τον ανατολικό Κεντρικό Σιδηροδρομικό Σταθμό. Είχαμε από μια κουβέρτα ο καθένας. Ξέραμε ότι εκεί θα μπορούσαμε να βρούμε έναν σλέπερ, έναν απ' αυτούς που περνούσαν λαθραία ανθρώπους από τα σύνορα. Έπειτα από πολλές μέρες ψάξιμο βρήκαμε έναν που μιλούσε ρουμάνικα και αποκαλούσε τον εαυτό του συνοριακό οδηγό. Υποσχέθηκε να μας μπάσει κρυφά στη Δυτική Γερμανία. Δεν είχαμε τα λεφτά που ζητούσε. αλλά μας είπε ότι υπήρχαν τρόποι να βρεθούν. Ήξερε αυτός κάποιους κυρίους που πλήρωναν καλά για όμορφα νεαρά τσιγγανόπουλα. Εγώ δεν κατάλαβα τι ήθελε να πει. αλλά ο αδερφός μου προφανώς κατάλαβε. Πήρε παράμερα τον οδηγό και μιλούσαν ψιθυριστά. ενώ ο τύπος έδειχνε κάθε τόσο εμένα. Ο Στεφάν αρνιόταν ζωηρά κουνώντας το κεφάλι και τελικά ο οδηγός σήκωσε τα χέρια και υποχώρησε. Ο αδερφός μου μου είπε να περιμένω εκεί μέχρι να γυρίσει με ένα αυτοκίνητο. Έκανα όπως μου ζήτησε. αλλά οι ώρες περνούσαν. Ήταν νύχτα. πλάγιασα και κοιμήθηκα. Τις δύο πρώτες νύχτες κάτω από τη γέφυρα ξυπνούσα από τα στριγκλίσματα των φορτηγών τρένων. αλλά τα νεαρά αυτιά μου έμαθαν γρήγορα ότι από άλλους

ήχους θα έπρεπε να φυλάγομαι. Γι' αυτό κοιμήθηκα και ξύπνησα μόνο όταν άκουσα βήματα στα κλεφτά μέσα στη νύχτα. Ήταν ο Στεφάν. Χώθηκε κάτω από την κουβέρτα του και κόλλησε πάνω στον υγρό τοίχο. Τον άκουσα που έκλαιγε, αλλά έκλεισα σφιχτά τα μάτια μου και δεν σάλεψα. Σε λίγο άρχισα να ακούω και πάλι τα τρένα». Ο Ράσκολ σήκωσε απότομα το κεφάλι. «Σ' αρέσουν τα τρένα. Σπιούνε;»

Ο Χάρι κατένευσε.

«Ο οδηγός ξανάρθε την άλλη μέρα. Ήθελε κι άλλα λεφτά. Ο αδερφός μου ξανάφυγε με το αυτοκίνητο. Τέσσερις μέρες αργότερα ξύπνησα με το χάραμα και είδα τον Στεφάν. Πρέπει να είχε μείνει έξω όλη τη νύχτα. Κοιμόταν όπως συνήθως, με τα μάτια μισάνοιχτα, και έβλεπα την ανάσα του να κρέμεται σαν σύννεφο στον παγωμένο αέρα της αυγής. Είχε αίματα στο κεφάλι και το κάτω χείλος του ήταν πρησμένο. Μάζεψα την κουβέρτα μου και πήγα στον σταθμό, όπου μια οικογένεια Τσιγγάνων Καλντεράς είχε κατασκηνώσει έξω από τις τουαλέτες περιμένοντας να ταξιδέψει δυτικά. Μίλησα με το μεγαλύτερο από τα αγόρια. Μου είπε ότι ο άνθρωπος που τον νομίζαμε οδηγό ήταν στην πραγματικότητα ένας ντόπιος νταβατζής που σύχναζε στην περιοχή του σταθμού. Είχε προτείνει στον πατέρα του τριάντα ζλότι για τα δύο μικρότερα αδέρφια του. Του έδειξα την κουβέρτα μου. Ήταν χοντρή και σε καλή κατάσταση. Την είχαμε κλέψει από ένα μπουγαδόσκoiνο έξω από τη Λουμπλιάνα. Του άρεσε. Σε λίγο θα έμπαινε ο Δεκέμβρης. Του ζήτησα να δω το μαχαίρι του. Το έβγαλε κάτω από το πουκάμισό του».

«Πώς ήξερες ότι κρατούσε μαχαίρι;»

«Όλοι οι Τσιγγάνοι έχουμε μαχαίρια. Για να τρώμε. Ακόμα και τα μέλη της ίδιας οικογένειας δεν μοιράζονται ποτέ κουταλοπίρουνά – μπορεί ν' αρπάξεις μαρίμε, να μολυνθείς. Κάναμε καλή συμφωνία. Το μαχαίρι του ήταν μικρό και στομωμένο. Πήγα και μου το ακόνισε ένας σιδεράς στα εργαστήρια κοντά στον σταθμό».

Με το μακρύ, μυτερό νύχι στο μικρό δάχτυλο του δεξιού του χεριού, ο Ράσκολ διέτρεξε αργά τη ράχη της μύτης του.

«Εκείνη τη νύχτα, αφού ο Στεφάν έφυγε με το αυτοκίνητο, πήγα και ρώτησα τον νταβατζή αν είχε κανέναν πελάτη και για μένα. Χαμογέλασε πλατιά και μου είπε να περιμένω. Όταν γύρισε, εγώ στεκόμουν στα σκοτεινά κάτω από τη γέφυρα και παρακολουθούσα τα τρένα που έμπαιναν και έβγαιναν από τον σταθμό. «Έλα εδώ, Σίντι» μου φώναξε. «Σου έχω έναν καλό πελάτη. Πλούσιος κύριος. Του κόμματος. Άντε, κουνήσου, δεν έχουμε χρόνο!» Τότε του απάντησα: «Πρώτα πρέπει να φύγει το τρένο για Κρακοβία». Ήρθε κοντά μου και μ' άρπαξε από το μπράτσο. «Τώρα θα έρθεις! Κατάλαβες;» Με το ζόρι τού έφτανα ως το στήθος. «Να το!» είπα δείχνοντας με το δάχτυλο. Με άφησε και κοίταξε ψηλά. Μια σειρά από μαύρα, σιδερένια βαγόνια περνούσαν σαν σκιές πάνω στα λευκά πρόσωπά μας που ήταν στραμμένα προς τα πάνω. Κι ύστερα έφτασε η στιγμή που περίμενα. Το στρίγκλισμα του ατσαλιού πάνω σε ατσάλι καθώς έπιαναν τα φρένα. Ο ήχος σκέπασε τα πάντα».

Ο Χάρι μισόκλεισε τα μάτια σάμπως αυτό να τον βοηθούσε να καταλάβει αν ο Ράσκολ έλεγε ψέματα.

«Όπως περνούσαν αργά αργά τα τελευταία βαγόνια, είδα το ασάλευτο πρόσωπο μιας γυναίκας να με κοιτάζει πίσω από ένα παράθυρο. Σαν φάντασμα. Σαν τη μητέρα μου. Σήκωσα ψηλά το ματωμένο μαχαίρι και της το έδειξα. Και ξέρεις κάτι, Σπιούνε; Ήταν η μόνη φορά στη ζωή μου που ένιωσα απόλυτη ευτυχία». Ο Ράσκολ έκλεισε τα μάτια σαν να ήθελε να ξαναζήσει τη στιγμή. «Κόχε περ κόχε. Κεφαλήν αντί κεφαλής. Αυτή είναι η αλβανική έκφραση για την εκδίκηση αίματος. Για το καλύτερο και το πιο επικίνδυνο μεθυστικό ποτό που χάρισε ο Θεός στην ανθρωπότητα».

«Τι έγινε μετά;»

Ο κρατούμενος άνοιξε ξανά τα μάτια. «Ξέρεις τι θα πει μπαζτ, Σπιούνε;»

«Δεν έχω ιδέα».

«Μοίρα. Κόλαση και κάρμα. Αυτό που κυβερνά τις ζωές μας. Πήρα το πορτοφόλι του νταβατζή· είχε μέσα τρεις χιλιάδες

ζλότι. Όταν επέστρεψε ο Στεφάν, κουβαλήσαμε μαζί το πτώμα ως τις ράγες και το πετάξαμε μέσα σε ένα από τα φορτηγά βαγόνια που κατευθύνονταν ανατολικά. Εμείς τραβήξαμε βόρεια. Έπειτα από δύο εβδομάδες τρυπώσαμε κρυφά σε ένα καράβι που πήγαινε από το Γκντανσκ στο Γκέτενμποργκ. Αποκεί φτάσαμε στο Όσλο και καταλήξαμε σε ένα χωράφι στο Τέιεν, όπου υπήρχαν τέσσερα τροχόσπιτα. Στα τρία απ' αυτά ζούσαν Τσιγγάνοι. Το τέταρτο ήταν παλιό και παρατημένο, με σπασμένο τον άξονα. Αυτό έγινε το σπίτι μας για πέντε χρόνια. Εκείνη την παραμονή Χριστουγέννων γιορτάσαμε εκεί μέσα τα ένατα γενέθλιά μου, με ένα ποτήρι γάλα και λίγα μπισκότα. κουκουλωμένοι με τη μία κουβέρτα που μας είχε απομείνει. Τη μέρα των Χριστουγέννων κάναμε την πρώτη μας διάρρηξη σε περίπτερο και καταλάβαμε αμέσως ότι είχαμε έρθει στο σωστό μέρος. Ήταν σαν να άρπαζες γλειφιτζούρι από μωρό».

Έμειναν κι οι δύο σιωπηλοί για πολλή ώρα.

«Και πάλι δεν δείχνεις να με πιστεύεις εντελώς» είπε τελικά ο Ράσκολ.

«Έχει καμιά σημασία;» ρώτησε ο Χάρι.

Ο κρατούμενος χαμογέλασε. «Πώς είσαι σίγουρος ότι η Άννα δεν σ' αγαπούσε;»

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους.

Δεμένοι ο ένας με τον άλλον από τους καρπούς με ένα ζευγάρι χειροπέδες, βάδιζαν μέσα στον Υπόνομο.

«Μην το θεωρείς σίγουρο ότι ξέρω ποιος είναι ο ληστής» είπε ο Ράσκολ. «Δεν αποκλείεται να είναι καινούργιος».

«Το ξέρω» συμφώνησε ο Χάρι.

«Καλώς».

«Αλήθεια, αφού η Άννα είναι κόρη του Στεφάν και ο αδερφός σου ζει στη Νορβηγία, γιατί δεν ήρθε στην κηδεία της;»

«Δεν ζει πια. Έπεσε από μια σκεπή και σκοτώθηκε όταν έκαναν επισκευές πριν από χρόνια».

«Και η μητέρα της Άννας;»

«Αυτή μετακόμισε στη νότια Ρουμανία μαζί με την αδερφή της απ' όταν πέθανε ο άντρας της. Δεν ξέρω τη διεύθυνσή της. Αμφιβάλλω αν έχει».

«Στον Ίβαρσον είπες ότι ο λόγος που η οικογένεια δεν ήρθε στην κηδεία ήταν ότι η Άννα τούς είχε ντροπιάσει».

«Έτσι είπα;» Ο Χάρι διέκρινε μια σπίθα πονηριάς να τρεμοπαίζει στα μάτια του Ράσκολ. «Θα με πίστευες αν σου έλεγα ότι του είπα ψέματα;»

«Ναι».

«Κι όμως, δεν είπα ψέματα. Την Άννα την είχε αποκηρύξει η οικογένειά της. Για τον πατέρα της ήταν σαν να μην υπήρχε. Αρνιόταν ακόμα και να αναφέρει το όνομά της. Για να ξεορκίσει το μαρίμε. Καταλαβαίνεις;»

«Μάλλον όχι».

Μπήκαν στο κτίριο της αστυνομίας και στάθηκαν για να περιμένουν το ασανσέρ. Ο Ράσκολ κάτι μουρμούρισε μέσα από τα δόντια του, πριν κάνει δυνατά την ερώτηση: «Γιατί με εμπιστεύεσαι, Σπιούνε;».

«Έχω άλλη επιλογή;»

«Πάντα υπάρχει μια άλλη επιλογή».

«Πιο ουσιαστικό είναι το εξής: Γιατί εμπιστεύεσαι εσύ εμένα; Μπορεί το κλειδί που σου έδωσα να είναι πανομοιότυπο μ' αυτό του διαμερίσματος της Άννας που έλαβες. Ωστόσο, πού ξέρεις αν πράγματι το βρήκα στο σπίτι του δολοφόνου;»

Ο Ράσκολ κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Με παρεξήγησες. Δεν εμπιστεύομαι κανέναν. Μόνο το ένστικτό μου. Κι αυτό μου λέει ότι δεν είσαι ανόητος. Ο καθένας μας έχει κάτι για το οποίο αξίζει να ζει. Κάτι που μπορείς να του το στερήσεις. Το ίδιο κι εσύ. Δεν έχω να σου πω τίποτ' άλλο».

Οι πόρτες του ασανσέρ άνοιξαν αυτόματα και οι δύο άντρες πέρασαν μέσα.

Ο Χάρι παρατηρούσε τον Ράσκολ στο μισοσκόταδο. Καθόταν και παρακολουθούσε το βίντεο από τη ληστεία στην τράπεζα

με την πλάτη ολόισια. τις παλάμες ενωμένες και το πρόσωπο εντελώς ανέκφραστο. Ακόμα κι όταν ο δυνατός παραμορφωμένος ήχος του πυροβολισμού γέμισε το Σπίτι του Πόνου.

«Θέλεις να το ξαναδείς;» ρώτησε ο επιθεωρητής όταν έφτασαν στα τελευταία πλάνια, με τον ληστή να εξαφανίζεται στη λεωφόρο.

«Όχι απαραίτητα» αποκρίθηκε ο Ράσκολ.

«Λοιπόν;» Ο Χάρι προσπάθησε να μη δείξει την αδημονία του.

«Έχεις τίποτ' άλλο;»

Τον επιθεωρητή έζωσε ένα προαίσθημα ότι τα νέα θα ήταν άσχημα.

«Ναι, έχω ένα βίντεο από το 7-Eleven, διαγώνια απέναντι από την τράπεζα, όπου ο δράστης είχε στήσει το παρατηρητήριο του πριν από τη ληστεία».

«Βάλ' το να το δω».

Ο Χάρι έπαιξε το βίντεο δύο φορές. «Λοιπόν;» ξαναρώτησε όταν η οθόνη μπροστά τους γέμισε χιόνια.

«Ξέρω, υποτίθεται ότι ο ίδιος έκανε και τις άλλες ληστείες και ότι θα μπορούσαμε να τις δούμε κι αυτές» είπε ο Ράσκολ και κοίταξε το ρολόι του. «Θα είναι απλώς χάσιμο χρόνου».

«Εσύ δεν είπες ότι ο χρόνος είναι το μόνο που έχεις σε αφθονία;»

«Προφανώς είπα ψέματα». Ο κρατούμενος σηκώθηκε και τέντωσε το ένα χέρι. «Ο χρόνος είναι το μόνο πράγμα που δεν έχω. Ώρα να μου περάσεις τις χειροπέδες, Σπιούνε».

Ο Χάρι βλαστήμησε από μέσα του. Έκλεισε φουρκισμένος τη χειροπέδη στον καρπό του Ράσκολ και σύρθηκαν και οι δύο με τα πλάγια για να φτάσουν στην πόρτα περνώντας ανάμεσα από το τραπέζι και τον τοίχο. Ο Χάρι άρπαξε απότομα το πόμολο.

«Οι περισσότεροι ληστές τραπεζών είναι απλοίικοί άνθρωποι» είπε ο Ράσκολ. «Γι' αυτό και γίνονται ληστές τραπεζών».

Ο επιθεωρητής σταμάτησε.

«Ένας από τους διασημότερους ληστές τραπεζών στον κόσμο ήταν ο αμερικανός Γουίλι Σάτον» συνέχισε ο Τσιγγάνος. «Όταν συνελήφθη και οδηγήθηκε στη δικαιοσύνη, ο δικαστής

τον ρώτησε γιατί λήστευε τράπεζες. Κι εκείνος απάντησε: *Γιατί εκεί είναι τα λεφτά. Μια φράση που έκτοτε ενσωματώθηκε στο καθημερινό αμερικάνικο λεξιλόγιο και νομίζω πως δείχνει με τον καλύτερο τρόπο πόσο εκπληκτικά άμεση και απλή μπορεί να είναι η γλώσσα. Για μένα, αυτή η φράση εκπροσωπεί απλώς έναν ηλίθιο που πιάστηκε. Οι καλοί ληστές δεν είναι ούτε διάσημοι ούτε γλωσσοπλάστες. Δεν τους ξέρει κανείς γιατί ποτέ δεν πιάστηκαν. Γιατί δεν είναι απλοί και άμεσοι. Ο άνθρωπος που ψάχνεις είναι ένας απ' αυτούς».*

Ο Χάρι περίμενε.

«Ο Γκρέτε» είπε ο Ράσκολ.

«Ο Γκρέτε;» Η Μπέτε κοίταζε τον Χάρι και τα μάτια της κόντευαν να πεταχτούν από τις κόγχες τους. «Ο Γκρέτε;» Η φλέβα του λαιμού της είχε φουσκώσει. «Ο Γκρέτε έχει άλλοθι! Ο Τροντ Γκρέτε είναι ένας λογιστής με πειραγμένα νεύρα, όχι ένας ληστής τράπεζας! Ο Τροντ Γκρέτε... είναι... είναι...»

«Αθώς» τόνισε ο Χάρι. «Το ξέρω». Είχε κλείσει την πόρτα μπαίνοντας και τώρα απλώθηκε στην καρέκλα μπροστά από το γραφείο της. «Δεν μιλάμε για τον Τροντ Γκρέτε».

Το στόμα της Μπέτε έκλεισε απότομα με έναν ηχηρό, υγρό θόρυβο.

«Έχεις ακουστά τον Λεβ Γκρέτε;» ρώτησε ο επιθεωρητής. «Ο Ράσκολ μού είπε ότι τον είχε καταλάβει από τα πρώτα τριάντα δευτερόλεπτα, αλλά θέλησε να δει και το υπόλοιπο βίντεο για να είναι σίγουρος, επειδή κανένας δεν έχει ξαναδεί τον Λεβ Γκρέτε εδώ και αρκετά χρόνια. Σύμφωνα με διάφορες φήμες που έχει ακούσει ο Τσιγγάνος, ο Γκρέτε ζει κάπου στο εξωτερικό».

«Ο Λεβ Γκρέτε» επανέλαβε η Μπέτε αφήνοντας το βλέμμα της να πλανηθεί στο κενό. «Ήταν ένα παιδί-θαύμα. Θυμάμαι τον πατέρα μου να μιλά γι' αυτόν. Έχω διαβάσει αναφορές για ληστείες όπου συγκαταλεγόταν μεταξύ των υπόπτων και ήταν μόλις δεκαέξι ετών. Έγινε θρύλος γιατί η αστυνομία δεν μπό-

ρεσε να τον πιάσει ποτέ και, όταν πλέον εξαφανίστηκε. Δεν είχαμε ούτε καν τα δακτυλικά του αποτυπώματα». Κοίταξε τον Χάρι. «Πόσο κουτή είμαι! Η ίδια σωματική διάπλαση. Παρόμοια χαρακτηριστικά. Είναι αδερφός του Τροντ Γκρέτε. έτσι δεν είναι;»

Ο Χάρι κατένευσε.

Η Μπέτε συνοφρυώθηκε. «Αυτό σημαίνει ότι ο Λεβ Γκρέτε σκότωσε τη γυναίκα του αδερφού του».

«Γεγονός που εξηγεί και ορισμένα πράγματα».

Η Μπέτε κούνησε αργά το κεφάλι. «Την απόσταση των είκοσι εκατοστών μεταξύ των προσώπων. Γνωρίζονταν καλά».

«Και αν ο Λεβ Γκρέτε ήξερε ότι η Στίνε τον είχε αναγνωρίσει...»

«Φυσικά» συμπλήρωσε η Μπέτε. «Θα υπήρχε μάρτυρας. Κι αυτός δεν μπορούσε να διακινδυνεύσει ότι δεν θα τον αποκάλυπτε».

Ο Χάρι σηκώθηκε. «Πάω να πω στον Χάλβορσεν να μας φτιάξει από έναν πολύ δυνατό καφέ. Ας ξαναδούμε από την αρχή το βίντεο».

«Η θεωρία μου είναι ότι ο Λεβ Γκρέτε δεν ήξερε ότι η Στίνε δούλευε εκεί» δήλωσε ο Χάρι με τα μάτια καρφωμένα στην οθόνη. «Το ενδιαφέρον εδώ είναι ότι τη βλέπει, την αναγνωρίζει και παρ' όλα αυτά παίρνει την απόφαση να τη χρησιμοποιήσει για όμηρο. Προφανώς, κατάλαβε ότι θα τον αναγνώριζε κι αυτή – από τη φωνή, αν μη τι άλλο».

Η Μπέτε κουνούσε το κεφάλι αρνητικά παρατηρώντας τα πλάνα από το εσωτερικό της τράπεζας όπου όλα ήταν ήσυχια προς το παρόν και ο Άουγκουστ Σουλτζ, με το αργό, σερνάμενο βήμα του, βρισκόταν στα μισά της διαδρομής. «Τότε, γιατί το έκανε;» ρώτησε με απορημένο ύφος.

«Είναι επαγγελματίας. Δεν αφήνει τίποτα στην τύχη. Η Στίνε Γκρέτε ήταν καταδικασμένη απ' αυτή τη στιγμή και μετά». Ο Χάρι πάγωσε το καρέ όπου ο ληστής είχε μόλις μπει από την

πόρτα και επιθεωρούσε τον χώρο. «Όταν ο Λεβ Γκρέτε είδε τη γυναίκα και κατάλαβε ότι υπήρχε πιθανότητα να τον αναγνωρίσει, πήρε την απόφαση να τη σκοτώσει. Επομένως, μπορούσε κάλλιστα να τη χρησιμοποιήσει και ως όμηρο».

«Παγερά ανατριχιαστικό».

«Μείον σαράντα. Το μόνο που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί είναι έτοιμος να φτάσει μέχρι τον φόνο για να αποφύγει την αναγνώριση, όταν ήδη καταζητείται για άλλες ληστείες τραπεζών».

Μπήκε ο Βέμπερ κρατώντας έναν δίσκο με τους καφέδες.

«Ο Λεβ Γκρέτε δεν είναι καταζητούμενος για καμιά ληστεία» είπε ακουμπώντας τον δίσκο στο τραπεζάκι. Το δωμάτιο έμοιαζε να έχει διακοσμηθεί κάπου στη δεκαετία του '50 και να μην το έχει αγγίξει ανθρώπου χέρι από τότε. Οι βαθιές πολυθρόνες, το πιάνο, τα σκονισμένα φυτά στο περβάζι, όλα εξέπεμπαν μια σχεδόν απόκοσμη ακινησία. Ακόμα και το παλιό εκκρεμές του τοίχου ταλαντευόταν εντελώς αθόρυβα. Και η γυναίκα με τα λευκά μαλλιά και τα λαμπερά μάτια στην κορνιζαρισμένη φωτογραφία πάνω απ' το τζάκι γελούσε χωρίς ήχο. Ο χρόνος, που προφανώς είχε σταματήσει όταν ο Βέμπερ έμεινε χήρος, πριν από οχτώ χρόνια, είχε επιβάλει στα πάντα τη σιωπή και την ακινησία. Έμοιαζε αδύνατο να ξαναβγεί ποτέ έστω και μία νότα από εκείνο το πιάνο. Το διαμέρισμα ήταν στο ισόγειο μια παλιάς πολυκατοικίας στο Τέιεν, αλλά ο θόρυβος της κυκλοφορίας απέξω απλώς υπερτόνιζε τη σιωπή. Ο Βέμπερ κάθισε σε μία από τις πολυθρόνες προσεκτικά, σαν να επρόκειτο για έκτημα σε μουσείο.

«Ποτέ δεν βρήκαμε αποδεικτικά στοιχεία ότι ο Γκρέτε ήταν αναμειγμένος σε κάποια από τις ληστείες» τους είπε. «Ούτε μια κατάθεση από μάρτυρα ούτε ένα αποτύπωμα ούτε κανένα άλλο ίχνος για τη Σήμανση. Οι αναφορές τον εμφανίζουν μόνο ως ύποπτο».

«Μμ. Άρα, με δεδομένο ότι δεν θα τον κάρφωνε η Στίνε Γκρέτε, θα εξακολουθούσε να είναι ένας πολίτης με λευκό ποινικό μητρώο;»

«Ακριβώς. Μπισκοτάκια;»

Η Μπέτε αρνήθηκε ευγενικά.

Ο Βέμπερ είχε ρεπό, αλλά ο Χάρι επέμενε στο τηλέφωνο ότι έπρεπε να μιλήσουν επείγοντως. Και ενώ ήξερε ότι ο ειδικός της Σήμανσης δεν ήθελε να δέχεται επισκέψεις στο σπίτι του, αυτή τη φορά δυστυχώς δεν γινόταν αλλιώς.

«Ζητήσαμε από τον αστυνόμο υπηρεσίας στα εργαστήρια του Εγκληματολογικού να συγκρίνει το αποτύπωμα στο μπουκάλι της κόκα κόλα με αποτυπώματα από παλιότερες ληστείες, όπου ο βασικός ύποπτος ήταν ο Λεβ Γκρέτε» είπε η Μπέτε. «Τίποτε».

«Όπως σας εξήγησα» τόνισε ο Βέμπερ ελέγχοντας αν ήταν καλά κλεισμένο το καπάκι της κανάτας του καφέ «αποτυπώματα του Λεβ Γκρέτε δεν βρέθηκαν ποτέ σε τόπο εγκλήματος».

Η Μπέτε ξεφύλλισε τις σημειώσεις της. «Εσείς συμφωνείτε με τον Ράσκολ ότι ο Λεβ Γκρέτε είναι ο άνθρωπός μας;»

«Χμ. Γιατί όχι;» Ο ειδικός της Σήμανσης άρχισε να σερβίρει τον καφέ.

«Επειδή ποτέ δεν χρησιμοποίησε βία στις ληστείες για τις οποίες ήταν ύποπτος. Και επειδή το θύμα ήταν η γυναίκα του αδερφού του. Δολοφονία εν ψυχρώ επειδή κινδυνεύεις να αναγνωριστείς – δεν είναι κάπως αδύναμο κίνητρο για φόνο;»

Ο Βέμπερ σταμάτησε να αδειάζει καφέ στο φλιτζάνι και την κοίταξε. Εκείνη έριξε μια απορημένη ματιά στον Χάρι κι ο επιθεωρητής ανασήκωσε τους ώμους.

«Όχι» απάντησε ο ειδικός της Σήμανσης. Και συνέχισε να σερβίρει. Η Μπέτε κοκκίνισε.

«Ο συνάδελφος προέρχεται από την κλασική σχολή της έρευνας» εξήγησε ο Χάρι σχεδόν απολογητικά. «Είναι της άποψης ότι, εξ ορισμού, ο φόνος αποκλείει τα λογικά κίνητρα. Υπάρχουν απλώς βαθμίδες σύγχυσης που ορισμένες φορές έχουν μια κάποια λογική».

«Ακριβώς έτσι» συμφώνησε ο Βέμπερ αφήνοντας κάτω την κανάτα.

«Αναρωτιέμαι» είπε ο Χάρι «γιατί ο Λεβ Γκρέτε έφυγε από τη χώρα. αφού η αστυνομία δεν είχε κανένα στοιχείο εναντίον του».

Ο Βέμπερ τίναξε αόρατη σκόνη από το μπράτσο της πολυθρόνας. «Δεν ξέρω μετά βεβαιότητας».

«Μετά βεβαιότητας;»

Το λεπτό πορσελάνινο χερούλι χάθηκε ανάμεσα σε έναν φαρδύ, χοντρό αντίχειρα και έναν δείκτη κατακίτρινο από τη νικοτίνη όταν ο Βέμπερ σήκωσε το φλιτζάνι του. «Κυκλοφορούσε μια φήμη εκείνο τον καιρό. Χωρίς να θέλω να πω ότι ήταν βάσιμη. Είχε ακουστεί ότι δεν το έσκασε για να ξεφύγει από την αστυνομία. Εξαπλώθηκε η φήμη ότι στην τελευταία ληστεία κάτι δεν είχε πάει σύμφωνα με το σχέδιο. Ότι ο Γκρέτε είχε προδώσει τον συνεργάτη του».

«Με ποιον τρόπο;» ρώτησε η Μπέτε.

«Κανείς δεν ξέρει. Μερικοί έλεγαν ότι οδηγούσε το όχημα διαφυγής και την κοπάνησε όταν είδε την αστυνομία να φτάνει, αφήνοντας τον άλλον μέσα στην τράπεζα. Άλλοι έλεγαν ότι η ληστεία πέτυχε, αλλά ο Γκρέτε το έσκασε για το εξωτερικό παίρνοντας όλα τα λεφτά». Ο Βέμπερ ήπιε μια γουλιά καφέ και άφησε προσεκτικά το φλιτζάνι του στο πιατάκι. «Το ενδιαφέρον ερώτημα, σε σχέση με την υπόθεση που συζητάμε τώρα, ίσως δεν είναι το πώς, αλλά το ποιος. Ποιος ήταν ο άλλος;»

Ο Χάρι κοίταξε τον άντρα στα μάτια. «Θέλεις να πεις ότι ήταν...»

Ο έμπειρος ειδικός της Σήμανσης κούνησε το κεφάλι καταφατικά. Η Μπέτε και ο Χάρι αντάλλαξαν ματιές.

«Σκατά!» είπε ο Χάρι.

Η Μπέτε παρακολουθούσε τη ροή της κυκλοφορίας στα αριστερά της, περιμένοντας ταυτόχρονα ένα κενό στο ρεύμα των αυτοκινήτων που έρχονταν από τα δεξιά στην οδό Τέιεν. Η βροχή σφυροκοπούσε την οροφή του αυτοκινήτου. Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια. Ήξερε πως, αν αυτοσυγκεντρωνόταν, θα

μπορούσε να μετατρέψει το σφύριγμα των περαστικών αυτοκινήτων σε βουητό κυμάτων που έσκαγαν πάνω στην πλώρη του φέρι μποτ, όπως εκείνος στεκόταν κόντρα στη θαλασσινή αύρα κοιτώντας τους αφρούς και κρατώντας το χέρι του παππού του. Όμως δεν είχε τον χρόνο.

«Δηλαδή ο Ράσκολ έχει ανοιχτούς λογαριασμούς με τον Λεβ Γκρέτε» είπε ο Χάρι ανοίγοντας τα μάτια. «Και τον καρφώνει. Είναι πραγματικά ο Γκρέτε στο βίντεο ή απλώς ο Τσιγγάνος παίρνει το αίμα του πίσω; Ή μήπως είναι άλλο ένα από τα κόλπα του για να μας γελοιοποιήσει;»

«Ή, όπως είπε ο Βέμπερ, μια απλή φήμη;» συμπλήρωσε η Μπέτε. Έπαιζε ανυπόμονα ταμπούρλο με τα δάχτυλά της πάνω στο τιμόνι καθώς τα αυτοκίνητα συνέχιζαν να περνούν από τα δεξιά.

«Μπορεί να έχεις δίκιο» είπε ο Χάρι. «Αν ο Ράσκολ ήθελε απλώς να εκδικηθεί τον Γκρέτε, δεν χρειαζόταν τη βοήθεια της αστυνομίας. Και αν υποτεθεί ότι είναι απλώς φήμες, γιατί να καρφώσει τον Γκρέτε, αφού δεν το έκανε αυτός;»

«Μήπως ήταν μια παρόρμηση της στιγμής;»

Ο Χάρι απέρριψε την ιδέα. «Ο Ράσκολ χαράσσει στρατηγικές. Δεν θα επέλεγε λάθος άνθρωπο αν δεν είχε σοβαρό λόγο. Δεν είμαι σίγουρος ότι ο Εκτελεστής δουλεύει σόλο».

«Τι εννοείς;»

«Μπορεί κάποιος άλλος να οργάνωσε τις ληστείες. Τμήμα ενός δικτύου λαθραίας εισαγωγής όπλων. Ένα όχημα διαφυγής. Ένα διαμέρισμα για κρυψώνα. Ένας που θα εξαφανίσει ρούχα και όπλα μετά τη ληστεία. Ένας που θα αναλάβει το ξέπλυμα των χρημάτων».

«Ο Ράσκολ;»

«Αν ο Τσιγγάνος ήθελε να αποσπάσει την προσοχή μας από τον πραγματικό ένοχο, τι καλύτερο από το να μας βάλει να ψάχνουμε έναν ληστή που κανείς δεν ξέρει πού βρίσκεται, που μπορεί να είναι νεκρός εδώ και χρόνια ή να έχει εγκατασταθεί στο εξωτερικό με καινούργιο όνομα, έναν ύποπτο που ποτέ δεν

θα αποκλείσουμε από τις έρευνές μας; Πουλώντας μας ένα γλειφιτζούρι μακράς διαρκείας, μπορεί να μας βάλει να κυνηγάμε τον ίσκιο μας, αντί για τον άνθρωπό του».

«Νομίζεις πως λέει ψέματα;»

«Όλοι οι Τσιγγάνοι λένε ψέματα».

«Αλήθεια;»

«Ο ίδιος ο Ράσκολ το είπε».

«Τότε, έχει χιούμορ. Και γιατί να μην πει ψέματα και σ' εσένα, αφού λέει ψέματα σε όλους;»

Ο Χάρι δεν απάντησε.

«Επιτέλους, ένα κενό» είπε η Μπέτε πατώντας ελαφρά το γκάζι.

«Στάσου!» φώναξε ο Χάρι. «Μπες δεξιά. Στη Φίνμαρκ».

«Μάλιστα» υπάκουσε ενοχλημένη η Μπέτε και έστριψε στον δρόμο μπροστά από το πάρκο Τέιεν. «Πού ακριβώς πάμε;»

«Να κάνουμε μια επίσκεψη στον Τροντ Γκρέτε. στο σπίτι του».

Το δίχτυ στο γήπεδο του τένις είχε μαζευτεί. Και στο σπίτι του Γκρέτε δεν υπήρχε φως σε κανένα από τα παράθυρα.

«Δεν είναι μέσα» συμπέρανε η Μπέτε, αφού χτύπησαν και δεύτερη φορά το κουδούνι.

Την επόμενη στιγμή άνοιξε με έναν απότομο κρότο το παράθυρο της γειτόνισσας.

«Ο Τροντ είναι καλά τώρα» ακούστηκε η γνώριμη τρίλια από το ρυτιδωμένο πρόσωπο. Του Χάρι του φάνηκε ακόμα πιο ηλιοκαμένο από την τελευταία φορά που την είχαν δει. «Απλώς δεν ανοίγει σε κανέναν. Κρατήστε πατημένο το κουδούνι και θα έρθει».

Η Μπέτε πάτησε το κουδούνι για ένα, δύο δευτερόλεπτα και ακούστηκε ο τρομακτικός ήχος στο εσωτερικό του σπιτιού. Είδαν τη γειτόνισσα να κλείνει απότομα το παράθυρό της κι αμέσως μετά εμφανίστηκε απέναντί τους ένα κατάχλωμο πρόσωπο με τεράστιους μαύρους κύκλους κάτω από τα θολά, απαθή μά-

τια. Ο Τροντ Γκρέτε φορούσε μια κίτρινη ρόμπα και φαινόταν σαν να είχε μόλις σηκωθεί από το κρεβάτι, αφού είχε κοιμηθεί μια ολόκληρη εβδομάδα. Όμως και αυτή δεν του ήταν αρκετή. Χωρίς να πει λέξη, σήκωσε το χέρι και τους έκανε νόημα να περάσουν. Στο μικρό δάχτυλο του αριστερού χεριού του άστραψε στιγμιαία στο φως το διαμαντένιο δαχτυλίδι.

«Ο Λεβ πάντα ήταν διαφορετικός» είπε ο Τροντ. «Στα δεκαπέντε του είχε προσπαθήσει να σκοτώσει άνθρωπο».

Χαμογέλασε στο κενό σαν να ανακαλούσε μια αγαπημένη ανάμνηση.

«Ήταν σαν να είχαμε μοιράσει στα δύο όλα τα γονίδια που μας κληροδότησαν. Ότι δεν είχε εκείνος το είχα εγώ – και αντιστρόφως. Μεγαλώσαμε εδώ στην Ντισενγκρέντα, σ' ετούτο το σπίτι. Εκείνος ήταν θρύλος στη γειτονιά κι εγώ ήμουν απλώς το αδερφάκι του. Ένα από τα πρώτα πράγματα που θυμάμαι, μια εικόνα από τα χρόνια του δημοτικού, είναι τον αδερφό μου να κάνει ισορροπία στην κορυφή της στέγης στο διάλειμμα. Τέσσερις όροφοι ύψος και ούτε ένας από τους δασκάλους να μην τολμά να τον κατεβάσει. Εμείς στεκόμασταν από κάτω και ζητωκραυγάζαμε, ενώ ο Λεβ πήγαινε πέρα δώθε ισορροπώντας με τα χέρια ανοιχτά στα πλάγια. Είναι σαν να τον βλέπω ακόμη, με φόντο τον γαλανό ουρανό. Δεν τρόμαξα ούτε μια στιγμή. Δεν μου πέρασε καν από το μυαλό ότι ο αδερφός μου μπορεί να έπεφτε και να σκοτωνόταν. Νομίζω πως όλοι ένιωθαν το ίδιο. Ο Λεβ ήταν ο μόνος που τα έβαλε με τους αδερφούς Γκάουστεν από τις εργατικές πολυκατοικίες της λεωφόρου Τράβερ κι ας ήταν τουλάχιστον δύο χρόνια μεγαλύτεροί του και είχαν κάνει και σε αναμορφωτήριο. Ήταν δεκατεσσάρων ετών όταν πήρε κρυφά το αυτοκίνητο του μπαμπά, πήγε μέχρι το Λίλεστρεμ και γύρισε με ένα σακουλάκι Twist που είχε κλέψει από το περίπτερο του σταθμού. Ο μπαμπάς δεν κατάλαβε τίποτα. Και ο Λεβ έδωσε τις λιχουδιές σ' εμένα».

Ο Τροντ Γκρέτε έκανε μια προσπάθεια να γελάσει. Είχαν

καθίσει και οι τρεις γύρω από το τραπέζι. Ο Τροντ είχε φτιάξει κακάο. Πριν ρίξει τη σκόνη στο ζεστό νερό, στάθηκε με το κουταλάκι στο χέρι αρκετή ώρα κοιτώντας το τενεκεδένιο κουτάκι. Κάποιος είχε γράψει ΚΑΚΑΟ με μαύρο μαρκαδόρο πάνω στο αλουμίνιο. Ο γραφικός χαρακτήρας ήταν στρωτός, γυναικίος.

«Το χειρότερο ήταν ότι ο Λεβ θα μπορούσε να τα είχε καταφέρει πολύ καλά στη ζωή του» συνέχισε ο Τροντ. «Το πρόβλημα ήταν ότι τον κούραζαν όλα πολύ γρήγορα. Όλοι έλεγαν ότι ήταν το μεγαλύτερο ταλέντο στο ποδόσφαιρο που είχε περάσει από τη Σκείντ, αλλά όταν τον επέλεξαν για την εθνική νέων, εκείνος δεν μπήκε καν στον κόπο να εμφανιστεί. Στα δεκαπέντε του δανείστηκε μια κιθάρα και δύο μήνες αργότερα έπαιζε δικά του τραγούδια σε σχολικές παραστάσεις. Μετά τον κάλεσε κάποιος που τον έλεγαν Βόκταρ να παίξει σε ένα συγκρότημα στο Γκρόρουντ, αλλά ο Λεβ τούς απέρριψε γιατί δεν του φάνηκαν αρκετά καλοί. Ήταν ο τύπος που μπορούσε να κάνει τα πάντα. Θα μπορούσε να είχε τελειώσει πολύ άνετα το σχολείο με άριστα, αν έκανε τις εργασίες του και δεν την κοπανούσε συνέχεια». Το στόμα του Τροντ στράβωσε σε ένα λυπημένο χαμόγελο. «Με πλήρωνε με κλεμμένα για να αντιγράψω τον γραφικό χαρακτήρα του και να γράφω τις σχολικές εκθέσεις του αντί γι' αυτόν. Στο μάθημα των νορβηγικών τουλάχιστον ο βαθμός του ήταν εγγυημένος». Ο Τροντ γέλασε κι ύστερα σοβάρεψε πάλι. «Μετά βαρέθηκε την κιθάρα και άρχισε να κάνει παρέα με κάτι μεγαλύτερα παιδιά από το Όρβολ. Ποτέ του δεν κάθισε να σκεφτεί ότι ήταν επικίνδυνο να παρατάει τα πάντα. Πάντα υπήρχε κάτι άλλο, κάτι καλύτερο, κάτι πιο συναρπαστικό στην επόμενη στροφή».

«Ίσως ακουστεί λίγο ανόητη η ερώτηση, μια και είναι αδερφός σου, αλλά θα έλεγες ότι τον ήξερες καλά;» ρώτησε ο Χάρι.

Ο Τροντ το σκέφτηκε. «Δεν είναι καθόλου ανόητη ερώτηση. Ναι, μεγαλώσαμε μαζί. Ναι, ο Λεβ ήταν εξωστρεφής, διασκεδαστικός, ευχάριστος, και όλοι –αγόρια και κορίτσια– ήθελαν να τον κάνουν παρέα. Όμως στην πραγματικότητα ήταν ένας μο-

ναχικός λύκος. Κάποτε μου εξομολογήθηκε ότι δεν είχε ούτε έναν αληθινό φίλο, μόνο οπαδούς και γκόμενες. Ήταν πολλά αυτά που δεν ήξερα για τον αδερφό μου. Όπως τότε που ήρθαν οι Γκάουστεν στη γειτονιά για να μας πουλήσουν τσαμπουκά. Ήταν τρία αδέρφια, όλοι μεγαλύτεροι από τον Λεβ. Εγώ και τα άλλα παιδιά της γειτονιάς αλλάξαμε αμέσως δρόμο μόλις τους είδαμε. Εκείνος όμως έμεινε εκεί που ήταν. Επί πέντε χρόνια τις έτρωγε. Κι ύστερα, μια μέρα, ο μεγαλύτερος από τα τρία αδέρφια, ο Ρότζερ, ήρθε μόνος του. Εμείς την κοπανήσαμε όπως συνήθως. Όταν κρυφοκοίταξα από τη γωνία του σπιτιού, είδα τον Ρότζερ στο χώμα και τον Λεβ από πάνω του. Του είχε πατήσει τα χέρια με τα γόνατά του και κρατούσε με τα δύο χέρια ένα σουβλί. Πλησίασα για να δω. Εκτός από τις βαριές ανάσες τους, κανείς από τους δύο δεν έβγαζε λέξη. Και τότε πρόσεξα ότι ο Λεβ είχε μπήξει το σουβλί στο μάτι του Ρότζερ».

Η Μπέτε αναδεδύτηκε νευρικά στην καρέκλα της.

«Ο Λεβ ήταν απόλυτα συγκεντρωμένος, σαν να έκανε κάτι που απαιτούσε μεγάλη προσοχή και ακρίβεια. Μου φάνηκε ότι προσπαθούσε να του βγάλει το μάτι με το σουβλί. Ο Ρότζερ έβγαζε ματωμένα δάκρυα. Έτρεχαν από τη γωνία του ματιού του, κυλούσαν στο αυτί κι αποκεί στην ασφάλτο. Ήταν τόση η σιωπή γύρω, που ακουγόταν το αίμα να στάζει. Ταχ, ταχ, ταχ».

«Τι έκανες;» ρώτησε η Μπέτε.

«Εμετό. Δεν αντέχω καθόλου τη θέα του αίματος. Ζαλίζομαι, με πιάνει ναυτία». Τίναξε το κεφάλι. «Τότε ο Λεβ άφησε τον Ρότζερ και γύρισε στο σπίτι μαζί μου. Ο Ρότζερ το γλίτωσε το μάτι του τελικά, αλλά οι αδερφοί Γκάουστεν δεν εμφανίστηκαν ποτέ ξανά στα δικά μας λημέρια. Όμως, δεν θα ξεχάσω ποτέ την εικόνα του Λεβ με το σουβλί στο χέρι. Κάτι τέτοιες στιγμές σκεφτόμουν ότι ο μεγάλος μου αδερφός μερικές φορές γινόταν κάποιος άλλος, κάποιος που δεν γνώριζα, ένας ξένος που εμφανιζόταν καμιά φορά εντελώς αναπάντεχα. Δυστυχώς, αυτές οι επισκέψεις του ξένου έγιναν όλο και πιο συχνές ύστερα απ' αυτό το περιστατικό».

«Είπες ότι προσπάθησε να σκοτώσει κάποιον».

«Ήταν Κυριακή πρωί. Ο Λεβ πήρε μαζί του ένα μολύβι κι ένα γαλλικό κλειδί και κατέβηκε με το ποδήλατο σε μία από τις εναέριες διαβάσεις πεζών πάνω από τον Περιφερειακό. Τις ξέρετε αυτές τις διαβάσεις, έτσι δεν είναι; Είναι λίγο τρομακτικές, γιατί βαδίζεις πάνω σε τετράγωνα μεταλλικά πλέγματα απ' όπου βλέπεις την ασφαλτο, εφτά μέτρα κάτω. Όπως είπα, ήταν Κυριακή πρωί και δεν κυκλοφορούσε πολύς κόσμος. Λασκάρισε τα μπουλόνια σε ένα από τα πλέγματα αφήνοντας δύο βίδες στη μια πλευρά και βάζοντας για στήριγμα το μολύβι στη μια γωνία, κάτω από το πλέγμα. Μετά περίμενε. Αρχικά εμφανίστηκε μια κυρία που φαινόταν "φρεσκογαμημένη", όπως την αποκάλεσε. Καλοντυμένη, με τα μαλλιά της ανακατωμένα, βλαστημώντας και κουτσαίνοντας με ένα σπασμένο ταχούνι από γόβα στίλετο». Ο Τροντ γέλασε σιγανά. «Αν και δεκαπεντάχρονος, ο Λεβ τα κατάφερνε καλά και σ' αυτό». Έφερε την κούπα με το κακάο στα χείλη του και κοίταξε έξω από το παράθυρο της κουζίνας, έκπληκτος ξαφνικά. Ένα απορριμματοφόρο ήταν σταματημένο μπροστά από τους κάδους των σκουπιδιών πίσω από τους συμπιεστές όγκου απορριμμάτων. «Δεύτερα είναι σήμερα;»

«Όχι» απάντησε ο Χάρι, που δεν είχε αγγίξει το κακάο του. «Τι συνέβη στην κυρία;»

«Υπήρχαν δύο σειρές πλέγματα. Αυτή έπιασε την αριστερή. Ατυχία, είπε ο Λεβ. Θα προτιμούσε αυτή παρά τον άλλον. Αυτόν που ήρθε μετά. Και πήγε να περάσει από τη δεξιά πλευρά. Λόγω του μολυβιού στη γωνία, το χαλαρό πλέγμα ήταν λίγο ανασηκωμένο σε σχέση με τα υπόλοιπα. Ο αδερφός μου νόμιζε ότι ο άντρας είχε καταλάβει τον κίνδυνο γιατί προχωρούσε όλο και πιο αργά όσο πλησίαζε. Τη στιγμή που ήταν έτοιμος να κάνει το τελευταίο βήμα φάνηκε σαν να κοκάλωσε στον αέρα».

Ο Τροντ κούνησε αργά το κεφάλι ενώ παρακολουθούσε το απορριμματοφόρο να μασά μουγκρίζοντας όλα τα σκουπίδια της γειτονιάς.

«Με το που πάτησε κάτω το πόδι του, το πλέγμα άνοιξε σαν καταπακτή. Όπως αυτές κάτω από την κρεμάλα. Ο άνθρωπος έσπασε και τα δύο του πόδια από την πτώση. Αν δεν ήταν Κυριακή πρωί, θα τον είχαν κάνει λιώμα τα περαστικά αυτοκίνητα. Ατυχία, είπε ο Λεβ».

«Το είπε και στην αστυνομία;» ρώτησε ο Χάρι.

«Στην αστυνομία. ναι» απάντησε ο Τροντ κοιτάζοντας αψηρημένα την κούπα του. «Ήρθαν έπειτα από δύο μέρες. Τους άνοιξα εγώ. Με ρώτησαν αν το ποδήλατο απέξω ανήκε σε κάποιον από το σπίτι. Απάντησε καταφατικά. Όπως αποδείχτηκε, κάποιος είχε δει τον Λεβ να απομακρύνεται από την εναέρια διάβαση με το ποδήλατο και είχε δώσει περιγραφή του ποδηλάτου και ενός αγοριού με κόκκινο τζάκετ. Τότε τους έδειξε το πουπουλένιο τζάκετ που φορούσε εκείνη τη μέρα ο Λεβ».

«Κάρφωσες τον αδερφό σου;» ρώτησε ο Χάρι.

Ο Τροντ αναστέναξε. «Τους είπα ότι ήταν δικό μου το ποδήλατο. Και το τζάκετ. Ο Λεβ κι εγώ μοιάζαμε αρκετά».

«Γιατί στην ευχή το έκανες αυτό;»

«Γιατί εγώ ήμουν ακόμη δεκατεσσάρων και δεν μπορούσαν να μου κάνουν τίποτα. Ο Λεβ θα κατέληγε στο αναμορφωτήριο, όπου ήταν και ο Ρότζερ Γκάουστεν».

«Και τι είπαν η μητέρα σου και ο πατέρας σου;»

«Τι να πουν; Όλοι ήξεραν ότι το είχε κάνει ο Λεβ. Αυτός ήταν ο προβληματικός που έκλεβε τους περιπτεράδες και πετούσε πέτρες, ενώ εγώ ήμουν το καλό, ευγενικό αγοράκι που μελετούσε τα μαθήματά του και βοηθούσε τις ηλικιωμένες κυρίες να περάσουν τον δρόμο. Το επεισόδιο δεν ξανασυζητήθηκε ποτέ».

Η Μπέτε ξερόβηξε. «Τίνος ιδέα ήταν να φορτωθείς εσύ το φταιξιμο;»

«Δική μου. Αγαπούσα τον Λεβ περισσότερο απ' οποιονδήποτε άλλο στη γη. Και αφού η υπόθεση έχει κλείσει πια, μπορώ να το πω. Η αλήθεια είναι...» Ο Τροντ χαμογέλασε στο κενό. «Μερικές φορές ευχόμουν να ήμουν πραγματικά εγώ αυτός που είχε τολμήσει να το κάνει».

Ο Χάρι και η Μπέτε έπαιζαν αφηρημένα με τις κούπες τους χωρίς να μιλάνε. Ο επιθεωρητής αναρωτιόταν ποιος από τους δύο θα αναλάμβανε να κάνει τις ερωτήσεις. Αν ήταν τώρα η Έλεν μαζί του, θα το ήξεραν από ένστικτο.

«Πού...» ξεκίνησαν να λένε και οι δύο ταυτόχρονα. Ο Τροντ τούς κοίταξε πεταρίζοντας τα βλέφαρά του. Ο Χάρι ένευσε στην Μπέτε να συνεχίσει.

«Πού είναι τώρα ο αδερφός σου;»

«Πού... είναι ο Λεβ;» Ο Τροντ τούς κοίταξε κατάπληκτος.

«Ναι» είπε η Μπέτε. «Ξέρουμε ότι λείπει εδώ και καιρό».

Ο Γκρέτε απευθύνθηκε στον Χάρι. «Δεν μου είπατε ότι θα μιλούσαμε για τον Λεβ». Ο τόνος του ήταν καθαρά επιτιμητικός.

«Σου είπαμε ότι θέλουμε να μιλήσουμε για το έναν και για το άλλον» αποκρίθηκε ο Χάρι. «Τελειώσαμε με τον έναν. ας έρθουμε τώρα στο άλλον».

Ο Τροντ πετάχτηκε από την καρέκλα του, άρπαξε τα φλιτζάνια, τα πήγε στον νεροχύτη και έχυσε το κακάο. «Μα ο Λεβ... Στο κάτω κάτω είναι... Τι σχέση έχει αυτός με...»

«Ίσως καμία» είπε ο Χάρι. «Αν έχει, θα θέλαμε να μας βοηθήσεις να τον αποκλείσουμε από τις έρευνές μας».

«Ο αδερφός μου δεν βρίσκεται καν στη Νορβηγία» αποκρίθηκε με θυμό ο Τροντ και στράφηκε προς την πλευρά τους.

Η Μπέτε και ο Χάρι κοιτάχτηκαν.

«Πού βρίσκεται;» ζήτησε να μάθει ο επιθεωρητής.

Ο Τροντ δίστασε ένα δέκατο του δευτερολέπτου παραπάνω απ' ό,τι θα έπρεπε πριν απαντήσει: «Δεν ξέρω».

Ο επιθεωρητής ακολούθησε με το βλέμμα το κίτρινο απορριμματοφόρο που περνούσε έξω από το παράθυρο. «Δεν είσαι καλός στα ψέματα, έτσι;»

Η απάντηση που πήρε ήταν ένα άκαμπτο βλέμμα.

«Μμ» έκανε ο Χάρι. «Ίσως πάει πολύ να περιμένουμε να μας βοηθήσεις να βρούμε τον αδερφό σου. Από την άλλη πλευρά, αυτή που δολοφονήθηκε ήταν η γυναίκα σου. Και υπάρχει

μάρτυρας που υπέδειξε τον αδερφό σου ως δολοφόνο της». Λέγοντας την τελευταία λέξη σήκωσε τα μάτια προς τον Τροντ και είδε το μήλο του Αδάμ στον λαιμό του να ανεβοκατεβαίνει απότομα. Στη βαριά σιωπή που ακολούθησε ακουγόταν μόνο ένα ραδιόφωνο να παίζει από το διπλανό σπίτι.

Ο Χάρι έβηξε. «Λοιπόν, αν υπάρχει κάτι που θα μπορούσες να μας πεις, θα το εκτιμήσουμε πάρα πολύ».

Ο άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

Έμειναν λίγο ακόμη σιωπηλοί κι ύστερα ο επιθεωρητής σηκώθηκε. «Καλώς. Ξέρεις πού θα μας βρεις αν σκεφτείς οτιδήποτε».

Έξω στα σκαλοπάτια του σπιτιού, ο Τροντ δεν έδειχνε τόσο κουρασμένος όσο όταν τους άνοιξε την πόρτα. Με μάτια που έτσουζαν από την κούραση, ο Χάρι κοίταξε τον ήλιο που πρόβαλλε ανάμεσα από δύο σύννεφα χαμηλά στον ουρανό.

«Καταλαβαίνω ότι δεν σου είναι εύκολο, Τροντ, αλλά ίσως είναι καιρός να βγάλεις επιτέλους το κόκκινο τζάκετ».

Ο άντρας δεν του απάντησε. Βγαίνοντας από το πάρκινγκ, πήραν μαζί τους μια τελευταία εικόνα του: ο Τροντ ακίνητος στο σκαλοπάτι να παίζει αφηρημένα με το διαμαντένιο δαχτυλίδι στο μικρό του δάχτυλο και ένα ηλιοκαμένο πρόσωπο γεμάτο ρυτίδες να κρυφοκοιτάζει πίσω από το τζάμι του διπλανού σπιτιού.

Το βράδυ τα σύννεφα σκόρπισαν. Γυρίζοντας στο σπίτι από του Σρέντερ, ο Χάρι σταμάτησε στην κορυφή της ανηφόρας στην οδό Ντόβρε και κοίταξε ψηλά. Αστέρια λαμπύριζαν σε έναν ασέληνο ουρανό. Ένα από τα φωτεινά σημεία ήταν αεροπλάνο που κατευθυνόταν βόρεια προς το αεροδρόμιο Γκάρντεμοεν. Το νεφέλωμα Κεφαλή του Αλόγου ήταν στον αστερισμό του Ωρίωνα. Κεφαλή του Αλόγου. Ποιος του είχε πει κάτι για ένα κεφάλι αλόγου; Μήπως η Άννα;

Μόλις μπήκε στο διαμέρισμά του, άναψε την τηλεόραση για να δει τις ειδήσεις στο NRK. Ηρωικές ιστορίες για αμερικανούς πυροσβέστες. Την ξανάκλεισε. Μια αντρική φωνή ούρλιαζε το

όνομα μιας γυναίκας κάτω στον δρόμο. Ακουγόταν μεθυσμένη. Ο Χάρι έφαξε τις τσέπες του να βρει το χαρτάκι όπου είχε σημειώσει το καινούργιο νούμερο της Ράκελ και ανακάλυψε ότι είχε ακόμη το κλειδί με τα αρχικά ΑΑ. Το έβαλε στο βάθος του συρταριού στο τραπεζάκι του τηλεφώνου πριν σχηματίσει το νούμερο. Δεν απάντησε κανείς. Όταν σε λίγο χτύπησε το τηλέφωνο, ήταν σχεδόν σίγουρος ότι θα ήταν η Ράκελ. Ήταν ο Έισταϊν από μια γραμμή όλο παράσιτα.

«Δεν φαντάζεσαι πώς οδηγάνε εδώ, φίλε! Γάμησέ τα!»

«Δεν χρειάζεται να φωνάζεις, Έισταϊν».

«Θα με σκοτώσουν στον δρόμο, γαμώτο! Πήρα ένα ταξί από το Σαρμ αλ-Σεϊχ. Ωραίο ταξίδι, σκέφτηκα, μέσα στην έρημο, όλο ευθεία, καθόλου κίνηση. Μέγα λάθος! Μόνο ένα σου λέω, είναι θαύμα που ζω. Άσε τη ζέστη! Και πού ν' ακούσεις τις ακρίδες εδώ – ή μήπως είναι τριζόνια της ερήμου; Δεν έχω ξανακούσει τόσο φιλό τερέτισμα στη ζωή μου. Να σου τρυπάει το κρανίο, ανυπόφορο! Όμως το νερό είναι εκπληκτικό. Εκπληκτικό! Πεντακάθαρο, γαλαζοπράσινο. Σε θερμοκρασία σώματος, δεν το αισθάνεσαι καν. Χτες βγήκα από τη θάλασσα και δεν ήμουν σίγουρος αν είχα βουτήξει...»

«Παράτα τη θερμοκρασία της θάλασσας, Έισταϊν. Βρήκες τον σέρβερ;»

«Και ναι και όχι».

«Τι πάει να πει αυτό;»

Ο Χάρι δεν πήρε απάντηση. Τη συνομιλία τους διέκοψε μια συζήτηση που ξεκίνησε στην άλλη άκρη της γραμμής. Ο επιθεωρητής έπιασε μόνο αποσπάσματα, όπως «το αφεντικό» και «λεφτά».

«Χάρι; Συγγνώμη, αλλά ο τύπος εδώ έχει παρανοήσει. Κι εγώ, εδώ που τα λέμε. Καταραμένη ζέστη, αυτή φταίει! Νομίζω ότι βρήκα τον σέρβερ. Βέβαια, πάντα υπάρχει η πιθανότητα να προσπαθήσουν να μου τη φέρουν, αλλά αύριο θα δω την τοποθεσία και θα συναντήσω προσωπικά το αφεντικό. Τρία λεπτά στο πληκτρολόγιο και θα ξέρω αν είναι η σωστή διεύθυν-

ση. Ελπίζω. Θα σε ξαναπάρω αύριο. Πρέπει να δεις τα μαχαίρια που έχουν αυτοί οι βεδουίνοι...»

Το γέλιο του Έισταϊν ακούστηκε κούφιο.

Το τελευταίο πράγμα που έκανε ο Χάρι πριν σβήσει το φως ήταν να συμβουλευτεί την εγκυκλοπαίδεια. Το νεφέλωμα Κεφαλή του Αλόγου ήταν ένα σκοτεινό σύννεφο. Λίγα πράγματα ήταν γνωστά γι' αυτό, όπως και για τον αστερισμό του Ωρίωνα, εκτός από το ότι θεωρείται ένας από τους ωραιότερους αστερισμούς. Ο Ωρίων ήταν μία από τις μορφές της ελληνικής μυθολογίας, γιος του Ποσειδώνα και σπουδαίος κυνηγός. Τον αποπλάνησε η Ηώ, γι' αυτό και η θεά Άρτεμη τον σκότωσε πάνω στον ερωτικό παροξυσμό του. Ο Χάρι έπεσε να κοιμηθεί με την αίσθηση ότι κάποιος τον σκεφτόταν.

Όταν άνοιξε τα μάτια το επόμενο πρωί, είχε την αίσθηση ότι το μυαλό του είχε σκορπίσει στους τέσσερις ανέμους: κομμάτια κι αποσπάσματα σκέψεων και φευγαλέες εικόνες από σκηνές μισοξεχασμένες. Σαν κάποιος να είχε κάνει άνω κάτω τον εγκέφαλό του και όσα υπήρχαν εκεί μέσα, όμορφα τακτοποιημένα σε συρτάρια και ντουλάπια, βρίσκονταν τώρα σκορπισμένα στο πάτωμα. Πρέπει να είχε δει όνειρα. Το τηλέφωνο στο χολ χτυπούσε, χτυπούσε και δεν έλεγε να σταματήσει. Ο Χάρι σηκώθηκε με το ζόρι από το κρεβάτι του. Ήταν και πάλι ο Έισταϊν. Από ένα γραφείο στο Ελ Τορ.

«Έχουμε πρόβλημα» του είπε.

Σάο Πάολο

Τα χείλη και το στόμα του Ράσκολ σχημάτισαν ένα φιλικό χαμόγελο. Ωστόσο, ήταν αδύνατο να πεις με βεβαιότητα αν ήταν πραγματικά φιλικό ή όχι. Ο Χάρι υπέθεσε το δεύτερο.

«Λοιπόν. Έχεις έναν φίλο στην Αίγυπτο που ψάχνει έναν αριθμό τηλεφώνου» είπε ο κρατούμενος. Ο επιθεωρητής και πάλι δεν μπόρεσε να ερμηνεύσει αν ο τόνος της φωνής του ήταν σαρκαστικός ή καθαρά πρακτικός.

«Στο Ελ Τορ» διευκρίνισε τρίβοντας την παλάμη του στο μπράτσο της καρέκλας. Αισθανόταν έντονη δυσφορία, όχι όμως επειδή βρισκόταν και πάλι στο αποστειωμένο δωμάτιο επισκέψεων. Περισσότερο ο λόγος που τον είχε φέρει εκεί τον έκανε να νιώθει άσχημα. Είχε εξετάσει όλες τις πιθανές επιλογές: Να πάρει προσωπικό δάνειο. Να τα αποκαλύψει όλα στον Μπγιάρνε Μέλερ. Να πουλήσει το Ford Escort στο συνεργείο όπου το πήγαινε πάντα για επισκευή. Όμως αυτή ήταν η μόνη ρεαλιστική πιθανότητα, η μόνη λογική οδός. Ήταν σκέτη παράνοια.

«Δεν πρόκειται για έναν οποιονδήποτε αριθμό τηλεφώνου» συνέχισε «αλλά γι' αυτόν που θα μας οδηγήσει στον πελάτη που μου στέλνει τα ηλεκτρονικά μηνύματα. Τα μηνύματα που αποδεικνύουν ότι ξέρει λεπτομέρειες σχετικά με τον θάνατο της Άννας, τις οποίες δεν θα γνώριζε αν δεν ήταν παρών λίγο πριν πεθάνει εκείνη».

«Και ο φίλος σου ισχυρίζεται ότι οι κάτοχοι του ISP τού ζήτησαν εξήντα χιλιάδες αιγυπτιακές λίρες. Που μας κάνει;»

«Περίπου εκατόν είκοσι χιλιάδες κορόνες».

«Τις οποίες νομίζεις ότι θα πρέπει να δώσω εγώ;»

«Δεν νομίζω τίποτα. Απλώς σου λέω πώς έχει η κατάσταση. Αυτοί ζητούν λεφτά κι εγώ δεν τα έχω».

Ο Ράσκολ πέρασε αργά το δάχτυλό του από το πάνω χέιλος του. «Και γιατί θα έπρεπε να είναι δικό μου πρόβλημα αυτό. Χάρι; Κάναμε μια συμφωνία και από την πλευρά μου την τήρησα».

«Θα την τηρήσω κι εγώ, απλώς θα μου πάρει περισσότερο χρόνο χωρίς λεφτά».

Ο κρατούμενος κούνησε το κεφάλι δεξιά αριστερά, άνοιξε τα χέρια και μουρμούρισε κάτι που ο επιθεωρητής υπέθεσε ότι ήταν στη γλώσσα των Ρομά. Ο Έισταϊν είχε ακουστεί απελπισμένος στο τηλέφωνο. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι είχαν βρει τον σωστό σέρβερ, είπε. Με τη διαφορά ότι εκείνος είχε φανταστεί μια σκουριασμένη αντίκα μέσα σε ένα παράπηγμα από λαμαρίνα, μισοπεθαμένη μεν, αλλά ακόμη λειτουργική, και έναν τύπο με κελεμπία και τουρμπάνι που θα ζητούσε για αντάλλαγμα τρεις καμήλες και ένα πακέτο αμερικάνικα τσιγάρα. Αντί γι' αυτά, είχε μπει σε έναν σύγχρονο χώρο με κλιματισμό, όπου ο νεαρός κοστούμαρισμένος Αιγύπτιος πίσω από το ξύλινο γραφείο τον είχε κοιτάξει από πάνω μέχρι κάτω, πίσω από ένα ζευγάρι γυαλιά με ασημένιο σκελετό, και του είχε δηλώσει πως η τιμή ήταν «αδιαπραγμάτευτη». Η πληρωμή θα έπρεπε να γίνει σε μη ανιχνεύσιμα χαρτονομίσματα και η προσφορά θα ίσχυε για τρεις μέρες.

«Να υποθέσω ότι έχεις αναλογιστεί τις συνέπειες σε περίπτωση που διαρρεύσει ότι πήρες χρήματα από κάποιον σαν κι εμένα στο πλαίσιο της δουλειάς σου».

«Δεν είναι στο πλαίσιο της δουλειάς μου» είπε ο Χάρι.

Ο Ράσκολ έτριψε χαλαρά τα αυτιά του με τις παλάμες. «Ο Σουν Τζου λέει πως, όταν δεν ελέγχεις τα γεγονότα, ελέγχουν αυτά εσένα. Εσύ δεν έχεις κανέναν έλεγχο στα γεγονότα. Σπιούνε. Αυτό σημαίνει ότι τα έχεις κάνει θάλασσα. Δεν μου αρέσουν οι άνθρωποι που πελαγώνουν. Γι' αυτό, έχω μια άλλη πρόταση. Ας απλοποιήσουμε τα πράγματα και για τους δυο μας. Μου δίνεις το όνομα αυτού του ανθρώπου και κανονίζω εγώ τα υπόλοιπα».

«Όχι!» Ο Χάρι χτύπησε με δύναμη το χέρι στο τραπέζι. «Δεν θέλω να στείλεις τους γορίλλες σου να τον σπάσουν στο ξύλο. Θέλω να τον δω στη φυλακή».

«Με εκπλήσσεις, Σπιούνε. Αν έχω καταλάβει σωστά, βρίσκεσαι σε πολύ δύσκολη θέση. Γιατί να μην αποδοθεί η δικαιοσύνη όσο το δυνατό πιο ανώδυνα για όλους;»

«Όχι βεντέτα. Αυτή ήταν εξαρχής η συμφωνία μας».

Ο κρατούμενος χαμογέλασε. «Είσαι σκληρό καρύδι. Χόλε. Μ' αρέσεις. Και σέβομαι τις συμφωνίες. Τώρα όμως αρχίζεις να μου τα χαλάς. Πώς μπορώ να είμαι σίγουρος ότι είναι ο σωστός άνθρωπος;»

«Σου έδωσα την ευκαιρία να ελέγξεις αν το κλειδί που βρήκα στο σαλέ του ήταν ολόιδιο με της Άννας».

«Και τώρα ξανάρχεσαι σ' εμένα για βοήθεια. Επομένως, πρέπει να μου δώσεις και κάτι άλλο».

Ο Χάρι ξεροκατάπιε. «Όταν βρήκαμε την Άννα, είχε μια φωτογραφία στο παπούτσι της».

«Συνέχισε».

«Η θεωρία μου είναι ότι πρόλαβε να τη βάλει κρυφά πριν την πυροβολήσει ο δολοφόνος. Είναι μια φωτογραφία της οικογένειάς του».

«Μόνο αυτό;»

«Ναι».

Ο Τσιγγάνος κούνησε αρνητικά το κεφάλι, κοίταξε τον Χάρι κι ύστερα επανέλαβε το ίδιο νεύμα.

«Δεν ξέρω ποιος είναι ο πιο χαζός εδώ. Εσύ που δεν βλέπεις ότι ο φίλος σου σε δουλεύει. Ο φίλος σου που νομίζει πως θα μπορέσει να κρυφτεί αφού θα μου έχει φάει λεφτά». Αναστέναξε βαθιά. «Ή εγώ που θα σου τα δώσω».

Ο επιθεωρητής πίστευε ότι θα αισθανόταν χαρά ή έστω μια κάποια ανακούφιση. Αντίθετα, ένιωσε τον κόμπο στο στομάχι του να μεγαλώνει. «Τι χρειάζεται να ξέρεις;»

«Μόνο το όνομα του φίλου σου και την τράπεζα απ' όπου θα σηκώσει τα χρήματα στην Αίγυπτο».

«Θα τα έχεις σε μία ώρα». Ο Χάρι σηκώθηκε.

Ο Ράσκολ έτριψε τους καρπούς του σαν να του είχε μόλις βγάλει τις χειροπέδες. «Ελπίζω να μη νομίζεις ότι με καταλαβαίνεις, Σπιούνε» είπε χαμηλόφωνα χωρίς να σηκώσει τα μάτια.

Ο Χάρι σταμάτησε απότομα. «Τι εννοείς;»

«Είμαι Τσιγγάνος. Ο κόσμος μου είναι ένας κόσμος αντίστροφος. Ξέρεις πώς λέγεται ο Θεός στα ρομανί;»

«Όχι».

«Ντεβέλ. Διάβολος. Περίεργο δεν είναι; Όταν πουλάς την ψυχή σου. Σπιούνε, καλό είναι να ξέρεις τουλάχιστον σε ποιον την πουλάς».

Ο Χάλβορσεν είχε την εντύπωση ότι ο Χάρι ήταν εξαντλημένος.

«Με ποια έννοια “εξαντλημένος”;» ρώτησε εκείνος και έγγειρε πίσω στην καρέκλα του γραφείου του. «Ή μάλλον, άσε».

Όταν ο Χάλβορσεν τον ρώτησε πώς πάνε τα πράγματα και ο Χάρι τού ζήτησε να του διευκρινίσει με ποια έννοια «πάνε», ο Χάλβορσεν απλώς αναστέναξε και έφυγε από το γραφείο για να δοκιμάσει την τύχη του στου Έλμερ.

Ο Χάρι κάλεσε τον αριθμό που του είχε δώσει η Ράκελ, αλλά άκουσε πάλι τη ρώσικη φωνή για την οποία υπέθετε ότι σε γενικές γραμμές τον πληροφορούσε ότι γάβγιζε σε λάθος δέντρο. Έτσι, τηλεφώνησε στον Μπιγιάρνε Μέλερ και προσπάθησε να δώσει, στο αφεντικό του τουλάχιστον, την αντίθετη εντύπωση. Εκείνος όμως δεν φάνηκε να πείθεται.

«Περιμένω ν' ακούσω καλά νέα, Χάρι. Όχι αναφορές για το πώς περνάς τον καιρό σου».

Η Μπέτε πέρασε για να του πει ότι είχε ξαναδεί το βίντεο άλλες δέκα φορές και δεν είχε πλέον καμιά αμφιβολία ότι ο Εκτελεστής και η Στίνε Γκρέτε γνωρίζονταν καλά. «Νομίζω ότι το τελευταίο πράγμα που της ψιθυρίζει είναι ότι θα πεθάνει. Φαίνεται στο βλέμμα της. Προκλητικό και τρομαγμένο μαζί, όπως στις πολεμικές ταινίες όταν οι αντιστασιακοί είναι στημένοι στον τοίχο για εκτέλεση».

Σιωπή.

«Χάαα-ρμ;» Η Μπέτε κούνησε το χέρι της μπροστά στα μάτια του. «Φαίνεσαι εξαντλημένος» του είπε.

Ο επιθεωρητής τηλεφώνησε στον Άουνε.

«Χάρι Χόλε. Πώς αντιδρά ένας άνθρωπος όταν ξέρει ότι θα εκτελεστεί;»

Ο ψυχολόγος κάγχασε. «Συγκεντρώνεται απόλυτα. Στον χρόνο».

«Τρομάζει; Πανικοβάλλεται;»

«Εξαρτάται. Για τι είδους εκτέλεση μιλάμε;»

«Για δημόσια εκτέλεση. Μέσα σε τράπεζα».

«Κατάλαβα. Σε ξαναπαίρνω σε δύο λεπτά».

Ο Χάρι κοίταζε συνεχώς το ρολόι του ενώ περίμενε. Στα εκατόν είκοσι δευτερόλεπτα χτύπησε το τηλέφωνο.

«Η διαδικασία του θανάτου, ακριβώς όπως και η διαδικασία της γέννησης, είναι μια υπόθεση άκρως προσωπική» τον πληροφόρησε ο Άουνε. «Ο λόγος που σ' αυτές τις καταστάσεις οι άνθρωποι κυριεύονται από ενστικτώδη επιθυμία να κρυφτούν δεν είναι το ότι αισθάνονται εκτεθειμένοι σωματικά. Το να πεθάνεις μπροστά σε άλλους, όπως συμβαίνει σε μια δημόσια εκτέλεση, είναι διπλή τιμωρία, γιατί προσβάλλεται η προσωπική συστολή του θύματος με τον πιο ωμό τρόπο. Είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους οι δημόσιες εκτελέσεις θεωρούνταν ότι είχαν πιο αποτρεπτικό αποτέλεσμα για τον πληθυσμό απ' ό,τι μια εκτέλεση στη μοναξιά του κελιού. Έγιναν κάποιες παραχωρήσεις, ωστόσο, και οι εκτελεστές υποχρεώθηκαν να έχουν καλυμμένο το πρόσωπό τους. Όχι, όπως πολλοί πιστεύουν, για να μη γίνει γνωστή η ταυτότητα του δημίου – όλοι το ήξεραν πως ήταν ο χασάπης της πόλης ή ο σχοινοποιός. Η κουκούλα καθιερώθηκε από ευαισθησία προς τον καταδικασμένο, ώστε να μην αισθάνεται το πρόσωπο ενός ξένου τόσο κοντά στο δικό του τη στιγμή του θανάτου του».

«Μμ. Ο ληστής φορούσε κουκούλα».

«Η χρήση μασκών αποτελεί ολόκληρο πεδίο έρευνας στην

ψυχολογία. Παραδείγματος χάριν, η σύγχρονη άποψη ότι η μάσκα στερεί από το άτομο την ελευθερία έκφρασης μπορεί κάλλιστα να αναστραφεί. Η μάσκα αποπροσωποποιεί το άτομο με τρόπο που του προσφέρει ελευθερία έκφρασης. Αλλιώς, πού θα μπορούσε να αποδοθεί η τόση δημοτικότητα των μπαλ μασκέ κατά τη βικτοριανή εποχή ή η εκτεταμένη χρήση μασκών στα σεξουαλικά παιχνίδια; Από την άλλη πλευρά, βέβαια, ένας ληστής τράπεζας χρειάζεται να καλύψει το πρόσωπό του για πολύ πιο πρακτικούς λόγους».

«Ίσως».

«Ίσως;»

«Δεν ξέρω» αναστέναξε ο Χάρι.

«Ακούγεται...»

«Κουρασμένος. Τα λέμε».

Η θέση του επιθεωρητή πάνω στην υδρόγειο απομακρυνόταν όλο και περισσότερο από τον ήλιο και τα απογεύματα γίνονταν όλο και πιο σκοτεινά, έρχονταν όλο και νωρίτερα κάθε μέρα που περνούσε. Τα λεμόνια στο καφάσι έξω απ' το μαγαζί του Άλι γυάλιζαν σαν μικρά κατακίτρινα αστέρια και μια αθόρυβη ψιλή βροχή έπεφτε όταν ο Χάρι ανέβηκε την οδό Σοφίε. Είχε περάσει το απόγευμα κανονίζοντας τη μεταφορά των χρημάτων στο Ελ Τορ. Όχι πως ήταν καμιά σπουδαία δουλειά. Μίλησε με τον Έισταϊν, πήρε τον αριθμό διαβατηρίου του και τη διεύθυνση μιας τράπεζας δίπλα στο ξενοδοχείο όπου έμενε και στη συνέχεια κάλεσε το τηλεφωνικό κέντρο της φυλακής για να τον συνδέσουν με την εφημερίδα των κρατουμένων Το Φάντασμα που Επιστρέφει, όπου ο Ράσκολ έγραφε ένα άρθρο για τον Σουν Τζου. Μετά ήταν απλώς θέμα αναμονής.

Ο Χάρι είχε φτάσει στην εξώπορτα της πολυκατοικίας και ετοιμαζόταν να βγάλει τα κλειδιά του όταν άκουσε ελαφρό ποδοβολητό στο πεζοδρόμιο πίσω του. Δεν στράφηκε.

Μέχρι που άκουσε το γρύλισμα.

Στην πραγματικότητα δεν αιφνιδιάστηκε. Όταν ανάβεις τη

φωτιά κάτω από μια χύτρα ατμού, ξέρεις πως κάτι θα συμβεί αργά ή γρήγορα.

Η μουσούδα του σκύλου, μαύρη σαν τη νύχτα, έκανε να φαντάζουν κατάλευκα τα γυμνά δόντια του. Το ασθενικό φως της λάμπας πάνω από την είσοδο της μικρής πολυκατοικίας έπεφτε σε ένα λεπτό ρυάκι σάλιου που κυλούσε από έναν πελώριο κυνόδοντα κάνοντάς το να λαμπυρίζει.

«Κάτω!» ακούστηκε μια γνώριμη φωνή μέσα από τις σκιές, ακριβώς στην είσοδο του γκαράζ στην απέναντι πλευρά του στενού ήσυχου δρόμου. Το ροτβάιλερ κατέβασε απρόθυμα τα φαρδιά, μυώδη καπούλια του πάνω στην υγρή άσφαλτο, αλλά εκείνα τα γυαλιστερά καφέ μάτια, ό,τι πιο αντίθετο από «αγαθά σκυλίσια μάτια» θα μπορούσε να φανταστεί κανείς, δεν άφησαν ούτε στιγμή τον Χάρι.

Η σκιά ενός κασκέτου έπεφτε στο πρόσωπο του άντρα που πλησίαζε.

«Καλησπέρα, Χάρι. Φοβάσαι τα σκυλιά;»

Ο επιθεωρητής κοίταξε τα ανοιχτά σαγόνια μπροστά του. Μια άσχετη, ασήμαντη γνώση αναδύθηκε στην επιφάνεια του μυαλού του. Οι Ρωμαίοι είχαν χρησιμοποιήσει τους προγόνους του ροτβάιλερ όταν κατακτούσαν την Ευρώπη. «Όχι. Τι θέλεις;»

«Να σου κάνω μια προσφορά. Μια προσφορά για... πώς το λένε;»

«Δεν πειράζει. άσε. Κάνε μου την προσφορά σου, Άλμπου.»

«Αναχωχή». Ο Άρνε ανέβασε το γείσο του κασκέτου του με ένα τίναγμα του χεριού. Δοκίμασε το αφοπλιστικό, παιδιάστικο χαμόγελο, αλλά δεν του βγήκε όπως τις άλλες φορές. «Μείνε μακριά από μένα και θα μείνω κι εγώ μακριά από σένα».

«Ενδιαφέρον. Αλλιώς, τι θα μπορούσες να μου κάνεις, Άλμπου;»

Ο άντρας έδειξε με το κεφάλι του το ροτβάιλερ, που δεν ήταν πια καθισμένο στα πίσω πόδια του, αλλά συσπειρωμένο και έτοιμο να ορμήσει. «Έχω κι εγώ τις μεθόδους μου. Και δεν μου λείπουν τα μέσα».

«Μμ». Ο Χάρι πασπάτευε την τσέπη του για το πακέτο με τα τσιγάρα και σταμάτησε αμέσως όταν το γρύλισμα έγινε άκρως απειλητικό. «Φαίνεσαι εξαντλημένος, Άλμπου. Σε κούρασε όλη αυτή η τρεχάλα;»

Ο άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Δεν είμαι εγώ που τρέχω, Χάρι. Εσύ τρέχεις».

«Αλήθεια; Αόριστες απειλές προς αστυνομικό σε δημόσιο χώρο. Εγώ αυτό το αποκαλώ δείγμα κούρασης. Γιατί δεν θέλεις πια να παίζουμε;»

«Να παίζουμε; Έτσι το βλέπεις εσύ; Σαν να παίζεις “Γκρι-νιάρη” με τη μοίρα των άλλων;»

Ο επιθεωρητής διέκρινε τον θυμό στο βλέμμα του Άρνε. Είδε και κάτι άλλο: Πώς έτρεμε το πιγούνι του και πώς φούσκωναν οι φλέβες στους κροτάφους και στο μέτωπό του. Κι αυτό ήταν απελπισία.

«Έχεις καταλάβει τι μου έκανες;» ρώτησε σχεδόν ψιθυριστά ο άντρας έχοντας εγκαταλείψει πια την προσπάθεια να χαμογελάσει. «Με παράτησε. Πήρε... τα παιδιά και έφυγε. Για μια ασήμαντη, παλιά ιστορία. Η Άννα δεν σήμαινε τίποτα για μένα πια».

Ο Άρνε έκανε ένα βήμα προς την πλευρά του Χάρι. «Με την Άννα γνωριστήκαμε όταν ένας φίλος μου με ξεναγούσε στην γκαλερί του κι εκείνη έτυχε να βρίσκεται εκεί για να δείξει τη δουλειά της. Αγόρασα δύο πίνακές της. ούτε κι εγώ ξέρω γιατί. Της είπα ότι τους προόριζα για το γραφείο μου. Φυσικά, δεν τους κρέμασα ποτέ. Όταν πήγα την άλλη μέρα να τους παραλάβω, πιάσαμε την κουβέντα και ξαφνικά την κάλεσα σε γεύμα. Και μετά σε δείπνο. Και δύο εβδομάδες αργότερα για ένα Σαββατοκύριακο στο Βερολίνο. Τα πράγματα ξέφυγαν από τον έλεγχο. Κόλλησα και δεν έκανα καν προσπάθεια να απαχιστρωθώ. Μέχρι που η σύζυγός μου ανακάλυψε τι έτρεχε και απείλησε να με χωρίσει».

Η φωνή του είχε αρχίσει να τρέμει.

«Έδωσα τον λόγο μου στη Βίγκντις ότι ήταν μια περαστική τρέλα. ένα ανόητο ξεμυάλισμα που το παθαίνουν καμιά φορά

οι άντρες της ηλικίας μου όταν γνωρίζουν μια κοπέλα. Μια νεαρή γυναίκα που τους θυμίζει πώς ήταν κάποτε. Πώς είναι να είσαι νέος, δυνατός και χωρίς δεσμεύσεις. Όμως δεν είσαι πια. Αδέσμευτος, τουλάχιστον. Όταν κάνεις κι εσύ παιδιά, θα καταλάβεις...»

Η φωνή του ράγισε και βαριανάσανε μια δυο φορές. Έχωσε τα χέρια στις τσέπες του πανωφοριού του και συνέχισε.

«Η Άννα ήταν παθιασμένη στον έρωτα. Στα όρια του αφύσικου. Σαν να μην ήθελε να τελειώσει ποτέ. Έπρεπε κυριολεκτικά να την ξεκολλάω από πάνω μου κάθε φορά. Μια νύχτα μου κατέστρεψε ένα σακάκι καθώς προσπαθούσα να βγω από την πόρτα. Μου είχε μιλήσει για το πώς ένιωθε όταν την παρατήρησε. Είχε γίνει κομμάτια».

Ο Χάρι ήταν πολύ έκπληκτος για να μπορέσει να απαντήσει.

«Μάλλον τη λυπήθηκα. υποθέτω» συνέχισε ο Άλμπου. «Αλλιώς δεν θα δεχόμουν να τη συναντήσω ξανά. Της ξεκαθάρισα πως όλα είχαν τελειώσει μεταξύ μας, αλλά είπε ότι ήθελε να μου επιστρέψει κάποια πράγματά μου. Πού να ήξερα ότι θα εμφανιζόσουν εσύ και κάτι ασήμαντο θα φούσκωνε παίρνοντας ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Ότι εσύ θα το έκανες να φανεί σαν εγώ και η Άννα να... συνεχίσαμε από εκεί που είχαμε σταματήσει». Έσκυψε το κεφάλι. «Η Βίγκνις δεν με πιστεύει. Λέει ότι δεν θα μπορέσει να με εμπιστευτεί ποτέ ξανά. Όχι για δεύτερη φορά».

Ο Άλμπου σήκωσε απότομα το κεφάλι και ο Χάρι είδε την απελπισία στα μάτια του. «Μου πήρες το μόνο πράγμα που είχα. Χόλε. Η Βίγκνις και τα παιδιά ήταν το μόνο που μου είχε απομείνει. Δεν ξέρω αν μπορώ να τους ξαναφέρω πίσω». Ο πόνος παραμόρφωνε τα χαρακτηριστικά του.

Ο Χάρι σκέφτηκε πάλι τη χύτρα ατμού. Έτοιμη να εκραγεί ανά πάσα στιγμή.

«Η μόνη πιθανότητα που έχω είναι αν εσύ... Αν εσύ δεν...»

Ο επιθεωρητής αντέδρασε ενστικτωδώς όταν είδε το χέρι του Άλμπου να κινείται μέσα στην τσέπη του. Έριξε μια δυνατή

κλοτσιά που βρήκε τον άντρα στα πλάγια του μηρού και τον έστειλε γονατιστό στο πεζοδρόμιο. Ταυτόχρονα σήκωσε το δεξί του χέρι λυγισμένο και το έβαλε ασπίδα μπροστά στη μουςούδα του ροτβάιλερ που του όρμησε. Άκουσε το ύφασμα να σκίζεται και ένωσε δόντια να τρυπούν το δέρμα του και να μπήγονται στη σάρκα. Έλπιζε ο σκύλος να κλείσει τα σαγόνια του, αλλά το πανέξυπνο καθαрма τον άφησε. Ο Χάρι στόχευσε με μια κλοτσιά τον μαύρο όγκο από σφιχτούς μυς και αστόχησε. Άκουσε τα νύχια του σκύλου να ξύνουν την ασφαλτο καθώς έπαιρνε φόρα και είδε τα ανοιχτά σαγόνια να έρχονται καταπάνω του. Κάποιος του είχε πει ότι τα ροτβάιλερ, από ηλικία μόλις τριών εβδομάδων, ξέρουν ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να σκοτώσεις κάτι ζωντανό είναι να του σκίσεις τον λαιμό και τώρα η φονική μηχανή των εβδομήντα κιλών είχε περάσει το φράγμα των χεριών του. Ο Χάρι εκμεταλλεύτηκε τη φόρα που είχε από την κλοτσιά για να κάνει περιστροφή επιτόπου. Έτσι, όταν έκλεισαν ξανά τα σαγόνια του σκύλου, δεν βρέθηκαν στον λαιμό του αλλά πίσω στο σβέρκο του. Όχι πως αυτό σήμαινε ότι την είχε γλιτώσει. Σήκωσε και τα δυο του χέρια προς τα πίσω, έπιασε την πάνω σιαγόνα του σκύλου με το ένα, την κάτω με το άλλο και τράβηξε με όση δύναμη είχε. Όμως, αντί να ανοίξουν, τα σαγόνια του σκύλου έσφιξαν μερικά χιλιοστά ακόμα πάνω στον αυχένα του. Ο Χάρι ένωθε τους μυς και τους τένοντες του ζώου σαν ατσάλινα σύρματα κάτω από τα δάχτυλά του. Τινάχτηκε με όλη του τη δύναμη προς τα πίσω και ρίχτηκε πάνω στον τοίχο. Άκουσε τα πλευρά του σκύλου να τρίζουν, αλλά τα σαγόνια δεν υποχώρησαν. Τον έπιασε πανικός. Είχε ακούσει πως τα σαγόνια της ύαινας εξακολουθούν να μένουν κλειδωμένα γύρω από τον λαιμό του λιονταριού πολλή ώρα αφότου οι λέαινες την έχουν κάνει κομμάτια. Ένωσε το αίμα του ζεστό να κυλάει στην πλάτη του κάτω από το μπλουζάκι και διαπίστωσε ότι ήταν πεσμένος στα γόνατα. Είχε χαθεί κάθε λογική; Πού ήταν όλοι; Η οδός Σοφίε ήταν ένας ήσυχος δρόμος, αλλά ο Χάρι ποτέ άλλοτε δεν τον θυμόταν τόσο έρημο. Τότε κατάλαβε πως

όλα είχαν γίνει αθόρυβα. Ούτε φωνές ούτε γαβγίσματα, μόνο ο ήχος της σάρκας πάνω σε σάρκα και ο ήχος της σάρκας που σκίζεται. Προσπάθησε να φωνάξει, αλλά από το στόμα του δεν ακούστηκε τίποτα. Το οπτικό πεδίο του άρχισε να σκοτεινιάζει στην περιφέρεια. Ήξερε ότι πιεζόταν κάποια αρτηρία του κι ότι η όρασή του γινόταν... τούνελ, γιατί δεν έφτανε αρκετό αίμα στον εγκέφαλο. Τα κίτρινα λεμόνια έξω από το μαγαζί του Άλι έχαναν τη γυαλάδα τους. Κάτι μαύρο, επίπεδο, υγρό και άκαμπτο υψώθηκε ξαφνικά και έσκασε πάνω στο πρόσωπό του. Ένιωσε γεύση από χαλίκια και πίσσα στο στόμα του. Από πολύ μακριά άκουσε τη φωνή του Άλμπου: «Πίσω!».

Η πίεση γύρω από τον λαιμό του χαλάρωσε.

Η θέση του Χάρι πάνω στη γη απομακρύνθηκε εντελώς από τον ήλιο και υπήρχε πια μόνο μαύρο σκοτάδι όταν άκουσε κάποιον να τον ρωτά: «Είσαι ζωντανός; Μ' ακούς;».

Ύστερα ένα μεταλλικό κλικ δίπλα στ' αυτί του. Κάτι από όπλο. Το κλείστρο;

«Φου...» Ένα βαθύ ρέψιμο κι ύστερα το πλατάγισμα του εμετού πάνω στην ασφαλτο. Κι άλλα μεταλλικά κλικ. Το σήκωμα της ασφάλειας... σε λίγα δευτερόλεπτα θα είχαν τελειώσει όλα. Αυτό ήταν, λοιπόν. Ούτε απελπισία ούτε φόβος ούτε καν λύπη. Μόνο ανακούφιση. Δεν είχε και πολλά να αφήσει πίσω του. Ο Άλμπου δεν βιαζόταν. Του άφηνε χρόνο να συνειδητοποιήσει ότι υπήρχε κάτι τελικά. Κάτι που άφηνε πίσω. Γέμιζε τα πνευμόνια του αέρα. Το δίκτυο των αρτηριών απορρόφησε το οξυγόνο και το έστειλε στον εγκέφαλό του.

«Ωραία. Τώρα...» άρχισε να λέει η φωνή, αλλά σταμάτησε απότομα καθώς η κόψη της παλάμης του Χάρι χτύπησε με δύναμη τον λάρυγγα.

Ο επιθεωρητής σηκώθηκε στα γόνατα. Δεν του είχε απομείνει πολλή δύναμη. Προσπάθησε να ανακτήσει τις αισθήσεις του περιμένοντας το τελειωτικό χτύπημα. Πέρασε ένα δευτερόλεπτο. Δύο δευτερόλεπτα. Τρία. Η μπόχα του εμετού γέμιζε τα ρουθούνια του. Οι λάμπες του δρόμου ψηλά εμφανίστηκαν ξα-

νά στο οπτικό πεδίο του. Ο δρόμος ήταν έρημος. Δεν φαινόταν ψυχή. Εκτός από έναν άντρα με σκούρο μπλε πουπουλένιο τζάκετ, από τον γιακά του οποίου ξεπρόβαλλε κάτι που έμοιαζε με σακάκι πιτζάμας. Αυτός ήταν που έκανε σαν να πνίγεται. Κάτι μεταλλικό γυάλισε κάτω απ' το φως της λάμπας. Δεν ήταν όπλο τελικά. Ήταν αναπτήρας. Και μόνο τότε κατάλαβε ο Χάρι ότι ο άντρας δίπλα του δεν ήταν ο Άρνε Άλμπου. Ήταν ο Τροντ Γκρέτε.

Με μια μεγάλη κούπα καυτό τσάι στο χέρι, ο επιθεωρητής πλησίασε στο τραπέζι της κουζίνας απέναντι από τον Τροντ, που η αναπνοή του ήταν ακόμη πνιχτή και ασθματική και τα έντρομα μάτια του είχαν γουρλώσει μέσα στις κόγχες τους. Όσο για τον ίδιο, ένιωθε έντονη ζαλάδα και τάση για εμετό και οι πληγές στον αυχένα του δονούνταν από δυνατά κύματα πόνου σαν εγκαύματα.

«Πιες» είπε ο Χάρι. «Έχω στύψει ένα ολόκληρο λεμόνι. Χαλαρώνει τους μυς και θα μπορέσεις να αναπνεύσεις πιο εύκολα».

Ο άντρας υπάκουσε. Προς μεγάλη έκπληξη του επιθεωρητή, το ζεστό τσάι βοήθησε τον Τροντ. Έπειτα από μερικές γουλιές και κάνα δυο κρίσεις βήχα, το χρώμα άρχισε να επιστρέφει στο πανιασμένο του πρόσωπο.

Από το στόμα του Τροντ ξεχύθηκε ένας θόρυβος λες και έκανε γαργάρα.

«Συγγνώμη;» Ο Χάρι σωριάστηκε στη δεύτερη καρέκλα της κουζίνας.

«Φαίνεσαι χάλια».

Ο επιθεωρητής χαμογέλασε και ψηλάφισε την πετσέτα που είχε τυλίξει γύρω από τον λαιμό του. Είχε μουλιάσει ήδη από το αίμα. «Γι' αυτό ξέρασες μόλις με είδες;»

«Δεν αντέχω τη θέα του αίματος» εξήγησε ο Τροντ. «Με πιάνει...» Στριφογύρισε τις κόρες των ματιών του.

«Θα μπορούσε να είναι χειρότερα. Μου έσωσες το τομάρι».

Ο άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Ήμουν πολύ μα-

κρια όταν σε είδα. Απλώς φώναξα. Δεν ξέρω αν ήταν αυτό που τον έκανε να μαζέψει τον σκύλο. Συγγνώμη, δεν πήρα αριθμό πινακίδας, αλλά είδα ότι έφυγαν με ένα τζιπ Cherokee».

Ο Χάρι έκανε μια βαριεστημένη κίνηση με το χέρι. «Ξέρω ποιος ήταν».

«Ναι;»

«Θεωρείται ύποπτος σε μια έρευνα. Όμως, ίσως πρέπει να μου εξηγήσεις τι δουλειά είχες εσύ εδώ γύρω, Γκρέτε».

Ο άντρας έπαιξε αμήχανα με την κούπα του. «Πρέπει οπωσδήποτε να πας στα επείγοντα για να φροντίσουν το τραύμα σου».

«Θα το σκεφτώ. Εσύ τα σκέφτηκες λίγο καλύτερα τα πράγματα από την τελευταία φορά που μιλήσαμε;»

Ο Τροντ κούνησε το κεφάλι αργά, καταφατικά.

«Και σε ποιο συμπέρασμα κατέληξες;»

«Δεν μπορώ να τον βοηθήσω πια». Ο Χάρι δεν ήταν σίγουρος αν έφταιγε μόνο το χτύπημα στο λαρύγγι για το ότι ο Τροντ ψιθύρισε με τόση δυσκολία την τελευταία φράση.

«Πού βρίσκεται ο αδερφός σου, λοιπόν;»

«Θέλω να του το πεις ότι σου το είπα εγώ. Θα καταλάβει».

«Εντάξει».

«Στο Πόρτο Σεγκούρο».

«Αχά».

«Είναι μια πόλη στη Βραζιλία».

Ο Χάρι σούφρωσε τη μύτη του. «Μάλιστα. Και πώς θα τον βρούμε;»

«Μου είπε απλώς ότι έχει ένα σπίτι εκεί. Δεν θέλησε να μου δώσει διεύθυνση ούτε τηλέφωνο».

«Γιατί; Αφού δεν είναι καταζητούμενος».

«Δεν είμαι σίγουρος αν ισχύει αυτό». Ο Τροντ ήπιε μια γουλιά τσάι. «Τέλος πάντων, μου είπε ότι είναι καλύτερα να μην ξέρω πού μένει».

«Μμ. Είναι μεγάλη πόλη;»

«Περίπου ένα εκατομμύριο. όπως μου είπε ο Λεβ».

«Μάλιστα. Έχεις τίποτ' άλλο; Κάποιον που να τον ξέρει και πιθανώς να έχει τη διεύθυνσή του;»

Ο Τροντ δίστασε προς στιγμήν πριν κουνήσει αρνητικά το κεφάλι.

«Λέγε» είπε ο Χάρι.

«Ο Λεβ κι εγώ πήγαμε για καφέ την τελευταία φορά που βρεθήκαμε στο Όσλο. Μου είπε ότι ο καφές ήταν ακόμα χειρότερος απ' ό,τι τον θυμόταν. Είπε ότι αυτός είχε συνηθίσει να πίνει καφεζίνιο σε ένα τοπικό άχβα».

«Άχβα; Έτσι δεν λένε το καφεنعίο στα αραβικά;»

«Σωστά. Ο καφεζίνιο είναι ένα είδος δυνατού βραζιλιάνικου εσπρέσο. Ο Λεβ είπε ότι πηγαίνει εκεί κάθε μέρα. Πίνει καφέ, καπνίζει ναργιλέ και παίζει ντόμινο με τον Σύριο ιδιοκτήτη του καφενεείου, με τον οποίο έχουν γίνει φιλαράκια. Θυμάμαι το όνομα: Μοχάμεντ Άλι, όπως ο πυγμαχός».

«Και άλλα πενήντα εκατομμύρια Άραβες. Σου είπε ο αδερφός σου πώς λέγεται το καφεنعίο;»

«Μπορεί, αλλά δεν θυμάμαι. Δεν πρέπει να υπάρχουν και τόσο πολλά άχβα σε μια βραζιλιάνικη πόλη, έτσι δεν είναι;»

«Ίσως όχι». Ο Χάρι το σκέφτηκε. Σίγουρα ήταν μια βάσιμη πληροφορία για να στηριχτεί. Πήγε να πιάσει το μέτωπό του, αλλά όταν έκανε να σηκώσει το χέρι του, ο πόνος στο σβέροχο του τον καθήλωσε.

«Μια τελευταία ερώτηση. Γκρέτε. Τι σε έκανε να αποφασίσεις να μου τα αποκαλύψεις αυτά;»

Η κούπα του Τροντ διέγραψε μερικά κυκλάκια πάνω στο τραπέζι. «Ξέρω ότι ήταν εδώ, στο Όσλο».

Ο Χάρι ένιωσε την πετσέτα σαν παλαμάρι γύρω από τον λαιμό του. «Πώς το ξέρεις;»

Ο άντρας έξυσε αρκετή ώρα το πιγούνι του πριν απαντήσει. «Είχαμε να μιλήσουμε πάνω από δύο χρόνια. Εντελώς ξαφνικά μου τηλεφώνησε και μου είπε ότι βρίσκεται στην πόλη. Συναντηθήκαμε σε ένα καφέ και τα είπαμε. Πολλή ώρα. Έτσι προέκυψε και η κουβέντα για τον καφέ».

«Πότε έγιναν αυτά;»

«Τρεις μέρες πριν από τη ληστεία στην τράπεζα».

«Για τι πράγμα μιλήσατε;»

«Για όλα. Και για τίποτα. Όταν ξέρεις κάποιον τόσα χρόνια, τα μεγάλα και σημαντικά γίνονται συχνά τόσο μεγάλα, ώστε καταλήγεις να κουβεντιάζεις μόνο για μικροπράγματα. Για... τις τριανταφυλλιές του γέρου σου και άλλα τέτοια».

«Τι είδους μεγάλα πράγματα;»

«Πράγματα που έχουν γίνει και θα ήταν καλύτερα να μην είχαν γίνει. Που ειπώθηκαν και θα ήταν καλύτερα να μην έχουν ειπωθεί».

«Οπότε μιλήσατε για τις τριανταφυλλιές».

«Τις φροντίζω εγώ από τότε που έμεινε σ' εμάς το σπίτι. Εκεί μεγαλώσαμε ο Λεβ κι εγώ. Εκεί ήθελα να μεγαλώσουν και τα παιδιά μου». Δάγκωσε τα χείλη του. Η ματιά του έμεινε καρφωμένη στο λευκό και πράσινο καρό τραπεζομάντιλο, το μόνο πράγμα που είχε πάρει ο Χάρι από το πατρικό του όταν πέθανε η μητέρα του.

«Δεν σου μίλησε καθόλου για καμιά ληστεία;»

Ο Τροντ κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Αντιλαμβάνεσαι, φυσικά, ότι ήταν ήδη σχεδιασμένη. Ότι επρόκειτο να χτυπηθεί η τράπεζα όπου δούλευε η γυναίκα σου».

Ο άντρας άφησε έναν βαθύ στεναγμό. «Αν ήταν έτσι, ίσως να το είχα μάθει και μπορεί να το είχα εμποδίσει. Βλέπεις, ο Λεβ τρελαινόταν να μου μιλά για τα κατορθώματά του. Έβρισκε αντίγραφα από τα βίντεο των ληστειών που τα φύλαγε στη σοφίτα του στην Ντισενγκρέντα και με καλούσε κάθε τόσο και επέμενε να τα δούμε μαζί. Να δω πόσο έξυπνο αδερφό έχω. Όταν παντρεύτηκα τη Στίνε και έπιασα δουλειά, του ξεκαθάρισα ότι δεν ήθελα πια να μαθαίνω τα σχέδιά του. Θα με έφερνε σε πολύ δύσκολη θέση».

«Μμ. Επομένως, δεν ήξερε ότι η Στίνε δούλευε στην τράπεζα;»

«Του είχα πει ότι η γυναίκα μου δούλευε στη Nordea, αλλά όχι και σε ποιο υποκατάστημα, δεν νομίζω».

«Γνωρίζονταν όμως;»

«Ναι, είχαν συναντηθεί μερικές φορές. Σε μια δυο οικογενειακές συγκεντρώσεις. Του Λεβ ποτέ δεν του άρεσαν αυτά».

«Πώς τα πήγαιναν μεταξύ τους;»

«Κοίτα, ο Λεβ μπορεί να γίνει πολύ γοητευτικός όταν θέλει». Ο Τροντ χαμογέλασε θλιμμένα. «Όπως σου είπα, πήραμε ένα σετ γονιδίων και το μοιράσαμε στα δύο. Χάρηκα που μπήκε στον κόπο να της δείξει τον καλό εαυτό του. Και επειδή της είχα πει πώς φερόταν ο αδερφός μου σε ανθρώπους που δεν συμπαθούσε, η στάση του την κολάκεψε. Την πρώτη φορά που ήρθε η Στίνε στο σπίτι μας την έβγαλε βόλτα στη γειτονιά και της έδειξε όλα τα μέρη όπου παίζαμε παιδιά».

«Όχι και την εναέρια διάβαση πεζών, να υποθέσω;»

«Όχι αυτό, όχι». Ο Τροντ σήκωσε τα χέρια μπροστά στο πρόσωπό του και τα παρατήρησε σκεπτικός. «Όμως, μη νομίσεις πως το έκανε για να προφυλάξει τον εαυτό του. Ο Λεβ χαίροταν να μιλά για όλα τα κακά πράγματα που είχε κάνει στη ζωή του. Το έκανε επειδή ήξερε ότι εγώ δεν ήθελα να μάθει η Στίνε ότι είχα έναν αδερφό σαν αυτόν».

«Μμ. Είσαι σίγουρος ότι δεν τον παρουσιάζεις με πιο ευγενή αισθήματα απ' ό,τι αξίζει;»

Ο άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Ο Λεβ είχε μια φωτεινή και μια σκοτεινή πλευρά. Όπως όλοι μας. Θα πέθαινε γι' αυτούς που αγαπά».

«Όχι στη φυλακή όμως;»

Άνοιξε το στόμα, αλλά δεν βγήκε καμιά απάντηση. Το ένα μάτι του έπαιζε νευρικά. Ο Χάρι αναστέναξε και σηκώθηκε. «Πρέπει να πάρω ταξί και να πάω στα Επείγοντα».

«Έχω εγώ αυτοκίνητο» πρότεινε ο Τροντ.

Η μηχανή γουργούριζε απαλά. Ο επιβουρητής κοίταζε αφηρημένα τα φώτα του δρόμου να γλιστρούν στον μαύρο ουρανό της

νύχτας, το ταμπλό, το διαμάντι που γυάλιζε στο μικρό δάχτυλο του Τροντ πάνω στο τιμόνι του αυτοκινήτου.

«Μου είπες ψέματα για το δαχτυλίδι που φοράς» μουρμούρισε. «Αυτό το διαμάντι είναι πολύ μικρό για να κοστίζει τριάντα χιλιάδες. Υπολογίζω ότι σου κόστισε γύρω στις πέντε και το αγόρασες για τη Στίνε από κάποιο κοσμηματοπωλείο του Όσλο. Καλά δεν τα λέω;»

Ο Τροντ κατένευσε.

«Στο Σάο Πάολο συνάντησες τον Λεβ. έτσι; Για εκείνον ήταν τα λεφτά».

Ο άντρας κούνησε και πάλι καταφατικά το κεφάλι.

«Αρκετά για να του φτάσουν να ζήσει για ένα διάστημα. Αρκετά για ένα αεροπορικό εισιτήριο όταν αποφάσισε να γυρίσει στο Όσλο για να κάνει την καινούργια δουλειά».

Ο άντρας δεν απάντησε.

«Ο Λεβ είναι ακόμη στο Όσλο» ψιθύρισε ο Χάρι. «Θέλω το κινητό του».

«Ξέρεις κάτι;» Ο Τροντ πήρε προσεκτικά τη στροφή δεξιά, δίπλα στην πλατεία Αλεξάντερ Χίελαντ. «Χτες βράδυ είδα στον ύπνο μου ότι η Στίνε ήρθε στο δωμάτιό μου και μου μίλησε. Ήταν ντυμένη άγγελος. Όχι αληθινός άγγελος, αλλά με εκείνες τις στολές του καρναβαλιού. Μου είπε πως δεν έχει θέση εκεί πάνω. Και όταν ξύπνησα, ήρθε στον νου μου ο Λεβ. Τον θυμήθηκα καθισμένο στην κορυφή της στέγης του σχολείου να κουνά τα πόδια στο κενό, ενώ εμείς μπαίναμε στην τάξη για την επόμενη ώρα. Ο Λεβ ήταν μια κουκκίδα με φόντο τον ουρανό, αλλά θυμάμαι τι σκέφτηκα. Η θέση του ήταν εκεί πάνω».

Μπαξίς

Τρεις άνθρωποι βρίσκονταν στο γραφείο του Ίβαρσον: ο ίδιος ο επικεφαλής, καθισμένος στην πολυθρόνα πίσω από το άψογα τακτοποιημένο γραφείο του, η Μπέτε και ο Χάρι σε δύο ελαφρά χαμηλότερες καρέκλες. Το κόλπο με τις χαμηλές καρέκλες ήταν μια πασίγνωστη τεχνική επίδειξης ισχύος και θα μπορούσε να συγχωρεθεί όποιος τυχόν τη θεωρούσε ξεπερασμένη, ωστόσο ο Ίβαρσον είχε άλλη άποψη. Σύμφωνα με τη δική του εμπειρία, οι βασικές τεχνικές ήταν αξεπέραστες.

Ο Χάρι είχε γείρει την καρέκλα του στα πίσω πόδια για να μπορεί να κοιτάζει έξω από το παράθυρο. Η θέα περιλάμβανε και το ξενοδοχείο Πλάζα. Μεγάλα, φουσκωμένα σύννεφα περνούσαν πάνω από τον γυάλινο πύργο και την πόλη χωρίς να αφήνουν βροχή. Ο επιθεωρητής δεν είχε κοιμηθεί καθόλου, αν και είχε πάρει παυσίπονα μετά τον αντιτετανικό ορό που του έκαναν στο νοσοκομείο. Η εξήγηση που έδωσε στους συναδέλφους του, ότι του είχε επιτεθεί αδέσποτος σκύλος, ήταν αρκετά αυθεντική για να είναι πιστευτή και αρκετά κοντά στην αλήθεια για να μπορεί να την υποστηρίξει. Ο λαιμός του ήταν πρησμένος και ο σφιχτός επίδεσμος του προκαλούσε φαγούρα. Ήξερε πόσο θα τον πονούσε έτσι και γύριζε το κεφάλι προς την πλευρά του Ίβαρσον, ο οποίος μιλούσε τώρα. Ήξερε επίσης ότι δεν θα έστρεφε το κεφάλι ακόμα κι αν δεν πονούσε.

«Αν κατάλαβα καλά, θέλετε δύο αεροπορικά εισιτήρια για Βραζιλία προκειμένου να πάτε και να τον αναζητήσετε εκεί;» ρώτησε ο Ίβαρσον σκουπίζοντας αόρατη σκόνη από την επιφά-

νεια του γραφείου και παριστάνοντας ότι προσπαθούσε να πνίξει ένα χαμόγελο. «Ενώ ο Εκτελεστής, κατά κοινή πεποίθηση, ληστεύει τράπεζες εδώ στο Όσλο αυτό τον καιρό;»

«Δεν ξέρουμε πού βρίσκεται στο Όσλο» αποκρίθηκε η Μπέτε. «Ή αν βρίσκεται στο Όσλο. Ελπίζουμε ότι θα μπορέσουμε να εντοπίσουμε το σπίτι του στο Πόρτο Σεγκούρο για το οποίο μίλησε ο αδερφός του. Εάν το βρούμε, θα εντοπίσουμε και τα δακτυλικά του αποτυπώματα. Και αν ταιριάζουν με αυτά στο μπουκάλι της κόκα κόλα, θα έχουμε στα χέρια μας καταδικαστικά αποδεικτικά στοιχεία. Γι' αυτό και μόνο αξίζει το ταξίδι».

«Σοβαρά; Και τι αποτυπώματα είναι αυτά που τα έχετε μόνο οι εσείς και κανένας άλλος;»

Η γυναίκα προσπάθησε μάταια να συναντήσει το βλέμμα του Χάρι. Ξεροκατάπιε αμήχανα. «Εφόσον κρίθηκε σκόπιμο να διεξαγάγουμε χωριστή, ανεξάρτητη έρευνα, αποφασίσαμε να το κρατήσουμε για μας. Μέχρι νεωτέρας εντολής».

«Αγαπητή Μπέτε» άρχισε να λέει ο Ίβαρσον. «Είπες “για μας”. αλλά εγώ ακούω μόνο Χάρι Χόλε εδώ. Εκτιμώ την προθυμία του να υποστηρίξει τη μέθοδο που πρότεινα, αλλά δεν πρέπει να αφήνουμε τους κανόνες να εμποδίζουν τα αποτελέσματα που μπορούμε να επιτύχουμε από κοινού, ως ομάδα. Επαναλαμβάνω, λοιπόν: Ποια αποτυπώματα;»

Η Μπέτε έριξε στον Χάρι μια απελπισμένη ματιά.

«Χόλε;» ρώτησε ο Ίβαρσον.

«Εμείς έτσι θα το κάνουμε» αποκρίθηκε ο Χάρι. «Μέχρι νεωτέρας εντολής».

«Όπως θέλεις» είπε ο Ίβαρσον. «Όμως το ταξίδι ξεχάστε το. Θα πρέπει να συνεννοηθείτε με την αστυνομία της Βραζιλίας για να σας επιτραπεί να πάρετε αποτυπώματα».

Η Μπέτε έβηξε διακριτικά. «Επικοινωνήσαμε. Θα πρέπει να καταθέσουμε γραπτή αίτηση μέσω του διοικητή της αστυνομίας στην επαρχία της Μπαϊά και να προσλάβουμε έναν τοπικό δικηγόρο για να μας εκπροσωπεί προκειμένου να εκδοθεί ένταλμα. Το πρόσωπο με το οποίο μίλησα μου είπε ότι, από την εμπειρία

του, χωρίς διασυνδέσεις στη βραζιλιάνικη γραφειοκρατία κάτι τέτοιο μπορεί να πάρει από δύο μήνες μέχρι δύο χρόνια».

«Έχουμε κλείσει θέσεις στην αυριανή πτήση» ανακοίνωσε ο Χάρι κοιτώντας εξεταστικά τα νύχια του. «Ποια είναι η απόφασή σου;»

Ο Ίβαρσον γέλασε. «Εσύ τι λες; Έρχεσαι εδώ και μου ζητάς χρήματα για ταξίδια στην άλλη άκρη της γης χωρίς να μπεις καν στον κόπο να μου αποκαλύψεις τους λόγους. Σχεδιάξεις να ερευνήσεις ένα σπίτι χωρίς ένταλμα, οπότε, ακόμα και αν βρεις αποδεικτικά στοιχεία, το δικαστήριο υποχρεωτικά θα τα απορρίψει, εφόσον θα έχουν αποκτηθεί με παράνομα μέσα».

«Το παλιό γνωστό κόλπο με το τούβλο» τον διέκοψε ο Χάρι.
«Συγγνώμη;»

«Ένα άγνωστο πρόσωπο πετά ένα τούβλο μέσα από ένα παράθυρο. Η αστυνομία, που έτυχε να περνά αποκεί, δεν χρειάζεται ένταλμα για να μπει. Στο καθιστικό τούς μυρίζει μαριχουάνα. Υποκειμενική εκτίμηση, αλλά απόλυτα δικαιολογημένη αιτία για να διεξαχθεί άμεση έρευνα. Σ' αυτό το πλαίσιο συλλέγονται στοιχεία για τη Σήμανση, όπως δακτυλικά αποτυπώματα. Απολύτως νόμιμα».

«Με δυο λόγια, τα έχουμε σκεφτεί όλα αυτά που είπατε» έσπευσε να προσθέσει η Μπέτε. «Αν εντοπίσουμε το σπίτι του, θα αποκτήσουμε τα αποτυπώματα με νόμιμα μέσα».

«Μπα;»

«Χωρίς το τούβλο, ελπίζω».

Ο Ίβαρσον κούνησε το κεφάλι αρνητικά. «Δεν μου αρκεί. Η απάντησή μου είναι ένα μεγάλο, ηχηρό "όχι"». Κοίταξε επιδεικτικά το ρολόι του για να σημάνει τη λήξη της σύσκεψης και πρόσθεσε με ένα κρύο χαμόγελο ερπετού: «Μέχρι νεωτέρας εντολής».

«Δεν μπορούσες να του πετάξεις τουλάχιστον ένα κοκαλάκι;» ρώτησε η Μπέτε τον Χάρι όταν βγήκαν από το γραφείο του επικεφαλής και άρχισαν να περπατούν στον διάδρομο.

«Όπως;» Ο επιθεωρητής έστρεψε προσεκτικά τον λαιμό του.

«Αφού είχε αποφασίσει από πριν να είναι αρνητικός σε οτιδήποτε».

«Δεν του άφησες καν την ευκαιρία να μας δώσει τα εισιτήρια».

«Του έδωσα μια ευκαιρία να μη χρειαστεί να τον παρακάμψουμε».

«Τι εννοείς;» Σταμάτησαν μπροστά στο ασανσέρ.

«Αυτό που σου είπα. Σ' αυτή την υπόθεση μας έχουν δοθεί συγκεκριμένες ελευθερίες».

Η Μπέτε στράφηκε και τον κοίταξε έκπληκτη. «Νομίζω ότι κατάλαβα» είπε αργά. «Τι θα γίνει τώρα;»

«Θα δεχτεί άνωθεν εντολή. Μην ξεχάσεις το αντηλιακό σου». Οι πόρτες του ασανσέρ άνοιξαν.

Αργότερα την ίδια μέρα, ο Μέλερ είπε στον Χάρι ότι ο Ίβαρσον είχε πάρει πολύ άσχημα την εντολή του Αρχηγού της αστυνομίας να επιτραπεί στον Χάρι και στην Μπέτε να ταξιδέψουν αεροπορικώς στη Βραζιλία και να χρεωθούν στο Τμήμα Ληστειών το ταξίδι και όλα τα έξοδα διαμονής τους.

«Είσαι ευχαριστημένος με τον εαυτό σου τώρα;» ρώτησε η Μπέτε τον Χάρι πριν φύγει για το σπίτι του.

Κι όμως, καθώς περνούσε μπροστά από το Πλάζα και οι ουρανοί άνοιγαν τελικά, κατά περίεργο τρόπο, δεν ένιωθε απολύτως καμιά ικανοποίηση. Μόνο ντροπή και εξάντληση από τον πόνο και την έλλειψη ύπνου.

«Μπαξίς;» ούρλιαξε ο Χάρι στο τηλέφωνο. «Τι διάβολο είναι το μπαξίς;»

«Λάδωμα» απάντησε ο Έισταϊν. «Κανείς δεν κουνά ούτε το δαχτυλάκι του σ' αυτή τη γαμημένη χώρα αν δεν λαδωθεί».

«Σκατά!» Ο επιθεωρητής έριξε κλοτσιά στο τραπεζάκι μπροστά από τον καθρέφτη. Η συσκευή του τηλεφώνου τινάχτηκε και έσκασε στο πάτωμα και από το απότομο τράβηγμα του έπεσε και το ακουστικό από το χέρι.

«Έλα, Χάρι; Μ' ακούς;» φώναζε το πεσμένο ακουστικό. Του ήρθε να το παρατήρει εκεί που ήταν. Να σηκωθεί και να

φύγει. Ή να βάλει έναν δίσκο των Metallica στη διαπασών. Έναν από τους παλιούς.

«Μην τα παίζεις τώρα. Χάρι!» κλαψούρισε η φωνή.

Κρατώντας εντελώς αλύγιστο τον λαιμό του, έσκυψε και σήκωσε το ακουστικό. «Συγγνώμη. Έισταίν. Πόσα είπες ότι ζήτάνε;»

«Είκοσι χιλιάδες αιγυπτιακές λίρες. Σαράντα χιλιάδες νορβηγικές κορόνες. Και θα μου σερβίρουν το όνομα του πελάτη σε ασημένιο πιάτο. Έτσι μου είπαν».

«Μας χορεύουν στο ταψί, Έισταίν».

«Φυσικά. Τον θέλεις τον πελάτη ή όχι;»

«Σου στέλνω τα λεφτά. Φρόντισε μόνο να πάρεις απόδειξη. ΟΚ;»

Ο Χάρι έμεινε ξαπλωμένος ανάσκελα στο κρεβάτι του κοιτώντας το ταβάνι και περιμένοντας να τον πιάσει η τριπλή δόση παυσίπονου. Το τελευταίο πράγμα που είδε πριν κατακυλήσει στο σκοτάδι ήταν ένα αγόρι, καθισμένο κάπου στον ουρανό, να κουνά τα πόδια στο κενό και να τον κοιτάζει από ψηλά.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ντ' Αγιούντα

Ο Φρεντ Μπάουγκεσταντ είχε πονοκέφαλο. Ήταν τριάντα ενός ετών, διαζευγμένος, και δούλευε στην εξέδρα άντλησης πετρελαίου στο Στάτφιορ Β ως ανειδίκευτος εργάτης. Η δουλειά ήταν σκληρή, αλκοόλ ούτε για μυρωδιά, αλλά τα λεφτά ήταν πολύ καλά. Είχες δικό σου δωμάτιο με TV, φαγητό πρώτης ποιότητας και, το καλύτερο, τρεις εβδομάδες δουλειά, τέσσερις παύση. Μερικοί γύριζαν στις γυναίκες τους και χάζευαν τον απέναντι τοίχο, άλλοι οδηγούσαν ταξί ή δούλευαν στις οικοδομές για να μην τους στρίψει από βαρεμάρα και κάποιιοι έκαναν ό,τι και ο Φρεντ: πήγαιναν σε μια ζεστή χώρα και έπιναν μέχρι τελικής πτώσεως. Αραιά και πού έστελνε και καμιά καρτούλα στην Κάρμεί. Την κορούλα του, το «μωρό», όπως την έλεγε ακόμη κι αν ήταν πια δέκα ετών. Ή μήπως ήταν έντεκα; Τέλος πάντων, αυτή ήταν και η μόνη επαφή που είχε πλέον με την Ευρώπη και έφτανε και περίσσευε. Την τελευταία φορά που είχε μιλήσει με τον πατέρα του, ο γέρος τού παραπονιόταν συνέχεια για τη μάνα του, ότι την είχαν πιάσει πάλι να κλέβει μπισκότα στο σουπερμάρκετ Rimi. «Προσεύχομαι γι' αυτήν» είπε ο πατέρας του και μετά αναρωτήθηκε αν ο Φρεντ είχε μαζί του και τη Βίβλο στα νορβηγικά εκεί που ζούσε. «Η Βίβλος μου είναι απαραίτητη όσο και το πρωινό μου, πατέρα» απάντησε ο Φρεντ. Κι αυτό ήταν αλήθεια, αφού στην Ντ' Αγιούντα δεν έτρωγε τίποτα πριν από το μεσημέρι. Εκτός αν θεωρήσει κανείς τροφή τα κοκτέιλ καΐπιρίνια. Κάτι που ήταν ζήτημα ορισμού, εφόσον έβαζε τουλάχιστον τέσσερις κουταλιές ζάχαρη σε κάθε ποτήρι.

Ο Φρεντ Μπάουγκεσταντ έπινε καΐπιρίνια επειδή ήταν σκέτη αηδία. Στην Ευρώπη το συγκεκριμένο κοκτέιλ είχε μια δυσανάλογα καλή φήμη, γιατί το έφτιαχναν με ρούμι ή βότκα αντί για κασάτσα, το πικρό ακατέργαστο βραζιλιάνικο αγκουαρντέντε από ζαχαροκάλαμο, που έκανε την κατανάλωση των καΐπιρίνια αληθινή πράξη μετανοίας, πράγμα που ο Φρεντ ισχυριζόταν ότι ήταν. Οι παππούδες του ήταν και οι δύο αλκοολικοί και, με τέτοιο γενετικό προσδιορισμό, ακολουθούσε καλού κακού την ασφαλέστερη εναλλακτική, πίνοντας κάτι τόσο άθλιο που θα ήταν αδύνατο να του γίνει εξάρτηση.

Εκείνη τη μέρα σύρθηκε ως του Μοχάμεντ κατά τις δώδεκα και ήπие έναν εσπρέσο και ένα μπράντι πριν ξαναπάρει αργά τον στενό ασφαλτόδρομο ανάμεσα στα μικρά, χαμηλά, λευκά σπιτάκια μέσα στην τρεμάμενη ζέστη του μεσημεριού. Το σπίτι όπου έμεναν αυτός κι ο Ρότζερ ήταν από τα λιγότερο λευκά. Ξεφτισμένοι σοβάδες, γκριζοί, άβαφοι τοίχοι στο εσωτερικό, διαποτισμένοι τόσο από την υγρασία του Ατλαντικού, ώστε αν ακουμπούσες τη γλώσσα σου, γεύσουν τη μούχλα. Αν και ο Φρεντ δεν έβλεπε κανέναν λόγο να γλείψει κανείς τον τοίχο. Ωστόσο, το σπίτι ήταν αρκετά καλό. Τρία υπνοδωμάτια, δύο στρώματα, ένα ψυγείο, μια ηλεκτρική κουζίνα. Συν ένας καναπές και μία τάβλα πάνω σετσιμεντόλιθους στο δωμάτιο που χρησιμοποιούσαν ως καθιστικό, επειδή είχε ένα σχεδόν τετράγωνο άνοιγμα στον τοίχο που το αποκαλούσαν παράθυρο. Η αλήθεια να λέγεται, θα μπορούσαν να καθαρίζουν λίγο συχνότερα –η κουζίνα ήταν γεμάτη κίτρινα μυρμήγκια που δάγκωναν διαβολεμένα–, αλλά ο Φρεντ σπάνια έμπαινε πια εκεί μέσα από τη στιγμή που μετέφεραν το ψυγείο στο καθιστικό. Ήταν ξαπλωμένος στον καναπέ και έκανε τα σχέδιά του για την υπόλοιπη μέρα όταν μπήκε στο σπίτι ο Ρότζερ.

«Πού είχες πάει;» τον ρώτησε ο Φρεντ.

«Στο Πόρτο, στο φαρμακείο» απάντησε εκείνος με ένα χαμόγελο που κυριαρχούσε από τη μια άκρη ως την άλλη στο φαρδύ, γεμάτο πανάδες πρόσωπό του. «Δεν θα το πιστέψεις τι

σου πουλάνε κάτω από τον πάγκο εκεί πέρα. Πράγματα που στη Νορβηγία δεν σου τα γράφουν ούτε σε συνταγή». Άδειασε το περιεχόμενο μιας πλαστικής σακουλίτσας και άρχισε να διαβά-
ζει δυνατά τις ετικέτες.

«Τρία मिलिक्राम बेंजोδιαζεπίνη. Δύο मिलिक्राम फ्लουνιτρα-
ζεπάμ. Γαμώτο, πρακτικά είναι σαν να παίρνουμε Rohypnol!»

Ο Φρεντ δεν μίλησε.

«Καλοοοό;» Ο Ρότζερ ξεχειλίζει από χαρά. «Έφαγες τίποτα
σήμερα;»

«Νιάο. Ήπια μόνο έναν καφέ στου Μοχάμεντ. Αλήθεια,
ήταν εκεί ένας μυστήριος τύπος και ρωτούσε τον Άραβα για τον
Λεβ».

Το κεφάλι του Ρότζερ τινάχτηκε από τα κουτάκια με τα χά-
πια σαν ελατήριο. «Για τον Λεβ; Πώς ήταν ο τύπος;»

«Ψηλός. Ξανθός. Γαλάζια μάτια. Ακουγόταν σαν Νορβηγός».

«Γαμώτο, μη με τρομάζεις χωρίς λόγο, Φρεντ». Ο Ρότζερ ξα-
νάπιασε το διάβασμα.

«Τι εννοείς;»

«Ας το θέσω έτσι: Αν ήταν ψηλός, μελαχρινός και λιγνός, θα
έπρεπε να εξαφανιστώ από την Ντ' Αγιούντα. Και από όλο το
δυτικό ημισφαίριο. Έμοιαζε με μπάτσο;»

«Πώς είναι οι μπάτσοι;»

«Είναι... Άσε, ρε φίλε, εσύ δουλεύεις στα πετρέλαια, ξέ-
χνα το».

«Μου φάνηκε πότης. Αυτούς ξέρω να τους αναγνωρίζω».

«Εντάξει. Μπορεί να είναι κανένα φιλαράκι του Λεβ. Λες να
τον βοηθήσουμε;»

Ο Φρεντ κούνησε το κεφάλι αρνητικά. «Ο Λεβ έχει πει ότι
μένει εδώ... ιγκόγκ... Τέλος πάντων, κάτι λατινικό που σημαίνει
“στα κρυφά”. Ο Μοχάμεντ καμώθηκε πως δεν είχε ακουστά
αυτό το όνομα. Ο τύπος θα βρει τον Λεβ μόνο αν ο Λεβ θελή-
σει να βρεθεί».

«Αστεειεύομαι. Αλήθεια. πού είναι ο Λεβ; Έχω να τον δω
πάνω από μήνα».

«Την τελευταία φορά που τον είδα θα έφευγε για Νορβηγία» απάντησε ο Φρεντ σηκώνοντας αργά το κεφάλι.

«Μπορεί να λήστεψε καμιά τράπεζα και να τον έπιασαν» υπέθεσε ο Ρότζερ και χαμογέλασε με την ιδέα. Όχι επειδή ήθελε να πιαστεί ο Λεβ, αλλά επειδή η ιδέα της ληστείας πάντα τον έκανε να χαμογελά. Ο ίδιος είχε πάρει μέρος σε τρεις μέχρι τώρα και η αίσθηση ήταν κάθε φορά φοβερή. Η αλήθεια ήταν ότι τις δύο πρώτες φορές τούς είχαν πιάσει, αλλά την τρίτη όλα είχαν πάει ρολόι. Όταν περιέγραφε τη ληστεία, συνήθως παρέλειπε να αναφέρει ότι, από μια ευτυχή συγκυρία, οι κάμερες παρακολούθησης ήταν εκτός λειτουργίας εκείνη τη μέρα. Παρ' όλα αυτά, οι εισπράξεις τού είχαν επιτρέψει να απολαμβάνει το καφεδάκι του—πού και πού και το χασισάκι του— εκεί στην Ντ' Αγιούντα.

Το όμορφο χωριουδάκι βρισκόταν στα νότια του Πόρτο Σεγκούρο και μέχρι πρόσφατα φιλοξενούσε τη μεγαλύτερη συλλογή καταζητούμενων της Ευρώπης νότια της Μπογκοτά. Αυτό ξεκίνησε τη δεκαετία του '70, όταν η Ντ' Αγιούντα έγινε τόπος συνάντησης χίπηδων και περιπλανώμενων που ζούσαν από τη χαρτοπαιξία ή πουλούσαν χειροποίητα κοσμήματα και τατουάζ στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Για την Ντ' Αγιούντα η παρουσία τους σήμαινε ευπρόσδεκτο επιπλέον εισόδημα και αφού σε γενικές γραμμές δεν ενοχλούσαν κανέναν, οι δύο οικογένειες που είχαν στα χέρια τους το εμπόριο και τη βιοτεχνία του χωριού ήρθαν σε συνεννόηση με τον επικεφαλής της τοπικής αστυνομίας, με αποτέλεσμα να γίνονται τα στραβά μάτια στη χρήση μαριχουάνας στην παραλία, στα καφέ, στα μπαρ που διαρκώς αυξάνονταν και, όσο περνούσαν τα χρόνια, ακόμα και στους δρόμους.

Όμως, υπήρχε ένα πρόβλημα: Τα πρόστιμα που έκοβαν στους τουρίστες για χρήση μαριχουάνας ή παραβάσεις άλλων, κυρίως άγνωστων νόμων ήταν, όπως και σε πολλά άλλα τέτοια μέρη, μια σημαντική πηγή εισοδήματος για την αστυνομία, που πληρωνόταν με ψίχουλα από το κράτος. Προκειμένου η αστυνομία και η κερδοφόρα τοπική τουριστική βιομηχανία να συνυ-

πάρξουν αρμονικά. οι δύο οικογένειες έπρεπε να εξασφαλίσουν στην αστυνομία εναλλακτικά σταθερά έσοδα. Την αρχή έκαναν ένας αμερικάνος κοινωνιολόγος και ο αργεντινός φίλος του, που ήταν οι υπεύθυνοι για την ντόπια παραγωγή και πώληση μαριχουάνας, οι οποίοι υποχρεώθηκαν να πληρώνουν προμήθεια στον διοικητή της αστυνομίας για εξασφαλισμένη προστασία και εγγυημένο μονοπώλιο. Με άλλα λόγια, πιθανοί ανταγωνιστές συλλαμβάνονταν αυτόματα και παραδίνονταν στην ομοσπονδιακή αστυνομία μετά βαΐων και κλάδων. Το χρήμα έρρεε στις τσέπες των λιγοστών τοπικών οργάνων της τάξης και όλα ήταν καλά και άγια, ώπου τρεις Μεξικάνοι προσφέρθηκαν να δίνουν μεγαλύτερη προμήθεια. Έτσι, μια ωραία Κυριακή, ο Αμερικάνος και ο Αργεντινός συνελήφθησαν και παραδόθηκαν μετά βαΐων και κλάδων στην ομοσπονδιακή αστυνομία, στην κεντρική πλατεία του χωριού μπροστά από το ταχυδρομείο. Παρ' όλα αυτά, το αποτελεσματικό σύστημα αγοραπωλησίας αστυνομικής προστασίας, που το ρύθμιζαν αποκλειστικά και μόνο οι νόμοι της αγοράς, συνέχισε να ευδοκμεί και σύντομα η Ντ' Αγιούντα γέμισε καταζητούμενους εγκληματίες από κάθε γωνιά της γης, που εξασφάλιζαν μια σχετικά ασφαλή διαβίωση με κόστος πολύ χαμηλότερο απ' αυτό που ίσχυε στην Πατάγια της Ταϊλάνδης ή σε πολλά άλλα μέρη. Δυστυχώς, τη δεκαετία του '80, αυτό το πανέμορφο και ως τότε σχεδόν ανέγγιχτο κόσμημα της φύσης, με τις μακριές παραλίες, τα πορφυρά ηλιοβασιλέματα και την εξαιρετική μαριχουάνα, ανακαλύφθηκε από τα ταξιδιωτικά αρπακτικά, τους τουρίστες. Άρχισαν να συρρέουν στην Ντ' Αγιούντα κατά κύματα, αποφασισμένοι να καταναλώσουν, με αποτέλεσμα οι δύο οικογένειες του χωριού να επανεντιμήςουν την οικονομική βιωσιμότητα του χωριού ως καταφυγίου των φυγάδων του νόμου. Καθώς τα μικρά, σκοτεινά μπαράκια άρχισαν να μετατρέπονται σε μαγαζιά που νοίκιαζαν στολές καταδύσεων και τα καφέ, όπου οι ντόπιοι χόρευαν ήσυχα τη λαμπάντα τους με τον παραδοσιακό τρόπο, άρχισαν να διοργανώνουν «Άγρια-Πάρτι-Στήν-Παραλία-Με-Πανσέληνο», η αστυνομία

υποχρεώθηκε να κάνει επιδρομές-αστραπή στα μικρά λευκά σπιτάκια με συνεχώς αυξανόμενη συχνότητα και να σέρνει τους αγρίως διαμαρτυρόμενους συλληφθέντες στην πλατεία για τα περαιτέρω. Παρ' όλα αυτά, ήταν και πάλι πιο ασφαλές για έναν παράνομο να βρίσκεται στην Ντ' Αγιούντα απ' ό,τι σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου, όσο και αν η παράνοια είχε μπει πια για τα καλά στο πετσί όλων, όχι μόνο του Ρότζερ.

Γι' αυτό και υπήρχε θέση για κάποιον όπως ο Μοχάμεντ Άλι στην τροφική αλυσίδα της Ντ' Αγιούντα. Ο κύριος λόγος που δικαιολογούσε την ύπαρξή του ήταν ότι κατείχε ένα στρατηγικό πόστο στην πλατεία, όπου έκανε τέρμα το λεωφορείο από το Πόρτο Σεγκούρο. Πίσω από τον πάγκο του, στο υπαίθριο άχβα του, παρακολουθούσε οτιδήποτε συνέβαινε στη μοναδική πλάζα της Ντ' Αγιούντα, τη γυμνή λιθόστρωτη πλατεία που την τσουρούφλιζε όλη μέρα ο ήλιος. Κάθε που έφτανε λεωφορείο, ο Μοχάμεντ σταματούσε να σερβίρει καφέδες και να γεμίζει με βραζιλιάνικο καπνό —φτωχό υποκατάστατο του μ'ασσίλ της πατρίδας του— τους ναργιλέδες προκειμένου να τσεκάρει έναν έναν τους νεοαφιχθέντες για να εντοπίσει ανάμεσά τους πιθανούς αστυνομικούς ή κυνηγούς επικηρυγμένων. Και αν η αλάνθαστη μύτη του τοποθετούσε κάποιον στην πρώτη κατηγορία, σήμαινε αυτόματα συναγερμό. Ο συναγερμός είχε να κάνει με ένα είδος συνδρομής. Όσοι πλήρωναν τακτικά το μηνιατικό τους, ειδοποιούνταν τηλεφωνικά ή έτρεχε και κάρφωνε στην πόρτα τους ένα σημείωμα ο μικρούλης, γοργοπόδαρος Παουλίνιο. Ο Μοχάμεντ είχε και προσωπικό λόγο να παρακολουθεί όλα τα λεωφορεία που έφταναν στο χωριό. Απ' όταν αυτός και η Ροσαλίτα το είχαν σκάσει από το Ρίο και τον σύζυγό της, δεν είχε καμιά αμφιβολία τι τον περίμενε, έτσι και μάθαινε ποτέ ο κερατωμένος πού βρισκόταν το ζευγάρι. Αν πήγαινες στις φαβέλας του Ρίο ή του Σάο Πάολο, μπορούσες να κανονίσεις μια απλή δολοφονία με εκατό, διακόσια δολάρια. Ακόμα και ένας επαγγελματίας εκτελεστής δεν θα σου κόστιζε πάνω από δύο

με τρεις χιλιάδες, συν τα έξοδα κίνησης, για να ανακαλύψει τον στόχο και να τελειώσει τη δουλειά και η προσφορά ξεπερνούσε μονίμως τη ζήτηση την τελευταία δεκαετία. Άσε που έκαναν και τεράστια έκπτωση για τα ζευγάρια.

Μερικές φορές, κάποιοι απ' αυτούς που ο Μοχάμεντ σταμπάριζε ως κυνηγούς κεφαλών έρχονταν κατευθείαν στο άχβα του. Παράγγελλαν έναν καφέ για τα προσχήματα και πίνουντάς τον, σε κάποια κατάλληλη στιγμή, έκαναν και την αναπόφευκτη στάνταρ ερώτηση: «Ξέρεις πού μένει ο φίλος μου ο Τάδε;» ή «Τον ξέρεις αυτόν στη φωτογραφία; Του χρωστάω κάτι λεφτά». Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο Άραβας έπαιρνε μια συμπληρωματική αμοιβή αν η στάνταρ απάντησή του («Τον είδα να παίρνει το λεωφορείο για Πόρτο Σεγκούρο με μια μεγάλη βαλίτσα πριν από δύο μέρες, σενιόρ») είχε ως αποτέλεσμα ο κυνηγός κεφαλών να φύγει με το επόμενο δρομολόγιο.

Όταν ο ψηλός, ξανθός άντρας με το τσαλακωμένο λινό κοστούμι και τον επίδεσμο γύρω από τον λαιμό του άφησε στον πάγκο ένα μικρό σακίδιο και μια σακούλα με ένα παιχνίδι της Playstation σε πλαστική συσκευασία και παράγγειλε καφέ στα αγγλικά, ο Μοχάμεντ μύρισε αμέσως μερικά έξτρα ριάια πέρα από την καθορισμένη αμοιβή του. Δεν ήταν ο άντρας, όμως, που έβαλε σε επιφυλακή το ένστικτό του, αλλά η γυναίκα που ήταν μαζί του. Στο μέτωπό της θα μπορούσε κάλλιστα να γράφει ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ με κεφαλαία.

Ο Χάρι ερευνήσε με το βλέμμα το μπαρ. Εκτός από τον ίδιο, την Μπέτε και τον Άραβα πίσω από τον πάγκο, υπήρχαν άλλα τρία άτομα στο καφενείο. Δύο συνηθισμένοι τουρίστες και άλλος ένας, τουρίστας κι αυτός, αλλά από τους ταλαίπωρους, που μάλλον ξενέρωνε έπειτα από άγριο μεθύσι. Ο επιθεωρητής κοίταξε το ρολόι του. Ο λαιμός του τον τρέλαινε στον πόνο. Είχαν περάσει είκοσι τέσσερις ώρες απ' όταν έφυγαν από το Όσλο. Ο Όλεγκ τού είχε τηλεφωνήσει ενθουσιασμένος. Είχε σπάσει το ρεκόρ του Χάρι στο Τέτρις και εκείνος κατάφερε να αγοράσει

ένα Namco G-Con 45 σε ένα κατάστημα ηλεκτρονικών στο Χίθροου πριν συνεχίσουν την πτήση τους προς το Ρεσίφε της Βραζιλίας. Αποκεί πέταξαν με ένα μικρό ελικοφόρο ως το Πόρτο Σεγκούρο. Έξω από το αεροδρόμιο διαπραγματεύτηκαν μια εξωφρενική τιμή με έναν ταξιτζή, ο οποίος τους πήγε μέχρι το φέρι μποτ που τους μετέφερε στην πλευρά της Ντ' Αγιούντα, απ' όπου πήραν ένα λεωφορείο για να διανύσουν τα τελευταία λίγα κακοτράχαλα χιλιόμετρα.

Μόλις είκοσι τέσσερις ώρες από τη στιγμή που, καθισμένος και πάλι στο δωμάτιο επισκέψεων της φυλακής, είχε ενημερώσει τον Ράσκολ ότι χρειαζόταν άλλες σαράντα χιλιάδες κορόνες για τους Αιγύπτιους και ο Τσιγγάνος είχε ενημερώσει τον επιθεωρητή ότι το άχβα του Μοχάμεντ δεν βρισκόταν στο Πόρτο Σεγκούρο, αλλά σε ένα κοντινό χωριουδάκι.

«Στην Ντ' Αγιούντα» είχε πει ο Ράσκολ χαμογελώντας πλατιά. «Ξέρω καλά έναν δυο από τους λεβέντες που ζουν μόνιμα εκεί».

Πριν ακουμπήσει το φλιτζάνι με τον καφέ μπροστά στον Χάρι. Ο Άραβας κοίταξε ερωτηματικά την Μπέτε, που κούνησε αρνητικά το κεφάλι. Ο καφές ήταν δυνατός και πικρός.

«Μοχάμεντ» είπε ο Χάρι και είδε τον άντρα πίσω από τον πάγκο να σφίγγεται. «Εσύ δεν είσαι ο Μοχάμεντ;»

Ο Άραβας ξεροκατάπιε. «Ποιος ρωτά;»

«Ένας φίλος». Ο Χάρι έχωσε το χέρι στην εσωτερική τσέπη του σακακιού του και είδε τον πανικό στο βλέμμα του μελαψού άντρα. «Ο μικρός αδερφός του Λεβ ψάχνει να τον βρει». Έβγαλε μία από τις φωτογραφίες που είχε πάρει η Μπέτε από το σπίτι του Τροντ και την άφησε στον πάγκο.

Ο Μοχάμεντ έκλεισε για μια στιγμή τα μάτια. Τα χείλη του σάλεψαν μουρμουρίζοντας μια βουβή ευχαριστήρια προσευχή στον Θεό του.

Στη φωτογραφία ήταν δύο αγόρια. Το ψηλότερο φορούσε ένα κόκκινο πουπουλένιο τζάκετ. Γελούσε και είχε αγκαλιάσει φιλικά από τους ώμους το μικρότερο αγόρι, που χαμογελούσε ντροπαλά στην κάμερα.

«Δεν ξέρω αν ο Λεβ σου έχει μιλήσει για τον μικρό του αδερφό» συνέχισε ο Χάρι. «Το όνομά του είναι Τροντ».

Ο Άραβας πήρε από τον πάγκο τη φωτογραφία και τη μελέτησε.

«Χμ» έκανε ξύνοντας τα γένια του. «Δεν ξέρω κανέναν από τους δύο. Ούτε έχω ακουστά κανέναν που να τον λένε Λεβ, αν και γνωρίζω τους περισσότερους εδώ γύρω».

Έδωσε πίσω τη φωτογραφία στον Χάρι, που την ξανάβαλε στην τσέπη του και ήπие με μια γουλιά τον υπόλοιπο καφέ του. «Πρέπει να βρούμε ένα μέρος να μείνουμε. Μοχάμεντ. Μετά θα ξαναπεράσουμε. Στο μεταξύ, σκέψου το λίγο καλύτερα».

Ο μελαψός άντρας κούνησε αρνητικά το κεφάλι, τράβηξε το εικοσαδόλαρο που είχε αφήσει ο επιθεωρητής κάτω από το φλιτζάνι και του το επέστρεψε. «Δεν παίρνω μεγάλα χαρτονομίσματα» είπε.

Ο Χάρι ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους. «Εμείς θα ξαναπεράσουμε, έτσι ή αλλιώς. Μοχάμεντ».

Ήταν η χαμηλή σεζόν και στο μικρό ξενοδοχείο που λεγόταν Βιτόρια έκλεισαν από ένα μεγάλο δωμάτιο ο καθένας. Έδωσαν στον Χάρι ένα κλειδί με τον αριθμό 69, παρόλο που το ξενοδοχείο είχε μόνο δύο ορόφους και μόλις είκοσι-κάτι δωμάτια. Ανοίγοντας το συρτάρι του κομοδίνου, δίπλα στο κόκκινο διπλό κρεβάτι σε σχήμα καρδιάς, και βρίσκοντας μέσα δύο προφυλακτικά, προσφορά του ξενοδοχείου, ο Χάρι συμπέρανε ότι του είχαν δώσει τη γαμήλια σουίτα. Η εξωτερική πλευρά της πόρτας του μπάνιου ήταν ολόκληρη ντυμένη με καθρέφτη, όπου έβλεπες τον εαυτό σου στο κρεβάτι. Στη δυσανάλογα μεγάλη και βαθιά ντουλάπα, το μοναδικό έπιπλο στο δωμάτιο εκτός από το κρεβάτι, κρέμονταν δύο φθαρμένα κοντά μπουρνούζια με κάτι ανατολίτικα σύμβολα κεντημένα στην πλάτη.

Η ρεσεψιονίστ χαμογέλασε ευγενικά και κούνησε αρνητικά το κεφάλι όταν της έδειξαν τη φωτογραφία του Λεβ Γκρέτε. Το ίδιο έγινε και στο εστιατόριο ακριβώς δίπλα στο ξενοδοχείο.

όπως και στο Ίντερνετ καφέ λίγο παρακάτω, στον παράξενα έρημο κεντρικό δρόμο του χωριού, που εκτεινόταν, κατά τον παραδοσιακό τρόπο, από την εκκλησία μέχρι το νεκροταφείο, αλλά του είχαν δώσει καινούργιο όνομα: Μπρόντγουεϊ. Στο μικροσκοπικό μπακάλικο, με την επιγραφή ΣΟΥΠΕΡΜΑΡΚΕΤ πάνω από την πόρτα του, όπου πουλούσαν εμφιαλωμένα νερά και χριστουγεννιάτικα στολίδια, εντόπισαν τελικά μια γυναίκα πίσω από ένα ταμείο. Αυτή απαντούσε μονίμως «ναι» σε ό,τι κι αν τη ρωτούσαν κοιτώντας τους με βλέμμα απλανές μέχρι που τα παράτησαν και έφυγαν. Στην επιστροφή συνάντησαν μόνο μια μοναχική φιγούρα, έναν νεαρό αστυνομικό γερμένο πάνω σε ένα τζιπ, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος και μια ογκώδη θήκη όπλου χαμηλά στον γοφό του, που ακολούθησε την πορεία τους με το βλέμμα και με ένα μεγάλο χασμουρητό.

Πίσω στο άχβα του Μοχάμεντ, το λιγνό αγόρι στον πάγκο του καφενείου τούς εξήγησε ότι το αφεντικό είχε αποφασίσει ξαφνικά να πάρει ρεπό και να πάει περίπατο. Η Μπέτε ρώτησε πότε θα γύριζε και το αγόρι κούνησε σαστισμένο το κεφάλι, έδειξε προς τον ήλιο και είπε: «Τρανκόσο».

Η ρεσεψιονίστ στο ξενοδοχείο τούς εξήγησε ότι η διαδρομή από την παραλία με τη λευκή άμμο μήκους δεκατριών χιλιομέτρων μέχρι το Τρανκόσο ήταν το μεγαλύτερο αξιοθέατο της Ντ' Αγιούντα. Και, εκτός από την καθολική εκκλησία στην πλατεία, ήταν και το μοναδικό.

«Μμ. Γιατί κυκλοφορεί τόσο λίγος κόσμος στο χωριό, σενιόρα;» ρώτησε ο Χάρι.

Η κοπέλα χαμογέλασε και έδειξε προς τη θάλασσα.

Εκεί βρισκόταν όλος ο κόσμος: πάνω στην καυτή αμμουδιά που εκτεινόταν και προς τις δύο κατευθύνσεις ως εκεί που έφτανε το μάτι και χανόταν στη θολούρα της ζέστης. Τουρίστες που μαύριζαν ξαπλωμένοι στον ήλιο, πλανόδιοι μικροπωλητές που έσερναν τα βήματά τους στη μαλακή άμμο βουλιάζοντας από το βάρος των φορητών ψυγείων και των σάκων με τα φρούτα

που κουβαλούσαν, μπάρμαν που χαμογελούσαν πίσω από αυτοσχέδια μπαρ, με τα μεγάφωνα να παίζουν σάμπα στη διαπασών κάτω από ψάθινα στέγαστρα, και σέρφερ ντυμένοι στα εθνικά χρώματα, κίτρινο, μπλε και πράσινο, με χείλη βαμμένα κατάσπρα από το αδιάβροχο αντηλιακό. Και δύο φιγούρες που βάδιζαν νότια κρατώντας τα παπούτσια τους. Η μία με σορτς, φανελάκι και ψάθινο καπέλο, τα ρούχα που είχε φορέσει όταν άλλαξε στο ξενοδοχείο, και η άλλη ακόμη με το τσαλακωμένο λινό κοστούμι και το κεφάλι ακάλυπτο.

«Δεκατρία χιλιόμετρα είπε;» ρώτησε ο Χάρι και τίναξε έναν κόμπο ιδρώτα από την άκρη της μύτης του.

«Θα έχει σκοτεινιάσει μέχρι να γυρίσουμε» είπε η Μπέτε. «Κοίτα, όλοι έχουν αρχίσει να επιστρέφουν».

Μια μαύρη γραμμή κινούνταν παράλληλα με την παραλία, ένα ατέλειωτο αραιό караβάνι ανθρώπων στον δρόμο της επιστροφής με τον ήλιο στις πλάτες τους.

«Ούτε παραγγελία να τους κάνουμε» είπε ο Χάρι σπρώχνοντας τα γυαλιά ήλιου ψηλότερα στη μύτη του. «Όλη η Ντ' Αγιούντα σε παρέλαση. Τα μάτια σου δεκατέσσερα. Αν δεν συναντήσουμε τον Μοχάμεντ, ίσως σταθούμε τυχεροί και πέσουμε πάνω στον Λεβ αυτοπροσώπως».

Η Μπέτε χαμογέλασε. «Στοιίχημα εκατό κορόνες ότι δεν πρόκειται».

Πρόσωπα περνούσαν και χάνονταν από δίπλα τους μέσα στη ζέστη. Πρόσωπα μαύρα, λευκά, νεανικά, γερασμένα, μαστουρωμένα, νηφάλια, πρόσωπα χαμογελαστά, πρόσωπα συνοφρυωμένα. Τα μπαρ και οι αυτοσχέδιες παράγκες που νοίκιαζαν σανίδες σέρφινγκ τώρα είχαν εξαφανιστεί. Υπήρχαν μόνο άμμος και θάλασσα στα αριστερά τους και πυκνή τροπική βλάστηση στα δεξιά. Εδώ κι εκεί έβλεπαν παρέες καθισμένες πάνω στην άμμο και η αδιαμφισβήτητη μυρωδιά της μαριχουάνας τούς τύλιγε σαν αεράκι.

«Ξέρεις, σκεφτόμουν πάλι τη θεωρία μας περί προσωπικού χώρου και εσωτερικού συνεργάτη» είπε ο Χάρι. «Σου φαίνεται

πιθανό ο Λεβ και η Στίνε να είχαν και μια άλλου είδους σχέση, εκτός από το ότι ήταν συγγενείς εξ αγχιστείας;»

«Εννοείς αυτή να είχε κάποια ανάμειξη στον σχεδιασμό και μετά εκείνος να τη σκότωσε για να καλύψει τα ίχνη του;» Η Μπέτε κοίταξε προς τον ήλιο μισοκλείνοντας τα μάτια. «Ναι, γιατί όχι;»

Αν και ήταν περασμένες τέσσερις, η ζέστη δεν είχε υποχωρήσει ακόμη αισθητά. Έβγαλαν τα παπούτσια τους για να διασχίσουν κάτι βραχάκια και στην άλλη πλευρά ο Χάρι βρήκε ένα χοντρό ξερό ξύλο που είχε ξεβράσει η θάλασσα. Το έμπηξε στην άμμο και έβγαλε το πορτοφόλι και το διαβατήριό του από το σακάκι του πριν το κρεμάσει στον αυτοσχέδιο καλόγερο.

Τώρα φαινόταν το Τρανκόσο σε απόσταση και η Μπέτε είπε ότι μόλις είχαν συναντήσει έναν τύπο που τον είχε δει σε ένα βίντεο. Στην αρχή ο Χάρι νόμισε ότι εννοούσε κάποιον γνωστό ηθοποιό ή τραγουδιστή, μέχρι που εκείνη του εξήγησε ότι τον έλεγαν Ρότζερ Πέρσον κι ότι εκτός από αρκετές καταδίκες για ναρκωτικά, είχε κάνει ένα διάστημα φυλακή για τη ληστεία του ταχυδρομείου στο Γκαμλεμπιέν και στο Βάιτβετ. Ήταν επίσης ύποπτος και για τη ληστεία του ταχυδρομείου στο Ούλεβολ.

Ο Φρεντ είχε κατεβάσει τρία καϊπιρίνια στο παραλιακό εστιατόριο στο Τρανκόσο, αλλά και πάλι πίστευε ότι ήταν μεγάλη ανοησία τους να περπατήσουν δεκατρία χιλιόμετρα μόνο και μόνο —όπως το έθεσε ο Ρότζερ— για να αερίσουν το δέρμα τους πριν πιάσουν κι αυτοί μούχλα όπως οι τοίχοι του σπιτιού τους.

«Το πρόβλημά σου είναι ότι δεν μπορείς να σταθείς πουθενά με τα καινούργια χάρπια που πήρες» γκρίνιαξε ο Φρεντ στον φίλο του, που πήγαινε μπροστά χοροπηδώντας σαν καλικάντζαρος.

«Ε. και; Κι εσένα καλό θα σου κάνει να κάψεις μερικές θερμίδες πριν ξαναφύγεις για το καινούργιο τσιμπούσι στη Βόρεια Θάλασσα. Πες πάλι τι σου είπε ο Μοχάμεντ στο τηλέφωνο για τους δύο αστυνομικούς;»

Ο άντρας αναστέναξε και σκάλισε απρόθυμα την πρόσφατη

μνήμη του. «Είπε ότι ήταν μια γυναίκα κοντή και τόσο ξανθιά, σαν ξεπλυμένη. Και ένας ψηλός Γερμανός με μύτη κόκκινη απ' το αλκοόλ».

«Γερμανός;»

«Έτσι του φάνηκε του Μοχάμεντ. Μπορεί να ήταν και Ρώσος. Ή Ινδιάνος ΄Ινκας...»

«Πολύ αστείο. Ήταν σίγουρος ότι ήταν αστυνομικοί;»

«Τι εννοείς;»

Ο Ρότζερ σταμάτησε τόσο απότομα, ώστε ο Φρεντ σχεδόν έπεσε πάνω του.

«Απλώς λέω ότι δεν μ' αρέσει. Απ' όσο ξέρω, ο Λεβ δεν έχει χτυπήσει ποτέ τράπεζα εκτός Νορβηγίας. Και η νορβηγική αστυνομία δεν θα έφτανε μέχρι τη Βραζιλία για να τσιμπήσει έναν ληστή από τους πολλούς. Ρώσοι πρέπει να ήταν. Γαμώτο, ξέρω ποιος τους έστειλε. Και δεν ψάχνουν τον Λεβ».

Ο Φρεντ ξεφύσηξε. «Μην ξαναρχίσεις αυτές τις μαλακίες με τον Τσιγγάνο, κάνε μου τη χάρη».

«Νομίζεις ότι είμαι παρανοϊκός, αλλά σου λέω ότι είναι ο Σατανάς προσωποποιημένος. Δεν θα διστάσει να καθαρίσει ανθρώπους που του έχουν κλέψει έστω και μία κορόνα. Δεν το περίμενα ότι θα με έβρισκε εδώ κάτω. Εγώ απλώς βούτηξα δύο χιλιάρικα για ψιλά από μία από τις τσάντες, τίποτα παραπάνω. Όμως είναι ζήτημα αρχής, κατάλαβες; Όταν είσαι αρχηγός της συμμορίας, πρέπει να σε σέβονται, αλλιώς...»

«Ρότζερ! Αν είχα όρεξη να ακούσω μαφιόζικες ιστορίες, θα νοίκιαζα μια βιντεοταινία και θα καθόμουν στο σπίτι να τη δω».

Εκείνος δεν απάντησε.

«Ε, Ρότζερ;»

«Βούλωσ' το» ψιθύρισε ο άντρας. «Συνέχισε να περπατάς και μη γυρίσεις να κοιτάξεις».

«Ε;»

«Αν δεν ήσουν τόσο λιώμα, θα είχες προσέξει ότι μόλις συναντήσαμε μια ξεπλυμένη ξανθιά κι έναν ψηλό με μύτη αλκοολικού».

«Μιλάς σοβαρά;» Ο Φρεντ τέντωσε τον λαιμό του και κοίταξε. «Ρότζερ...»

«Ναι;»

«Νομίζω ότι έχεις δίκιο».

Γύρισαν και οι δύο και κοίταζαν.

Ο Ρότζερ συνέχισε να περπατά χωρίς να ξανακοιτάξει πίσω του. «Γαμώτο, γαμώτο, γαμώτο!»

«Τι κάνουμε τώρα;»

Όταν δεν πήρε απάντηση, ο Φρεντ κοντοστάθηκε και διαπίστωσε ότι ο Ρότζερ δεν ήταν πια μαζί του. Κοίταξε έκπληκτος την άμμο –το βαθύ αποτύπωμα που είχε αφήσει ο Ρότζερ– και ακολούθησε με το βλέμμα τις πατημασιές που έστριβαν απότομα αριστερά. Μπροστά του, σε κάποια απόσταση, είδε τον φίλο του να τρέχει. Και τότε άρχισε να τρέχει κι αυτός προς την πυκνή, βαθυπράσινη ζούγκλα.

Ο Χάρι εγκατέλειψε την προσπάθεια σχεδόν αμέσως.

«Δεν έχει νόημα» φώναξε. Η Μπέτε, που προπορευόταν, έκοψε ταχύτητα και τελικά σταμάτησε.

Απείχαν μόνο λίγες δεκάδες μέτρα από την παραλία και ήταν σαν να είχαν μπει σε άλλον κόσμο. Μια υγρή, σχεδόν στάσιμη ζέστη κρεμόταν ανάμεσα στους κορμούς των δέντρων στο μισοσκόταδο κάτω από τον θόλο που σχημάτιζαν τα πυκνά φυλλώματα. Οι πιθανοί ήχοι της φυγής των δύο αντρών πνίγονταν από τα κρωξιμάτα των πουλιών και το βουητό της θάλασσας πίσω τους.

«Αυτός ο δεύτερος δεν μου φάνηκε να αντέχει για πολύ τρέξιμο» παρατήρησε η Μπέτε.

«Ξέρουν τα περάσματα, ενώ εμείς όχι» είπε ο Χάρι. «Δεν έχουμε όπλα, ενώ αυτοί μπορεί να οπλοφορούν».

«Αν ο Λεβ δεν έχει προειδοποιηθεί ακόμη, τώρα θα προειδοποιηθεί σίγουρα. Λοιπόν, τι κάνουμε;»

Ο Χάρι έτριψε τον υγρό επίδεσμο στον λαιμό του. Τα κουνούπια τού είχαν ήδη καταφέρει μερικά ύπουλα τσιμπήματα. «Περνάμε στο σχέδιο Β».

«Α! Και ποιο είναι αυτό;» ρώτησε η Μπέτε.

Ο επιθεωρητής την κοίταξε και αναρωτήθηκε πώς ήταν δυνατό να μην υπάρχει ούτε μια στάλα ιδρώτα στο μέτωπό της, τη στιγμή που εκείνος έσταζε ολόκληρος σαν τρύπια υδρορροή.

«Θα πάμε για ψάρεμα».

Το ηλιοβασίλεμα ήταν σύντομο, αλλά μια πανδαισία από όλες τις αποχρώσεις του κόκκινου έβαψε τον ουρανό. Κι ακόμα παραπάνω, σκεφτόταν ο Μοχάμεντ κοιτώντας τον ήλιο που μόλις άρχιζε να λιώνει στη γραμμή του ορίζοντα σαν σβόλος βούτυρο σε καυτό τηγάνι.

Ο Γερμανός μπροστά από τον πάγκο όμως δεν ενδιαφερόταν για το ηλιοβασίλεμα. Πριν από λίγο είχε πει ότι έδινε χίλια δολάρια σε όποιον μπορούσε να τον βοηθήσει να βρει τον Λεβ Γκρέτε ή τον Ρότζερ Πέρσον. Θα μπορούσε ο Μοχάμεντ να διαδώσει την πληροφορία; Πριν φύγει από το άχβα ο Γερμανός μαζί με την κατάξανθη γυναίκα είπε ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούσαν να απευθύνονται στο δωμάτιο 69 στο ξενοδοχείο Βιτόρια.

Τα χελιδόνια έπαθαν αμόκ όταν βγήκαν μαζικά τα έντομα για τον σύντομο βραδινό χορό τους. Ο ήλιος έγινε μια ρευστή κόκκινη μάζα στην επιφάνεια της θάλασσας και δέκα λεπτά αργότερα έπεσε απότομα το σκοτάδι.

Όταν, μία ώρα περίπου αργότερα, εμφανίστηκε ο Ρότζερ, ήταν κατάχλωμος παρά το έντονο μαύρισμά του.

«Είναι μπράβος του Τσιγγάνου» μουρμούρισε στον Μοχάμεντ και πρόσθεσε ότι είχε ήδη μάθει για την αμοιβή στο μπαρ του Φρέντο και είχε φύγει αποκεί αμέσως. Στον δρόμο προς το άχβα είχε χώσει το κεφάλι του στο σουπερμάρκετ, όπου η Πέτρα τού είπε ότι ο Γερμανός και η ξανθιά είχαν περάσει αποκεί δύο φορές. Τη δεύτερη αγόρασαν απλώς μια πετονιά· δεν έχαναν ερωτήσεις.

«Τι να τη θέλουν την πετονιά;» αναρωτήθηκε ο Ρότζερ ρίχνοντας κλεφτές ματιές γύρω, ενώ ο Μοχάμεντ τού σέρβιρε τον καφέ του. «Για ψάρεμα;»

«Ορίστε» είπε ο Μοχάμεντ δείχνοντας το φλιτζάνι. «Κάνει καλό στην παράνοια».

«Παράνοια;» φώναξε ο Ρότζερ. «Είναι κοινή λογική. Χίλια δολάρια, γαμώτο! Πολλοί εδώ γύρω θα πούλαγαν ακόμα και τη μάνα τους για το ένα δέκατο απ' αυτά».

«Τι σκέφτεσαι να κάνεις;»

«Αυτό που πρέπει. Θα χτυπήσω πρώτος».

«Σοβαρά; Πώς;»

Ο άντρας έσχυψε και ρούφηξε τον καφέ του τραβώντας ταυτόχρονα από τη ζώνη του ένα μαύρο πιστόλι με μικρή καφεκόκκινη λαβή. «Πες γεια στον κύριο Taurus PT₉₂C από το Σάο Πάολο».

«Όχι. ευχαριστώ» σφύριξε ο Άραβας. «Μάζεψέ το αυτή τη στιγμή. Είσαι τρελός. Νομίζεις ότι μπορείς να φας τον Γερμανό μόνος σου;»

Ο Ρότζερ ανασήκωσε τους ώμους και ξανάβαλε το πιστόλι στη ζώνη του.

«Ο Φρεντ είναι στο σπίτι και τρέμει. Ορκίστηκε ότι δεν πρόκειται να ξαναμείνει νηφάλιος».

«Ο τύπος είναι επαγγελματίας, Ρότζερ».

Ο Ρότζερ ρούφηξε τη μύτη του. «Κι εγώ τι είμαι; Έχω ληστέψει τράπεζες εγώ! Και ξέρεις ποιο είναι το πιο σημαντικό. Μοχάμεντ; Ο αιφνιδιασμός. Αυτό είναι το παν». Άδειασε το φλιτζάνι του. «Άσε που αμφιβάλλω κατά πόσο είναι επαγγελματίας όταν τριγυρίζει εδώ κι εκεί και λέει στον κάθε Τομ και Ντικ και Χάρι σε ποιο δωμάτιο μένει».

Ο Άραβας στριφογύρισε τις κόρες των ματιών του και σταυροκοπήθηκε.

«Ο Αλλάχ σε βλέπει, Μοχάμεντ» μουρμούρισε ξερά ο Ρότζερ και σηκώθηκε.

Εντόπισε την ξανθιά αμέσως μόλις μπήκε στη ρεσεψιόν του ξενοδοχείου. Ήταν μαζί με ένα μπουλούκι άντρες που έβλεπαν το ματς στην τηλεόραση πάνω από τον πάγκο. Σωστά, απόψε ήταν το φλαφλού. το παραδοσιακό ντέρμπι μεταξύ της Φλα-

μένγκο και της Φλουμινέσε στο Ρίο. Γι' αυτό ήταν φίσκα το μπαρ του Φρέντο.

Ο Ρότζερ τούς προσπέρασε γρήγορα ελπίζοντας ότι δεν τον πρόσεξε κανείς. Ανέβηκε αθόρυβα τη σκάλα, που ήταν ντυμένη με μοκέτα, και συνέχισε στον διάδρομο του ορόφου. Ήξερε πολύ καλά ποιο ήταν το δωμάτιο. Όποτε ήταν να φύγει για δουλειές ο άντρας της Πέτρα, ο Ρότζερ έκλεινε πάντα το δωμάτιο 69.

Έβαλε το αυτί του στην πόρτα, αλλά δεν άκουσε τίποτα. Κοίταξε από την κλειδαρότρυπα, αλλά ήταν σκοτεινά. Ο Γερμανός ή έλειπε ή κοιμόταν μέσα. Ο Ρότζερ ξεροκατάπιε. Η καρδιά του πήγαινε να σπάσει, αλλά το μισό χάπι που είχε πάρει για να «ανέβει» τον κρατούσε ήρεμο. Έλεγε πάλι αν το πιστόλι ήταν γεμάτο και η ασφάλεια σηκωμένη πριν δοκιμάσει απαλά το πόμολο. Ήταν ξεκλειδωτά! Γλίστρησε στο δωμάτιο και έκλεισε αθόρυβα την πόρτα πίσω του. Έμεινε ακίνητος στα σκοτεινά κρατώντας την αναπνοή του. Ούτε είδε ούτε άκουσε κανέναν. Καμιά κίνηση, ούτε καν ο ήχος μιας ανάσας. Μόνο οι αργές περιστροφές του ανεμιστήρα στην οροφή. Ευτυχώς που ήξερε το δωμάτιο απέξω κι ανακατωτά. Έστρεψε το πιστόλι προς τα εκεί που ήξερε ότι βρισκόταν το κρεβάτι σε σχήμα καρδιάς, ενώ τα μάτια του άρχιζαν να συνηθίζουν το σκοτάδι. Μια λεπτή λωρίδα από το φως του φεγγαριού έριχνε τη χλωμή του λάμψη στο κρεβάτι, όπου το κάλυμμα ήταν τραβηγμένο. Κανείς. Ο Ρότζερ σκέφτηκε γρήγορα. Μήπως ο Γερμανός είχε βγει και είχε ξεχάσει να κλειδώσει; Αν ήταν έτσι, μπορούσε άνετα να καθίσει και να τον περιμένει μέχρι να εμφανιστεί στην πόρτα δίνοντάς του τέλειο στόχο. Όλα έμοιαζαν πολύ καλά για να είναι αληθινά, σαν να έχει ξεχάσει η τράπεζα να ενεργοποιήσει τη χρονοκαθυστερήση. Αυτά απλώς δεν γίνονται. Ο ανεμιστήρας!

Την ίδια στιγμή τού ήρθε και η αποκάλυψη.

Τινάχτηκε αλαφιασμένος καθώς ακούστηκε ξαφνικά το καζανάκι από το μπάνιο. Ο τύπος ήταν στην τουαλέτα! Άρπαξε το πιστόλι και με τα δύο χέρια και τεντώνοντας τους αγκώνες το

έστρεψε κατακεί που ήξερε ότι ήταν η πόρτα του μπάνιου. Πέρασαν πέντε δευτερόλεπτα. Οχτώ. Ο Ρότζερ δεν άντεχε άλλο να κρατά την ανάσα του. Τι σκατά περίμενε ο τύπος; Αφού είχε τραβήξει το καζανάκι. Δώδεκα δευτερόλεπτα. Ίσως είχε ακούσει κάτι. Ίσως προσπαθούσε να το σκάσει. Ο Ρότζερ θυμήθηκε ότι υπήρχε ένα παραθυράκι στην τουαλέτα. Σκατά! Αυτή ήταν η μοναδική ευκαιρία του. Δεν έπρεπε να τον αφήσει να του ξεφύγει. Πέρασε ξυστά δίπλα από την ντουλάπα όπου κρεμόταν εκείνο το κοντό μπουρνούζι που πήγαινε τόσο πολύ στην Πέτρα, στάθηκε μπροστά από την πόρτα του μπάνιου και έπιασε απαλά το χερούλι. Σταμάτησε. Πήρε βαθιά ανάσα. Ήταν έτοιμος να το κατεβάσει όταν ένωσε ένα ανεπαίσθητο ρεύμα αέρα. Όχι από ανεμιστήρα ή από ανοιχτό παράθυρο. Αυτό ήταν κάτι άλλο.

«Ακίνητος» είπε μια φωνή ακριβώς πίσω του. Όταν σήκωσε τα μάτια και κοίταξε στον ολόσωμο καθρέφτη της πόρτας του μπάνιου, ο Ρότζερ έκανε ακριβώς αυτό: Κοκάλωσε σε σημείο που άρχισαν να τρέμουν τα γόνατά του. Η πόρτα της ντουλάπας ήταν ανοιχτή και στο εσωτερικό της, ανάμεσα στα δύο λευκά μπουρνούζια, διακρινόταν καθαρά μια μεγαλόσωμη αντρική φιγούρα. Όμως, δεν ήταν αυτό που τον έκανε να παγώσει. Όταν ανακαλύπτεις πως κάποιος σε σημαδεύει με ένα πιστόλι πολύ μεγαλύτερο απ' αυτό που κρατάς εσύ, η ψυχολογική επίδραση δεν μειώνεται επειδή ξέρεις από όπλα. Το αντίθετο. Σκέφτεσαι πόσο πιο θανατηφόρες είναι οι σφαίρες μεγάλου διαμετρήματος. Το Taurus PT₉₂C του Ρότζερ πυροβολούσε μπιζέλια σε σύγκριση μ' εκείνο το πελώριο μαύρο θηρίο που ο όγκος του διαγραφόταν καθαρά στο φεγγαρόφωτο. Ένας μικρός ήχος σαν πνιχτό σκούξιμο από κάπου ψηλά έκανε τον Ρότζερ να σηκώσει τα μάτια προς το ταβάνι. Είδε μια πετονιά να γυαλίζει στο φως του φεγγαριού. Περνούσε από τη χαραμάδα στο πάνω μέρος της πόρτας του μπάνιου και κατέληγε στο εσωτερικό της ντουλάπας.

«Γχούτεν άμπεντ» ψιθύρισε ο Ρότζερ.

Όταν έξι χρόνια αργότερα, σε ένα μπαρ στην Πατάγια, κάποιος

έκανε νόημα στον Ρότζερ να πλησιάσει και εκείνος ανακάλυψε πίσω από αμέτρητα ποτήρια ούισκι τον Φρεντ. η έκπληξή του ήταν τόσο μεγάλη, που έμεινε ασάλευτος, μέχρι που ο Φρεντ τράβηξε δίπλα του μια καρέκλα.

Παράγγειλε ποτά και για τους δύο και του είπε ότι δεν δούλευε πια στα πετρέλαια στη Βόρεια Θάλασσα. Σύνταξη αναπηρίας. Ο Ρότζερ κάθισε διστακτικά και του εξήγησε, χωρίς να μπει σε λεπτομέρειες, ότι τα τελευταία έξι χρόνια διεύθυνε μια μικρή επιχείρηση ταχυμεταφορών από το Τσιάνγκ Ράι. Έπειτα από μερικά ποτά, ο Φρεντ ξερόβηξε αμήχανα και θέλησε να μάθει τι είχε συμβεί εκείνο το βράδυ που ο Ρότζερ τα μάζεψε ξαφνικά και εξαφανίστηκε από την Ντ' Αγιούντα.

Με το βλέμμα στυλωμένο στο ποτό του, ο άντρας πήρε βαθιά ανάσα και απάντησε ότι δεν είχε άλλη επιλογή. Ο Γερμανός, που τελικά δεν ήταν Γερμανός, τον είχε παγιδέψει και ήταν έτοιμος να τον στείλει στο υπερπέραν. Όμως, την τελευταία στιγμή ο Ρότζερ έκανε μια συμφωνία μαζί του: Θα του έδινε τριάντα λεπτά διορία να εξαφανιστεί από την Ντ' Αγιούντα, αρκεί να του έλεγε πού έμενε ο Λεβ Γκρέτε.

«Τι όπλο είπες ότι είχε ο τύπος;» ρώτησε ο Φρεντ.

«Ήταν πολύ σκοτεινά για να δω καλά. Δεν ήταν γνωστό μοντέλο, έτσι ή αλλιώς. Στον λόγο μου, όμως, θα μου είχε τινάξει τα μυαλά ως του Φρέντο, έτσι και μου έριχνε». Ο Ρότζερ έριξε μια νευρική ματιά προς την πόρτα.

«Έχω ένα σπιτάκι εδώ» είπε ο Φρεντ. «Έχεις πουθενά να μείνεις;»

Ο Ρότζερ κοίταξε τον Φρεντ σαν να μην του είχε περάσει ποτέ από το μυαλό κάτι τέτοιο. Έτριψε το αξύριστο πιγούνι του αρκετή ώρα πριν απαντήσει.

«Όχι. δεν έχω».

Έντβαρντ Γκριγκ*

Το σπίτι του Λεβ βρισκόταν στο τέρμα ενός αδιεξόδου. Ήταν παρόμοιο με τα περισσότερα εκεί γύρω, με μόνη διαφορά ότι αυτό είχε τζάμια στα παράθυρα. Ένας μοναχικός φανοστάτης έριχνε έναν κίτρινο κώνο φωτός πάνω σε μια εντυπωσιακή ποικιλία πανίδας που πάλευε για την επιβίωσή της, καθώς λαίμαργες νυχτερίδες ορμούσαν από το σκοτάδι και εξαφανίζονταν αστραπιαία.

«Δεν φαίνεται να είναι κανείς μέσα» ψιθύρισε η Μπέτε.

«Ίσως κάνει οικονομία στο ηλεκτρικό» είπε ο Χάρι.

Σταμάτησαν μπροστά από μια χαμηλή σκουριασμένη σιδερένια πόρτα.

«Πώς θα το κάνουμε;» ρώτησε η Μπέτε. «Μπαίνουμε κανονικά και χτυπάμε την πόρτα;»

«Όχι. Άνοιξε το κινητό σου και περίμενε εδώ. Μόλις με δεις να φτάνω κάτω από το παράθυρο, πάρε αυτό το νούμερο». Της έδωσε ένα χαρτάκι σκισμένο από σημειωματάριο.

«Γιατί;»

«Αν ακούσω κινητό να χτυπά μέσα στο σπίτι, θα πει πως ο Λεβ είναι εδώ».

«Μάλιστα. Και πώς σκέφτεσαι να τον συλλάβεις; Μ' αυτό;»

* Edvard Grieg (1843-1907): Ο μεγαλύτερος συνθέτης της Νορβηγίας. Μεταξύ των έργων του είναι και η σκηνική μουσική για τον Πέερ Γκιντ του Ίψεν. (Σ.τ.Μ.)

Η Μπέτε έδειξε το ογκώδες μαύρο αντικείμενο που κρατούσε ο Χάρι στο δεξί του χέρι.

«Γιατί όχι;» είπε ο Χάρι. «Έπιασε μια χαρά με τον Ρότζερ Πέρσον».

«Ήταν θεοσκότεινα και το είδε μέσα από έναν θαμπό καθρέφτη, Χάρι».

«Αφού δεν μας επιτρέπουν να κρατάμε όπλα στη Βραζιλία, θα χρησιμοποιήσουμε ό,τι έχουμε».

«Όπως μια πετονιά δεμένη στο καζανάκι κι ένα παιχνίδι;»

«Αυτό το παιχνίδι δεν είναι ό,τι κι ό,τι. Μπέτε. Είναι ένα Namco G-Con 45». Ο Χάρι χτύπησε χαϊδευτικά το τεράστιο πλαστικό πιστόλι.

«Τουλάχιστον βγάλε το αυτοκόλλητο της Playstation» μουρμούρισε η Μπέτε κουνώντας το κεφάλι.

Ο Χάρι έβγαλε τα παπούτσια του και διέσχισε σκυφτός το ξερό σκασμένο χώμα, που κάποτε πρέπει να ήταν πρασιά με γρασίδι. Κόλλησε με την πλάτη στον τοίχο κάτω από το παράθυρο και έκανε σήμα στην Μπέτε σηκώνοντας το χέρι. Δεν την έβλεπε, αλλά ήξερε ότι εκείνη μπορούσε να τον διακρίνει κόντρα στον λευκό τοίχο. Κοίταξε ψηλά τον νυχτερινό ουρανό και το απέραντο σύμπαν. Δευτερόλεπτα αργότερα ο ήχος κλήσης ενός κινητού ακούστηκε μέσα στο σπίτι. «In the Hall of the Mountain King». Πέερ Γκιντ. Ο τύπος είχε χιούμορ.

Ο Χάρι εστίασε το βλέμμα σε ένα συγκεκριμένο αστέρι και προσπάθησε να αδειάσει το κεφάλι του από κάθε άλλη σκέψη πέρα απ' αυτό που είχε να κάνει. Στάθηκε αδύνατο. Κάποτε ο Άουνε είχε απορήσει γιατί αναρωτιόμαστε αν υπάρχει ζωή εκεί έξω όταν ξέρουμε ότι μόνο στον γαλαξία μας υπάρχουν περισσότεροι ήλιοι από τους κόκκους της άμμου μιας μέσης παραλίας. Θα έπρεπε να αναρωτηθούμε αν υπάρχει πιθανότητα να είναι όντα ειρηνικά και έπειτα να σταθμίσουμε το αν αξίζει να πάρουμε το ρίσκο να έρθουμε σε επαφή μαζί τους. Ο Χάρι έσφιξε τη λαβή του ψεύτικου όπλου. Την ίδια ερώτηση έκανε τώρα στον εαυτό του.

Το τηλέφωνο σταμάτησε να παίζει Γκριγκ. Ο επιθεωρητής περίμενε. Ύστερα πήρε βαθιά ανάσα και κινήθηκε αθόρυβα μέχρι την πόρτα. Έστησε αυτή, αλλά το μόνο που ακουγόταν ήταν τα τριζόνια. Τύλιξε το χέρι γύρω από το χερούλι της πόρτας περιμένοντας να τη βρει κλειδωμένη.

Ήταν κλειδωμένη.

Βλαστήμησε από μέσα του. Είχε αποφασίσει από πριν πως, αν η πόρτα ήταν κλειδωμένη και έχαναν το στοιχείο του αιφνιδιασμού, θα έπρεπε να περιμένουν ως την επόμενη μέρα και να αγοράσουν οπωσδήποτε από ένα σιδερικό πριν επιστρέψουν. Ο Χάρι ήταν σίγουρος πως δεν θα υπήρχε πρόβλημα να βρει κανείς δύο αξιοπρεπή πιστόλια σε ένα μέρος σαν κι αυτό. Ήταν επίσης σίγουρος, όμως, ότι ο Λεβ σύντομα θα πληροφορούνταν τα συμβάντα της μέρας και δεν θα είχαν χρόνο πια για τίποτα.

Ξαφνικά τινάχτηκε νιώθοντας έναν τσουχτερό πόνο στο δεξί πόδι. Το τράβηξε ενστικτωδώς και κοίταξε κάτω. Στο αδύναμο φως των αστεριών διέκρινε μια μακριά μαύρη γραμμή να σαλεύει στην κάτω πλευρά του ασβεστωμένου τοίχου. Η γραμμή ξεκινούσε από την πόρτα, διέσχιζε τα σκαλοπάτια όπου πατούσε λίγο πριν το πόδι του και χανόταν μετά το τελευταίο σκαλοπάτι. Ο Χάρι ψαχούλεψε στην τσέπη του για έναν μίνι φακό Maglite, τον βρήκε και τον άναψε. Μυρμήγκια. Μεγάλα, κίτρινα, ημιδιάφανα μυρμήγκια σε παρέλαση του ενός ζυγού προς δύο αντίθετες κατευθύνσεις: μία προς τα σκαλοπάτια και έξω και μία προς τα μέσα και κάτω από την πόρτα. Προφανώς ήταν ένα εντελώς διαφορετικό είδος από τα γνώριμα μαύρα μυρμήγκια στην πατρίδα. Ήταν αδύνατο να δει τι μετέφεραν, αλλά ο Χάρι ήξερε αρκετά από μυρμήγκια –κίτρινα, μαύρα, δεν έχει σημασία– για να καταλάβει αμέσως πως κάτι δεν πήγαινε καλά.

Έσβησε τον φακό. Το σκέφτηκε. Και αποχώρησε. Προς την πόρτα του κήπου. Στα μισά της απόστασης σταμάτησε, έκανε μεταβολή κι άρχισε να τρέχει. Η απλή, μισοσαπισμένη ξύλινη πόρτα ξεκόλλησε κι από τις δύο πλευρές της από το πλαίσιο όταν τη χτύπησαν ενενήντα πέντε κιλά Χάρι Χόλε με τριάντα

χιλιόμετρα την ώρα. Ο επιθεωρητής είχε βάλει ασπίδα το διπλωμένο χέρι του και έπεσε πάνω σ' αυτό όταν έσκασε μαζί με την πόρτα στο πέτρινο πάτωμα στο εσωτερικό του σπιτιού. Ο πόνος από το χτύπημα πέρασε από το μπράτσο κατευθείαν στον λαιμό του. Ξαπλωμένος μπρούμυτα στο πάτωμα, στο σκοτάδι, περίμενε το απαλό κλικ μιας σκανδάλης. Όταν διαπίστωσε ότι δεν ακουγόταν, σηκώθηκε και άναψε ξανά τον φακό του. Η στενή λωρίδα φωτός από τη σπασμένη πόρτα συνάντησε την παρέλαση των μυρμηγκιών κατά μήκος της βάσης του τοίχου. Από τη ζέστη κάτω από τον επίδεσμο, ο Χάρι κατάλαβε ότι η πληγή του αιμορραγούσε ξανά. Ακολούθησε τη γλιστερή γραμμή των μυρμηγκιών πάνω σε μια βρομερή μοκέτα και στο διπλανό δωμάτιο. Εκεί, η γραμμή έκανε κάθετη στροφή προς τα αριστερά και ανέβαινε τον τοίχο. Ακολουθώντας την ανοδική πορεία της το φως του φακού έπεσε πάνω σε μια μικρή αφίσα από το *Κάμα Σούτρα*. Το καραβάνι των μυρμηγκιών διακλαδιζόταν σε δύο χωριστές σειρές και συνέχιζε την πορεία του προς το ταβάνι. Ο Χάρι έγειρε προς τα πίσω. Ο λαιμός του τον τρέλανε στον πόνο. Τα μυρμηγκία ήταν ακριβώς από πάνω του τώρα. Έπρεπε να στρίψει για να τα δει. Η φωτεινή δέσμη περιπλανήθηκε για λίγο μέχρι να ξαναβρεί τα μυρμηγκία. Άραγε αυτή ήταν η μικρότερη διαδρομή που μπορούσαν να χαράξουν; Αυτή ήταν και η τελευταία σκέψη του Χάρι πριν αντικρίσει το πρόσωπο του Λεβ Γκρέτε. Το υπόλοιπο κορμί ορθώθηκε ξαφνικά από πάνω του. Του έπεσε ο φακός από το χέρι και παραπάτησε προς τα πίσω. Όσο κι αν ο εγκέφαλός του του έλεγε ότι ήταν πολύ αργά, τα χέρια του αναζήτησαν, μέσα σε ένα μείγμα κατάπληξης και ανοησίας, ένα Namco G-Con 45 για να κρατηθούν.

Λάβα Πε*

ΗΜπέτε δεν άντεξε τη δυσωδία πάνω από ένα δυο λεπτά και έτρεξε έξω. Ο Χάρι τη βρήκε διπλωμένη να κρατά το στομάχι της όταν βγήκε με το πάσο του και κάθισε στα σκαλιά για ν' ανάψει τσιγάρο.

«Εσένα δεν σου μύριζε;» βόγκηξε η Μπέτε, με τα σάλια να τρέχουν από το στόμα και τη μύτη της.

«Ανοσφρησία». Ο Χάρι παρατηρούσε την καύτρα του τσιγάρου του. «Μερική απώλεια όσφρησης. Υπάρχουν πράγματα που δεν μπορώ να τα μυρίσω πλέον. Ο Άουνε λέει ότι οφείλεται στο ότι έχω μυρίσει πάρα πολλά πτώματα. Συναισθηματικό τραύμα και τα σχετικά».

Η Μπέτε ρεύτηκε δυνατά.

«Συγγνώμη» απολογήθηκε. «Τα μυρμήγκια φταίνει. Ενωώ, ήταν ανάγκη τα σιχαμένα να χρησιμοποιήσουν τα ρουθούνια σαν δρόμο διπλής κατεύθυνσης;»

«Λοιπόν, αν επιμένεις, θα σου πω πού θα βρεις τις καλύτερες πηγές πρωτεϊνών στο ανθρώπινο σώμα».

«Όχι, ευχαριστώ».

«Συγγνώμη». Ο Χάρι τίναξε το τσιγάρο του μακριά, πάνω στο ξερό χώμα. «Πάντως, τα πήγες πολύ καλά εκεί μέσα, Λεν. Δεν είναι το ίδιο με τα βίντεο». Σηκώθηκε από το σκαλοπάτι και ξαναμπήκε στο σπίτι.

* Βραζιλιάνικη ονομασία των μυρμηγκιών *Solenopsis invicta*, η οποία σημαίνει «πλυμένα πόδια». (Σ.τ.Μ.)

Ο Λεβ Γκρέτε ήταν κρεμασμένος από ένα κοντό σκοινί, δεμένο στον γάντζο της λάμπας στην οροφή. Κρεμόταν περίπου μισό μέτρο πάνω από το πάτωμα και την αναποδογυρισμένη καρέκλα και αυτός ήταν και ο λόγος που οι μύγες είχαν το μονοπώλιο πριν βρουν δρόμο για να τον φτάσουν και τα κίτρινα μυρμήγκια, που συνέχιζαν την παρέλασή τους πάνω κάτω στο σκοινί.

Η Μπέτε είχε βρει το κινητό μαζί με τον φορτιστή του στο πάτωμα, δίπλα στον καναπέ, και είπε ότι θα εντόπιζε πότε είχε γίνει η τελευταία συνομιλία. Ο Χάρι πέρασε στην κουζίνα και άναψε το φως. Μια μπλε μεταλλιζέ κατσαρίδα στάθηκε πάνω σε μια σελίδα Α4 κουνώντας τις κεραίες της προς την πλευρά του κι ύστερα υποχώρησε γοργά προς το φουρνάκι. Ο Χάρι σήκωσε τη σελίδα. Ήταν γραμμένη στο χέρι. Είχε διαβάσει κάθε λογής σημειώματα αυτοκτονίας στη ζωή του και κανένα απ' αυτά δεν θα το χαρακτήριζε υψηλή λογοτεχνία. Τα περίφημα τελευταία λόγια συνήθως ήταν ανούσιες μπούρδες, απελπισμένες κραυγές για βοήθεια ή εντελώς πεζές οδηγίες για το ποιος θα έπαιρνε την τοστιέρα και τη μηχανή κουρέματος του γκαζόν. Ένα από τα πιο σημαντικά που είχε δει ήταν εκείνο που είχε γράψει με κιμωλία πάνω στον τοίχο του αχυρώνα ένας αγρότης από το Μαριντάλεν: Εδώ μέσα κρεμάστηκε ένας άνθρωπος. Παρακαλώ, καλέστε την αστυνομία. Συγγνώμη. Με αυτό το πρίσμα, το γράμμα του Λεβ Γκρέτε ήταν, αν όχι μοναδικό, τουλάχιστον ασυνήθιστο.

Αγαπητέ Τροντ,

Πάντα αναρωτιόμουν τι ένιωσε εκείνος ο τύπος τη στιγμή που η γέφυρα χάθηκε ξαφνικά κάτω απ' τα πόδια του. Τη στιγμή που άνοιξε μια καταπακτή και αυτός κατάλαβε ότι επρόκειτο να του συμβεί κάτι που δεν είχε απολύτως κανένα νόημα. Ότι θα πέθαινε χωρίς λόγο. Ίσως είχε ακόμη πράγματα που ήθελε να κάνει. Ίσως κάποιος τον περίμενε εκείνο το πρωί. Ίσως πίστευε ότι εκείνη η μέρα θα ήταν η αρχή για κάτι καινούργιο. Από μια άποψη, ως προς αυτό είχε δίκιο...

Δεν σου το είπα ποτέ ότι τον επισκέφτηκα στο νοσοκομείο. Του πήγα ένα μεγάλο μπουκέτο λουλούδια και του είπα ότι είχα δει όλη τη σκηνή από το παράθυρο του σπιτιού μου· ότι τηλεφώνησα για ασθενοφόρο και έδωσα στην αστυνομία την περιγραφή του αγοριού και του ποδηλάτου του. Αυτός, από το κρεβάτι του νοσοκομείου, κατάχλωμος και μικροσκοπικός, με ευχαρίστησε. Τότε του έκανα την τυπική, ανόητη ερώτηση των αθλητικών σχολιαστών: «Πώς ένιωσες εκείνη τη στιγμή;».

Δεν μου απάντησε. Μόνο με κοίταξε, έτσι όπως ήταν ξαπλωμένος ανάσκελα, με τους ορούς και τα σωληνάκια του. Ύστερα με ευχαρίστησε ξανά κι έπειτα μια νοσοκόμα μου είπε να φύγω.

Έτσι, δεν έμαθα ποτέ πώς είχε νιώσει. Μέχρι που άνοιξε η καταπακτή και κάτω από τα δικά μου πόδια. Όχι όταν έτρεχα στην οδό Ιντουστρί μετά τη ληστεία. Ούτε όταν μέτρησα τα λεφτά λίγο αργότερα. Ούτε όταν έβλεπα τις ειδήσεις. Μου συνέβη έτσι όπως είχε συμβεί και σ' εκείνον τον άντρα: ένα ωραίο πρωί, εκεί που περπατούσα χαρούμενος κι ανυποψίαστος για οποιονδήποτε κίνδυνο. Ο ήλιος έλαμπε κι εγώ ήμουν ασφαλής πίσω στην Ντ' Αγιούντα. Μπόρεσα επιτέλους να χαλαρώσω και άρχισα να σκέφτομαι. Είχα στερήσει από τον άνθρωπο που αγαπούσα περισσότερο από καθετί ό,τι αγαπούσε περισσότερο από καθετί. Είχα δύο εκατομμύρια κορόνες να ζήσω, αλλά κανέναν λόγο να ζω. Έτσι ένιωσα εκείνο το πρωί.

Δεν περιμένω να το καταλάβεις, Τροντ. Έκλεψα μια τράπεζα, είδα ότι εκείνη με αναγνώρισε, πιάστηκα σε ένα παιχνίδι που έχει δικούς του κανόνες και που κανένας από αυτούς δεν ισχύει στον κόσμο σου. Δεν περιμένω να καταλάβεις ούτε αυτό που πρόκειται να κάνω τώρα, αλλά ίσως μπορείς να καταλάβεις ότι είναι δυνατό να κουραστεί κανείς ακόμα κι απ' αυτό. Από τη ζωή.

Λεβ

ΥΓ.: Δεν μου είχε κάνει εντύπωση τότε ότι ο τύπος δεν χαμογέλασε όταν με ευχαρίστησε. Το σκέφτηκα σήμερα, όμως. Τελικά, ίσως δεν είχε κανέναν και τίποτα να τον περιμένει. Ίσως ένιωσε απλώς

ανακούφιση όταν άνοιξε η καταπακτή και κατάλαβε ότι δεν θα χρειαζόταν να το κάνει από μόνος του.

Η Μπέτε ήταν ανεβασμένη σε μια καρέκλα δίπλα στο πτώμα του Λεβ όταν μπήκε ο Χάρι. Προσπαθούσε να λυγίσει ένα από τα δάχτυλα του νεκρού για να μπορέσει να το πιέσει στο εσωτερικό ενός μικρού παραλληλόγραμμου μεταλλικού κουτιού.

«Να πάρει η ευχή» μουρμούρισε. «Το μελάνι έμεινε στον ήλιο στο ξενοδοχείο και έχει στεγνώσει».

«Αν δεν μπορέσεις να πάρεις ένα καλό αποτύπωμα, θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τη μέθοδο των πυροσβεστών».

«Η οποία είναι;»

«Οι άνθρωποι που εγκλωβίζονται σε πυρκαγιές φυλάνε από ένστικτο τα χέρια τους. Ακόμα και σε απανθρακωμένα πτώματα, το δέρμα στις άκρες των δαχτύλων μπορεί να βρεθεί ανέπαφο και να χρησιμοποιηθούν τα αποτυπώματα για την αναγνώριση. Κάποιες φορές, για πρακτικούς λόγους, οι πυροσβέστες κόβουν ένα δάχτυλο και το δίνουν στη Σήμανση».

«Αυτό λέγεται βεβήλωση σορού».

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Αν κοιτάξεις από άλλη πλευρά, θα δεις ότι του λείπει ήδη ένα δάχτυλο».

«Το είδα» είπε η Μπέτε. «Φαίνεται κομμένο. Τι μπορεί να σημαίνει αυτό;»

Ο Χάρι πλησίασε και φώτισε με τον φακό του. «Σημαίνει ότι το δάχτυλο κόπηκε αφότου κρεμάστηκε ο Λεβ. Κάποιος πρέπει να ήρθε εδώ και να είδε ότι είχε ήδη κάνει μόνος του τη δουλειά για χάρη τους».

«Για ποιους;»

«Σε κάποιες χώρες οι Τσιγγάνοι τιμωρούν τους κλέφτες κόβοντάς τους τα δάχτυλα» είπε ο Χάρι. «Αν έχουν κλέψει από Τσιγγάνους, εννοείται».

«Νομίζω ότι κατάφερα να πάρω ένα καλό αποτύπωμα» είπε η Μπέτε σκουπίζοντας τον ιδρώτα από το μέτωπό της. «Να τον κατεβάσουμε τώρα;»

«Όχι» απάντησε ο Χάρι. «Αφού ρίξουμε πρώτα μια προσεκτική ματιά γύρω, θα συμμαζέψουμε και θα του δίνουμε. Είδα έναν τηλεφωνικό θάλαμο στον κεντρικό δρόμο του χωριού. Θα κάνω ένα ανώνυμο τηλεφώνημα στο τμήμα και θα αναφέρω τον θάνατο. Όταν γυρίσουμε στο Όσλο, εσύ θα τηλεφωνήσεις στην αστυνομία της Βραζιλίας και θα ζητήσεις να σου στείλουν την ιατροδικαστική έκθεση. Δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι πέθανε από ασφυξία, αλλά θέλω οπωσδήποτε να μάθω την ώρα θανάτου».

«Και η πόρτα;»

«Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα».

«Και ο λαιμός σου; Ο επίδεσμος είναι μούσκεμα στο αίμα».

«Ξέχνα το. Πιο πολύ πονάει το χέρι μου. Το πλάκωσα όταν έπεσα κάτω μαζί με την πόρτα».

«Είναι πολύ άσχημα;»

Ο Χάρι ανασήκωσε διστακτικά το μπράτσο του και μόρφασε. «Καλά είναι. αρκεί να μην το κουνάω».

«Να σκέφτεσαι ότι είσαι τυχερός που δεν πάσχεις από το σύνδρομο Σέτεσνταλ».

Οι δύο από τους τρεις που βρίσκονταν εκείνη τη στιγμή στο δωμάτιο γέλασαν, αλλά το γέλιο τους έσβησε γρήγορα.

Στην επιστροφή προς το ξενοδοχείο, η Μπέτε ρώτησε τον Χάρι αν κατά τη γνώμη του είχαν κανένα νόημα όλα αυτά.

«Από πρακτική σκοπιά, ναι. Πέρα απ' αυτό, ποτέ δεν θα μπορέσω να βρω ένα νόημα στην αυτοκτονία».

Τίναξε πέρα το τσιγάρο του, που διέγραψε μια φωτεινή τροχιά μέσα στο σχεδόν χειροπιαστό σκοτάδι. «Όμως, μιλάμε για μένα».

Δωμάτιο 316

Το παράθυρο άνοιξε με κρότο.
 «Ο Τροντ θα πάει ταξίδι» ακούστηκε η γνώριμη τρίλια. Το ξανθισμένο μαλλί είχε φάει άλλη μια γερή δόση χημικών από την προηγούμενη φορά που την είχαν δει και το δέρμα του κρανίου γυάλιζε ανάμεσα στις σχεδόν άχρωμες τούφες. «Είχατε πάει διακοπές στον νότο;»

Ο Χάρι έστρεψε προς την πλευρά της το μαυρισμένο από τον ήλιο πρόσωπό του και την κοίταξε καλά καλά.

«Κατά κάποιον τρόπο» απάντησε. «Ξέρετε πού είναι ο Τροντ;»

«Φορτώνει το αμάξι» είπε η γυναίκα δείχνοντας προς την άλλη πλευρά του σπιτιού. «Μάλλον θα πάει ταξίδι ο καημένος».

«Μμ».

Η Μπέτε στράφηκε για να φύγει, αλλά ο Χάρι παρέμεινε στη θέση του. «Ζείτε πολύ καιρό εδώ, έτσι δεν είναι;» ρώτησε τη γειτόνισσα.

«Ω, ναι. Τριάντα δύο χρόνια».

«Τότε, πρέπει να θυμάστε τον Τροντ και τον Λεβ απ' όταν ήταν παιδιά».

«Φυσικά. Είχαν αφήσει τη σφραγίδα τους στην Ντισενγκρέντα». Η γυναίκα χαμογέλασε και ακούμπησε τους αγκώνες της στο περβάζι. «Ειδικά ο Λεβ. Μεγάλος γόης. Από παλιά το ξέραμε ότι θα γινόταν επικίνδυνος για τις κυρίες».

«Επικίνδυνος, ναι. Μήπως έχετε ακούσει την ιστορία του άντρα που έπεσε από την εναέρια διάβαση;»

Το πρόσωπο της γειτόνισσας σκοτείνιασε και η φωνή της πή-

ρε τόνο τραγικό. «Ω, ναι. Ήταν τρομερό» ψιθύρισε. «Έμαθα ότι δεν μπόρεσε ποτέ να περπατήσει ξανά κανονικά μετά το ατύχημα ο δύστυχος. Έπαθε αγκύλωση στα γόνατα. Φαντάζεστε ένα παιδί να σκεφτεί να κάνει μια τόσο κακή φάρσα;»

«Μμ. Πρέπει να ήταν στ' αλήθεια πολύ ατίθασος».

«Ατίθασος;» Η γυναίκα έκανε με το χέρι αντήλιο για να τον βλέπει καλύτερα. «Δεν θα το έλεγα. Όχι, ήταν ένα πολύ ευγενικό παιδί με καλή ανατροφή. Γι' αυτό σοκαριστήκαμε όλοι».

«Και όλοι εδώ στη γειτονιά ήξεραν ότι το είχε κάνει αυτός;»

«Όλοι. Εγώ τον είδα από αυτό εδώ το παράθυρο. Όπως έφευγε με το κόκκινο τζάκετ και το ποδήλατό του. Έπρεπε να το είχα καταλάβει πως είχε κάνει κάτι κακό όταν τον είδα που γύριζε. Το πρόσωπό του ήταν λευκό σαν το πανί». Η γυναίκα ανατρίχιασε από μια χρύα ριπή ανέμου. Ύστερα έδειξε κάπου απέναντι.

Ο Τροντ ερχόταν προς την πλευρά τους, με τα χέρια κρεμασμένα σαν άψυχα στα πλευρά του. Επιβράδυνε όλο και πιο πολύ το βήμα του όσο πλησίαζε, ώσπου στο τέλος μόλις και μετά βίας προχωρούσε.

«Ο Λεβ, έτσι;» είπε όταν έφτασε τελικά κοντά τους.

«Ναι» απάντησε ο Χάρι.

«Είναι νεκρός;»

Με τη γωνία του ματιού του, ο Χάρι είδε ένα ορθάνοιχτο στόμα σε ένα πρόσωπο, με κάρδο το παράθυρο της γειτόνισσας. «Ναι, είναι νεκρός».

«Ωραία» είπε ο Τροντ. Ύστερα έσκυψε μπροστά και έκρυψε το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του.

Ο Μπιγάρνε Μέλερ στεκόταν μπροστά στο παράθυρο και κοίταζε αφηρημένα έξω με μια ανήσυχη έκφραση στο πρόσωπό του όταν ο Χάρι έχωσε το κεφάλι από τη μισάνοιχτη πόρτα και κρυφοκοίταξε. Ύστερα χτύπησε διακριτικά.

Ο Μέλερ στράφηκε κι αμέσως χαμογέλασε. «Ε! Γεια!»

«Ορίστε η αναφορά, αφεντικό». Ο Χάρι πέταξε πάνω στο γραφείο έναν πράσινο φάκελο με λαστιχάκια στις γωνίες.

Ο Μέλερ κάθισε βαρύς στην καρέκλα του, κατάφερε με αρκετό ζόρι να στριμώξει τα μακριά πόδια του κάτω από το γραφείο και φόρεσε τα γυαλιά του.

«Αχά» μουρμούρισε όταν άνοιξε τον φάκελο, έξω από τον οποίο ήταν γραμμένο: ΛΙΣΤΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ. Μέσα υπήρχε ένα και μοναδικό έγγραφο, μια σελίδα Α4.

«Σκέφτηκα ότι δεν χρειάζεσαι και όλα τα εισερχόμενα-εξερχόμενα».

«Αφού το λες εσύ, έτσι θα είναι» είπε συγκαταβατικά ο Μέλερ και άρχισε να διαβάζει στα γρήγορα το σύντομο, αραιο-γραμμένο κείμενο.

Ο Χάρι κοίταξε πάνω από το κεφάλι του αφεντικού του και έξω από το παράθυρο. Δεν υπήρχε τίποτα να δει κανείς, μόνο πυκνή, υγρή ομίχλη που σκέπαζε όλη την πόλη σαν χρησιμοποιημένο υγρό μαντιλάκι. Ο άντρας άφησε κάτω τη σελίδα.

«Δηλαδή πήγατε εκεί κάτω, κάποιος σας είπε πού έμενε ο τύπος, τον επισκεφτήκατε και βρήκατε τον Εκτελεστή κρεμασμένο από ένα σκοινί;»

«Σε γενικές γραμμές, ναι».

Ο Μέλερ ανασήκωσε τους ώμους. «Έχει καλώς, από πλευράς μου. Εφόσον έχουμε αδιάσειστες αποδείξεις ότι είναι αυτός ο άνθρωπος που ψάχνουμε».

«Ο Βέμπερ έλεγξε τα αποτυπώματα σήμερα το πρωί».

«Λοιπόν;»

Ο Χάρι κάθισε στην άλλη καρέκλα. «Ταυτίζονται με εκείνα που βρήκαμε στο μπουκάλι της κόκα κόλα που κρατούσε ο ληστής λίγο πριν αναλάβει δράση».

«Είμαστε σίγουροι ότι είναι το ίδιο μπουκάλι;»

«Χαλάρωσε, αφεντικό. Έχουμε και το μπουκάλι και τον τύπο σε βίντεο. Και μόλις τώρα διάβασες ένα χειρόγραφο σημείωμα αυτοκτονίας, όπου ο Λεβ Γκρέτε ομολογεί τη ληστεία στην τράπεζα, έτσι δεν είναι; Πήγαμε σήμερα το πρωί στην Ντισενγκρέντα και ενημερώσαμε τον Τροντ Γκρέτε. Τον ρωτήσαμε αν θα μπορούσαμε να δανειστούμε μερικά από τα παλιά σχολικά

τετράδια του Λεβ από τη σοφίτα και η Μπέτε τα πήγε στον ειδικό γραφολόγο της Σήμανσης. Εκείνος μας είπε ότι δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως το σημείωμα έγραψε το ίδιο άτομο».

«Ναι, ναι. Απλώς ήθελα να είμαι απόλυτα σίγουρος πριν το δημοσιοποιήσουμε, Χάρι. Είναι είδηση της πρώτης σελίδας. Ξέρεις».

«Προσπάθησε να δείχνεις λίγο πιο χαρούμενος, αφεντικό». Ο Χάρι σηκώθηκε. «Μόλις εξιχνιάσαμε μία από τις μεγαλύτερες υποθέσεις εδώ και καιρό. Θα έπρεπε να έχουμε κρεμάσει γιρλάντες και μπαλονάκια εδώ μέσα».

«Δίκιο έχεις» παραδέχτηκε ο Μέλερ αναστενάζοντας. «Εσύ άραγε γιατί δεν δείχνεις λίγο πιο χαρούμενος;» ρώτησε αμέσως μετά.

«Εγώ δεν πρόκειται να ησυχάσω μέχρι να κλείσουμε και την άλλη υπόθεση, ξέρεις ποια...» Ο Χάρι κινήθηκε προς την πόρτα. «Ο Χάλβορσεν κι εγώ καθαρίζουμε τα γραφεία μας σήμερα. Από αύριο το πρωί ξαναπιάνουμε από την αρχή την υπόθεση Έλεν Γέλτεν».

Σταμάτησε στην πόρτα ακούγοντας τον Μέλερ να ξεροβήχει. «Τι είναι, αφεντικό;»

«Αναρωτιόμουν πώς έμαθες ότι ο Εκτελεστής ήταν ο Λεβ Γκρέτε».

«Λοιπόν. Η επίσημη εκδοχή είναι ότι η Μπέτε τον αναγνώρισε από το βίντεο. Θέλεις να ακούσεις και την ανεπίσημη;»

Ο Μέλερ έκανε μασάζ στο μουδιασμένο γόνατό του. Εκείνη η ανήσυχη έκφραση είχε επιστρέψει στο πρόσωπό του. «Μάλλον όχι».

«Μμ» έκανε ο Χάρι από την πόρτα της Αίθουσας του Πόνου.

«Μμ» επανέλαβε η Μπέτε στρίβοντας με την καρέκλα της από την οθόνη όπου έτρεχαν φωτογραφίες προσώπων.

«Υποθέτω ότι πρέπει να σε ευχαριστήσω για τη σπουδαία συνεργασία».

«Το ίδιο κι εγώ».

Ο επιθεωρητής κοντοστάθηκε παίζοντας αφηρημένα με τα κλειδιά του. «Τέλος πάντων. Δεν νομίζω ότι ο Ίβαρσον θα μείνει τσαντισμένος για πολύ ακόμη. Στο κάτω κάτω κέρδισε λίγη από τη δόξα, αφού δική του ήταν η ιδέα να γίνουμε εμείς οι δύο συνεργάτες».

Η Μπέτε χαμογέλασε αχνά. «Όσο κράτησε».

«Και μην ξεχνάς αυτό που σου είπα για τον Ξέρεις-ποιον».

Τα μάτια της Μπέτε άστραψαν. «Όχι».

Ο Χάρι έγερνε μπροστά. «Είναι κάθαρμα. Όφειλα να σου το πω, αλλιώς θα ήμουν ασυνείδητος».

«Χάρηκα που σε γνώρισα, Χάρι».

Ο επιθεωρητής άφησε την πόρτα να κλείσει πίσω του.

Ο Χάρι ξεκλείδωσε την πόρτα του διαμερίσματος, παράτησε την τσάντα του και το συσκευασμένο Playstation στο πάτωμα στη μέση του χολ και πήγε κατευθείαν στο κρεβάτι του. Έπειτα από τρεις ώρες ύπνο χωρίς όνειρα τον ξύπνησε το κουδούνισμα του τηλεφώνου. Κατέβασε τα πόδια από το κρεβάτι, σύρθηκε ως το χολ, σήκωσε το ακουστικό και είπε «Γεια σου, Έισταϊν», πριν προλάβει να μιλήσει αυτός που τον καλούσε.

«Γεια και χαρά στο Όσλο. Βρίσκομαι στο αεροδρόμιο του Καΐρου» αποκρίθηκε ο Έισταϊν. «Είχαμε πει να σου τηλεφωνήσω, έτσι δεν είναι;»

«Είσαι η συνέπεια προσωποποιημένη» είπε ο Χάρι πνίγοντας ένα χασμουρητό. «Και είσαι μεθυσμένος».

«Όχι και μεθυσμένος!» διαμαρτυρήθηκε ο Έισταϊν σέρνοντας τις λέξεις. «Μόνο δύο μπιρίτσες έχω πιει. Άντε, τρεις. Εδώ στην έρημο πρέπει να προσέχει κανείς μην πάθει αφυδάτωση. Είμαι νηφάλιος και με καθαρό μυαλό. Χάρι».

«Χαίρομαι που το ακούω. Ελπίζω να μου έχεις κι άλλα καλά νέα».

«Όπως λένε και οι γιατροί, υπάρχουν και καλά και άσχημα νέα. Να ξεκινήσω από τα καλά...»

«Ακριβώς».

Ακολούθησε μια μεγάλη παύση, στη διάρκεια της οποίας ο Χάρι άκουγε μόνο κάτι σαν γαργάρα πάνω από κάτι που έμοιαζε με βαριά ανάσα.

«Έισταίν;»

«Ναι;»

«Στέκομαι εδώ και περιμένω σαν παιδάκι τα Χριστούγεννα...»

«Ε;»

«Τα καλά νέα;»

«Α. ναι. Χμ... Λοιπόν, πήρα τον αριθμό του πελάτη. *Νο προμπλέμο*. όπως λένε εδώ οι ντόπιοι. Είναι ένας αριθμός κινητού νορβηγικής εταιρείας κινητής τηλεφωνίας».

«Κινητό; Είναι δυνατό;»

«Μπορείς να στείλεις ασύρματα e-mail σε όλο τον κόσμο. Αρκεί να συνδέσεις τον υπολογιστή σου με ένα κινητό, που με τη σειρά του συνδέεται με τον σέρβερ. Αυτό είναι ήδη ιστορία, Χάρι».

«Καλά. Αυτός ο πελάτης δεν έχει όνομα;»

«Ε... ναι, φυσικά. Όμως οι τύποι στο Ελ Τορ δεν το είχαν. Αυτοί χρεώνουν απευθείας τη νορβηγική εταιρεία, εν προκειμένω την Telenor, που με τη σειρά της χρεώνει τον πελάτη της. Έτσι, τηλεφώνησα στις πληροφορίες καταλόγου στη Νορβηγία και βρήκα το όνομα».

«Ναι;» Ο Χάρι είχε ξυπνήσει πια εντελώς.

«Και τώρα ερχόμαστε στα όχι και τόσο καλά νέα».

«Ναι;»

«Έχεις ελέγξει τον λογαριασμό του κινητού σου τώρα τελευταία;»

Ο Χάρι χρειάστηκε ένα δυο δευτερόλεπτα για να το πιάσει.
«Το δικό μου κινητό; Το καθαρά χρησιμοποιεί το κινητό μου;»

«Το έχεις χάσει, να υποθέσω;»

«Ναι, το έχασα εκείνο το βράδυ... με την Άννα. Σκατά!»

«Και δεν σου πέρασε από το μυαλό ότι θα ήταν σκόπιμο να διακόψεις τη σύνδεσή σου;»

«Να μου περάσει από το μυαλό;» γρύλισε ο Χάρι. «Δεν

μπορώ να σκεφτώ τίποτα λογικό από τότε που άρχισαν να συμβαίνουν όλα αυτά τα σκατά! Συγγνώμη, Έισταϊν, αλλά έχω φρικάρει. Είναι όλα τόσο απλά και ολοφάνερα. Γι' αυτό δεν βρήκα το κινητό μου στο σπίτι της Άννας. Γι' αυτό γελά μαζί μου αυτός».

«Χίλια συγγνώμη που σου χάλασα τη μέρα».

«Για στάσου μια στιγμή» είπε ο Χάρι. που αναθάρρησε ξαφνικά. «Αν μπορούμε να αποδείξουμε ότι αυτός έχει το κινητό μου. αποδεικνύεται επίσης ότι βρισκόταν στο σπίτι της Άννας, αφού εγώ είχα φύγει!»

«Γιούπι!» ακούστηκε μια τσιρίδα από το ακουστικό. Κι ύστερα, πολύ πιο διστακτικά: «Αν αυτό σημαίνει ότι είσαι ευχαριστημένος... Ναι; Χάρι;»

«Εδώ είμαι. Σκέφτομαι».

«Καλό αυτό. Συνέχισε να σκέφτεσαι. Εγώ έχω ένα ραντεβού με τη Stella Artois. Με μερικές, για να είμαι ειλικρινής. Και επειδή θέλω να προλάβω και την πτήση για Όσλο...»

«Να είσαι καλά, Έισταϊν».

Ο Χάρι απέμεινε με το ακουστικό στο χέρι ζυγίζοντας τα υπέρ και τα κατά τού να το εκσφενδονίσει στον καθρέφτη. Το επόμενο πρωί ξύπνησε με την ελπίδα ότι είχε ονειρευτεί τον διάλογο με τον Έισταϊν. Και πράγματι τον είχε ονειρευτεί. Σε έξι εφτά διαφορετικές εκδοχές.

Ο Ράσκολ καθόταν με το κεφάλι σκυφτό, στηριγμένο στα χέρια του, όση ώρα μιλούσε ο Χάρι. Δεν σάλεψε ούτε τον διέκοψε ενώ εκείνος του περιέγραφε πώς είχαν βρει τον Λεβ Γκρέτε και πώς το δικό του χαμένο κινητό ήταν η αιτία που ακόμη δεν είχαν στα χέρια τους τις αποδείξεις για τον δολοφόνο της Άννας. Όταν τελείωσε ο επιθεωρητής, ο Τσιγγάνος σταύρωσε τα χέρια στο στήθος και σήκωσε αργά το κεφάλι. «Δηλαδή εσύ έλυσες την υπόθεσή σου, ενώ η δική μου παραμένει άλυτη».

«Εγώ δεν το βλέπω σαν δική μου και δική σου υπόθεση, Ράσκολ. Ευθύνη μου είναι να...»

«Εγώ όμως έτσι το βλέπω. Σπιούνε» τον διέκοψε ο κρατούμενος. «Διευθύνω μια στρατιωτική επιχείρηση εδώ».

«Μμ. Τι ακριβώς εννοείς μ' αυτό;»

Ο Ράσκολ έκλεισε τα μάτια. «Σου έχω πει την ιστορία του βασιλιά Γου, που κάλεσε τον Σουν Τζου για να διδάξει στις κυρίες της Αυλής την τέχνη του πολέμου Σπιούνε;»

«Χμ. όχι».

Ο κρατούμενος χαμογέλασε. «Ο Σουν Τζου ήταν άνθρωπος της σκέψης. Χώρισε τις παλλακίδες σε δύο λόχους. Άρχισε εξηγώντας τους ξεκάθαρα και με απόλυτη σαφήνεια τα παραγγέλματα της παρέλασης. Όταν ήχησαν τα τύμπανα όμως, αυτές δεν άρχισαν να παρελαύνουν, απλώς στέκονταν και χασκογελούσαν. “Όταν οι διαταγές δεν είναι κατανοητές, φταίει ο στρατηγός” είπε ο Σουν Τζου και τα εξήγησε όλα από την αρχή. Έπειτα έδωσε εντολή να παρελάσουν, αλλά έγινε πάλι το ίδιο. “Όταν τα παραγγέλματα είναι κατανοητά, αλλά δεν εκτελούνται, φταίει ο αξιωματικός” είπε ο Σουν Τζου και διέταξε δύο από τους άντρες του να του φέρουν τις δύο επικεφαλής παλλακίδες. Τις έστησε και τις αποκεφάλισε μπροστά στα έντρομα μάτια των υπόλοιπων. Μόλις έμαθε ο βασιλιάς ότι οι δύο ευνοούμενες παλλακίδες του είχαν εκτελεστεί, αρρώστησε από τον καημό του και έμεινε στο κρεβάτι πολλές μέρες. Όταν σηκώθηκε ξανά, έκανε τον Σουν Τζου αρχηγό του στρατού του». Ο Ράσκολ άνοιξε τα μάτια. «Τι μας διδάσκει αυτή η ιστορία. Σπιούνε;»

Ο Χάρι δεν απάντησε.

«Μας διδάσκει ότι σε μια στρατιωτική επιχείρηση απαιτούνται απόλυτη λογική και απαρέγκλιτη συνέπεια. Αν χαλαρώσεις τις απαιτήσεις σου, θα απομείνεις με δύο λόχους χαζοχαρούμενες παλλακίδες. Όταν ήρθες και μου ζήτησες άλλες σαράντα χιλιάδες κορόνες, τις πήρες επειδή πίστεψα την ιστορία σου για τη φωτογραφία στο παπούτσι της Άννας. Επειδή η Άννα είναι Τσιγγάνα. Όταν εμείς οι Τσιγγάνοι φεύγουμε για ταξίδι, αφήνουμε ένα πατρίν πάνω σε ένα σταυροδρόμι. Ένα κόκκινο μαντίλι δεμένο σε ένα κλαδί, ένα πελεκημένο κόκαλο. Το καθένα

απ' αυτά έχει διαφορετικό νόημα. Η φωτογραφία σημαίνει ότι κάποιος έχει πεθάνει ή θα πεθάνει. Αυτό εσύ δεν θα μπορούσες να το ξέρεις, οπότε σε πίστεψα». Ο Ράσκολ ακούμπησε τα χέρια στο τραπέζι με τις παλάμες προς τα πάνω. «Όμως, ο άνθρωπος που πήρε τη ζωή της ανιψιάς μου είναι ελεύθερος και, όταν κοιτάζω εσένα, βλέπω μια παλλακίδα που χασκογελά. Απαρέγκλιτη συνέπεια. Σπιούνε. Δώσε μου το όνομά του».

Ο Χάρι πήρε βαθιά ανάσα και κράτησε τον αέρα. Δύο λέξεις. Τέσσερις συλλαβές. Αν αποκάλυπτε το όνομα, ποια κατηγορία θα αντιμετώπιζε ο Άλμπου; Φόνος εκ προμελέτης με κίνητρο τη ζήλια; Εννιά χρόνια το πολύ, στα έξι έξω; Και οι συνέπειες για τον ίδιο; Η έρευνα θα αποκάλυπτε αναπόφευκτα και το γεγονός ότι ο Χάρι, ένας αστυνομικός, είχε αποκρύψει την αλήθεια προκειμένου να μη στραφούν εναντίον του οι υποψίες. Με άλλα λόγια, είχε καεί από μόνος του. Δύο λέξεις, τέσσερις συλλαβές. Και θα λύνονταν όλα τα προβλήματά του. Ο Άλμπου θα ήταν αυτός που θα πλήρωνε τελικά.

Η απάντηση του Χάρι ήταν μία συλλαβή.

Ο Ράσκολ κούνησε το κεφάλι και κοίταξε τον Χάρι με λυπημένο βλέμμα. «Φοβόμουν ότι αυτό θα έλεγες. Δεν μου αφήνεις άλλη επιλογή. Σπιούνε. Θυμάσαι τι σου απάντησα όταν με ρώτησες γιατί σε εμπιστεύτηκα;»

Ο επιθεωρητής κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Ο καθένας έχει κάτι για το οποίο αξίζει να ζει. Έτσι δεν είναι, Σπιούνε; Κάτι που μπορείς να του στερήσεις. Δωμάτιο 316. Σου λέει τίποτα;»

Ο Χάρι δεν απάντησε.

«Να σου πω εγώ, λοιπόν. Τρία-ένα-έξι είναι ο αριθμός ενός δωματίου στο ξενοδοχείο Ιντερνάσιοναλ στη Μόσχα. Η Όλγα είναι η υπεύθυνη του ορόφου. Σύντομα βγαίνει στη σύνταξη και θα της άρεσε πολύ να κάνει πολυήμερες, πληρωμένες διακοπές στη Μαύρη Θάλασσα. Στον όροφο υπάρχουν τρεις σκάλες και ένα ασανσέρ. Συν το ασανσέρ υπηρεσίας. Το δωμάτιο έχει δύο όμοια μονά κρεβάτια».

Ο Χάρι ξεροκατάπие.

Ο Ράσκολ ακούμπησε ξανά το μέτωπό του στα χέρια του.
«Ο μικρός κοιμάται σ' αυτό που είναι κοντά στο παράθυρο».

Ο Χάρι σηκώθηκε, πήγε στην πόρτα και χτύπησε δυνατά.
Άκουσε τον χτύπο να αντηχεί σε όλο τον διάδρομο απέξω. Συνέχισε να χτυπά την πόρτα μέχρι που άκουσε το κλειδί να στρίβει στην κλειδαριά.

Στη δόνηση

«**Σ**υγγνώμη, αλλά έκανα όσο πιο γρήγορα μπορούσα» είπε ο Έισταϊν καθώς ξεκινούσε με το ταξί του από το πεζοδρόμιο, έξω από το μαγαζάκι του Έλμερ Ψιλικά & Είδη Καπνιστού.

«Καλώς όρισες στην πατρίδα» είπε ο Χάρι και αναρωτήθηκε αν ο οδηγός του λεωφορείου που ερχόταν από τα δεξιά είχε αντιληφθεί ότι ο Έισταϊν δεν σκόπευε να φρενάρει.

«Στο Σλέμνταλ δεν πάμε;» ρώτησε εκείνος αγνοώντας το οργισμένο κορνάρισμα του λεωφορείου.

«Ναι, στην Μπγερνετρόκετ. Ξέρεις ότι παραχωρείς υποχρεωτικά προτεραιότητα εδώ, έτσι;»

«Αποφάσισα να μην παραχωρήσω».

Ο Χάρι στράφηκε και κοίταξε τον παλιό του φίλο. Μόλις που διακρίνονταν δύο κατακόκκινα μάτια πίσω από δύο στενές σχισμές.

«Κουρασμένος;»

«Τζετ λαγκ».

«Η διαφορά ώρας μεταξύ Νορβηγίας και Αιγύπτου είναι μία ώρα, Έισταϊν».

«Τουλάχιστον».

Επειδή δεν λειτουργούσαν πια ούτε οι αναρτήσεις ούτε οι σουσέτες του καθίσματος, ο Χάρι αισθανόταν την κάθε πέτρα του λιθόστρωτου και την κάθε ανωμαλία του δρόμου καθώς ανέβαιναν προς το σπίτι του Άλμπου παίρνοντας τις κλειστές στροφές με τις πάντες, αλλά του ήταν εντελώς αδιάφορο εκεί-

νη την ώρα. Δανείστηκε το κινητό του Έισταϊν και τηλεφώνησε στο ξενοδοχείο Ιντερνάσιοναλ. Απάντησε ο Όλεγκ. Ήταν φανερή η χαρά στη φωνή του μικρού όταν τον ρώτησε πού ήταν.

«Σε ένα αυτοκίνητο. Πού είναι η μαμά;»

«Έξω».

«Αύριο δεν είναι το δικαστήριο;»

«Ναι, αλλά σήμερα όλοι οι δικηγόροι έχουν συνάντηση στο Κουζνέτσκι Μοστ» απάντησε ο Όλεγκ με φωνή ενήλικα. «Θα γυρίσει σε μία ώρα».

«Άκου. Όλεγκ, θέλω να δώσεις στη μαμά σου ένα μήνυμα. Πες της να αλλάξει ξενοδοχείο. Αμέσως».

«Γιατί;»

«Γιατί... το λέω εγώ. Απλώς πες της το, εντάξει; Θα σε ξαναπάρω αργότερα».

«Σύμφωνοι».

«Μπράβο, καλό παιδί. Πρέπει να κλείσω τώρα».

«Είσαι...»

«Τι;»

«Τίποτα».

«Εντάξει. Μην ξεχάσεις να πεις στη μαμά σου αυτό που σου είπα».

Ο Έισταϊν φρέναρε και σταμάτησε πάνω στο πεζοδρόμιο.

«Περίμενέ με εδώ» είπε ο Χάρι και πετάχτηκε από το αυτοκίνητο. «Αν δεν γυρίσω σε είκοσι λεπτά, κάλεσε το κέντρο, το νούμερο που σου έδωσα. Πες τους...»

«Ο επιθεωρητής Χάρι Χόλε του Τμήματος Ανθρωποκτονιών θέλει ένα περιπολικό με οπλισμένους άντρες εδώ, αμέσως. Το κατάλαβα, Χάρι».

«Ωραία. Αν πάλι ακούσεις πυροβολισμούς, τηλεφώνησε αμέσως, μην περιμένεις».

«Εντάξει. Μου ξαναλές σε ποια ταινία παίζουμε;»

Ο Χάρι κοίταξε προς το σπίτι. Δεν ακούγονταν γαβγίσματα. Μια σχολούρα μπλε BMW πέρασε αργά από δίπλα τους και πάραυτα λίγο παρακάτω στον δρόμο. Κατά τα άλλα, ησυχία.

«Σε όλες» αναστέναξε ο Χάρι.

Ο Έισταϊν τον κοίταξε με ένα πλατύ χαμόγελο. «Τέλειο!» Κι ύστερα μια ρυτίδα σχηματίστηκε ανάμεσα στα φρύδια του. «Χάρι, πες μου ότι είναι τέλειο και όχι παρανοϊκά επικίνδυνο».

Του άνοιξε η Βίγκνις Άλμπου. Φορούσε μια φρεσκοσιδερωμένη λευκή μπλούζα και μια κοντή φούστα, αλλά τα μάτια της ήταν θολά σαν να είχε μόλις σηκωθεί από το κρεβάτι.

«Τηλεφώνησα στον σύζυγό σας στο γραφείο του» είπε ο Χάρι «και μου είπαν ότι σήμερα έμεινε στο σπίτι».

«Μπορεί» αποκρίθηκε η γυναίκα. «Δεν μένει πια εδώ, κύριε επιθεωρητή. Εσείς δεν ήσασταν που ξεθάψατε αυτή την ιστορία με... με...» Χειρονομούσε σαν να έψαχνε τη σωστή έκφραση, αλλά τελικά μ' ένα πικρό χαμόγελο φάνηκε να το παίρνει απόφαση ότι δεν υπήρχε άλλη λέξη γι' αυτό: «...με την πόρνη».

«Μπορώ να περάσω, κυρία Άλμπου;»

Άφησε τους ώμους της να πέσουν και ανατρίχιασε δείχνοντας την απέχθειά της. «Λέγε με Βίγκνις ή οτιδήποτε άλλο θέλεις, εκτός απ' αυτό».

«Βίγκνις». Ο Χάρι έσκυψε μπροστά. «Τώρα μπορώ να περάσω;»

Τα λεπτά, φροντισμένα φρύδια της έσμιξαν. Σκεφτόταν. Τελικά, άπλωσε το χέρι της. «Γιατί όχι;»

Ο Χάρι είχε την εντύπωση ότι έπιασε μια ανεπαίσθητη μυρωδιά τζιν στην ανάσα της, αλλά μπορεί να ήταν το άρωμά της. Μέσα στο σπίτι δεν υπήρχε τίποτα έξω από το συνηθισμένο – τα πάντα ήταν καθαρά, ευωδιαστά και τακτοποιημένα. Πάνω στον χαμηλό μπουφέ, σε ένα βάζο, υπήρχαν φρέσκα λουλούδια. Ο Χάρι πρόσεξε ότι το κάλυμμα του καναπέ ήταν μια ιδέα λευκότερο από το σχεδόν λευκό που θυμόταν από την προηγούμενη φορά. Κλασική μουσική σε χαμηλή ένταση ακουγόταν από αόρατα ηχεία.

«Μάλερ;» ρώτησε ο Χάρι.

«Οι μεγαλύτερες δημιουργίες του» αποκρίθηκε η Βίγκνις.

«Ο Άρνε αγόραζε μόνο συλλογές. Πάντα έλεγε ότι μόνο τα καλύτερα αξίζουν».

«Τότε, καλά που δεν πήρε και τις συλλογές μαζί του φεύγοντας. Αλήθεια, πού βρίσκεται;»

«Κατ' αρχάς, δεν του ανήκει τίποτα απ' όσα υπάρχουν εδώ μέσα. Και δεν ξέρω ούτε θέλω να ξέρω πού βρίσκεται. Έχεις ένα τσιγάρο, επιθεωρητή;»

Ο Χάρι τής έδωσε το πακέτο του και την παρακολούθησε να παιδεύεται με έναν μεγάλο επιτραπέζιο αναπτήρα από ασήμι και τιχ. Έσκυψε και της άναψε το τσιγάρο με τον δικό του φτηνό πλαστικό.

«Ευχαριστώ. Στο εξωτερικό, φαντάζομαι. Κάπου ζεστά. Όχι τόσο ζεστά όσο θα ήθελα εγώ. δυστυχώς».

«Μμ. Τι εννοείτε όταν λέτε ότι δεν του ανήκει τίποτα;»

«Αυτό ακριβώς που λέω. Το σπίτι, τα έπιπλα, το αυτοκίνητο είναι όλα δικά μου». Φύσηξε με δύναμη τον καπνό. «Μπορείς να ρωτήσεις τον δικηγόρο μου».

«Νόμιζα πως ο σύζυγός σας είχε τα λεφτά...»

«Μην τον αποκαλείς έτσι!» Η Βίγκντις ρούφηξε το τσιγάρο της σαν να ήθελε να τραβήξει όλη τη νικοτίνη μονομιάς. «Ναι, ο Άρνε είχε τα λεφτά. Είχε αρκετά για να αγοράσει αυτό το σπίτι, τα έπιπλα, τα αυτοκίνητα, τα κοστούμια, το σαλέ και τα κοσμήματα που μου χάριζε, όχι για κανέναν άλλον λόγο παρά μόνο για να κάνει φιγούρα στους λεγόμενους φίλους του. Βλέπεις, το μόνο που είχε σημασία για τον Άρνε ήταν τι σκέφτονταν οι άλλοι γι' αυτόν. Η οικογένειά του, η οικογένειά μου, οι συνάδελφοι, οι γείτονες και οι φίλοι από το πανεπιστήμιο». Ο θυμός έδινε στη φωνή της μια σκληρή, μεταλλική χροιά σαν να μιλούσε μέσα από μεγάφωνο. «Όλοι ήταν θεατές της φανταστικής ζωής του Άρνε Άλμπου. Έπρεπε να τον χειροκροτούν όταν τα πράγματα πήγαιναν καλά. Αν κυνηγούσε και τη δουλειά με τον ίδιο ζήλο που επιδίωκε την επιδοκιμασία, ίσως η Άλμπου ΑΕ να μην είχε πάρει την κατιούσα».

«Σύμφωνα με ένα άρθρο της *Dagens Noeringsliv*, η Άλμπου ΑΕ ήταν μια επιτυχημένη επιχείρηση».

«Η Άλμπου ΑΕ ήταν μια οικογενειακή επιχείρηση και όχι μια εταιρεία εισηγμένη στο χρηματιστήριο, ώστε να πρέπει να δημοσιεύει τους ισολογισμούς της. Ο Άρνε την έκανε να φαίνεται κερδοφόρα ξεπουλώντας τα περιουσιακά στοιχεία της». Η Βίγκντις έλιωσε το μισοκαπνισμένο τσιγάρο της πιέζοντάς το με μανία στο τασάκι. «Πριν από δύο χρόνια την εταιρεία έπληξε μια φοβερή κρίση ρευστότητας και επειδή ο Άρνε ήταν προσωπικά υπεύθυνος για τα χρέη, πέρασε το σπίτι και όλα τα υπάρχοντά μας στο δικό μου όνομα και στων παιδιών».

«Ναι, αλλά η εταιρεία εξαγοράστηκε για ένα σημαντικό ποσό. Τριάντα εκατομμύρια, έγραψαν οι εφημερίδες».

Η γυναίκα χαμογέλασε πικρά. «Το πίστεψες κι εσύ το πα-ραμύθι για τον επιτυχημένο επιχειρηματία που αποσύρεται για να έχει περισσότερο χρόνο κοντά στην οικογένειά του, έτσι; Ο Άρνε είναι πολύ καλός στις δημόσιες σχέσεις, αυτό του το αναγνωρίζω. Ας το θέσω ως εξής: Ο Άρνε είχε να επιλέξει μεταξύ του να χάσει την επιχείρηση και να κηρύξει πτώχευση. Φυσικά, επέλεξε το πρώτο».

«Και τα τριάντα εκατομμύρια;»

«Ο Άρνε είναι μεγάλος καταφερτζής όταν θέλει. Και οι άλλοι τιμπάνε. Γι' αυτό και είναι τόσο καλός στις διαπραγματεύσεις, ειδικά σε πιεστικές καταστάσεις. Έτσι μπόρεσε να κρατήσει τις τράπεζες και τους προμηθευτές, όσο καιρό κατάφερε να τους κρατήσει. Διαπραγματεύτηκε και πέτυχε δύο όρους στο συμβόλαιο, εκεί που θα έπρεπε να ήταν παράδοση άνευ όρων από πλευράς του: να κρατήσει το σαλέ, που ήταν ακόμη στο όνομά του, και ο αγοραστής να δηλώσει ως ποσό εξαγοράς της επιχείρησης τα τριάντα εκατομμύρια. Αυτούς δεν τους πείραζε γιατί μπορούσαν να ισοσκελίσουν ολόκληρο το ποσό με τα χρέη της Άλμπου ΑΕ. Ο Άρνε έκανε μια χρεοκοπία να φανεί σαν επιτυχημένη πώληση. Δεν είναι ασήμαντο, εδώ που τα λέμε».

Η Βίγκντις έγειρε πίσω το κεφάλι και γέλασε δυνατά. Ο Χάρι διέκρινε κάτω από το πιγούνι της τη λεπτή ουλή που είχε αφήσει το λήφτινγκ.

«Και η Άννα Μπέτσεν;» ρώτησε.

«Η πουτανίτσα του;» Η Βίγκντις σταύρωσε τα λεπτά πόδια της, τίνανε πίσω τα μαλλιά της και στύλωσε το βλέμμα στο κενό με δήθεν αδιάφορο ύφος. «Την είχε για παιχνιδάκι. Το μεγάλο λάθος του ήταν ότι ήθελε να κάνει φιγούρα στα φιλαράκια του με την αυθεντική τσιγγάνα ερωμένη του. Ας πούμε πως δεν αισθάνονταν όλοι οι θεωρούμενοι φίλοι του Άρνε πως όφειλαν να του είναι πιστοί. Έτσι έφτασε στ' αυτιά μου η ιστορία».

«Λοιπόν;»

«Του έδωσα άλλη μια ευκαιρία. Για χάρη των παιδιών. Είμαι πολύ λογική γυναίκα». Κοίταξε τον Χάρι με μισόκλειστα βλέφαρα. «Όμως, δεν την εκμεταλλεύτηκε».

«Ίσως διαπίστωσε ότι δεν ήταν απλώς παιχνιδάκι».

Εκείνη δεν απάντησε, αλλά τα χείλη της σφίχτηκαν σχηματίζοντας δύο λεπτές γραμμές.

«Είχε κάποιο γραφείο ή κάποιον ιδιαίτερο χώρο εδώ στο σπίτι;» ρώτησε ο Χάρι.

Η κυρία Άλμπου κατένευσε.

«Κλεινόταν εκεί πάνω κι έμενε ως αργά τη νύχτα» είπε οδηγώντας τον Χάρι στην εσωτερική σκάλα. Άνοιξε την πόρτα μιας σοφίτας που είχε θέα στις στέγες των γειτονικών σπιτιών.

«Δούλευε;»

«Σέρφαρε στο Διαδίκτυο. Ήταν εντελώς κολλημένος. Έλεγε ότι χάζευε αυτοκίνητα, αλλά ένας Θεός ξέρει τι έκανε».

Ο Χάρι πήγε στο γραφείο και άνοιξε ένα από τα συρτάρια στην τύχη. «Το άδειαζε;»

«Πήρε μαζί του ό,τι είχε και δεν είχε εδώ μέσα. Χώρεσαν όλα σε μια πλαστική σακούλα».

«Και ο υπολογιστής;»

«Ήταν φορητός».

«Συνδεδεμένος με κάποιο κινητό;»

Η Βίγκντις ανασήκωσε το ένα φρύδι. «Δεν έχω ιδέα γι' αυτό».

«Απλώς αναρωτήθηκα».

«Θέλεις να δεις τίποτ' άλλο;»

Ο Χάρι στράφηκε προς την πλευρά της. Η Βίγκνις στεκόταν γερμένη στην πόρτα με το ένα χέρι στο πλαίσιο πάνω από το κεφάλι της και το άλλο ακουμπισμένο στον γοφό της. Κοιτώντας την είχε μια πολύ έντονη αίσθηση déjà vu.

«Μια τελευταία ερώτηση, κυρία... Βίγκνις».

«Βιάζεσαι πολύ, επιθεωρητή Χόλε;»

«Γράφει το ταξί που με περιμένει έξω. Η ερώτησή μου είναι απλή. Νομίζετε ότι θα μπορούσε να την έχει σκοτώσει;»

Η γυναίκα τον κοίταξε καλά καλά, χωρίς να βιάζεται, κλωτώντας σιγανά με τη φτέρνα της το ξύλινο πλαίσιο της πόρτας. Ο Χάρι περίμενε.

«Ξέρεις ποιο ήταν το πρώτο πράγμα που μου είπε όταν του μίλησα για την πουτανίτσα του; Θέλω να μου υποσχεθείς ότι δεν θα το πεις σε κανέναν. Βίγκνις. Εγώ δεν έπρεπε να το πω σε κανέναν! Για τον Άρνε, η ιδέα ότι όλοι μάς θεωρούσαν ευτυχισμένο ζευγάρι ήταν πιο σημαντική από το αν ήμασταν πραγματικά ευτυχισμένοι. Η απάντησή μου, επιθεωρητή, είναι ότι δεν έχω ιδέα τι ήταν ικανός να κάνει. Δεν τον ξέρω καθόλου τον άνθρωπο».

Ο Χάρι έβγαλε από την εσωτερική τσέπη του πανωφοριού του μια κάρτα. «Θα ήθελα να μου τηλεφωνήσετε αν επικοινωνήσει μαζί σας ή αν τύχει να μάθετε πού βρίσκεται. Αμέσως».

Η Βίγκνις κοίταξε την καρτούλα και στα λεπτά ροζ χείλη της έπαιξε ένα μικρό χαμόγελο. «Μόνο τότε, επιθεωρητή;»

Ο Χάρι δεν της απάντησε.

Έξω, στα σκαλιά της εισόδου, στράφηκε προς την πλευρά της. «Τελικά, το έχετε πει σε κανέναν;»

«Ότι ο άντρας μου ήταν άπιστος; Εσύ τι νομίζεις;»

«Ότι είστε μια πολύ λογική γυναίκα».

Η Βίγκνις έλαμψε από ικανοποίηση.

«Δεκαοχτώ λεπτά» είπε ο Έισταιν. «Πήγε να σπάσει η καρδιά μου, γαμώτο».

«Τηλεφώνησες στο παλιό κινητό μου όσο ήμουν εκεί μέσα;»

«Φυσικά. Χτυπούσε, χτυπούσε και δεν το σήκωνε κανένας».

«Δεν ακούστηκε τίποτα. Προφανώς δεν βρίσκεται πια εδώ».

«Συγγνώμη, αλλά δεν έχεις ακούσει για τη δόνηση;»

«Τι πράγμα;»

Ο Έισταϊν καμώθηκε πως έπαθε μια βουβή κρίση επιληψίας.

«Κάτι τέτοιο. Το βάζεις στη δόνηση. Και δεν ακούγεται τίποτα».

«Το δικό μου κινητό κόστιζε μια κορόνα κι απλώς χτυπούσε. Το πήρε μαζί του αυτός, Έισταϊν. Τι έγινε η μπλε BMW που ήταν εδώ πιο κάτω;»

«Ε;»

Ο Χάρι αναστέναξε. «Πάμε να φύγουμε».

Maglite

«**Δ**ηλαδή μου λες ότι ένας παρανοϊκός έχει βάλει στόχο **Δ**εμάς. επειδή εσύ δεν μπορείς να βρεις αυτόν που σκότωσε ένα μέλος της οικογένειάς του;» τσίριξε η Ράκελ από την άλλη άκρη της γραμμής.

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια. Ο Χάλβορσεν είχε πεταχτεί ως του Έλμερ και ήταν μόνος στο γραφείο. «Με δυο λόγια. ναι. Έκανα μια συμφωνία μαζί του. Αυτός την τήρησε από την πλευρά του».

«Και γι' αυτό θα είμαστε κυνηγημένοι; Γι' αυτό θα πρέπει να φύγω από το ξενοδοχείο με τον γιο μου, που περιμένει να μάθει σε λίγες μέρες αν θα του επιτρέψουν να μείνει με τη μητέρα του ή όχι; Αυτό είναι... Είναι...» Η φωνή της υψώθηκε σε μια οργισμένη διαπεραστική νότα. Ο Χάρι την άφησε να ξεσπάσει χωρίς να τη διακόπτει. «Γιατί. Χάρι;»

«Για τον αρχαιότερο λόγο του κόσμου» απάντησε εκείνος. «Εκδίκηση αίματος. Βεντέτα».

«Και τι σχέση έχουμε εμείς;»

«Όπως σου είπα και πριν. καμιά. Εσύ και ο Όλεγκ δεν είστε ο τελικός στόχος. είστε απλώς το μέσο. Αυτός ο άνθρωπος το θεωρεί καθήκον του να εκδικηθεί τον φόνο».

«Καθήκον;» ούρλιαξε η Ράκελ δυνατά τρυπώντας το αυτί του. «Η εκδίκηση είναι ένας απ' αυτούς τους πρωτογονισμούς που αρέσουν τόσο πολύ σ' εσάς τους άντρες. Δεν πρόκειται για καθήκον. αλλά για ανάγκη ανθρώπου του Νεάντερταλ!»

Ο Χάρι περίμενε υπομονετικά μέχρι που θεώρησε ότι εκείνη είχε τελειώσει. «Λυπάμαι πολύ, αλλά δεν υπάρχει τίποτα που να μπορώ να κάνω αυτή τη στιγμή».

Δεν του απάντησε.

«Ράκελ;»

«Ναι».

«Πού είσαι τώρα;»

«Εάν ισχύει αυτό που λες, ότι είναι πολύ εύκολο να μας εντοπίσει, δεν ρισκάρω να σου πω από το τηλέφωνο».

«Εντάξει. Είναι ασφαλές το μέρος που βρίσκεσαι;»

«Έτσι νομίζω».

«Ωραία».

Μια φωνή στα ρωσικά πότε ακουγόταν και πότε έσβηνε, σαν σταθμός στα βραχέα.

«Γιατί δεν με διαβεβαιώνεις ότι δεν κινδυνεύουμε. Χάρι; Πες μου ότι είναι στη φαντασία σου, ότι αυτός μπλοφάρει. Πες...» Η φωνή της ξέφτιζε στις τελευταίες συλλαβές. «...Κάτι... Οτιδήποτε...»

Ο Χάρι δεν βιάστηκε να της απαντήσει. Τελικά, είπε με αργή, καθαρή φωνή: «Πρέπει να φοβηθείς, Ράκελ. Αρκετά για να κάνεις αυτό που πρέπει».

«Και ποιο είναι αυτό;»

Ο Χάρι αναστέναξε βαθιά. «Θα τα ξεκαθαρίσω τα πράγματα. Ράκελ. Σ' το υπόσχομαι. Θα τα ξεκαθαρίσω».

Ο Χάρι τηλεφώνησε στη Βίγκνις αμέσως μόλις έκλεισε η Ράκελ. Του απάντησε με το πρώτο κουδούνισμα.

«Χόλε εδώ. Στέκεστε δίπλα στο τηλέφωνο και περιμένετε να χτυπήσει, κυρία Άλμπου;»

«Εσύ τι πιστεύεις;» Από τον τρόπο που έσερνε τη φωνή της, ο Χάρι κατάλαβε ότι είχε πιει τουλάχιστον ένα δυο ποτά απ' όταν την άφησε.

«Δεν έχω ιδέα, αλλά θα ήθελα να δηλώσετε τον σύζυγό σας ως αγνοούμενο».

«Γιατί; Αφού δεν μου λείπει» είπε η Βίγκνις με ένα ξερό, λυπημένο γέλιο.

«Χρειάζομαι έναν λόγο για να θέσω σε κίνηση τον μηχανισμό αναζήτησης. Μπορείτε να επιλέξετε. Ή θα δηλώσετε εσείς ότι αγνοείται ή θα ανακοινώσω εγώ ότι καταζητείται. Ως ύποπτος δολοφονίας».

Ακολούθησε μακρά σιωπή. «Δεν καταλαβαίνω, αστυνόμε».

«Δεν είναι τίποτα περίπλοκο, κυρία Άλμπου. Να πω ότι μου δηλώσατε την εξαφάνισή του;»

«Στάσου!» φώναξε η Βίγκνις. Ο Χάρι άκουσε ένα ποτήρι να σπάει στην άλλη άκρη της γραμμής. «Τι είναι αυτά που μου λες; Αφού ο Άρνε είναι ήδη καταζητούμενος».

«Όσον αφορά εμένα, ναι, αλλά δεν έχω ενημερώσει ακόμη κανέναν».

«Πώς; Και οι τρεις αστυνομικοί που ήρθαν εδώ αφότου έφυγες;»

Ο Χάρι ένωσε ένα παγωμένο δάχτυλο να σέρνεται στη ραχοκοκαλιά του. «Ποιοι αστυνομικοί;»

«Καλά, δεν επικοινωνείτε μεταξύ σας εκεί στην Ύπηρεσία; Ήρθαν και δεν έλεγαν να φύγουν με τίποτα. Σχεδόν τρόμαξα».

Ο επιθεωρητής σηκώθηκε από την καρέκλα του γραφείου του. «Ήρθαν με μία σκούρα μπλε BMW κυρία Άλμπου;»

«Ξέχασες τι σου είπα για το “κυρία Άλμπου”, Χάρι;»

«Τι τους είπες, Βίγκνις;»

«Λίγα πράγματα. Τίποτα παραπάνω απ’ ό,τι είπα σ’ εσένα. Έτσι νομίζω. Έριξαν μια ματιά σε κάτι φωτογραφίες και... δεν ήταν ακριβώς αγενείς, αλλά...»

«Πώς τους έκανες να φύγουν;»

«Τους έκανα;»

«Δεν θα είχαν φύγει, αν δεν είχαν βρει αυτό που ζητούσαν. Πιστέψτε με, κυρία Άλμπου».

«Αχ, Χάρι, έχω βαρεθεί να σου υπενθυμίζω...»

«Σκέψου! Είναι σημαντικό».

«Θεέ μου, πώς κάνεις έτσι! Δεν είπα τίποτα σου λέω. Μόνο...

Ναι, τους έβαλα να ακούσουν ένα μήνυμα που μου είχε αφήσει ο Άρνε στον τηλεφωνητή πριν από δύο μέρες. Μετά έφυγαν».

«Μου είπες ότι δεν έχεις μιλήσει μαζί του».

«Δεν μιλήσαμε. Τηλεφώνησε απλώς για να μου πει ότι είχε πάρει αυτός τον Γκρέγκορ. Και ήταν αλήθεια. Ακουγόταν να γαβγίζει στο βάθος».

«Από πού τηλεφωνούσε;»

«Πού να ξέρω;»

«Απ' ό,τι φαίνεται, αυτοί που σε επισκέφτηκαν κατάλαβαν. Τώρα είναι ζήτημα...» Ο Χάρι προσπάθησε να βρει έναν ήπιο τρόπο να το πει, αλλά μετά το παράτησε: «...Ζωής και θανάτου».

Ήταν πολλά αυτά που αγνοούσε ο Χάρι για τους δρόμους, όπως και για τις επικοινωνίες. Δεν ήξερε, παραδείγματος χάρι, ότι βάσει υπολογισμών είχε αποδειχτεί πως η κατασκευή δύο τούνελ στο Βίντερμπρου και η προέκταση του αυτοκινητόδρομου θα μείωναν την κυκλοφοριακή συμφόρηση κατά τις ώρες αιχμής στον Ε6, νότια του Όσλο. Δεν ήξερε επίσης ότι το βασικό επιχείρημα υπέρ αυτής της επένδυσης ύψους δισεκατομμυρίων δεν ήταν η μείωση της ταλαιπωρίας των ψηφοφόρων που πηγαινοέρχονταν καθημερινά μεταξύ Μος και Ντρέμπακ, αλλά η οδική ασφάλεια. Για να υπολογίσουν το κοινωνικό όφελος, οι υπεύθυνες αρχές για την κατασκευή δρόμων είχαν χρησιμοποιήσει μια μαθηματική εξίσωση βασισμένη σε μια εκτίμηση που όριζε το κόστος μιας ανθρώπινης ζωής στα 20,4 εκατομμύρια κορόνες, στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν ασθενοφόρα, εκτροπή της κυκλοφορίας και μελλοντική απώλεια φορολογικών εσόδων. Οδηγώντας με βήμα σημειωτόν στον Ε6 τη Mercedes του Έισταϊν, ο Χάρι δεν ήξερε καν πόσο εκτιμούσε ο ίδιος ότι άξιζε η ζωή του Άρνε Άλμπου. Και σίγουρα δεν ήξερε τι θα κέρδιζε σώζοντάς την. Το μόνο που γνώριζε ήταν ότι δεν είχε τη δυνατότητα να χάσει αυτό που διακινδύνευε να χάσει. Σε καμιά περίπτωση. Επομένως, δεν ήταν καλό να σκέφτεται πάρα πολύ.

Το μαγνητοφωνημένο μήνυμα που του είχε βάλει να ακούσει

από το τηλέφωνο η Βίγκνις Άλμπου είχε διάρκεια πέντε δευτερολέπτων και περιείχε μόνο μία σημαντική πληροφορία. Ήταν αρκετή. Δεν ήταν η μία και μοναδική ξερή φράση που είχε πει ο Άρνε πριν κλείσει: *Απλώς σε πληροφορώ ότι πήρα τον Γκρέγκορ.*

Δεν ήταν ούτε το φρενιασμένο γάβγισμα που ακουγόταν στο βάθος.

Ήταν τα παγερά κρωξίματα. Οι γλάροι.

Είχε σκοτεινιάσει όταν φάνηκε η πιναχίδα εξόδου προς το Λαρκόλεν.

Έξω από το σαλέ ήταν παρκαρισμένο ένα τζιπ Cherokee. αλλά ο Χάρι συνέχισε μέχρι πάνω και έκανε την αναστροφή. Καμιά σκούρα μπλε BMW δεν ήταν εκεί. Πάρκαρε ακριβώς κάτω από το σαλέ. Δεν είχε νόημα να προσπαθήσει να πλησιάσει κρυφά. Είχε ακούσει ήδη το γάβγισμα όταν ανέβαινε.

Έπρεπε να είχε πάρει μαζί του όπλο. Όχι επειδή είχε λόγο να πιστεύει ότι ο Άρνε Άλμπου ήταν οπλισμένος. Δεν ήξερε καν ότι κάποιος ήθελε τη ζωή του ή, μάλλον, τον θάνατό του. Όμως, δεν ήταν οι μόνοι ηθοποιοί σ' αυτό το δράμα τώρα πια.

Ο Χάρι βγήκε από το αυτοκίνητο. Δεν είδε ούτε άκουσε πουθενά γλάρους. Ίσως κρώζουν μόνο με το φως της μέρας, σκέφτηκε.

Ο Γκρέγκορ ήταν δεμένος με αλυσίδα στο κάγκελο, δίπλα στα σκαλιά της εισόδου. Τα λευκά δόντια του άστραφταν στο φως του φεγγαριού στέλνοντας ανατριχίλες στο σβέρκο του Χάρι. όπου το τραύμα πονούσε ακόμη, ωστόσο πίεσε τον εαυτό του να πλησιάσει τον δεμένο σκύλο με μεγάλα, αργά βήματα.

«Με θυμάσαι;» είπε ψιθυριστά όταν έφτασε τόσο κοντά, ώστε μπορούσε να αγγίξει τον γκρίζο αχνό της ανάσας του ζώου. Η τεντωμένη αλυσίδα έτρεμε πίσω από τον Γκρέγκορ. Ο Χάρι κάθισε στις φτέρνες του και προς μεγάλη του έκπληξη το γάβγισμα μειώθηκε σε ένταση. Κρίνοντας από τη βραχνάδα, ο σκύλος πρέπει να γάβγιζε πολλή ώρα. Τώρα έφερε τις μπροστινές πατούσες του μπροστά, χαμήλωσε το κεφάλι και σώπα-

σε εντελώς. Ο Χάρι δοκίμασε το χερούλι της πόρτας. Ήταν κλειδωμένη. Κάτι σαν ομιλία δεν ήταν αυτό που ακουγόταν από το εσωτερικό; Στο καθιστικό ήταν αναμμένο ένα μικρό φως.

«Άρνε Άλμπου!»

Καμιά απάντηση.

Ο Χάρι περίμενε λίγο και δοκίμασε ξανά.

Το κλειδί δεν ήταν πια μέσα στο φωτιστικό. Έτσι, βρήκε μια αρκετά μεγάλη πέτρα, σκαρφάλωσε πάνω από το κάγκελο της βεράντας, έσπασε ένα από τα τζαμάκια της μπαλκονόπορτας, έχωσε το χέρι στο άνοιγμα και άνοιξε την πόρτα από μέσα.

Στο δωμάτιο δεν υπήρχαν ίχνη πάλης. Μόνο βιαστικής αναχώρησης, ίσως. Ένα βιβλίο ήταν ανοιχτό πάνω στο τραπέζακι. Ο Χάρι το σήκωσε. Ο Μάκβεθ του Σαίξπηρ. Ένας στίχος ήταν κυκλωμένος με μπλε στυλό. Δεν έχω λόγια· ετούτο το σπαθί είναι η φωνή μου. Ο επιθεωρητής έριξε μια ματιά ολόγυρα στο δωμάτιο, αλλά δεν είδε πουθενά στυλό.

Μόνο το κρεβάτι στο μικρό υπνοδωμάτιο ήταν χρησιμοποιημένο. Πάνω στο κομοδίνο ήταν αφημένο ένα αντρικό περιοδικό.

Ένα ραδιοφωνάκι συντονισμένο στις ειδήσεις στον P4 μουρμούριζε χαμηλόφωνα στην κουζίνα. Ο Χάρι το έκλεισε. Πάνω στον πάγκο ήταν ένα ξεπαγωμένο μοσχαρίσιο φιλέτο και δίπλα ένα μπρόκολο τυλιγμένο ακόμη σε διαφανή μεμβράνη. Ο επιθεωρητής πήρε το κρέας και πήγε προς τη βεράντα. Ο σκύλος έβγινε την πόρτα. Του άνοιξε. Ένα ζευγάρι καστανά αγαθά σκυλίσια μάτια τον κοίταξαν παρακλητικά. Ή, για την ακρίβεια, κοίταξαν το φιλέτο, που δεν πρόλαβε να πέσει στο σκαλοπάτι και το ξέσκιαν τα δόντια του σκύλου.

Ο Χάρι κοίταζε αφηρημένα τον Γκρέγκορ να καταβροχθίζει το κρέας ενώ σκεφτόταν τι να κάνει. Αν μπορούσε πια να κάνει κάτι. Ο Άρνε Άλμπου δεν διάβαζε Σαίξπηρ. Όσο γι' αυτό ήταν σίγουρος.

Όταν δεν έμεινε ούτε ίχνος από το φιλέτο, ο σκύλος άρχισε να γαβγίζει με ανανεωμένη ζωντάνια προς την πλευρά του δρόμου. Ο Χάρι πήγε στο κάγκελο, έλυσε την αλυσίδα και μετά

βίας κατάφερε να παραμείνει όρθιος στα υγρά σανίδια όταν ο Γκρέγκορ ελευθερώθηκε. Ο σκύλος τον έσυρε κυριολεκτικά στο μονοπάτι του σπιτιού, απέναντι στον δρόμο και στην απότομη κατηφοριά, απ' όπου ο επιθεωρητής έβλεπε μαύρα κύματα να σκάνε πάνω σε λεία λευκά βράχια που γυάλιζαν κάτω από το φως του μισοφέγγαρου. Περνούσαν μέσα από ψηλά πυκνά αγριόχορτα που σκάλωναν στο παντελόνι του Χάρι σαν να μην ήθελαν να τον αφήσουν να προχωρήσει, αλλά ο Γκρέγκορ δεν σταμάτησε μέχρι που ο επιθεωρητής ένωσε άμμο και βότσαλα να τρίζουν κάτω από τις Doc Martens του. Η στρογγυλή κουτσουρεμένη ουρά του σκύλου ήταν στραμμένη προς τα πάνω. Βρίσκονταν σε μια παραλία. Λόγω της πλημμυρίδας, η στάθμη της θάλασσας είχε ανέβει. Τα κύματα, που έφταναν σχεδόν ως το χορτάρι, ανάβραζαν σαν να είχαν διοξειδιο του άνθρακα οι αφροί που άφηναν πάνω στην άμμο όταν υποχωρούσαν. Ο Γκρέγκορ ξανάρχισε να γαβγίζει.

«Έφυγε με βάρκα;» ρώτησε ο Χάρι – τον εαυτό του, τον σκύλο, δεν ήξερε να πει. «Μόνος ή με παρέα;».

Κανένας από τους δύο δεν απάντησε. Ωστόσο, ήταν φανερό ότι τα ίχνη σταματούσαν εκεί. Ο Χάρι τράβηξε το κολάρο, αλλά το μεγαλόσωμο ροτβάιλερ δεν σάλεψε ούτε εκατοστό. Έτσι, έβγαλε από την τσέπη του τον Maglite, τον άναψε και φώτισε τη θάλασσα. Το μόνο που είδε στο φως του φακού ήταν σειρές από λευκά κύματα, σαν γραμμές κοκαϊνης πάνω σε μαύρο καθρέφτη. Κάτω από την επιφάνεια του νερού, η παραλία είχε μια ελαφρά κατηφορική κλίση. Ο Χάρι τράβηξε πάλι την αλυσίδα και τότε ο σκύλος, με ένα απελπισμένο ουρλιαχτό, άρχισε να σκάβει με τα μπροστινά του πόδια την άμμο.

Ο Χάρι αναστέναξε, έσβησε τον φακό του και γύρισε πίσω στο σαλέ. Στην κουζίνα έφτιαξε έναν καφέ και τον ήπие ακούγοντας το μακρινό, αδιάκοπο γάβγισμα. Αφού ξέπλυνε την κούπα, κατέβηκε πάλι στην παραλία και βρήκε ένα άνοιγμα στα βράχια, όπου μπόρεσε να βολευτεί και να προστατευτεί από τον κρύο άνεμο. Άναψε τσιγάρο και προσπάθησε να σκε-

φτεί. Τυλίχτηκε ακόμα πιο σφιχτά με το πανωφόρι του κι έκλεισε τα μάτια.

Μία από τις νύχτες που είχε περάσει στο κρεβάτι της Άννας, εκείνη του είχε πει κάτι. Πρέπει να ήταν προς το τέλος των έξι εβδομάδων και μάλλον ήταν σχετικά νηφάλιος, αφού το θυμόταν ακόμη. Του είχε πει ότι το κρεβάτι της ήταν καράβι, ότι αυτή κι ο Χάρι ήταν δύο άνθρωποι μόνοι, απόβλητοι, που έπλεαν στον ωκεανό και έτρεμαν στην ιδέα και μόνο ότι μπορεί να διέκριναν στεριά στον ορίζοντα. Αυτό τους είχε συμβεί τελικά; Είχαν πιάσει στεριά; Ο Χάρι αλλιώς το θυμόταν. Είχε την αίσθηση ότι αυτός είχε εγκαταλείψει το πλοίο πηδώντας στη θάλασσα. Ίσως όμως και να τον απατούσε η μνήμη του.

Έκλεισε πάλι τα μάτια και προσπάθησε να φέρει στον νου του την εικόνα της. Όχι από τον καιρό που ήταν απόβλητοι, αλλά από την τελευταία φορά που την είχε δει. Είχαν φάει μαζί. Μάλλον. Του είχε γεμίσει το ποτήρι – κρασί ήταν; Το είχε πει; Μάλλον. Η Άννα τού είχε ξαναγεμίσει το ποτήρι. Αυτός είχε αρχίσει να ζαλίζεται. Είχε ρίξει το ποτήρι του. Αυτή είχε γελάσει μαζί του. Τον είχε φιλήσει. Είχε χορέψει γι' αυτόν. Του είχε ψιθυρίσει στ' αυτή τα συνηθισμένα της γλυκόλογα. Είχαν συρθεί ως το κρεβάτι και είχαν χαθεί. Τόσο εύκολο ήταν τελικά για εκείνη; Ή γι' αυτόν;

Όχι. Δεν μπορεί να είχε γίνει έτσι.

Μόνο που δεν ήταν σίγουρος. Δεν θα μπορούσε ποτέ να πει με απόλυτη σιγουριά ότι δεν είχε πλαγιάσει σε ένα κρεβάτι στην οδό Σόργκενφρι με ένα μακάριο χαμόγελο στα χείλη του. Την ώρα που αυτός ξανάσμιγε με μια παλιά ερωμένη του η Ράκελ έμενε ξάγρυπνη σε ένα κρεβάτι ξενοδοχείου κοιτώντας το ταβάνι και τρέμοντας μη χάσει το παιδί της.

Ο Χάρι κουλουριάστηκε ανάμεσα στα βράχια. Ο παγερός, άγριος άνεμος τον διαπερνούσε σαν άυλο φάντασμα. Όλες οι σκέψεις που κατάφερνε ως τώρα να τις απωθεί ήρθαν και τον τύλιξαν μονομιάς: Αφού δεν ήξερε αν ήταν ικανός να απατήσει

τη γυναίκα που λάτρευε όσο τίποτ' άλλο στη ζωή του, πώς θα μπορούσε να ξέρει τι άλλο ήταν ικανός να έχει κάνει; Ο Άουνε υποστήριζε ότι το αλκοόλ και τα ναρκωτικά απλώς ενισχύουν ή κατευνάζουν τάσεις που υπάρχουν μέσα μας σε λανθάνουσα κατάσταση. Όμως ποιος ξέρει στα σίγουρα τι υπάρχει μέσα του; Οι άνθρωποι δεν είναι ρομπότ και η χημεία του εγκεφάλου αλλάζει με τα χρόνια. Υπάρχει πουθενά πλήρης κατάλογος όλων αυτών που σε κατάλληλες συνθήκες και με λάθος φάρμακο είμαστε ικανοί εμείς οι άνθρωποι να κάνουμε;

Ο Χάρι ανατρίχιασε. Και βλαστήμησε. Τώρα ήξερε. Ήξερε γιατί έπρεπε να βρει τον Άρνε Άλμπου και να του αποσπάσει ομολογία προτού του κλείσουν το στόμα οι άλλοι. Όχι επειδή η δουλειά του είχε μπει στο αίμα του ή ο νόμος είχε γίνει προσωπική του υπόθεση. Επειδή έπρεπε να μάθει. Και ο άντρας αυτός ήταν ο μόνος που θα μπορούσε να του πει.

Έκλεισε πάλι τα μάτια. Το βαθύ σφύριγμα του ανέμου πάνω στην πέτρα ακουγόταν πάνω από τον επίμονο, υπνωτικό ρυθμό των κυμάτων.

Όταν άνοιξε τα μάτια, δεν αντίκρισε απόλυτο σκοτάδι. Ο αέρας είχε σαρώσει τα σύννεφα και θαμπά αστέρια λαμπύριζαν ψηλά στον ουρανό. Το φεγγάρι είχε αλλάξει θέση. Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του. Είχε περάσει σχεδόν μία ώρα. Ο Γκρέγκορ γάβγιζε με λύσσα τη θάλασσα. Σηκώθηκε μουνδιασμένος και πήγε παραπατώντας κοντά στον σχύλο. Η βαρυτική έλξη της Σελήνης είχε μετατοπιστεί, η στάθμη του νερού είχε κατέβει και ο Χάρι βρέθηκε τώρα να πλατσουρίζει σε μια φαρδιά αμμόδη παραλία.

«Έλα, Γκρέγκορ. Δεν πρόκειται να βρούμε τίποτα εδώ».

Ο σχύλος γύρισε και δάγκωσε τον αέρα όταν πήγε να τον πιάσει από το κολάρο κι ο επιθεωρητής τινάχτηκε ενστικτωδώς προς τα πίσω. Κοίταξε πιο προσεκτικά προς την υγρή έκταση. Το φως του φεγγαριού στραφάλιζε πάνω στη μαύρη επιφάνεια, αλλά τώρα διακρινόταν κάτι που δεν φαινόταν πριν, όταν το νερό ήταν φουσκωμένο από την πλημμυρίδα. Έμοιαζε να εί-

ναι οι κορυφές δύο πασσάλων, λίγο πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Ο Χάρι πήγε ως την άκρη του νερού και φώτισε με τον φακό του.

«Ιησούς Χριστός» ψιθύρισε.

Ο Γκρέγκορ πήδηξε στο νερό και ο επιθεωρητής ακολούθησε τον σκύλο τσαλαβουτώντας. Είχε προχωρήσει γύρω στα δέκα μέτρα, αλλά το νερό δεν έφτανε ούτε μέχρι τα γόνατά του. Κοίταξε σαν χαμένος τα δύο παπούτσια. Χειροποίητα, ιταλικά. Έριξε το φως του φακού στο νερό, εκεί όπου γυμνό γαλαζωπό δέρμα αντανακλούσε το φως και δύο πόδια ξεφύτρωναν από την άμμο σαν θαμπές επιτύμβιες στήλες.

Τα ουρλιαχτά του Χάρι τα πήρε ο άνεμος και τα έπνιξε σχεδόν ακαριαία. Όμως ο φακός, που του έπεσε από το χέρι και τον κατάπια το νερό, έμεινε στον αμμουδερό βυθό και συνέχισε να φωτίζει σχεδόν είκοσι τέσσερις ώρες ακόμη. Όταν το αγοράκι που έτυχε να τον βρει το επόμενο καλοκαίρι έτρεξε και τον έδειξε στον πατέρα του, το μεταλλικό περίβλημα είχε σκουριάσει εντελώς από την αλμύρα και κανείς δεν συνέδεσε έναν φακό Maglite με τη μακάβρια ανακάλυψη ενός πτώματος. Την προηγούμενη χρονιά ήταν σε όλες τις εφημερίδες, αλλά κάτω απ' τον ήλιο του καλοκαιριού έμοιαζε μια αιωνιότητα μακριά.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Ντέιβιντ Χάσελχοφ

Ακτίνες πρωινού ήλιου έβγαιναν σαν λευκή δέσμη από ένα άνοιγμα στα σύννεφα και έριχναν πάνω στο φινόρδ αυτό που ο Τομ Βόλερ αποκαλούσε «βιβλικό φως». Παρόμοιες εικόνες υπήρχαν σε καδραρισμένες φωτογραφίες στους τοίχους του σπιτιού του. Προχώρησε με γρήγορα βήματα ως την κίτρινη πλαστική ταινία που περιέβαλλε τον τόπο του εγκλήματος. Εκείνοι που νόμιζαν ότι τον ήξεραν θα έλεγαν ότι ήταν στη φύση του να την καβαλήσει παρά να σκύψει και να περάσει από κάτω. Θα είχαν δίκιο για το δεύτερο, αλλά όχι για το πρώτο. Ο Τομ Βόλερ αμφέβαλλε αν τον ήξερε κανείς πραγματικά. Και έτσι σκόπευε να διατηρήσει την κατάσταση.

Σήκωσε μια ψηφιακή κάμερα μπροστά στα αστυνομικά γυαλιά ηλίου με τους γκριζούς φακούς-καθρέφτες, από τα οποία είχε καμιά δεκαριά ζευγάρια στο σπίτι του. Ήταν δώρο από έναν ευχαριστημένο πελάτη, όπως και η κάμερα με την οποία καδράρισε και την τρύπα στο έδαφος και το πτώμα δίπλα της. Ο άντρας φορούσε μαύρο παντελόνι και ένα πουκάμισο που αρχικά πρέπει να ήταν λευκό, αλλά τώρα είχε γίνει σοκολατί από την άμμο και τη λάσπη.

«Άλλη μια φωτογραφία για την προσωπική συλλογή σου;»

Ήταν ο Βέμπερ.

«Αυτό είναι κάτι καινούργιο» είπε ο Βόλερ χωρίς να τον κοιτάξει. «Μου αρέσουν οι δημιουργικοί δολοφόνοι. Αναγνωρίστηκε το πτώμα;»

«Άρνε Άλμπου. Ετών σαράντα δύο. Παντρεμένος, τρία παι-

διά. Πολλά λεφτά, απ' ό,τι φαίνεται. Έχει ένα σαλέ ακριβώς πίσω από την παραλία.

«Είδε κανείς ή άκουσε τίποτα;»

«Γίνονται έρευνες πόρτα με πόρτα αυτή τη στιγμή. Όμως, το βλέπεις και μόνος σου πόσο ερημικά είναι εδώ».

«Κάποιος απ' το ξενοδοχείο εκεί πάνω, ίσως;» Ο Βόλερ έδειξε ένα μεγάλο, βαμμένο ζωηρό κίτρινο, ξύλινο κτίριο στο τέρμα της παραλίας.

«Πολύ αμφιβάλλω» αποκρίθηκε ο Βέμπερ. «Δεν πρέπει να μένει κανένας εκεί τέτοια εποχή».

«Ποιος βρήκε το πτώμα;»

«Ανώνυμο τηλεφώνημα από έναν θάλαμο στο Μος. Στην αστυνομία του Μος».

«Ο δολοφόνος;»

«Δεν νομίζω. Είπε ότι είδε δύο πόδια να ξεφυτρώνουν από το νερό όταν έβγαλε βόλτα τον σκύλο του».

«Έχει μαγνητοφωνηθεί η συνομιλία;»

Ο Βέμπερ ένευσε αρνητικά. «Ο άγνωστος δεν τηλεφώνησε στην Άμεση Δράση».

«Εσύ τι λες γι' αυτό;» Ο Βόλερ έδειξε προς το πτώμα.

«Θα περιμένω την αναφορά του ιατροδικαστή, αλλά εμένα μου φαίνεται ότι θάφτηκε ζωντανός. Εξωτερικά δεν φέρει σημάδια βίας, αλλά το αίμα στη μύτη και στο στόμα και τα σπασμένα αιμοφόρα αγγεία στους οφθαλμικούς βολβούς δείχνουν μεγάλη συγκέντρωση αίματος στο κεφάλι. Εκτός αυτού, έχει άμμο μέχρι βαθιά στον λαιμό του, γεγονός που μάλλον σημαίνει ότι πρέπει να ανέπνεε όταν τον έθαψαν».

«Μάλιστα. Τίποτ' άλλο;»

«Ο σκύλος ήταν δεμένος στη βεράντα του σαλέ. Πελώριο, κακό ροτβάιλερ. Σε πολύ καλή κατάσταση. Η πόρτα κλειστή αλλά όχι κλειδωμένη. Κανένα ίχνος πάλης ούτε στο σαλέ».

«Με άλλα λόγια, μπήκαν μέσα, τον απείλησαν με όπλα, έδεσαν τον σκύλο του, κατέβηκαν εδώ, έσκαψαν έναν λάκκο και του ζήτησαν, αν είχε την ευγενή καλοσύνη, να χωθεί μέσα».

«Αν ήταν αρκετοί, ναι».

«Κακό ροτβάιλερ, λάκκος ενάμισι μέτρο βαθύς. Νομίζω ότι είναι αυτό που φαίνεται. Βέμπερ».

Ο άντρας δεν έφερε αντίρρηση. Ποτέ δεν είχε πρόβλημα συνεργασίας με τον Βόλερ. Ο άνθρωπος ήταν ταλαντούχος ερευνητής, ένας από τους σπάνιους. Τα αποτελέσματα μιλούσαν από μόνα τους. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο Βέμπερ έπρεπε και να τον συμπαθεί. Αν και η λέξη *αντιπαθεί* ίσως δεν ήταν η σωστή. Κάτι άλλο ήταν, κάτι που του θύμιζε τις εικόνες Βρείτε-Τη-Διαφορά. Που δεν μπορούσε να το εντοπίσει ακριβώς, αλλά ήξερε ότι υπήρχε και τον ανησυχούσε. *Ανησυχούσε* ήταν η σωστή λέξη.

Ο Βόλερ κάθισε στις φτέρνες του δίπλα στο πτώμα. Ήξερε ότι ο Βέμπερ δεν τον συμπαθούσε. Δεν τον πείραζε. Ήταν ένας από τους παλιούς στην Υπηρεσία, δούλευε στη Σήμανση, ποτέ δεν θα πήγαινε πουθενά παραπέρα, δεν θα μπορούσε να επηρεάσει την καριέρα ή τη ζωή του Βόλερ με κανέναν τρόπο. Ήταν, με δυο λόγια, κάποιος που δεν χρειαζόταν να τον συμπαθεί.

«Ποιος τον αναγνώρισε;»

«Μαζεύτηκαν εδώ μερικοί από τους ντόπιους» απάντησε ο Βέμπερ. «Τον αναγνώρισε ο ιδιοκτήτης του παντοπωλείου. Βρήκαμε τη γυναίκα του στο Όσλο και τη φέραμε εδώ. Μας επιβεβαίωσε και αυτή ότι είναι ο Άρνε Άλμπου».

«Και πού είναι τώρα;»

«Στο σαλέ».

«Την ανέκρινε κανείς;»

Ο Βέμπερ ανασήκωσε τους ώμους.

«Μου αρέσει να είμαι ο πρώτος στον τόπο του εγκλήματος» είπε ο Βόλερ και έσκιψε για ένα κοντινό πλάνο στο πρόσωπο.

«Η τοπική αστυνομία του Μος έχει αναλάβει την υπόθεση. Εμείς απλώς κληθήκαμε για να βοηθήσουμε».

«Εμείς έχουμε την πείρα» αντέτεινε ο Βόλερ. «Το εξήγησε κανείς αυτό ευγενικά στους βλάκες τους επαρχιώτες;»

«Μερικοί από μας έχουμε ερευνήσει και υποθέσεις δολοφονίας» είπε μια φωνή πίσω τους. Ο Βόλερ σήκωσε τα μάτια και κοιτάξε έναν χαμογελαστό άντρα με μαύρο δερμάτινο μπουφάν της αστυνομίας. Στις επωμίδες του είχε ένα αστέρι και χρυσά σιρίτια.

«Χωρίς παρεξήγηση» πρόσθεσε ο επιθεωρητής και γέλασε. «Πολ Σέρενσεν. Εσείς πρέπει να είστε ο επιθεωρητής Βόλερ».

Ο Βόλερ τον χαιρέτησε με ένα κοφτό νεύμα και αγνόησε την κίνηση του Σέρενσεν για ανταλλαγή χειραψίας. Δεν του άρεσε η φυσική επαφή με άντρες που δεν γνώριζε. Ούτε με άντρες που γνώριζε. Εδώ που τα λέμε. Με τις γυναίκες άλλαζε το πράγμα. Αρκεί να είχε αυτός το πάνω χέρι, εννοείται. Και το είχε πάντα.

«Δεν έχετε ερευνήσει ποτέ κάτι τέτοιο. Σέρενσεν» είπε ανασηκώνοντας το ένα από τα βλέφαρα του νεκρού και αποκαλύπτοντας έναν κατακόκκινο βολβό. «Εδώ δεν έχουμε μαχαίρωμα σε παμπ ούτε καβγά μεθυσμένων. Γι' αυτό καλέσατε εμάς, έτσι δεν είναι;»

«Ναι, δεν φαίνεται να είναι τοπική υπόθεση» συμφώνησε ο Σέρενσεν.

«Προτείνω εσύ και οι άντρες σου να μείνετε εδώ και να φυλάτε την περιοχή, όσο εγώ θα πάω να κάνω μια κουβέντα με τη σύζυγο του δολοφονημένου άντρα».

Ο Σέρενσεν γέλασε σαν να είχε πει ο Βόλερ ένα καλό αστείο και σώπασε απότομα βλέποντας ένα φρούδι να ανασηκώνεται πάνω από τα αστυνομικά γυαλιά-καθρέφτες. Ο Βόλερ σηκώθηκε και άρχισε να απομακρύνεται προς την κίτρινη ταινία. Μέτρησε αργά από μέσα του ως το τρία κι ύστερα φώναξε χωρίς να στραφεί: «Και να μετακινήσετε αυτό το περιπολικό. Βλέπω ότι έχετε παρκάρει πάνω στη στροφή. Σέρενσεν. Η Σήμανση θα θελήσει να ψάξει για ίχνη τροχών από το αυτοκίνητο των δολοφόνων. Και πάλι ευχαριστώ».

Δεν χρειάστηκε να γυρίσει να κοιτάξει για να βεβαιωθεί ότι το χαμόγελο είχε σβήσει για τα καλά από το πρόσχαρο πρόσω-

πο του Σέρενσεν. Και ότι αποδώ κι εμπρός κουμάντο στον τόπο του εγκλήματος θα έκανε μόνο η αστυνομία του Όσλο.

«Κυρία Άλμπου;» ρώτησε δοκιμαστικά ο Βόλερ μπαίνοντας στο καθιστικό. Είχε αποφασίσει να τελειώνει όσο το δυνατό πιο γρήγορα. Είχε ένα ραντεβού για γεύμα με μια πολλά υποσχόμενη νεαρή ύπαρξη και δεν θα ήθελε να το χάσει.

Η Βίγκντις σήκωσε τα μάτια από το άλμπουμ με φωτογραφίες που ξεφύλλιζε αφηρημένα. «Ναι;»

Του Βόλερ του άρεσε αυτό που είδε. Το σχολαστικά καλοδιατηρημένο σώμα, ο τρόπος που ήταν καθισμένη στον καναπέ, σε μια μελετημένα άνετη πόζα τηλεπαρουσιάστριας, η μπλουζα της που ήταν ανοιχτή στο ντεκολτέ μέχρι και το τρίτο κουμπάκι. Του άρεσε και αυτό που άκουσε: απαλή φωνή, ιδανική για τα πολύ ιδιαίτερα λόγια που ήθελε να του λένε οι γυναίκες. Του άρεσε και το στόμα, απ' όπου έλπιζε ήδη ότι θα άκουγε να βγαίνουν τα συγκεκριμένα λόγια.

«Επιθεωρητής Τομ Βόλερ» είπε παίρνοντας θέση σε μια πολυθρόνα απέναντί της. «Καταλαβαίνω πόσο μεγάλο πρέπει να ήταν το σοκ. Είναι εντελώς κλισέ, φυσικά, και αμφιβάλλω αν έχει καμιά σημασία για σας σε μια τέτοια στιγμή, αλλά θέλω να σας εκφράσω τα συλλυπητήριά μου. Έχω χάσει κι εγώ ένα πολύ κοντινό μου πρόσωπο».

Περίμενε. Μέχρι που η γυναίκα αναγκάστηκε να σηκώσει τα μάτια και να συναντήσει τα δικά του. Ήταν θολά και στην αρχή τού φάνηκαν βουρκωμένα. Μόνο όταν του απάντησε, κατάλαβε ότι η κυρία ήταν πωμένη. «Έχεις ένα τσιγάρο, αστυνόμε;»

«Με λένε Τομ. Δεν καπνίζω. Λυπάμαι».

«Πόσο θα πρέπει να μείνω εδώ μέσα, Τομ;»

«Θα κανονίσω να μπορέσετε να φύγετε το συντομότερο δυνατό. Απλώς πρέπει να σας κάνω ορισμένες ερωτήσεις, εντάξει;»

«Εντάξει».

«Ωραία. Έχετε ιδέα ποιος μπορεί να ήθελε να αφαιρέσει τη ζωή του συζύγου σας;»

Η Βίγκντις Άλμπου στήριξε τον αγκώνα στο γόνατό της, ακούμπησε το πιγούνι της στην άκρη της παλάμης και κοίταξε έξω από το παράθυρο. «Πού είναι ο άλλος αστυνόμος, Τομ;»

«Συγγνώμη, δεν κατάλαβα;»

«Δεν θα 'πρεπε να είναι εδώ τώρα;»

«Ποιος αστυνόμος, κυρία Άλμπου;»

«Ο Χάρι. Αυτός δεν έχει την υπόθεσή;»

Ο βασικός λόγος που ο Τομ Βόλερ είχε αναρριχηθεί στην ιεραρχία πιο γρήγορα από όλους τους αποφοίτους της σειράς του ήταν ότι είχε αντιληφθεί από νωρίς ότι κανένας, και ειδικά ο συνήγορος, δεν έπρεπε να του αποσπάσει το πώς είχε αποκτήσει σε μια υπόθεση τα ενοχοποιητικά στοιχεία που θα καταδίκάζαν τον κατηγορούμενο. Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι είχε πολύ ευαίσθητες κεραίες. Φυσικά, αραιά και πού, οι κεραίες του δεν αντιδρούσαν εκεί που υπήρχε κάτι. Όμως ουδέποτε είχαν αντιδράσει εκεί που δεν υπήρχε. Και τώρα αντιδρούσαν.

«Αναφέρεστε στον Χάρι Χόλε, κυρία Άλμπου;»

«Μπορείς να σταματήσεις εδώ».

Του Τομ Βόλερ του άρεσε ακόμη η φωνή της. Πάρκαρε δίπλα στο πεζοδρόμιο, έσκυψε μπροστά και κοίταξε από το παρμπρίζ το μεγάλο ροζ σπίτι πάνω στο λοφάκι. Ο πρωινός ήλιος έκανε να λαμπυρίζει κάτι σαν μπρούντζινο άγαλμα ζώου έξω στον κήπο.

«Χίλια ευχαριστώ» είπε η Βίγκντις «που έπεισες τον Σέρρεν-σεν να με αφήσει να φύγω και με έφερες στο σπίτι».

Ο Βόλερ τής χάρισε ένα ζεστό χαμόγελο. Ήξερε ότι ήταν ζεστό. Πολλοί του έλεγαν ότι έμοιαζε με τον Ντέιβιντ Χάσελχοφ της διάσημης σειράς *Μπέιγουοτς*· ίδιο πιγούνι, ίδιο σώμα, ίδιο χαμόγελο. Είχε δει μερικά επεισόδια και καταλάβαινε τι εννοούσαν.

«Εγώ θα έπρεπε να σε ευχαριστήσω» είπε.

Ήταν αλήθεια. Στη διαδρομή από το Λαρκόλεν είχε μάθει αρκετά ενδιαφέροντα πράγματα. Όπως ότι ο Χάρι Χόλε προσπαθούσε να βρει στοιχεία ότι ο σύζυγος της Βίγκντις είχε δο-

λοφονήσει την Άννα Μπέτσεν. εκείνη τη γυναίκα που –αν ο Βόλερ θυμόταν καλά– είχε αυτοκτονήσει πρόσφατα στην οδό Σόργκενφρι. Η υπόθεση είχε κλείσει. Ο ίδιος είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ήταν αυτοκτονία και είχε γράψει την αναφορά. Τι σκάρωνε, λοιπόν, αυτός ο ηλίθιος ο Χόλε; Ήθελε να πατσίσει παλιές έχθρες; Προσπαθώντας να αποδείξει ότι η Άννα Μπέτσεν είχε πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας για να τον εκθέσει – αυτόν, τον Τομ Βόλερ; Ναι, ένας ανισόρροπος όπως ο Χόλε θα μπορούσε να κάνει κάτι τέτοιο, αλλά και πάλι δεν έστεκε το ότι κατανάλωνε τόση ενέργεια για μια υπόθεση που, με το χειρότερο δυνατό σενάριο, απλώς θα έδειχνε ότι ο Βόλερ ίσως είχε βιαστεί πολύ να βγάλει συμπεράσματα. Απέρριψε ασυζητητί την ιδέα ότι το κίνητρό του μπορεί να ήταν απλώς η διαλεύκανση της υπόθεσης. Μόνο οι ντετέκτιβ στις ταινίες σπαταλούν τον ελεύθερο χρόνο τους σε κάτι τέτοια.

Το γεγονός ότι ο ύποπτος του Χάρι ήταν πλέον νεκρός σήμαινε βέβαια ότι υπήρχαν ένα σωρό εναλλακτικές θεωρίες. Ο Βόλερ δεν ήξερε τι ακριβώς παιζόταν εκεί, αλλά αφού το ένστικτό του του έλεγε ότι ο Χάρι Χόλε είχε κάποια ανάμειξη, ήταν αποφασισμένος να το ανακαλύψει. Έτσι, όταν η Βίγκνις Άλμπου τον ρώτησε αν ήθελε να ανεβεί για έναν καφέ, δεν ήταν πρωτίστως η γαργαλιστική σκέψη της όμορφης χήρας αυτό που τον προσέλκυσε. Ήταν η πιθανή ευκαιρία να απαλλαγεί μια και καλή από τον άνθρωπο που του είχε γίνει στενός κορσές εδώ και... Πόσο καιρό, αλήθεια; Πάνω από έναν χρόνο;

Πάνω από έναν χρόνο, ναι, πράγματι. Είχε περάσει πάνω από ένας χρόνος από τότε που η Έλεν Γέλτεν –εξαιτίας μιας ακόμα βλακείας του Σβέρε Όλσεν– είχε ανακαλύψει ότι ο Τομ Βόλερ ήταν το κεντρικό πρόσωπο πίσω από το οργανωμένο λαθρεμπόριο όπλων στο Όσλο. Και όταν ο Βόλερ έδωσε στον Όλσεν την εντολή να της κλείσει το στόμα, προτού προλάβει η Γέλτεν να μεταφέρει την πληροφορία, ήξερε πολύ καλά ότι ο Χόλε δεν θα τα παρατούσε ποτέ μέχρι να βρει ποιός τη σκότωσε. Γι' αυτό

και φρόντισε να βρεθεί ο σκούφος του Όλσεν στον τόπο του εγκλήματος, ώστε να έχει μια σοβαρή δικαιολογία να σκοτώσει τον «ύποπτο δολοφονίας». ευρισκόμενος σε θέση αυτοάμυνας, όταν πήγε να τον συλλάβει. Δεν υπήρχε τίποτα που να τον ενοχοποιεί, κι όμως ο Βόλερ είχε την περιέργη, δυσάρεστη αίσθηση ότι ο Χόλε τον πλησίαζε. Κι ότι μπορούσε να γίνει επικίνδυνος.

«Το σπίτι φαίνεται τόσο άδειο τώρα που λείπουν όλοι» είπε η Βίγκνις Άλμπου ξεκλειδώνοντας την πόρτα.

«Πόσο καιρό είσαι... ε... μόνη;» ρώτησε ο Βόλερ καθώς την ακολουθούσε στα σκαλιά του χολ εισόδου κι αποκεί στο καθιστικό. Εξακολουθούσε να του αρέσει αυτό που έβλεπε.

«Τα παιδιά είναι στους γονείς μου, στο Νούρμπι. Η ιδέα ήταν να μείνουν εκεί για ένα διάστημα μέχρι να ομαλοποιηθεί η κατάσταση». Η γυναίκα αναστέναξε και βούλιαξε σε μία από τις βαθιές πολυθρόνες. «Χρειάζομαι ένα ποτό. Μετά θα πρέπει να τους τηλεφωνήσω».

Ο Τομ Βόλερ έμεινε όρθιος και την παρατηρούσε. Είχε καταστρέψει τα πάντα μ' αυτό που μόλις είχε πει. Η μικρή σπίθα έξαψης που ένιωθε έσβησε οριστικά. Ξαφνικά του φάνηκε πολύ γερασμένη. Ίσως επειδή περνούσε η επίδραση του αλκοόλ. Αυτή που λείαινε τις ρυτίδες και γλύκαινε το στόμα της, το οποίο τώρα φαινόταν σαν μια κυρτή, ξεθωριασμένη ροζ σχισμή.

«Κάθισε, Τομ. Θα πάω να φτιάξω καφέ».

Ο Βόλερ βούλιαξε στον καναπέ, ενώ η Βίγκνις κατευθύνθηκε προς την κουζίνα. Άπλωσε τα πόδια του και το μάτι του έπεσε σε έναν αχνό λεκέ πάνω στη λευκή στόφα. Του θύμιζε τον λεκέ από αίμα περιόδου στον δικό του καναπέ.

Χαμογέλασε με την ανάμνηση.

Την ανάμνηση της Μπέτε Λεν.

Η γλυκιά, αθώα Μπέτε Λεν, που καθόταν απέναντί του και ρουφούσε την κάθε λέξη που της έλεγε σαν να ήταν άλλος ένας κύβος ζάχαρης στον καφέ με γάλα που έπινε ακούγοντάς τον. Νομίζω ότι η ουσία είναι να έχεις το θάρρος να είσαι ο εαυτός σου. Το πιο σημαντικό σε μία σχέση είναι η ειλικρίνεια, δεν συμ-

φωνείς; Δύσκολο με τα κορίτσια να ξέρεις κάθε φορά σε ποιο από τα ψευτοφιλοσοφημένα κλισέ σου να ρίξεις το βάρος, αλλά με την Μπέτε είχε χτυπήσει κατευθείαν στο κέντρο του στόχου. Τον ακολούθησε πειθήνια στο διαμέρισμά του, αφού την είχε ποτίσει με ένα κοκτέιλ, κάθε άλλο παρά κατάλληλο για κορίτσια.

Ήταν για γέλια. Ακόμα και την άλλη μέρα, η Μπέτε Λεν δεν είχε καμιά αμφιβολία ότι το μπλακάουτ της οφειλόταν στην κούραση και στο ότι δεν ήταν καθόλου μαθημένη στο ποτό. Η σωστή δόση ήταν το παν.

Το καλύτερο όμως ήταν όταν ο Τομ ξύπνησε το πρωί και τη βρήκε στο καθιστικό να τρίβει με ένα βρεγμένο πανί της κουζίνας τον καναπέ, όπου το προηγούμενο βράδυ είχαν κάνει τα βασικά, πριν χάσει τις αισθήσεις της και αρχίσουν τα ωραία.

«Συγγνώμη» του είπε, έτοιμη να βάλει τα κλάματα. «Μόλις το είδα. Δεν ξέρεις πόσο ντρέπομαι. Περίμενα να... μου έρθει την επόμενη εβδομάδα».

«Δεν πειράζει» της είπε χτυπώντας τη χαϊδευτικά στο μάγουλο. «Μου αρκεί που βάζεις τα δυνατά σου να το καθαρίσεις».

Κι έφυγε αμέσως για την κουζίνα, όπου άνοιξε τη βρύση και κοπάνησε την πόρτα του ψυγείου για να μην ακουστούν τα πνιχτά γέλια του, όσο η Μπέτε Λεν έτριβε τον λεκέ από αίμα που είχε αφήσει στον καναπέ η Λίντα. Ή μήπως η Κάρεν;

Η Βίγκνις τού φώναξε από την κουζίνα. «Θέλεις και γάλα στον καφέ σου, Τομ;» Η φωνή της ακουγόταν τραχιά. Με μια νότα από τη σκληρή προφορά των Δυτικών Συνοικιών του Όσλο. Του ήταν αδιάφορο, είχε ήδη μάθει αυτό που ήθελε.

«Μόλις θυμήθηκα ότι έχω ένα ραντεβού στην πόλη» της απάντησε. Στράφηκε και την είδε στην πόρτα της κουζίνας να κρατά δύο κούπες καφέ και να τον κοιτάζει με γουρλωμένα μάτια. Σαν να την είχε χαστουκίσει. Του άρεσε αυτή η σκέψη και έμεινε για λίγο.

«Χρειάζεσαι χρόνο για τον εαυτό σου» της είπε τελικά και σηκώθηκε. «Το ξέρω. Όπως σου είπα, έχασα κι εγώ ένα κοντινό μου πρόσωπο πρόσφατα».

«Τα συλλυπητήριά μου» είπε η Βίγκντις ακόμη σαστισμένη.
«Και δεν σε ρώτησα ούτε καν ποιος ήταν».

«Την έλεγαν Έλεν. Συνάδελφός μου. Την αγαπούσα πολύ».
Ο Τομ Βόλερ έγειρε το κεφάλι στο πλάι και κοίταξε επίμονα τη γυναίκα, που ανταποκρίθηκε με ένα αβέβαιο χαμόγελο.

«Τι σκέφτεσαι;» τον ρώτησε.

«Λέω να περάσω μία απ' αυτές τις μέρες να δω πώς τα πας». Της χάρισε ένα έξτρα ζεστό χαμόγελο. το καλύτερό του σε στιλ Ντέιβιντ Χάσελχοφ. ενώ σκεφτόταν πόσο χαοτικός θα ήταν ο κόσμος αν οι άνθρωποι διάβαζαν ο ένας τη σκέψη του άλλου.

Ανοσφρησία

Άρχιζε η απογευματινή ώρα αιχμής και τα αυτοκίνητα που μετέφεραν τους μισθωτούς σκλάβους αργοσέρνονταν πάνω στην Γκρενλαντσλέιρετ μπροστά από το κτίριο του Αρχηγείου της Αστυνομίας. Ένας σπουργίτης κάθισε σε ένα κλαδί, είδε το τελευταίο φύλλο να πέφτει, σηκώθηκε ξανά στον αέρα και πέταξε ψηλά, μπροστά από το παράθυρο της αίθουσας συσκέψεων στον πέμπτο όροφο.

«Εγώ δεν είμαι καλός ομιλητής» ξεκίνησε ο Μπγιάρνε Μέλερ και όσοι είχαν ακούσει προηγούμενες ομιλίες συγκατένευσαν.

Ένα μπουκάλι σαμπάνια Opera, που κόστιζε εβδομήντα εννέα κορόνες, δεκατέσσερα πλαστικά ποτηράκια –ακόμη μέσα στο πλαστικό τους περιτύλιγμα– και όλοι όσοι είχαν αναμειχθεί στην υπόθεση του Εκτελεστή περίμεναν να τελειώσει ο Μέλερ τον λόγο του.

«Κατ' αρχάς, θέλω να σας μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς του δημοτικού συμβουλίου του Όσλο, του δημάρχου και του Αρχηγού της αστυνομίας και να σας ευχαριστήσω προσωπικά για την πολύ καλή δουλειά που κάνατε. Βρεθήκαμε, όπως γνωρίζετε, κάτω από μεγάλη πίεση όταν διαπιστώσαμε ότι είχαμε να κάνουμε με έναν κατά συρροή ληστή τραπεζών...»

«Δεν ήξερα ότι υπάρχουν κι άλλα μοντέλα!» φώναξε ο Ίβαρσον και ανταμείφθηκε με ένα κύμα γέλιου. Είχε σταθεί στο βάθος της αίθουσας κοντά στην πόρτα, απ' όπου είχε πανοραμική θέα των συγκεντρωμένων.

«Θα μπορούσε κανείς να το πει και έτσι». Ο Μέλερ χαμογέ-

λασε. «Ήθελα να πω ότι... εμ... όπως ξέρετε... όλοι χαρήκαμε που τελείωσε. Πριν πιούμε ένα ποτήρι σαμπάνια, θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον άνθρωπο στον οποίο κυρίως οφείλεται η επιτυχία...»

Ο Χάρι ένωσε όλους τους άλλους να τον κοιτάνε. Τις σιχαινόταν τις εκδηλώσεις αυτού του τύπου. Ομιλία του αφεντικού, ομιλίες άλλων προς το αφεντικό, ευχαριστίες στους φασουλήδες, το θέατρο της ματαιότητας.

«...τον Ρούνε Ίβαρσον, που διηύθυνε την έρευνα. Συγχαρητήρια, Ρούνε».

Χειροκροτήματα.

«Θα ήθελες να πεις κι εσύ δυο λόγια, Ρούνε;»

«Όχι» μουρμούρισε ο Χάρι μέσα από τα δόντια του.

«Ναι, θα το ήθελα» απάντησε ο Ίβαρσον. Οι συγκεντρωμένοι έστρεψαν τα κεφάλια τους. Εκείνος ξερόβηξε μια δυο φορές. «Δυστυχώς, εγώ δεν έχω το προνόμιο να δηλώσω, όπως εσύ Μπγιάρνε, ότι δεν είμαι καλός ομιλητής, εφόσον είμαι και εκπρόσωπος Τύπου». Κι άλλα γέλια. «Και από την εμπειρία μου σε επιτυχείς καταλήξεις άλλων υποθέσεων ξέρω ότι είναι κουραστικό να αποδίδει κανείς ευχαριστίες σε έναν έναν χωριστά. Το έργο της αστυνομίας είναι, όπως όλοι γνωρίζουμε, ομαδικό έργο. Η Μπέτε και ο Χάρι είχαν την τιμή να βάλουν το γκολ, αλλά η ομάδα έκανε όλη την προεργασία».

Με δυσπιστία, ο Χάρι είδε όλους τους συγκεντρωμένους να συγκατανεύουν.

«Ευχαριστώ, λοιπόν, όλους σας». Ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών διέτρεξε αργά με το βλέμμα τους συγκεντρωμένους, με τη φανερή πρόθεση να κάνει τον καθένα ξεχωριστά να αισθανθεί άξιος και αναγνωρισμένος. Ύστερα, πολύ πιο χαρωπά, φώναξε: «Ας ανοίξουμε τη σαμπάνια!».

Κάποιος του πέρασε το μπουκάλι και ο Ίβαρσον, αφού το κούνησε καλά καλά, άρχισε να σπρώχνει τον φελλό.

«Δεν τα μπορώ αυτά» ψιθύρισε ο Χάρι στην Μπέτε. «Φεύγω».

Εκείνη του έριξε ένα επιτιμητικό βλέμμα.

«Προσέξτε!» Ο φελλός τινάχτηκε με ορμή ως το ταβάνι.
«Πάρτε όλοι ποτήρια!»

«Συγγνώμη» είπε ο Χάρι. «Τα λέμε αύριο».

Πέρασε από το γραφείο και πήρε το πανωφόρι του. Κατεβαίνοντας με το ασανσέρ έγειρε πάνω στο τοίχωμα. Είχε κοιμηθεί μόνο δύο ώρες την περασμένη νύχτα στο σαλέ του Άλμπου. Στις έξι το πρωί είχε σταματήσει με το αυτοκίνητο στον σιδηροδρομικό σταθμό του Μος, είχε βρει έναν τηλεφωνικό θάλαμο και τον αριθμό του τοπικού αστυνομικού τμήματος και τους είχε ειδοποιήσει για το πτώμα στη θάλασσα. Ήξερε ότι θα ζητούσαν τη βοήθεια της αστυνομίας του Όσλο. Όταν έφτασε στο Όσλο, λίγο πριν από τις οχτώ, κάθισε και ήπие με το πάσο του έναν κορτάδο στο Kaffebränneriet στη λεωφόρο Ούλεβολ, μέχρι να σιγουρευτεί ότι η υπόθεση είχε ανατεθεί σε άλλους και αυτός μπορούσε να πάει ήσυχα ήσυχα στο γραφείο του.

Οι πόρτες του ασανσέρ άνοιξαν και ο Χάρι βγήκε από την παλινδρομική πόρτα έξω στον κρύο, φρέσκο αέρα του φθινοπωρινού Όσλο, όπου η ατμοσφαιρική ρύπανση υποτίθεται ότι ήταν μεγαλύτερη από αυτή της Μπανγκόκ. Είπε στον εαυτό του ότι δεν είχε λόγο να βιάζεται και επιβράδυνε συνειδητά το βήμα του. Δεν ήθελε να σκεφτεί τίποτα σήμερα, μόνο να κοιμηθεί ελπίζοντας ότι δεν θα έβλεπε όνειρα. Ελπίζοντας ότι αύριο όλες οι πόρτες θα είχαν κλείσει πίσω του.

Όλες εκτός από μία. Αυτή που δεν θα έκλεινε ποτέ, που ο ίδιος δεν ήθελε να κλείσει. Όμως δεν θα το σκεφτόταν ούτε κι αυτό μέχρι αύριο. Αύριο θα πήγαινε με τον Χάλβορσεν στο μονοπάτι κατά μήκος του ποταμού Άκερ. Θα σταματούσαν στο δέντρο όπου την είχαν βρει. Θα αναπαριστούσαν για εκατοστή ίσως φορά όσα είχαν συμβεί. Όχι επειδή είχαν ξεχάσει κάτι, αλλά για να αποκτήσουν ξανά την αίσθηση, τη μυρωδιά της υπόθεσης. Ο Χάρι την έτρεμε ήδη αυτή τη στιγμή.

Πήρε το στενό μονοπάτι πάνω στην πρασιά με το γρασίδι. Δεν κοίταξε το γκριζο κτίριο της φυλακής στα αριστερά του, όπου ο

Ράσκολ σίγουρα είχε κλείσει προς το παρόν τη σακαιέρα του. Δεν θα έβρισκαν ποτέ τίποτα στο Λαρκόλεν ή οπουδήποτε αλλού. Κανένα στοιχείο που να ενοχοποιεί τον Τσιγγάνο ή τα τσιράκια του. ακόμη και αν την υπόθεση την αναλάμβανε ο ίδιος ο Χάρι. Θα την ερευνούσαν όμως όσο κρινόταν απαραίτητο. Ο Εκτελεστής ήταν νεκρός. Ο Άρνε Άλμπου ήταν νεκρός. *Η δικαιοσύνη είναι σαν το νερό, είχε πει κάποτε η Έλεν. Πάντα βρίσκει μια δίοδο.* Ήξεραν και οι δύο ότι αυτό δεν ήταν αλήθεια, αλλά ήταν τουλάχιστον ένα ψέμα στο οποίο έβρισκαν πού και πού λίγη παρηγοριά.

Ο Χάρι άκουγε τις σειρήνες. Τις άκουγε εδώ και αρκετή ώρα. Τα λευκά περιπολικά με το γαλάζιο περιστρεφόμενο φως στην οροφή περνούσαν και χάνονταν στο βάθος της Γκρενλαντσλέιρετ. Προσπάθησε να μη σκέφτεται προς τα πού κατευθύνονταν. Προφανώς, πουθενά που να τον αφορά. Όμως, ακόμα και αν ήταν κάτι που τον αφορούσε, θα έπρεπε να περιμένει. Μέχρι αύριο.

Ο Τομ Βόλερ διαπίστωσε ότι είχε κάνει νωρίς την επίσκεψή του. Οι ένοικοι της παλιάς κίτρινης πολυκατοικίας προφανώς έκαναν άλλα πράγματα κατά τη διάρκεια της μέρας, αντί να κάθονται στα σπίτια τους. Είχε μόλις πατήσει και το τελευταίο κουδούνι στη σειρά και είχε στραφεί για να φύγει, όταν ακούστηκε ο ξερός, αλλοιωμένος ήχος μιας φωνής από το θυροτηλέφωνο: «Ναι;».

Ο Βόλερ έκανε επιτόπου μεταβολή. «Γεια σας, είστε...» Κοίταξε την πινακίδα με το όνομα δίπλα στο κουδούνι. «Η Άστριντ Μόνσεν;»

Είκοσι δευτερόλεπτα αργότερα στεκόταν στο κεφαλόσκαλο του ορόφου απέναντι από ένα τρομαγμένο πρόσωπο γεμάτο φακίδες που τον κρυφοκοίταζε από τη χαραμάδα που άφηνε η εσωτερική αλυσίδα ασφαλείας μιας πόρτας.

«Μπορώ να περάσω, δεσποινίς Μόνσεν;» τη ρώτησε επιδεικνύοντας την οδοντοστοιχία του με ένα έξτρα σπέσιαλ ζεστό χαμόγελο Ντέιβιντ Χάσελχοφ.

«Θα προτιμούσα όχι» κλαψούρισε το πρόσωπο. Προφανώς, δεν παρακολουθούσε Μπέιγουοτς.

Της έδειξε το σήμα του.

«Ήρθα να σας ρωτήσω αν υπάρχει κάτι που θα έπρεπε να ξέρουμε σχετικά με τον θάνατο της Άννας Μπέτσεν. Δεν είμαστε πια τόσο σίγουροι ότι ήταν αυτοκτονία. Γνωρίζω ότι ένας συνάδελφός μου διεξάγει ξεχωριστή έρευνα και αναρωτιόμουν αν μίλησε και μαζί σας».

Ο Τομ Βόλερ είχε ακούσει ότι τα ζώα, ιδιαίτερα τα αρπακτικά, μπορούν να μυρίσουν τον φόβο. Εκείνο που τον έκανε να απορεί ήταν το γεγονός πως δεν μπορούσε να τον μυρίσει ο οποιοσδήποτε. Ο φόβος είχε την ίδια φευγαλέα πικρή οσμή με το κάουρο αγελάδας.

«Τι είναι αυτό που σας φοβίζει, δεσποινίς Μόνσεν;»

Είδε τις κόρες των ματιών της γυναίκας να διαστέλλονται περισσότερο. Οι κεραίες του άρχισαν να περιστρέφονται ξέφρενα.

«Είναι πολύ σημαντικό να μας βοηθήσετε» επέμεινε. «Η ουσία στη σχέση μεταξύ αστυνομίας και πολιτών είναι η ειλικρίνεια. Δεν συμφωνείτε;»

Αυτή τη φορά είδε την Άστριντ να στριφογυρίζει τις κόρες των ματιών της και πήρε ένα ρίσκο: «Πιστεύω ότι ο συνάδελφός μου ενδέχεται να είναι αναμειγμένος στην υπόθεση με κάποιον τρόπο».

Το στόμα της γυναίκας άνοιξε μια σπιθαμή και οι αντιστάσεις της κατέρρευσαν. Μπίνγκο!

Κάθισαν στην κουζίνα. Οι βρόμικοι τοίχοι ήταν γεμάτοι σελίδες με παιδικές ζωγραφιές. Ο Βόλερ υπέθεσε ότι η δεσποινίς Μόνσεν πρέπει να είχε πολλά ανιψάκια. Κρατούσε σημειώσεις όσο του μιλούσε.

«Άκουσα έναν δυνατό θόρυβο στον διάδρομο και όταν βγήκα είδα έναν άντρα πεσμένο στα τέσσερα στο πλατύσκαλο του ορόφου, έξω από την πόρτα μου. Προφανώς είχε πέσει από τη σκάλα, οπότε τον ρώτησα αν χρειαζόταν βοήθεια. μα δεν πήρα κανονική απάντηση. Ανέβηκα πάνω και χτύπησα το κουδούνι της

Άννας Μπέτσεν. αλλά δεν πήρα απάντηση ούτε αποkein. Όταν ξανακατέβηκα. τον βοήθησα να σηκωθεί. Όλα τα πράγματα που είχε στις τσέπες του είχαν σκορπιστεί τριγύρω. Βρήκα το πορτοφόλι του και είδα το όνομα και τη διεύθυνσή του. Μετά τον βοήθησα να κατεβεί στον δρόμο, σταμάτησα ένα περαστικό ταξί και έδωσα στον οδηγό τη διεύθυνση. Αυτά είναι όλα όσα ξέρω».

«Και είστε σίγουρη ότι είναι το ίδιο πρόσωπο που σας επισκέφτηκε αργότερα; Χάρι Χόλε δεν μου είπατε;»

Η γυναίκα ξεροκατάπие και κατένευσε.

«Πολύ καλά, Άστριντ. Και πώς ήξερες ότι ήταν στο διαμέρισμα της Άννας;»

«Τον άκουσα όταν έφτασε».

«Τον άκουσες να φτάνει και τον άκουσες να μπαίνει στο σπίτι της;»

«Το γραφείο μου είναι ακριβώς δίπλα στον διάδρομο. Ακούω ό,τι γίνεται εκεί. Είναι πολύ ήσυχη πολυκατοικία, δεν συμβαίνουν και πολλά».

«Άκουσες καμιά άλλη κίνηση κοντά στο διαμέρισμα της Άννας;»

Η Άστριντ Μόνσεν δίστασε. «Μου φάνηκε ότι άκουσα κάποιον να ανεβαίνει κλεφτά στο διαμέρισμά της, αφού είχε φύγει ο αστυνομικός. Ακουγόταν όμως σαν να ήταν γυναίκα. Ψηλά ταχούνια, ξέρετε. Κάνουν διαφορετικό θόρυβο. Ωστόσο, δεν θα μπορούσε να ήταν η κυρία Γκούντερσεν από τον τρίτο».

«Γιατί;»

«Αυτή συνήθως γυρίζει στο σπίτι στα κλεφτά αφού τα έχει κοπανήσει στο Gamle Major».

«Άκουσες κανέναν πυροβολισμό;»

Η γυναίκα κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Οι τοίχοι ανάμεσα στα διαμερίσματα είναι πολύ καλά μονωμένοι».

«Μήπως θυμάσαι τον αριθμό του ταξί;»

«Όχι».

«Τι ώρα ήταν όταν άκουσες κάποιον να πέφτει στον διάδρομο;»

«Έντεκα και τέταρτο».

«Είσαι απόλυτα βέβαιη. Άστριντ;»

Εκείνη κούνησε καταφατικά το κεφάλι. Ύστερα πήρε μια μεγάλη ανάσα.

Ο Βόλερ ξαφνιάστηκε από την απρόσμενη αποφασιστικότητά στη φωνή της όταν του είπε: «Αυτός τη σκότωσε».

Ένωσε τον σφυγμό του να επιταχύνεται. Ελάχιστα. «Τι σε κάνει να το λες αυτό, Άστριντ;»

«Κατάλαβα πως κάτι δεν πήγαινε καλά όταν άκουσα ότι η Άννα υποτίθεται ότι είχε αυτοκτονήσει εκείνη τη νύχτα. Ένας άντρας σχεδόν λιπόθυμος από το μεθύσι στη σκάλα κι αυτή να μην απαντά στο κουδούνι. Σκέφτηκα να ενημερώσω την αστυνομία, αλλά τότε ήρθε...» Η γυναίκα κοίταξε τον Τομ Βόλερ όπως ο ναυαγός τη σανίδα σωτηρίας. «Το πρώτο πράγμα που με ρώτησε ήταν αν τον έχω ξαναδεί. Και, φυσικά, κατάλαβα αμέσως τι εννοούσε μ' αυτό».

«Τι εννοούσε μ' αυτό, Άστριντ;»

Η φωνή της υψώθηκε κατά μία οκτάβα. «Ένας δολοφόνος να ρωτά τη μοναδική μάρτυρα αν τον αναγνωρίζει; Εσείς τι νομίζετε; Ήρθε για να με προειδοποιήσει τι θα συνέβαινε αν τον κάρφωνα. Έκανα αυτό που ήθελε. Του είπα ότι δεν τον έχω ξαναδεί ποτέ».

«Μα μου είπες ότι ήρθε και δεύτερη φορά και σε ρωτούσε για τον Άρνε Άλμπου».

«Ναι, ήθελε να φορτώσω εγώ το φταίξιμο σε κάποιον άλλον. Πρέπει να καταλάβετε πόσο είχα τρομάξει. Έκανα... πως δεν καταλάβαινα... Πήγα με τα νερά του...» Κόμπιαζε τώρα και μαζι με τα λόγια είχαν αρχίσει και τα πρώτα αναφιλητά.

«Τώρα όμως θα ήσουν πρόθυμη να τα καταθέσεις όλα αυτά; Ενόρκως, σε δικαστήριο, αν χρειαστεί;»

«Ναι... αρκεί να... να ξέρω ότι θα είμαι ασφαλής».

Το χαρακτηριστικό κλινγκ ενός εισερχόμενου e-mail ακούστηκε από ένα διπλανό δωμάτιο. Ο Βόλερ κοίταξε το ρολόι του. 4:30. Έπρεπε να κινηθεί γρήγορα, απόψε, αν ήταν δυνατό.

Στις 4:35 ο Χάρι ξεκλείδωσε την πόρτα του σπιτιού του και την ίδια στιγμή θυμήθηκε ότι είχε ξεχάσει πως είχαν κανονίσει με τον Χάλβορσεν έναν ποδηλατικό αγώνα στο γυμναστήριο. Κλότσησε πέρα τα παπούτσια του, μπήκε στο καθιστικό και πάτησε το κουμπί στον αυτόματο τηλεφωνητή. Το μήνυμα ήταν από τη Ράκελ.

«Το δικαστήριο θα αποφασίσει την Τετάρτη. Έκλεισα εισιτήρια για την Πέμπτη. Θα είμαστε στο Γκάρντεμοεν στις έντεκα. Ο Όλεγκ ρωτά αν μπορείς να έρθεις να μας πάρεις».

Μας. Του είχε πει ότι η όποια απόφαση του δικαστηρίου θα είχε άμεση ισχύ. Αν έχαναν τη δίκη, δεν θα υπήρχε μας. Μόνο μια γυναίκα που θα είχε χάσει τα πάντα.

Δεν του είχε αφήσει κάποιον αριθμό για να της τηλεφωνήσει. να μπορέσει να της πει ότι είχαν τελειώσει όλα, ότι δεν χρειαζόταν πια να φυλάγεται συνεχώς. Αναστέναξε και σωριάστηκε στην πράσινη πολυθρόνα του. Έκλεισε τα μάτια και την είδε μπροστά του. Τη Ράκελ. Το λευκό σεντόνι, τόσο κρύο που του έκαιγε το δέρμα, τις κουρτίνες που μόλις σάλευαν στο ανοιχτό παράθυρο αφήνοντας να μπει μια λεπτή λωρίδα από φεγγαρόφωτο που έπεφτε στο γυμνό της μπράτσο. Έσυρε ανάλαφρα τις άκρες των δαχτύλων του πάνω στα βλέφαρά της, στα χέρια της, στους στενούς ώμους, στον μακρύ, λεπτό λαιμό της, στα πόδια της που ήταν μπλεγμένα στα δικά του. Ένιωθε τη ζεστή, ήρεμη ανάσα της στον λαιμό του. άκουσε τον ρυθμό της αναπνοής του κοιμισμένου κορμιού να αλλάζει ανεπαίσθητα όταν το χάιδεψε. πολύ απαλά, στη βάση της πλάτης. Το ίδιο ανεπαίσθητα κινήθηκαν οι γοφοί της προς την πλευρά του σαν να ήταν απλώς σε χειμέρια νάρκη και να περίμενε.

Στις 5:00 ο Ρούνε Ίβαρσον σήκωσε το τηλέφωνο στο σπίτι του στο Έστερος και απάντησε σ' αυτόν που τον καλούσε ότι η οικογένεια Ίβαρσον είχε μόλις καθίσει στο τραπέζι και η ώρα του φαγητού ήταν ιερή στο σπίτι τους. Θα μπορούσε να ξαναπάρει αργότερα;

«Χίλια συγγνώμη για την ενόχληση. Ίβαρσον. Τομ Βόλερ εδώ».

«Α. γεια σου Τομ» είπε εκείνος με μια μισοφαγωμένη πατάτα στο στόμα του. «Άκου...»

«Χρειάζομαι ένα ένταλμα σύλληψης για τον Χάρι Χόλε. Και άλλο ένα για έρευνα στο διαμέρισμά του. Συν πέντε άντρες για να κάνουν την έρευνα. Έχω λόγους να πιστεύω ότι εμπλέκεται σε μια δολοφονία με τρόπο πολύ άσχημο».

Ο Ίβαρσον στραβοκατάπιε την πατάτα.

«Είναι επείγον» επέμεινε ο Βόλερ. «Υπάρχει κίνδυνος να καταστραφούν αποδεικτικά στοιχεία».

«Μπγιάρνε Μέλερ» ήταν το μόνο που κατάφερε να αρθρώσει ο Ίβαρσον καθώς πνιγόταν από τον βήχα.

«Ναι. κανονικά είναι ευθύνη του Μέλερ. το ξέρω» είπε ο Βόλερ. «Όμως είμαι σίγουρος ότι θα συμφωνήσεις μαζί μου ότι είναι προκατειλημμένος. Αυτός και ο Χάρι δουλεύουν μαζί δέκα χρόνια τώρα».

«Δεν έχεις άδικο. Μόνο που σήμερα μας έτυχε μια καινούργια υπόθεση την τελευταία στιγμή και οι άντρες μου είναι όλοι απασχολημένοι».

«Ρούνε...» ακούστηκε η γυναίκα του Ίβαρσον.

Δεν ήθελε να την προκαλέσει κι άλλο. Είχε φτάσει στο σπίτι για φαγητό είκοσι λεπτά αργοπορημένος μετά τη μικρή γιορτή με τη σαμπάνια κι ύστερα είχε χτυπήσει ο συναγερμός στο υποκατάστημα της τράπεζας Den norske στην Γκρένσεν.

«Θα σε ξαναπάρω σε λίγο, Βόλερ. Θα τηλεφωνήσω στον νομικό σύμβουλο της αστυνομίας και θα δω τι μπορώ να κάνω». Έβηξε άλλη μια φορά και είπε αρκετά δυνατά. ώστε να τον ακούσει η γυναίκα του: «Αφού τελειώσουμε πρώτα το φαγητό μας».

Ο Χάρι ξύπνησε από δυνατά χτυπήματα στην πόρτα του. Ο εγκέφαλός του συμπέρανε αυτόματα ότι το πρόσωπο που τον έψαχνε χτυπούσε αρκετή ώρα και ήξερε ότι βρισκόταν μέσα. Κοίταξε το ρολόι του. 5:55. Είχε δει στον ύπνο του τη Ράκελ. Είχε αποκοιμηθεί και ονειρεύτηκε τη Ράκελ. Τεντώθηκε για να ξεμουδιάσει και σηκώθηκε από την πολυθρόνα.

Κι άλλα χτυπήματα. Πολύ δυνατά.

«Εντάξει, εντάξει» φώναξε πηγαίνοντας προς την πόρτα. Έβλεπε μια σιλουέτα να διαγράφεται πίσω από το κυματιστό, ημιδιαφανές τζάμι. Κάποιος από τους γείτονες θα είναι, σκέφτηκε, αφού δεν είχε χτυπήσει το θυροτηλέφωνο.

Είχε μόλις ακουμπήσει το χέρι στο πόμολο όταν σταμάτησε. Από ένστικτο. Η γνωστή ανατριχίλα στο σβέρκο. Μυγάκια μπροστά στα μάτια του. Επιτάχυνση του σφυγμού. Ανοησίες, είπε μέσα του. Και άνοιξε.

Ήταν ο Άλι. Συνοφρυωμένος και αυστηρός.

«Μου είχες υποσχεθεί πως θα άδειαζες την αποθήκη σου στο υπόγειο σήμερα» είπε.

Ο Χάρι χτύπησε με την παλάμη το μέτωπό του.

«Να πάρει! Συγγνώμη, Άλι. Είμαι ένας άχρηστος, το μυαλό μου είναι εντελώς σκόρπιο!»

«Δεν πειράζει, Χάρι. Μπορώ να σε βοηθήσω κι εγώ αν έχεις χρόνο απόψε».

Ο επιθεωρητής τον κοίταξε παραξενεμένος. «Σε τι να βοηθήσεις; Θα τα έχω σηκώσει όλα αποκεί σε δέκα δευτερόλεπτα. Για να λέμε την αλήθεια, δεν θυμάμαι να έχω απολύτως τίποτα εκεί κάτω, αλλά δεν πειράζει».

«Είναι πράγματα αξίας, Χάρι». Ο γείτονας κουνούσε το κεφάλι του. «Δεν κάνεις καλά που τα αφήνεις όλα αυτά στο υπόγειο».

«Δεν ξέρω τι μου λες, Άλι. Πετάγομαι μέχρι του Σρέντερ για να τσιμπήσω κάτι. Θα περάσω από σένα αμέσως μετά».

Ο Χάρι έκλεισε την πόρτα. βούλιαξε στην πολυθρόνα του και πάτησε το τηλεκοντρόλ. Ειδήσεις στη νοηματική. Είχε αναλάβει κάποτε μια υπόθεση στην οποία είχαν φέρει για κατάθεση κωφάλαλους και είχε μάθει μερικά σήματα. Προσπάθησε να ταιριάζει τις χειρονομίες του εκφωνητή με τις λεζάντες που έτρεχαν στο κάτω μέρος της οθόνης. Ηρεμία στο μέτωπο της Μέσης Ανατολής. Αμερικανός στρατιώτης θα περνούσε από στρατοδικείο, επειδή πολεμούσε υπέρ των Ταλιμπάν. Ο Χάρι εγκατέλειψε την προσπάθεια. Ό,τι έχει σήμερα το μενού στου Σρέντερ, έναν καφέ κι ένα

τσιγάρο, σκέφτηκε χαλαρά. Μετά, άδειασμα της αποθήκης και κατευθείαν στο κρεβάτι. Έπιασε το τηλεκοντρόλ έτοιμος να κλείσει την τηλεόραση όταν είδε τον εκφωνητή να τον σημαδεύει με το δάχτυλο και τον αντίχειρα σηκωμένο. Αυτό το σήμα το ήξερε. Κάποιον είχαν πυροβολήσει. Σκέφτηκε αυτόματα τον Άρνε Άλμπου, αλλά αυτός είχε πεθάνει από ασφυξία. Τα μάτια του κατέβηκαν στη λεζάντα. Πάγωσε. Κι ύστερα άρχισε να πατά σαν τρελός τα πλήκτρα στο τηλεκοντρόλ. Άσχημα νέα, πάρα πολύ άσχημα, ίσως. Στο τέλετεξτ δεν έμαθε τίποτα περισσότερο απ' ό,τι έγραφαν οι υπότιτλοι:

Υπάλληλος τράπεζας πυροβολήθηκε κατά τη διάρκεια ένοπλης ληστείας σήμερα το απόγευμα στο υποκατάστημα της Den norsken στην Γκρένσεν. Το θύμα νοσηλεύεται σε κρίσιμη κατάσταση.

Ο Χάρι πήγε στην κρεβατοκάμαρα και άναψε τον υπολογιστή του. Η ληστεία στην τράπεζα ήταν η πρώτη είδηση στη βασική σελίδα του. Την άνοιξε.

Ένας μασκοφόρος εισέβαλε στην τράπεζα λίγο πριν από το κλείσιμο και με την απειλή όπλου διέταξε τη διευθύντρια του υποκαταστήματος να αδειάσει το ΑΤΜ. Όταν αυτό δεν έγινε εντός του καθορισμένου χρόνου, ο ληστής πυροβόλησε μία τριαντατετράχρονη υπάλληλο της τράπεζας. Η κατάσταση της γυναίκας παραμένει κρίσιμη. Ο ΡΑΣ Ρούνε Ίβαρσον δήλωσε ότι η αστυνομία δεν έχει προς το παρόν κανένα στοιχείο και αρνήθηκε να σχολιάσει την άποψη ότι η σημερινή ληστεία ήταν σχεδόν πανομοιότυπη με εκείνες που διέπραξε ο επονομαζόμενος Εκτελεστής. Η αστυνομία είχε ανακοινώσει πριν από μερικές μέρες την πληροφορία ότι ο Εκτελεστής βρέθηκε νεκρός στην Ντ' Αγιούντα της Βραζιλίας.

Θα μπορούσε να είναι σύμπτωση. Και βέβαια θα μπορούσε. Όμως δεν ήταν. Σε καμιά περίπτωση. Ο Χάρι πέρασε το χέρι του από το πρόσωπό του. Αυτό ακριβώς φοβόταν όλον αυτόν

τον καιρό. Ότι ο Λεβ Γκρέτε είχε ληστέψει μόνο μία τράπεζα, την πρώτη τράπεζα. Τις υπόλοιπες ληστείες είχε κάνει κάποιος άλλος. Κάποιος που είχε αντιγράψει πολύ καλά το στυλ. Τόσο καλά ώστε δεν δίσταζε να μιμηθεί τον αυθεντικό Εκτελεστή ως την τελευταία μακάβρια λεπτομέρεια.

Ο Χάρι προσπάθησε να εκτροχιάσει το τρενάκι της σκέψης του. Δεν ήθελε να ασχοληθεί άλλο με ληστείες τραπεζών τώρα. Ούτε με δολοφονίες τραπεζικών υπαλλήλων. Ούτε με τα επακόλουθα, αν αποδεικνυόταν ότι υπήρχαν δύο Εκτελεστές. Δηλαδή με την πιθανότητα να χρειαστεί να ξαναδουλέψει για τον Ίβαρσον και να αναβάλει και πάλι την υπόθεση της Έλεν.

Σταμάτα. Όχι άλλες μαύρες σκέψεις σήμερα. Αύριο.

Όμως τα πόδια του τον πήγαν από μόνα τους στο χολ, όπου τα δάχτυλά του πήραν την πρωτοβουλία και σχημάτισαν τον αριθμό του Βέμπερ χωρίς να τους δοθεί εντολή. «Χάρι εδώ. Είχαμε καθόλου τύχη;»

«Βέβαια». Ο Βέμπερ ακουγόταν απρόσμενα χαρούμενος. «Στους καλούς ανθρώπους η τύχη πάντα χαμογελά στο τέλος».

«Αυτό πρώτη φορά το ακούω» είπε ο Χάρι. «Για λέγε».

«Μου τηλεφώνησε η Μπέτε από το Σπίτι του Πόνου ενώ βρισκόμουν ακόμη στην τράπεζα. Μόλις είχε αρχίσει να βλέπει το βίντεο από τη ληστεία και πρόσεξε κάτι πολύ ενδιαφέρον. Ο τύπος στεκόταν πολύ κοντά στο πλεξιγκλάς πάνω από το ταμείο όταν μιλούσε. Η Μπέτε πρότεινε να ψάξουμε για ίχνη σάλιου. Ήταν μόλις μισή ώρα μετά τη ληστεία και υπήρχε ακόμη ρεαλιστική πιθανότητα να βρούμε κάτι αξιοποιήσιμο».

«Λοιπόν;» ρώτησε ανυπόμονα ο επιθεωρητής.

«Δεν βρήκαμε σάλιο στο τζάμι».

Ο Χάρι γρύλισε.

«Αλλά ένα μικροσταγονίδιο υδρατμών αναπνοής».

«Μιλάς σοβαρά;»

«Ναι, όντως».

«Κάποιος πρέπει να προσευχόταν τακτικά κάθε βράδυ τον τελευταίο καιρό. Συγχαρητήρια. Βέμπερ».

«Υπολογίζω ότι σε τρεις μέρες θα έχουμε το προφίλ του DNA. Τότε, θα αρχίσουμε να συγκρίνουμε. Τολμώ να υποθέσω ότι μέχρι το τέλος της εβδομάδας θα τον έχουμε βρει».

«Ελπίζω να είναι όπως τα λες».

«Είναι».

«Σ' ευχαριστώ, μου είχε κοπεί η όρεξη και μου την άνοιξες ξανά».

Ο Χάρι έκλεισε το τηλέφωνο και φόρεσε το πανωφόρι του. Ήταν έτοιμος να βγει, αλλά θυμήθηκε ότι δεν είχε κλείσει τον υπολογιστή και ξαναγύρισε στο δωμάτιό του. Τη στιγμή που πήγε να κάνει το κλικ το είδε. Η καρδιά του έχασε τουλάχιστον έναν χτύπο και ένωσε σαν να είχε πήξει ξαφνικά το αίμα στις φλέβες του. Φυσικά, θα μπορούσε να κλείσει τον υπολογιστή χωρίς να το ανοίξει. Δεν υπήρχε καμιά βιασύνη. Το ηλεκτρονικό μήνυμα θα μπορούσε να είναι από οποιονδήποτε. Μόνο από ένα πρόσωπο δεν θα μπορούσε να είναι. Ο Χάρι θα ήθελε πάρα πολύ να βρισκόταν στον δρόμο προς του Σρέντερ τώρα. Να κατεβαίνει χαλαρά την οδό Ντόβρε, να χαίρεται για τα παλιά, αθάνατα παπούτσια του, να βρίσκεται μεταξύ παραδείσου και γης αναπολώντας σκηνές από το όνειρο με τη Ράκελ. Τέτοια πράγματα. Ήταν πολύ αργά γι' αυτά, δυστυχώς. Τα δάχτυλά του είχαν ήδη αναλάβει και πάλι πρωτοβουλία. Άκουσε τα σωθικά του υπολογιστή να γουργουρίζουν. Έστερα εμφανίστηκε το e-mail. Και δεν ήταν σύντομο.

Γεια σου. Χάρι!

Γιατί τέτοια μούτρα; Μήπως πίστεψες ότι δεν θα ξανάκουγες νέα μου; Λοιπόν, Χάρι, η ζωή είναι γεμάτη εκπλήξεις. Κάτι που ο Άρνε Άλμπου μάλλον θα έχει διαπιστώσει ήδη τώρα που εσύ διαβάζεις αυτό το μήνυμα. Εσύ κι εγώ του κάναμε τη ζωή δύσκολη, έτσι δεν είναι; Αν δεν κάνω λάθος, η γυναίκα του έχει πάρει τα παιδιά και τον έχει παρατήσει. Σκληρό, ε; Να στερείς από έναν άνθρωπο την οικογένειά του, ειδικά όταν ξέρεις ότι είναι το σημαντικότερο πράγμα στη ζωή του. Όμως, φταίει μόνο αυ-

τός και κανένας άλλος. Καμιά τιμωρία δεν είναι αρκετά σκληρή για τον άπιστο. Δεν συμφωνείς; Όπως και να 'χει, η μικρή μου βεντέτα τελειώνει εδώ.

Όμως επειδή μπλέχτηκες κι εσύ χωρίς να το ξέρεις, αν και αθώος, μάλλον σου οφείλω μια εξήγηση. Είναι σχετικά απλή. Αγαπούσα την Άννα. Πραγματικά. Αυτό που ήταν η Άννα κι αυτό που μου έδινε.

Δυστυχώς, η Άννα δεν αγαπούσε αυτό που της έδινα εγώ. Την Άσπρη. Την Άσπρη Σκόνη. Δεν ήξερες ότι η Άννα ήταν τζάνκι; Η ζωή, όπως είπαμε, είναι γεμάτη εκπλήξεις. Εγώ την έμπασα στην ηρωίνη έπειτα από άλλη μία –ας μη μασάμε τα λόγια μας– αποτυχημένη έκθεση ζωγραφικής της. Και αυτές οι δύο ήταν φτιαγμένες η μια για την άλλη. Ήταν έρωτας με την πρώτη μυτιά. Η Άννα ήταν πελάτισσά μου και μυστική ερωμένη μου επί τέσσερα χρόνια. Και ήταν αδύνατο να διαχωριστούν οι δύο ιδιότητες, τρόπος του λέγειν.

Σάστισες, Χάρι; Επειδή δεν είχες δει ποτέ σημάδια από σύριγγα όταν την έγδυνες, ε; Ξέρεις, το «έρωτας με την πρώτη μυτιά» δεν ήταν απλώς σχήμα λόγου. Η Άννα δεν άντεχε τη βελόνα, βλέπεις. Εμείς ρουφούσαμε την ηρωίνη μας από ασημόχαρτο κουβανέζικης σοκολάτας. Έτσι είναι πιο ακριβή από την ένεση. Από την άλλη πλευρά, η Άννα την εξασφάλιζε σε τιμή χοντρικής, αφού ήταν μαζί μου. Ήμασταν –πώς να το πω;– αχώριστοι. Μου έρχονται δάκρυα στα μάτια όταν σκέφτομαι εκείνες τις μέρες. Έκανε ό,τι μπορεί να κάνει μια γυναίκα για έναν άντρα: με τάιζε, με πότιζε, με πήδαγε, με διασκέδαζε, με παρηγορούσε. Και με παραχαλούσε. Βασικά, το μόνο που δεν έκανε ήταν να μ' αγαπήσει. Πες μου, Χάρι, τόσο δύσκολο ήταν αυτό; Στο κάτω κάτω εσένα σ' αγάπησε σαν τρελή χωρίς να έχεις κάνει τίποτα για χάρη της.

Κατάφερε ν' αγαπήσει ακόμα και τον Άρνε Άλμπου! Κι εγώ που νόμιζα ότι ήταν απλώς ένας μαλάκας που τον άρμεγε για να μπορεί να αγοράζει τη δόση της στην τιμή της πιάτσας και να ξεφύγει από μένα για κάποιο διάστημα.

Κι ένα βραδάκι. Μάιος ήταν. της τηλεφώνησα. Είχα κάνει

τρεις μήνες φυλακή για κάτι φιλοπράγματα και είχαμε να μιλήσουμε πολύ καιρό. Της είπα ότι έπρεπε να το γιορτάσουμε. Είχα παραλάβει την πιο καθαρή ηρωίνη του κόσμου από το εργοστάσιο στο Τσιάνγκ Ράι. Κατάλαβα αμέσως από τη φωνή της πως κάτι δεν πήγαινε καλά. Μου είπε ότι είχε καθαρίσει. Τη ρώτησα αν εννοούσε από την Ασπρη ή από μένα και μου απάντησε «και απ' τα δύο». Βλέπεις, είχε ξεκινήσει ένα μεγάλο έργο που μ' αυτό θα γινόταν γνωστή, είπε, και έπρεπε να έχει καθαρό μυαλό. Όπως ξέρεις, η Άννα ήταν πολύ πεισματάρικη όταν έβαζε κάτι στο μυαλό της, γι' αυτό πάω στοίχημα ότι δεν βρήκατε καμιά ουσία στο αίμα της. Έτσι δεν είναι;

Μου μίλησε και γι' αυτόν τον τύπο, τον Άρνε Άλμπου. Ότι είχαν σοβαρή σχέση και ότι σχεδίαζαν να μείνουν μαζί, αφού πρώτα θα ξεκαθάριζε αυτός με τη γυναίκα του. Το έχεις ξαναδεί το έργο, έτσι δεν είναι, Χάρι; Κι εγώ.

Δεν είναι περίεργο πώς συγκεντρώνεται σε κάτι το μυαλό όταν ο κόσμος γύρω σου καταρρέει; Ήξερα τι χρειαζόταν πριν κλείσουμε καν το τηλέφωνο. Εκδίκηση. Πρωτόγονο; Καθόλου. Η εκδίκηση είναι μια ανταναχλαστική αντίδραση του σκεπτόμενου ανθρώπου, ένα περίπλοκο μείγμα δράσης και συνέπειας που κανένα άλλο είδος του ζωικού βασιλείου δεν έχει καταφέρει να εξελίξει μέχρι στιγμής. Μιλώντας για εξέλιξη, η πρακτική της εκδίκησης έχει αποδειχτεί τόσο αποτελεσματική ιστορικά, ώστε μόνο οι πιο εκδικητικοί από το είδος μας κατάφεραν να επιζήσουν. Θανάσιμη εκδίκηση. Ακούγεται σαν τίτλος γουέστερν, ναι, αλλά μην ξεχνάς ότι η λογική της ανταπόδοσης υπήρξε η βάση για τη δημιουργία της συνταγματικής πολιτείας. Η ιερή ρήση «οφθαλμόν αντί οφθαλμού», ο αμαρτωλός που καίγεται στην κόλαση, ο παραβάτης που κρεμιέται στην αγχόνη. Η εκδίκηση, στην ουσία, είναι το θεμέλιο του πολιτισμού μας, Χάρι.

Έτσι, το ίδιο βράδυ κάθισα και κατέστρωσα ένα σχέδιο.

Πολύ απλό.

Παραγγείλα ένα κλειδί για το διαμέρισμα της Άννας από την Triouing. Δεν θα σου πω το πώς. Εκείνη τη νύχτα, αφού είχες φύ-

γει εσύ, μπήκα στο διαμέρισμα. Η Άννα είχε ήδη πέσει στο κρεβάτι. Αυτή, εγώ και ένα Beretta M92 είχαμε μια μακριά, διαφωτιστική συζήτηση. Της ζήτησα να μου βρει κάτι που να της έχει δώσει ο Άρνε Άλμπου – μια κάρτα, ένα γράμμα, μια επαγγελματική κάρτα, οτιδήποτε. Το σχέδιο ήταν να βρεθεί κάπου πάνω της, ώστε να βοηθηθείς εσύ να τον συνδέσεις με τον φόνο, αλλά το μόνο που είχε η Άννα ήταν μια φωτογραφία της οικογένειάς του, που την είχε πάρει κρυφά από ένα άλμπουμ στο σαλέ τους. Φοβήθηκα ότι παραήταν κρυπτογραφικό και ίσως χρειάζονται λίγη παραπάνω βοήθεια. Είχα, λοιπόν, μια ιδέα. Ο σινιόρ Μπερέτα έπεισε την Άννα να μου πει πώς θα μπορούσα να μπω κρυφά στο σαλέ του Άλμπου. Το κλειδί ήταν μέσα στη σιδερένια λάμπα της εξώπορτας.

Αφού την πυροβόλησα –δεν θα μπω σε λεπτομέρειες, ήταν πολύ απότομο ξενέρωμα (ούτε ίχνος φόβου ή μεταμέλειας)–, έβαλα τη φωτογραφία στο παπούτσι της και έφυγα κατευθείαν για το Λαρχόλεν. Τοποθέτησα –όπως θα έχεις διαπιστώσει ήδη, φαντάζομαι– το δεύτερο κλειδί της Άννας στο σαλέ. Στην αρχή σκέφτηκα να το κολλήσω με ταινία μέσα στο καζανάκι της τουαλέτας. Είναι η αγαπημένη μου κρυψώνα, εκεί κρύβει ο Μάικλ το όπλο του στον Νονό. Όμως εσύ μάλλον δεν θα είχες τη φαντασία να ψάξεις στο καζανάκι, οπότε δεν είχε νόημα. Έτσι, το έβαλα στο συρτάρι του κομοδίνου. Πανεύκολο, ε;

Το σκηνικό είχε πια στηθεί κι εσύ και οι υπόλοιπες μαριονέτες μπορούσατε να κάνετε την είσοδό σας. Παρεμπιπτόντως, ελπίζω να μην προσβλήθηκες από τα καρφάκια μου σε προηγούμενα μηνύματα. Το επίπεδο ευφυΐας της αστυνομίας δεν θα έλεγα ότι είναι τρομακτικό. Τρομακτικά υψηλό, δηλαδή.

Εδώ θα σ' αφήσω. Ευχαριστώ για την παρέα και για τη βοήθεια. Ήταν μεγάλη χαρά για μένα που συνεργαστήκαμε. Χάρι.

Σ²MN

Πλουβιανός ο Αιγύπτιος

Ένα περιπολικό ήταν παρκαρισμένο μπροστά στην είσοδο της πολυκατοικίας του Χάρι και ένα δεύτερο είχε κλείσει την είσοδο στην οδό Σοφίε από το ύψος της διασταύρωσης με την Ντόβρε.

Ο Τομ Βόλερ είχε δώσει εντολή να μη χρησιμοποιηθούν ούτε σειρήνες ούτε γαλάζιοι προβολείς.

Από τον ασύρματο έλεγξε αν ήταν όλοι σε θέση ετοιμότητας και έλαβε άμεσες διαδοχικές επιβεβαιώσεις. Τα νέα από τον Ίβαρσον ήταν πως το γαλάζιο χαρτί –η εντολή σύλληψης και το ένταλμα έρευνας– από τον νομικό σύμβουλο της αστυνομίας είχε φτάσει πριν από σαράντα λεπτά ακριβώς. Ο Βόλερ τού ξεκαθάρισε ότι δεν ήθελε την ομάδα Δέλτα. Θα έμπαινε ο ίδιος επικεφαλής μιας μικρής δύναμης και είχε ήδη έτοιμους σε αναμονή τους άντρες που χρειαζόταν. Ο Ίβαρσον δεν είχε φέρει καμιά αντίρρηση.

Ο Τομ Βόλερ έτριψε τα χέρια του. Εν μέρει από τον παγερό αέρα που κατέβαινε από το στάδιο Μπίσλετ και σάρωνε τον έρημο δρόμο, αλλά κυρίως από έξαψη. Οι συλλήψεις ήταν το καλύτερο κομμάτι της δουλειάς. Κι αυτό ήταν κάτι που ο Τομ το είχε καταλάβει από μικρός, τότε που αυτός και ο Γιόακιμ έστηναν καρτέρι στο περιβόλι του πατέρα του τα βράδια του φθινοπώρου και περίμεναν να έρθουν τα αλητάκια από τις μεγάλες εργατικές πολυκατοικίες για να κλέψουν μήλα. Και έρχονταν. Συνήθως όχι πάνω από οχτώ δέκα παιδιά ανά συμμορία. Δεν είχε σημασία πόσοι ήταν τελικά, γιατί γινόταν πανδαι-

μόνιο όταν αυτός και ο Γιώακιμ άναβαν τους φακούς και ούρλιαζαν μέσα από τα αυτοσχέδια χωνιά-μεγάφωνα. Μιμούνταν την τακτική των λύκων στο κυνήγι των ταράνδων: Διάλεξαν τον μικρότερο και τον πιο αδύναμο από το κοπάδι. Το συναρπαστικό για τον Τομ ήταν η σύλληψη —το στρίμωγμα της λείας—, ενώ η τιμωρία ήταν το πάθος του Γιώακιμ, που η δημιουργική τητά του σ' αυτόν τον τομέα πήγαινε τόσο μακριά, ώστε ο Τομ αναγκαζόταν κάποιες φορές να τον σταματά. Όχι επειδή συμπονούσε τους κλέφτες, αλλά επειδή, σε αντίθεση με τον Γιώακιμ, είχε πάντα καθαρό μυαλό και υπολόγιζε τις συνέπειες. Πολλές φορές είχε σκεφτεί ότι δεν ήταν τυχαίο που αυτός και ο Γιώακιμ είχαν συνδεθεί τόσο πολύ. Εκείνος ήταν τώρα αναπληρωματικός δικαστής στο κύκλωμα του Δικαστικού Σώματος του Όσλο με μια λαμπρή καριέρα να διαγράφεται μπροστά του.

Όταν ο Τομ είχε κάνει αίτηση να μπει στην αστυνομία, εκείνο που τον τραβούσε ήταν η ιδέα της σύλληψης. Ο πατέρας του ήθελε να τον δει να σπουδάζει ιατρική ή θεολογία, όπως είχε κάνει αυτός. Ο Τομ είχε τους καλύτερους βαθμούς στην τάξη του, γιατί να γίνει αστυνομικός; «Είναι πολύ σημαντικό για την αυτοπεποίθησή σου να έχεις σπουδάσει κάτι» του έλεγε ο πατέρας του και έφερνε ως παράδειγμα τον μεγάλο του αδερφό, που δούλευε σε ένα μαγαζί με σιδερικά, πουύλαγε βίδες και μιούσε όλο τον κόσμο επειδή αισθανόταν κατώτερος.

Ο Τομ άκουγε το κήρυγμα μ' εκείνο το ειρωνικό χαμόγελο που ήξερε ότι σιχαινόταν ο πατέρας του. Εκείνο που ενδιέφερε τον γέρο του δεν ήταν η αυτοπεποίθηση του γιου του, αλλά το τι θα σκέφτονταν οι συγγενείς και οι γείτονες για το ότι ο μοναχογιός του θα γινόταν ένας «απλός» αστυνομικός. Ο πατέρας του δεν είχε καταλάβει ούτε θα καταλάβαινε ποτέ ότι μπορεί να μισείς όλο τον κόσμο ακόμα και όταν είσαι ανώτερός του. Επειδή είσαι ανώτερός του.

Κοίταξε το ρολόι του. Έξι και δεκατρία λεπτά. Χτύπησε ένα από τα κουδούνια στο ισόγειο.

«Ποιος είναι;» ρώτησε μια γυναικεία φωνή.

«Αστυνομία. Ανοίγετε, παρακαλώ;»

«Πώς ξέρω ότι είστε η αστυνομία;»

Πακιστανή, σκέφτηκε ο Βόλερ και της είπε να κοιτάξει από το παράθυρό της το περιπολικό. Ακούστηκε ο βόμβος της πόρτας που ξεκλείδωσε.

«Και μη βγείτε έξω» προειδοποίησε ο Βόλερ στο θυροτηλέφωνο.

Έστειλε έναν από τους άντρες στο πίσω μέρος του κτιρίου, δίπλα στην έξοδο κινδύνου. Είχε βρει στο Ίντερνετ τις κατόψεις της τριώροφης πολυκατοικίας, είχε απομνημονεύσει τη θέση του διαμερίσματος του Χάρι και είχε διαπιστώσει ότι δεν υπήρχε καμιά πίσω σκάλα να τον απασχολήσει.

Οπλισμένοι με ένα ΜΡ₅ ο καθένας, ο Βόλερ και άλλοι δύο άντρες άρχισαν να ανεβαίνουν αθόρυβα την παλιά, ξύλινη σκάλα. Στον δεύτερο όροφο σταμάτησε και έδειξε μία πόρτα που δεν είχε –και σπάνια είχε χρειαστεί να έχει– όνομα στο κουδούνι. Κοίταξε τους άλλους δύο. Ανάσαιναν βαριά κάτω από τις μαύρες στολές τους. Και δεν ήταν από το ανέβασμα στη σκάλα.

Κατέβασαν τις κουκούλες τους. Οι λέξεις-κλειδιά ήταν ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και αποφασιστικότητα. Το τελευταίο συνήθως σήμαινε να μη διστάσουν να γίνουν βίαιοι και, στην ανάγκη, να σκοτώσουν. Αυτό σπάνια χρειαζόταν. Γενικά, ακόμα και οι πιο σκληροί εγκληματίες παρέλυαν μπροστά σε οπλισμένους κουκουλοφόρους που εισέβαλλαν χωρίς προειδοποίηση. Με άλλα λόγια, που χρησιμοποιούσαν την ίδια τεχνική με τους ληστές τραπεζών.

Ο Βόλερ πήρε θέση, ένευσε σε έναν από τους άλλους δύο κι εκείνος άγγιξε ανάλαφρα την πόρτα με τους κόμπους των δαχτύλων του. Κι αυτό, για να μπορούν να γράψουν στην αναφορά ότι χτύπησαν πριν μπουν. Ο Βόλερ έδωσε μια με την κάννη του πολυβόλου του, έσπασε το τζαμάκι της πόρτας, έχωσε μέσα το χέρι του και την άνοιξε με μια ενιαία, αποφασιστική κίνηση. Φώναξε δυνατά καθώς ορμούσαν στο διαμέρισμα. Μια άναρθρη κραυγή ή το πρώτο φωνήεν μιας λέξης, ούτε κι ο ίδιος

δεν ήταν σίγουρος. Ήξερε μόνο ότι ήταν η ίδια κραυγή που έβγαζε όταν αυτός και ο Γιάκιμ άναβαν τους φακούς. Κι αυτό ήταν το καλύτερο κομμάτι.

«Ψήτό με πατάτες» είπε η Μάγια σηκώνοντας το πιάτο και ρίχνοντας στον Χάρι ένα βλέμμα όλο αποδοκιμασία. «Ούτε που το άγγιξες».

«Συγγνώμη» είπε ο επιθεωρητής. «Δεν έχω όρεξη. Τα σέβη μου στον μάγειρα και πες του ότι δεν φταίει αυτός. Αυτή τη φορά».

Η Μάγια γέλασε δυνατά και τράβηξε προς την κουζίνα.

«Μάγια...»

Η κοπέλα στράφηκε πολύ αργά. Υπήρχε κάτι, κάτι στον τόνο της φωνής του Χάρι, που προανήγγειλε αυτό που θα ακολουθούσε.

«Φέρε μου και μια μπίρα, εντάξει;»

Η κοπέλα συνέχισε προς την κουζίνα. Δεν είναι δική μου υπόθεση, σκέφτηκε. Εγώ απλώς σερβίρω. Δεν με αφορά.

«Τι τρέχει, Μάγια;» τη ρώτησε ο μάγειρας καθώς εκείνη άδειαζε το πιάτο στον σκουπιδοτενεκέ.

«Δεν είναι η δική μου ζωή» είπε. «Δική του είναι. Τον ανόητο!»

Το τηλέφωνο πάνω στο γραφείο της Μπέτε έβγαλε ένα ψιλό σκούξιμο. Η αστυνομικός άρπαξε το ακουστικό. Άκουσε γέλια, φωνές και τσούγκρισμα ποτηριών. Και μετά μια φωνή.

«Μήπως ενοχλώ;»

Για μια στιγμή μεπερδεύτηκε, η φωνή τής φάνηκε εντελώς ξένη. Όμως δεν θα μπορούσε να ήταν άλλος. «Χάρι;»

«Τι κάνεις τώρα;»

«Ε... ψάχνω στο Διαδίκτυο για πιθανά στοιχεία. Χάρι...»

«Ανέβασες το βίντεο από τη ληστεία στην Γκρένσεν στο Διαδίκτυο;»

«Ναι, αλλά εσένα σε...»

«Είναι κάνα δυο πραγματάκια που πρέπει να σου πω. Μπέτε. Ο Άρνε Άλμπου...»

«Εντάξει. άκουσέ με τώρα».

«Ακούγεσαι λίγο αγχωμένη. Μπέτε».

«Είμαι!» τσίριξε η γυναίκα στο ακουστικό. Κι αμέσως πρόσθεσε πιο ήρεμα: «Χάρι, σε ψάχνουν. Σου τηλεφώνησα για να σε προειδοποιήσω όταν ξεκίνησαν, αλλά δεν ήσουν στο σπίτι».

«Δεν καταλαβαίνω τι μου λες».

«Ο Τομ Βόλερ. Έβγαλε ένταλμα εναντίον σου».

«Ε; Δηλαδή θα με συλλάβουν;»

Τώρα η Μπέτε κατάλαβε γιατί ακουγόταν διαφορετική η φωνή του Χάρι. Ήταν πιωμένος. Ξεροκατάπιε. «Πες μου πού βρίσκεσαι. Χάρι, και θα έρθω εκεί να σε πάρω. Μετά θα πούμε ότι ήρθες και παραδόθηκες μόνος σου. Δεν ξέρω τι είναι όλα αυτά, αλλά εγώ θα σε βοηθήσω. Χάρι. Σ' το υπόσχομαι. Χάρι; Μην κάνεις καμιά βλαχεία, εντάξει; Χάρι;»

Πάλι φωνές, γέλια και τσούγκρισμα ποτηριών κι ύστερα βήματα και μια βραχνή γυναικεία φωνή: «Ναι; Είμαι η Μάγια από του Σρέντερ».

«Πού...»

«Έφυγε».

SOS

Η Βίγκντις Αλμπου ξύπνησε από τα γαβγίσματα του Γκρέγκορ. Πυκνή βροχή σφυροκοπούσε τη στέγη. Κοίταξε το ρολόι της. Εφτά και μισή. Πρέπει να είχε αποκοιμηθεί. Το ποτήρι μπροστά της ήταν άδειο, το σπίτι ήταν άδειο, όλα ήταν άδεια. Αυτή αλλιώς τα είχε σχεδιάσει τα πράγματα.

Σηκώθηκε, πήγε ως την μπαλκονόπορτα της βεράντας και κοίταξε έξω τον Γκρέγκορ. Ήταν στραμμένος προς την πόρτα του κήπου και γάβγιζε με τα αυτιά του τσιτωμένα και την κολοβή ουρά του σηκωμένη. Τι να τον έκανε τώρα; Να τον έδινε κάπου; Να τον πήγαινε για ευθανασία; Ούτε καν τα παιδιά δεν είχαν ιδιαίτερη συμπάθεια σ' αυτό το υπερκινητικό, νευρικό ζώο. Το σχέδιο, ναι, το σχέδιο. Κοίταξε τη μισοάδεια μπουκάλια του τζιν πάνω στο γυάλινο τραπέζακι. Ήταν ώρα να καταστρώσει καινούργιο.

Το γάβγισμα του σκυλιού έκανε τον αέρα να τρέμει. Γουφ, γουφ! Ο Άρνε έλεγε ότι αυτός ο εκνευριστικός συνεχής θόρυβος τον καθησύχαζε, του έδινε την αίσθηση ότι κάποιος ήταν σε επιφυλακή. Έλεγε ότι οι σκύλοι μυρίζονται από μακριά τους εχθρούς γιατί αυτοί που έχουν κακές προθέσεις εκπέμπουν διαφορετική οσμή από εκείνη των φίλων. Η Βίγκντις αποφάσισε να τηλεφωνήσει πρώι πρώι στον κτηνίατρο. Είχε βαρεθεί πια να φροντίζει έναν σκύλο που τη γάβγιζε κάθε φορά που έμπαινε στο δωμάτιο.

Άνοιξε λίγο την μπαλκονόπορτα και αφουγκράστηκε. Μέσα από τα γαβγίσματα και τη δυνατή βροχή άκουσε τα χαλίκια να

τρίζουν. Ίσα που πρόλαβε να περάσει μια βούρτσα από τα μαλλιά της και να σκουπίσει μια μικρή μουντζούρα από μάσκαφα κάτω από το αριστερό της μάτι, πριν το μελωδικό κουδούνι—δώρο για το καινούργιο σπίτι από τα πεθερικά της—παίξει τις τρεις πρώτες νότες από τον *Μεσία* του Χέντελ. Είχε ένα προαίσθημα ποιος μπορεί να ήταν. Επαληθεύτηκε. Σχεδόν.

«Αστυνόμε;» είπε ειλικρινά κατάπληκτη. «Τι ευχάριστη έκπληξη».

Ο άντρας στο κατώφλι ήταν μούσκεμα. Σταγόνες βροχής κρέμονταν από τα φρύδια του. Στηρίχτηκε με το ένα χέρι στο πλαίσιο της πόρτας και την κοίταξε χωρίς να της απαντήσει. Η Βίγκνιτς άνοιξε διάπλατα την πόρτα και μισόκλεισε τα μάτια: «Δεν θα περάσεις;».

Προχώρησε πρώτη ακούγοντας πίσω της το πλατσούρισμα από τα μούσκεμένα παπούτσια του. Ήξερε ότι του άρεσε αυτό που έβλεπε. Τον είδε να κάθεται σε μια πολυθρόνα χωρίς να βγάλει το πανωφόρι του. Είδε το ύφασμα να σκουραίνει καθώς απορροφούσε το νερό.

«Ένα τζιν, αστυνόμε;»

«Μήπως έχεις Jim Beam;»

«Όχι».

«Βάλε μου τζιν».

Η γυναίκα έφερε τα κρυστάλλινα ποτήρια—γαμήλιο δώρο από τα πεθερικά της—και σέρβιρε από ένα ποτό και για τους δυο τους. «Τα συλλυπητήριά μου» είπε ο άντρας κοιτώντας τη με κοκκινισμένα μάτια που γυάλιζαν περίεργα και έδειχναν καθαρά ότι δεν ήταν το πρώτο ποτό του εκείνη τη νύχτα.

«Ευχαριστώ» αποκρίθηκε. «Στην υγειά σου».

Όταν άφησε κάτω το ποτήρι της, πρόσεξε ότι εκείνος είχε πιει το μισό ποτό του. Έπαιξε για λίγο νευρικά με το ποτήρι του και ξαφνικά είπε: «Εγώ τον σκότωσα».

Η Βίγκνιτς άγγιξε ενστικτωδώς το κολιέ γύρω από τον λαιμό της. Δώρο από τον σύζυγο.

«Δεν ήθελα να καταλήξει εκεί» συνέχισε «αλλά στάθηκα

ανόητος και απερίσκεπτος. Οδήγησα τους δολοφόνους κατευθείαν σ' αυτόν».

Η γυναίκα πίεσε το ποτήρι στα χείλη της για να μη δει ο συνομιλητής της ότι συγκρατιόταν να μη γελάσει.

«Τώρα ξέρεις» τον άκουσε να λέει.

«Τώρα ξέρω. Χάρι» ψιθύρισε η Βίγκνις. Της φάνηκε πως διέκρινε μια μικρή λάμψη έκπληξης στη ματιά του.

«Μίλησες με τον Τομ Βόλερ». Ήταν περισσότερο δήλωση παρά ερώτηση.

«Εννοείς τον ντετέκτιβ που πιστεύει ότι είναι το δώρο του Θεού στις... χμ. Του μίλησα. Του είπα όλα όσα ξέρω, φυσικά. Δεν έπρεπε να το κάνω, Χάρι;»

Εκείνος ανασήκωσε τους ώμους.

«Μήπως σε έφερα σε δύσκολη θέση. Χάρι;» Η Βίγκνις είχε διπλώσει τα πόδια πάνω στον καναπέ και τον κοίταζε επίμονα πάνω από το ποτήρι της με μια έκφραση ανησυχίας.

Δεν της απάντησε.

«Άλλο ένα ποτό. Χάρι;»

Εκείνος κατένευσε. «Τουλάχιστον έχω ένα καλό νέο». Παρακολουθούσε το χέρι της καθώς γέμιζε το ποτήρι του. «Απόψε έλαβα ένα e-mail από ένα πρόσωπο που ομολογεί τον φόνο της Άννας Μπέτσεν. Από το ίδιο πρόσωπο που με παρέσυρε να πιστέψω ότι το είχε κάνει ο Άρνε».

«Σπουδαίο νέο» είπε εκείνη. Έχυσε τζιν πάνω στο τραπέζι. «Ωχ, μάλλον είναι πολύ δυνατό το ποτό».

«Δεν φαίνεσαι να εκπλήσσεσαι».

«Τίποτα δεν με εκπλήσσει πια. Για να είμαι ειλικρινής, ποτέ δεν πίστεψα ότι ο Άρνε είχε τα κότσια να σκοτώσει άνθρωπο».

Ο Χάρι έτριψε το σβέρκο του. «Παρ' όλα αυτά. Τώρα έχω την απόδειξη ότι η Άννα Μπέτσεν δολοφονήθηκε. Έστειλα την ομολογία σε μια συνάδελφό μου πριν φύγω από το σπίτι. Μαζί με όλα τα υπόλοιπα e-mail που έχω λάβει. Αυτό σημαίνει ότι έχω ανοίξει τα χαρτιά μου, όσον αφορά τον δικό μου ρόλο σ' αυτή την υπόθεση. Η Άννα ήταν πρώην ερωμένη μου. Το πρόβλημά μου

είναι ότι βρισκόμουν στο σπίτι της τη νύχτα που δολοφονήθηκε. Θα έπρεπε να είχα απορρίψει την πρόσκληση αρχικά, αλλά και στη συνέχεια φέρθηκα ανόητα και απερίσκεπτα νομίζοντας ότι θα μπορούσα να λύσω την υπόθεση μόνος μου και ταυτόχρονα να εξασφαλίσω ότι εγώ δεν θα είχα καμιά εμπλοκή. Φέρθηκα...»

«Ανόητα και απερίσκεπτα. Το είπες». Τον παρατηρούσε σκεφτική να χαϊδεύει αφηρημένα το μαξιλαράκι δίπλα του. «Βέβαια. αυτό εξηγεί πολλά. Όμως και πάλι δεν βλέπω γιατί είναι έγκλημα το να βρεθείς με μια γυναίκα που σου αρέσει... Να είσαι μαζί της. Μου το εξηγείς αυτό. Χάρι;»

«Λοιπόν». Κατέβασε μονορούφι το ποτό του. «Ξύπνησα την άλλη μέρα και δεν θυμόμουν απολύτως τίποτα».

«Κατάλαβα». Η Βίγκντις σηκώθηκε από τον καναπέ, πλησίασε και στάθηκε μπροστά του. «Ξέρεις ποιος το έκανε;»

Ο Χάρι έγειρε το κεφάλι πίσω στη ράχη του καναπέ και την κοίταξε. «Ποιος είπε ότι είναι άντρας;» Η φωνή του άρχιζε να ακούγεται ελαφρά συρτή. μεθυσμένη.

Η Βίγκντις άπλωσε το λεπτό χέρι της προς την πλευρά του. Την κοίταξε με απορία.

«Δώσε μου το πανωφόρι σου» του είπε. «Ύστερα πήγαινε γραμμή μέσα και κάνε ένα καυτό μπάνιο. Στο μεταξύ θα φτιάξω καφέ και θα σου βρω στεγνά ρούχα να φορέσεις. Δεν νομίζω ότι εκείνος θα είχε αντίρρηση. Ήταν λογικός άνθρωπος. από πολλές απόψεις».

«Μα...»

«Εμπρός. Τώρα».

Η ζεστή, υγρή αγκαλιά σκόρπισε ρίγη ευχαρίστησης σε όλο του το κορμί. Το χάδι ανέβηκε από τους μηρούς στην κοιλιά του και τον έκανε να ανατριχιάσει ολόκληρος. Βόγκηξε από απόλαυση. Ύστερα βύθισε και το υπόλοιπο σώμα του στο καυτό νερό και απέθηκε.

Άκουγε τη βροχή και παράλληλα προσπαθούσε να ακούσει τους θορύβους που έκανε η Βίγκντις γύρω στο σπίτι. αλλά εκεί-

νη είχε βάλει ένα CD να παίζει. Των Police. Οι μεγάλες επιτυχίες τους. Τα σκέπαζαν όλα. Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια.

Ο Στινγκ έστειλε SOS. Μιλώντας για SOS, ο Χάρι υπολόγιζε ότι η Μπέτε πρέπει τώρα να είχε διαβάσει τα e-mail. Θα είχε μεταφέρει αμέσως την πληροφορία και το κυνήγι της αλεπούς θα είχε ανακληθεί. Το αλκοόλ έκανε τα βλέφαρά του να βαραίνουν, αλλά μόλις έκλεινε τα μάτια έβλεπε μπροστά του δύο πόδια και ένα ζευγάρι χειροποίητα ιταλικά παπούτσια να ξεφυτρώνουν από το αχνιστό νερό. Ψαχούλεψε πίσω από το κεφάλι του για το ποτήρι στο ραφάκι της μπανιέρας. Όταν είχε τηλεφωνήσει στην Μπέτε από του Σρέντερ, είχε πει μόνο δύο μπίρες και αυτές δεν έφταναν ούτε γι' αστείο για να πέσει ξερός από το μεθύσι, όπως σκόπευε. Μα πού ήταν το καταραμένο το ποτήρι; Αναρωτήθηκε αν ο Τομ Βόλερ θα συνέχιζε παρ' όλα αυτά να τον καταδιώκει. Ήξερε ότι ήθελε οπωσδήποτε να τον στριμώξει και να τον συλλάβει. Όμως ο Χάρι δεν είχε σκοπό να παραδοθεί πριν εξασφαλίσει ότι είχαν απαντηθεί όλες οι λεπτομέρειες. Από τώρα και στο εξής δεν θα είχε την πολυτέλεια να εμπιστευτεί κανέναν. Θα το τακτοποιούσε μόνος του. Χρειάζοταν ένα διάλειμμα πρώτα. Άλλο ένα ποτό. Και να κοιμηθεί στον καναπέ της Βίγκντις για απόψε. Καθαρό μυαλό. Αύριο.

Το χέρι του χτύπησε το βαρύ κρυστάλλινο ποτήρι, που έπεσε στα πλακάκια και έσπασε.

Ο Χάρι βλαστήμησε και σηκώθηκε όρθιος μέσα στην μπανιέρα. Παραλίγο να πέσει, αλλά κρατήθηκε από τον τοίχο την τελευταία στιγμή. Έδωσε μια χοντρή χνουδάτη πετσέτα γύρω από τη μέση του και κατέβηκε στο καθιστικό. Το μπουκάλι με το τζιν ήταν πάνω στο τραπέζακι. Βρήκε στο ντουλαπάκι του μπαρ ένα ποτήρι και το γέμισε μέχρι πάνω. Από την κουζίνα άκουγε την καφετιέρα να γουργουρίζει. Και τη φωνή της Βίγκντις στο χολ. Γύρισε πίσω στο μπάνιο και ακούμπησε προσεκτικά το ξέχειλο ποτήρι δίπλα στα καθαρά ρούχα που του είχε φέρει να φορέσει, μια πλήρη αλλαξιά κολεξιόν Björn Borg σε γαλάζιο και μαύρο. Με την άκρη της πετσέτας σκούπισε τον θολωμένο καθρέφτη και ήρθε αντιμέτωπος με το βλέμμα του μέσα στην ελεύθερη από ατμούς λωρίδα.

«Ηλίθιε» ψιθύρισε.

Κάθισε στο πάτωμα. Ένα λεπτό, κόκκινο ρυάκι κυλούσε από τον αρμό ανάμεσα στα πλακάκια προς τη σχάρα της αποχέτευσης. Ακολούθησε αντίστροφα τη ροή μέχρι το δεξί του πόδι, όπου φρέσκο αίμα ανάβλυζε ανάμεσα από δύο δάχτυλα. Σηκώθηκε και βρέθηκε να πατά πάνω σε σπασμένα κρύσταλλα. Ούτε που τα είχε καταλάβει. Τίποτα δεν είχε καταλάβει. Κοιτάχτηκε ξανά στον καθρέφτη και γέλασε.

Η Βίγκνις κατέβασε το ακουστικό. Είχε αναγκαστεί να αυτο-σχεδιάσει, αν και το σιχαινόταν. Αρρώστια κυριολεκτικά όταν τα πράγματα δεν πήγαιναν σύμφωνα με το σχέδιο. Απ' όταν ήταν μικρό κοριτσάκι, είχε καταλάβει πως τίποτα δεν συμβαίνει από μόνο του. Ο σχεδιασμός ήταν το παν. Θυμόταν ακόμη τότε που η οικογένειά της είχε μετακομίσει στο Σλέμνταλ από το Σκίεν όταν εκείνη ήταν στην τρίτη δημοτικού. Είχε σταθεί μπροστά στην καινούργια τάξη της για να συστηθεί στους συμμαθητές της, που την κοίταζαν με περιέργεια: τα ρούχα της και τη φτηνή πλαστική τσάντα της, που είχε κάνει κάνα δυο από τα κορίτσια να τη δείχνουν και να κρυφογελούν. Την τελευταία ώρα είχε καθίσει και είχε κάνει μια λεπτομερή λίστα: Ποια από τα κορίτσια της τάξης θα γίνονταν οι καλύτερες φίλες της, σε ποιες δεν θα έδινε σημασία, ποια αγόρια θα την ερωτεύονταν και ποιοι δασκαλοι θα τη διάλεγαν για αγαπημένη τους μαθήτριά. Όταν γύρισε στο σπίτι, κρέμασε τη λίστα στον τοίχο πάνω από το κρεβάτι της και δεν την κατέβασε παρά μόνο τα Χριστούγεννα, όταν πια είχε προσθέσει ένα τυχ δίπλα σε κάθε όνομα του καταλόγου.

Τώρα όμως ήταν διαφορετικά. Τώρα ήταν στο έλεος άλλων προκειμένου να επανέλθει η ζωή της στην κανονική της πορεία.

Κοίταξε το ρολόι της. Δέκα παρά είκοσι. Ο Τομ Βόλερ είχε πει ότι θα έφταναν σε είκοσι λεπτά. Την είχε βεβαιώσει ότι θα έσβηναν τις σειρήνες πολύ πριν μπουν στο Σλέμνταλ. Να μην ανησυχεί για τους γείτονες. Αυτή δεν το είχε αναφέρει καν.

Στάθηκε στον διάδρομο και περίμενε. Ο Χόλε πρέπει να είχε

αποκοιμηθεί στην μπανιέρα. Μακάρι. Ξανά μια ματιά στο ρολόι της. Τώρα ακουγόταν μόνο η μουσική. Ευτυχώς, είχαν τελειώσει όλα τα ζόρικα κομμάτια των Police και τώρα τραγουδούσε ο Στινγκ από το σόλο άλμπουμ του με εκείνη την υπέροχη φωνή που σε έκανε να γαληνεύεις. Τραγουδούσε για τη βροχή... σαν δάκρυα από ένα αστέρι. Ήταν τόσο ωραίο, που της ερχόταν να κλάψει.

Ύστερα άκουσε το άγριο γάβγισμα του Γκρέγκορ. Επιτέλους.

Άνοιξε την πόρτα, βγήκε έξω και στάθηκε στο πρώτο σκαλοπάτι όπως είχαν συνεννοηθεί. Είδε κάποιον να διασχίζει τρέχοντας τον κήπο προς την πλευρά της βεράντας και άλλον έναν να κατευθύνεται προς την πίσω πλευρά του σπιτιού. Δύο κουλουφόροι που κρατούσαν μικρά, κοντόκαννα πιστόλια ήρθαν και στάθηκαν μπροστά της.

«Είναι ακόμη στο μπάνιο;» ρώτησε ψιθυριστά ο ένας πίσω από τη μαύρη κουκούλα. «Αριστερά μετά τη σκάλα;»

«Ναι, Τομ» ψιθύρισε η Βίγκντις «Και ευχαριστώ που ήρθατε τόσο...»

Όμως αυτοί είχαν ήδη μπει στο σπίτι.

Έκλεισε τα μάτια και αφουγκράστηκε. Ποδοβολητά στη σκάλα. τα άγρια γρυλίσματα του Γκρέγκορ από τη βεράντα, η γλυκιά φωνή του Στινγκ στο «How Fragile We Are», ο κρότος της πόρτας του μπάνιου που άνοιξε με κλοτσιά.

Έκανε μεταβολή και μπήκε στο σπίτι. Ανέβηκε τα τρία σκαλοπάτια προς το καθιστικό. Προς τα εκεί που ακούγονταν οι φωνές. Χρειαζόταν ένα ποτό. Είδε τον Τομ στην κορυφή της εσωτερικής σκάλας. Είχε βγάλει την κουκούλα, αλλά το πρόσωπό του ήταν τόσο συσπασμένο, που σχεδόν δεν τον αναγνώρισε. Κάτι της έδειχνε με το δάχτυλο. Πάνω στο χαλί. Η Βίγκντις κοίταξε κάτω. Ίχνη από αίμα που σχημάτιζαν μια γραμμή. Τα μάτια της ακολούθησαν τα ίχνη σε όλο το καθιστικό μέχρι την ανοιχτή μπαλκονόπορτα. Δεν άκουγε πια τι της φώναζε αυτός ο ηλίθιος με τα μαύρα. Το σχέδιο ήταν το μόνο που σκεφτόταν. Δεν είναι αυτό το σχέδιο.

Waltzing Matilda*

Ο Χάρι έτρεξε. Το στακάτο γάβγισμα του Γκρέγκορ ακουγόταν σαν οργισμένος μετρονόμος στο βάθος, κατά τα άλλα τα πάντα γύρω ήταν ακίνητα. Οι γυμνές πατούσες του πλατσούριζαν σε μουσκεμένο γρασίδι. Τέντωσε τα χέρια μπροστά και όρμησε πάνω σε άλλον έναν φράχτη από θάμνους αδιαφορώντας για τα αγκάθια που έσχιζαν τις παλάμες και τα ρούχα του. Δεν είχε βρει πουθενά τα δικά του ρούχα και παπούτσια. Μάλλον θα τα είχε κατεβάσει η Βίγκντις στο ισόγειο, εκεί όπου καθόταν και περίμενε αυτό που περίμενε. Κι εκεί που ο Χάρι έψαχνε για κανένα ζευγάρι παπούτσια να φορέσει, άκουσε τον σκύλο να ουρλιάζει και αναγκαστικά το έβαλε στα πόδια όπως ήταν. Ξυπόλυτος, μόνο με το παντελόνι και το πουκάμισο. Η βροχή τον χτυπούσε στα μάτια. Σπίτια, μηλιές και φράχτες από θάμνους γίνονταν όλα μια θολούρα μπροστά του. Άλλος ένας κήπος σπιτιού ξεφύτρωσε μέσα από τα σκοτάδια. Ο Χάρι πήρε το ρίσκο και πήδησε πάνω από τον χαμηλό φράχτη. Όμως, έχασε την ισορροπία του. Έτσι είναι όταν τρέχεις με αλκοόλ στο αίμα σου. Τραχύ, κουρεμένο γρασίδι τον χτύπησε στο πρόσωπο. Έμεινε πεσμένος μπρούμυτα και αφουγκράστηκε.

* Πασίγνωστη παραδοσιακή αυστραλέζικη μπαλάντα, ο ανεπίσημος «εθνικός ύμνος της Αυστραλίας». Ο τίτλος στην αυστραλέζικη σλανγκ σημαίνει «Περιπλανιέμαι πεζός με όλα μου τα υπάρχοντα σε μια “Ματίλντα”» (έναν αυτοσχέδιο σάκο) στην πλάτη μου. (Σ.τ.Μ.)

Του φάνηκε ότι άκουσε κι άλλους σκύλους να γαβγίζουν. Είχε φτάσει κιόλας ο Βίκτορ; Τόσο γρήγορα; Ο Βόλερ πρέπει να τους είχε όλους στην αναμονή. Σηκώθηκε και επιθεώρησε την περιοχή. Βρισκόταν στην κορυφή του λόφου προς τον οποίο κατευθυνόταν αρχικά. Μένοντας σκόπιμα μακριά από τους φωτισμένους δρόμους που σύντομα θα ελέγχονταν από περιπολικά και όπου εύκολα θα μπορούσαν να τον εντοπίσουν. Χαμηλά, δίπλα στην Μπγερνετρόκετ έβλεπε το κτήμα των Άλμπου. Υπήρχαν τέσσερα αυτοκίνητα έξω από την πόρτα του κήπου, τα δύο με μπλε περιστροφικούς φάρους στην οροφή. Κοίταξε προς την άλλη πλευρά του λόφου. Χόλμεν δεν λεγόταν αυτός ο δρόμος ή μήπως Γκρεσμπάνεν; Κάτι τέτοιο. Ένα ιδιωτικό αυτοκίνητο ήταν σταματημένο στο πεζοδρόμιο λίγο πριν από το σταυροδρόμι, με τα φώτα αναμμένα. Ο Χάρι ήταν γρήγορος, αλλά ο Τομ Βόλερ ακόμη γρηγορότερος. Μόνο η αστυνομία πάρακαρε έτσι.

Έτριψε δυνατά το πρόσωπό του. Προσπάθησε να απαλλαγεί από την αναισθησία που πριν από λίγο αποζητούσε τόσο πολύ. Ένα γαλάζιο φως άστραψε στιγμιαία ανάμεσα στη δεντροστοιχία της λεωφόρου Στασούν. Ήταν πιασμένος στο δίχτυ και το δίχτυ έκλεινε συνεχώς γύρω του. Αδύνατο να δραπετεύσει. Ο Βόλερ ήταν πολύ καλός. Όμως, κάτι δεν έστεκε. Αυτή δεν μπορεί να ήταν μια παράσταση σόλο. Κάποιος πρέπει να είχε δώσει την άδεια να χρησιμοποιηθεί τεράστια δύναμη για τη σύλληψη ενός και μόνο ανθρώπου. Τι παιζόταν εδώ; Δεν είχε λάβει η Μπέτε το e-mail που της είχε στείλει;

Ο Χάρι έστησε αυτή. Υπήρχαν κι άλλοι σκύλοι, καμιά αμφιβολία. Έριξε μια ματιά τριγύρω στις σκόρπιες φωτισμένες μονοκατοικίες πάνω στον κατασκότεινο λοφίσκο. Σκέφτηκε τα ξεστά, άνετα δωμάτια πίσω από τα φωτισμένα παράθυρα. Οι Νορβηγοί αγαπούν τα φώτα. Και τα σπίτια έχουν ηλεκτρισμό. Οι Νορβηγοί σβήνουν τα φώτα μόνο όταν λείπουν σε δεκαπενθήμερες διακοπές σε νότια κλίματα. Η ματιά του μετακινήθηκε από σπίτι σε σπίτι.

Ο Τομ Βόλερ κοίταξε προς τις απομονωμένες μονοκατοικίες που στόλιζαν το τοπίο σαν χριστουγεννιάτικα φωτάκια. Μεγάλοι, σκοτεινοί κήποι. Ιδανικοί για κλέψιμο μήλων. Είχε απλώσει τα πόδια πάνω στο ταμπλό του ειδικά διαμορφωμένου βαν του Βίκτορα. Διέθεταν τον καλύτερο επικοινωνιακό εξοπλισμό, οπότε είχε μεταφέρει εκεί το στρατηγείο της επιχείρησης. Ήταν σε επαφή μέσω ασυρμάτου με όλες τις μονάδες που περικύκλωναν και απέκλειαν την περιοχή. Κοίταξε το ρολόι του. Οι σκύλοι είχαν ξαμοληθεί. Είχαν περάσει σχεδόν δέκα λεπτά από τη στιγμή που ξεκίνησαν με τους χειριστές τους και προχωρούσαν ψάχνοντας από κήπο σε κήπο.

Ακούστηκε το τριζοβόλημα του ασυρμάτου κι ύστερα μια φωνή είπε: «Λεωφόρος Στασούν προς Βίκτορα-μηδέν-ένα. Έχουμε ένα όχημα με κάποιον Στιγκ Άντονσεν που πηγαίνει στη Ρεβεχίβεν 17. Επιστρέφει από τη δουλειά του, λέει. Να τον...»

«Ελέγξτε ταυτότητα, διεύθυνση και αφήστε τον να περάσει» είπε ο Βόλερ. «Το ίδιο ισχύει και για τις άλλες μονάδες, εντάξει; Βάλτε το μυαλό σας να δουλέψει».

Τράβηξε ένα CD από την τσέπη του και το έβαλε στο μηχανήμα. Η γνώριμη φαλσέτο φωνή. Ο Πρινς που τραγουδούσε το «Thunder». Ο άντρας που καθόταν στο τιμόνι δίπλα του ανασήκωσε απορημένος το ένα φρύδι, αλλά ο Βόλερ έκανε πως δεν τον πρόσεξε και ανέβασε τον ήχο. Κουπλέ. Ρεφρέν. Κουπλέ. Ρεφρέν. Επόμενο τραγούδι: «Pop Daddy». Ο Βόλερ κοίταξε ξανά το ρολόι του. Να πάρει, αργούσαν πολύ αυτοί οι σκύλοι. Κοπάλησε με τη γροθιά του το ταμπλό. Για να εισπράξει άλλη μια απορημένη ματιά από την πλευρά του οδηγού.

«Έχουν φρέσκα ίχνη αίματος να ακολουθήσουν» είπε ο Βόλερ. «Πόσο δύσκολο είναι;»

«Σκύλοι είναι, όχι ρομπότ» μουρμούρισε ο οδηγός. «Χαλάρωσε, σύντομα θα τον πιάσουν».

Ο τραγουδιστής, γνωστός για πάντα με το όνομα Πρινς, ήταν στα μισά του «Diamonds And Pearls» όταν ήρθε η αναφορά: «Βίκτορ-μηδέν-τρία προς Βίκτορα-μηδέν-ένα. Νομίζω ότι τον έχου-

με. Βρισκόμαστε έξω από ένα λευκό σπίτι στην... ε... ο Έρικ προσπαθεί να βρει πώς λέγεται ο δρόμος, αλλά το σπίτι έχει αριθμό 16».

Ο Βόλερ χαμήλωσε τη μουσική. «Εντάξει. Βρείτε το και περμιέnete. Ερχόμαστε. Τι είναι αυτή η σειρήνα που ακούγεται;»
«Είναι από το σπίτι».

Ο ασύρματος έτριξε: «Λεωφόρος Στασούν προς Βίκτορα-μηδέν-ένα. Συγγνώμη που διακόπτω, αλλά έχουμε εδώ ένα όχημα εταιρείας σεχιούριτι. Λένε ότι πάνε στη Χαρελάμπεν 16. Τα κεντρικά τους κατέγραψαν έναν συναγερμό διάρρηξης. Να τους...».

«Βίκτορ-μηδέν προς όλες τις μονάδες!» φώναξε ο Βόλερ.
«Έφοδος. Χαρελάμπεν 16!»

Ο Μπιγάρνε Μέλερ έβραζε. Να τον διακόπτουν στη μέση της αγαπημένης του σειράς στην τηλεόραση! Βρήκε τη μονοκατοικία με τον αριθμό 16, πάκκαρε απέξω, πέρασε την εξώπορτα του κήπου και ανέβηκε ως την ανοιχτή πόρτα, όπου στεκόταν φρουρός ένας άντρας κρατώντας από το λουρί του έναν σχύλο Αλσατίας.

«Είναι εδώ ο Βόλερ;» ρώτησε ο PAS. Ο άντρας ένευσε προς το εσωτερικό. Ο Μέλερ πρόσεξε ότι το τζάμι του παραθύρου του χολ ήταν σπασμένο. Ο Βόλερ στεκόταν στο χολ και διαπληκτιζόταν με έναν από τους άντρες.

«Τι διάβολο συμβαίνει;» ρώτησε ο Μέλερ χωρίς προλόγους. Ο άντρας στράφηκε. «Μάλιστα. Τι σε φέρνει εδώ, Μέλερ;»
«Ένα τηλεφώνημα από την Μπέτε Λεν. Ποιος έδωσε έγκριση γι' αυτή την ανοησία;»

«Ο νομικός μας σύμβουλος».

«Δεν εννοώ το ένταλμα σύλληψης. Ρωτώ ποιος έδωσε πράσινο φως για τον Τρίτο Παγκόσμιο, επειδή ένας από τους συναδέλφους μας ενδεχομένως –ενδεχομένως– πρέπει να δώσει μερικές εξηγήσεις».

Ο Βόλερ ταλαντεύτηκε μπρος πίσω στις φτέρνες του κοιτώντας έντονα τον Μέλερ στα μάτια. «Ο PAS Ίβαρσον. Βρήκαμε

κάποια πράγματα στο σπίτι του Χάρι που τον καθιστούν κάτι παραπάνω από συνάδελφο που θα πρέπει να δώσει μερικές εξηγήσεις. Είναι ύποπτος δολοφονίας. Έχεις καμιά άλλη απορία, Μέλερ;»

Ο άντρας ανασήκωσε έκπληκτος τα φρύδια και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο Βόλερ πρέπει να ήταν εκτός εαυτού. Πρώτη φορά τον άκουγε να μιλά σε ανώτερό του με τόσο προκλητικό τρόπο. «Ναι. Πού είναι ο Χάρι;»

Ο Βόλερ έδειξε τις ματωμένες πατημασιές πάνω στο παρκέ. «Ήταν εδώ. Μπήκε σπάζοντας το τζάμι, όπως βλέπεις. Αρχίζουν να γίνονται πάρα πολλά αυτά που θα πρέπει να μας εξηγήσει».

«Σε ρώτησα πού βρίσκεται τώρα».

Ο Βόλερ και ο άλλος αστυνομικός αντάλλαξαν μια ματιά. «Προφανώς, ο Χάρι δεν προτίθεται να δώσει εξηγήσεις. Το πουλάκι είχε ήδη πετάξει όταν φτάσαμε».

«Αλήθεια; Είχα την εντύπωση ότι έχετε αποκλείσει την περιοχή».

«Ακριβώς».

«Τότε, πώς σας ξέφυγε;»

«Μ' αυτό». Ο Βόλερ έδειξε τη συσκευή του τηλεφώνου πάνω στο τραπεζάκι. Το ακουστικό είχε ίχνη από αίμα.

«Σας το έσκασε χρησιμοποιώντας το τηλέφωνο;» Ο Μέλερ ένιωσε μια παράλογη επιθυμία –παρά τα νεύρα του και την όλη κατάσταση– να βάλει τα γέλια.

«Έχουμε λόγους να πιστεύουμε» είπε ο Βόλερ ενώ την ίδια στιγμή ο Μέλερ είδε το δυναμικό πιγούνι αλά Ντέιβιντ Χάσελχοφ να τρέμει από το σφίξιμο «ότι κάλεσε ταξί».

Ο Έισταϊν κατέβηκε αργά το δρομάκι και έστριψε το ταξί στο λιθόστρωτο ημικύκλιο μπροστά από τη φυλακή του Όσλο. Έβαλε όπισθεν και χώθηκε ανάμεσα σε δύο παρκαρισμένα αυτοκίνητα, με το πίσω μέρος προς το έρημο πάρκο και την Γκρενλαντσλέιρετ. Γύρισε το κλειδί και έσβησε τη μηχανή, αλλά οι υαλοκαθαριστήρες συνέχισαν να σαρώνουν το παρμπρίζ.

Περίμενε. Γύρω δεν υπήρχε ψυχή. ούτε στη λιθόστρωτη πλατεία ούτε στο πάρκο. Έριξε μια ματιά και προς το Αρχηγείο της Αστυνομίας πριν τραβήξει τον μικρό λεβιέ κάτω από το τιμόνι. Ακούστηκε ένα σιγανό κλικ και η πόρτα του πορτμπαγκάζ άνοιξε αυτόματα και ανασηκώθηκε.

«Βγες!» φώναξε ο Έισταϊν κοιτώντας στον εσωτερικό καθρέφτη.

Το αυτοκίνητο τραντάχτηκε. η πόρτα του πορτμπαγκάζ άνοιξε διάπλατα και ξανάκλεισε με έναν ξερό χτύπο. Ύστερα άνοιξε η πίσω πόρτα του ταξί και μπήκε μέσα ένας άντρας. Ο Έισταϊν κοίταξε τον ταλαιπωρημένο, μουσκεμένο επιβάτη του από τον εσωτερικό καθρέφτη.

«Στις ομορφίες σου είσαι. Χάρι».

«Ευχαριστώ».

«Και πολύ ωραία ρούχα».

«Δεν είναι στο νούμερό μου, αλλά είναι όλα της κολεξιόν Björn Borg. Δώσε μου τα παπούτσια σου τώρα».

«Ε;»

«Βρήκα μόνο κάτι παντόφλες στο χολ εκείνου του σπιτιού. Δεν γίνεται να πάω επίσκεψη στη φυλακή με παντόφλες. Και το μπουφάν σου».

Ο Έισταϊν στριφογύρισε τις κόρες των ματιών του, έβγαλε με αρκετές μανούβρες το κοντό δερμάτινο μπουφάν του και του το έδωσε.

«Είχες κανένα πρόβλημα να περάσεις τα μπλοκ;» ρώτησε ο Χάρι.

«Μόνο όταν έμπαινα. Έλεγξαν το όνομα και τη διεύθυνση του πελάτη όπου είχα να παραδώσω το πακέτο».

«Ευτυχώς που βρήκα το όνομά του στο κουδούνι».

«Στην επιστροφή απλώς κοίταξαν το αυτοκίνητο και μου έκαναν νόημα να περάσω. Τριάντα δευτερόλεπτα μετά έγινε κόλαση από τους ασυρμάτους στο ραδιόφωνο. Κλήσεις προς όλα τα περιπολικά και τα λοιπά. Χε, χε».

«Μου φάνηκε πως κάτι άκουσα πίσω στο πορτμπαγκάζ. Το

ξέρεις ότι είναι παράνομο να συντονίζεσαι στη συχνότητα της αστυνομίας. Εισταίν;»

«Δεν είναι παράνομο να συντονίζεσαι. Παράνομο είναι να χρησιμοποιείς τις πληροφορίες. Κι εγώ τις χρησιμοποιώ πολύ σπάνια».

Ο Χάρι έδωσε τα κορδόνια και πέταξε τις παντόφλες στον Έισταϊν πάνω από τη ράχη του καθίσματος. «Θα ανταμειφθείς για όλα αυτά στον παράδεισο. Αν έχουν πάρει τον αριθμό του ταξί και σε επισκεφτούν, θα πρέπει να τους πεις τι συνέβη. Ότι πήρες μια κλήση από κινητό και ο επιβάτης επέμενε να μπει στο πορτμπαγκάζ».

«Και αυτή είναι η αλήθεια».

«Η πιο απόλυτη αλήθεια που έχω ακούσει εδώ και πολύ καιρό».

Ο Χάρι πήρε βαθιά αναπνοή και πάτησε το κουδούνι. Μικρό το ρίσκο σ' αυτή την αρχική φάση, αν και δεν ήξερε πόσο γρήγορα μπορεί να είχε διαδοθεί η είδηση ότι ήταν καταζητούμενος. Αστυνομικοί μπαινόβγαιναν συνεχώς στη συγκεκριμένη φυλακή.

«Ναι» απάντησε μια φωνή από το θυροτηλέφωνο.

«Επιθεωρητής Χάρι Χόλε» δήλωσε με υπερβολικά καθαρή άρθρωση ο Χάρι κοιτώντας κατευθείαν την κάμερα πάνω από την πύλη με μια έκφραση που έλπιζε ότι φαινόταν ατάραχη. «Για τον Ράσκολ Μπάξετ».

«Δεν σας έχω στη λίστα».

«Αλήθεια;» ρώτησε ο Χάρι. «Ζήτησα από την Μπέτε Λεν να τηλεφωνήσει και να κλείσει εκ μέρους μου την επίσκεψη. Χτες βράδυ, στις εννιά. Ρωτήστε τον Ράσκολ».

«Εφόσον είναι εκτός των ωρών επισκέψεων, κύριε επιθεωρητή, πρέπει να είστε καταγεγραμμένος στη λίστα. Τηλεφωνήστε αύριο, ώρες γραφείου».

Ο Χάρι μετατόπισε το βάρος του από το ένα πόδι στο άλλο. «Πώς λέγεσαι;»

«Μπέιγκσετ. Δυστυχώς, δεν μπορώ...»

«Άκουσε. Μπέιγκσετ. Αυτή η επίσκεψη αφορά πληροφορίες για μια πολύ σημαντική έρευνα που είναι αδύνατο να περιμένει μέχρι αύριο. Φαντάζομαι. θα άκουγες τις σειρήνες των περιπολικών από το Αρχηγείο της Αστυνομίας απέναντι όλο το βράδυ σήμερα. έτσι;»

«Ναι, αλλά...»

«Λοιπόν, εάν δεν θέλεις να απαντήσεις αύριο στις ερωτήσεις των δημοσιογράφων γι' αυτό το μπέρδεμα με τα ραντεβού, προτείνω να βγούμε από τη λειτουργία ρομπότ και να πατήσουμε το κουμπάκι της κοινής λογικής. Είναι αυτό ακριβώς μπροστά σου, Μπέιγκσετ. και ανοίγει την πόρτα».

Ο Χάρι κοίταζε σταθερά το άψυχο μάτι της κάμερας. Ένα ελεφαντάκι, δύο ελεφαντάκια. Ακούστηκε ο βόμβος της πόρτας που άνοιξε.

Ο Ράσκολ καθόταν σε μια καρέκλα όταν ο Χάρι μπήκε στο κελί του.

«Σ' ευχαριστώ που επιβεβαίωσες την επίσκεψη» είπε ο επιθεωρητής κοιτώντας γύρω του τα τέσσερα επί δύο μέτρα του κελιού. Ένα κρεβάτι, ένα γραφείο, δύο ντουλάπες, μερικά βιβλία. Ούτε ραδιόφωνο ούτε περιοδικά ούτε προσωπικά αντικείμενα. Οι τοίχοι γυμνοί.

«Το προτιμώ έτσι» αποκρίθηκε ο Ράσκολ απαντώντας στις σκέψεις του Χάρι. «Βοηθά να συγκεντρώνεται το μυαλό».

«Τότε, άκου κάτι που θα βοηθήσει στη συγκέντρωση του μυαλού» είπε ο επιθεωρητής και κάθισε στην κόχη του κρεβατιού. «Την Άννα, τελικά, δεν τη σκότωσε ο Άρνε Άλμπου. Λάθος άνθρωπο χτύπησες. Έχεις αθώο αίμα στα χέρια σου, Ράσκολ».

Ο Χάρι δεν ήταν σίγουρος, αλλά του φάνηκε ότι διέκρινε μια ανεπαίσθητη σύσπαση στην ήρεμη, αν και ψυχρή, μάσκα του οσιομάρτυρα, που ήταν η μόνιμη έκφραση του Τσιγγάνου. Ο κρατούμενος έσκυψε το κεφάλι και πίεσε τους κροτάφους του με τις παλάμες.

«Έλαβα ένα ηλεκτρονικό μήνυμα από τον ίδιο τον δολοφόνο» συνέχισε ο Χάρι. «Όπως αποδεικνύεται, με χειραγωγούσε από την πρώτη μέρα». Σέρνοντας μηχανικά το δάχτυλό του πάνω κάτω στο επαναλαμβανόμενο μοτίβο του παπλώματος, μετέφερε εν συντομία στον Τσιγγάνο το περιεχόμενο του μηνύματος. Και στη συνέχεια του έδωσε μια πλήρη περιγραφή των γεγονότων της μέρας.

Ο Ράσκολ έμεινε ακίνητος ακούγοντας προσεκτικά μέχρι που τελείωσε ο Χάρι. Έπειτα σήκωσε το κεφάλι. «Αυτό σημαίνει πως έχεις κι εσύ αθώο αίμα στα χέρια σου, Σπιούνε».

Ο Χάρι κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Και τώρα ήρθες εδώ να μου πεις ότι εγώ είμαι αυτός που λέρωσε τα δικά σου χέρια. Επομένως έχω ένα χρέος απέναντί σου».

Ο επιθεωρητής δεν απάντησε.

«Συμφωνώ» είπε ο Ράσκολ. «Πες μου τι σου χρωστάω».

Ο Χάρι σταμάτησε να χαϊδεύει το πάπλωμα. «Τρία πράγματα. Πρώτον χρειάζομαι ένα μέρος να κρυφτώ μέχρι να βρω την άκρη αυτής της ιστορίας».

Ο Ράσκολ κατένευσε.

«Δεύτερον, χρειάζομαι το κλειδί του διαμερίσματος της Άννας για να ελέγξω κάποια πράγματα».

«Σου το έδωσα».

«Όχι το κλειδί στο μπρελόκ με τα αρχικά ΑΑ. Αυτό είναι σε ένα συρτάρι στο σπίτι μου και τώρα πια δεν μπορώ να πάω εκεί. Και τρίτον...»

Ο Χάρι σώπασε και ο Ράσκολ τον κοίταξε ερευνητικά, με ειλικρινή περιέργεια.

«Έτσι και μου πει η Ράκελ έστω ότι τους στραβοκοίταξε κάποιος στον δρόμο εκεί που βρίσκονται, θα πάω αμέσως και θα παραδοθώ, θα ανοίξω όλα μου τα χαρτιά στο τραπέζι και θα δείξω εσένα ως τον άνθρωπο που κρύβεται πίσω από τη δολοφονία του Άρνε Άλμπου».

Ο Ράσκολ τον κοίταξε με ένα φιλικό χαμόγελο γεμάτο επιείκεια. Σαν να παρέβλεπε για χάρη του κάτι που ήταν απόλυτα

ξεκάθαρο μεταξύ τους: το γεγονός ότι κανείς ποτέ δεν θα κάτφερνε να βρει τίποτα που να συνδέει τον κρατούμενο με τον φόνο. «Δεν έχεις λόγο να ανησυχείς για τη Ράκελ και τον Όλεγκ, Σπιούνε. Ο σύνδεσμός μου είχε εντολή να αποσύρει τους ανθρώπους του αμέσως μόλις θα καθαρίζαμε με τον Άλμπου. Περισσότερο θα έπρεπε να σε απασχολεί η έκβαση της δίκης. Ο σύνδεσμός μου λέει ότι οι προοπτικές δεν διαφαίνονται και τόσο ρόδινες. Απ' ό,τι μαθαίνω, η οικογένεια του πατέρα έχει συγκεκριμένες υψηλές διασυνδέσεις, σωστά;»

Ο Χάρι έσκυψε τους ώμους.

Ο Ράσκολ άνοιξε το συρτάρι του γραφείου, έβγαλε το γυαλιστερό κλειδί της Trioning και το έδωσε στον Χάρι. «Πήγαινε στον σταθμό του μετρό στην Γκρένλαντ. Κατέβα την πρώτη σκάλα, πήγαινε στις τουαλέτες και θα δεις μια γυναίκα πίσω από ένα γκισέ. Δίνεις πέντε κορόνες για να μπεις. Πες της ότι έφτασε ο Χάρι, μπες στις αντρικές και κλειδώσου σε μία από τις καμπίνες. Όταν ακούσεις να μπαίνει κάποιος σφυρίζοντας το «Waltzing Matilda», θα πει πως το μεταφορικό σου μέσο έχει φτάσει. Καλή τύχη, Σπιούνε».

Η βροχή έπεφτε με δύναμη σηκώνοντας ένα λεπτό σιντριβάνι πάνω από την ασφαλτο και, αν κανείς είχε τον χρόνο να ασχοληθεί, θα έβλεπε μικρά ουράνια τόξα γύρω από τους φανοστάτες λίγο πιο πάνω στο πεζοδρόμιο, εκεί όπου η οδός Σοφίε γινόταν μονόδρομος. Όμως ο Μπγιάρνε Μέλερ δεν είχε τον χρόνο. Βγήκε από το αυτοκίνητο, σήκωσε το σακάκι πάνω από το κεφάλι του και διέσχισε τρέχοντας τον δρόμο ως την είσοδο του σπιτιού όπου στέκονταν και τον περίμεναν ο Ίβαρσον, ο Βέμπερ και ένας άγνωστος άντρας, προφανώς πακιστανικής καταγωγής.

Ο Μέλερ έτεινε το χέρι του και ο μελαψός άντρας συστήθηκε ως Άλι Νιάζι, γείτονας του Χάρι.

«Ο Βόλερ θα έρθει αποδώ αμέσως μόλις τελειώσουν από το Σλέμνταλ» είπε ο Μέλερ στους άλλους δύο. «Τι έχουμε;»

«Εντυπωσιακά ευρήματα, δυστυχώς» απάντησε ο Ίβαρσον. «Το σημαντικό τώρα είναι να καταλήξουμε στο πώς θα ανακoinώσουμε στον Τύπο ότι ένας από τους δικούς μας...»

«Ωπα!» μούγκρισε ο Μέλερ. «Σαν πολύ δεν βιάζεσαι; Δεν μου κάνεις πρώτα μια ενημέρωσή;»

Ο Ίβαρσον χαμογέλασε αχνά. «Έλα μαζί μου».

Ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών μπήκε μπροστά και οδήγησε τους άλλους τρεις μέσα από μια χαμηλή πόρτα και μια στριφτή σκάλα στο υπόγειο του τριώροφου σπιτιού. Ο Μέλερ συμμάζεψε όσο του ήταν δυνατό το ψηλό, κοκαλιάρικο σώμα του προσπαθώντας να μην αγγίξει το ταβάνι ή τους τοίχους. Δεν του άρεσαν καθόλου τα υπόγεια.

Η φωνή του Ίβαρσον έφτανε σαν υπόκωφος αντίλαλος ανάμεσα στους χοντρούς τοίχους. «Όπως ξέρετε, η Μπέτε Λεν έλαβε μια σειρά από ηλεκτρονικά μηνύματα που της προώθησε ο Χόλε. Ο ίδιος ισχυρίζεται ότι στάλθηκαν αρχικά σ' αυτόν από ένα άτομο που ομολογεί τη δολοφονία της Άννας Μπέτσεν. Ήμουν στο Αρχηγείο της Αστυνομίας πριν από καμιά ώρα και διάβασα αυτά τα e-mail. Για να το θέσω ωμά, πρόκειται κυρίως για ακατανόητες αερολογίες. Ωστόσο, περιέχουν όντως πληροφορίες που ο αποστολέας τους δεν θα μπορούσε να κατέχει, εάν δεν γνώριζε από προσωπική αντίληψη τι ακριβώς συνέβη τη νύχτα που πέθανε η Άννα Μπέτσεν. Οι πληροφορίες αυτές, αν και τοποθετούν τον Χάρι Χόλε μέσα στο διαμέρισμα της νεκρής τη συγκεκριμένη νύχτα, φαινομενικά του δίνουν ταυτόχρονα και άλλοθι».

«Φαινομενικά;» Ο Μέλερ έσκυψε για να περάσει από μια δεύτερη πόρτα. Στο εσωτερικό της το ταβάνι ήταν χαμηλότερο και αναγκάστηκε να προχωρά σκυφτός, προσπαθώντας να μη σκέφτεται ότι πάνω από το κεφάλι του βρίσκονταν τέσσερις όροφοι οικοδομής από καλαμωτή και λάσπη ηλικίας αιώνων. «Τι εννοείς, Ίβαρσον; Δεν είπες πως τα e-mail περιέχουν μια ομολογία;»

«Κατ' αρχάς, φάξαμε το διαμέρισμα του Χόλε» απάντησε ο Ίβαρσον. «Ανοίξαμε τον υπολογιστή του, μπήκαμε στο ηλε-

κτρονικό ταχυδρομείο του και βρήκαμε όλα τα μηνύματα που είχε λάβει. Με την ίδια σειρά που τα έστειλε στην Μπέτε Λεν. Με άλλα λόγια, ένα φαινομενικό άλλοθι».

«Αυτό το άκουσα» είπε ο Μέλερ φανερά εκνευρισμένος. «Δεν μπαίνεις στην ουσία να τελειώνουμε;»

«Η ουσία είναι, βέβαια, ποιος έστειλε αυτά τα μηνύματα στον Χάρι Χόλε».

Ακούστηκαν αντρίκες φωνές.

«Πίσω από εκείνη τη γωνία» είπε ο άντρας που είχε συστηθεί ως γείτονας του Χάρι.

Σταμάτησαν μπροστά σε μια μικρή αποθήκη. Πίσω από το συρματόπλεγμα ήταν σκυμμένοι δύο άντρες. Ο ένας φώτιζε με φακό το πίσω μέρος ενός φορητού υπολογιστή και υπαγόρευε έναν σειραϊκό αριθμό, τον οποίο ο άλλος κατέγραφε σε ένα μπλοκάκι. Ο Μέλερ είδε δύο καλώδια να βγαίνουν από μια πρίζα στον τοίχο και να καταλήγουν το ένα στο λάπτοπ και το άλλο σε ένα παλιό κινητό Nokia, που με τη σειρά του ήταν κι αυτό συνδεδεμένο με το λάπτοπ.

Ο Μέλερ όρθωσε το κορμί του όσο μπορούσε. «Και τι αποδεικνύει αυτό;»

Ο Ίβαρσον ακούμπησε το χέρι στον ώμο του γείτονα του Χάρι. «Ο Άλι μάς είπε ότι κατέβηκε εδώ στο υπόγειο λίγες μέρες μετά τον θάνατο της Άννας Μπέτσεν και ότι πρώτη φορά έβλεπε στην αποθήκη του Χάρι αυτό το λάπτοπ και το συνδεδεμένο κινητό. Ελέγξαμε ήδη το τηλέφωνο».

«Λοιπόν;»

«Είναι του Χόλε. Τώρα θα ψάξουμε να βρούμε ποιος έχει αγοράσει τον φορητό υπολογιστή. Τσεκάρουμε ήδη όλα τα αποσταλθέντα μηνύματα».

Ο Μέλερ έκλεισε τα μάτια. Η πλάτη του είχε αρχίσει να πονά ενοχλητικά.

«Και ιδού!» αναφώνησε ο Ίβαρσον σε τόνο νικηφόρο. «Όλα τα e-mail που ο Χάρι προσπαθεί να μας κάνει να πιστέψουμε ότι του έχει στείλει ένας μυστηριώδης δολοφόνος».

«Μμ» έκανε ο Μέλερ. «Αυτό δεν είναι καλό».

«Ο Βέμπερ βρήκε και την απόδειξη στο διαμέρισμα του Χάρι».

Ο Μέλερ στράφηκε στον Βέμπερ για διευκρινίσεις κι εκείνος σήκωσε ψηλά με ύφος βλοσυρό ένα διαφανές πλαστικό σακουλάκι πειστηρίων.

«Ένα κλειδί;» ρώτησε ο Μέλερ. «Με τα αρχικά ΑΑ στο μπρελόκ του;»

«Βρέθηκε στο συρτάρι του τραπεζιού του τηλεφώνου του» απάντησε ο Βέμπερ. «Είναι ίδιο με το κλειδί του διαμερίσματος της Μπέτσεν».

Ο Μέλερ τον κοίταξε άναυδος. Το σκληρό φως από τον γυμνό γλόμπο στην οροφή έδινε στα πρόσωπά τους το ίδιο κιτρινωπό χρώμα με αυτό που έβαφε τους σοβατισμένους πλίθινους τοίχους και ο Μέλερ είχε την αίσθηση ότι βρισκόταν σε κενοτάφιο. «Πρέπει να βγω έξω» μουρμούρισε.

Γερμανός Σπιούνος

Ο Χάρι άνοιξε τα μάτια, αντίκρισε το χαμογελαστό πρόσωπο ενός μικρού κοριτσιού και ένωσε το πρώτο δυνατό σφυροκόπημα στο κεφάλι του.

Έκλεισε πάλι τα μάτια, αλλά δεν χάθηκαν ούτε το γέλιο του κοριτσιού ούτε ο πονοκέφαλος.

Προσπάθησε να ανασυνθέσει τα γεγονότα της περασμένης νύχτας.

Ο Ράσκολ, η τουαλέτα στον σταθμό του μετρό, ένας κοντόχοντρος τύπος με φθαρμένο κοστούμι Αrmani που σφύριζε μια μπαλάντα, ένα απλωμένο χέρι με χρυσά δαχτυλίδια, μαύρες τρίχες στον καρπό, ένα μακρύ μυτερό νύχι στο μικρό δαχτυλάκι. «Γεια σου, Χάρι, είμαι ο φίλος σου ο Σάιμον». Και, σε πλήρη αντίθεση με το χλιοφορεμένο κοστούμι, μια ολοκαίνουργια αστραφτερή Mercedes με έναν σοφέρ, που έμοιαζε να είναι το αδερφάκι του Σάιμον: τα ίδια γελαστά καστανά μάτια, η ίδια τριχωτή, χρυσοστόλιστη χειραψία.

Οι δύο άντρες είχαν σταθεί μπροστά από το αυτοκίνητο και του έπιασαν ψιλή κουβεντούλα σε ένα μείγμα νορβηγικών και σουηδικών με εκείνη την παράξενη καντέντσα που έχουν συνήθως οι άνθρωποι του τσίρκου, οι μαχαιροβγάλτες, οι ιεροκήρυκες και οι τραγουδιστές λαϊκών χορευτικών συγκροτημάτων. Δεν είπαν και πολλά. «Πώς πάει, φίλε μου;», «Χάλια ο καιρός σήμερα, ε;», «Ωραία ρούχα, φίλε. Αλλάζουμε;» Γάργαρο, φυσικό γέλιο, άναμμα πλαστικού αναπτήρα με ένα σβέλτο τίναγμα του χεριού. Ρώσικα τσιγάρα. Κάπνιζε ο Χάρι; Πάρε ένα, θα

πάρεις, δεν γίνεται, μπορεί να σου φανούν λίγο βαριά, αλλά είναι ωραία με τον τρόπο τους, ξέρεις. Κι άλλα γέλια. Κανείς δεν ανέφερε ούτε το όνομα του Ράσκολ ούτε πού πήγαιναν.

Όπως αποδείχτηκε, δεν ήταν και τόσο μακριά.

Κάπου μετά το μουσείο Μουνκ έστριψαν σε έναν δρόμο γεμάτο λακκούβες, που κατέληγε σε ένα ανοιχτό πάρκινγκ μπροστά από ένα εγκαταλειμμένο γήπεδο ποδοσφαίρου γεμάτο λάσπες. Στο βάθος του πάρκινγκ υπήρχαν αραγμένα τρία τροχόσπιτα. Δύο καινούργια μεγάλα και ένα μικρό χωρίς ρόδες, που στηριζόταν σε τιμεντόλιθους.

Η πόρτα ενός από τα δύο μεγάλα τροχόσπιτα άνοιξε και ο Χάρι είδε να διαγράφεται στο άνοιγμα η σιλουέτα μιας γυναίκας. Πίσω της άρχισαν να ξεφυτρώνουν παιδικά κεφαλάκια. Μέτρησε πέντε.

Είπε πως δεν πεινούσε, κάθισε σε μια άκρη και τους παρακολουθούσε να τρώνε. Το φαγητό σέρβιρε η νεότερη από τις δύο γυναίκες και καταναλώθηκε γρήγορα, χωρίς επισημότητες. Τα παιδιά χάζευαν τον Χάρι χαχανίζοντας συνεχώς και σκουντώντας το ένα το άλλο. Ο επιθεωρητής τούς έκλεισε συνωμοτικά το μάτι και δοκίμασε και ένα χαμόγελο καθώς το άκαμπτο, μουνδιασμένο σώμα του άρχιζε σιγά σιγά να ξεπαγώνει, ευτυχώς δηλαδή, γιατί ήταν σχεδόν δύο μέτρα που τον πονούσαν από την κορυφή ως τα νύχια. Αργότερα, ο Σάιμον τού έδωσε δύο κουβέρτες μαζί με ένα φιλικό χτυπηματάκι στον ώμο και ένευσε προς το μικρό τροχόσπιτο. «Δεν είναι το Χίλτον, φίλε μου, αλλά θα είσαι ασφαλής εκεί».

Όση ζέστη είχε απομείνει στο σώμα του Χάρι εξαφανίστηκε αμέσως με το που πάτησε το πόδι του σ' εκείνο το ωοειδές τροχόσπιτο-ψυγείο. Έβγαλε τα παπούτσια του Έισταϊν, που του ήταν τουλάχιστον ένα νούμερο μικρότερα, έτριψε τις πατούσες του και προσπάθησε να στριμώξει όσο μπορούσε τα μακριά πόδια του στο στενό κρεβάτι. Το τελευταίο πράγμα που θυμόταν ήταν ότι πάλευε να βγάλει το βρεγμένο παντελόνι του.

«Χι-χι-χι».

Ο Χάρι άνοιξε ξανά τα μάτια. Το μικρό μελαψό προσωπάκι είχε εξαφανιστεί και τώρα το γέλιο ακουγόταν απέξω, από την ανοιχτή πόρτα του τροχόσπιτου, απ' όπου μια λωρίδα φως ήλιου έμπαινε με θράσος στο εσωτερικό φωτίζοντας τον τοίχο πίσω του και τις φωτογραφίες που ήταν στερεωμένες εκεί με πινέζες. Ο επιθεωρητής ανασηκώθηκε στους αγκώνες του και τις κοίταξε. Η μία έδειχνε δύο αγόρια, αγκαλιασμένα από τους ώμους μπροστά από το ίδιο τροχόσπιτο όπου βρισκόταν αυτός τώρα. Έδειχναν χαρούμενα. Όχι, κάτι παραπάνω. Έδειχναν ευτυχισμένα. 'Ισως γι' αυτό ο Χάρι λίγο έλειψε να μην αναγνωρίσει τον Ράσκολ σε πολύ νεαρή ηλικία.

Κατέβασε τα πόδια από την κουκέτα με την απόφαση να αγνοήσει τον πονοκέφαλο. Έμεινε λίγο ακίνητος μέχρι να σιγουρευτεί πως το στομάχι του ήταν εντάξει. Είχε περάσει και χειρότερες ταλαιπωρίες από τη χτεσινή, πολύ χειρότερες. Το περασμένο βράδυ, κατά τη διάρκεια του φαγητού, ήταν σχεδόν έτοιμος να τους ρωτήσει αν είχαν τίποτα δυνατό να του δώσουν να πιει, αλλά κατάφερε να συγκρατηθεί. Λες ο οργανισμός του να άντεχε καλύτερα το οινόπνευμα έπειτα από τόσο μακρόχρονη αποχή;

Πήρε την απάντηση μόλις βγήκε έξω.

Τα πιτσιρίκια χάζευαν με το στόμα ανοιχτό καθώς ο Χάρι πιάστηκε από τον κοτσαδόρο του τροχόσπιτου και έκανε εμετό στο ξερό χορτάρι. Έβηξε, έφτυσε μερικές φορές και σκούπισε το στόμα του με την ανάστροφη του χεριού του. Όταν στράφηκε, είδε τον Σάιμον να στέκεται και να τον κοιτάζει με ένα πλατύ χαμόγελο, σάμπως το να αδειάζει κανείς τα σωθικά του ήταν το πιο φυσιολογικό ξεκίνημα της μέρας. «Φαγητό. φίλε μου;»

Ο Χάρι κατάπιε το σάλιο του και κατένευσε.

Ο Σάιμον δάνεισε στον Χάρι ένα ζαρωμένο κοστούμι. ένα καθαρό πουκάμισο με φαρδιούς γιακάδες και ένα ζευγάρι μεγάλα γυαλιά ηλίου. Μπήκαν στη Mercedes και ανέβηκαν την οδό Φίνμαρκ. Στα φανάρια της πλατείας Καρλ Μπέρνερ ο Σάιμον

κατέβασε το τζάμι και φώναξε κάτι σε έναν άντρα που στεκόταν έξω από ένα περίπτερο καπνίζοντας πούρο. Ο επιθεωρητής είχε την αόριστη εντύπωση ότι κάπου τον είχε ξαναδεί. Από εμπειρία ήξερε ότι αυτή η αίσθηση συχνά σήμαινε ότι ο αόριστος γνωστός τύπος είχε πολύ λερωμένο ποινικό μητρώο. Ο άντρας γέλασε και απάντησε κάτι που ο Χάρι δεν κατάλαβε.

«Γνωστός;» ρώτησε.

«Σύνδεσμος» αποκρίθηκε ο Τσιγγάνος.

«Σύνδεσμος» επανέλαβε ο Χάρι κοιτώντας το αστυνομικό αυτοκίνητο που περίμενε να ανάψει το πράσινο στην άλλη πλευρά της διασταύρωσης.

Ο Σάιμον έστριψε δυτικά προς το Νοσοκομείο Ούλεβολ.

«Για πες μου» ρώτησε ο Χάρι. «Τι είδους συνδέσμους έχει ο Ράσκολ στη Μόσχα που μπορούν να εντοπίσουν ένα άτομο σε μια πόλη των είκοσι εκατομμυρίων έτσι στο τσακ;» Έκανε μια στράκα με τα δάχτυλά του. «Συνδέσμους στη ρώσικη μαφία;»

Ο Τσιγγάνος γέλασε. «Ποιος ξέρει; Αν δεν υπάρχει άλλος καλύτερος για να σου βρίσκει ανθρώπους».

«Η KGB;»

«Αν θυμάμαι σωστά, φίλε μου, αυτοί δεν υπάρχουν πια». Ο άντρας γέλασε ακόμα πιο δυνατά.

«Ο ειδικός μας στην Ασφάλεια επί των ρωσικών ζητημάτων μού είπε ότι οι πρώην άντρες της KGB εξακολουθούν να κάνουν παιχνίδι».

Ο Σάιμον ανασήκωσε τους ώμους. «Χάρες, φίλε μου, χάρες. Που κάνεις και που σου ανταποδίδουν. Αυτό είναι όλο κι όλο. να ξέρεις».

Ο Χάρι ερευνούσε τον δρόμο. Ένα βαν πέρασε δίπλα τους με ταχύτητα. Νωρίτερα είχε στείλει την Τες –το κοριτσάκι με τα καστανά μάτια που τον είχε ξυπνήσει το πρωί– να πεταχτεί ως το Τέιεν και να του αγοράσει την *Dagbladet* και τη *Verdens Gang*, αλλά σε καμιά από τις δύο εφημερίδες δεν υπήρχε τίποτα περί καταζητούμενου αστυνομικού. Αυτό δεν σήμαινε φυσικά ότι μπορούσε να εμφανιστεί όπου ήθελε γιατί, εκτός και αν

έκανε πέρα για πέρα λάθος, λογικά η φωτογραφία του πρέπει να είχε δοθεί σε όλα τα περιπολικά.

Ο Χάρι πλησίασε γρήγορα την εξώπορτα και την άνοιξε με το κλειδί του Ράσκολ. Προσπάθησε να μην κάνει καθόλου θόρυβο στον διάδρομο. Έξω από την πόρτα της Άστριντ Μόνσεν ήταν αφημένη μια εφημερίδα. Μόλις μπήκε στο διαμέρισμα της Άννας, έκλεισε απαλά την πόρτα πίσω του και πήρε επιτέλους ανάσα.

Μη σκέφτεσαι αυτό που ψάχνεις να βρεις.

Το διαμέρισμα μύριζε κλεισούρα. Προχώρησε μέχρι το πίσω δωμάτιο. Τίποτα δεν είχε πειραχτεί από την τελευταία φορά που είχε βρεθεί εκεί. Μόρια σκόνης χόρευαν στη δέσμη φωτός που έμπαινε από το παράθυρο και φώτιζε τα τρία πορτρέτα. Στάθηκε και τα κοίταξε από κάποια απόσταση. Είχαν κάτι περίεργα γνώριμο εκείνα τα παραμορφωμένα κεφάλια. Πήγε κοντά και άγγιξε με τις άκρες των δαχτύλων του τα εξογκώματα και τις πτυχές της λαδομπογιάς. Αν του μιλούσαν εκείνοι οι πίνακες, δεν καταλάβαινε τι ήθελαν να του πουν.

Πέρασε στην κουζίνα.

Μύριζε σκουπίδια και μπαγιάτικο λίπος. Άνοιξε το παράθυρο και άρχισε να περιεργάζεται τα πιάτα και τα κουταλοπίρουνα στον νεροχύτη. Είχαν ξεπλυθεί, αλλά δεν ήταν πλυμένα. Σκάλισε τα ξεραμένα υπολείμματα του φαγητού με ένα πιρούνι. Ξεκόλλησε ένα μικρό κόκκινο κομματάκι από τη στερεοποιημένη σάλτσα. Το δοκίμασε. Γιαπωνέζικο τσίλι.

Δύο φαρδιά ποτήρια κρασιού πίσω από ένα μεγάλο βαθύ τηγάνι. Στο ένα υπήρχε ένα λεπτό κόκκινο κατακάθι, το άλλο φαινόταν αχρησιμοποίητο. Ο Χάρι έχωσε τη μύτη του, αλλά μύρισε μόνο ζεστό γυαλί. Πίσω από τα ποτήρια του κρασιού ήταν δύο συνηθισμένα νεροπότηρα. Βρήκε ένα πανί της κουζίνας για να τα πιάσει και να τα κρατήσει κόντρα στο φως χωρίς να αφήσει αποτυπώματα.

Το ένα ήταν καθαρό, το άλλο είχε στον πάτο μια στρώση από κάτι κολλώδες. Έξυσε με το νύχι του το υπόλειμμα και πίπλισε το δάχτυλό του. Ζάχαρη. Και γεύση καφέ. Κόκα κόλα;

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια. Κρασί και κόκα κόλα; Όχι. Νερό και κρασί για το ένα από τα δύο άτομα. Κόκα κόλα και ένα αχρησιμοποίητο ποτήρι για το άλλο. Τύλιξε το ποτήρι με το πανί της κουζίνας και το έβαλε στην τσέπη του. Ακολουθώντας μια ιδέα της στιγμής, μπήκε στο μπάνιο, ξεβίδωσε το καπάκι από το καζανάκι και ψηλάφισε το εσωτερικό. Τίποτα.

Ξανά έξω στον δρόμο είδε μαύρα σύννεφα να μαζεύονται από την πλευρά της δύσης. Ο αέρας είχε κρυώσει. Ο Χάρι δάγκωσε σκεφτικός το κάτω χείλος του. Πήρε μια απόφαση. Και ξεκίνησε προς την οδό Βίμπες.

Στο κλειδαράδικο ο Χάρι αναγνώρισε αμέσως τον νεαρό πίσω από το ταμείο.

«Καλημέρα, είμαι από την αστυνομία» είπε ελπίζοντας πως ο νεαρός δεν θα ζητούσε να δει την ταυτότητά του, η οποία βρισκόταν στην τσέπη του σακακιού του, στο σπίτι της Βίγκνις Άλμπου στο Σλέμνταλ.

Το αγόρι άφησε κάτω την εφημερίδα του. «Το ξέρω».

Για μια στιγμή τον Χάρι τον έπιασε πανικός.

«Σας θυμάμαι από τότε που ήρθατε να παραλάβετε ένα κλειδί». Ο νεαρός χαμογέλασε πλατιά. «Θυμάμαι όλους τους πελάτες μου».

Ο Χάρι ξερόβηξε. «Χμ, εγώ δεν είμαι πραγματικά πελάτης σας».

«Πώς;»

«Ναι, το κλειδί δεν ήταν για μένα. Όμως, δεν είναι αυτός ο λόγος που...»

«Δεν μπορεί να μην ήταν» τον διέκοψε ο νεαρός. «Ήταν ένα κλειδί συστήματος, σωστά;»

Ο Χάρι κατένευσε. Με την άκρη του ματιού του είδε ένα περιπολικό να περνά αργά από τον δρόμο. «Γι' αυτά τα κλειδιά ήθελα να σε ρωτήσω. Αναρωτιέμαι πώς μπορεί ένας άσχετος να αποκτήσει ένα τέτοιο κλειδί. Για παράδειγμα, ένα της Trioning».

«Δεν μπορεί» αποκρίθηκε ο νεαρός με την απόλυτη βεβαιότητα του αναγνώστη εικονογραφημένων επιστημονικών περιο-

δικών. «Μόνο η Trioing μπορεί να κατασκευάσει ένα λειτουργικό αντίγραφο. Άρα, ο μόνος άλλος τρόπος είναι να πλαστογραφηθεί κανείς τη γραπτή εξουσιοδότηση από τη διαχείριση της πολυκατοικίας. Ακόμη κι έτσι όμως θα αποκαλυφθεί όταν έρθει να το παραλάβει, γιατί θα του ζητήσουμε ταυτότητα και θα ελέγξουμε αν το όνομά του υπάρχει στον κατάλογο με τα ονόματα των ιδιοκτητών».

«Όμως εγώ παρέλαβα ένα τέτοιο κλειδί. Και ήταν για άλλο άτομο, όχι για μένα».

Ο νεαρός συνοφρυώθηκε. «Όχι. Θυμάμαι πολύ καλά ότι μου δείξατε ταυτότητα και έλεγξα το όνομά σας. Τίνος κλειδί νομίζατε ότι παραλάβατε;»

Στο τζάμι της πόρτας πίσω από το ταμείο ο Χάρι είδε το ίδιο περιπολικό να κατεβαίνει τον δρόμο αυτή τη φορά.

«Ξέχνα το. Υπάρχει άλλος τρόπος να αποκτήσει κανείς αντι-κλειδί;»

«Όχι. Η εταιρεία που βγάζει το συγκεκριμένο μοντέλο κλειδιών δέχεται παραγγελίες μόνο από εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους όπως εμείς. Και, όπως σας είπα, εμείς ελέγχουμε τα στοιχεία των πελατών και κρατάμε αρχείο με όλα τα κλειδιά που έχουν παραγγελθεί για την κάθε πολυκατοικία. Το σύστημα είναι απόλυτα ασφαλές».

«Όπως το ακούω, έτσι φαίνεται». Ο επιθεωρητής έτριψε το πρόσωπό του με το χέρι του φανερά εκνευρισμένος. «Σας είχα τηλεφωνήσει πριν από καιρό και μου είπατε ότι μια γυναίκα που έμενε στην οδό Σόργκενφρι είχε παραλάβει τρία κλειδιά για το διαμέρισμά της. Το ένα το βρήκαμε μέσα στο διαμέρισμα, το δεύτερο το είχε αφήσει στον ηλεκτρολόγο που θα πήγαινε να επισκευάσει κάτι και το τρίτο βρέθηκε κάπου αλλού. Το θέμα είναι ότι δεν πιστεύω ότι παρήγγειλε η ίδια το τρίτο κλειδί. Μπορείτε να το ελέγξετε και να μου πείτε;»

Ο νεαρός ανασήκωσε τους ώμους. «Και βέβαια μπορώ, αλλά γιατί δεν πάτε να τη ρωτήσετε;»

«Κάποιος την πυροβόλησε στο κεφάλι».

«Ουπς» έκανε ο νεαρός χωρίς να ανοιγοκλείσει βλέφαρο.

Ο Χάρι κοκάλωσε ξαφνικά. Κάτι αισθάνθηκε. Μια ανεπαίσθητη ανατριχίλα. Ένα ρεύμα αέρα ίσως; Αρκετό για να κάνει τις τρίχες στο σβέροχο του να σηκωθούν όρθιες. Ένα διακριτικό βήξιμο πίσω του. Δεν είχε ακούσει κανέναν να μπαίνει στο μαγαζί. Χωρίς να στραφεί, προσπάθησε να δει στο τζάμι ποιος ήταν, αλλά από τη γωνία όπου στεκόταν ήταν αδύνατο.

«Αστυνομία» είπε μια δυνατή φωνή πίσω του.

Ο Χάρι ξεροκατάπτε.

«Ναι;» ρώτησε ο νεαρός κοιτώντας πάνω από τον ώμο του Χάρι.

«Οι αστυνομικοί είναι εδώ απέξω» απάντησε η φωνή. «Λένε ότι έγινε διάρρηξη στο διαμέρισμα της ηλικιωμένης κυρίας, στον αριθμό δεκατέσσερα. Χρειάζονται καινούργια κλειδαριά επειγόντως. Ρωτούν αν μπορούμε να στείλουμε κάποιον αμέσως».

«Πήγαινε εσύ, Αλφ. Εγώ, όπως βλέπεις, είμαι απασχολημένος».

Ο Χάρι περίμενε με τα αυτιά τεντωμένα μέχρι να απομακρυνθούν εντελώς τα βήματα. «Άννα Μπέτσεν» άκουσε τον εαυτό του να λέει χαμηλόφωνα. «Μπορείς να ελέγξεις αν παρέλαβε η ίδια όλα τα κλειδιά που παρήγγειλε;»

«Δεν χρειάζεται. Δεν μπορεί να μην ήταν η ίδια».

Ο Χάρι έσχυψε πάνω στον πάγκο. «Μπορείς να το κοιτάξεις, έτσι ή αλλιώς;»

Ο νεαρός αναστέναξε και εξαφανίστηκε στο δωματιάκι πίσω από το ταμείο. Επέστρεψε με ένα ντοσιέ και άρχισε να το ξεφυλλίζει. «Δείτε καιμόνος σας» είπε. «Εδώ, εδώ κι εδώ».

Ο Χάρι αναγνώρισε τα τυποποιημένα δελτία παράδοσης. Ήταν πανομοιότυπα με εκείνο που είχε υπογράψει ο ίδιος όταν είχε έρθει να παραλάβει το κλειδί της Άννας. Μόνο που και τα τρία έντυπα είχαν τη δική της υπογραφή. Ήταν έτοιμος να ρωτήσει πού ήταν το δελτίο που είχε υπογράψει εκείνος όταν το μάτι του έπεσε τυχαία στις ημερομηνίες.

«Εδώ λέει ότι το τελευταίο κλειδί παρελήφθη τον Αύγουστο» είπε. «Δηλαδή πολύ καιρό πριν έρθω εγώ εδώ και...»

«Ναι;»

Ο Χάρι στύλωσε το βλέμμα στο κενό. κάπου ψηλά. «Ευχαριστώ» είπε. «Βρήκα αυτό που ήθελα».

Έξω είχε σηκωθεί αέρας. Ο επιθεωρητής τηλεφώνησε από έναν θάλαμο της πλατείας Βαλκιρίε.

«Μπέτε;»

Δύο γλάροι πέταξαν κόντρα στον άνεμο πάνω από τον πύργο του ρολογιού της Ναυτικής Σχολής και απέμειναν εκεί να ζυγιάζονται στον αέρα. Κάτω από τους γλάρους ήταν το φιόρδ του Όσλο, που τα νερά του είχαν πάρει μια δυσοίωνα μαυροπράσινη απόχρωση, και το Έκεμπεργκ, όπου δύο άνθρωποι καθισμένοι σε ένα παγκάκι φαίνονταν σαν μικρές σκούρες κουκκίδες.

Ο Χάρι είπε ό,τι είχε να πει για την Άννα Μπέτσεν. Για τον καιρό που ήταν εραστές. Και για το τελευταίο βράδυ τους, από το οποίο ο Χάρι θυμόταν ελάχιστα πράγματα. Και για τον Ράσκολ. Η Μπέτε είπε ό,τι είχε να πει για το λάπτοπ. Ότι είχαν καταφέρει να εντοπίσουν την προέλευσή του. Ότι είχε αγοραστεί από το κατάστημα της Expert κοντά στον κινηματογράφο Κολοσσαίο και ότι η εγγύηση ήταν στο όνομα της Άννας Μπέτσεν. Και ότι το κινητό που ήταν συνδεδεμένο στο λάπτοπ ήταν εκείνο που ο Χάρι ισχυριζόταν ότι είχε χάσει.

«Σιχαίνομαι τις κραυγές των γλάρων» μουρμούρισε ο επιθεωρητής.

«Μόνο αυτό έχεις να πεις;»

«Αυτή τη στιγμή, ναι».

Η Μπέτε σηκώθηκε από το παγκάκι. «Δεν θα έπρεπε να βρίσκομαι εδώ, Χάρι. Δεν έπρεπε να μου τηλεφωνήσεις».

«Ναι, αλλά είσαι εδώ». Ο επιθεωρητής εγκατέλειψε την προσπάθεια να ανάψει τσιγάρο με τόσο δυνατό αέρα. «Αυτό σημαίνει ότι με πιστεύεις. Έτσι δεν είναι;»

Η αντίδρασή της ήταν να σηκώσει θυμωμένη ψηλά τα χέρια.

«Όσο ξέρεις εσύ τόσο ξέρω κι εγώ» είπε ο Χάρι. «Δεν είμαι καν σίγουρος ότι δεν πυροβόλησα την Άννα».

Οι γλάροι ξεκόλλησαν και έκαναν ένα κομψό βολ πλανέ προς τη φορά του ανέμου.

«Πες μου άλλη μια φορά αυτά που ξέρεις» είπε η Μπέτε.

«Ξέρω ότι αυτός ο τύπος απέκτησε με κάποιον τρόπο κλειδί για το διαμέρισμα της Άννας. Έτσι μπήκε και βγήκε τη νύχτα του φόνου. Φεύγοντας πήρε μαζί του το λάπτοπ της και το κινητό μου».

«Τι γύρευε το κινητό σου στο διαμέρισμα της Άννας;»

«Πρέπει να έπεσε από την τσέπη του σακακιού μου στη διάρκεια της βραδιάς. Όπως σου είπα. βρισκόμουν σε κατάσταση ευφορίας».

«Και μετά;»

«Το αρχικό του σχέδιο ήταν απλό. Να πάει στο Λαρκόλεν μετά τον φόνο και να αφήσει το κλειδί που είχε χρησιμοποιήσει μέσα στο σαλέ του Άρνε Άλμπου. Κρεμασμένο σε ένα μπρελόκ με τα αρχικά ΑΑ, ώστε να μην υπάρξει καμιά αμφιβολία. Όταν βρήκε το κινητό μου όμως, κατάλαβε ξαφνικά ότι μπορούσε να δώσει καινούργια πλοκή στο σχέδιο. Κατ' αρχάς, να κάνει να φανεί ότι είχα σκοτώσει εγώ την Άννα και ότι το είχα στήσει έτσι ώστε να ενοχοποιηθεί ο Άλμπου. Μετά χρησιμοποίησε το κινητό μου για να ανοίξει έναν λογαριασμό σε έναν σέρβερ στην Αίγυπτο και άρχισε να μου στέλνει e-mail με τρόπο που θα ήταν αδύνατο να εντοπιστεί ο αποστολέας».

«Ακόμα και αν εντοπιζόταν, θα οδηγούσε...»

«Σ' εμένα. Εγώ όμως δεν θα ανακάλυπτα πως κάτι δεν πήγαινε καλά παρά μόνο αφού θα έπαιρνα τον επόμενο λογαριασμό από την Telenor. Ίσως ούτε και τότε, αφού ποτέ δεν κοιτάζω τις χρεώσεις».

«Ούτε κάνεις διακοπή σύνδεσης όταν χάνεις το κινητό σου».

«Μμ». Ο Χάρι πετάχτηκε όρθιος κι άρχισε να βηματίζει πάνω κάτω μπροστά στο παγκάκι. «Αυτό που δεν μπορώ να καταλάβω είναι πώς μπήκε στην αποθήκη μου στο υπόγειο. Δεν βρήκα-

τε ίχνη διάρρηξης και κανέναν από την πολυκατοικία μας δεν θα άνοιγε ποτέ την πόρτα σε άγνωστο. Με άλλα λόγια, πρέπει να είχε κλειδιά. Και για την ακρίβεια ένα, γιατί κι εμείς έχουμε από ένα γενικό κλειδί που ανοίγει την κεντρική είσοδο, το χολ, το υπόγειο και το διαμέρισμα του καθενός, αλλά δεν είναι εύκολο να βγάλεις δεύτερο. Όπως και το κλειδί για το διαμέρισμα της Άνας είναι τέτοιου είδους και αναπαράγεται με ειδική διαδικασία...»

Ο Χάρι σώπασε και κοίταξε προς τον νότο. Ένα πράσινο φορτηγό πλοίο με δύο μεγάλους γερανούς στο κατάστρωμα ανέβαινε αργά το φιόρδ.

«Τι σε προβληματίζει;» ρώτησε η Μπέτε.

«Αναρωτιέμαι αν μπορώ να σου ζητήσω να ελέγξεις για χάρη μου μερικά ονόματα».

«Θα προτιμούσα όχι, Χάρι. Δεν θα έπρεπε καν να βρίσκομαι εδώ, όπως σου είπα».

«Αναρωτιέμαι επίσης πώς απέκτησες αυτές τις μελανιές».

Το χέρι της Μπέτε ανέβηκε αυτόματα στον λαιμό της. «Στην προπόνηση του τζούντο. Αναρωτιέσαι για τίποτ' άλλο;»

«Ναι. Αναρωτιέμαι αν μπορείς να δώσεις αυτό στον Βέμπερ». Ο Χάρι έβγαλε από την τσέπη του το ποτήρι τυλιγμένο στο πανί της κουζίνας. «Πες του να το ελέγξει για δακτυλικά αποτυπώματα και να τα συγκρίνει με τα δικά μου».

«Έχει τα αποτυπώματά σου;»

«Η Σήμανση έχει τα αποτυπώματα όλων των αστυνομικών του Τμήματος Ανθρωποκτονιών. Πες του επίσης να αναλύσει το κατακάθι στο ποτήρι».

«Χάρι...» είπε η Μπέτε σαν να τον μάλωνε.

«Παρακαλώ».

Η γυναίκα αναστέναξε και πήρε το ποτήρι.

«Låsesmeden AS» είπε ο Χάρι.

«Και τι σημαίνει αυτό;»

«Αν αλλάξεις γνώμη για τα ονόματα που θα ήθελα να ψάξεις, κάνε έναν έλεγχο των υπαλλήλων αυτής της εταιρείας. Είναι μια μικρή επιχείρηση. Κλειδαριές παντός τύπου».

Η Μπέτε πήρε ένα ύφος παραιτημένο.

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Αν δώσεις στον Βέμπερ το ποτήρι, θα είμαι υπερευχαριστημένος».

«Πού θα σε βρω όταν θα έχω τα αποτελέσματα;»

Ο Χάρι χαμογέλασε. «Θέλεις στ' αλήθεια να ξέρεις;»

«Θέλω να ξέρω όσο το δυνατό λιγότερα. Φρόντισε να επικοινωνήσεις εσύ μαζί μου, εντάξει;»

Ο επιθεωρητής έσφιξε το σακάκι γύρω από το κορμί του.

«Ας πηγαίνουμε, τι λες;»

Η Μπέτε συμφώνησε, αλλά δεν κουνήθηκε. Εκείνος την κοίταξε ανασηκώνοντας τα φρύδια.

«Εκείνο που γράφει στο e-mail...» είπε η Μπέτε «ότι επιβιώνουν μόνο οι πιο εκδικητικοί. Πιστεύεις ότι είναι αλήθεια, Χάρι;».

Ο επιθεωρητής τέντωσε τα πόδια έξω από τη στενή κουκέτα του τροχόσπιτου. Ο θόρυβος της κυκλοφορίας από την οδό Φίνμαρκ τού θύμιζε τα παιδικά του χρόνια στο Όπσαλ, τότε που ξαπλωμένος στο κρεβάτι του άκουγε τα αυτοκίνητα να περνούν. Τα καλοκαίρια, όταν ήταν με τον παππού του στην ησυχία της εξοχής στο Όνταλσνες, ήταν το μόνο πράγμα που νοσταλγούσε: να επιστρέψει στη νόρμα του, στο υπνωτικό μονότονο βουητό της κυκλοφορίας που το διέκοπταν πού και πού μια γρήγορη μοτοσικλέτα, μια τρύπια εξάτμιση ή μια μακρινή σειρήνα περιπολικού.

Ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα. Ήταν ο Σάιμον. «Η Τες θέλει να της πεις και αύριο μια καλή ιστορία πριν κοιμηθεί» είπε μπαίνοντας. Ο Χάρι τής είχε πει πώς είχε μάθει το καγκουρό να πηδά και η ανταμοιβή του ήταν μια σφιχτή αγκαλιά για καληνύχτα απ' όλα τα παιδάκια.

Οι δύο άντρες κάπνισαν αμίλητοι για λίγη ώρα. Έστερα ο Χάρι έδειξε μία από τις φωτογραφίες στον τοίχο. «Εδώ δεν είναι ο Ράσκολ και ο αδερφός του; Ο Στεφάν, ο πατέρας της Άννας;»

Ο Σάιμον κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Πού βρίσκεται τώρα ο Στεφάν;»

Ο Σάιμον ανασήκωσε τους ώμους παριστάνοντας τον αδιάφορο και ο Χάρι κατάλαβε αμέσως ότι το θέμα ήταν ταμπού.

«Σ' αυτή τη φωτογραφία δείχνουν σαν καλά φιλαράκια» είπε.

«Ήταν σαν σιαμαίοι δίδυμοι. φίλε μου. Αχώριστοι. Ο Ράσκολ έκανε δύο θητείες στη φυλακή αντί για τον Στεφάν». Ο Τσιγγάνος γέλασε. «Βλέπω ότι απορείς. φίλε μου. Εμάς είναι στην παράδοσή μας. Καταλαβαίνεις; Σ' εμάς, να ξέρεις, είναι τιμή να αναλάβεις την τιμωρία του αδερφού ή του πατέρα».

«Η αστυνομία μάλλον δεν έχει την ίδια άποψη».

«Αυτοί δεν μπορούσαν να ξεχωρίσουν τον Ράσκολ από τον Στεφάν. Αδέρφια Τσιγγάνοι. Δύσκολο πράγμα για τη νορβηγική αστυνομία» Ο Σάιμον χαμογέλασε και πρόσφερε τσιγάρο στον Χάρι. «Ειδικά όταν φορούσαν και οι δύο κουκούλες».

Ο Χάρι άναψε το τσιγάρο και έριξε άδεια για να πιάσει γεμάτα. «Τι μπήκε ανάμεσά τους;»

«Εσύ τι νομίζεις;» Ο Τσιγγάνος άνοιξε διάπλατα τα μάτια κάνοντας μια δραματική χειρονομία. «Μια γυναίκα, τι άλλο;»

«Η Άννα;»

Ο Σάιμον δεν απάντησε, αλλά ο Χάρι διαισθάνθηκε ότι τον είχε κουρντίσει. «Ο λόγος που ο Στεφάν έκοψε κάθε επαφή με την Άννα ήταν επειδή εκείνη τα έφτιαξε με έναν γκατζό;»

Ο Τσιγγάνος έσβησε το τσιγάρο του και σηκώθηκε. «Δεν ήταν η Άννα. Όμως η Άννα είχε και μητέρα. Καληνύχτα, Σπιούνε».

«Μμ. Μια τελευταία ερώτηση;»

Ο άντρας κοντοστάθηκε.

«Γιατί με λέτε σπιούνο; Τι πάει να πει;»

Ο Σάιμον γέλασε. «Πάει να πει σπιούνος των Γερμανών. Γερμανός κατάσκοπος. Όμως, χαλάρωσε, φίλε μου, μην το πάρεις για προσβολή. Είναι κάτι σαν χαιδευτικό. Ακόμα και τα παιδιά μας τα λέμε έτσι πολλές φορές».

Τότερα έκλεισε την πόρτα και έφυγε.

Ο αέρας είχε πέσει εντελώς και τώρα ακουγόταν μόνο το σταθερό βουητό της κυκλοφορίας από την οδό Φίνμαρκ. Κι όμως, ο Χάρι δεν μπορούσε να κοιμηθεί.

Η Μπέτε ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι της και άκουγε τα περαστικά αυτοκίνητα έξω. Μικρή, συχνά αποκοιμιόταν με τον ήχο της φωνής του. Οι ιστορίες που της έλεγε δεν υπήρχαν σε βιβλία. Τις έπλαθε ενώ μιλούσε. Δεν ήταν ποτέ εντελώς ίδιες, έστω κι αν ξεκινούσαν καμιά φορά με την ίδια φράση και αφορούσαν τα ίδια πρόσωπα: δύο παμπόνηροι κλέφτες, ένας έξυπνος μπαμπάς και η γενναία κόρη του. Και τελείωναν πάντα με τους κλέφτες στη φυλακή.

Δεν θυμόταν να είχε δει ποτέ τον πατέρα της να διαβάζει. Όταν μεγάλωσε, έμαθε ότι ο πατέρας της έπασχε από δυσλεξία. Αν δεν ήταν αυτό, θα είχε γίνει δικηγόρος, έλεγε η μητέρα της.

«Όπως θα θέλαμε να γίνεις εσύ».

Όμως οι ιστορίες του πατέρα της δεν μιλούσαν για δικηγόρους και, όταν η Μπέτε ανακοίνωσε στη μητέρα της ότι είχε περάσει στην Αστυνομική Ακαδημία, εκείνη έβαλε τα κλάματα.

Τινάχτηκε αλαφιασμένη από τον ύπνο της. Κάποιος χτυπούσε το κουδούνι. Γρύλισε με δυσφορία και κατέβασε τα πόδια από το κρεβάτι.

«Εγώ είμαι» ακούστηκε η φωνή στο θυροτηλέφωνο.

«Σου είπα ότι δεν θέλω να ξαναβρεθούμε» είπε η Μπέτε ανατριχιάζοντας κάτω από τη λεπτή ρόμπα της. «Φύγε».

«Θα φύγω αφού θα σου έχω ζητήσει συγγνώμη. Δεν ήμουν εγώ. Δεν είμαι τέτοιος άνθρωπος. Απλώς... παραφέρθηκα. Σε παρακαλώ, Μπέτε. Μόνο πέντε λεπτά».

Η γυναίκα δίστασε. Ο λαϊμός της την πονούσε ακόμη και ο Χάρι είχε προσέξει τις μελανιές.

«Έχω ένα δώρο για σένα» είπε η φωνή.

Η Μπέτε αναστέναξε. Κάποια στιγμή θα έπρεπε αναγκαστικά να τον συναντήσει, ό,τι κι αν ήταν να γίνει. Καλύτερα να ξεκαθαρίζαν τα πράγματα εκεί παρά στη δουλειά. Πάτησε το κουμπί σφίγγοντας τη ρόμπα γύρω από το κορμί της και περίμενε στην πόρτα ακούγοντας τα βήματά του στη σκάλα.

«Γεια» είπε μόλις την είδε και της χαμογέλασε. Ένα πλατύ, ολόλευκο χαμόγελο αλά Ντέιβιντ Χάσελχοφ.

Ατρακτοειδής έλικα

Ο Τομ Βόλερ τής έδωσε το δώρο της προσέχοντας πάρα πολύ να μην την αγγίξει, αφού η γλώσσα του σώματός της ήταν ακόμη η γλώσσα του σώματος της τρομαγμένης αντιλόπης που τη μυρίζει αμέσως το αρπακτικό. Αντίθετα, πέρασε από δίπλα της, μπήκε στο καθιστικό και βολεύτηκε στον καναπέ. Η Μπέτε τον ακολούθησε, αλλά παρέμεινε όρθια. Κοίταξε γύρω του. Βρισκόταν σε σπίτια κοριτσιών αρκετά συχνά και ήταν όλα επιπλωμένα λίγο πολύ με τον ίδιο τρόπο. Προσωπικό αλλά όχι αυθεντικό, άνετο αλλά βαρετό.

«Δεν θα το ανοίξεις;» τη ρώτησε. Εκείνη έκανε ό,τι της ζήτησε.

«Ένα CD» είπε απορημένη.

«Όχι ένα CD» τη διόρθωσε ο Βόλερ. «Το *Purple Rain*. Βάλ' το να παίξει και θα καταλάβεις».

Την παρακολούθησε ενώ άνοιγε το μίξερo μηχανήμα όλα-σε-ένα, που αυτή και οι όμοιές της συνήθως αποκαλούσαν στερεοφωνικό. Η δεσποινίς Λεν δεν ήταν ακριβώς όμορφη. Ωστόσο, ήταν γλυκιά με τον τρόπο της. Το σώμα της δεν σε ενέπνεε για πολλά, έλειπαν οι καμπύλες για να χουφτώσεις, αλλά ήταν λεπτό και γυμνασμένο. Της είχαν αρέσει αυτά που της έκανε, είχε δείξει μέχρι και έναν λογικό ενθουσιασμό. Τουλάχιστον τις πρώτες λίγες φορές, που την είχε πάρει κάπως με το μαλακό. Εδώ που τα λέμε, με τη Λεν είχε κρατήσει αρκετά αυτή η φάση. Περίεργο, αλήθεια, αφού δεν ήταν καθόλου ο τύπος του.

Κι ύστερα, ένα βράδυ τής έδωσε να καταλάβει πώς γίνεται η δουλειά. Όμως εκείνη —όπως και οι περισσότερες γυναίκες που

γνώριζε— δεν ήταν ακριβώς στο ίδιο μήκος κύματος. Κι αυτό έκανε την όλη ιστορία ακόμα πιο ελκυστική και συνήθως σήμαινε ότι ήταν η τελευταία φορά τους μαζί του. Σιγά το πράγμα. Η Μπέτε θα έπρεπε να χαίρεται. Θα μπορούσε να της είχε κάνει πολύ χειρότερα. Πριν από μερικά βράδια, στα καλά καθούμενα, του είχε πει πού ακριβώς τον είχε δει για πρώτη φορά.

«Στην Γκρουνερλέκα. Ήταν βράδυ και εσύ καθόσουν σε ένα παρκαρισμένο κόκκινο αυτοκίνητο. Οι δρόμοι ήταν γεμάτοι κόσμο και είχες το τζάμι σου κατεβασμένο. Ήταν χειμώνας. Πέρυσι».

Έμεινε άναυδος. Ειδικά επειδή το μόνο βράδυ που θυμόταν πως βρέθηκε στην Γκρουνερλέκα πέρυσι τον χειμώνα ήταν εκείνο το σαββατόβραδο που είχε στείλει την Έλεν Γέλτεν στον άλλο κόσμο.

«Θυμάμαι πρόσωπα» του εξήγησε η Μπέτε μ' ένα θριαμβευτικό χαμόγελο όταν είδε την αντίδρασή του. «Φταίει η ατρακτοειδής έλικα. Είναι το τμήμα του εγκεφάλου μας όπου αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά ενός προσώπου. Σ' εμένα είναι υπερανεπτυγμένο. Θα μπορούσα να βγάλω λεφτά σε πανηγύρια».

«Μάλιστα. Τι άλλο θυμάσαι από τότε;»

«Ότι μιλούσες με κάποιον».

Ανασκηώθηκε στους αγκώνες του, έσκυψε από πάνω της και της χάιδευε το λαρύγγι με τον αντίχειρα. Ένωθε τον σφυγμό της· γρήγορος και δυνατός σαν τρομαγμένου λαγού. Ή μήπως ήταν ο δικός του σφυγμός;

«Θα θυμάσαι, φαντάζομαι, και το πρόσωπο του άλλου, ή μήπως όχι;» τη ρώτησε, ενώ το μυαλό του δούλευε ήδη σε φρενήρη ρυθμό. Ήξερε κανείς ότι η Μπέτε ήταν εκεί απόψε; Είχε κρατήσει το στόμα της κλειστό σχετικά με τη σχέση τους, όπως της είχε ζητήσει; Είχε αρκετές μαύρες σακούλες σκουπιδιών κάτω από τον νεροχύτη του;

Εκείνη τον κοίταξε με ένα απορημένο χαμόγελο. «Τι εννοείς;»

«Το άλλο πρόσωπο. Θα το αναγνώριζες αν το έβλεπες σε φωτογραφία;»

Τον κοίταξε για λίγο σκεφτική. Τον φίλησε μουδιασμένα.

«Λοιπόν;» επέμεινε φέρνοντας και το άλλο χέρι του κάτω από το πάπλωμα.

«Μμ... όχι. Είχε γυρισμένη την πλάτη του».

«Μπορείς να θυμηθείς τι φορούσε; Αν χρειαζόταν να τον αναγνωρίσεις, ας πούμε;»

Η απάντησή της ήταν αρνητική. «Η ατρακτοειδής έλικα κατ'άγραφει μόνο πρόσωπα. Ο υπόλοιπος εγκεφάλός μου είναι απόλυτα φυσιολογικός».

«Όμως θυμάσαι το χρώμα του αυτοκινήτου;»

Γέλασε τότε και κόλλησε χαδιάρικα πάνω του. «Αυτό σημαίνει ότι μου άρεσε αυτό που είδα, έτσι δεν είναι;»

Τράβηξε με τρόπο το χέρι του από τον λαιμό της.

Δύο βράδια αργότερα την άφησε να δει ολόκληρο το έργο. Και δεν της άρεσε αυτό που την ανάγκασε να δει. Ή να ακούσει. Ή να νιώσει.

Τώρα, οι πρώτες νότες του «When The Doves Cry» ξεχύθηκαν από τα ηχεία.

Η Μπέτε χαμήλωσε την ένταση.

«Τι θέλεις;» τον ρώτησε και κάθισε σε μία από τις δύο πολυθρόνες.

«Αυτό που σου είπα. Να σου ζητήσω συγγνώμη».

«Το έκανες. Ας το κλείσουμε εδώ, λοιπόν». Προσποιήθηκε ένα χασμουρητό. «Ήμουν έτοιμη να πάω για ύπνο. Τομ».

Ένωσε τον θυμό να φουντώνει μέσα του. Όχι την κόκκινη καταιχιά που παραμόρφωνε και θόλωνε τα πάντα, εκείνη τη διάπυρη ακτινοβολία που του έφερνε ενέργεια και διαύγεια πνεύματος. «Εντάξει, ας μπούμε στην ουσία. Πού είναι ο Χάρι Χόλε;»

Η Μπέτε γέλασε. Από τα ηχεία, ο Πρινς έβγαλε ένα ψιλό ουρλιαχτό.

Ο Τομ έκλεισε τα μάτια και ένιωσε να γίνεται όλο και πιο δυνατός από την οργή που κυλούσε στις φλέβες του. «Ο Χάρι σου τηλεφώνησε το βράδυ που εξαφανίστηκε. Σου έστειλε e-mail. Είσαι ο σύνδεσμός του, το μόνο άτομο που μπορεί να εμπιστευτεί αυτή τη στιγμή. Πού βρίσκεται;»

«Τομ, είμαι πτώμα στην κούραση». Σηκώθηκε από την πολυθρόνα της. «Αν έχεις κι άλλες ερωτήσεις, δεν είμαι σε θέση να σου απαντήσω. Προτείνω να τα δούμε αύριο όλα αυτά».

Ο Τομ Βόλερ δεν σάλεψε από τη θέση του. «Είχα μια ενδιαφέρουσα κουβεντούλα με έναν αστυνομικό υπηρεσίας στην Μπούτσεν σήμερα. Ο Χάρι ήταν εκεί χτες βράδυ, ακριβώς κάτω από τη μύτη μας, ενώ τον έψαχνε η μισή αστυνομική δύναμη της πόλης. Το ήξερες ότι τα έχει κάνει πλακάκια με τον Ράσκολ;»

«Δεν έχω ιδέα γι' αυτά που μου λες ή τι σχέση μπορεί να έχουν με την υπόθεση».

«Ούτε κι εγώ, αλλά θα σου πρότεινα να ξανακαθίσεις, Μπέτε. Και ν' ακούσεις μια ιστοριούλα που πιστεύω ότι θα σε κάνει ν' αλλάξεις γνώμη για τον Χάρι και τους φίλους του».

«Η απάντησή μου είναι αρνητική, Τομ. Έξω».

«Ούτε αν η ιστορία αφορά τον πατέρα σου;»

Πρόσεξε το ανεπαίσθητο σφίξιμο στα χείλη της και κατάλαβε ότι είχε χτυπήσει διάνα.

«Έχω πηγές που είναι -πώς να το πω;- απρόσιτες για τον συνηθισμένο αστυνομικό. Αυτό σημαίνει ότι ξέρω τι συνέβη στον πατέρα σου όταν τον πυροβόλησαν τότε στο Ρίεν. Και ξέρω και ποιος τον πυροβόλησε».

Η Μπέτε απέμεινε να τον κοιτάζει με το στόμα ανοιχτό.

Ο Βόλερ γέλασε. «Δεν το περίμενες αυτό, ε;»

«Λες ψέματα».

«Τον πατέρα σου τον πυροβόλησαν με ούζι. Έξι σφαίρες στο στήθος. Σύμφωνα με την αναφορά, μπήκε στην τράπεζα για να διαπραγματευτεί με τους ληστές, παρόλο που ήταν μόνος, άοπλος και δεν είχε τίποτα να ανταλλάξει. Το μόνο που θα μπορούσε να πετύχει ήταν να τους εκνευρίσει και να τους κάνει πιο επιθετικούς. Τεράστια γκάφα. Ακατανόητη. Ειδικά για τον πατέρα σου, που ήταν θρυλικός για τον επαγγελματισμό του. Για την ακρίβεια, είχε μαζί του και έναν συνάδελφο, έναν πολλά υποσχόμενο νεαρό αστυνομικό, ένα ανερχόμενο αστέρι

στην Υπηρεσία. Όμως ο νεαρός δεν είχε ζήσει ποτέ πριν μια ζωντανή ληστεία τράπεζας και σίγουρα όχι μια ένοπλη ληστεία με αποφασισμένους οπλοφόρους.

«Ο νεαρός αστυνομικός επιδίωκε να δημιουργήσει σχέσεις με τους μεγαλύτερους συναδέλφους του, γι' αυτό και εκείνη τη μέρα έχει αναλάβει να πάει τον πατέρα σου στο σπίτι του μετά τη δουλειά. Έτσι, ο πατέρας σου έφτασε στο Ρίεν με ένα όχημα για το οποίο η αναφορά παραλείπει να επισημάνει ότι δεν ήταν το δικό του αυτοκίνητο. Γιατί το δικό του βρισκόταν στο γκαράζ του σπιτιού σας, όπως και εσύ και η μητέρα σου ήσασταν στο σπίτι. Μπέτε, όταν μάθατε τα νέα, έτσι δεν είναι;»

Είδε τις φλέβες του λαιμού της να φουσκώνουν, γαλάζιες και χοντρές σαν κορδόνια.

«Άντε στο διάβολο, Τομ».

«Έλα, κάθισε εδώ ν' ακούσεις το παραμυθάκι του μπαμπά» είπε χτυπώντας απαλά το μαξιλάρι του καναπέ δίπλα του. «Γιατί θα μιλάω πολύ σιγά και ειλικρινά πιστεύω ότι πρέπει να τ' ακούσεις».

Η Μπέτε έκανε απρόθυμα ένα βήμα μπροστά, αλλά δεν πλησίασε άλλο.

«Εντάξει» είπε ο Τόμ. «Εκείνη τη μέρα του... Τι μήνας ήταν. Μπέτε;»

«Ιούνιος» απάντησε ξέπνοα εκείνη.

«Ιούνιος, ναι. Άκουσαν την εντολή από τον ασύρματο, η τράπεζα ήταν κοντά, πήγαν εκεί και πήραν θέσεις απέξω, οπλισμένοι. Ο νεαρός αστυνομικός και ο έμπειρος επιθεωρητής. Ενέργησαν σύμφωνα με τους κανόνες, περίμεναν είτε να έρθουν οι ενισχύσεις είτε να βγουν οι ληστές από την τράπεζα. Μέχρι που ένας απ' αυτούς εμφανίστηκε στην πόρτα με το όπλο του κολημένο στο κεφάλι μιας υπαλλήλου. Φώναζε το όνομα του πατέρα σου. Τους είχε δει στημένους απέξω και είχε αναγνωρίσει τον επιθεωρητή Λεν. Του φώναζε ότι δεν θα πειράξει τη γυναίκα, αλλά χρειαζόταν έναν όμηρο. Αν ο Λεν δεχόταν να πάρει τη θέση της, αυτοί δεν είχαν πρόβλημα. Όμως, έπρεπε να πετάξει

το όπλο του και να μπει στην τράπεζα για να γίνει η ανταλλαγή. Και τι έκανε ο πατέρας σου τότε; Σκέφτηκε. Έπρεπε να σκεφτεί γρήγορα. Η γυναίκα ήταν σε κατάσταση σοκ. Κάποιος μπορεί να πεθάνει από σοκ. Σκέφτηκε τη δική του γυναίκα, τη μητέρα σου. Ήταν Ιούνιος. Παρασκευή, κόντευε Σαββατοκύριακο. Ο ήλιος... είχε ήλιο εκείνη τη μέρα;»

Η Μπέτε κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Σκέφτηκε τη ζέστη που έκανε μέσα στην τράπεζα. Την ένταση. Την απελπισία. Και πήρε την απόφασή του. Τι αποφάσισε; Τι αποφάσισε ο πατέρας σου, Μπέτε;»

«Μπήκε στην τράπεζα». Η ψιθυριστή φωνή της ήταν βαριά από συγχίνηση.

«Μπήκε στην τράπεζα». Ο Βόλερ χαμήλωσε κι άλλο τη φωνή του. «Ο επιθεωρητής Λεν βρισκόταν τώρα μέσα στην τράπεζα και ο νεαρός αστυνομικός περίμενε. Περίμενε ενισχύσεις. Περίμενε να βγει έξω η υπάλληλος. Περίμενε κάποιον να του πει τι να κάνει ή ότι όλο αυτό ήταν όνειρο ή άσκηση ετοιμότητας και ότι ήταν ελεύθερος να πάει στο σπίτι του γιατί ήταν Παρασκευή απόγευμα και ο ήλιος έλαμπε. Αντίθετα, άκουσε...» Ο Βόλερ μιμήθηκε το κροτάλισμα του πολυβόλου χτυπώντας τη γλώσσα του στον ουρανίσκο. «Ο πατέρας σου έπεσε πάνω στην πόρτα, η πόρτα άνοιξε από το βάρος του, κι αυτός σωριάστηκε χάρμω, μισός μέσα, μισός έξω. Με έξι σφαίρες στο στήθος».

Η Μπέτε σωριάστηκε στην πολυθρόνα.

«Ο νεαρός αστυνομικός είδε τον επιθεωρητή πεσμένο κάτω και ήταν πια σίγουρος ότι δεν επρόκειτο για άσκηση ετοιμότητας. Ούτε όνειρο ήταν. Είχαν στ' αλήθεια αυτόματα όπλα εκεί μέσα και πυροβολούσαν εν ψυχρώ αστυνομικούς. Τρόμαξε όσο δεν είχε τρομάξει ποτέ στη ζωή του, ούτε πριν ούτε μετά. Είχε διαβάσει για όλα αυτά στη σχολή, είχε πολύ καλό βαθμό στην ψυχολογία, αλλά κάτι έσπασε μέσα του. Τον κυρίεψε ο πανικός που τόσο καλά περιέγραφε στις εξετάσεις. Μπήκε στο αμάξι και έφυγε. Οδήγησε χωρίς να σταματήσει πουθενά μέχρι που έφτασε στο σπίτι του και η νεαρή γυναίκα του βγήκε να τον

υποδεχτεί και ήταν θυμωμένη που άργησε για το φαγητό. Αυτός δέχτηκε την κατσάδα αδιαμαρτύρητα, σαν μαθητής του δημοτικού, της έδωσε τον λόγο του πως δεν θα ξανασυμβεί και κάθισαν στο τραπέζι. Όταν τελείωσαν το φαγητό τους, είδαν τηλεόραση. Στις ειδήσεις ένας ρεπόρτερ ανακοίνωσε ότι σκοτώθηκε ένας αστυνομικός κατά τη διάρκεια ληστείας σε τράπεζα. Ο πατέρας σου ήταν και επισήμως νεκρός».

Η Μπέτε έκρυψε το πρόσωπό της μέσα στα χέρια της. Είχαν ξαναζωντανέψει όλα. Ολόκληρη εκείνη η μέρα. Είχε κοιτάξει με απορία τον ολοστρόγγυλο ήλιο σε έναν ακατανόητα γαλάζιο ουρανό. Είχε σκεφτεί κι αυτή πως ήταν μόνο ένα όνειρο όλα αυτά.

«Όμως, ποιοι μπορεί να ήταν οι δύο ληστές; Ποιος ξέρει το όνομα του πατέρα σου, ποιος ξέρει καλά το τραπεζικό σύστημα, ποιος ξέρει ότι από τους δύο αστυνομικούς που ήταν στημένοι απέξω, μόνο ο επιθεωρητής Λεν αποτελούσε απειλή; Ποιος ήξερε να κάνει τόσο ψυχρούς στρατηγικούς υπολογισμούς, ώστε να βάλει τον πατέρα σου σε δίλημμα μαντεύοντας ποια θα ήταν η επιλογή του; Όστε να τον βγάλει από τη μέση και να εξουδετερώσει και τον έντρομο νεαρό αστυνομικό; Ποιος ήταν αυτός, Μπέτε;»

Δάκρυα κυλούσαν ανάμεσα στα δάχτυλά της. «Ο Ρασ...» φέλλισε ρουφώντας τη μύτη της.

«Δεν άκουσα, Μπέτε».

«Ο Ράσκολ».

«Ο Ράσκολ, ναι. Και μόνο αυτός. Ο συνεργάτης του εξοργίστηκε. Ήταν ληστές, είπε, δεν ήταν δολοφόνοι. Και έκανε την ανοησία να απειλήσει ότι θα πήγαινε να παραδοθεί και θα έδινε και τον Ράσκολ. Ευτυχώς για εκείνον κατάφερε να φύγει από τη Νορβηγία προτού τον πιάσει ο Ράσκολ στα χέρια του».

Η Μπέτε έκλαιγε βουβά. Ο Βόλερ περίμενε.

«Ξέρεις ποιο είναι το πιο περίεργο σ' όλα αυτά; Ότι άφησες να σε ξεγελάσει ο δολοφόνος του πατέρα σου. Ακριβώς όπως και τον πατέρα σου».

Εκείνη στράφηκε και τον κοίταξε. «Τι... τι εννοείς;»

Ο Βόλερ ανασήκωσε τους ώμους. «Ζητάς από τον Ράσκολ να σου υποδείξει τον δολοφόνο. Εκείνος κυνηγά κάποιον που έχει απειλήσει ότι θα καταθέσει εναντίον του σε δίκη. Άρα, τι κάνει; Φυσικά, σου υποδεικνύει αυτόν».

«Τον Λεβ Γκρέτε;» Η Μπέτε σκούπισε τα μάτια της.

«Γιατί όχι; Έτσι θα τον βοηθούσες να τον ανακαλύψει. Διάβασα ότι βρήκατε τον Γκρέτε κρεμασμένο από μια θηλιά. Ότι είχε αυτοκτονήσει. Εγώ δεν θα στοιχημάτιζα. Ούτε θα με εξέπληττε αν μάθαινα ότι κάποιος έφτασε εκεί πριν από σας».

Η Μπέτε έβηξε για να καθαρίσει το λαιμό της. «Ξεχνάς μερικές λεπτομέρειες. Πρώτον, βρήκαμε ένα χειρόγραφο σημείωμα. Ο Λεβ δεν έχει αφήσει πολλά γραπτά, αλλά ζήτησα από τον αδερφό του να μας φέρει μερικά παλιά σχολικά του τετράδια από τη σοφίτα στην Ντισενγκρέντα. Τα πήγα στον Τζιν Χιου, τον ειδικό γραφολόγο της Σήμανσης, και επιβεβαίωσε ότι το σημείωμα έχει γραφτεί από τον Λεβ. Δεύτερον, ο Ράσκολ είναι ήδη στη φυλακή. Με δική του θέληση. Αυτό δεν κολλάει με την πρόθεσή του να φτάσει ως τον φόνο προκειμένου να αποφύγει την τιμωρία».

Ο Βόλερ κούνησε το κεφάλι. «Είσαι έξυπνο κορίτσι, αλλά όπως και ο πατέρας σου, δεν έχεις την ικανότητα να διεισδύεις στην ψυχολογία του άλλου. Δεν αντιλαμβάνεσαι πώς λειτουργεί ένα εγκληματικό μυαλό. Ο Ράσκολ δεν είναι στη φυλακή. Είναι περαστικός από την Μπούτσεν. Μια καταδίκη για φόνο θα το άλλαζε αυτό ριζικά. Στο μεταξύ, εσύ τον προστατεύεις. Κι αυτόν και τον φίλο του, τον Χάρι Χόλε».

Ο Βόλερ έσκυψε μπροστά και την έπιασε από το μπράτσο. «Συγγνώμη αν ήταν οδυνηρό για σένα, Μπέτε, αλλά τώρα ξέρεις. Ο πατέρας σου δεν έκανε καμιά γκάφα. Και ο Χάρι συνεργάζεται με τον άνθρωπο που τον σκότωσε. Λοιπόν, τι λες; Θα ψάξουμε μαζί τον Χάρι;»

Η Μπέτε έκλεισε σφιχτά τα μάτια της διώχνοντας τα τελευταία δάκρυα. Έστερα τα άνοιξε. Είδε τον Βόλερ να της δίνει ένα χαρτομάντιλο. Το πήρε.

«Τομ» είπε. «Πρέπει να σου εξηγήσω κάτι».

«Δεν είναι ανάγκη». Ο Βόλερ τής χαίδεψε το χέρι. «Καταλαβαίνω. Δυσκολεύεσαι να αποφασίσεις σε ποιον οφείλεις να είσαι πιστή. Σκέψου τι θα έκανε ο πατέρας σου στη θέση σου. Επαγγελματισμό το λένε».

Εκείνη τον παρατήρησε για λίγο. Ύστερα κούνησε αργά το κεφάλι. Πήρε μια αργή, βαθιά ανάσα. Την ίδια στιγμή χτύπησε το τηλέφωνο.

«Δεν θα το σηκώσεις;» ρώτησε ο Βόλερ μετά το τρίτο κουδούνισμα.

«Η μητέρα μου είναι» αποκρίθηκε η Μπέτε. «Θα την πάρω σε μισό λεπτό».

«Μισό λεπτό;»

«Τόσο θα μου πάρει να σου πω ότι, ακόμα κι αν ήξερα πού βρίσκεται ο Χάρι Χόλε, θα ήσουν ο τελευταίος στον οποίο θα το έλεγα». Του έδωσε πίσω το χαρτομάντιλό του. «Και να φορέσεις τα παπούτσια σου και να φύγεις».

Ο Τομ Βόλερ ένωσε την οργή να τινάζεται σαν θερμοπίδακας μέσα από τη ραχοκοκαλιά του ως πάνω στον λαιμό. Απόλαυσε για μια στιγμή τη μοναδική αυτή αίσθηση πριν αρπάξει την Μπέτε με το ένα χέρι και την καθηλώσει στην πολυθρόνα πέφτοντας πάνω της. Εκείνη βόγκηξε και του αντιστάθηκε, αλλά ο Τομ ήξερε ότι είχε νιώσει τη στύση του και ότι τα χείλη της, που τόσο πεισματικά κρατούσε κλεισμένα, σύντομα θα άνοιγαν.

Μετά το έκτο κουδούνισμα, ο Χάρι κατέβασε το ακουστικό και βγήκε από τον τηλεφωνικό θάλαμο για να περάσει το κορίτσι που περίμενε πίσω του. Γύρισε την πλάτη του στην οδό Χέλμπερ και στον άνεμο, άναψε τσιγάρο και φύσηξε τον καπνό προς την πλευρά του υπαίθριου πάρκινγκ. Ήταν στ' αλήθεια αστείο. Βρισκόταν μόλις δύο βήματα από τα Εργαστήρια του Εγκληματολογικού της Σήμανσης προς μια κατεύθυνση, από το Αρχηγείο της Αστυνομίας προς μια άλλη και από τα τρία τρο-

χόσπιτα προς μια τρίτη. Φορώντας το κοστούμι ενός Τσιγγάνου. Ένας καταζητούμενος. Ήταν να πεθαίνεις από τα γέλια.

Τα δόντια του χτυπούσαν από το κρύο. Μισοστράφηκε βλέποντας ένα περιπολικό να κατεβαίνει τη γεμάτη αυτοκίνητα, αλλά έρημη από ανθρώπους κεντρική οδική αρτηρία. Δεν μπορούσε να κλείσει μάτι. Δεν άντεχε να μένει άπραγος και ο χρόνος να κυλά. Έλιωσε το τσιγάρο του πατώντας το κάτω και ετοιμάστηκε να φύγει όταν είδε ότι ο τηλεφωνικός θάλαμος ήταν και πάλι ελεύθερος. Κοίταξε το ρολόι του. Σχεδόν μεσάνυχτα. Περίεργο που δεν ήταν στο σπίτι της τέτοια ώρα. Μήπως κοιμόταν ήδη και δεν είχε προλάβει να απαντήσει στο τηλέφωνο; Σχημάτισε ξανά τον αριθμό. Του απάντησε με την πρώτη: «Μπέτε».

«Ο Χάρι είμαι. Σε ξύπνησα;»

«Εε... ναι».

«Συγγνώμη. Να σε ξαναπάρω αύριο;»

«Όχι. μια χαρά είναι τώρα».

«Μόνη σου είσαι;»

Σιωπή. «Γιατί ρωτάς;»

«Ακούγεται κάπως... ξέχνα το. Βρήκες τίποτα;»

Την άκουσε να ξεροκαταπίνει, σαν να προσπαθούσε να ξελαχανιάσει.

«Ο Βέμπερ έλεγξε τα δακτυλικά αποτυπώματα στο ποτήρι. Τα περισσότερα είναι δικά σου. Η ανάλυση του ιζήματος θα ολοκληρωθεί σε μια δυο μέρες».

«Σπουδαία».

«Όσο για το λάπτοπ στην αποθήκη σου, αποδείχτηκε ότι έχει φορτωθεί σε αυτό ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα που σου δίνει τη δυνατότητα να ορίσεις ημερομηνία και ώρα που θέλεις να σταλεί ένα ηλεκτρονικό μήνυμα. Η τελευταία μεταβολή στη λίστα των e-mail σου έγινε τη μέρα που πέθανε η Άννα Μπέτσεν».

Ο Χάρι δεν ένωθε πια τον παγερό άνεμο.

«Επομένως, τα μηνύματα που έλαβες ήταν ήδη έτοιμα και σε αναμονή όταν εγκαταστάθηκε το λάπτοπ» συνέχισε η Μπέ-

τε. «Έτσι εξηγείται πώς ο Πακιστανός γείτονάς σου το είχε δει στην αποθηκούλα σου πριν από αρκετό διάστημα».

«Εννοείς ότι όλον αυτό τον καιρό βρισκόταν εκεί κάτω και λειτουργούσε από μόνο του;»

«Συνδεδεμένο με την πρίζα και με το κινητό σου τα κατάφερνε μια χαρά».

«Να πάρει!» Ο Χάρι χτύπησε το μέτωπό του. «Αυτό σημαίνει ότι το άτομο που προγραμματίισε το λάπτοπ είχε προεξοφλήσει τη σειρά εξέλιξης των γεγονότων. Όλη η αναθεματισμένη ιστορία ήταν μια στημένη παράσταση κι εμείς ήμασταν οι μαριονέτες».

«Έτσι φαίνεται». Παύση. «Χάρι;»

«Σ' ακούω. Απλώς προσπαθώ να το χωνέψω. Τέλος πάντων, το αφήνω στην άκρη προς το παρόν, είναι πάρα πολύ για να κατεβεί με τη μία. Τι έγινε με το όνομα της επιχείρησης που σου έδωσα;»

«Α, ναι, η επιχείρηση. Τι σε κάνει να πιστεύεις ότι έκανα κάτι γι' αυτό;»

«Τίποτα. Μέχρι τώρα, που μόλις μου είπες ότι έκανες».

«Δεν είπα τίποτα».

«Όχι, αλλά ο τρόπος που το είπες άφηνε περιθώρια για ελπίδες».

«Α, μπα;»

«Κάτι έχεις βρει, έτσι δεν είναι;»

«Κάτι έχω βρει».

«Έλα!»

«Τηλεφώνησα στα γραφεία των λογιστών που χρησιμοποιεί το κλειδαράδικο και ζήτησα από μια κυρία να μου στείλει τους αριθμούς μητρώου κοινωνικής ασφάλισης των υπαλλήλων της επιχείρησης. Τέσσερις υπάλληλοι μόνιμης απασχόλησης και δύο μερικής. Έτρεξα τα νούμερα στους καταλόγους του Ποινικού Μητρώου και της Κοινωνικής Ασφάλειας. Οι πέντε είναι άψογοι. Ο ένας όμως...»

«Ναι;»

«Δεν τα χωρούσε όλα η οθόνη σε μία σελίδα. Κυρίως ναρκωτικά. Έχει κατηγορηθεί για διακίνηση ηρωίνης και μορφίνης, αλλά έχει καταδικαστεί μόνο για κατοχή μικρής ποσότητας χασίς. Έχει κάνει επίσης φυλακή για διάρρηξη και καταπάτηση ιδιοκτησίας, καθώς και για δύο επιθέσεις με σκοπό τη ληστεία».

«Άσκηση βίας;»

«Στη μία από τις δύο επιθέσεις έφερε όπλο. Δεν πυροβόλησε, αλλά ήταν γεμάτο».

«Τέλεια. Είναι ο άνθρωπός μας. Μπέτε, είσαι ένας άγγελος. Το όνομά του;»

«Αλφ Γκούνερουντ. Ετών τριάντα, άγαμος. Οδός Θορ Όλσεν 9. Μάλλον ζει μόνος του».

«Επαναλαμβάνεις όνομα και διεύθυνση;»

Η Μπέτε τα επανέλαβε.

«Μμ. Απίστευτο πώς αυτός ο τύπος βρήκε δουλειά σε κλειδαράδικο με τέτοιο ποινικό μητρώο».

«Ιδιοκτήτης της επιχείρησης φέρεται ο Μπίργκερ Γκούνερουντ».

«Μάλιστα. Κατάλαβα. Είσαι σίγουρη ότι είσαι καλά;»

Σιωπή.

«Μπέτε;»

«Όλα καλά. Χάρι. Τι σκέφτεσαι να κάνεις;»

«Μια επίσκεψη στο διαμέρισμά του. Να δω μήπως βρω τίποτα ενδιαφέρον εκεί. Αν βρω, θα σου τηλεφωνήσω από το διαμέρισμα για να στείλεις ένα περιπολικό και να γίνει κατάσχεση των στοιχείων σύμφωνα με τους κανονισμούς».

«Πότε λες να πας;»

«Γιατί;»

Ξανά σιωπή.

«Για να ξέρω, να είμαι εδώ όταν τηλεφωνήσεις».

«Αύριο στις έντεκα. Ελπίζω ότι θα είναι στη δουλειά του εκείνη την ώρα».

Όταν ο Χάρι έκλεισε το τηλέφωνο, στάθηκε για λίγο κοιτώντας τον συννεφιασμένο νυχτερινό ουρανό που κάλυπτε την πό-

λη σαν μαυροκίτρινος θόλος. Είχε ακούσει τη μουσική στο βάθος. Ίσα που ακουγόταν, αλλά έφτανε και περίσσευε. Ήταν το «Purple Rain» του Πρινς.

Έχωσε ένα κέρμα στη συσκευή και κάλεσε το 1881.

«Θα ήθελα τον αριθμό τηλεφώνου του Αλφ Γκούνεροντ, οδός...»

Το ταξί γλίστρησε αθόρυβα σαν μαύρο ψάρι μέσα στη νύχτα. πέ-
ρασε το φανάρι και κύλησε κάτω από τα φώτα του δρόμου και την
πινακίδα που έδειχνε την κατεύθυνση προς το κέντρο της πόλης.

«Δεν γίνεται να συνεχίσουμε να συναντιόμαστε έτσι» είπε ο
Έισταϊν. Κοίταξε μέσα από τον καθρέφτη τον Χάρι, που άλλα-
ζε τα ρούχα του με τη μαύρη φόρμα που του είχε φέρει από το
σπίτι του.

«Έφερες τον λοστό;» ρώτησε ο Χάρι.

«Είναι στο πορτμπαγκάζ. Κι αν ο λεβέντης είναι στο σπίτι;»

«Αυτοί που είναι στο σπίτι τους συνήθως απαντούν στο τη-
λέφωνο».

«Κι άμα γυρίσει ενώ θα είσαι ακόμη στο διαμέρισμα;»

«Θα κάνεις ό,τι σου είπα: δύο κοφτά χορναρίσματα».

«Εντάξει, εντάξει, αλλά δεν ξέρω πώς είναι στη φάτσα ο τύ-
πος».

«Τριαντάρης, σου είπα. Αν δεις κανέναν τέτοιο να μπαίνει
στο νούμερο εννιά, πατάς την κόρνα».

Ο Έισταϊν πάραυτα δίπλα στην πινακίδα που απαγόρευε το
παρκάρισμα στον βρόμικο, πολυσύχναστο, στριφτό σαν άντερο
δρόμο, ο οποίος, στη σελίδα διακόσια εξήντα πέντε ενός σκονι-
σμένου τόμου με τίτλο *Οι Πατέρες της Πόλης IV*, στην κοντινή
δημοτική βιβλιοθήκη, αναφερόταν ως «η εντελώς αδιάφορη,
άσχημη οδός που φέρει το όνομα του Θορ Όλσεν». Όμως εκεί-
νη τη νύχτα ήταν για τον Χάρι ο ιδανικός δρόμος. Ο θόρυβος,
τα περαστικά αυτοκίνητα και το σκοτάδι πρόσφεραν κάλυψη
και στον ίδιο και στο ταξί που περιέμενε.

Έκρυψε τον λοστό μέσα στο μανίκι του δερμάτινου μπουφάν του και διέσχισε γρήγορα τον δρόμο. Προς μεγάλη του ανακούφιση, υπήρχαν καμιά εικοσαριά κουδούνια στην είσοδο του αριθμού εννιά, γεγονός που του πρόσφερε πολλές εναλλακτικές, αν η μπλόφα του δεν λειτουργούσε με την πρώτη. Το όνομα Αλφ Γκούνερουντ ήταν το δεύτερο από πάνω στα δεξιά. Ο Χάρι έκανε λίγο πίσω και κοίταξε τη δεξιά πλευρά του κτιρίου. Τα παράθυρα στον τέταρτο ήταν σκοτεινά. Χτύπησε το κουδούνι που αντιστοιχούσε στο ισόγειο. Του απάντησε μια νυσταγμένη γυναικεία φωνή.

«Γεια σας, πηγαίνω πάνω, στον Αλφ, αλλά έχουν τόσο δυσανά τα μουσική, που δεν ακούνε το κουδούνι. Στον Αλφ Γκούνερουντ, τον κλειδαρά, που μένει στον τέταρτο. Μπορείτε να μου ανοίξετε, παρακαλώ;»

«Είναι περασμένα μεσάνυχτα».

«Χίλια συγγνώμη. Θα βάλω τον Αλφ να χαμηλώσει οπωσδήποτε τη μουσική».

Ο Χάρι περίμενε. Η πόρτα της εισόδου άνοιξε με έναν βόμβο.

Ανέβηκε τα σκαλιά τρία τρία. Στον τέταρτο όροφο σταμάτησε και έστησε αυτί, αλλά άκουγε μόνο την καρδιά του να βροντοχτυπά. Είχε να διαλέξει ανάμεσα σε δύο πόρτες. Στη μια ήταν κολλημένο με κόλλα ένα γκριζο χαρτόνι που έγραφε ANTERSEN. Στην άλλη τίποτα.

Αυτό ήταν το πιο κρίσιμο μέρος του σχεδίου. Μια απλή κλειδαριά θα μπορούσε να την παραβιάσει χωρίς να ξυπνήσει όλη την πολυκατοικία, αλλά αν ο Αλφ είχε χρησιμοποιήσει κανένα από τα συστήματα ασφαλείας της Låsesmeden AS, ο Χάρι θα είχε μεγάλο πρόβλημα. Έψαξε την πόρτα από πάνω μέχρι κάτω. Ούτε αυτοκόλλητα εταιρείας σεκιούριτι ούτε πινακάκι ενεργοποίησης συναγερμού. Ούτε βαριά αντικλεπτική κλειδαριά ασφαλείας, με διπλούς κυλίνδρους και διπλές περόνες. Μια απλή παλιά κλειδαριά Yale με γλωσσίδι. Αστεία υπόθεση.

Ο Χάρι ανασήκωσε το μανίκι του μπουφάν του και έπιασε τον λοστό καθώς έπεφτε από μέσα. Δίστασε μια στιγμή πριν χώ-

σει την άκρη του στη χαραμάδα, ακριβώς κάτω από την κλειδαριά. Παραήταν εύκολο. Όμως, δεν είχε χρόνο για σκέψεις ούτε άλλη επιλογή. Δεν άνοιξε την πόρτα σπάζοντας την κλειδαριά, αλλά την έσπρωξε προς τους μεντεσέδες τόσο ώστε να μπορέσει να χώσει την πιστωτική κάρτα του Έισταϊν ανάμεσα στο πλαίσιο και στο γλωσσίδι. Έπειτα άσκησε πίεση σπρώχνοντας λίγο με τη μύτη της μπότας του στην κάτω γωνία. Η πόρτα έτριξε στους μεντεσέδες της όταν πίεσε λίγο ακόμα τον λοστό πιέζοντας ταυτόχρονα την πιστωτική κάρτα προς τα μέσα. Αυτό ήταν. Μπήκε στο εσωτερικό και έκλεισε την πόρτα πίσω του. Η όλη προσπάθεια του πήρε μόλις οχτώ δευτερόλεπτα.

Βουητό ψυγείου και γέλιο-κονσέρβα από την τηλεόραση του διπλανού διαμερίσματος. Ο Χάρι προσπάθησε να αναπνέει αργά και σταθερά καθώς αφουγκραζόταν στο απόλυτο σκοτάδι. Άκουγε τον θόρυβο της κυκλοφορίας από τον δρόμο και ένιωσε ένα κρύο ρεύμα αέρα, που μάλλον σήμαινε ότι τα παράθυρα του σπιτιού ήταν παλιά και έμπαζαν. Το πιο σημαντικό: κανένας ήχος ή θόρυβος που να έδειχνε πως κάποιος βρισκόταν στο διαμέρισμα.

Βρήκε τον διακόπτη του ηλεκτρικού. Το χολ σίγουρα είχε ανάγκη από βάψιμο, το καθιστικό χρειαζόταν σοβάτισμα από την αρχή. Η κουζίνα θα έπρεπε να χαρακτηριστεί μολυσμένη ζώνη. Η επίπλωση του διαμερίσματος εξηγούσε και τα ανύπαρκτα μέτρα προστασίας του, για την ακρίβεια, η πλήρης έλλειψη επίπλων. Ο Αλφ Γκούνεροντ δεν είχε τίποτα, ούτε καν ένα στερεοφωνικό. Έτσι, ο Χάρι δεν θα μπορούσε να του ζητήσει να χαμηλώσει την ένταση. Τα μόνα ίχνη ανθρώπινης παρουσίας εκεί μέσα ήταν δύο πτυσσόμενες καρέκλες, ένα πράσινο τραπεζάκι, ρούχα πεταμένα παντού και ένα κρεβάτι με ένα πουπουλένιο πάπλωμα χωρίς κάλυμμα.

Ο Χάρι φόρεσε τα πλαστικά γάντια κουζίνας που του είχε φέρει ο Έισταϊν, πήρε μία από τις καρέκλες και τη μετέφερε στο χολ. Την έστησε μπροστά από τα εντοιχισμένα ντουλάπια που έφταναν ως πάνω στο ταβάνι. άδειασε το μυαλό του από

προσχηματισμένες ιδέες και πάτησε προσεκτικά με το ένα πόδι πάνω στο μπράτσο της καρέκλας. Εκείνη τη στιγμή ακριβώς χτύπησε το τηλέφωνο. Ο Χάρι έκανε ενστικτωδώς ένα βήμα στο πλάι, η καρέκλα δίπλωσε απότομα και αυτός σωριάστηκε στο πάτωμα.

Ο Τομ Βόλερ δεν είχε καλή αίσθηση της κατάστασης. Τα πράγματα δεν είχαν τη σαφή δομή που εκείνος επιδίωκε κάθε φορά. Επειδή η καριέρα του και όλες οι προοπτικές του για το μέλλον δεν ήταν μόνο στο χέρι του, αλλά και στα χέρια εκείνων με τους οποίους συμμαχούσε, ο ανθρώπινος παράγοντας ήταν μονίμως ένα ρίσκο που έπρεπε να συνυπολογίζει. Η άσχημη αίσθησή του πήγαζε από το γεγονός ότι δεν ήξερε αν θα μπορούσε να βασιστεί στην Μπέτε Λεν, στον Ρούνε Ίβαρσον ή –και εδώ ήταν το κρίσιμο σημείο– στον άνθρωπο που ήταν η πιο σημαντική του πηγή εισοδήματος: τον Φάντη.

Όταν μετά τη ληστεία στην Γκρενλαντσλέιρετ είχε φτάσει στ' αυτιά του ότι το δημοτικό συμβούλιο ασχούσε πιέσεις στον Αρχηγό της αστυνομίας να συλλάβει τον Εκτελεστή, ο Βόλερ είχε δώσει εντολή στον Φάντη να περάσει στην παρανομία. Είχαν συμφωνήσει για ένα μέρος που ο Φάντης ήξερε από παλιά. Η Πατάγια είχε τη μεγαλύτερη συλλογή από καταζητούμενους της Δύσης στο ανατολικό ημισφαίριο και βρισκόταν μόνο δύο ώρες με αυτοκίνητο νότια της Μπανγκόκ. Εκεί, σαν λευκός τουρίστας, ο Φάντης θα χανόταν κυριολεκτικά μέσα στα πλήθη. Εκείνος αποκαλούσε την Πατάγια «Σόδομα της Ασίας», γι' αυτό και ο Βόλερ είχε εκπλαγεί όταν εμφανίστηκε ξαφνικά πίσω στο Όσλο λέγοντας ότι δεν άντεχε άλλο εκεί κάτω.

Ο Βόλερ σταμάτησε στα φανάρια της Ούελαντς και έβγαλε αριστερό φλας. Κάτι παιζόταν εδώ. Δεν είχε καθόλου καλή αίσθηση της κατάστασης. Και την καινούργια ληστεία ο Φάντης την είχε κάνει χωρίς να το κανονίσει πρώτα μαζί του κι αυτό ήταν πολύ σοβαρή παρέκκλιση από τους κανόνες. Κάτι έπρεπε να γίνει.

Είχε μόλις τηλεφωνήσει στον Φάντη, αλλά δεν απαντούσε. Αυτό μπορεί και να μη σήμαινε τίποτα απολύτως. Μπορεί να σήμαινε, παραδείγματος χάρι, ότι βρισκόταν στο σαλέ του στο Τρίβαν και μελετούσε τις λεπτομέρειες για την ένοπλη ληστεία στο φορτηγάκι της χρηματοποστολής που είχαν συζητήσει, ή να έκανε έλεγχο του εξοπλισμού – ρούχα, όπλα, ασύρματος, οδικοί χάρτες. Ωστόσο, μπορεί και να σήμαινε ότι είχε ξανακυλήσει και ήταν απλώς πεσμένος κάπου σε μια γωνιά, με το κεφάλι κρεμασμένο στο στήθος και μια σύριγγα καρφωμένη στο μπράτσο του.

Ο Βόλερ κατέβηκε αργά με το αυτοκίνητό του το σκοτεινό, βρόμικο δρομάκι όπου έμενε ο Φάντης. Ένα ταξί ήταν σταματημένο απέναντι και περίμενε κάποιον. Κοίταξε τα παράθυρα του διαμερίσματος ψηλά. Περίεργο, υπήρχε φως αναμμένο. Έτσι και είχε ξαναρχίσει την πρέζα ο Φάντης, θα γινόταν κόλαση. Ήταν πολύ απλό να μπει στο διαμέρισμά του. Η κλειδαριά της εξώπορτας ήταν παιχνιδάκι. Κοίταξε το ρολόι του. Η επίσκεψη στην Μπέτε τον είχε διεγείρει. Θα αργούσε πολύ να νυστάξει απόψε. Αποφάσισε να κάνει μερικές βόλτες με το αμάξι και ένα δυο τηλεφωνήματα μήπως και του προέκυπτε κάτι ενδιαφέρον.

Δυνάμωσε το CD του Πρινς, πάτησε γκάζι και άρχισε να ανεβαίνει τη λεωφόρο Ούλεβολ.

Ο Χάρι κάθισε στην πτυσσόμενη καρέκλα, με τον γοφό του मुδιασμένο από το πέσιμο, με το κεφάλι μέσα στα χέρια του και χωρίς ούτε ένα τόσο δα στοιχείο ότι ο Αλφ Γκούνερουντ ήταν ο άνθρωπος που γύρευε. Σε δέκα λεπτά είχε ψάξει τα ελάχιστα πράγματα που υπήρχαν στο διαμέρισμα, τόσο ελάχιστα που του έμεινε η υποψία ότι ο τύπος πρέπει να ζούσε κάπου αλλού τελικά. Στο μπάνιο είχε βρει μια οδοντόβουρτσα, ένα σχεδόν άδειο σωληνάριο οδοντόκρεμας και ένα απροσδιόριστης μάρκας υπόλειμμα σαπουνιού κολλημένο σε μια βρόμικη σαπουνοθήκη. Συν μια πετσέτα προσώπου, που κάποτε ίσως ήταν λευκή. Κι αυτά ήταν όλα. Αυτή ήταν όλη κι όλη η ευκαιρία του.

Του ήρθε να γελάσει. Να κοπανήσει το κεφάλι του στον τοίχο. Να σπάσει τον λαιμό μιας μπουκάλας Jim Beam και να κατεβάσει το ούισκι μαζί με τα θρύψαλα. Γιατί έπρεπε να ήταν—δεν μπορεί να μην ήταν— ο Γκούνερουντ. Στατιστικά, από όλες τις ενοχοποιητικές ενδείξεις, μία είναι αυτή που ισχύει σχεδόν πάντα: προηγούμενες συλλήψεις και καταδίκες. Αυτή η υπόθεση κραύγαζε το όνομα Αλφ Γκούνερουντ. Στο ποινικό μητρώο του είχε συλλήψεις για όπλα και ναρκωτικά, δούλευε σε κλειδαράδικο, μπορούσε εύκολα να παραγγείλει όποιο κλειδί ήθελε, ας πούμε, για το διαμέρισμα της Άννας. Ή για του Χάρι.

Σηκώθηκε και πήγε στο παράθυρο. Απορούσε με τον εαυτό του, πώς είχε κάνει έναν ολόκληρο αδιέξοδο κύκλο ακολουθώντας κατά γράμμα τις υποδείξεις ενός παράφρονα. Τώρα είχαν τελειώσει οι οδηγίες, ο διάλογος δεν είχε δεύτερο συνομιλητή. Το φεγγάρι πρόβαλε από ένα άνοιγμα στα σύννεφα και έμοιαζε σαν μισοδαγκωμένη στρογγυλή καραμέλα, αλλά ούτε αυτό στάθηκε ικανό να κεντρίσει τη μνήμη ή τη φαντασία του.

Έκλεισε τα μάτια. Αυτοσυγκεντρώθηκε. Τι είχε δει εκεί μέσα που θα μπορούσε να του υποδείξει το επόμενο βήμα; Τι του είχε ξεφύγει; Ξαναπέρασε στο μυαλό του όλο το διαμέρισμα, σπιθαμή προς σπιθαμή.

Έπειτα από τρία λεπτά εγκατέλειψε την προσπάθεια. Δεν είχε νόημα. Δεν υπήρχε τίποτα εκεί μέσα.

Έλεγε αν τα πάντα ήταν στη θέση που τα είχε βρει όταν έφτασε και έσβησε το φως στο καθιστικό. Πήγε στην τουαλέτα, στάθηκε μπροστά από τη λεκάνη και ξεκούμπωσε το παντελόνι του. Περίμενε. Χριστέ μου, ούτε αυτό δεν ήταν ικανός να κάνει! Έστερα άρχισε η ροή και του ξέφυγε ένας κουρασμένος στεναγμός ανακούφισης. Τράβηξε καζανάκι, το νερό άρχισε να καταρακυλά και την ίδια στιγμή ο Χάρι κοκάλωσε. Κορνάρισμα δεν ήταν αυτό που είχε ακουστεί πάνω από τον θόρυβο του νερού; Ναι, ήταν κορνάρισμα. Ένα κοφτό, δυνατό μπιπ από τον δρόμο κάτω. Ο Γκούνερουντ γύριζε στο σπίτι! Ο Χάρι είχε ήδη

φτάσει στην πόρτα όταν του ήρθε η ιδέα. Φυσικά, έπρεπε να του έρθει τώρα, που ήταν ήδη πολύ αργά. Το καζανάκι. Ο Νόμος. Το όπλο. Αυτή είναι η αγαπημένη μου κρυψώνα.

«Γαμώτο, γαμώτο!»

Έτρεξε πίσω στην τουαλέτα, χούφτωσε το μεταλλικό κουμπί στο καπάκι κι άρχισε να το γυρίζει φρενιασμένα. Γρήγορα φάνηκαν οι βόλτες της μακριάς, σκουριασμένης βίδας. «Άντε, άντε» ψιθύρισε. Η καρδιά του κάλπαζε καθώς έστριβε το αναθεματισμένο μαραφέτι που γύριζε, γύριζε, στρίγκλιζε και δεν έλεγε να ξεβιδώσει. Άκουσε μια βαριά πόρτα να κλείνει κάτω στο ισόγειο στο τέρμα της σκάλας. Ύστερα η βίδα βγήκε επιτέλους και ο Χάρι σήκωσε το καπάκι. Το ανατριχιαστικό σύρσιμο της πορσελάνης πάνω σε πορσελάνη αντήχησε δυνατά στο μισοσκόταδο, πάνω από τον θόρυβο του νερού που συνέχιζε να ανεβαίνει γεμίζοντας το καζανάκι. Ο Χάρι έχωσε μέσα το χέρι του και έσυρε τα δάχτυλά του πάνω στη γλίνα που κάλυπτε τα εσωτερικά τοιχώματα. Τι διάβολο; Τίποτα; Αναποδογύρισε το καπάκι και να το... Κολλημένο με ταινία στη μέσα πλευρά. Πήρε βαθιά ανάσα. Κάθε αυλαχιά, κάθε εγκοπή, κάθε πριονωτή πλευρά του κλειδιού κάτω από τη γυαλιστερή κολλητική ταινία τού ήταν γνώριμη. Ταίριαζαν στην εξώπορτα, στην αποθήκη και στην πόρτα του σπιτιού του. Και η φωτογραφία κάτω από το κλειδί ήταν επίσης οικεία. Ήταν η φωτογραφία που έλειπε όταν κοίταζε τον τοίχο πίσω του μέσα από τον καθρέφτη. Η Αδερφούλα χαμογελαστή και ο Χάρι να προσπαθεί να δείξει σκληρό αντράχι. Μαυρισμένοι από τον ήλιο και οι δύο και μακάρια αντίδδοι. Εκείνο που δεν του ήταν γνώριμο ήταν η άσπρη σκόνη μέσα στο πλαστικό σακουλάκι, κολλημένο κι αυτό στο εσωτερικό του καπακιού με τρεις λωρίδες μαύρη μονωτική ταινία, αν και πρόθυμα θα στοιχημάτιζε ολόκληρο τον μισθό του ότι ήταν διακετυλομορφίνη, ευρύτερα γνωστή ως ηρωίνη. Πολλή ηρωίνη. Έξι χρόνια χωρίς αναστολή, τουλάχιστον. Ο Χάρι δεν άγγιξε τίποτα, απλώς τοποθέτησε το καπάκι στη θέση του και άρχισε να το βιδώνει ξανά με το αυτί του στημένο να ακούσει τα βήματα

στη σκάλα. Όπως, πολύ σωστά, του είχε τονίσει η Μπέτε. τα αποδεικτικά στοιχεία δεν θα άξιζαν τίποτα αν αποδεικνυόταν ότι εκείνος είχε εισβάλει στο διαμέρισμα χωρίς ένταλμα. Το κουμπί ήταν και πάλι στη θέση του και ο Χάρι έτρεξε προς την έξοδο. Δεν είχε άλλη επιλογή. Άνοιξε την πόρτα και βγήκε στο χολ του ορόφου. Συρτά πατήματα ακούγονταν να ανεβαίνουν. Τράβηξε απαλά την πόρτα να κλείσει. κρυφοκοίταξε πάνω από το κάγκελο της σκάλας και είδε ένα κεφάλι με πυκνά μακριά μαύρα μαλλιά. Σε πέντε δευτερόλεπτα θα έπαιρνε τη στροφή στη σκάλα και θα τον έβλεπε. Έφταναν τρεις δρασκειλιές προς τον πέμπτο όροφο και ο Χάρι θα ήταν αθέατος.

Ο άντρας σταμάτησε απότομα βλέποντας τον επιθεωρητή να του φράζει τον δρόμο.

«Γεια σου Αλφ» είπε ο Χάρι ρίχνοντας μια ματιά στο ρολόι του. «Σε περίμενα».

Ο άντρας τον κοίταξε με γουρλωμένα μάτια. Πρόσωπο χλωμό, όλο φακίδες, μαλλιά αλουστα, μακριά ως τους ώμους, κομμένα σε στίλ Λιάμ Γκάλαχερ γύρω από τα αυτιά. Ο Χάρι δεν τον έκοψε για σκληροτράχηλο φονιά, αλλά για παραβατικό νεαρό, φοβισμένο ότι θα φάει κι άλλο ξύλο.

«Τι με θέλεις;» ρώτησε με δυνατή, σχεδόν υστερική φωνή.

«Θέλω να έρθεις μαζί μου στο Τμήμα».

Ο νεαρός αντέδρασε αυθόρμητα. Έστριψε σαν σβούρα, πιάστηκε από την κουπαστή της σκάλας και πήδηξε στο κενό και στο χολ του αποκάτω ορόφου. «Ε!» του φώναξε ο επιθεωρητής, αλλά ο νεαρός είχε ήδη χαθεί από τα μάτια του. Ακούγονταν μόνο τα δυνατά πατήματά του καθώς κατέβαινε τα σκαλιά πέντε πέντε.

«Γκούνερουντ!»

Ο Χάρι πήρε για απάντηση τον κρότο της πόρτας που έκλεισε στο ισόγειο.

Έβαλε το χέρι στη μέσα τσέπη του σακακιού του και διαπίστωσε ότι δεν είχε τσιγάρα. Τώρα ήταν η σειρά του ιππικού.

Ο Τομ Βόλερ χαμήλωσε τη μουσική, έβγαλε από την τσέπη του το κινητό του που χτυπούσε, πάτησε το πράσινο πλήκτρο και έφερε το τηλέφωνο στο αυτί του. Στην αρχή άκουσε μόνο κοφτή, λαχανιασμένη ανάσα και θόρυβο κυκλοφορίας.

«Ναι;» απάντησε μια φωνή. «Μ' ακούς;» Ήταν ο Φάντης. Και ακουγόταν τρομοκρατημένος.

«Τι τρέχει;»

«Ουφ, ευτυχώς, σε βρήκα. Γίνεται χαμός. Πρέπει να με βοηθήσεις. Γρήγορα».

«Δεν είμαι υποχρεωμένος να κάνω τίποτα. Απάντησε σ' αυτό που σε ρώτησα».

«Μας ανακάλυψαν. Ένας μπάτσος με περίμενε στη σκάλα όταν γύρισα στο σπίτι».

Ο Βόλερ φρέναρε και σταμάτησε πριν από τη διάβαση των πεζών στον Περιφερειακό. Ένα γεροντάκι με παράξενα μικροσκοπικά βήματα διέσχιζε τον δρόμο. Χρειαζόταν να περάσουν αιώνες μέχρι να φτάσει απέναντι.

«Τι ήθελε;»

«Εσύ τι νομίζεις; Να με συλλάβει, τι άλλο;»

«Και γιατί δεν σε συνέλαβε;»

«Την κοπάνησα. Έγινα καπνός, αλλά με ψάχνουν. Έχω μετρήσει ήδη τρία περιπολικά να περνούν. Άκουσες; Θα με πιάσουν, αν δεν...»

«Μη φωνάζεις στο τηλέφωνο. Πού ήταν οι υπόλοιποι αστυνομικοί;»

«Δεν είδα άλλους. Το έβαλα στα πόδια, σου είπα».

«Και ξέφυγες τόσο εύκολα; Είσαι σίγουρος ότι ο τύπος που σε περίμενε ήταν αστυνομικός;»

«Ναι, αφού ήταν αυτός!»

«Ποιος;»

«Ο Χάρι Χόλε. Είχε ξαναπεράσει πρόσφατα από το μαγαζί».

«Δεν μου το είπες αυτό».

«Κλειδαράδικο είναι! Έρχονται αστυνομικοί κάθε τρεις και λίγο!»

Το φανάρι έγινε πράσινο. Ο Βόλερ κόρναρε στον οδηγό μπροστά του. «Εντάξει. θα το συζητήσουμε μετά. Πού βρίσκεσαι τώρα;»

«Σε έναν τηλεφωνικό θάλαμο μπροστά από, ε... τα Δικαστήρια». Ο Φάντης γέλασε. «Και δεν μ' αρέσει καθόλου».

«Υπάρχει τίποτα στο διαμέρισμά σου που δεν θα έπρεπε να βρίσκεται εκεί;»

«Όχι. είναι καθαρό. Όλος ο εξοπλισμός είναι στο σαλέ».

«Κι εσύ; Είσαι κι εσύ καθαρός;»

«Ξέρεις πολύ καλά ότι έχω κόψει. Λοιπόν. τι θα γίνει. θα έρθεις να με πάρεις; Γαμώτο, τρέμω ολόκληρος!»

«Ηρέμησε, Φάντη». Ο Βόλερ υπολόγισε πόση ώρα θα του έπαιρνε. Τρίβαν. Αρχηγείο της Αστυνομίας. Κέντρο πόλης. «Σκέψου ότι είναι σαν δουλειά σε τράπεζα. Θα σου δώσω ένα ωραίο χάπι μόλις έρθω εκεί».

«Σου είπα. έχω κόψει». Ο Φάντης το ξανασκέφτηκε. «Δεν ήξερα ότι κουβαλάς και χάπια μαζί σου. Πρίγκιπα».

«Πάντα».

Σιωπή.

«Τι έχεις;»

«Την Αγκαλιά της Μανούλας. Rohypnol. Κρατάς πάνω σου το Jericho που σου έχω δώσει;»

«Πάντα».

«Καλώς. Λοιπόν, άκου με προσοχή. Το σημείο συνάντησης θα είναι η προβλήτα στην ανατολική πλευρά του σταθμού των κοντέινερ. Είμαι αρκετά μακριά αυτή τη στιγμή. οπότε θα μου δώσεις σαράντα λεπτά».

«Τι μου λες τώρα; Πέρνα αποδώ να με πάρεις, γαμώτο! Αμέσως!»

Ο Βόλερ περίμενε ακούγοντας τη θυμωμένη ανάσα χωρίς να απαντά.

«Έτσι και με πιάσουν, θα καείς κι εσύ μαζί μου. Πρίγκιπα. Ελπίζω να το καταλαβαίνεις. Θα κελαηδήσω. αν είναι να τη γλιτώσω. Δεν πρόκειται να φορτωθώ και τα δικά σου. αν δεν...»

«Αυτό λέγεται πανικός, Φάντη. Και δεν χρειαζόμαστε πανικό τέτοιες ώρες. Ποιος μου εγγυάται εμένα ότι δεν σε έχουν συλλάβει ήδη και αυτό το τηλεφώνημα δεν είναι παγίδα; Κατάλαβες τώρα; Έλα μόνος σου και περίμενε κάτω από έναν φανοστάτη για να μπορέσω να σε δω όταν φτάσω».

Ο Φάντης άρχισε να βρίζει: «Σκατά! Σκατά!».

«Λοιπόν;»

«Καλά. Εντάξει. Φέρε τα χάπια. Σκατά!»

«Στον σταθμό των κοντέινερ σε σαράντα λεπτά από τώρα. Κάτω απ' το φως».

«Μην αργήσεις».

«Περίμενε, είναι κι άλλα. Θα παρκάρω λίγο πιο μακριά, πάνω στον δρόμο. Όταν σου πω, θα σηκώσεις ψηλά το όπλο για να το δω καθαρά».

«Γιατί; Δεν είσαι στα καλά σου, μου φαίνεται. Έχεις παρανοήσει;»

«Ας πούμε ότι η κατάσταση είναι κάπως ασαφής προς το παρόν και δεν θέλω να το ρισκάρω. Κάνε όπως σου είπα».

Ο Βόλερ πάτησε το κόκκινο κουμπί στο κινητό και κοίταξε το ρολόι του. Γύρισε το κουμπί του ήχου ως το τέρμα. Κιθάρες. Αγνός, καθαρός θόρυβος. Αγνή, καθαρή οργή.

Ο Μπγιάρνε Μέλερ μπήκε στο διαμέρισμα και επιθεώρησε τον χώρο με μια έκφραση αηδίας.

«Ωραία φωλίτσα, ε;» ρώτησε ο Βέμπερ.

«Παλιός γνώριμος, απ' ό,τι άκουσα;»

«Αλφ Γκούνερουντ. Το διαμέρισμα είναι στο όνομά του. Άπειρα αποτυπώματα. Πρέπει να είναι δικά του. Στα τζάμια». Ο Βέμπερ έδειξε έναν νεαρό που περνούσε ένα λεπτό βουρτσάκι στο τζάμι του παραθύρου. «Τα καλύτερα αποτυπώματα τα βρίσκεις πάνω στο γυαλί».

«Για να παίρνεις αποτυπώματα, θα πει ότι βρήκες κι άλλα πράγματα εδώ μέσα».

Ο Βέμπερ έδειξε στο πάτωμα ένα διαφανές πλαστικό σα-

κουλάκι μαζί με μερικά άλλα αντικείμενα. Ο Μέλερ κάθισε στις φτέρνες του, έχωσε το δάχτυλό του στο σχίσμο που είχε γίνει στο σακουλάκι και το δοκίμασε με την άκρη της γλώσσας του. «Μμ. Ηρωίνη. Πρέπει να είναι γύρω στο μισό κιλό. Κι αυτά εδώ, τι είναι;»

«Η φωτογραφία δύο παιδιών. Δεν ξέρουμε ακόμη ποια είναι. Και ένα κλειδί της Trioving, που σίγουρα δεν ταιριάζει σ' αυτή την πόρτα».

«Αν είναι γενικό κλειδί συστήματος, η Trioving σύντομα θα μας βρει σε ποιον ανήκει. Κάτι μου θυμίζει το αγόρι στη φωτογραφία».

«Κι εμένα το ίδιο».

«Η ατρακτοειδής έλικα» είπε μια γυναικεία φωνή πίσω τους.

«Δεσποινίς Λεν» είπε έκπληκτος ο Μέλερ. «Τι γυρεύει εδώ το Τμήμα Ληστειών;»

«Εγώ πήρα την πληροφορία ότι υπήρχε ηρωίνη εδώ μέσα. Μου ζήτησαν να σας ειδοποιήσω».

«Όστε έχετε συνδέσμους και στον χώρο των ναρκωτικών;»

«Ληστείες, ναρκωτικά, όλοι μια μεγάλη οικογένεια είμαστε».

«Ποιος ήταν ο πληροφοριοδότης;»

«Δεν έχω ιδέα. Μου τηλεφώνησε στο σπίτι, αφού είχα πέσει για ύπνο. Δεν είπε ούτε το όνομά του ούτε πώς ήξερε ότι δουλεύω στην αστυνομία. Όμως, οι πληροφορίες ήταν τόσο ακριβείς και συγκεκριμένες, που αποφάσισα να αναλάβω δράση και τηλεφώνησα αμέσως σε έναν από τους νομικούς συμβούλους μας».

«Μμ» έκανε ο Μέλερ. «Ναρκωτικά. Προηγούμενες καταδίκες. Πιθανότητα να χαθούν πολύτιμα αποδεικτικά στοιχεία. Θα σου έδωσε αμέσως το πράσινο φως, φαντάζομαι».

«Ναι».

«Πτώμα δεν βλέπω, όμως. Εμένα γιατί με καλέσατε;»

«Ο πληροφοριοδότης μου έδωσε άλλο ένα στοιχείο».

«Μπα;»

«Ο Αλφ Γκούνερουντ είχε στενή σχέση με την Άννα Μπέτσεν. Ήταν ο εραστής και ο ντίλερ της. Τον παράτησε για κάποιον άλλο, ενώ αυτός ήταν στη φυλακή. Τι λέτε γι' αυτό, PAS Μέλερ;»

Εκείνος την κοίταξε στα μάτια. «Χαίρομαι» είπε χωρίς να δείξει καμιά αντίδραση. «Χαίρομαι όσο δεν φαντάζεσαι».

Συνέχισε να την κοιτάζει και, τελικά, αυτός χαμήλωσε πρώτα το βλέμμα του.

«Βέμπερ» είπε. «Θέλω να αποκλείσεις το διαμέρισμα και να καλέσεις όσα άτομα έχεις διαθέσιμα από το τμήμα σου. Έχουμε πολλή δουλειά εδώ».

Glock

Ο Στάιν Τόμεσεν δούλευε ήδη δύο χρόνια ως ένστολος αστυνομικός περιπολίας. Η μεγαλύτερη επιθυμία του ήταν να γίνει ντετέκτιβ και το όνειρό του να γίνει εξειδικευμένος αστυνομικός με σταθερό ωράριο, προσωπικό γραφείο και μισθό καλύτερο από του επιθεωρητή. Για να μπορεί να γυρίζει στο σπίτι στην Τρίνε, να της μιλά για ένα πολύ ενδιαφέρον πρόβλημα στη δουλειά του, που το συζητούσε με έναν ειδικό του Εγκληματολογικού της Σήμανσης και εκείνης να της φαίνεται απίστευτα περίπλοκο. Στο μεταξύ, ο Τόμεσεν δούλευε βάρδιες για πενταροδεκάρες, ξυπνούσε ψόφιος στην κούραση ακόμα και έπειτα από δέκα ώρες ύπνο και όταν η Τρίνε τού γκρίνιαζε ότι δεν ήταν δυνατό να περάσει έτσι όλη την υπόλοιπη ζωή της, προσπαθούσε να της δώσει να καταλάβει ότι μπορεί να το πάθει αυτό όταν περνάς τις εργάσιμες ώρες κάθε μέρα κουβαλώντας στα επείγοντα εφήβους σε κώμα από υπερβολική δόση, ανακοινώνοντας σε παιδιά ότι πρέπει να συλλάβεις τον πατέρα τους επειδή δέρνει τη μάνα τους και τρώγοντας όλα τα σκατά απ' αυτούς που σιχαίνονται τη στολή που φοράς. Όμως η Τρίνε στριφογύριζε απαυδισμένη τις κόρες των ματιών της. Τα είχε ξανακούσει όλα αυτά.

Όταν ο επιθεωρητής Τομ Βόλερ του Τμήματος Ανθρωποκτονιών μπήκε στο γραφείο υπηρεσίας και ρώτησε τον Στάιν Τόμεσεν αν μπορούσε να πάει μαζί του για να συλλάβουν έναν καταζητούμενο, η πρώτη σκέψη του Τόμεσεν ήταν ότι ο Βόλερ θα μπορούσε ίσως να του δώσει μερικές συμβουλές σχετικά με το τι έπρεπε να κάνει για να γίνει κάποτε ντετέκτιβ.

Του το ανέφερε μέσα στο αυτοκίνητο όπως κατέβαιναν τη λεωφόρο Νίλαντ και ο Βόλερ χαμογέλασε. «Δυο τρία καλά λόγια σε ένα κομμάτι χαρτί, δεν χρειάζεται τίποτα παραπάνω» είπε. Αυτός, ο Βόλερ, ίσως μπορούσε να πει μερικά καλά λόγια για χάρη του.

«Θα ήταν... σπουδαίο». Ο Τόμεσεν αναρωτήθηκε αν έπρεπε να τον ευχαριστήσει ή μήπως θα ακουγόταν σαν γλείψιμο. Στο κάτω κάτω δεν είχε κάνει ακόμη κάτι ο Βόλερ για να πρέπει να τον ευχαριστήσει. Θα έλεγε όμως σίγουρα στην Τρίνε ότι είχε πετάξει μια σπόντα. Ναι, αυτή τη λέξη θα χρησιμοποιούσε: «σπόντα». Και ότι έπρεπε να περιμένει να δει αν θα γινόταν κάτι.

«Τι τύπος είναι αυτός που πάμε να πιάσουμε;» ρώτησε.

«Έκανα περιπολία με το αυτοκίνητο και άκουσα από τον ασύρματο ότι βρήκαν μια ποσότητα ηρωίνης στη Θορ Όλσενς 9. Αλφ Γκούνεροντ».

«Ναι, το άκουσα κι εγώ. Σχεδόν μισό κιλό. Στο διαμέρισμά του».

«Ύστερα κάποιος μου έδωσε μια πληροφορία ότι είδε τον Γκούνεροντ πέρα στον σταθμό των κοντέινερ».

«Οι πληροφοριοδότες για κάποιον λόγο κάνουν υπερωρίες απόψε. Ανώνυμη πληροφορία οδήγησε και στην κατάσχεση της ηρωίνης. Μπορεί να είναι σύμπτωση, αλλά δεν είναι λίγο περίεργο, δύο ανώνυμες...»

«Μπορεί να είναι το ίδιο άτομο» τον διέκοψε ο Βόλερ. «Κάποιος που του την έχει φυλαγμένη, που ίσως τον πούλησε ο Γκούνεροντ;»

«Μπορεί...»

«Ωστε, θέλεις να γίνεις ντετέκτιβ» είπε ο Βόλερ, ενώ την ίδια στιγμή ο Τόμεσεν είχε την εντύπωση ότι διέκρινε μια νότα εκνευρισμού στη φωνή του. Έστριψαν πριν από τους γερανούς και κατευθύνθηκαν προς τα ντοκ. «Ναι, το καταλαβαίνω. Είναι μια αλλαγή. Έχεις σκεφτεί σε ποιο τμήμα;»

«Στο Ανθρωποκτονιών» απάντησε ο Τόμεσεν. «Ή στο Ληστειών. Όχι στο Ηθών, πάντως».

«Όχι, φυσικά. Εδώ είμαστε».

Διέσχισαν μια σκοτεινή ανοιχτή περιοχή γεμάτη κοντέινερ στοιβαγμένα το ένα πάνω στο άλλο και ένα μακρύ ροζ κτίριο στο βάθος.

«Ο τύπος που στέκεται κάτω από τον φανοστάτη ταιριάζει στην περιγραφή» είπε ο Βόλερ.

«Πού;» ρώτησε ο Τόμεσεν πασχίζοντας να ξεχωρίσει κάτι στα σκοτεινά.

«Εκεί πέρα, δίπλα στο κτίριο».

«Το κέρατό μου! Έχεις φοβερό μάτι».

«Κρατάς όπλο;» ρώτησε ο Βόλερ μειώνοντας ταχύτητα.

Ο Τόμεσεν γύρισε και τον κοίταξε έκπληκτος. «Δεν είπες τίποτα για...»

«Δεν πειράζει, έχω εγώ. Μείνε στο αυτοκίνητο για να καλέσεις ενισχύσεις αν μας δημιουργήσει πρόβλημα. εντάξει;»

«Εντάξει. Είσαι σίγουρος ότι δεν χρειάζεται να καλέ...»

«Δεν έχουμε χρόνο». Ο Βόλερ άναψε τα μεγάλα φώτα και σταμάτησε. Ο Τόμεσεν υπολόγισε την απόσταση μέχρι τη σιλουέτα κάτω από τον φανοστάτη γύρω στα πενήντα μέτρα. αλλά οι μετρήσεις που έγιναν αργότερα έδειξαν ότι ήταν ακριβώς τριάντα τέσσερα.

Ο Βόλερ όπλισε το Glock 20 –είχε κάνει αίτηση και του είχε δοθεί ειδική άδεια για να το κουβαλά– και αρπάζοντας έναν μεγάλο μαύρο κυλινδρικό φακό ανάμεσα από τα δύο μπροστινά καθίσματα βγήκε από το αυτοκίνητο. Φώναξε αμέσως μόλις άρχισε να κινείται προς τον άντρα που στεκόταν κάτω από το φως. Ακριβώς στο σημείο αυτό προέκυψε μια διχογνωμία στις αναφορές των δύο αστυνομικών αργότερα. Στη δική του αναφορά ο Βόλερ φερόταν να φώναξε: «Αστυνομία! Δείξ' τα!» που στην αρχή της αστυνομίας σημαίνει «Ψηλά τα χέρια». Ο εισαγγελέας δέχτηκε ότι ήταν λογικό να συμπεράνει κανείς πως ένας πρώην κατάδικος με αρκετές συλλήψεις στο ενεργητικό του θα ήταν εξοικειωμένος με την αστυνομική αρχή. Και πως ο επιθεωρητής Βόλερ είχε δηλώσει καθαρά την ιδιότητά του.

Σύμφωνα με την αρχική αναφορά του Τόμεσεν, ο Βόλερ είχε φωνάξει: «Ε! Είμαι από την αστυνομία. Δείξ' το μου». Έπειτα από μερικές διαβουλεύσεις μεταξύ των δύο αντρών όμως, ο Τόμεσεν κατέληξε στο ότι η εκδοχή του Βόλερ μάλλον ήταν πιο κοντά στην αλήθεια.

Καμιά διαφωνία, ωστόσο, δεν υπήρξε ως προς το τι συνέβη μετά. Ο άντρας κάτω από τον φανοστάτη αντέδρασε χώνοντας το χέρι στο τζάκετ του και βγάζοντας ένα πιστόλι, το οποίο, όπως διέρρευσε, ήταν ένα Glock 23 με λιμαρισμένο τον σειραϊκό αριθμό του και, επομένως, αδύνατο να ανιχνευτεί. Ο Βόλερ που, σύμφωνα με τη SEFO, την ανεξάρτητη αστυνομική αρχή, ήταν από τους καλύτερους σκοπευτές της αστυνομίας έβγαλε μια κραυγή και πυροβόλησε τρεις φορές διαδοχικά, χωρίς ενδιάμεση παύση. Δύο από τις τρεις σφαίρες χτύπησαν τον Αλφ Γκούνερουντ. Η μία στον αριστερό ώμο και η άλλη στον μηρό. Καμία από τις δύο δεν του προκάλεσε μοιραίο τραύμα, αλλά ο άντρας έπεσε προς τα πίσω και παρέμεινε στο έδαφος. Ο Βόλερ έτρεξε προς τον Γκούνερουντ με το όπλο προτεταμένο και φωνάζοντας: «Αστυνομία! Μην αγγίζεις το όπλο σου γιατί θα σου ρίξω! Μην το αγγίζεις, είπα!».

Από το σημείο αυτό κι έπειτα, η αναφορά του Στάν Τόμεσεν δεν είχε να προσθέσει τίποτα ουσιώδες, εφόσον βρισκόταν τριάντα τέσσερα μέτρα μακριά, ήταν νύχτα και επιπλέον ο Βόλερ κάλυπτε το οπτικό του πεδίο. Από την άλλη πλευρά, δεν υπήρχε τίποτα στην αναφορά του Τόμεσεν—ή στα στοιχεία που συνελέγησαν επιτόπου— που να αντικρούει τη σειρά των γεγονότων, όπως αυτά περιγράφονταν στην αναφορά του Βόλερ: Ο Γκούνερουντ έπιασε το όπλο του, το έστρεψε εναντίον του Βόλερ παρά τις προειδοποιήσεις και εκείνος έριξε πρώτος. Η μεταξύ τους απόσταση ήταν τη δεδομένη στιγμή κάπου ανάμεσα στα τρία με πέντε μέτρα.

Θα πεθάνω. Και δεν έχει νόημα. Βλέπω την μπούκα μιας κάννης που καπνίζει. Δεν ήταν αυτό το σχέδιο, το δικό μου τουλάχιστον.

Όμως, ίσως να τραβούσα καταδώ από την αρχή. Δεν ήταν αυτό το σχέδιό μου, πάντως. Το δικό μου σχέδιο ήταν καλύτερο. Το δικό μου σχέδιο είχε ένα νόημα. Η πίεση πέφτει στην καμπίνα και μια αόρατη δύναμη μου πιέζει τα τύμπανα από μέσα. Κάποιος σκύβει από πάνω μου και με ρωτά αν είμαι έτοιμος. Προσγειωνόμαστε τώρα.

Έκλεψα, ψιθυρίζω, είπα ψέματα, είχα ερωτικές σχέσεις. Όμως ποτέ δεν σκότωσα άνθρωπο. Εκείνη η γυναίκα στην Γκρένσεν, που την πυροβόλησα, ήταν απλώς μια κακιά στιγμή. Τα αστέρια λαμπυρίζουν πέρα από την άτρακτο.

«Αμάρτησα...» ψιθυρίζω. «Στη γυναίκα που αγάπησα. Μπορεί να μου συγχωρεθεί κι αυτό;» Όμως η αεροσυνодός έχει ήδη προχωρήσει και τα φώτα του διαδρόμου προσγείωσης λάμπουν απ' όλες τις πλευρές.

Ήταν το βράδυ που η Άννα είπε «όχι» για πρώτη φορά κι εγώ είπα «ναι» και έσπρωξα την πόρτα και μπήκα με τη βία. Ήταν η πιο καθαρή σκόνη που είχε φτάσει ποτέ στα χέρια μου και δεν θα χαλάγαμε την απόλαυση πίνοντάς την από τη μύτη. Αυτή αντέδρασε, αλλά της είπα ότι ήταν κέρασμα από μένα και ετοίμασα τη σύριγγα. Δεν είχε ξαναπάρει ηρωίνη απ' τη φλέβα και της έκανα εγώ την ένεση. Είναι πιο δύσκολο όταν την κάνεις σε άλλον. Έπειτα από κάνα δυο αποτυχημένες προσπάθειες, με κοίταξε και μουρμούρισε: «Το έχω κόψει εδώ και τρεις μήνες. Είχα καθαρίσει». «Καλώς ήρθες ξανά» είπα εγώ. Τότε αυτή γέλασε και ψιθύρισε: «Θα σε σκοτώσω». Βρήκα τη φλέβα της με την τρίτη προσπάθεια. Οι κόρες των ματιών της άρχισαν ν' ανοίγουν αργά σαν μαύρα τριαντάφυλλα. Στάλες αίμα απ' το μπράτσο της κύλησαν σιγανά πάνω στο χαλί. Ύστερα το κεφάλι της έγειρε πίσω. Την άλλη μέρα μού τηλεφώνησε και ήθελε κι άλλο. Οι τροχοί στριγκλίζουν πάνω στην άσφαλο.

Θα μπορούσαμε να είχαμε αλλάξει τις ζωές μας σε κάτι καλό εσύ κι εγώ. Αυτό ήταν το σχέδιο, είχε ένα νόημα. Δεν έχω ιδέα τι νόημα έχει αυτό τώρα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της νεκροψίας, η σφαίρα των δέκα χιλιοστών χτύπησε και θρυμμάτισε το ρινικό οστό του Αλφ Γκούνερουντ. Θραύσματα του οστού συμπαρασύρθηκαν από το μολύβδινο βλήμα, το οποίο διαπέρασε τη μήνιγγα στο εμπρόσθιο τμήμα του εγκεφάλου καταστρέφοντας τον θάλαμο, το στεφανιαίο σύστημα και την παρεγκεφαλίδα, πριν διατρήσει το οπίσθιο τμήμα του κρανιακού θόλου και εισχωρήσει στο στρώμα ασφάλτου, που ήταν ακόμη μαλακό και πορώδες, γιατί το συνεργείο συντήρησης δρόμων είχε επιδιορθώσει το οδόστρωμα στο πάρκινγκ μόλις πριν από δύο μέρες.

Μπόνι Τάιλερ

Ήταν μια μέρα σκυθρωπή, σύντομη και σε γενικές γραμμές περιττή. Μολυβένια σύννεφα, βαριά από βροχή σέρνονταν πάνω από την πόλη χωρίς να αφήνουν ούτε μια σταγόνα και κάθε τόσο ο δυνατός αέρας ξεφύλλιζε τις εφημερίδες στο σταντ έξω από το ψυλικάτζιδικο του Έλμερ. Οι τίτλοι τους άφηναν να εννοηθεί ότι ο κόσμος είχε αρχίσει πια να μπουχτίζει από τον λεγόμενο πόλεμο-κατά-της-τρομοκρατίας, που ήδη μύριζε αρκετά σαν προεκλογικό σύνθημα και, εκτός αυτού, είχε χάσει πολλή από την αρχική ορμή του, μια και κανείς δεν ήξερε πού βρισκόταν ο βασικός ένοχος. Μερικοί μάλιστα πίστευαν ότι ήταν ήδη νεκρός. Έτσι, οι εφημερίδες είχαν αρχίσει να παραχωρούν στήλες σε ειδήσεις για αστέρες τηλεοπτικών ριάλιτι, σε διάσημους του εξωτερικού που είχαν πει κάτι καλό για τους Νορβηγούς και στα σχέδια των διακοπών της βασιλικής οικογένειας. Η μόνη δραματική είδηση που έσπαζε τη μονοτονία ήταν η ανταλλαγή πυροβολισμών στον σταθμό των κοντέινερ, όπου ένας καταζητούμενος ύποπτος δολοφονίας και σεσημασμένος έμπορος ναρκωτικών είχε σηκώσει όπλο εναντίον αστυνομικού, με αποτέλεσμα να χάσει τη ζωή του από τα πυρά του αστυνομικού πριν προλάβει να πυροβολήσει. Ο επικεφαλής της Δίωξης Ναρκωτικών είχε ανακοινώσει την κατάσχεση σημαντικής ποσότητας ηρωίνης από το διαμέρισμα του νεκρού και ο επικεφαλής του Τμήματος Ανθρωποκτονιών είχε δηλώσει στον Τύπο ότι η δολοφονία, την οποία υπήρχαν υποψίες ότι είχε διαπράξει ο τριαντάχρονος καταζητούμενος, ήταν ακόμη υπό έρευνα. Η

εφημερίδα, όμως, της οποίας το κύριο άρθρο είχε τη μεγαλύτερη χρονική προθεσμία πριν φύγει για το τυπογραφείο, έδινε την πρόσθετη πληροφορία ότι τα μέχρι στιγμής στοιχεία εναντίον του υπόπτου ήταν αδιάσειστα. Και ότι, κατά περιέργη σύμπτωση, ο εμπλεκόμενος αστυνομικός ήταν ο ίδιος που είχε πυροβολήσει και σκοτώσει τον νεοναζί Σβέρε Όλσεν στο σπίτι του, σε μια παρόμοια υπόθεση πριν από έναν χρόνο περίπου. Ο αστυνομικός είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα μέχρις ότου οι ανεξάρτητες αστυνομικές αρχές ολοκληρώσουν τις ανακρίσεις. έγραφε η εφημερίδα, παραθέτοντας και μια δήλωση του Αρχηγού της αστυνομίας ότι επρόκειτο για συνήθη αστυνομική διαδικασία ρουτίνας και ότι ουδεμία σχέση είχε με την υπόθεση Σβέρε Όλσεν.

Μια πυρκαγιά σε ένα σαλέ στο Τρίβαν βρήκε επίσης θέση σε ένα μονόστηλο, κυρίως επειδή κοντά στον τόπο της πυρκαγιάς, η οποία κατέστρεψε ολοκληρωτικά το σαλέ, είχε βρεθεί ένα άδειο πλαστικό μπιτόνι πετρελαίου και ως εκ τούτου η αστυνομία δεν μπορούσε να αποκλείσει το ενδεχόμενο εμπρησμού. Αυτό που δεν εμφανίστηκε στον Τύπο ήταν οι απόπειρες κάποιων δημοσιογράφων να επικοινωνήσουν με τον Μπίργκερ Γκούνεροντ για να τον ρωτήσουν πώς ήταν να χάνει κανείς και τον γιο του και το σαλέ του την ίδια νύχτα.

Σκοτείνιασε νωρίς και κατά τις τρεις μετά το μεσημέρι είχαν ήδη ανάψει τα φώτα των δρόμων.

Ένα παγωμένο καρέ από τη ληστεία στο υποκατάστημα της Γκρένσεν τρεμόπαιζε στην οθόνη όταν ο Χάρι μπήκε στο Σπίτι του Πόνου.

«Έβγαλες άκρη;» ρώτησε με ένα νεύμα προς την εικόνα του Εκτελεστή που ταλαντευόταν μπρος πίσω.

Η Μπέτε κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Περιμένουμε».

«Να ξαναχτυπήσει;»

«Προς το παρόν, κάπου είναι κρυμμένος και σχεδιάζει το καινούργιο χτύπημα. Κάποια στιγμή μέσα στην επόμενη εβδομάδα, υπολογίζω».

«Ακούγεσαι απόλυτα σίγουρη».

Η Μπέτε ανασήκωσε τους ώμους. «Από εμπειρία».

«Δική σου;»

Εκείνη χαμογέλασε και δεν του απάντησε.

Ο Χάρι κάθισε. «Ελπίζω να μην απογοητεύτηκες που δεν κινήθηκα όπως σου είπα στο τηλέφωνο».

Τον κοίταξε συνοφρυωμένη. «Τι εννοείς;»

«Σου είχα πει ότι θα πήγαινα να ψάξω στο διαμέρισμα του Γκούνερουντ σήμερα».

Ο επιθεωρητής περίμενε την αντίδρασή της. Του φάνηκε απόλυτα και ειλικρινά απορημένη. Όμως πάλι, ο Χάρι δεν δούλεψε στις Μυστικές Υπηρεσίες. Πήγε να πει κάτι, αλλά άλλαξε γνώμη. Έτσι ή αλλιώς, τον πρόλαβε η Μπέτε: «Χάρι, πρέπει να σε ρωτήσω κάτι».

«Λέγε».

«Ήξερες για τον Ράσκολ και τον πατέρα μου;»

«Τι να ξέρω;»

«Ότι ο Ράσκολ ήταν... μέσα στην τράπεζα εκείνη τη φορά. Αυτός πυροβόλησε τον πατέρα μου».

Ο Χάρι χαμήλωσε τα μάτια. Εξέτασε τα χέρια του. «Όχι» είπε. «Δεν το ήξερα».

«Το υπέθετες όμως;»

Σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε την Μπέτε στα μάτια. «Μου είχε περάσει από το μυαλό, ναι. Τίποτα παραπάνω».

«Τι σε έκανε να το σκεφτείς;»

«Η εξιλέωση».

«Η εξιλέωση;»

Αναστέναξε βαθιά. «Καμιά φορά, ένα έγκλημα είναι τόσο βαρύ, ώστε σε κάνει να μην μπορείς να δεις τίποτ' άλλο. Εσωτερικά ή εξωτερικά».

«Τι εννοείς;»

«Όλοι νιώθουμε την ανάγκη της μετάνοιας, Μπέτε. Εσύ. Εγώ – ένας Θεός ξέρει πόσο. Και ο Ράσκολ το ίδιο. Είναι μια ενστικτώδης επιθυμία όπως η σωματική καθαριότητα. Έχει να

κάνει με την αρμονία, με μια απόλυτα αναγκαία εσωτερική ισορροπία. Είναι η ισορροπία που αποκαλούμε ηθική».

Ο Χάρι είδε την Μπέτε να χάνει το χρώμα της. Μετά να κοκκινίζει. Να ανοίγει το στόμα χωρίς να μιλήσει.

«Κανείς δεν ξέρει γιατί παραδόθηκε ο Ράσκολ» συνέχισε. «Εγώ είμαι πεισμένος ότι ήταν ο τρόπος του για να εξιλεωθεί. Για κάποιον που η μόνη ελευθερία του είναι η ελευθερία της περιπλάνησης, η φυλακή είναι η απόλυτη τιμωρία. Άλλο να κλέβεις χρήματα κι άλλο να παίρνεις μια ζωή. Ας υποθέσουμε ότι είχε διαπράξει ένα έγκλημα που τον έφερε σε τρομερή προσωπική ανισορροπία. Έτσι, επιλέγει να μετανοήσει απέναντι στον εαυτό του και στον Θεό – αν έχει Θεό».

Η Μπέτε κατάφερε τελικά να φελλίσει αυτό που κατάλαβε: «Ένας... δολοφόνος... με ηθική;»

Ο Χάρι τής άφησε χρόνο. Δεν του είπε τίποτ' άλλο.

«Ηθικός είναι ο άνθρωπος που αποδέχεται τις συνέπειες των δικών του ηθικών αξιών» είπε ήρεμα. «Όχι των άλλων».

«Και αν εγώ φορέσω αυτό;» ρώτησε γεμάτη πίκρα η Μπέτε ανοίγοντας το συρτάρι μπροστά της και τραβώντας από μέσα μια οπλοθήκη ώμου. «Αν κλειδωθώ σε ένα από τα δωμάτια επισκέψεων με τον Ράσκολ και ύστερα πω ότι μου επιτέθηκε κι ότι τον πυροβόλησα σε θέση αυτοάμυνας; Για να εκδικηθώ για τον πατέρα μου, έτσι όπως αξίζει να φέρεται κανείς στα σκουλήκια. Σου κάνει αυτή η ηθική;» ρώτησε και κοπάνησε την οπλοθήκη στο τραπέζι.

Ο Χάρι τεντώθηκε πίσω στην καρέκλα του, έκλεισε τα μάτια και περίμενε μέχρι να ακούσει την ανάσα της να επανέρχεται στον κανονικό ήρεμο ρυθμό. «Η ουσία είναι τι είναι ηθικό για σένα, Μπέτε. Δεν ξέρω γιατί έχεις μαζί σου το όπλο σου, ούτε έχω πρόθεση να σε εμποδίσω να κάνεις αυτό που θέλεις».

Ο επιθεωρητής σηκώθηκε. «Κάνε περήφανο τον πατέρα σου, Μπέτε».

Με το που έπιασε το πόμολο, την άκουσε να κλαίει με λυγμούς. Στράφηκε.

«Δεν καταλαβαίνεις!» είπε ανάμεσα σε αναφιλητά. «Νόμιζα πως μπορούσα... ότι ήταν σαν... λογαριασμός που έπρεπε να κλείσω».

Έμεινε για λίγο ακίνητος. Ύστερα έσπρωξε μια καρέκλα κοντά της, κάθισε, άπλωσε το χέρι και χάιδεψε το μάγουλό της. Τα δάκρυά της ήταν καυτά, κυλούσαν πάνω στα τραχιά δάχτυλά του καθώς του μιλούσε. «Μπαίνεις στην αστυνομία με την ιδέα ότι εκεί θα υπάρχει μια τάξη, μια ισορροπία στα πράγματα, έτσι δεν είναι; Ορθολογισμός, δικαιοσύνη, όλα αυτά. Και μετά, μια μέρα σου δίνεται η ευκαιρία που πάντα ονειρευόσουν να κλείσεις τους λογαριασμούς σου. Και τότε ανακαλύπτεις πως τελικά δεν ήταν αυτό που ήθελες». Ρούφηξε τη μύτη της. «Η μητέρα μου μου είχε πει κάποτε πως μόνο ένα πράγμα είναι χειρότερο από τη μη ικανοποίηση μιας επιθυμίας. Κι αυτό είναι να μην αισθάνεσαι καμιά επιθυμία. Μίσος – μόνο αυτό σου απομένει όταν χάσεις όλα τα άλλα. Και τελικά το χάνεις κι αυτό».

Έδωσε μια με το χέρι της πάνω στο τραπέζι και έσπρωξε πέρα την οπλοθήκη, η οποία χτύπησε στον τοίχο με έναν κούφιο γδούπο.

Ήταν σκοτάδι πίσσα όταν ο Χάρι στάθηκε έξω από την είσοδο του σπιτιού του στην οδό Σοφίε και έψαξε τα κλειδιά του στην τσέπη ενός πολύ πιο γνώριμου πανωφοριού. Ένα απ' τα πρώτα πράγματα που είχε κάνει εκείνο το πρωί ήταν να μαζέψει τα ρούχα του που είχαν μεταφερθεί από το σπίτι της Βίγκνις Άλμπου στα εργαστήρια του Εγκληματολογικού, αφού είχε περάσει προηγουμένως από το γραφείο του Μπγιάρνε Μέλερ. Ο επικεφαλής του Ανθρωποκτονιών τού είπε ότι μάλλον δεν υπήρχε πρόβλημα, σχεδόν όλα φαίνονταν εντάξει, αλλά θα ήταν σκόπιμο να περιμένουν μήπως καταγγείλει κανείς τη διάρρηξη στη Χαρελάμπεν 16. Στην πορεία της μέρας θα εξετάζαν και το αν θα υπήρχαν κάποιες συνέπειες σχετικά με την απόκρυψη εκ μέρους του Χάρι πληροφοριών που αφορούσαν την παρουσία του στο διαμέρισμα της Άννας Μπέτσεν το βράδυ της δολοφο-

νίας της. Ο επιθεωρητής τού απάντησε ότι σε περίπτωση που θα άρχιζε νέα έρευνα της υπόθεσης, θα ήταν υποχρεωμένος να αναφέρει ότι ο Αρχηγός και ο Μέλερ τού είχαν παραχωρήσει πλήρη ελευθερία κατά την αναζήτηση του Εκτελεστή, συν τις ευλογίες τους για ένα ταξίδι στη Βραζιλία χωρίς να έχει ενημερωθεί η βραζιλιάνικη αστυνομία.

Ο Μπγιάρνε Μέλερ χαμογέλασε με το ζόρι και είπε ότι, κατά τη γνώμη του, σίγουρα θα κατέληγαν στο ότι δεν χρειαζόταν να ξεκινήσει καινούργια έρευνα, ούτε και να υπάρξουν συνέπειες.

Το χολ της εισόδου ήταν έρημο. Έξω από το διαμέρισμά του έσχιζε την κίτρινη ταινία της αστυνομίας από την πόρτα. Ένα κομμάτι κόντρα πλακέ είχε τοποθετηθεί στη θέση του σπασμένου τζαμιού.

Στάθηκε στο καθιστικό και κοίταξε γύρω του. Ο Βέμπερ τού είχε εξηγήσει ότι το διαμέρισμα είχε φωτογραφηθεί πριν ξεκινήσει η έρευνα, ώστε να τοποθετηθούν ξανά όλα στη θέση τους. Παρ' όλα αυτά, η αίσθηση ότι ξένα χέρια και ξένα μάτια είχαν αγγίξει τα πάντα ήταν έντονη. Όχι πως είχε τίποτα να κρύψει – λίγα παλιά, αλλά πολύ παθιασμένα ερωτικά γράμματα, ένα ανοιγμένο κουτί προφυλακτικά, προ πολλού ληγμένα, και έναν φάκελο με φωτογραφίες από το πτώμα της Έλεν Γέλτεν. Το ότι τις κρατούσε στο σπίτι του θα μπορούσε ενδεχομένως να θεωρηθεί διαστροφή. Επιπλέον, ένα πορνοπεριοδικό, ένας δίσκος της Μπόνι Τάιλερ και ένα βιβλίο της Λιν Ούλμαν.

Ο Χάρι έμεινε πολλή ώρα να κοιτάζει το κόκκινο φωτάκι που αναβόσβηνε στον αυτόματο τηλεφωνητή πριν πατήσει το κουμπί. Η γνώριμη φωνή ενός αγοριού γέμισε το περίεργα ξένο δωμάτιο. «Γεια. Εμείς είμαστε. Σήμερα βγήκε η απόφαση. Η μαμά κλαίει, γι' αυτό μου είπε να σου πω...»

Ο Χάρι πήρε βαθιά ανάσα και προετοιμάστηκε.

«Ότι φεύγουμε αύριο».

Κράτησε την ανάσα του. Είχε ακούσει καλά; Φεύγουμε;

«Κερδίσαμε. Έπρεπε να δεις τις φάτσες τους. Η μαμά λέει

πως όλοι περίμεναν ότι θα χάναμε. Μαμά, θέλεις... Άσε, κλαίει πάλι. Τώρα θα πάμε στα McDonald's να το γιορτάσουμε. Η μαμά λέει πως θα έρθεις να μας πάρεις από το αεροδρόμιο. Γεια».

Άκουσε τον Όλεγχ να ανασαίνει στο τηλέφωνο και κάποιον στο βάθος να ρουφά δυνατά τη μύτη του και να γελά. «Έλα, Χάρι, θα είναι τέλεια!»

Σωριάστηκε στην πολυθρόνα. Ένας κόμπος τού έφραξε τον λαιμό και τα δάκρυα ξεχείλισαν.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Στον ουρανό δεν υπήρχε ούτε ένα συννεφάκι, αλλά φυσούσε τσουχτερός άνεμος και ο χλωμός ήλιος δεν έφτανε για να τους ζεστάνει. Ο Χάρι και ο Άουνε είχαν σηκώσει τους γιακάδες των πανωφοριών τους και περπατούσαν δίπλα δίπλα κάτω από τη δεντροστοιχία με τις σημύδες που είχαν ήδη γδυθεί από τα φύλλα τους για τον χειμώνα.

«Είπα στη γυναίκα μου πόσο χαρούμενος ακουγόσουν όταν με πληροφόρησες ότι η Ράκελ επιστρέφει μαζί με τον Όλεγκ» είπε ο Άουνε. «Και με ρώτησε αν αυτό σημαίνει ότι σύντομα θα ζήσετε όλοι μαζί».

Ο Χάρι απάντησε με ένα χαμόγελο.

«Το σπίτι της, πάντως, είναι πολύ μεγάλο» τον κέντρισε ο Άουνε.

«Ναι, είναι πολύ μεγάλο το σπίτι της» συμφώνησε εκείνος. «Δώσε τους χαιρετισμούς μου στην Κάρολιν και απάντησέ της με τη φράση του Ούλα Μπάουερ».

«“Μετακόμισα στην οδό Σόργκενφρι”;»

«“Αλλά ούτε αυτό βοήθησε σε τίποτα”».

Γέλασαν και οι δύο.

«Τέλος πάντων, προς το παρόν με απασχολεί πάρα πολύ η υπόθεση» είπε ο Χάρι.

«Ναι, η υπόθεση» μουρμούρισε ο Άουνε. «Διάβασα όλες τις αναφορές, όπως μου ζήτησες. Περίεργο. Πραγματικά περίεργο. Ξυπνάς στο διαμέρισμά σου, δεν θυμάσαι απολύτως τίποτα και βρίσκεσαι μπλεγμένος στο στημένο παιχνίδι του Αλφ Γκούνε-

ρουντ. Φυσικά, είναι πολύ δύσκολο να κάνει κανείς μια ψυχολογική διάγνωση μετά θάνατον, αλλά πρόκειται για πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση. Αναμφίβολα έχουμε να κάνουμε με πολύ ευφυή, δημιουργική προσωπικότητα. Σχεδόν καλλιτεχνική, θα έλεγα. Είναι αριστοτεχνικό το σχέδιο που συνέλαβε ο νους του. Ωστόσο, υπάρχουν ένα δυο σημεία που με προβληματίζουν. Διάβασα τις εκτυπώσεις των e-mail που σου έστειλε. Αναφέρεται στο γεγονός ότι έπαθες μπλακάουτ από το πιστό. Αυτό σημαίνει ότι σε είδε να βγαίνεις από το διαμέρισμα μεθυσμένος και συμπέρανε ότι δεν θα θυμόσουν απολύτως τίποτα το επόμενο πρωί;»

«Κάπως έτσι είναι τα πράγματα όταν κάποιον τον βάζουν σηκωτό σε ένα ταξί. Υποθέτω ότι στεκόταν έξω στον δρόμο και με κατασκόπευε, έτσι όπως έγραφε στα μηνύματά του ότι έκανε ο Άρνε Άλμπου. Προφανώς είχε επικοινωνήσει με την Άννα και ήξερε ότι θα ερχόμουν εκείνο το βράδυ. Το ότι έφυγα από το σπίτι της τόσο μεθυσμένος πρέπει να του ήρθε σαν αναπάντεχο δώρο».

«Οπότε, μπαίνει στο διαμέρισμά της με το κλειδί που έχει αποκτήσει από την Trioing μέσω της Låsesmeden AS. Και τη σκοτώνει. Με δικό του όπλο;»

«Μάλλον. Ο σειφαιικός αριθμός ήταν λιμαρισμένος. Το ίδιο και ο αριθμός του όπλου που βρήκαμε στα χέρια του Γκούνερουντ στον σταθμό των κοντέινερ. Ο Βέμπερ λέει ότι το μοτίβο του λιμαρίσματος υποδεικνύει ότι προέρχονται από τον ίδιο προμηθευτή. Προφανώς, κάποιος διευθύνει μια μεγάλης κλίμακας επιχείρηση λαθραίας εισαγωγής και εμπορίας όπλων. Το Glock που είχαμε βρει στον Σβέρε Όλσεν –τον δολοφόνο της Έλεν– είχε ακριβώς τα ίδια σημάδια ξυσίματος».

«Και βάζει το όπλο στο δεξί της χέρι. Παρόλο που η γυναίκα ήταν αριστερόχειρας».

«Δόλωμα» είπε ο Χάρι. «Βέβαια, ήξερε ότι εγώ θα εμπλεκόμουν στην υπόθεση σε κάποιο σημείο, αν μη τι άλλο για να εξασφαλίσω ότι δεν θα κινδύνευα να θεωρηθώ ένοχος. Επιπλέον, ήξερε ότι εγώ, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους αστυνομικούς, θα καταλάβαινα ότι το όπλο δεν ήταν στο σωστό χέρι».

«Συν η φωτογραφία της κυρίας Άλμπου και των παιδιών».

«Για να με κατευθύνει προς τον Άρνε Άλμπου, τον πιο πρόσφατο εραστή της».

«Και φεύγοντας παίρνει μαζί του το λάπτοπ της Άννας και το κινητό που σου έχει πέσει κάπου στο διαμέρισμα κατά τη διάρκεια της βραδιάς».

«Άλλο ένα αναπάντεχο δώρο».

«Επομένως, αυτός ο εγκέφαλος συνέλαβε ένα περίπλοκο σχέδιο που δεν έμπαζε από πουθενά προκειμένου να τιμωρήσει την άπιστη ερωμένη του, τον άντρα με τον οποίο τον απατούσε όσο αυτός ήταν φυλακή, αλλά και ένα παλιό της πάθος που πήγαινε να αναβιώσει, τον ξανθό αστυνομικό. Εκτός αυτού, αρχίζει να αυτοσχεδιάζει. Εκμεταλλεύεται και πάλι τη δουλειά του στη Läsesmeden AS για να αποκτήσει πρόσβαση στο διαμέρισμά σου και στην αποθήκη σου στο υπόγειο. Τοποθετεί εκεί το λάπτοπ της Άννας, το συνδέει με το κινητό σου και ανοίγει μια ηλεκτρονική διεύθυνση μέσω ενός σέρβερ που είναι αδύνατο να ανιχνευτεί».

«Σχεδόν αδύνατο».

«Α, ναι, ο ανώνυμος φίλος σου, που είναι ιδιοφυΐα στους υπολογιστές, την ανακάλυψε. Εκείνο που δεν ανακάλυψε, όμως, είναι πως όλα τα e-mail που έλαβες είχαν γραφτεί εκ των προτέρων και στάλθηκαν σε προκαθορισμένες ημερομηνίες από τον υπολογιστή στην αποθήκη σου. Με άλλα λόγια, ο αποστολέας τα είχε όλα στημένα πριν τοποθετηθεί το λάπτοπ. Σωστά;»

«Μμ. Τα διάβασες τα e-mail;»

Ο Άουνε κατένευσε. «Βέβαια. Εκ των υστέρων, μπορεί κανείς να διακρίνει ότι, ενώ ακολουθούν μια συγκεκριμένη ροή γεγονότων, είναι επίσης αρκετά αόριστα. Όμως αυτό δεν θα το καταλάβαινε κάποιος που θα ήταν μπλεγμένος στα γεγονότα. Ο αποστολέας θα του φαινόταν καλά πληροφορημένος και πάντα ενήμερος. Εντύπωση την οποία μπορούσε να δίνει, εφόσον αυτός ήταν ο ρυθμιστής των γεγονότων».

«Χμ. Δεν ξέρουμε ακόμη αν εκείνος οργάνωσε τη δολοφονία

του Άρνε Άλμπου. Ένας συνάδελφός του από το κλειδαράδικο ανέφερε ότι την ώρα του φόνου ο ίδιος και ο Γκούνερουντ έπι-
ναν μπύρες στο Gamle Major στη λεωφόρο Μπούγκσταντ».

Ο Άουνε έτριψε τα χέρια του. Ο Χάρι δεν ήταν σίγουρος αν
ήταν από το κρύο ή από τη χαρά του στη σκέψη ότι υπήρχαν τό-
σο πολλές πιθανές ή και απίθανες εκδοχές. «Ας υποθέσουμε ότι
ο Γκούνερουντ δεν σκότωσε τον Άλμπου» είπε ο ψυχολόγος.
«Τι ήθελε να πετύχει για τον Άλμπου στρέφοντας εσένα ενα-
ντίον του; Να καταδικαστεί ο Άλμπου; Μα τότε εσύ θα τη γλί-
τωνες. Και αντιστρόφως. Δεν γίνεται να καταδικαστούν δύο
άτομα για την ίδια δολοφονία».

«Σωστό» διαπίστωσε ο Χάρι. «Πρέπει να αναρωτηθεί κανείς
ποιο ήταν το σημαντικότερο πράγμα στη ζωή του Άλμπου».

«Θαυμάσια» σχολίασε ο Άουνε. «Πατέρας τριών παιδιών
που, ηθελημένα ή όχι, βάζει σε δεύτερη μοίρα τις επαγγελματι-
κές φιλοδοξίες του. Η οικογένεια, υποθέτω».

«Και τι ακριβώς πέτυχε ο Γκούνερουντ αποκαλύπτοντας, ή
μάλλον βάζοντας εμένα να αποκαλύψω, ότι ο Άρνε Άλμπου συ-
νέχιζε να συναντά την Άννα;»

«Η γυναίκα του πήρε τα παιδιά και τον παράτησε».

«“Το χειρότερο που μπορεί να σου συμβεί δεν είναι να χάσεις
τη γυναίκα σου. Το χειρότερο είναι να χάσεις τον λόγο να ζεις”».

«Ωραίο απόφθεγμα». Ο Άουνε επιδοκίμασε με ένα νεύμα.
«Ποιος το είπε;»

«Έχω ξεχάσει» αποκρίθηκε ο Χάρι.

«Και το επόμενο ερώτημα που πρέπει να θέσει κανείς είναι
τι ήθελε να στερήσει από σένα, Χάρι; Ποιο είναι αυτό που κά-
νει τη ζωή σου να αξίζει να τη ζεις;»

Είχαν φτάσει έξω από το σπίτι όπου είχε ζήσει η Άννα. Ο
Χάρι έπαιξε νευρικά με τα κλειδιά του αρκετή ώρα.

«Λοιπόν;» επέμεινε ο Άουνε.

«Όσα ήξερε για μένα ο Γκούνερουντ προφανώς ήταν όσα
του είχε πει η Άννα. Κι εκείνη με γνώριζε την εποχή που δεν εί-
χα... τίποτ' άλλο πέρα από τη δουλειά».

«Τη δουλειά;»

«Ο Γκούνερουντ ήθελε να με δει στη φυλακή. Κυρίως όμως ήθελε να δει να με διώχνουν από την Υπηρεσία».

Μιλούσαν ανεβαίνοντας τη σκάλα.

Μέσα στο διαμέρισμα ο Βέμπερ και οι άντρες του είχαν ολοκληρώσει τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων. Ο Βέμπερ ήταν ευχαριστημένος. Είπε ότι είχαν βρει δακτυλικά αποτυπώματα του Γκούνερουντ σε πολλά σημεία, μεταξύ αυτών και στο κεφαλάρι του κρεβατιού».

«Δεν πρόσεχε καθόλου» σχολίασε ο Βέμπερ.

«Είχε έρθει τόσες φορές εδώ, που θα βρίσκαμε αποτυπώματά του ακόμα και αν πρόσεχε» πρόσθεσε ο Χάρι. «Εξάλλου, ήταν σίγουρος ότι δεν θα τον υποψιαζόταν ποτέ κανείς».

«Παρεμπιπτόντως, ο τρόπος που δολοφονήθηκε ο Άλμπου έχει πολύ ενδιαφέρον» είπε ο Άουνε, ενώ ο Χάρι άνοιγε τη συρόμενη πόρτα προς το δωμάτιο με τα πορτρέτα. «Θάφτηκε με το κεφάλι κάτω και τα πόδια πάνω. Σε μια παραλία. Δείχνει σαν τελετουργικό έγκλημα, σαν να προσπάθησε ο δολοφόνος να μας πει κάτι για τον εαυτό του. Το έχεις σκεφτεί καθόλου;»

«Δεν είναι δική μου η υπόθεση».

«Άλλο σε ρώτησα».

«Εντάξει. Ίσως ο δολοφόνος ήθελε να δηλώσει κάτι για το θύμα».

«Τι εννοείς;»

Ο Χάρι άναψε τη λάμπα Γκρίμερ και τα τρία πορτρέτα φωτίστηκαν. «Μου θυμίζει κάτι από τις σπουδές μου στη νομική: τους νόμους των βασιλιάδων Βίκινγκ, συγκεκριμένα ένα απόσπασμα από τον Νόμο του Γκούλαθινγκ του 1100, που ορίζει πως όποιος πεθαίνει πρέπει να θάβεται σε ιερό έδαφος, εκτός από τους ατιμασμένους, τους προδότες και τους δολοφόνους. Αυτοί πρέπει να θάβονται εκεί που η θάλασσα συναντά τη στεριά. Το σημείο όπου θάφτηκε ο Άλμπου δεν υποδεικνύει φόνο από ζήλια, όπως θα ήταν αν τον είχε σκοτώσει ο Γκούνερουντ. Κάποιος θέλησε να δείξει ότι ο Άλμπου ήταν άτιμος».

«Ενδιαφέρον» σχολίασε ο Άουνε. «Γιατί πρέπει να ξαναδούμε αυτούς τους πίνακες; Είναι φρικτοί».

«Είσαι απόλυτα σίγουρος ότι δεν διακρίνεις τίποτα σε καέναν από τους τρεις;»

«Πώς δεν διακρίνω. Διακρίνω μια επηρμένη νεαρή ζωγράφο με υπερβολή στο δραματικό στοιχείο και καμιά αίσθηση της τέχνης».

«Έχω μια συνάδελφο, την Μπέτε Λεν. Δεν μπόρεσε να είναι εδώ σήμερα, επειδή δίνει μια διάλεξη σε ένα αστυνομικό συνέδριο στη Γερμανία με θέμα το πώς μπορεί κανείς να αναγνωρίσει μασκοφόρους εγκληματίες, συνδυάζοντας προγράμματα επεξεργασίας εικόνων στον υπολογιστή και την ατρακτοειδή έλικα του εγκεφάλου του. Η ίδια έχει ένα πολύ ιδιαίτερο χάρισμα εκ γενετής: μπορεί να αναγνωρίσει όλα τα πρόσωπα που έχει δει στη ζωή της».

Ο Άουνε κούνησε το κεφάλι. «Το έχω ακουστά το φαινόμενο».

«Όταν της έδειξα αυτούς τους πίνακες, αναγνώρισε αμέσως τα πρόσωπα».

«Αλήθεια;» Ο Άουνε ανασήκωσε το ένα φρύδι. «Πες μου περισσότερα».

Ο Χάρι έδειξε με το δάχτυλό του. «Αυτό το κεφάλι αριστερά είναι ο Άρνε Άλμπου, αυτό στη μέση είμαι εγώ και το τελευταίο είναι ο Άλφ Γκούνερουντ».

Ο ψυχολόγος έσχυψε, μισόκλεισε τα μάτια, έσιαξε τα γυαλιά του και προσπάθησε να δει τους πίνακες από διάφορες γωνίες και αποστάσεις. «Ενδιαφέρον» μουρμούριζε. «Εξαιρετικά ενδιαφέρον. Εγώ βλέπω μόνο κεφάλια σε διαφορετικά σχήματα».

«Ήθελα απλώς να ξέρω αν εσύ, ως ειδικός, συμφωνείς ότι είναι δυνατή μια τέτοιου είδους αναγνώριση. Θα μας βοηθούσε να συνδέσουμε ακόμα περισσότερο τον Γκούνερουντ με την Άννα».

Ο Άουνε έκανε μια αόριστη χειρονομία. «Αν ισχύει αυτό που είπες για τη δεσποινίδα Λεν, θα μπορούσε να αναγνωρίσει οποιοδήποτε πρόσωπο με ελάχιστες ενδείξεις».

Μόλις βγήκαν ξανά στον δρόμο, ο ψυχολόγος είπε ότι θα

ήθελε πολύ να γνωρίσει την Μπέτε Λεν επαγγελματικά. «Είναι ντετέκτιβ, να υποθέσω;»

«Του Τμήματος Ληστειών. Συνεργαστήκαμε στην υπόθεση του Εκτελεστή».

«Α, ναι. Πώς πάει;»

«Δεν υπάρχουν καινούργια ίχνη. Περίμεναν να ξαναχτυπήσει σύντομα, αλλά δεν συνέβη. Περίεργο, εδώ που τα λέμε».

Στη λεωφόρο Μπούγκσταντ ο Χάρι είδε τις πρώτες νιφάδες χιονιού να στροβιλίζονται με τον άνεμο.

«Χειμώνας» φώναξε ο Άλι στον Χάρι από την απέναντι πλευρά του δρόμου δείχνοντας προς τον ουρανό. Ύστερα είπε κάτι στα ορντού στον αδερφό του, που ανέλαβε αμέσως να κουβαλήσει τα καφάσια με τα φρούτα μέσα στο μαγαζί. Ο Άλι διέσχισε τον δρόμο και πήγε κοντά στον Χάρι. «Δεν είναι ωραία τώρα που πέρασε πια;» είπε χαμογελαστός.

«Ναι, είναι» συμφώνησε ο Χάρι.

«Το φθινόπωρο είναι άθλιο. Επιτέλους λίγο χιόνι».

«Α, ναι. Νόμιζα ότι μιλούσες για την υπόθεση».

«Για εκείνο το λάπτοπ στην αποθήκη σου; Τελείωσε;»

«Δεν σε ενημέρωσε κανένας; Βρέθηκε ο άνθρωπος που το είχε τοποθετήσει εκεί».

«Αχά! Γι' αυτό είπαν στη γυναίκα μου ότι δεν χρειαζόταν τελικά να πάω για κατάθεση. Τι ιστορία ήταν αυτή;»

«Για να μην τα πολυλογώ, κάποιος προσπάθησε να μου τη στήσει, ώστε να βρεθώ μπλεγμένος σε ένα πολύ σοβαρό έγκλημα. Κάλεσέ με για φαγητό και θα σου πω τις λεπτομέρειες».

«Σε έχω καλέσει τόσες φορές. Χάρι!»

«Δεν μου είπες τότε».

Ο Άλι στριφογύρισε τις κόρες των ματιών του. «Είναι άνηκη να σου πω μέρα και ώρα για να τολμήσεις να περάσεις απ' το σπίτι; Χτύπα την πόρτα και θα σου ανοίξω. Πάντοτε υπάρχει φαγητό».

«Ευχαριστώ, Άλι. Θα χτυπήσω, να είσαι σίγουρος». Ο επιθεωρητής άνοιξε την εξώπορτα.

«Έμαθαν και ποια ήταν η κυρία; Ήταν βοηθός του;»

«Τι εννοείς, Άλι;»

«Αυτή η ξένη γυναίκα που είδα μπροστά από την πόρτα της αποθήκης σου μια μέρα. Το είπα σε κάποιον ντετέκτιβ Τομ Τάδε».

Ο Χάρι κοκάλωσε με το χέρι στο πόμολο της εξώπορτας. «Τι ακριβώς του είπες, Άλι;»

«Με ρώτησε αν είχα δει τίποτα ασυνήθιστο μέσα ή γύρω από το υπόγειο και τότε θυμήθηκα ότι είχα δει την πλάτη μιας γυναίκας που δεν τη γνώριζα κοντά στην πόρτα του υπογείου, καθώς έμπαινα στο σπίτι. Το θυμάμαι γιατί ήμουν έτοιμος να τη ρωτήσω ποια είναι, αλλά άκουσα την κλειδαριά να ανοίγει, κάτι που σήμαινε ότι είχε κλειδί, άρα ήταν εντάξει».

«Πότε έγιναν αυτά και πώς ήταν εκείνη η γυναίκα;»

Ο Άλι άνοιξε τα χέρια παίρνοντας απολογητικό ύφος. «Βιαζόμουν πολύ και την είδα μόνο από πίσω. Πριν από τρεις εβδομάδες; Πέντε βδομάδες; Ξανθιά; Μελαχρινή; Δεν ξέρω».

«Και είσαι σίγουρος ότι ήταν γυναίκα;»

«Έτσι νόμισα τότε».

«Ο Άλφ Γκούνερουντ ήταν μεσαίου ύψους, λεπτός με σκούρα μαλλιά μακριά ως τους ώμους. Μήπως αυτό σε έκανε να νομίσεις ότι ήταν γυναίκα;»

Ο Άλι το σκέφτηκε για λίγο. «Ναι, δεν αποκλείεται. Θα μπορούσε, εδώ που τα λέμε, να ήταν και η κόρη της κυρίας Μέλκερσεν, που πέρασε να τη δει».

«Γεια σου, Άλι».

Ο Χάρι αποφάσισε να κάνει ένα γρήγορο ντους και να αλλάξει πριν πάει να δει τη Ράκελ και τον Όλεγκ, που τον είχαν καλέσει στο σπίτι για τηγανίτες και Τέτρις. Η Ράκελ είχε αγοράσει από τη Μόσχα μια πολύ όμορφη σκακιέρα με χειροποίητα σκαλιστά πιόνια και ταμπλό φτιαγμένο από ξύλο και φιλντισι. Δυστυχώς, δεν ενέκρινε το 45άρι Namco G-Com που είχε αγοράσει ο Χάρι για τον Όλεγκ και το κατέσχεσε αμέσως. Του εξήγησε

ότι είχε πει πολλές φορές στον γιο της ότι δεν επιτρεπόταν να παίζει με όπλα πριν γίνει τουλάχιστον δώδεκα ετών. Ο Χάρι και ο Όλεγκ το δέχτηκαν και οι δύο με σχυμμένα τα κεφάλια και χωρίς αντιρρήσεις. Ήξεραν όμως ότι η Ράκελ θα άρπαζε την ευκαιρία να πάει για τζόκινγκ τώρα που ήταν εκεί ο Χάρι να προσέχει τον Όλεγκ. Και ο Όλεγκ είχε ψιθυρίσει στον Χάρι ότι ήξερε πού είχε κρύψει η μαμά του το Namco G-Con 45.

Ο καυτός πίδακας του νερού έδιωξε την παγωνιά από το κορμί του καθώς προσπαθούσε να ξεχάσει αυτό που είχε πει ο Άλι. Σε κάθε υπόθεση, πάντα θα υπήρχαν αμφιβολίες, όσο τακτοποιημένη και αδιαμφισβήτητη κι αν φαινόταν. Άλλωστε, ο Χάρι ήταν γεννημένος αμφισβητίας. Σε κάποιο σημείο όμως πρέπει να δείχνει κανείς και λίγη πίστη, αν είναι να έχει μια μορφή και ένα νόημα η ζωή.

Σκουπίστηκε. Ξυρίστηκε και φόρεσε καθαρό πουκάμισο. Μετά κοιτάχτηκε στον καθρέφτη και χαμογέλασε στον εαυτό του. Ο Όλεγκ τού είχε πει ότι τα δόντια του ήταν κίτρινα και η Ράκελ είχε γελάσει κάπως πολύ δυνατά. Μέσα από τον καθρέφτη είδε την εκτύπωση του πρώτου e-mail από τον Σ²MN καρφισωμένη στον τοίχο πίσω του. Αύριο θα κατέβαζε το χαρτάκι και θα κάρφωνε ξανά τη φωτογραφία του με την Αδερφούλα. Αύριο. Κοίταξε το e-mail. Περίεργο πώς δεν είχε προσέξει τι έλειπε εκείνο το βράδυ που κοίταζε όπως και τώρα μέσα από τον καθρέφτη: ο Χάρι και η Αδερφούλα του. Ίσως, επειδή όταν βλέπεις κάτι πολύ συχνά, καταλήγεις να μην το βλέπεις. Να μην το βλέπεις πραγματικά. Τώρα παρατήρησε πολύ προσεκτικά το κείμενο μέσα από τον καθρέφτη. Ύστερα κάλεσε ταξί. Φόρεσε τα παπούτσια του και περίμενε. Κοίταξε το ρολόι του. Το ταξί θα έφτανε όπου να 'ναι. Έπρεπε να ξεκινήσει. Σχεδόν χωρίς να καταλαβαίνει τι κάνει, ο Χάρι σήκωσε το ακουστικό και σχημάτισε έναν αριθμό.

«Άουνε».

«Θέλω να διαβάσεις άλλη μια φορά τα e-mail και να μου πεις αν νομίζεις ότι τα έχει γράψει άντρας ή γυναίκα».

Κερπάμπη

Το χιόνι έλιωσε τη νύχτα. Η Άστριντ Μόνσεν είχε μόλις βγει από το σπίτι και διέσχισε την υγρή μαύρη ασφαλτο προς την κατεύθυνση της Μπούγκσταντ όταν είδε τον ξανθό αστυνομικό στο απέναντι πεζοδρόμιο. Ο σφυγμός της, όπως και το βήμα της, επιταχύνθηκαν. Βάδιζε αλύγιστη κοιτώντας ίσια μπροστά της, ελπίζοντας να μην τη δει. Φωτογραφίες του Άλφ Γκούνερουντ είχαν δημοσιευτεί στις εφημερίδες και μέρες τώρα αστυνομικοί ανεβοκατέβαιναν τη σκάλα της πολυκατοικίας, ενοχλώντας την ήρεμη ρουτίνα της δουλειάς της. Πάει, πέρασε κι αυτό όμως, είχε πει στον εαυτό της.

Με μικρά γρήγορα βήματα κατευθύνθηκε προς τη διάβαση πεζών. Προς το αρτοποιείο του Χάνσεν. Αν έφτανε ως εκεί, θα ήταν ασφαλής. Ένα φλιτζάνι τσάι και ένα ντόνατ στο τραπέζακι της, πίσω από τον πάγκο, στο βάθος του στενόμακρου καφέ. Κάθε μέρα στις 10:30 ακριβώς.

«Τσάι και ντόνατ;» «Ναι, ευχαριστώ». «Τριάντα οχτώ κορόνες, παρακαλώ». «Ορίστε». «Ευχαριστώ».

Τις περισσότερες μέρες αυτός ήταν ο μακρύτερος διάλογος που είχε με άνθρωπο.

Όμως, τον τελευταίο καιρό, κάθε φορά που έφτανε, έβρισκε έναν ηλικιωμένο κύριο να κάθεται στο τραπέζακι της και, μολονότι υπήρχαν αρκετά άλλα άδεια τραπέζια, αυτό ήταν το μόνο όπου μπορούσε η Άστριντ να καθίσει, γιατί... όχι, δεν ήθελε να σκεφτεί το γιατί. Παρ' όλα αυτά, είχε αναγκαστεί να έρχεται ένα τέταρτο νωρίτερα από την κανονική της ώρα, ώστε να

πιάνει αυτή πρώτη το τραπέζι. Ευτυχώς, γιατί αλλιώς σήμερα θα την είχε πετύχει στο σπίτι αυτός όταν θα της χτυπούσε το κουδούνι. Και θα έπρεπε να του ανοίξει. Γιατί το είχε υποσχεθεί στη Μητέρα ύστερα από εκείνη τη φορά που αρνιόταν επί δύο μήνες να σηκώσει το τηλέφωνο ή να απαντήσει στο κουδούνι και στο τέλος είχε έρθει η αστυνομία, και η μητέρα είχε απειλήσει ότι θα την ξανάκλεινε στο άσυλο.

Δεν έλεγε ποτέ ψέματα στη Μητέρα.

Στους άλλους, ναι. Σ' αυτούς έλεγε συνεχώς ψέματα. Από το τηλέφωνο στους εκδότες της, στα μαγαζιά, στα τσατ ρουμ στο Διαδίκτυο. Ειδικά εκεί. Εκεί μπορούσε άνετα να προσποιείται ότι ήταν κάποια άλλη, κάποια από τις ηρωίδες των βιβλίων που μετέφραζε ή η Ραμόνα, η διεφθαρμένη, ασύδοτη αλλά ατρόμητη νέα γυναίκα που είχε υπάρξει η Άστριντ σε μια προηγούμενη ζωή της. Η Άστριντ είχε ανακαλύψει τη Ραμόνα όταν ήταν μικρό κοριτσάκι. Ήταν χορεύτρια, είχε μακριά μαύρα μαλλιά και καστανά αμυγδαλωτά μάτια. Η Άστριντ ζωγράφιζε τη Ραμόνα, ειδικά τα μάτια της, αλλά το έκανε στα κρυφά, γιατί η Μητέρα έσχιζε τις ζωγραφιές, τις έκανε χίλια κομμάτια. Έλεγε ότι δεν ανεχόταν να βλέπει τέτοια παλιοθήλυκα μέσα στο σπίτι της. Η Ραμόνα είχε χαθεί εδώ και πολλά χρόνια. αλλά τώρα επέστρεψε και η Άστριντ το έβλεπε ότι είχε αρχίσει να αναλαμβάνει εκείνη τα ηνία, ειδικά όταν επικοινωνούσε με τους άντρες συγγραφείς των οποίων τα βιβλία μετέφραζε. Ύστερα από τα προκαταρκτικά περί γλώσσας και ύφους, της άρεσε να τους γράφει πιο ανεπίσημα e-mail και έπειτα από κάνα δυο τέτοια οι Γάλλοι συγγραφείς παρακαλούσαν να τη γνωρίσουν. Όταν θα έρχονταν στο Όσλο για το λανσάρισμα των καινούργιων τους βιβλίων. Μόνο και μόνο για να τη συναντήσουν θα άξιζε το ταξίδι, της έγραφαν. Κι αυτή μονίμως αρνιόταν, χωρίς όμως να αποθαρρύνει τους μνηστήρες, το αντίθετο. Αυτή ήταν και η μοναδική συγγραφική της δραστηριότητα τώρα πια, από τότε που είχε ξυπνήσει οριστικά εδώ και χρόνια από το όνειρο να δημοσιεύσει κάποτε κι αυτή τα δικά της βιβλία. Από τότε

που ένας σύμβουλος εκδόσεων που απηύδισε τελικά της σφύριξε με κακία από το τηλέφωνο ότι είχε μπουχτίσει πια από την «υστερική μουρμούρα» της. Κανένας αναγνώστης δεν θα πλήρωνε ποτέ για να μοιραστεί τις σκέψεις της, έναντι αμοιβής, όμως ένας ψυχολόγος ίσως δεχόταν να το κάνει.

«Άστριντ Μόνσεν!»

Ένωσε τον λαιμό της να φράζει και για μια στιγμή την έπιασε πανικός. Δεν ήθελε με τίποτα να πάθει ασθματική κρίση στον δρόμο. Ήταν έτοιμη να διασχίσει τη διάβαση όταν το φανάρι για τους πεζούς έγινε κόκκινο. Θα προλάβαινε, αν έκανε γρήγορα, αλλά της ήταν αδύνατο να περάσει με κόκκινο.

«Γεια σου. Ερχόμενοι να σε δω» είπε ο Χάρι Χόλε φτάνοντας δίπλα της. Τα μάτια του ήταν κόκκινα και είχε ακόμη εκείνο το λυπημένο ύφος. «Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να σου πω ότι διάβασα την αναφορά του επιθεωρητή Βόλερ για τη συζήτηση που είχε μαζί σου. Καταλαβαίνω ότι μου είπες ψέματα επειδή φοβήθηκες».

Η Άστριντ ένωθε ότι από στιγμή σε στιγμή θα άρχιζε να ασθμαίνει ανεξέλεγκτα.

«Ήταν μεγάλο ατόπημα από πλευράς μου να μη σου μιλήσω από την πρώτη στιγμή για τον ρόλο μου σ' αυτή την ιστορία» είπε ο αστυνομικός.

Τον κοίταξε έκπληκτη. Της φάνηκε αληθινά στενοχωρημένος.

«Διάβασα στην εφημερίδα ότι ο ένοχος συνελήφθη» άκουσε τον εαυτό της να του απαντά.

Στάθηκαν αμίλητοι κοιτώντας ο ένας τον άλλον.

«Σκοτώθηκε, εννοώ» πρόσθεσε σιγανά η Άστριντ.

«Ανεξάρτητα απ' αυτό» μουρμούρισε ο άντρας με ένα δειλό χαμόγελο «θα μπορούσες, ίσως, να με βοηθήσεις σε μερικές απορίες μου;».

Ήταν η πρώτη φορά που η Άστριντ δεν καθόταν μόνη στο τραπεζάκι της στου Χάνσεν. Η κοπέλα στο ταμείο τής χαμογέλασε με νόημα, έτσι όπως κάνουν τα κορίτσια μεταξύ τους, σαν να νόμιζε ότι ο ψηλός, ξανθός άντρας ήταν το ραντεβού της. Κι

έτσι που έδειχνε σαν να είχε μόλις σηκωθεί από το κρεβάτι του, μπορεί το κορίτσι να νόμιζε και ότι... Όχι, δεν θα σκεφτόταν τέτοια πράγματα τώρα.

Αφού κάθισαν, ο αστυνομικός τής έδωσε τις εκτυπώσεις μιας σειράς από e-mail και της ζήτησε να τα διαβάσει με προσοχή. Μήπως μπορούσε αυτή, ως συγγραφέας, να καταλάβει αν είχαν γραφτεί από άντρα ή από γυναίκα; Η Άστριντ τα διάβασε σχολαστικά. Ως συγγραφέας, της είχε πει. Μήπως έπρεπε να του φανερώσει την αλήθεια; Πλησίασε το φλιτζάνι στα χείλη της για να μη φανεί το χαμόγελό της. Όχι, βέβαια. Θα του έλεγε ψέματα.

«Δύσκολο να κρίνω» είπε. «Είναι μυθοπλασία;»

«Και ναι και όχι» απάντησε ο Χάρι. «Πιστεύουμε ότι τα έγραψε το πρόσωπο που σκότωσε την Άννα Μπέτσεν».

«Επομένως, είναι άντρας».

Ο Χάρι κοίταζε κάτω και η Άστριντ επωφελήθηκε για να του ρίξει μια γρήγορη ματιά. Δεν ήταν ωραίος, αλλά είχε κάτι πολύ γοητευτικό πάνω του. Το είχε προσέξει –όσο ανάρμοστο κι αν ακουγόταν αυτό– και όταν τον βρήκε πεσμένο στο χολ του ορόφου, έξω από την πόρτα της. Ίσως επειδή είχε πιει ένα Cointreau παραπάνω από το συνηθισμένο της εκείνο το βράδυ, αλλά της είχε φανεί τόσο ήρεμος, σχεδόν όμορφος, σαν κοιμισμένος πρίγκιπας που είχε ξεπέσει ως διά μαγείας στο κατώφλι της. Τα πράγματα που είχε στις τσέπες του είχαν σκορπίσει στα σκαλοπάτια κι αυτή τα είχε μαζέψει ένα προς ένα. Είχε ρίξει και μια ματιά στο πορτοφόλι του και είχε μάθει το όνομα και τη διεύθυνσή του.

Ο Χάρι σήκωσε τα μάτια και η Άστριντ κοίταξε αμέσως αλλού. Θα της άρεσε ως άντρας; Σίγουρα. Το πρόβλημα ήταν ότι αυτή δεν θα άρεσε σ' αυτόν. Η υστερική μουρμούρα της. Οι αβάσιμες φοβίες. Τα ανεξέλεγκτα κλάματα. Όχι, δεν θα του άρεσαν καθόλου όλα αυτά. Γιατί αυτός ήθελε γυναίκες όπως η Άννα Μπέτσεν. Όπως η Ραμόνα.

«Είσαι σίγουρη ότι δεν την έχεις ξαναδεί;» τη ρώτησε αργά.

Η Άστριντ τον κοίταξε έντρομη. Και μόνο τότε πρόσεξε ότι κρατούσε στο χέρι του μια φωτογραφία και της την έδειχνε. Της την είχε ξαναδείξει αυτή τη φωτογραφία: μια γυναίκα και τρία παιδάκια σε μια παραλία.

«Τη νύχτα του φόνου, για παράδειγμα».

«Δεν την έχω ξαναδεί ποτέ στη ζωή μου» απάντησε με απόλυτη σιγουριά η Άστριντ Μόνσεν.

Άρχισε πάλι να χιονίζει· μεγάλες, υγρές νιφάδες, γκρίζες και βρόμικες πριν ακόμη πέσουν πάνω στη γυμνή έκταση ανάμεσα στο Αρχηγείο της Αστυνομίας και στη φυλακή Μπούτσεν. Ένα μήνυμα από τον Βέμπερ περίμενε τον Χάρι όταν έφτασε στο γραφείο του. Επιβεβαίωνε τις υποψίες του, τις ίδιες υποψίες που τον είχαν κάνει να κοιτάξει τα e-mail από μια καινούργια οπτική γωνία. Παρ' όλα αυτά, το λιτό και περιεκτικό μήνυμα του Βέμπερ ήταν ένα σοκ. Κάτι σαν αναμενόμενο σοκ.

Την υπόλοιπη μέρα ο Χάρι την πέρασε στο τηλέφωνο και σε ένα συνεχές πηγαινέλα από και προς το μηχάνημα του φαξ. Στα μεσοδιαστήματα έκανε μαύρες σχέψεις, έβαζε τα τουβλάκια το ένα πάνω στο άλλο και προσπαθούσε να μη σκέφτεται αυτό που έψαχνε. Μόνο που ήταν ξεκάθαρο. Και αυτό το πελώριο κύμα, όσο κι αν φούσκωνε, έσκαγε, στροβιλιζόταν και τίναζε αφρούς, δεν έπαυε να είναι ίδιο με όλα τα άλλα κύματα – τελικά θα κατέληγε εκεί απ' όπου είχε ξεκινήσει.

Όταν ο Χάρι ολοκλήρωσε τη συλλογιστική του και ξεκαθάρισε το μεγαλύτερο κομμάτι της εικόνας, έγειρε πίσω στην καρέκλα του γραφείου του. Δεν είχε καμιά αίσθηση θριάμβου, μόνο κενό.

Η Ράκελ δεν ρώτησε τίποτα όταν της τηλεφώνησε για να της πει να μην τον περιμένει. Αμέσως μετά ο επιθεωρητής ανέβηκε στην καντίνα και αποκεί στην ταράτσα της στέγης, όπου στέκονταν και τουρτουρίζαν μερικοί καπνιστές. Κάτω λαμπύριζαν τα φώτα της πόλης στο μεσημεριανό μισοσκόταδο. Ο Χάρι άναψε τσιγάρο, έσυρε το χέρι πάνω στο παραπέτο της ταράτσας

και μάζεψε μια χούφτα χιόνι. Την έκανε χιονόμπαλα. Την έπλασε με τις παλάμες του όλο και πιο σφιχτή, όλο και πιο σφιχτή, πιέζοντας μέχρι που το λιωμένο χιόνι έτρεχε ανάμεσα στα δάχτυλά του. Μετά την πέταξε προς την πόλη. Ακολούθησε με το βλέμμα του τη λαμπερή λευκή σφαίρα που έπεφτε όλο και πιο γρήγορα μέχρι που χάθηκε στο γκριζωπό φόντο.

«Είχα έναν συμμαθητή, τον Λούντβιγκ Αλεξάντερ» είπε δυνατά ο Χάρι.

Οι καπνιστές, που χτυπούσαν τα πόδια τους για να ζεσταθούν, στράφηκαν και κοίταξαν τον επιθεωρητή.

«Είχε μεγάλη έφεση στις γλώσσες. Τον φωνάζαμε Κεμπάμπ, επειδή μια μέρα, στο μάθημα των αγγλικών, έκανε τη βλακεία να πει στον καθηγητή μας ότι του άρεσε η λέξη «μπάρμπεκιου» όταν ήταν γραμμένη με τη συντομογραφία BBQ, γιατί αν διαβαστεί ανάποδα, γίνεται κεμπάμπ. Όταν ήρθαν τα χιόνια, όλες οι τάξεις παίζαμε χιονοπόλεμο μεταξύ μας στα διαλείμματα. Ο Κεμπάμπ δεν ήθελε, αλλά τον αναγκάζαμε. Ήταν το μόνο παιχνίδι στο οποίο τον αφήναμε να συμμετέχει. Για να τις τρώει. Ήταν άθλιος στις βολές. Οι μόνες που κατάφερνε ήταν κάτι άτονες ψηλοκρεμαστές. Η άλλη τάξη είχε τον Ρόαρ, ένα χοντρό παιδί που έπαιζε χάντμπολ με την ομάδα του Όπσαλ. Ο Ρόαρ, για να κάνει πλάκα, απέκρουε πάντα με κεφαλιά τις χιονόμπαλες του Κεμπάμπ και μετά τον πλάκωνε στις απανωτές φάλτσες βολές. Μια μέρα ο Κεμπάμπ έβαλε μια μεγάλη πέτρα σε μια χιονόμπαλα και την πέταξε όσο πιο ψηλά μπορούσε. Ο Ρόαρ πήδηξε στον αέρα με ένα περιφρονητικό χαμόγελο και την απέκρουσε με κεφαλιά. Ακούστηκε σαν πέτρα που σκάει πάνω σε πέτρα μέσα σε ρηχά νερά, ένας ήχος ξερός και μουντός ταυτόχρονα. Ήταν η μόνη φορά που είδα ασθενοφόρο στην αυλή του σχολείου μας».

Ο Χάρι ρούφηξε δυνατά το τσιγάρο του.

«Στην αίθουσα των καθηγητών διαφωνούσαν επί μέρες αν έπρεπε να τιμωρηθεί ο Κεμπάμπ. Στο κάτω κάτω δεν είχε πετάξει τη χιονόμπαλα εναντίον κανενός, άρα το ερώτημα ήταν το

εξής: Πρέπει να τιμωρείται κάποιος που κάνει κάτι χωρίς να υπολογίσει και τον ηλίθιο που θα συμπεριφερθεί σαν ηλίθιος;

Ο Χάρι έσβησε το τσιγάρο του και ξαναμπήκε στο κτίριο.

Ήταν περασμένες τέσσερις και μισή. Ο παγερός άνεμος είχε δυναμώσει και σάρωνε στην ανοιχτή έκταση ανάμεσα στον ποταμό Άκερ και στον σταθμό του μετρό του Γκρένλαντ. Μαθητές και συνταξιούχοι παραμέριζαν μπροστά σε βιαστικούς άντρες και γυναίκες με σφιγμένα πρόσωπα που επέστρεφαν από τις δουλειές τους. Ο Χάρι συγκρούστηκε με έναν απ' αυτούς όπως κατέβαινε τρέχοντας τα σκαλιά του μετρό και η ηχώ μιας βλαστήμιας τον ακολούθησε μέσα στη σήραγγα. Σταμάτησε μπροστά στο γκισέ, ανάμεσα στις γυναικείες και στις αντρικές τουαλέτες. Πίσω από το τζάμι ήταν η ίδια ηλικιωμένη γυναίκα που θυμόταν από την προηγούμενη φορά.

«Είναι μεγάλη ανάγκη να μιλήσω με τον Σάιμον» της είπε.

Τα ήρεμα καστανά μάτια της γυναίκας τον παρατηρούσαν.

«Δεν είναι πια στο Τέιεν» είπε ο Χάρι. «Έφυγαν όλοι».

Η γυναίκα ανασήκωσε τους ώμους και του έκανε νόημα με το χέρι της να φύγει.

«Πες του ότι τον ζητά ο Χάρι».

Η γυναίκα κούνησε το κεφάλι με απορία.

Ο Χάρι έσχυψε πάνω στο γυάλινο χώρισμα. «Πες του ότι τον θέλει ο Γερμανός σπιούνος».

Ο Σάιμον πήρε τη λεωφόρο Ένεμπακ αντί για τη μακριά σήραγγα του Έκεμπεργκ.

«Δεν μου αρέσουν τα τούνελ, καταλαβαίνεις» εξήγησε στον Χάρι καθώς ανηφόριζαν την πλαγιά του βουνού με ταχύτητα χελώνας στην ώρα της απογευματινής κυκλοφοριακής αιχμής.

«Ωστε, τα δύο αδέρφια που το έσκασαν μαζί στη Νορβηγία και μεγάλωσαν σαν σιαμαία δίδυμα μέσα ένα τροχόσπιτο έπαψαν να μιλιούνται, επειδή ερωτεύτηκαν την ίδια γυναίκα;» ρώτησε ο Χάρι.

«Η Μαρία ήταν από μια πολύ σεβαστή οικογένεια Τσιγγάνων Νοβάρα. Ζούσαν στη Σουηδία όπου ο πατέρας της ήταν μπουλίμπας. Παντρεύτηκε τον Στεφάν και μετακόμισαν στο Όσλο όταν αυτή ήταν δεκατριών κι εκείνος δεκαοχτώ. Ο Στεφάν ήταν τόσο ερωτευμένος μαζί της, που θα πέθαινε για το χατίρι της. Εκείνο τον καιρό ο Ράσκολ έλειπε στη Ρωσία, κρυβόταν. Όχι από την αστυνομία, αλλά από κάτι Αλβανούς Κοσοβάρους στη Γερμανία που νόμιζαν ότι τους είχε ρίξει σε κάποια δουλειά».

«Δουλειά;»

Ο Σάιμον χαμογέλασε. «Βρήκαν ένα άδειο τρέιλερ στην άκρη του αυτοκινητόδρομου κοντά στο Αμβούργο».

«Όμως ο Ράσκολ επέστρεψε;»

«Ένα ωραίο πρωί του Μάη γύρισε στο Τέιεν. Τότε ήταν που αυτός και η Μαρία είδαν ο ένας τον άλλον για πρώτη φορά». Ο Σάιμον γέλασε. «Θεέ μου, πώς κοιτάζονταν στα μάτια. Εγώ κοίταξα τα ουράνια, νόμιζα πως θα πέσουν κεραυνοί, τόσο ηλεκτρισμένος ήταν ο αέρας».

«Και ερωτεύτηκαν ο ένας τον άλλον κεραυνοβόλα;».

«Σε δευτερόλεπτα. Μπροστά στα μάτια όλων μας. Μερικές γυναίκες κοκκίνισαν».

«Αφού ήταν τόσο φανερό, οι συγγενείς πρέπει να αντέδρασαν ή όχι;»

«Δεν πίστευαν ότι ήταν επικίνδυνο. Μην ξεχνάς ότι εμείς παντρευόμαστε πολύ νωρίτερα από σας. Μπορείς να σταματήσεις τους νέους; Δεν μπορείς. Ερωτεύονται. Δεκατριών ετών, μπορείς να φανταστείς...»

«Μπορώ». Ο Χάρι έτριψε το σβέρκο του.

«Όμως εδώ το πράγμα ήταν σοβαρό. Αυτή ήταν παντρεμένη με τον Στεφάν και αγάπησε τον Ράσκολ με την πρώτη ματιά. Και, μπορεί να ζούσαν σε δικό τους τροχόσπιτο αυτή και ο Στεφάν, αλλά τον Ράσκολ τον έβλεπε συνέχεια, αφού ήταν εκεί όλη μέρα. Έγινε ό,τι ήταν επόμενο να γίνει. Όταν γεννήθηκε η Άννα, μόνο ο Στεφάν και ο Ράσκολ δεν ήξεραν ότι ο Ράσκολ ήταν ο πατέρας».

«Το καημένο το κορίτσι».

«Και ο καημένος ο Ράσκολ. Ο μόνος που ήταν ευτυχισμένος ήταν ο Στεφάν. Ψήλωσε δύο πόντους. Έλεγε ότι η Άννα ήταν όμορφη όπως ο πατέρας της». Ο Σάμιον χαμογέλασε με μάτια θλιμμένα. «Θα μπορούσε να είχε μείνει έτσι το πράγμα. Αν ο Στεφάν και ο Ράσκολ δεν αποφάσιζαν να ληστέψουν μια τράπεζα».

«Και κάτι πήγε στραβά;»

Η ουρά των αυτοκινήτων κυλούσε αργά προς το σταυροδρόμι του Ρίεν.

«Ήταν τρεις στο κόλπο. Ο Στεφάν ήταν ο μεγαλύτερος, άρα ο πρώτος που μπήκε και ο τελευταίος που βγήκε. Οι άλλοι δύο έτρεξαν έξω με τα λεφτά για να φέρουν το αυτοκίνητο και ο Στεφάν έμεινε μέσα στην τράπεζα με το όπλο ψηλά για να μην τολμήσει κανείς να πατήσει τον συναγερμό. Ήταν πρωτάρηδες, δεν ήξεραν καν ότι η τράπεζα είχε σωπηρό συναγερμό. Έτσι, όταν ήρθαν με το αυτοκίνητο να πάρουν τον Στεφάν, τον είδαν πεσμένο πάνω στο καπό ενός περιπολικού με τα χέρια πίσω και έναν αστυνομικό να του περνά τις χειροπέδες. Οδηγούσε ο Ράσκολ. Ήταν μόνο δεκαεφτά ετών, δεν είχε ούτε δίπλωμα οδήγησης. Κατέβασε το τζάμι του οδηγού. Με τρεις χιλιάδες κορόνες στο πίσω κάθισμα, πέρασε αργά δίπλα από το περιπολικό όπου ο αδερφός του πάλευε πάνω στο καπό. Ο Ράσκολ και ο αστυνομικός βρέθηκαν πρόσωπο με πρόσωπο. Θεέ μου, ο αέρας ηλεκτρίστηκε όπως τότε με τη Μαρία. Κοιτάζονταν στα μάτια και νόμιζες πως δεν θα τελείωνε ποτέ. Τρόμαξα, νόμισα ότι ο Ράσκολ θα ούρλιαζε, αλλά αυτός δεν είπε λέξη. Απλώς συνέχισε να οδηγεί. Ήταν η πρώτη φορά που είδαν ο ένας τον άλλον».

«Ο Ράσκολ και ο Γέργκεν Λεν;»

Ο Σάμιον κατένευσε. Βγήκαν από την υποχρεωτική κυκλική πορεία και πήραν την ανοιχτή στροφή προς το Ρίεν. Ο Τσιγγάνος έβγαλε φλας, φρέναρε μετά το βενζινάδικο και τελικά στάματησε μπροστά σε ένα δωδεκαώροφο κτίριο. Μια γαλάζια επιγραφή νέον με το λογότυπο της Den norske άστραφτε πάνω από την είσοδο λίγα μέτρα πιο κάτω.

«Ο Στεφάν έφαγε έξι χρόνια επειδή είχε πυροβολήσει στον

αέρα» συνέχισε ο Σάμιον. «Όμως, μετά τη δίκη, συνέβη κάτι πολύ περίεργο. Ο Ράσκολ πήγε στη φυλακή Μπούτσεν για να δει τον αδερφό του και την άλλη μέρα ένας δεσμοφύλακας είπε πως ο καινούργιος κρατούμενος του φαίνεται αλλιώτικος. Ο προϊστάμενός του είπε ότι αυτό συμβαίνει καμιά φορά με τους πρωτάρηδες κατάδικους. Του διηγήθηκε ιστορίες για γυναίκες που δεν αναγνώρισαν τους άντρες τους στην πρώτη επίσκεψη. Ο φύλακας καθησυχάστηκε, αλλά λίγες μέρες μετά μια άγνωστη τηλεφώνησε στη φυλακή και τους είπε ότι κρατούσαν λάθος άνθρωπο. Ότι ο μικρός αδερφός του Στεφάν Μπάξετ είχε πάρει τη θέση του κι ότι έπρεπε να τον αφήσουν ελεύθερο αμέσως».

«Έγινε αυτό στ' αλήθεια; Είναι δυνατό;» ρώτησε ο Χάρι φέρονοντας τον αναπτήρα στην άκρη του τσιγάρου χωρίς να ανάψει.

«Ναι, έγινε. Είναι συνηθισμένο σ' εμάς τους Τσιγγάνους, κυρίως της νότιας Ευρώπης, ο γιος ή τα μικρότερα αδέρφια να κάνουν τη φυλακή στη θέση του κατάδικου, όταν αυτός έχει οικογένεια να θρέψει. Όπως είχε ο Στεφάν. Για μας αυτό είναι τιμή, ξέρεις».

«Μα οι αρχές αργά ή γρήγορα θα διαπιστώσουν το λάθος, έτσι δεν είναι;»

«Χα!» Ο Σάμιον άνοιξε τα χέρια. «Για σας όλοι οι Τσιγγάνοι είναι ίδιοι. Κι αν κάποιος Τσιγγάνος βρίσκεται στη φυλακή για κάτι που δεν έκανε, σίγουρα θα είναι ένοχος για κάτι άλλο και θα του αξίζει έτσι κι αλλιώς».

«Ποια ήταν αυτή που τηλεφώνησε;»

«Δεν το μάθαμε ποτέ, αλλά το ίδιο βράδυ εξαφανίστηκε η Μαρία. Και δεν την ξαναείδαμε από τότε. Τον Ράσκολ τον έφερε η αστυνομία πίσω στο Τέιεν μέσα στην άγρια νύχτα και τον Στεφάν τον έσυραν έξω από το τροχόσπιτο βρίζοντας και κλοτσώντας. Η Άννα τότε ήταν δύο ετών και ούρλιαζε από την κούνια της ζητώντας τη μαμά της, αλλά κανένας, ούτε γυναίκα ούτε παιδί ούτε άντρας, δεν μπορούσε να την κάνει να σταματήσει».

σει το κλάμα. Μέχρι που μπήκε ο Ράσκολ στο τροχόσπιτο και τη σήκωσε».

Είχαν στυλώσει και οι δύο το βλέμμα τους στην είσοδο της τράπεζας. Ο Χάρι έριξε μια ματιά στο ρολόι του. Λίγα λεπτά μόνο πριν από το κλείσιμο. «Και τι έγινε μετά;»

«Όταν βγήκε ο Στεφάν από τη φυλακή, έφυγε αμέσως από τη χώρα. Μιλάμε πού και πού στο τηλέφωνο. Ταξίδεψε πολύ».

«Και η Άννα;»

«Μεγάλωσε στο τροχόσπιτο. Ο Ράσκολ την έστειλε στο σχολείο. Είχε γκατζό φίλους. Γκατζό συνήθειες. Δεν ήθελε να ζει σαν εμάς. Ζητούσε να κάνει ό,τι έκαναν οι φίλοι της – να αποφασιίζει μόνη της, να βγάζει δικά της λεφτά, να μένει σε δικό της σπίτι. Κι απ' όταν της άφησε κληρονομιά η γιαγιά της το διαμέρισμα στην οδό Σόργκενφρι, δεν είχαμε πια καμιά σχέση μαζί της. Αυτή το... διάλεξε να φύγει. Ο μόνος που είχε επαφές μαζί της ήταν ο Ράσκολ».

«Πιστεύεις πως η Άννα ήξερε ότι ήταν ο πραγματικός πατέρας της;»

Ο Σάιμον ανασήκωσε τους ώμους. «Απ' όσο γνωρίζω, κανείς δεν της είχε πει τίποτα, αλλά είμαι σίγουρος ότι το ήξερε».

Έμειναν σιωπηλοί για λίγο.

«Εδώ είχε γίνει» είπε ο Τσιγγάνος.

«Λίγο πριν κλείσει η τράπεζα» πρόσθεσε ο Χάρι. «Όπως τώρα».

«Δεν θα τον σκότωνε τον Λεν αν δεν ήταν αναγκασμένος» είπε ο Σάιμον. «Όμως ο Ράσκολ κάνει πάντα αυτό που πρέπει να γίνει. Είναι πολεμιστής, ξέρεις».

«Όχι χαζοχαρούμενη παλλαχίδα».

«Τι;»

«Τίποτα. Πού βρίσκεται τώρα ο Στεφάν;»

«Δεν ξέρω».

Ο Χάρι περίμενε. Είδαν έναν υπάλληλο της τράπεζας να κλειδώνει την πόρτα από μέσα. Ο Χάρι περίμενε κι άλλο.

«Την τελευταία φορά που μιλήσαμε μου τηλεφώνησε από

μια πόλη της Σουηδίας» είπε ο Σάιμον. «Από το Γκόθενμπεργκ. Μέχρι εδώ μπορώ να σε βοηθήσω».

«Δεν βοηθάς εμένα».

«Το ξέρω» είπε ο Τσιγγάνος. «Το ξέρω».

Ο Χάρι βρήκε εύκολα το κίτρινο σπίτι στην οδό Βέτλαντ. Τα φώτα ήταν αναμμένα και στα δύο πατώματα. Πάρκαρε, βγήκε από το αυτοκίνητο και στάθηκε απέναντι από τον σταθμό του μετρό. Εκεί συναντιόταν η παλιοπαρέα τα πρώτα σκοτεινά βράδια του φθινοπώρου για να πάνε να κλέψουν μήλα. Ο Σίγκε, ο Τόρε, ο Κρίστιαν, ο Έισταϊν και ο Χάρι. Αυτοί ήταν η βασική συμμορία. Ανέβαιναν με τα ποδήλατα ως το Νόρντσταντ γιατί εκεί τα μήλα ήταν μεγαλύτερα και οι πιθανότητες να ξέρει κάποιος τον πατέρα σου μικρότερες. Ο Σίγκε σκαρφάλωνε πρώτος τον φράχτη και ο Έισταϊν φύλαγε τσίλιες. Ο Χάρι ήταν ο ψηλότερος και μπορούσε να φτάνει τα μεγαλύτερα μήλα. Ένα βράδυ όμως, που δεν είχαν όρεξη να πάνε τόσο μακριά, είχαν κάνει επιδρομή στη δική τους γειτονιά.

Ο Χάρι κοίταξε απέναντι τον μεγάλο κήπο στην άλλη πλευρά του δρόμου.

Είχαν ήδη γεμίσει τις τσέπες τους όταν ο Χάρι είδε ένα πρόσωπο να τους παρακολουθεί πίσω από το τζάμι σε ένα από τα φωτισμένα παράθυρα του πρώτου ορόφου. Χωρίς να βγάλει μιλιά. Ήταν ο Κεμπάμπ.

Ο Χάρι άνοιξε την εξώπορτα του κήπου και ανέβηκε ως την πόρτα του σπιτιού. ΓΕΡΓΚΕΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΕΝ έγραφε η πορσελάνινη πλακέτα πάνω από τα δύο κουδούνια. Ο Χάρι χτύπησε το πρώτο.

Η Μπέτε τού άνοιξε αφού είχε χτυπήσει και δεύτερη φορά.

Τον ρώτησε αν ήθελε τσάι, εκείνος κούνησε το κεφάλι αρνητικά κι αυτή πήγε στην κουζίνα αφήνοντάς τον στο χολ να βγάλει τις μπότες του.

«Γιατί υπάρχει ακόμη το όνομα του πατέρα σου στο κουδούνι;» τη ρώτησε όταν εκείνη ήρθε στο καθιστικό με μια κού-

πα τσάι. «Για να νομίζουν οι ξένοι ότι υπάρχει και άντρας στο σπίτι;»

Η Μπέτε ανασήκωσε τους ώμους και βολεύτηκε σε μια βαθιά πολυθρόνα. «Απλώς δεν μας πέρασε από το μυαλό να το αλλάξουμε. Το όνομά του είναι εκεί τόσα χρόνια, ώστε έχουμε πάψει πια να το βλέπουμε».

«Μμ». Ο Χάρι ένωσε τις παλάμες του. «Βασικά, γι' αυτό ακριβώς ήρθα να μιλήσουμε».

«Για το όνομα στο κουδούνι;»

«Όχι. Για την ανοσφρησία. Όταν δεν σου μυρίζουν τα πτώματα».

«Τι εννοείς;»

«Στεκόμουν στο χολ του σπιτιού μου χτες και κοίταζα το πρώτο από τα e-mail που έλαβα από τον δολοφόνο της Άννας. Ήταν όπως με το όνομα στο κουδούνι σου. Οι αισθήσεις μου το κατέγραφαν, αλλά όχι και ο εγκέφαλός μου. Αυτό είναι η ανοσφρησία. Το χαρτί ήταν καρφωμένο στον τοίχο τόσο καιρό, που είχα πάψει πια να το βλέπω, έτσι όπως και τη φωτογραφία με την Αδερφούλα μου. Που όταν κλάπηκε, απλώς πρόσεξα ότι υπήρχε κάτι διαφορετικό, αλλά όχι ποια ήταν η διαφορά. Και ξέρεις γιατί;»

Η Μπέτε κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Γιατί δεν είχε συμβεί κάτι που να με κάνει να δω τα πράγματα διαφορετικά. Έβλεπα ότι υπέθετα ότι υπήρχε. Χτες, όμως, συνέβη κάτι. Ο Άλι μού είπε ότι είχε δει μια γυναίκα έξω από την πόρτα του υπογείου. Και ξαφνικά μου ήρθε σαν αποκάλυψη πως όλον αυτόν τον καιρό, χωρίς να το συνειδητοποιώ, έπαιρνα ως δεδομένο ότι ο δολοφόνος της Άννας ήταν άντρας. Όποτε κάνεις το λάθος να σκέφτεσαι αυτό που νομίζεις πως ψάχνεις, δεν βλέπεις πραγματικά τα άλλα πράγματα που βρίσκεις. Κι αυτό με έκανε να δω το e-mail με άλλο μάτι».

Η Μπέτε τον κοίταξε ανασηκώνοντας τα φρύδια. «Θέλεις να πεις ότι δεν σκότωσε ο Αλφ Γκούνερουντ την Άννα Μπέτσεν;»

«Ξέρεις τι είναι ο αναγραμματισμός, έτσι;» είπε ο Χάρι.

«Ένα παιχνίδι με γράμματα που...»

«Ο δολοφόνος της Άννας μου άφησε ένα πατρίν. Ένα σημάδι. Το είδα μέσα από τον καθρέφτη. Το e-mail έχει ως υπογραφή ένα γυναικείο όνομα. Που διαβάζεται ανάποδα. Έστειλα, λοιπόν, το e-mail στον Άλουνε, ο οποίος επικοινωνήσε με έναν ειδικό στην γνωστική ψυχολογία και στη γλώσσα. Από μία και μόνο φράση σε ένα ανώνυμο απειλητικό γράμμα μπόρεσε να προσδιορίσει το γένος, την ηλικία και την καταγωγή του αποστολέα. Σ' αυτή την περίπτωση είναι σε θέση να πει ότι τα e-mail έγραψε είτε άντρας είτε γυναίκα, ηλικίας μεταξύ είκοσι και εβδομήντα, από οποιαδήποτε περιοχή της χώρας. Με άλλα λόγια, δεν μας βοήθησε και πολύ. Με τη διαφορά ότι κλίνει προς την πιθανότητα να είναι γυναίκα. Από μία λέξη. Γιατί χρησιμοποιεί το «εσείς οι αστυνομικοί» και όχι «η αστυνομία» ή κάποιον άλλο αόριστο συλλογικό ορισμό. Ο ειδικός λέει ότι ο αποστολέας ίσως επέλεξε αυτή τη λέξη υποσυνείδητα, επειδή διαφοροποιεί το γένος του παραλήπτη από το γένος του αποστολέα».

Ο Χάρι τεντώθηκε πίσω στην καρέκλα του.

Η Μπέτε άφησε την κούπα της στο τραπέζακι. «Δεν μπορώ να πω ότι με έπεισες, Χάρι. Μια άγνωστη γυναίκα στη σκάλα του υπογείου, ένας κώδικας που είναι ένα γυναικείο όνομα γραμμένο ανάποδα και ένας ψυχολόγος που υποθέτει ότι ο Άλφ Γκούνερουντ επέλεξε να εκφραστεί με γυναικείο τρόπο;»

«Μμ» συμφώνησε ο Χάρι. «Το δέχομαι. Κατ' αρχάς, θέλω να σου πω τι με οδήγησε σ' αυτό το ίχνος. Όμως πριν σου πω ποιος σκότωσε την Άννα, θέλω να σε ρωτήσω αν μπορείς να με βοηθήσεις να βρω ένα χαμένο πρόσωπο».

«Φυσικά. Αλλά γιατί το ζητάς από μένα; Οι αγνοούμενοι δεν είναι...»

«Κι όμως, είναι». Ο Χάρι χαμογέλασε θλιμμένα. «Τα χαμένα πρόσωπα είναι το στοιχείο σου».

Ραμόνα

Ο Χάρι βρήκε τη Βίγκντις Άλμπου κάτω στην παραλία. Καθόταν στον ίδιο λείο βράχο όπου αυτός είχε αποκοιμηθεί, και κοίταζε τη θάλασσα έχοντας διπλωμένα τα πόδια στο στήθος της. Μέσα στην πρωινή καταχνιά ο δίσκος του ήλιου έμοιαζε με αχνό αποτύπωμα πάνω στον ουρανό. Ο Γκρέγκορ έτρεξε κοντά στον Χάρι κουνώντας την ουρά. Τα νερά είχαν τραβηχτεί και η θάλασσα μύριζε φύκια και πετρέλαιο. Ο Χάρι κάθισε σε ένα βραχάκι δίπλα της και τίναξε ένα τσιγάρο από το πακέτο του.

«Εσύ τον βρήκες;» ρώτησε η Βίγκντις χωρίς να στραφεί. Ο επιθεωρητής αναρωτήθηκε πόση ώρα τον περίμενε εκεί.

«Πολλοί άνθρωποι βρήκαν τον Άρνε Άλμπου» απάντησε. «Ήμουν κι εγώ ένας απ' αυτούς».

Η Βίγκντις παραμέρισε μια τούφα από τα μαλλιά της που χόρευαν μπροστά στο πρόσωπό της με τον άνεμο. «Κι εγώ. Αλλά πριν από πολύ πολύ καιρό. Μπορεί να μη με πιστέψεις, αλλά τον αγαπούσα κάποτε».

Ο Χάρι πάτησε τον αναπτήρα του. «Γιατί να μη σε πιστέψω;»

«Πίστεψε ό,τι θέλεις. Δεν μπορούν όλοι οι άνθρωποι να αγαπήσουν. Μπορεί να πιστεύουμε —ή κι αυτοί να πιστεύουν— ότι μπορούν, αλλά δεν είναι έτσι. Μαθαίνουν απλώς τις κινήσεις, τα λόγια, τα βήματα. Κάποιοι είναι τόσο καλοί, που μας ξεγελούν για καιρό. Εκείνο που με εκπλήσσει δεν είναι που τα καταφέρνουν, αλλά που μπαίνουν στον κόπο να ασχοληθούν. Προς τι όλη αυτή η προσπάθεια για να σου την ανταποδώσει ο άλλος

με ένα συναίσθημα που δεν το καταλαβαίνεις; Με παρακολούθεις, αστυνόμε;»

Ο Χάρι δεν απάντησε.

«Μπορεί απλώς να φοβούνται» συνέχισε η Βίγκντις γυρίζοντας προς την πλευρά του. «Να κοιταχτούν καλά στον καθρέφτη και να ανακαλύψουν ότι είναι ανάπηροι».

«Για ποιους μιλάς, κυρία Άλμπου;»

Η Βίγκντις στράφηκε πάλι προς τη θάλασσα. «Ποιος ξέρει; Για την Άννα Μπέτσεν; Για τον Άρνε; Για μένα; Για μένα όπως έγινα;»

Ο Γκρέγκορ έγλειψε το χέρι του Χάρι.

«Ξέρω πώς πέθανε η Άννα Μπέτσεν» είπε ο Χάρι. Παρατηρούσε την πλάτη της, αλλά δεν διέκρινε καμιά αντίδραση. Αναψε τσιγάρο με τη δεύτερη προσπάθεια. «Χτες το απόγευμα πήρα τις αναλύσεις στα τέσσερα ποτήρια που βρέθηκαν στον νεροχύτη στο διαμέρισμα της Άννας Μπέτσεν. Υπήρχαν πάνω τα αποτυπώματά μου. Και, απ' ό,τι φαίνεται, έπινα κόκα κόλα. Όμως ποτέ δεν θα σκεφτόμουν να τη συνδυάσω με κρασί. Το ένα από τα ποτήρια δεν είχε χρησιμοποιηθεί καθόλου. Το ενδιαφέρον είναι ότι στα υπολείμματα του αναψυκτικού ανιχνεύθηκε υδροχλωρική μορφίνη. Με άλλα λόγια, μορφίνη. Ξέρεις τι προκαλεί σε μεγάλες δόσεις, έτσι δεν είναι, κυρία Άλμπου;»

Η Βίγκντις στράφηκε απότομα και τον κοίταξε. Κούνησε αργά το κεφάλι. Αρνητικά.

«Όχι;» είπε ο Χάρι. «Απώλεια των αισθήσεων και αμνησία αμέσως μετά τη λήψη του ναρκωτικού, ακολουθούμενη από ισχυρή ναυτία και πονοκέφαλο όταν το άτομο αναχτά τις αισθήσεις του. Συμπτώματα που συγχέονται εύκολα με αυτά που μπορεί να σου προκαλέσει ένα γερό μεθύσι. Το ιδανικό ναρκωτικό για βιασμό-εν-αγνοία του θύματος, παρόμοιο με το Rohypnol. Και όντως πέσαμε θύματα βιασμού. Όλοι μας. Έτσι δεν είναι, κυρία Άλμπου;»

Ένας γλάρος γέλασε κρώζοντας άγρια πάνω από τα κεφάλια τους.

«Πάλι εσείς» είπε η Άστριντ Μόνσεν με ένα κοφτό, νευρικό γέ-
λαχι και του άνοιξε να περάσει. Κάθισαν στην κουζίνα της.
Εκείνη στριφογύρισε λίγο, έφτιαξε τσάι, έβγαλε το κέικ που εί-
χε αγοράσει από του Χάνσεν «για την περίπτωση που θα περ-
νούσε κανείς απ' το σπίτι». Ο Χάρι μουρμούρισε διάφορες κοι-
νοτοπίες για το χτεσινό χιόνι και πώς ο κόσμος, που όλοι πί-
στευαν ότι θα κατέρρεε κι αυτός μαζί με τους δίδυμους πύρ-
γους, δεν είχε αλλάξει σε τίποτα τελικά. Και μόνο αφού η
Άστριντ είχε σερβίρει το τσάι και κάθισε επιτέλους στο τραπέ-
ζι, τη ρώτησε τι γνώμη είχε για την Άννα.

Η γυναίκα έμεινε με ανοιχτό το στόμα.

«Τη μισούσες, έτσι δεν είναι;»

Στη σιωπή που ακολούθησε τα λόγια του ακούστηκε μόνο
ένα σιγανό ηλεκτρονικό κλικ! από το διπλανό δωμάτιο.

«Όχι, δεν τη μισούσα». Η Άστριντ αγχάλιασε μια τεράστια
κούπα με πράσινο τσάι. «Απλώς ήταν... διαφορετική».

«Διαφορετική με ποιον τρόπο;»

«Η ζωή που έκανε. Οι τρόποι της. Ήταν τυχερή που ήταν...
έτσι όπως ήταν».

«Κι εσένα δεν σου άρεσε αυτό;»

«Εγώ... δεν ξέρω. Όχι, ίσως δεν μου άρεσε».

«Γιατί όχι;»

Η Άστριντ Μόνσεν τον κοίταξε. Αρκετή ώρα. Ένα τρεμάμε-
νο χαμόγελο έπαιζε στη ματιά της, σαν νευρική πεταλούδα.

«Δεν είναι αυτό που νομίζεις» είπε τελικά. «Την Άννα τη ζή-
λευα. Τη θαύμαζα. Υπήρχαν φορές που ευχόμουν να ήμουν εγώ
αυτή. Ήταν το άκρο αντίθετο από μένα. Εγώ ζω κλεισμένη εδώ
μέσα, ενώ αυτή...»

Το βλέμμα της στράφηκε προς το παράθυρο. «Εβγαινε στη
ζωή σχεδόν γυμνή, αυτό έκανε. Άντρες έρχονταν και έφευγαν,
ήξερε ότι δεν μπορούσε να τους έχει, αλλά τους αγαπούσε έτσι
ή αλλιώς. Δεν ήξερε να ζωγραφίζει, αλλά έκανε εκθέσεις ζωγρα-
φικής για να το δει και όλος ο κόσμος. Μιλούσε σε όλους λες και
είχε κάθε δικαίωμα να πιστεύει ότι τη συμπαθούσαν. Και μ'

εμένα το ίδιο έκανε. Υπήρχαν μέρες που ένιωθα ότι η Άννα μου είχε κλέψει τον πραγματικό εαυτό μου, πως δεν υπήρχε χώρος και για τις δυο μας στη ζωή κι ότι εγώ θα έπρεπε να περιμένω τη σειρά μου». Ξανά το ίδιο κοφτό, νευρικό γέλακι. «Κι ύστερα πέθανε. Και διαπίστωσα πως δεν ήταν έτσι. Πως δεν μπορώ να είμαι σαν αυτή. Κανένας δεν μπορεί. Δεν είναι κρίμα;» Κοίταξε πάλι τον Χάρι. «Όχι, δεν τη μισούσα την Άννα. Την αγαπούσα».

Ο Χάρι ανατρίχιασε. «Μπορείς να μου πεις τι ακριβώς συνέβη τη νύχτα που με βρήκες πεσμένο στον διάδρομο;»

Εκείνο το περίεργο χαμόγελο άναβε και έσβηνε όπως το φως σε έναν ελαττωματικό σωλήνα φθορισμού. Σάμπως ένας ευτυχισμένος άνθρωπος να ξετρύπωνε πού και πού και να κρυφοκοίταζε τον κόσμο μέσα απ' τα μάτια της. Ο επιθεωρητής είχε την αίσθηση ότι ένα φράγμα ήταν έτοιμο να σπάσει.

«Μου φάνηκες άσχημος» είπε ψιθυριστά. «Αλλά ελκυστικά άσχημος».

Ο Χάρι ανασήκωσε απορημένος το ένα φρύδι. «Μμ. Όταν με σήκωσες, μήπως πρόσεξες αν μύριζα αλκοόλ;»

Η Άστριντ φάνηκε να εκπλήσσεται. Σαν να μην το είχε σκεφτεί ποτέ. «Όχι. Στ' αλήθεια, όχι. Μύριζες... τίποτα».

«Τίποτα;»

Η Άστριντ έγινε κατακόκκινη. «Τίποτα... ιδιαίτερο».

«Μήπως μου έπεσε κάτι στη σκάλα;»

«Σαν τι;»

«Κινητό. Κλειδιά».

«Τι κλειδιά;»

«Εσύ πρέπει να μου απαντήσεις».

Η Άστριντ κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Κινητό, όχι. Και τα κλειδιά τα έβαλα ξανά στην τσέπη σου. Γιατί τα ρωτάς όλα αυτά;»

«Γιατί ξέρω ποιος σκότωσε την Άννα. Απλώς ήθελα να επιβεβαιώσω πρώτα τις λεπτομέρειες».

Πατρίν

Ως την επόμενη μέρα είχαν χαθεί και τα τελευταία απομεινάρια του προχθεσινού χιονιού. Στο Τμήμα Ληστειών, στην πρωινή σύσκεψη, ο Ίβαρσον είπε ότι, αν ήταν να υπάρξει κάποια πρόοδος στην υπόθεση του Εκτελεστή, η μεγαλύτερη ελπίδα τους ήταν μια καινούργια ληστεία και πρόσθεσε ότι, δυστυχώς, η πρόβλεψη της Μπέτε, ότι ο Εκτελεστής θα ξαναχτυπούσε αργά ή γρήγορα, δεν είχε βγει σωστή. Προς μεγάλη έκπληξη όλων, εκείνη δεν φάνηκε να πτοείται από την έμμεση κακή κριτική. Ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους και επανέλαβε με σιγουριά ότι ήταν απλώς ζήτημα χρόνου να σπάσει ο Εκτελεστής.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας ένα αυτοκίνητο της αστυνομίας μπήκε με χαμηλή ταχύτητα στο πάρκινγκ μπροστά από το μουσείο Μουνκ και σταμάτησε. Από μέσα κατέβηκαν τέσσερις άντρες, δύο ένστολοι αστυνομικοί και δύο με πολιτικά που από μακριά έδιναν την εντύπωση ότι βάδιζαν πιασμένοι χέρι χέρι.

«Συγγνώμη για τις προφυλάξεις ασφαλείας» είπε ο Χάρι δείχνοντας με ένα τίναγμα του κεφαλιού του τις χειροπέδες. «Ήταν ο μόνος τρόπος για να πάρω την άδεια γι' αυτό που κάνουμε».

Ο Ράσκολ καμπούριασε τους ώμους. «Νομίζω ότι ενοχλεί περισσότερο εσένα το ότι είμαστε δεμένοι με χειροπέδες, Χάρι».

Η ομάδα διέσχισε το πάρκο προς την πλευρά του γηπέδου και τα τροχόσπιτα στο βάθος. Ο Χάρι έκανε σήμα στους δύο αστυνομικούς να περιμένουν απέξω κι αυτός με τον Ράσκολ μπήκαν στο μικρότερο από τα τρία κάραβα.

Ο Σάιμον ήταν εκεί και τους περίμενε. Είχε έτοιμο ένα μπου-

κάλι Calvados και τρία ποτήρια. Ο Χάρι αρνήθηκε με ένα νεύμα, ξεκλείδωσε τις χειροπέδες και σκαρφάλωσε στον καναπέ.

«Ωραία δεν είναι να ξαναβρίσκεσαι εδώ;» ρώτησε ο Χάρι.

Ο Ράσκολ δεν απάντησε και ο επιθεωρητής περίμενε ακολουθώντας το βλέμμα του που παρατηρούσε ολόγυρα το εσωτερικό του τροχόσπιτου. Το είδε να σταματά στη φωτογραφία των δύο αδερφών πάνω από το κρεβάτι. Του φάνηκε ότι διέκρινε μια μικρή σύσπαση στο αρχοντικό στόμα του Τσιγγάνου.

«Τους υποσχέθηκα ότι θα έχουμε επιστρέψει στην Μπούτσεν μέχρι τις δώδεκα» είπε ο Χάρι «γι' αυτό ας μπορούμε κατευθείαν στην ουσία. Την Άννα Μπέτσεν δεν τη σκότωσε ο Άλφ Γκούνερουντ».

Ο Σάιμον κοίταξε τον Ράσκολ που κάρφωσε τον Χάρι με μια διαπεραστική ματιά.

«Ούτε ο Άρνε Άλμπου».

Στη βαριά σιωπή που ακολούθησε ο θόρυβος της κυκλοφορίας στην οδό Φίνμαρκ φάνηκε να δυναμώνει. Άραγε του έλειπε αυτός ο θόρυβος του Ράσκολ τις νύχτες στο κελί του; Άραγε νοσταλγούσε ποτέ τη φωνή από το διπλανό κρεβάτι. τη μυρωδιά. τον ρυθμικό ήχο της ανάσας του αδερφού του; Ο Χάρι στράφηκε στον Σάιμον: «Μας αφήνεις για λίγο μόνους, αν δεν σε πειράζει;».

Ο άντρας κοίταξε τον Ράσκολ κι αυτός του έκανε ένα μικρό καταφατικό νεύμα. Φεύγοντας, έκλεισε πίσω του την πόρτα του τροχόσπιτου. Ο επιθεωρητής σταύρωσε τα χέρια και τένωσε το πιγούνι του μπροστά. Τα μάτια του Ράσκολ γυάλιζαν σαν να είχε πυρετό.

«Το είχες καταλάβει από καιρό, έτσι;» είπε σχεδόν ψιθυριστά ο Χάρι.

Ο κρατούμενος ένωσε τις παλάμες του μπροστά από το πρόσωπό του, σημάδι εσωτερικής γαλήνης φαινομενικά, αλλά ο τρόπος που άσπριζαν από την πίεση οι άκρες των δαχτύλων του έδειχνε άλλα συναισθήματα.

«Ίσως η Άννα είχε διαβάσει τον Σουν Τζου» είπε ο Χάρι.

«Και ήξερε ότι ο πρώτος κανόνας του πολέμου είναι η εξαπάτηση. Παρ' όλα αυτά, μου έδωσε τη λύση. Απλώς δεν μπόρεσα να σπάσω από νωρίς τον κώδικα. Σ²MN. Μου έδωσε και ένα στοιχείο. Μου είπε ότι στον αμφιβληστροειδή το είδωλο αντιστρέφεται και ότι θα έπρεπε να κοιτάζω τα πράγματα μέσα από έναν καθρέφτη, αν ήθελα να δω πώς είναι πραγματικά».

Ο Ράσκολ έκλεισε τα μάτια. Σαν να προσευχόταν. «Η μητέρα της ήταν όμορφη και τρελή» ψιθύρισε. «Η Άννα τα κληρονόμησε και τα δύο».

«Εσύ έλυσες τον κώδικα σχεδόν αμέσως, το ξέρω» είπε ο Χάρι. «Η υπογραφή στα μηνύματα ήταν Σ²MN. Το 2 συμβολίζει ένα δεύτερο σίγμα και λείπουν τρία φωνήεντα. Από τα αριστερά προς τα δεξιά διαβάζεται Σ-Σ-M-N, αλλά στον καθρέφτη γίνεται N-M-Σ-Σ και με τα φωνήεντα ΝεΜεΣιΣ. Η θεά της εκδίχησης. Η ίδια μου το είχε πει. Ήταν το αριστούργημά της. Το έργο με το οποίο ήθελε να τη θυμούνται όλοι».

«Πες μου τα υπόλοιπα» είπε σιγά ο Ράσκολ.

«Μπορείς να τα καταλάβεις από μόνος σου, νομίζω».

«Πες μου!» σφύριξε άγρια ο Ράσκολ.

Ο Χάρι κοίταξε το μικρό κυκλικό παραθυράκι πάνω από το τραπέζι που είχε ήδη θαμπώσει από τους υδρατμούς. Ένα φινιστρίνι. Ένα διαστημόπλοιο. Φαντάστηκε πώς θα ήταν αν σκούπιζε τους υδρατμούς από το τζάμι και διαπίστωναν ότι βρίσκονται χαμένοι στο διάστημα, στο σκοτεινό νεφέλωμα Κεφαλή του Αλόγου, δύο μοναχικοί αστροναύτες μέσα σε ένα ιπτάμενο τροχόσπιτο. Δεν θα ήταν περισσότερο στη σφαίρα της φαντασίας του από αυτά που ετοιμαζόταν να πει τώρα στον Ράσκολ.

Η Τέχνη του Πολέμου

Ο Ράσκολ ίσιωσε το κορμί του και ο Χάρι ξεκίνησε: «Φέτος το καλοκαίρι, ο γείτονάς μου, ο Άλι Νιάζι, έλαβε ένα γράμμα από κάποιον που υποστήριζε ότι χρωστούσε κοινόχρηστα από τον καιρό που έμενε στην πολυκατοικία, πριν από πολλά χρόνια. Ο Άλι δεν μπόρεσε να βρει το όνομά του στους καταλόγους των ενοίκων κι έτσι του έστειλε ένα γράμμα λέγοντάς του να το ξεχάσει. Το όνομα του ενοίκου ήταν Έρικσεν. Τηλεφώνησα χτες στον Άλι και του ζήτησα να ψάξει να βρει το γράμμα που είχε λάβει το καλοκαίρι. Η διεύθυνση ήταν οδός Σόργκενφρι 17. Η Άστριντ Μόνσεν μού είχε πει ότι το περασμένο καλοκαίρι, για λίγες μέρες, στο γραμματοκιβώτιο της Άννας υπήρχε κολλημένο ένα χαρτάκι με άλλο όνομα. Με το όνομα Έρικσεν. Τι νόημα είχε εκείνο το γράμμα; Τηλεφώνησα στον κλειδαρά. Πράγματι, είχαν λάβει μια παραγγελία κλειδιού για το διαμέρισμά μου. Τους είχα στείλει τα απαραίτητα έντυπα με φαξ. Το πρώτο πράγμα που πρόσεξα ήταν ότι η παραγγελία είχε γίνει μία εβδομάδα πριν από τον θάνατο της Άννας. Και ότι την υπέγραφε ο Άλι, ο διαχειριστής και υπεύθυνος για τα κλειδιά της πολυκατοικίας μας. Η πλαστογραφημένη υπογραφή στην εντολή παραγγελίας ήταν απλώς καλούτσικη. Έργο μιας καλούτσικης ζωγράφου, ξεσηκωμένη, παραδείγματος χάρη, από μια επιστολή που είχε στα χέρια της. Όμως για τον κλειδαρά ήταν μια χαρά, οπότε παρήγγειλε αμέσως στην Τρίονινγκ ένα κλειδί για το διαμέρισμα του Χάρι Χόλε. Ο Χάρι Χόλε τώρα εμφανίστηκε και παρέλαβε το κλειδί

του αυτοπροσώπως, με την ταυτότητά του και την υπογραφή του, πιστεύοντας, όμως, ότι υπογράφει για να παραλάβει ένα δεύτερο κλειδί για το διαμέρισμα της Άννας. Δεν είναι να πεθαίνεις στα γέλια;»

Ο Ράσκολ δεν φάνηκε να έχει κανένα πρόβλημα να συγκρατηθεί.

«Στο διάστημα που μεσολάβησε από τη συνάντησή μας μέχρι το δείπνο, η Άννα έστησε όλο το σκηνικό. Άνοιξε έναν λογαριασμό e-mail μέσω ενός σέρβερ στην Αίγυπτο και έγραψε τα μηνύματα στο λάπτοπ της προγραμματίζοντας τις ημερομηνίες αποστολής τους. Κάποια στιγμή στη διάρκεια της μέρας μπήκε στο υπόγειο της πολυκατοικίας και βρήκε την αποθήκη μου. Με το ίδιο κλειδί μπήκε και στο διαμέρισμά μου και έψαξε για ένα εύκολα αναγνωρίσιμο αντικείμενο που θα το τοποθετούσε στο σπίτι του Αλφ Γκούνερουντ. Διάλεξε τη φωτογραφία με την Αδερφούλα μου. Η επόμενη κίνηση στην ατζέντα της ήταν μια επίσκεψη στον πρώην εραστή και ντίλερ της. Ο Αλφ Γκούνερουντ πρέπει να ξεπελάγχι λιγάκι όταν την ξαναείδε. Τι ήθελε εκεί; Να αγοράσει ή να δανειστεί ένα όπλο απ' αυτόν, ίσως; Η Άννα ήξερε ότι ο Γκούνερουντ είχε ένα από εκείνα τα όπλα με τον λιμαρισμένο σειραϊκό αριθμό από τα οποία έχει γεμίσει το Όσλο αυτή την εποχή. Της βρήκε ένα Beretta M92F, ενώ αυτή είχε πάει στην τουαλέτα. Του φάνηκε ότι άργησε λιγάκι εκεί μέσα. Και όταν βγήκε τελικά, ξαφνικά βιαζόταν να φύγει, γιατί θυμήθηκε ότι είχε να κάνει κάτι. Ή, τουλάχιστον, μπορούμε να φανταστούμε πως κάπως έτσι έγιναν τα πράγματα.

Ο Τσιγγάνος είχε σφίξει τόσο πολύ τα σαγόνια του, ώστε τα χείλη του είχαν γίνει δύο λεπτές γραμμές. Ο Χάρι έγειρε πίσω στον καναπέ. «Το επόμενο βήμα ήταν να μπει κρυφά στο σαλέ του Άλμπου και να τοποθετήσει κάπου το κλειδί του διαμερίσματός της. Παιχνιδάκι. Ήξερε ότι το κλειδί του σαλέ ήταν μέσα στο φωτιστικό της εξώπορτας. Ενώ βρισκόταν στο σαλέ, ξεκόλλησε τη φωτογραφία της Βίγκντις και των παιδιών από το οικογενειακό άλμπουμ και την πήρε μαζί της. Τώρα ήταν όλα

έτοιμα. Είχε μόνο να περιμένει. Να έρθει ο Χάρι για το δείπνο. Το μενού ήταν ταίλανδέζικη σούπα τομ-γιαμ με γαρίδες και γιαπωνέζικο τσίλι, συν κόκα κόλα με υδροχλωρική μορφίνη. Το τελευταίο συστατικό είναι ιδιαίτερα δημοφιλές ως ναρκωτικό για βιασμό-εν-αγνοία-του-θύματος, γιατί δίνεται σε υγρή μορφή, είναι σχετικά άγευστο, η δοσολογία του είναι απλή και τα αποτελέσματα προβλέψιμα. Το θύμα ξυπνά με ένα μεγάλο κε-νό μνήμης, που πιστεύει ότι οφείλεται στο αλκοόλ, γιατί έχει όλα τα συμπτώματα έπειτα από βαρύ μεθύσι. Και από πολλές απόψεις, θα μπορούσε κανείς να πει ότι έπεσα θύμα βιασμού. Ήμουν τόσο ζαβλακωμένος, ώστε δεν είχε κανένα πρόβλημα να πάρει από την τσέπη μου το κινητό μου πριν με σπρώξει έξω από την πόρτα της και κατρακυλήσω στη σκάλα. Αφού είχα φύγει, έφυγε κι αυτή και ξαναπήγε στην αποθήκη μου στο υπόγειο, όπου συνέδεσε το κινητό μου στο λάπτοπ της. Όταν γύρισε στο σπίτι της, ανέβηκε τη σκάλα πατώντας στις μύτες. Η Άστριντ Μόνσεν την άκουσε, αλλά νόμισε ότι ήταν η κυρία Γκάντερσεν από τον τρίτο. Μετά προετοιμάστηκε για την τελευταία πράξη, πριν αφήσει τη συνέχεια της δράσης να εξελιχθεί από μόνη της. Ήξερε, φυσικά, ότι εγώ θα ερευνούσα την υπόθεση και γι' αυτό μου άφησε δύο πατρίν. Κράτησε το όπλο με το δεξί της χέρι, γιατί εγώ ήξερα ότι ήταν αριστερόχειρη. Και έβαλε τη φωτογραφία στο παπούτσι της».

Τα χείλη του Ράσκολ κινήθηκαν, αλλά δεν ακούστηκε ήχος.

Ο Χάρι πέρασε το χέρι του από το πρόσωπό του. «Η τελευταία πινελιά στο αριστούργημά της ήταν να τραβήξει τη σκανδάλη του όπλου».

«Μα γιατί;» ψιθύρισε ο Ράσκολ.

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Η Άννα ήταν άνθρωπος των άκρων. Ήθελε να εκδικηθεί αυτούς που πίστευε ότι της είχαν στερήσει το νόημα της ζωής της. Τον έρωτα. Οι ένοχοι ήμασταν ο Άλμπου, ο Γχούνερουντ κι εγώ. Και η οικογένειά σας. Με δύο λόγια: νίκησε το μίσος».

«Βλακείες» είπε ο Τσιγγάνος.

Ο Χάρι στράφηκε, τράβηξε από τον τοίχο τη φωτογραφία των δύο αδερφών και την άφησε ανάμεσά τους πάνω στο τραπέζι. «Το μίσος δεν ήταν πάντα αυτό που νικούσε στην οικογένειά σας, Ράσκολ;»

Ο κρατούμενος έριξε πίσω το κεφάλι και άδειασε το ποτήρι του μονορούφι. Στο πρόσωπό του άστραψε ένα πλατύ χαμόγελο.

Τα δευτερόλεπτα που ακολούθησαν ο Χάρι τα θυμόταν αργότερα σαν μια ταινία σε γρήγορη κίνηση. Όταν πέρασαν, αυτός βρισκόταν στο πάτωμα, ακινητοποιημένος από τη λαβή του Ράσκολ στον λαιμό του, είχε αλκοόλ στα μάτια του, μυρωδιά Calvados στα ρουθούνια του και πάνω στον λαιμό του την αιχμηρή άκρη ενός σπασμένου μπουκαλιού.

«Ένα πράγμα είναι πιο επικίνδυνο από την υψηλή πίεση αίματος, Σπιούνε» ψιθύρισε ο Ράσκολ. «Η πολύ χαμηλή. Γι' αυτό, μείνε ακίνητος».

Ο Χάρι κατάπие το σάλιο του και δοκίμασε να μιλήσει, αλλά ο Τσιγγάνος έσφιξε λίγο ακόμα τη λαβή και η φωνή του βγήκε σαν βογκητό.

«Ο Σουν Τζου είναι ξεκάθαρος ως προς το μίσος και την αγάπη, Σπιούνε. Στον πόλεμο νικούν και τα δύο, και η αγάπη και το μίσος. Είναι αδιαχώριστα σαν σιαμαία αδέρφια. Ο οίκτος και η οργή είναι οι χαμένοι».

«Τότε, θα χάσουμε και οι δύο» βόγκηξε ο Χάρι.

Ο Ράσκολ έσφιξε πάλι τη λαβή του. «Η Άννα μου δεν θα επέλεγε ποτέ τον θάνατο». Η φωνή του έτρεμε. «Η Άννα λάτρευε τη ζωή».

Οι λέξεις έβγαιναν μία μία σαν λαχάνιασμα από τα χείλη του Χάρι. «Έτσι – όπως – αγαπάς – κι – εσύ – την –ελευθερία;»

Ο Τσιγγάνος χαλάρωσε τη λαβή και ο Χάρι, με έναν πνιχτό στεναγμό, γέμισε λαίμαργα με αέρα τα πονεμένα πνευμόνια του. Ο χτύπος της καρδιάς του σφυροκοπούσε στα μηνίγγια του, αλλά σιγά σιγά άρχισε να ακούει ξανά τη μακρινή βοή της κυκλοφορίας.

«Έκανες την επιλογή σου» είπε με πνιχτή φωνή. «Παραδό-

θηκες για να μετανοήσεις. Μια πράξη ακατανόητη για όλους τους άλλους, αλλά εσύ έτσι αποφάσισης. Το ίδιο έκανε και η Άννα».

Ο Ράσκολ πίεσε ξανά το σπασμένο μπουκάλι πάνω στον λαιμό του Χάρι όταν δοκίμασε να κινηθεί. «Είχα τους λόγους μου».

«Το ξέρω» αποκρίθηκε ο Χάρι. «Το ένστικτο της μεταμέλειας είναι εξίσου ισχυρό με εκείνο της εκδίκησης».

Ο Τσιγγάνος δεν απάντησε.

«Ξέρεις ότι η Μπέτε Λεν πήρε κι αυτή μια απόφαση; Κατάλαβε πως τίποτα δεν πρόκειται να της ξαναφέρει πίσω τον πατέρα της. Της τέλειωσε η οργή. Μου ζήτησε να σου μεταφέρω τα σέβη της και να σου πω ότι σε συγχωρεί». Το μυτερό γυαλί σύρθηκε πάνω στο δέρμα του λαιμού του. Ακούστηκε σαν πενάκι πάνω σε ακατέργαστο χαρτί. Που έγραφε διστακτικά την τελευταία λέξη. Έμενε μόνο η τελεία. Ο Χάρι κατάπιε το σάλιο του. «Τώρα είναι η σειρά σου να διαλέξεις, Ράσκολ».

«Ανάμεσα σε τι, Σπιούνε; Αν θα ζήσεις ή θα πεθάνεις;»

Ο επιθεωρητής ανάσανε διστακτικά προσπαθώντας να μην αφήσει τον πανικό να τον παραλύσει. «Αν θα θελήσεις να απελευθερώσεις ή όχι την Μπέτε Λεν. Αν θα της πεις τι έγινε τη μέρα που σκότωσες τον πατέρα της. Αν θα απελευθερωθείς κι εσύ ο ίδιος».

«Εγώ;» Ο Ράσκολ γέλασε μ' εκείνο το μικρό, σιγανό γέλιο του.

«Τον βρήκα» είπε ο Χάρι. «Για την ακρίβεια, τον βρήκε η Μπέτε Λεν».

«Ποιον;»

«Ζει στο Γκόθενμπεργκ».

Το γέλιο του Τσιγγάνου κόπηκε απότομα.

«Ζει εκεί τα τελευταία δεκαεννιά χρόνια» συνέχισε ο Χάρι. «Απ' όταν έμαθε ότι εσύ ήσουν ο πραγματικός πατέρας της Άννας».

«Λες ψέματα» σφύριξε ο Ράσκολ και σήκωσε το σπασμένο μπουκάλι πάνω από το κεφάλι του. Ο Χάρι ένιωσε το στόμα του να στεγνώνει μεμιάς. Έκλεισε τα μάτια. Όταν τα άνοιξε

ξανά, αντίκρισε το θολό, γυάλινο βλέμμα του Τσιγγάνου. Ανάσαιναν στον ίδιο ρυθμό. Το στήθος και των δυο τους φούσκωνε και ξεφούσκωνε ταυτόχρονα.

Ο Ράσκολ ρώτησε ψιθυριστά: «Και... η Μαρία;»

Ο Χάρι χρειάστηκε να προσπαθήσει και δεύτερη φορά μέχρι να βγει ο ήχος από τις φωνητικές χορδές του. «Κανείς δεν ξέρει. Κάποιος είπε στον Στεφάν ότι την είχαν δει με μια ομάδα πλανόδιων μουσικών στη Νορμανδία πριν από χρόνια».

«Στον Στεφάν; Μίλησες εσύ μαζί του;»

Ο Χάρι ένευσε καταφατικά.

«Τι λόγο είχε να θέλει να μιλήσει με έναν σπιούνο σαν κι εσένα;»

Ο επιθεωρητής δοκίμασε να ανασηκώσει τους ώμους, αλλά ήταν αδύνατο να κινηθεί. «Ρώτησέ τον... μόνος σου...»

«Να τον ρωτήσω...» Ο Ράσκολ κοίταξε τον Χάρι με δυσπιστία.

«Ο Σάιμον πήγε και τον έφερε χτες. Είναι στο διπλανό τροχόσπιτο και περιμένει. Η αστυνομία έχει μερικά θέματα μαζί του, αλλά οι δύο ένστολοι έξω έχουν προειδοποιηθεί να μην τον αγγίξουν. Αυτός θέλει να σου μιλήσει. Για τα υπόλοιπα, αποφασίζεις εσύ».

Ο Χάρι έβαλε το χέρι του ανάμεσα στο σπασμένο μπουκάλι και στον λαιμό του. Ο Ράσκολ δεν έκανε καμιά απόπειρα να τον σταματήσει όταν σηκώθηκε. Ρώτησε μόνο: «Γιατί το κάνεις αυτό, Σπιούνε;».

Ο Χάρι ανασήκωσε τους ώμους. «Εσύ φρόντισες ώστε οι δικαστές στη Μόσχα να αφήσουν τη Ράκελ να κρατήσει τον Όλεγκ. Σου δίνω την ευκαιρία να κρατηθείς από το μόνο πρόσωπο που σου έχει απομείνει». Έβγαλε τις χειροπέδες από την τσέπη του σακακιού του και τις ακούμπησε στο τραπέζι. «Ότι και αν αποφασίσεις, θεωρώ ότι είμαστε πάτσι».

«Πάτσι;»

«Φρόντισες να γυρίσουν πίσω οι δικοί μου. Έκανα κι εγώ το ίδιο για σένα».

«Το δέχομαι αυτό που λες. Χάρι, αλλά τι σημαίνει;»

«Σημαίνει ότι θα πω όλα όσα γνωρίζω για τον φόνο του Άρνε Άλμπου. Και θα σε κυνηγήσουμε με όσα μέσα διαθέτουμε».

Ο Ράσκολ σήκωσε το ένα φρύδι. «Θα ήταν πιο εύκολο για σένα, Σπιούνε, να αφήσεις τα πράγματα όπως έχουν. Ξέρεις ότι δεν πρόκειται να βρεθεί τίποτα εναντίον μου. Γιατί να μπείτε στον κόπο;»

«Γιατί είμαστε αστυνομικοί» είπε ο Χάρι. «Και όχι χαζοχαρούμενες παλλακίδες».

Ο κρατούμενος συνέχισε να τον κοιτάζει κατάματα. Ύστερα έκανε μια μικρή υπόκλιση με το κεφάλι.

Στην πόρτα, ο Χάρι στράφηκε για τελευταία φορά. Η ασκητική μορφή ήταν σκυμμένη πάνω από το πλαστικό τραπέζι, με το πρόσωπο κρυμμένο στις σκιές.

«Έχεις καιρό ως τα μεσάνυχτα. Ράσκολ. Μετά οι αστυνομικοί θα σε πάνε πίσω στη φυλακή».

Μια σειρήνα ασθενοφόρου άνοιγε δρόμο μέσα στην οδό Φίνμαρκ, υψωνόταν, χαμήλωνε αναζητώντας μια καθαρή νότα.

Μήδεια

Ο Χάρι έσπρωξε απαλά την πόρτα της κρεβατοκάμαρας. Του φάνηκε ότι μύριζε ακόμη το άρωμά της, αλλά η ευωδιά ήταν τόσο διάχυτη, που δεν ήταν σίγουρος αν ερχόταν από το δωμάτιο ή από τις αναμνήσεις του. Το μεγάλο κρεβάτι έστεκε στη μέση του δωματίου επιβλητικό σαν ρωμαϊκή γαλέρα. Ο Χάρι κάθισε στο στρώμα, ακούμπησε την παλάμη του στο κρύο λευκό σεντόνι, έκλεισε τα μάτια και ένιωσε το σκαμπανέβασμα. Ένα αργό, βαρύ κύμα σαν φουσκονεριά. Άραγε εκεί –έτσι– τον περίμενε η Άννα εκείνο το βράδυ; Ένα δυνατό κουδούνισμα. Ο Χάρι κοίταξε το ρολόι του. Εφτά ακριβώς. Ήταν η Μπέτε. Ο Άουνε χτύπησε το κουδούνι λίγα λεπτά αργότερα. Το προγούλι του έτρεμε και είχε κοκκινίσει όταν έφτασε στην κορυφή της σκάλας. Είπε ένα λαχανιασμένο «Γεια» στην Μπέτε και πέρασαν και οι τρεις μαζί στο καθιστικό.

«Όστε μπορείς να καταλάβεις ποιους απεικονίζουν αυτά τα πορτρέτα;» είπε ο Άουνε.

«Τον Άρνε Άλμπου» απάντησε η Μπέτε δείχνοντας τον αριστερό από τους τρεις πίνακες. «Τον Χάρι στη μέση και τον Άλφ Γκούνερουντ δεξιά».

«Εντυπωσιακό» σχολίασε ο Άουνε.

«Να σας πω» είπε η γυναίκα «ένα μυρμήγκι μπορεί να ξεχωρίσει ένα άλλο ανάμεσα σε χιλιάδες μέσα στη μυρμηγκοφωλιά. Σε αναλογία με τις διαστάσεις και το βάρος του σώματός του, η ατρακτοειδής έλικα του εγκεφάλου του είναι πολύ μεγαλύτερη από τη δική μου».

«Φοβάμαι πως η δική μου είναι εξαιρετικά υπαναπτυγμένη» είπε ο Άουνε. «Εσύ, Χάρι, βλέπεις τίποτα;»

«Σίγουρα διακρίνω περισσότερα απ' όταν μου το υπέδειξε για πρώτη φορά η Μπέτε. Τώρα ξέρω ότι αυτά τα τρία πρόσωπα κατηγορούνται. Από εκείνη». Έδειξε προς τη γυναικεία μορφή, το αγαλματίδιο που ήταν η βάση του φωτιστικού με τις τρεις λάμπες. «Η Νέμεσις, θεά της δικαιοσύνης και της εκδίκησης».

«Που οι Ρωμαίοι την τσίμπησαν από τους Έλληνες» είπε ο Άουνε. «Κράτησαν τη ζυγαριά, άλλαξαν το μαστίγιο με σπαθί, της έδεσαν τα μάτια και την αποκάλεσαν *Ιουστιτία*». Πήγε κοντά στη λάμπα. «Όταν γύρω στο 600 μ.Χ. άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι η εκδίκηση αίματος δεν ήταν αποτελεσματική και αποφάσισαν να αναγάγουν την εκδίκηση από προσωπική υπόθεση σε δημόσιο ζήτημα. αυτή η γυναικεία μορφή έγινε το σύμβολο της σύγχρονης συνταγματικής πολιτείας». Χάιδεψε το χρύσο μπρούντζινο αγαλματίδιο. «Η τυφλή δικαιοσύνη. Η εν ψυχρώ εκδίκηση. Ο πολιτισμός μας βρίσκεται στα χέρια της. Δεν είναι όμορφη;»

«Όσο όμορφη είναι και η ηλεκτρική καρέκλα» είπε ο Χάρι. «Η εκδίκηση της Άννας δεν ήταν ακριβώς εν ψυχρώ».

«Ήταν και εν ψυχρώ και εν θερμώ» σχολίασε ο Άουνε. «Προμελετημένη και εν βρασμώ ψυχής συνάμα. Πρέπει να ήταν εξαιρετικά ευαίσθητη προσωπικότητα. Ψυχολογικά τραυματισμένη, βέβαια, αλλά ποιος δεν είναι; Βασικά, είναι ζήτημα μεγέθους τραύματος».

«Με ποιον τρόπο ήταν τραυματισμένη η Άννα;»

«Δεν την έχω γνωρίσει, γι' αυτό μπορώ να κάνω μόνο υποθέσεις».

«Εμπρός» είπε ο Χάρι.

«Όσον αφορά τους αρχαίους θεούς, φαντάζομαι ότι έχετε ακουστά τον Νάρκισσο, τον πανέμορφο θεό της ελληνικής μυθολογίας, που ερωτεύτηκε τόσο πολύ τον εαυτό του, ώστε του ήταν αδύνατο να μη βλέπει συνεχώς το είδωλό του. Ο Φρόντ εισήγαγε στην ψυχολογία την έννοια του ναρκισσιστή, ενός από-

μου με υπερβάλλουσα αίσθηση μοναδικότητας, που διακατέχεται από φαντασιώσεις απεριόριστης επιτυχίας. Στον νάρκισσο η ανάγκη να εκδικηθεί αυτούς που θεωρεί ότι τον απορρίπτουν συχνά υποσκελίζει όλες τις άλλες ανάγκες του. Λέγεται και “νάρκισσιστική οργή”. Ο αμερικανός ψυχχαναλυτής Χάινς Κόχους έχει περιγράψει πώς ένα τέτοιο άτομο επιδιώκει να εκδικηθεί την προσβολή –που εμάς μπορεί να μας φανεί εντελώς ασήμαντη– με όποια μέσα διαθέτει. Παραδείγματος χάρη, κάτι που επιφανειακά δεν είναι παρά μια απλή απόρριψη μπορεί να κάνει τον νάρκισσο να προσπαθεί με ακάματη επιμονή, με ψυχαναγκαστική αποφασιστικότητα να αποκαταστήσει την ισορροπία, προκαλώντας ακόμη και τον θάνατο, αν χρειαστεί».

«Τον θάνατο τίνος;» ρώτησε ο Χάρι.

«Όλων».

«Μα είναι παράνοια» ξέσπασε η Μπέτε.

«Ακριβώς αυτό λέω» παρατήρησε ξερά ο Άουνε.

Πέρασαν στην τραπεζαρία του διαμερίσματος. Ο ψυχολόγος περιεργάστηκε μία από τις παλιές καρέκλες με την ψηλή ράχη γύρω από το μακρόστενο δρύινο τραπέζι. «Δεν φτιάχνουν πια τέτοιες καρέκλες» σχολίασε.

Η Μπέτε έβραζε. «Μα να στερηθεί τη δική της ζωή... μόνο και μόνο για να εκδικηθεί; Υπάρχουν κι άλλοι τρόποι».

«Φυσικά» είπε ο Άουνε. «Όμως η αυτοκτονία καθαυτή είναι συχνά μια πράξη εκδίκησης. Το άτομο θέλει να προκαλέσει αίσθημα ενοχής σε εκείνους που το απογοήτευσαν. Η Άννα απλώς ανέβασε τον πήχυ μερικές σκάλες ψηλότερα. Επιπλέον, υπάρχουν λόγοι να υποψιάζεται κανείς ότι δεν ήθελε να ζήσει πια. Είχε απομείνει μόνη, την είχαν απορρίψει οι εραστές της και η οικογένειά της. Είχε αποτύχει ως καλλιτέχνης, είχε αναζητήσει καταφύγιο στα ναρκωτικά, αλλά ούτε κι αυτό τη βοήθησε. Συνοφίζοντας, ήταν ένα δυστυχισμένο, βαθιά απογοητευμένο πλάσμα, που επέλεξε την προμελετημένη αυτοκτονία. Και την εκδίκηση».

«Χωρίς καμιά ηθική αναστολή;» ρώτησε ο Χάρι.

«Ο παράγοντας ηθική έχει επίσης πολύ ενδιαφέρον, βέ-

βαια». Ο Άουνε σταύρωσε τα χέρια. «Η κοινωνία καταδικάζει την αυτοκτονία. μας επιβάλλει το ηθικό καθήκον να ζήσουμε. Ωστόσο, με δεδομένο τον προφανή θαυμασμό της για τον αρχαίο κόσμο. η Άννα ενδέχεται να βρήκε στήριγμα στους Έλληνες φιλοσόφους που πίστευαν ότι το άτομο δικαιούται να επιλέξει πότε θα πεθάνει. Ο Νίτσε επίσης θεωρεί ότι το άτομο έχει το απόλυτο ηθικό δικαίωμα να αφαιρέσει τη ζωή του. Μάλιστα χρησιμοποιεί τον όρο *freitod*, εθελοντικός θάνατος». Ο Άουνε τέντωσε το δάχτυλό του. «Όμως, η Άννα είχε να αντιμετωπίσει ένα άλλο ηθικό δίλημμα. Την εκδίκηση. Στον βαθμό που δήλωνε ότι ήταν χριστιανή, γιατί η χριστιανική ηθική θεωρεί την εκδίκηση πράξη κολάσιμη. Το παράδοξο εδώ, φυσικά, είναι ότι ο Θεός των χριστιανών είναι ο μεγαλύτερος εκδικητής. Έτσι και τον αψηφήσεις, θα καίγεσαι στην αιώνια κόλαση, μια πράξη εκδίκησης έξω από κάθε μέτρο και λογική σε αντιστοιχία με το έγκλημα, σχεδόν μια υπόθεση για τη Διεθνή Αμνηστία, κατά τη γνώμη μου. Και αν...»

«Αν ήταν το μίσος;»

Ο Άουνε και ο Χάρι γύρισαν ταυτόχρονα και κοίταξαν την Μπέτε. Εκείνη τους αντίκρισε σχεδόν φοβισμένη, σαν να της είχαν ξεφύγει τα λόγια χωρίς να το θέλει.

«Ηθική» ψιθύρισε. «Αγάπη για τη ζωή. Έρωτας. Κι όμως, το μίσος είναι πιο δυνατό».

Φωσφορισμός

Ο Χάρι στάθηκε μπροστά στο ανοιχτό παράθυρο ακούγοντας τη σειρήνα ενός ασθενοφόρου να σβήνει αργά μέσα στο υπόκωφο μουγκρητό που έβγαζε το καζάνι της πόλης. Το σπίτι που η Ράκελ είχε κληρονομήσει από τον πατέρα της στεκόταν ψηλά πάνω από το φωτεινό χαλί, μικρά κομμάτια του οποίου διακρίνονταν ανάμεσα από τα πεύκα του κήπου. Του άρεσε να στέκεται στο παράθυρο και να κοιτάζει τα δέντρα, να σκέφτεται πόσο καιρό υπήρχαν εκεί και να γαληνεύει μ' αυτή τη σκέψη. Και τα φώτα της πόλης κάτω του θύμιζαν έντονα τον φωσφορισμό της θάλασσας. Είχε δει το φαινόμενο μόνο μια φορά στη ζωή του, μια νύχτα που ο παππούς του τον είχε πάρει μαζί του με τη βάρκα για να πιάσουν καβούρια με τον φακό κοντά στο Σβαρτχόλμεν. Ήταν μόνο μια νύχτα, αλλά δεν θα την ξεχνούσε ποτέ. Ήταν ένα από εκείνα τα πράγματα που γίνονται όλο και πιο φωτεινά και αληθινά όσο περνούν τα χρόνια. Δεν είναι όλα τα πράγματα έτσι. Πόσες νύχτες δεν είχε περάσει με την Άννα; Πόσες φορές δεν είχαν σαλπάρει με τη γαλέρα του δανού καπετάνιου, δεν είχαν βάλει πλώρη για όπου τους πήγαινε το καπρίτσιο τους; Ούτε που τις θυμόταν πια. Και σύντομα θα είχαν ξεχαστεί και όλα τα υπόλοιπα. Θλιβερό; Ναι. Θλιβερό και αναγκαίο.

Παρ' όλα αυτά, υπήρχαν δύο στιγμές μαζί της που ήξερε ότι δεν θα έσβηναν ποτέ εντελώς από τη μνήμη του. Δύο εικόνες της σχεδόν ολόιδιες, με τα πλούσια, μαύρα μαλλιά της απλωμένα στο μαξιλάρι και στις δύο, τα μάτια της ορθάνοιχτα και το

ένα της χέρι να σφίγγει το λευκό σεντόνι. Η διαφορά ήταν στο άλλο χέρι. Στη μια εικόνα τα δάχτυλά της ήταν μπλεγμένα με τα δικά του. Στην άλλη κρατούσαν ένα πιστόλι.

«Σε πειράζει να κλείσεις το παράθυρο;» είπε η Ράκελ πίσω του. Καθόταν στον καναπέ, με τα πόδια της διπλωμένα κάτω από το κορμί της και ένα ποτήρι κόκκινο κρασί στο χέρι της. Ο Όλεγκ μόλις είχε ανέβει στο δωμάτιό του για ύπνο, πανευτυχής, έχοντας κατατροπώσει τον Χάρι στο Τέτρικς για πρώτη φορά και ο Χάρι πολύ φοβόταν πως μια εποχή είχε μόλις περάσει ανεπιστρεπτί.

Οι ειδήσεις δεν είχαν τίποτα καινούργιο να πουν. Το γνώριμο ρεφρέν: στρατιωτική σταυροφορία εναντίον της Ανατολής, επικρίσεις κατά της Δύσης. Είχαν κλείσει την τηλεόραση και είχαν βάλει να ακούσουν Stone Roses, που προς μεγάλη έκπληξη και χαρά του Χάρι υπήρχαν στη συλλογή δίσκων της Ράκελ. Τα νιάτα του. Υπήρχε μια εποχή που τίποτα δεν τον ευχαριστούσε περισσότερο από το να ακούει οργισμένα αλαζονικά Εγγλεζάκια με κιθάρες. Τώρα του άρεσαν οι Kings of Convenience, γιατί τραγουδούσαν σωστά και τα τραγούδια τους ήταν ελάχιστα πιο απλοϊκά από του Ντόνοβαν. Και οι Stone Roses, αλλά σε χαμηλή ένταση. Θλιβερό κι όμως αληθινό. Ίσως και αναγκαίο. Τα πράγματα χάνουν κύκλους. Έκλεισε το παράθυρο και υποσχέθηκε στον εαυτό του πως με την πρώτη ευκαιρία θα πήγαινε τον Όλεγκ σε ένα από τα νησάκια του φιόρντ για να ψαρέψουν καβούρια με τον φακό.

«Down, down, down» μουρμούριζαν οι Stone Roses από τα ηχεία. Η Ράκελ έσκυψε μπροστά και ήπιε μια γουλιά κρασί από το ποτήρι της. «Είναι μια ιστορία παλιά όσο και η γη» ψιθύρισε. «Δύο αδέρφια ερωτευμένα με την ίδια γυναίκα, η κλασική συνταγή τραγωδίας».

Έμειναν αμίλητοι για λίγη ώρα, πιασμένοι χέρι χέρι, ακούγοντας ο ένας την ανάσα του άλλου.

«Την αγαπούσες;» τον ρώτησε η Ράκελ.

Ο Χάρι το σκέφτηκε προσεκτικά πριν απαντήσει: «Δεν θυμάμαι. Ήταν μια περίοδος της ζωής μου... πολύ θολή».

Η Ράκελ χάιδεψε το πιγούνι του. «Ξέρεις τι βρίσκω πολύ περίεργο όταν το σκέφτομαι; Αυτή η γυναίκα, που δεν την είχα γνωρίσει ποτέ, μπήκε στο διαμέρισμά σου, τριγύρισε, είδε τη φωτογραφία που είμαστε οι τρεις μας στο Φρογκνερστέρεν. Αυτή που έχεις στον καθρέφτη σου. Ήξερε ότι θα τα χαλούσε όλα. Κι εσείς οι δύο μπορεί να αγαπιόσασταν τελικά».

«Μμ. Είχε στήσει όλες τις λεπτομέρειες πολύ πριν μάθει για σένα και τον Όλεγκ. Την υπογραφή του Άλι την είχε από το καλοκαίρι».

«Φαντάσου πόσο θα δυσκολεύτηκε να την αντιγράψει, αφού ήταν αριστερόχειρας».

«Αυτό δεν το είχα σκεφτεί» είπε ο Χάρι. Έστρεψε το κεφάλι του στην αγκαλιά της και την κοίταξε στα μάτια. «Δεν μιλάμε καλύτερα για τίποτ' άλλο; Τι λες, να ρωτήσω τον πατέρα μου αν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το σπίτι στο Όνταλσνες του χρόνου το καλοκαίρι; Ο καιρός είναι άθλιος συνήθως, αλλά υπάρχει ένα υπόστεγο για βάρκα και υπάρχει ακόμη η παλιά βάρκα του παππού μου με τα κουπιά».

Η Ράκελ γέλασε.

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια. Πόσο αγαπούσε το γέλιο της. Αν πρόσεχε, αν δεν έκανε άλλα στραβοπατήματα, ίσως θα του δινόταν η ευκαιρία να ακούει αυτό το γέλιο για πολύ καιρό στο μέλλον.

Ο Χάρι πετάχτηκε από τον ύπνο του. Σύρθηκε προς τα πάνω και ανακάθισε στο κρεβάτι βαριανασαίνοντας. Η καρδιά του χτυπούσε σαν ξετρελαμένο ταμπούρλο. Έβλεπε όνειρο, αλλά δεν θυμόταν τι. Μήπως ότι ήταν πάλι κάτω από το νερό σε εκείνη την πισίνα στην Μπανγκόκ; Ή πρόσωπο με πρόσωπο με τον δολοφόνο στη σουίτα του ξενοδοχείου SAS; Το κεφάλι του πονούσε.

«Τι έγινε;» μουρμούρισε η Ράκελ στο σκοτάδι.

«Τίποτα» της απάντησε ψιθυριστά. «Κοιμήσου».

Σηκώθηκε, πήγε στο μπάνιο και ήπιε ένα ποτήρι νερό. Το πρόσωπο που είδε στον καθρέφτη του νιπτήρα ήταν κατάχλω-

μο και αγριεμένο. Έξω είχε ανεμοθύελλα. Τα κλαδιά της μεγάλης βελανιδιάς από στον κήπο σέρνονταν πάνω στον τοίχο. Τον σκουντούσαν τον ώμο. Έκαναν τις τρίχες στο σβέρκο του να ορθώνονται. Ξαναγέμισε το ποτήρι του και ήπια αργά. Τώρα θυμόταν. Το όνειρο που είχε δει. Ένα αγόρι καθισμένο στην κόχη της στέγης του σχολείου, να κουνά τα πόδια του στο κενό. Ένα αγόρι που δεν ήθελε να μπει στην τάξη για μάθημα. Που ο μικρός αδερφός του έγραφε τις σχολικές εργασίες του. Που έδειχνε στο κορίτσι του αδερφού του όλα τα μέρη που έπαιζαν όταν ήταν παιδιά. Είχε δει στον ύπνο του τη συνταγή της τραγωδίας.

Όταν σύρθηκε προσεκτικά κάτω από το πάπλωμα, η Ράκελ κοιμόταν βαθιά. Έμεινε ξαπλωμένος κοιτάζοντας το ταβάνι και περιμένοντας να ξημερώσει.

Το ρολόι στο κοινοδύο έδειχνε 05:03 όταν δεν άντεξε άλλο, σηκώθηκε, τηλεφώνησε στις πληροφορίες και σημείωσε κάπου τον αριθμό του σπιτιού του Τζιν Χιου.

Χάινριχ Σίρμερ

Η Μπέτε ξύπνησε αφού το κουδούνι της πόρτας είχε χτυπήσει για τρίτη φορά.

Ανασηκώθηκε στον αγκώνα της και κοίταξε την ώρα. Έξι και τέταρτο. Έμεινε λίγο στο μαξιλάρι κι αναρωτήθηκε τι θα ήταν πιο σοφό να κάνει: να του πει να πάει στο διάβολο ή να κάνει ότι έλειπε από το σπίτι. Ξανά το κουδούνι, με τρόπο που έδειχνε καθαρά ότι αυτός δεν είχε σκοπό να ξεκουμπιστεί.

Η Μπέτε αναστέναξε, σηκώθηκε και τυλίχτηκε με τη ρόμπα της. Βγήκε στο χολ και σήκωσε το θυροτηλέφωνο.

«Ναι;»

«Συγγνώμη, ξέρω ότι είναι πολύ περασμένη η ώρα, Μπέτε. Ή μάλλον, πολύ νωρίς».

«Άντε στο διάβολο, Τομ».

Ακολούθησε μια μακριά παύση.

«Δεν είμαι ο Τομ» ακούστηκε η φωνή. «Είμαι ο Χάρι».

Η Μπέτε βλαστήμησε μέσα από τα δόντια της και πάτησε το κουμπί που άνοιγε την εξώπορτα.

«Δεν άντεχα άλλο να μένω ξύπνιος» είπε ο Χάρι με το που μπήκε. «Πρόκειται για τον Εκτελεστή».

Βολεύτηκε στον καναπέ, ενώ εκείνη επέστρεψε στην κρεβατοκάμαρά της.

«Όπως σου έχω ξαναπεί, το τι κάνεις με τον Τομ δεν με αφορά...» φώναξε ο Χάρι προς την ανοιχτή πόρτα.

«Όπως πολύ σωστά είπες, δεν σε αφορά» του απάντησε από το άλλο δωμάτιο. «Εκτός αυτού, πήρε πόδι».

«Το ξέρω. Κλήθηκα από την υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων να καταθέσω σχετικά με τη συνάντησή μου με τον Αλφ Γκούνερουντ».

Η Μπέτε ξαναεμφανίστηκε με μπλουτζίν και λευκό μακό μπλουζάκι και στάθηκε όρθια απέναντί του.

«Εννοούσα ότι εγώ του έδωσα πόδι» είπε.

«Αλήθεια;»

«Είναι κάθαρμα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι εσύ μπορείς να λες ό,τι σου κατεβαίνει σε όποιον σου κατεβαίνει».

Ο Χάρι έγειρε το κεφάλι στο πλάι και την κοίταξε με το ένα του μάτι κλειστό.

«Να το επαναλάβω;» ρώτησε η Μπέτε.

«Όχι. Το έπιασα το νόημα. Τι γίνεται, όμως, όταν δεν πρόκειται για τον οποιονδήποτε, αλλά για μια φίλη;»

«Καφέ;» είπε η Μπέτε, αλλά κοκκίνισε πριν προλάβει να φτάσει στην κουζίνα. Ο Χάρι σηκώθηκε από τον καναπέ και την ακολούθησε. Υπήρχε μόνο μια καρέκλα δίπλα στο μικρό τραπέζακι. Στον τοίχο ήταν κρεμασμένη μια ροζ ξύλινη πλακέτα με χαραγμένο ένα απόσπασμα από το αρχαίο ποίημα Havamal, «Τα Λόγια του Υψίστου»:

*Κάθε κατώφλι πριν περάσεις
τριγύρω πρέπει να κοιτάξεις,
τριγύρω πρέπει και να ψάξεις,
και σίγουρος ποτέ μην είσαι
ότι δεν κάθεται ο εχθρός σου
μέσα, στο πάτωμα, εμπρός σου.*

«Δύο πράγματα που ανέφερε η Ράκελ χτες βράδυ με έκαναν να σκεφτώ» είπε ο Χάρι ακουμπώντας στον νεροχύτη. «Το πρώτο ήταν πως δύο αδέρφια ερωτευμένα με την ίδια γυναίκα είναι κλασική συνταγή τραγωδίας. Το δεύτερο ότι η Άννα πρέπει να δυσκολεύτηκε πολύ να αντιγράψει την υπογραφή του Άλι, αφού ήταν αριστερόχειρας».

«Α, ναι;» Η Μπέτε έβαλε δύο δόσεις καφέ στο φίλτρο της καφετιέρας.

«Οι σχολικές εκθέσεις του Λεβ. Αυτές που πήρες από τον Τροντ Γκρέτε για να γίνει η σύγκριση του γραφικού χαρακτήρα με αυτόν στο σημείωμα αυτοκτονίας. Θυμάσαι ποιο ήταν το θέμα;»

«Δεν κοίταξα προσεκτικά. Απλώς θυμάμαι ότι έλεγξα αν η έκθεση ήταν δική του». Η Μπέτε έριξε το νερό στην καφετιέρα.

«Ήταν στα νορβηγικά» είπε ο Χάρι.

«Δεν αποκλείεται» αποκρίθηκε η Μπέτε γυρίζοντας προς το μέρος του.

«Ήταν. Μόλις πέρασα από τον Τζιν Χιου του Εγκληματολογικού».

«Τον ειδικό γραφολόγο; Μέσα στα μαύρα μεσάνυχτα;»

«Έχει ένα γραφείο στο σπίτι του και έδειξε φοβερή κατανόηση. Εξέτασε το σχολικό τετράδιο και το σημείωμα αυτοκτονίας σε σύγκριση μ' αυτό εδώ». Ο Χάρι ξεδίπλωσε ένα χαρτί και το άφησε στον πάγκο του νεροχύτη. «Αργεί πολύ ο καφές;»

«Τι είναι τόσο βιαστικό;» ρώτησε η Μπέτε σκύβοντας πάνω από το χαρτί.

«Τα πάντα» είπε ο Χάρι. «Το πρώτο που έχεις να κάνεις εσύ είναι να ελέγξεις ξανά τους τραπεζικούς λογαριασμούς».

Η Έλσε Λουντ, διευθύντρια του τουριστικού γραφείου Brastour και μία από τις δύο υπαλλήλους του πρακτορείου, δεχόταν πού και πού τηλεφωνήματα μέσα στη νύχτα από πελάτες τους στη Βραζιλία που είχαν πέσει θύματα κλοπής ή είχαν χάσει το διαβατήριό και τα εισιτήριά τους και, πάνω στην απελπισία τους, την έπαιρναν στο κινητό χωρίς να υπολογίζουν τη διαφορά ώρας. Γι' αυτό, έκλεινε πάντα το κινητό της πριν πέσει για ύπνο. Και γι' αυτό έγινε έξαλλη όταν χτύπησε το σταθερό της στις πέντε και μισή τα χαράματα και η φωνή από την άλλη της γραμμής της ζήτησε να πάει στο πρακτορείο το συντομότερο δυνατό. Και ηρέμησε μόνο οριακά όταν η φωνή πρόσθεσε ότι ήταν από την αστυνομία του Όσλο.

«Ελπίζω να είναι ζήτημα ζωής και θανάτου» είπε η Έλσε Λουντ.

«Είναι» απάντησε η φωνή. «Κυρίως θανάτου».

Ο Ρούνε Ίβαρσον ήταν, όπως συνήθως, ο πρώτος που έφτασε στη δουλειά. Κοίταξε έξω από το παράθυρο. Του άρεσε αυτή η ησυχία, είχε ολόκληρο τον όροφο δικό του, αλλά δεν ήταν αυτός ο λόγος. Όταν θα έφταναν οι υπόλοιποι, ο Ίβαρσον θα είχε διαβάσει όλα τα φαξ, όλες τις αναφορές από το προηγούμενο βράδυ και όλες τις πρωινές εφημερίδες και θα είχε εξασφαλίσει το αναγκαίο προβάδισμα. Όταν είσαι αφεντικό, πρέπει πάντα να βρίσκεσαι ένα βήμα μπροστά – να έχεις καταλάβει τη σκοπιά που θα σου δίνει μια καθολική άποψη. Και αν οι υφιστάμενοί του στο τμήμα εξέφραζαν καμιά φορά τη δυσφορία τους που η διεύθυνση απέκρυπτε πληροφορίες, οι άνθρωποι απλώς δεν καταλάβαιναν ότι η γνώση είναι δύναμη και πως για να διοικήσει κανείς σωστά, πρέπει να έχει δύναμη, ώστε να μπορεί να χαράζει την πορεία που θα ακολουθήσει μια έρευνα προκειμένου να αποδώσει καρπούς. Για καλό δικό τους έπρεπε ο επικεφαλής να γνωρίζει πάντα πολύ περισσότερα. Πράγματι, όταν είχε δώσει εντολή σε όλους όσοι δούλευαν στην υποθήκευση του Εκτελεστή να αναφέρουν απευθείας στον ίδιο, το έκανε ακριβώς γι' αυτό, ώστε να φτάνουν οι πληροφορίες εκεί που έπρεπε, αντί να χάνεται τόσος χρόνος σε ατέλειωτες συσκέψεις όλης της ομάδας, που είχαν ως μόνο αποτέλεσμα να δίνουν στους υφιστάμενους την ψευδαίσθηση ότι συμμετείχαν στη λύση. Ειδικά στη συγκεκριμένη φάση ήταν πολύ σημαντικό να φαίνεται ότι αυτός, ως επικεφαλής, είχε την πρωτοβουλία των κινήσεων και της δράσης. Γιατί, παρόλο που είχε κάνει ό,τι μπορούσε προκειμένου να φανεί ότι οι αποκαλύψεις για τον Λεβ Γκρέτε ήταν έργο δικό του, ο τρόπος που είχαν επιτευχθεί είχε μειώσει την αυθεντία του. Και η αυθεντία ενός επικεφαλής Τμήματος δεν είναι ζήτημα προσωπικού πρεστίζ, αφορά όλη την αστυνομία, έλεγε στον εαυτό του.

Ακούστηκε ένα χτύπημα στην πόρτα.

«Δεν ήξερα ότι είσαι πρωινός τύπος» είπε ο Ίβαρσον στο χλωμό κουρασμένο πρόσωπο που φάνηκε στο άνοιγμα, χωρίς να σηκώνει τα μάτια από το φαξ που είχε μπροστά του. Του είχαν στείλει αντίγραφο από μια συνέντευξη που είχε δώσει σε ημερήσια εφημερίδα σχετικά με το κυνήγι του Εκτελεστή. Δεν του άρεσε η συνέντευξη συνολικά. Το σωστό να λέγεται, δεν είχαν παραποιήσει τα λόγια του, κι όμως είχαν καταφέρει να τον κάνουν να φαίνεται σαν ανίκανος που απαντά με υπεκφυγές. Οι φωτογραφίες, ευτυχώς, ήταν πολύ καλές. «Τι θέλεις, Χόλε;»

«Πέρασα απλώς να σου πω ότι συγκάλεσα σύσκεψη στον έκτο. Σκέφτηκα ότι μπορεί να σε ενδιέφερε να παρακολουθήσεις. Έχει να κάνει με την αποκαλούμενη ένοπλη ληστεία στην Μπούγκσταντ. Είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε».

Ο Ίβαρσον σταμάτησε να διαβάζει και σήκωσε τα μάτια του. «Ωστε, συγκάλεσες σύσκεψη; Ενδιαφέρον. Μπορώ να ρωτήσω ποιος έδωσε την άδεια γι' αυτή τη σύσκεψη, Χόλε;»

«Κανένας».

«Κανένας». Ο Ίβαρσον άφησε ένα μικρό γέλιο σαν κρώξιμο γλάρου. «Τότε, καλά θα κάνεις να πας πάνω και να τους πεις ότι αναβάλλεται για μετά το μεσημέρι. Όπως βλέπεις, έχω να μελετήσω ένα βουνό αναφορές. Το 'πιασες;»

Ο Χάρι κούνησε αργά το κεφάλι σαν να το σκέφτηκε πολύ σοβαρά και με πολλή κατανόηση. «Το 'πιασα. Ωστόσο, είναι υπόθεση του Τμήματος Ανθρωποκτονιών, οπότε εμείς ξεκινάμε. Ανεξάρτητα. Καλή τύχη με τις αναφορές».

Με το που γύρισε να φύγει, η γροθιά του Ίβαρσον έσκασε με δύναμη πάνω στο γραφείο.

«Χόλε! Μη μου γυρίζεις εμένα την πλάτη, να πάρει και να σηκώσει! Εγώ συγκαλώ τις συσκέψεις σ' αυτό το γαμημένο τμήμα. Ειδικά όταν πρόκειται για ένοπλη ληστεία. Κατάλαβες;» Το κάτω χέιλος του PAS Ίβαρσον έτρεμε από θυμό.

«Όπως άκουσες, Ίβαρσον, είπα την αποκαλούμενη ληστεία στην Μπούγκσταντ».

«Και τι διάβολο εννοείς μ' αυτό;» Τώρα η θυμωμένη φωνή ακούστηκε σαν κλαψούρισμα.

«Ότι η ένοπλη ληστεία στην Μπούγκσταντ ποτέ δεν ήταν ληστεία» απάντησε ο Χάρι. «Ήταν ένας σχολαστικά προμελετημένος φόνος».

Ο επιθεωρητής στάθηκε μπροστά στο παράθυρο και κοίταξε απέναντι τη φυλακή Μπούτσεν. Η μέρα είχε πάρει μπροστά με τα χίλια ζόρια, τρίζοντας σαν βαρυφορτωμένο κάρο. Σύννεφα γεμάτα βροχή πάνω από το Έκεμπεργκ και μαύρες ομπρέλες στην Γκρενλαντσλέιρετ. Πίσω του ήταν συγκεντρωμένοι: ο Μπγιάρνε Μέλερ, που χασμουριόταν μισοξαπλωμένος σε μια καρέκλα, ο Αρχηγός που κουβέντιαζε χαμογελαστός με τον Ίβαρσον, ο Βέμπερ, αμίλητος και ανυπόμονος, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, ο Χάλβορσεν με το σημειωματάριό του σε ετοιμότητα και η Μπέτε Λεν κοιτώντας γύρω με νευρικό, ανήσυχο βλέμμα.

Stone Roses

Αργότερα μέσα στη μέρα η δυνατή βροχή κόπασε σιγά σιγά. Ο ήλιος πρόβαλε μέσα απ' το μολυβένιο γκριζο κι ύστερα τα βαριά σύννεφα χώρισαν στα δυο σαν αυλαία που άνοιγε για την τελευταία πράξη. Όπως έμελλε να αποδειχτεί ήταν και οι τελευταίες ώρες καθαρού γαλανού ουρανού πριν η πόλη του Όσλο κουκουλωθεί με το γκριζο πάπλωμα του χειμώνα. Η Ντισενγκρέντα ήταν λουσμένη στον ήλιο όταν ο Χάρι πάτησε το κουδούνι για τρίτη φορά.

Το άκουσε σαν γουργούρισμα μέσα στην αδειανή κοιλιά της διώροφης μεζονέτας. Το παράθυρο της γειτόνισσας άνοιξε με ένα απότομο κρότο.

«Ο Τροντ δεν είναι μέσα» είπε η γνώριμη τρίλια. Το δέρμα του προσώπου της είχε άλλη απόχρωση μαυρίσματος αυτή τη φορά. ένα χρυσοκάστανο καφετί που έκανε τον Χάρι να σκεφτεί κηλίδες νικοτίνης. «Το καημένο το παιδί» πρόσθεσε.

«Πού είναι;»

Η γειτόνισσα στριφογύρισε τις κόρες των ματιών της και έδειξε με τον αντίχειρα κάπου πίσω της.

«Στο γήπεδο του τένις;»

Η Μπέτε ξεκίνησε να φύγει, αλλά ο Χάρι δεν κουνήθηκε από τη θέση του.

«Σχεφτόμουν αυτά που κουβεντιάζαμε την προηγούμενη φορά», είπε ο Χάρι. «Για την εναέρια διάβαση πεζών. Είπατε πως απόρησαν όλοι, γιατί ήταν πολύ ήσυχο και ευγενικό παιδί».

«Έτσι είπα;»

«Δηλαδή, ήξεραν όλοι εδώ στην Ντισεγκρέντα ότi το είχε κάνει αυτός;»

«Τον είχαμε να δει να φεύγει με το ποδήλατο πρωί πρωί».

«Φορώντας το κόκκινο τζάκετ;»

«Ναι».

«Τον Λεβ;»

«Τον Λεβ;» Η γυναίκα γέλασε και κούνησε ζωηρά το κεφάλι. «Δεν μιλάω για τον Λεβ. Ο Λεβ έκανε ένα σωρό περίεργα πράγματα, αλλά ποτέ δεν ήταν κακός».

«Για ποιον μου λέγατε, λοιπόν;»

«Για τον Τροντ. Γι' αυτόν σας έλεγα από την αρχή. Σας είπα ότi ήταν λευκός σαν πανί όταν γύρισε σπίτι. Ο Τροντ δεν αντέχει τη θέα του αίματος».

Άρχισε να σηκώνεται αέρας. Στον ουρανό της δύσης, σύννεφα σαν πελώριες μαύρες νιφάδες ποπκόρν άρχιζαν να καταβροχθίζουν το γαλάζιο. Δυνατές ριπές ανέμου ρυτιδωναν την επιφάνεια του νερού στις λακκούβες της βροχής πάνω στο κοκκινόχωμα του γηπέδου σβήνοντας το ανεστραμμένο είδωλο του Τροντ Γκρέτε που πέταξε ψηλά το μπαλάκι για ένα καινούργιο σερβίς.

«Γεια σας» είπε ο Τροντ στέλνοντας το μπαλάκι σε μια μαλακή στριφογυριστή τροχιά στον αέρα. Ο άνεμος διέλυσε άμέσως το συννεφάκι άσπρης κιμωλίας που τινάχτηκε από το τετραγωνάκι του φανταστικού αντιπάλου, όταν το μπαλάκι χτύπησε πάνω στη γραμμή και αναπήδησε ψηλά χωρίς να το επιστρέψει κανείς από την άλλη μεριά του διχτιού.

Ο Τροντ στράφηκε προς την πλευρά του Χάρι και της Μπέτε που στέκονταν έξω από το συρματοπλεγμα. Φορούσε λευκό μπλουζάκι πόλο, λευκό σορτς, λευκά παπούτσια του τένις και λευκές κάλτσες.

Τους χαμογέλασε. «Δεν ήταν τέλειο;»

«Σχεδόν» είπε ο Χάρι.

Ο Τροντ χαμογέλασε ακόμα πιο πλατιά, σκίασε τα μάτια

του με την παλάμη και κοίταξε τον ουρανό. «Μαζεύονται σύννεφα, βλέπω. Σε τι μπορώ να σας βοηθήσω;»

«Μπορείτε να έρθεις μαζί μας στο Αρχηγείο της Αστυνομίας» είπε ο Χάρι.

«Στην αστυνομία;» Τους κοίταξε έκπληκτος. Για την ακρίβεια, προσπάθησε να δείξει έκπληξη. Ο τρόπος που γούρλωσε τα μάτια του είχε κάτι το θεατρικό και η φωνή του μια επιτήδευση που δεν υπήρχε τις προηγούμενες φορές που τον είχαν ανακρίνει. Ο κυματισμός ήταν πολύ έντονος, με δυσανάλογη έμφαση στην τελευταία συλλαβή: Στην αστυνομΙΑ; Ο Χάρι ανατρίχιασε.

«Τώρα» είπε η Μπέτε.

«Μάλιστα». Ο Τροντ κούνησε πάνω κάτω το κεφάλι, σαν κάτι να του έγινε ξαφνικά ξεκάθαρο και χαμογέλασε ξανά. «Φυσικά». Κινήθηκε προς τον πάγκο όπου οι λαβές από ένα ζευγάρι ρακέτες ξεφύτρωναν κάτω από ένα γκριζο πανωφόρι. Οι σόλες των παπουτσιών του σέρνονταν πάνω στο πλακόστρωτο.

«Δεν μου φαίνεται στα καλά του...» ψιθύρισε η Μπέτε. «Θα του περάσω χειροπέδες».

«Μη...» άρχισε να λέει ο Χάρι πιάνοντάς την από το μπράτσο, αλλά εκείνη είχε ήδη σπρώξει το πορτάκι και έμπαινε στο γήπεδο. Ο χρόνος διαστάλθηκε, φούσκωσε με τη μία σαν αερόσακος και παγίδεψε τον Χάρι, ακινητοποιώντας τον. Μέσα από το συρματοπλεγμά είδε το χέρι της Μπέτε να κατεβαίνει προς τις χειροπέδες που είχε περασμένες στη ζώνη της. Άκουγε το σύρσιμο των βημάτων του Τροντ πάνω στις πλάκες. Μικρά, συρτά βήματα. Σαν αστροναύτης. Το χέρι του Χάρι κινήθηκε αυτόματα προς το πιστόλι που είχε περασμένο στην οπλοθήκη του ώμου κάτω από το σακάκι του.

«Γκρέτε, λυπάμαι, αλλά...» ήταν αυτό που πρόλαβε να πει η Μπέτε προτού ο Τροντ φτάσει στον πάγκο και χώσει το χέρι του κάτω από το γκριζο πανωφόρι. Ο χρόνος ξανάρχισε να κινείται, συρρικνώθηκε απότομα και ξεφούσκωσε. Ο Χάρι ένωσε τα δάχτυλά του να τυλίγονται γύρω από τη λαβή του όπλου του και

ήξερε ότι πάντα μεσολαβούσε μια αιωνιότητα απ' αυτή τη στιγμή και μέχρι να τραβήξει το πιστόλι, να οπλίσει, να σηκώσει την ασφάλεια και να σημαδέψει. Κάτω από το απλωμένο χέρι της Μπέτε είδε κάτι να αντανακλά στιγμιαία το φως του ήλιου.

«Κι εγώ» είπε ο Τροντ σηκώνοντας το γκριζο-λαδί AG3 στον ώμο του. Η Μπέτε έκανε ένα βήμα πίσω.

«Αγαπητή μου» είπε ήρεμα ο Τροντ. «Μείνε εκεί που είσαι, εντελώς ακίνητη, αν θέλεις να ζήσεις μερικά δευτερόλεπτα παραπάνω».

«Κάναμε λάθος» είπε ο Χάρι. Στράφηκε από το παράθυρο και αντίκρισε τους συγκεντρωμένους ντετέκτιβ. «Τη Στίνε Γκρέτε δεν τη σκότωσε ο Λεβ, αλλά ο ίδιος ο σύζυγός της, ο Τροντ Γκρέτε».

Η κουβεντούλα μεταξύ του Αρχηγού και του Ίβαρσον κόπηκε μαχαίρι, ο Μέλερ ανακάθισε απότομα στην καρέκλα του, ο Χάλβορσεν ξέχασε να κρατήσει σημειώσεις, ακόμη κι ο Βέμπερ έχασε τη συνηθισμένη του ληθαργική έκφραση απάθειας.

Αυτός που έσπασε τελικά τη σιωπή ήταν ο Μέλερ. «Ο λογιστάκος;»

Ο Χάρι κατένευσε προς τα πρόσωπα που τον κοίταζαν με δυσπιστία.

«Δεν είναι δυνατό» είπε ο Βέμπερ. «Έχουμε το βίντεο από το 7-Eleven, έχουμε τα αποτυπώματά του το μπουκάλι της κόκα κόλα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Λεβ Γκρέτε ήταν ο δολοφόνος».

«Έχουμε και το γραφικό χαρακτήρα του στο σημείωμα αυτοκτονίας» πρόσθεσε ο Ίβαρσον.

«Και, αν δεν κάνω λάθος, ο ίδιος ο Ράσκολ αναγνώρισε τον Λεβ Γκρέτε ως τον ληστή της Μπούγκσταντ» είπε ο Αρχηγός.

«Η υπόθεση έχει κλείσει και δεν μπάζει από πουθενά» είπε ο Μέλερ.

«Να σας εξηγήσω» πρότεινε ο Χάρι.

«Ναι, αν έχεις την καλοσύνη» είπε ο Αρχηγός.

Τα σύννεφα, που είχαν αρχίσει να επιταχύνουν, κατέπλεαν πάνω από το νοσοκομείο Άκερ σαν μαύρη αρμάδα.

«Μην κάνεις καμιά ανοησία. Χάρι» είπε ο Τροντ. Η κάρνη του τουφεκιού του τώρα ακουμπούσε στο μέτωπο της Μπέτε. «Πέταξε το όπλο που ξέρω ότι κρατάς».

«Αλλιώς;» ρώτησε ο Χάρι τραβώντας το όπλο του.

Ο Τροντ χασκογέλασε σιγανά. «Το αυτονόητο. Θα σκοτώσω τη συνάδελφό σου».

«Όπως σκότωσες και τη γυναίκα σου;»

«Της άξιζε».

«Γιατί; Επειδή της άρεσε πιο πολύ ο Λεβ από σένα;»

«Επειδή ήταν η δική μου γυναίκα!».

Ο Χάρι πήρε βαθιά ανάσα. Η Μπέτε στεκόταν ανάμεσα στον Τροντ και σ' αυτόν, αλλά με την πλάτη γυρισμένη προς τον Χάρι και έτσι του ήταν αδύνατο να διαβάσει την έκφρασή της. Είχε διάφορους δρόμους να ακολουθήσει. Η επιλογή νούμερο ένα θα ήταν να εξηγήσει στον Τροντ ότι ήταν ανόητος και να ελπίζει ότι θα το καταλάβει. Τα κατά: Κάποιος που φέρνει μαζί του ένα γεμάτο AG3 στο γήπεδο του τένις έχει ήδη σκεφτεί και σε ποια περίπτωση θα το χρησιμοποιήσει. Η επιλογή νούμερο δύο θα ήταν να κάνει ό,τι του έλεγε ο Γκρέτε, να πετάξει το όπλο του και να περιμένει να πεθάνει. Η επιλογή νούμερο τρία ήταν να ζορίσει τον Τροντ και να προκαλέσει κάτι. κάτι που θα τον έκανε να αλλάξει τα σχέδιά του. Ή να εκραγεί και να τραβήξει τη σκανδάλη. Η πρώτη ήταν επιλογή απελπισίας, η δεύτερη θα έφερνε το χειρότερο δυνατό αποτέλεσμα και η τρίτη... αν συνέβαινε στην Μπέτε ό,τι είχε συμβεί στην Έλεν, ο Χάρι ήξερε πως δεν θα μπορούσε να ζήσει με τις τύψεις του, αν επιζούσε.

«Μήπως εκείνη δεν ήθελε να είναι πια η γυναίκα σου;» είπε. «Αυτό ήταν;»

Το δάχτυλο του Γκρέτε σάλεψε πάνω στη σκανδάλη και η ματιά του συνάντησε τη ματιά του Χάρι πάνω από τον ώμο της Μπέτε. Από ένστικτο, ο επιθεωρητής άρχισε να μετρά από μέσα του. «Δέκα-χιλιάδες-και-ένα, δέκα-χιλιάδες-και-δύο...»

«Νόμιζε ότι μπορούσε να με παρατήρει έτσι απλά» είπε ο Τροντ χαμηλόφωνα. «Εμένα, που της είχα δώσει τα πάντα». Γέλασε. «Για έναν τύπο που δεν είχε κάνει ποτέ του τίποτα για κανέναν, που νόμιζε πως η ζωή είναι ένα αδιάκοπο πάρτι γενεθλίων και όλα τα δώρα ήταν γι' αυτόν. Ο Λεβ δεν έκλεβε, όχι. Ο Λεβ απλώς μπέρδευε τη σημασία του από και του για». Το γέλιο του Γκρέτε θρυμματίστηκε και σκόρπισε με τον άνεμο.

«Όπως λέμε από τη Στίνε για τον Τροντ» είπε ο Χάρι.

Ο άντρας ανοιγόκλεισε με δύναμη τα μάτια. «Μου είπε ότι τον αγαπούσε. Αγαπούσε. Εμένα αυτό δεν μου το είχε πει ούτε τη μέρα που παντρευτήκαμε. Εκτιμώ, είχε πει. Εμένα με εκτιμούσε. Επειδή ήμουν καλός μαζί της. Αλλά αγαπούσε τον άλλον, το αγόρι που σκαρφάλωνε στην κορυφή της στέγης και περίμενε το χειροκρότημα. Μόνο αυτό τον ενδιέφερε. Το χειροκρότημα».

Τους χώριζαν λιγότερα από έξι μέτρα και ο Χάρι έβλεπε πώς άσπριζαν οι κόμποι των δαχτύλων στο αριστερό χέρι του Γκρέτε που κρατούσε την κάννη.

«Εσένα όμως, όχι, Τροντ. Εσύ δεν είχες ανάγκη το χειροκρότημα. Έτσι δεν είναι; Εσύ απολάμβανες τους θριάμβους σου σιωπηλά. Μόνος. Όπως εκείνη τη φορά στην εναέρια διάβαση».

Ο Τροντ τέντωσε προς τα έξω το κάτω χείλος του. «Με πιστέψατε, όμως, παραδέξου το».

«Ναι, σε πιστέψαμε. Πιστέψαμε όλα όσα μας είπες».

«Τότε, πού έκανα το λάθος;»

«Η Μπέτε έλεγξε τους τραπεζικούς λογαριασμούς του Τροντ και της Στίνε τα δύο τελευταία τρίμηνα» είπε ο Χάρι.

Η γυναίκα σήκωσε ένα μάτσο χαρτιά για να τα δουν οι υπόλοιποι στην αίθουσα. «Και οι δύο είχαν μεταβιβάσει ποσά στο ταξιδιωτικό πρακτορείο Brastour» είπε. «Το πρακτορείο μάς επιβεβαίωσε ότι τον περασμένο Μάρτιο η Στίνε Γκρέτε έκλεισε ένα ταξίδι στο Σάο Πάολο για τον Ιούνιο και ο Τροντ την ακολούθησε μία εβδομάδα αργότερα».

«Μέχρι εδώ όλα συμπίπτουν με όσα μας είπε ο Γκρέτε» συμπλήρωσε ο Χάρι. «Το περίεργο είναι ότι η Στίνε είχε πει στον Κλέμεντσεν, τον διευθυντή του υποκαταστήματος, ότι θα πήγαινε διακοπές στην Ελλάδα. Επίσης, ότι ο Τροντ έκλεισε το εισιτήριό του μόλις μία μέρα πριν φύγει. Πολύ κακός προγραμματισμός για ζευγάρι που σχεδιάζει κοινές διακοπές για να γιορτάσει δέκα χρόνια γάμου, δεν είναι έτσι;»

Στην αίθουσα είχε τόση ησυχία, ώστε ακούστηκε το μοτέρ του ψυγείου στην άλλη πλευρά του διαδρόμου όταν ξεκίνησε αυτόματα.

«Θυμίζει σύζυγο που έχει πει σε όλους ψέματα σχετικά με το πού πάει διακοπές και έναν ήδη υποψιασμένο σύζυγο που έχει ελέγξει τον τραπεζικό λογαριασμό της και έχει καταλάβει πως το Brastour δεν κολλάει με τις διακοπές στην Ελλάδα. Που στη συνέχεια τηλεφωνεί στο Brastour, μαθαίνει το όνομα του ξενοδοχείου που έχει κλείσει στη Βραζιλία η γυναίκα του και την ακολουθεί με σκοπό να τη φέρει πίσω».

«Και λοιπόν;» ρώτησε ο Ίβαρσον. «Την τσάκωσε με κανέναν μαυρούλη;»

Ο Χάρι κούνησε αρνητικά το κεφάλι. «Δεν νομίζω ότι την βρήκε καν».

«Το ελέγξαμε και διαπιστώσαμε ότι η Στίνε δεν έμεινε ποτέ στο ξενοδοχείο που είχε κλείσει» είπε η Μπέτε. «Και ο Τροντ επέστρεψε πολύ νωρίτερα από την προγραμματισμένη πτήση του».

«Επιπλέον» συνέχισε ο Χάρι «ο Τροντ σήκωσε τριάντα χιλιάδες κορόνες από τον λογαριασμό του όταν βρισκόταν στο Σάο Πάολο. Στην αρχή μάς είπε ότι τα χρησιμοποίησε για να αγοράσει ένα διαμαντένιο δαχτυλίδι και μετά ότι συνάντησε τον Λεβ και έδωσε σ' αυτόν τα λεφτά επειδή ήταν άφραγκος. Είμαι απόλυτα σίγουρος πως τίποτα από τα δύο δεν είναι αλήθεια. Πιστεύω ότι τα χρήματα πήγαν σε μια υπηρεσία για την οποία το Σάο Πάολο φημίζεται όσο και για τα διαμάντια του».

«Και η οποία είναι;» ρώτησε ο Ίβαρσον φανερά εκνευρι-

σμένος από τη σιωπή που ακολούθησε και έδειχνε να τραβά σε αφόρητο μάκρος.

«Ένα συμβόλαιο θανάτου».

Ο Χάρι είχε τη διάθεση να το τραβήξει κι άλλο, αλλά η ματιά που του έριξε η Μπέτε του έδωσε να καταλάβει ότι γινόταν μελοδραματικός. «Όταν ο Λεβ γύρισε πίσω στο Όσλο το φθινόπωρο, γύρισε με δικά του έξοδα. Δεν ήταν καθόλου απένταρος, ούτε είχε πρόθεση να ληστέψει καμία τράπεζα. Επέστρεψε για να πάρει μαζί του τη Στίνε στη Βραζιλία».

«Τη Στίνε;» φώναξε ο Μέλερ. «Τη γυναίκα του αδερφού του;»

Ο Χάρι κατένευσε. Οι ντετέκτιβ αντάλλαξαν βλέμματα μεταξύ τους.

«Και η Στίνε σκόπευε να φύγει οριστικά για τη Βραζιλία χωρίς να το πει σε κανέναν;» συνέχισε ο Μέλερ. «Ούτε στους γονείς της ούτε στους φίλους της; Χωρίς να ενημερώσει καν τη δουλειά της;»

«Εδώ που τα λέμε» είπε ο Χάρι «όταν σκοπεύεις να πας να ζήσεις με έναν ληστή τραπεζών που καταζητείται και από την αστυνομία και από την εργοδοσία σου, δεν ανακοινώνεις τα σχέδιά σου ούτε δίνεις την καινούρια σου διεύθυνση. Μόνο σε έναν άνθρωπο πρέπει να το είπες. Στον Τροντ».

«Στο τελευταίο άτομο που θα έπρεπε να το έχει πει» πρόσθεσε η Μπέτε.

«Προφανώς νόμιζε ότι τον ήξερε καλά, έχοντας ζήσει μαζί του δεκατρία χρόνια». Ο Χάρι πήγε ξανά στο παράθυρο και στάθηκε εκεί. «Ο ευαίσθητος και καλός, αλλά ακίνδυνος λογιστάκος που την αγαπούσε τόσο πολύ. Επιτρέψτε μου στο εξής να υποθέσω τι μπορεί να συνέβη στη συνέχεια».

Ο Ίβαρσον ρουθούνησε σαρκαστικά. «Θέλεις να πεις πως μέχρι τώρα έκανες κάτι άλλο;»

«Όταν ο Λεβ φτάνει στο Όσλο, ο Τροντ επικοινωνεί αμέσως μαζί του. Του λέει ότι είναι και οι δύο ενήλικοι, είναι αδέρφια, μπορούν να το συζητήσουν. Ο Λεβ καθησυχάζεται και χαίρεται

πολύ. Αλλά δεν θέλει να εμφανιστεί στην πόλη, είναι πολύ ριψοκίνδυνο. Γι' αυτό συμφωνούν να συναντηθούν στην Ντισενγκρέντα, την ώρα που η Στίνε είναι στη δουλειά της. Ο Λεβ πηγαίνει στο σπίτι, ο Τροντ τον υποδέχεται με χαρά. του λέει πως στην αρχή στενοχωρήθηκε πολύ, αλλά βασικά το έχει πια ξεπεράσει και χαίρεται για τους δυο τους. Ανοίγει και από μια κόκα κόλα να πιουν και να κουβεντιάσουν τα πρακτικά. Ο Λεβ δίνει στον Τροντ τη μυστική διεύθυνσή του στην Ντ' Αγιούντα για να μπορεί να προωθεί εκεί γράμματα, πληρωμές και ό,τι άλλο αφορά τη Στίνε. Δεν έχει καταλάβει ότι έτσι δίνει στον Τροντ την τελική λεπτομέρεια που του χρειαζόταν για να ολοκληρώσει ένα σχέδιο που είχε συλλάβει και αρχίσει να εκτελεί απ' όταν βρισκόταν στο Σάο Πάολο».

Ο Χάρι είδε τον Βέμπερ να κουνά αργά το κεφάλι του συμφωνώντας.

«Παρασκευή πρωί. Η κρίσιμη μέρα. Το απόγευμα η Στίνε πρόκειται να πετάξει στο Λονδίνο μαζί με τον Λεβ και αποκοί στη Βραζιλία το επόμενο πρωί. Οι βαλίτσες είναι έτοιμες στο σπίτι, αλλά αυτή κι ο σύζυγός της πηγαίνουν κανονικά στις δουλειές τους, όπως κάθε μέρα. Στις δύο μετά το μεσημέρι, ο Τροντ σχολάει από τη δουλειά του και πηγαίνει κατευθείαν στο γυμναστήριο Focus στην οδό Σπούρβαϊς. Φτάνει, πληρώνει για την αίθουσα του σκουός που έχει κλείσει, αλλά δηλώνει ότι δεν έχει βρει συμπαίκτη. Έτσι κατοχυρώνει το πρώτο του άλλοθι: πληρωμή στο γυμναστήριο στις 14:34. Μετά δηλώνει ότι θα γυμναστεί στα όργανα, αντί να παίξει σκουός και πάει κατευθείαν στα αποδυτήρια. Κόσμος μπαينوβγαίνει συνεχώς. Κλείνεται με το σακ βουαγιαζ του σε μία από τις τουαλέτες, φορά την ολόσωμη μαύρη φόρμα και κάτι άλλο από πάνω, μια μακριά καμπαρντίνα, ίσως, περιμένει μέχρι να φύγουν όλοι όσους είχε δει στις τουαλέτες όταν μπήκε, φορά γυαλιά ηλίου, παίρνει το σακ βουαγιαζ του, βγαίνει και διασχίζει γρήγορα, απαρατήρητος, τα αποδυτήρια και τη ρεσεψιόν. Θα υποθέσω ότι πηγαίνει με τα πόδια προς το πάρκο Στεν και αποκοί ανεβαίνει την Πίλεστρέντετ ως

την οικοδομή που είναι υπό κατασκευή και που οι εργάτες της σχολάνε στις τρεις ακριβώς. Τρυπώνει στο γιαπί, βγάζει την καμπαρντίνα και φορά την κουκούλα, τυλιγμένη κάτω από το καπέλο του. Μετά ανηφορίζει τον λόφο, στρίβει αριστερά και κατεβαίνει την οδό Ιντουστρί. Στη διασταύρωση με την Μπούγκ-σταντ σταματά και μπαίνει στο 7-Eleven. Το έχει ήδη επισκεφτεί πριν από κάνα δυο βδομάδες και έχει ελέγξει τις κάμερες ασφαλείας. Ο πλαστικός κάδος που έχει παραγγείλει βρίσκεται τοποθετημένος στη θέση του, έξω από το κατάστημα. Το σκηνικό είναι έτοιμο για τους σχολαστικούς ερευνητές της Σήμανσης, που σίγουρα θα ελέγξουν όλα τα βίντεο των καταστημάτων και των σταθμών βενζίνης της περιοχής. Έτσι, δίνει τη μικρή του παράσταση για μας: Δεν βλέπουμε το πρόσωπό του στην κάμερα, αλλά διακρίνουμε πολύ καθαρά ένα μπουκάλι κόκα κόλα που το κρατά με γυμνό χέρι. Αφού πιει, το βάζει σε διαφανή πλαστική σακούλα, ώστε να είμαστε σίγουροι πως τα δακτυλικά του αποτυπώματα δεν ξεπλύθηκαν από τη βροχή, και το ρίχνει στον πλαστικό κάδο, που ξέρει ότι δεν πρόκειται να τον μαζέψουν για αρκετές μέρες ακόμη. Σίγουρα είχε μεγάλη εμπιστοσύνη στην αποτελεσματικότητά μας, αν και εμείς λίγο έλειψε να χάσουμε τα στοιχεία. Σταθήκαμε τυχεροί ωστόσο – η Μπέτε οδήγησε σαν ραλίστας και τελικά τα καταφέραμε: Εξασφαλίσαμε στον Τροντ Γκρέτε ένα αδιάσειστο άλλοθι, αποκτώντας το τελικό, αδιαμφισβήτητο στοιχείο εναντίον του Λεβ».

Ο Χάρι έκανε μια παύση. Τα πρόσωπα απέναντί του έδειχναν απορία και αμηχανία.

«Το μπουκάλι της κόκα κόλα ήταν αυτό απ' όπου είχε πιει ο Λεβ στην Ντισενγκρέντα» συνέχισε ο επιθεωρητής. «Ή όπου αλλού συναντήθηκε με τον αδερφό του. Ο Τροντ το είχε φυλάξει ακριβώς γι' αυτόν τον σκοπό».

«Φοβάμαι πως ξεχνάς κάτι βασικό, Χόλε» είπε ο Ίβαρσον με ένα μικρό γέλιο σαν χλιμίντρισμα. «Το είδες κι εσύ ότι ο ληστής κρατούσε το μπουκάλι με γυμνά χέρια. Αν ήταν ο Τροντ Γκρέτε, θα έπρεπε να είχαμε βρει τα δικά του αποτυπώματα».

Ο Χάρι έκανε ένα νεύμα με το κεφάλι προς τον Βέμπερ.

«Κόλλα» είπε ο έμπειρος ντετέκτιβ.

«Συγγνώμη;» ρώτησε ο Αρχηγός απευθυνόμενος στον Βέμπερ.

«Παλιό κόλπο που χρησιμοποιούν οι ληστές τραπεζών. Απλώνεις υγρή κόλλα στιγμής στις άκρες των δαχτύλων σου. την αφήνεις να στερεοποιηθεί και μπίνγκο! Δεν έχει αποτυπώματα».

Ο Αρχηγός κούνησε αργά το κεφάλι. «Μάλιστα. Και πού τα έμαθε ο λογιστάκος —όπως τον αποκαλείτε— αυτά τα κόλπα;»

«Είναι ο μικρός αδερφός ενός από τους πλέον επαγγελματίες ληστές τραπεζών που έχει γνωρίσει η Νορβηγία» απάντησε η Μπέτε. «Ήξερε τις μεθόδους και το στιλ του Λεβ απέξω κι ανακατωτά. Μεταξύ άλλων, ο Λεβ κρατούσε αρχείο με τις βιντεοταινίες από τις ληστείες του, στο σπίτι του στην Ντισενγκρέντα. Ο Τροντ είχε διδαχτεί τις τεχνικές του αδερφού του τόσο καλά, ώστε ακόμη κι ο Ράσκολ εξαπατήθηκε πιστεύοντας ότι αναγνώρισε τον Λεβ Γκρέτε. Εκτός αυτού, υπάρχει και η φυσική ομοιότητα μεταξύ των δύο αδερφών, που σημαίνει ότι η ηλεκτρονική επεξεργασία των βίντεο έδειξε ότι ο ληστής θα μπορούσε να ήταν ο Λεβ».

«Γαμώτο!» φώναξε αυθόρμητα ο Χάλβορσεν. Αμέσως μετά ζάρωσε ρίχνοντας μια φοβισμένη ματιά προς τον Μπγιάρνε Μέλερ, αλλά εκείνος είχε μείνει με το στόμα μισάνοιχτο και το βλέμμα στυλωμένο στο κενό μπροστά του σαν να του είχε μόλις διαπεράσει το κρανίο μια σφαίρα.

«Δεν πέταξες το όπλο σου, Χάρι. Μου εξηγείς γιατί;»

Ο επιθεωρητής προσπάθησε να αναπνέει ήρεμα και ρυθμικά, παρόλο που η καρδιά του πήγαινε να σπάσει. Οξυγόνο στον εγκέφαλο, ήταν πολύ βασικό. Προσπαθούσε επίσης να μην κοιτάξει την Μπέτε. Ο αέρας σήκωνε τα ξανθά μαλλιά της και στον λαιμό της οι μύες της ήταν τεντωμένοι. Οι ώμοι της έτρεμαν.

«Αυτονόητο» είπε ο Χάρι. «Θα μας σκοτώσεις και τους δύο. Έχεις να μου προτείνεις κάτι καλύτερο. Τροντ;»

Ο Γκρέτε γέλασε και ακούμπησε το μάγουλό του πάνω στη λαβή του τουφεκιού. «Τι λες γι' αυτό; Έχεις είκοσι πέντε δευτερόλεπτα καιρό να σκεφτείς τις εναλλακτικές και να πετάξεις το όπλο σου».

«Τα συνηθισμένα είκοσι πέντε;»

«Ακριβώς. Θα θυμάσαι, φαντάζομαι, πόσο γρήγορα κυλά ο χρόνος. Σκέψου γρήγορα. Χάρι».

«Ξέρεις τι μου έβαλε στο μυαλό την ιδέα ότι η Στίνε γνώριζε τον ληστή;» φώναξε δυνατά ο Χάρι. «Στέκονταν πάρα πολύ κοντά ο ένας στον άλλον. Πολύ πιο κοντά απ' ό,τι εσύ και η Μπέτε τώρα. Περίεργο, αλλά ακόμα και σε καταστάσεις ζωής και θανάτου, οι άνθρωποι σέβονται τον προσωπικό χώρο ο ένας του άλλου, εφόσον μπορούν. Δεν είναι φοβερό;»

Ο Τροντ έφερε την άκρη της κάννης κάτω από το πιγούνι της Μπέτε και την ανάγκασε να ανασηκώσει το πρόσωπό της. «Μπέτε, έχεις την καλοσύνη να μετρήσεις για μας;» Μιλούσε πάλι με εκείνον τον πομπώδη, θεατρικό τόνο. «Από το ένα μέχρι το είκοσι πέντε. Όχι πολύ γρήγορα ούτε πολύ αργά».

«Έχω μια απορία» είπε ο Χάρι. «Τι σου είπε πριν την πυροβολήσεις;»

«Θέλεις στ' αλήθεια να μάθεις, Χάρι;»

«Ναι, θα το ήθελα».

«Η Μπέτε έχει δύο δευτερόλεπτα για ν' αρχίσει να μετρά. Ένα...»

«Μέτρα. Μπέτε!»

«Ένα». Η φωνή της ήταν ένας ξερός ψίθυρος. «Δύο».

«Η Στίνε απήγγειλε τη θανατική καταδίκη για τον εαυτό της και τον Λεβ» είπε ο Τροντ.

«Τρία».

«Μου είπε να σκοτώσω αυτή και να αφήσω αυτόν».

Ο Χάρι ένωσε τον λαιμό του να φράζει και τα δάχτυλά του να χαλαρώνουν πάνω στη λαβή του όπλου.

«Τέσσερα».

«Με άλλα λόγια, θα σκότωνε έτσι κι αλλιώς τη Στίνε, ακόμα και αν ο διευθυντής είχε προλάβει να βάλει τα χρήματα στο σακ βουαγιαζ στον ορισμένο χρόνο;» ρώτησε ο Χάλβορσεν.

Ο Χάρι κούνησε λυπημένα το κεφάλι του.

«Μια και φαίνεσαι να ξέρεις τα πάντα, να υποθέσω ότι ξέρεις και πώς διέφυγε;» ρώτησε ο Ίβαρσον. Είχε την πρόθεση να ακουστεί σαρκαστικός και ανάλαφρος, αλλά ο εκνευρισμός ήταν έκδηλος στον τόνο της φωνής του.

«Όχι, αλλά υποθέτω ότι διέφυγε ακολουθώντας την αντίστροφη διαδρομή. Ανέβηκε την οδό Ιντουστρί, κατέβηκε την Πιλεστρέντετ και μπήκε στην οικοδομή όπου έβγαλε την κουκούλα και κόλλησε το ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ στην πλάτη της ολόσωμης φόρμας του. Όταν επέστρεψε στο Focus, φορούσε σκούφο και γυαλιά ηλίου και προφανώς δεν τον πρόσεξε κανείς από τους υπαλλήλους, γιατί κανένας δεν αναγνώρισε τις φωτογραφίες που τον έδειχναν με τα ρούχα της ληστείας. Μπήκε στα αποδυτήρια, άλλαξε με τα σπορ ρούχα που φορούσε όταν είχε έρθει εκεί από τη δουλειά του, ανακατεύτηκε με το πλήθος στις αίθουσες με τα όργανα, έκανε λίγο στατικό ποδήλατο, ίσως, σήκωσε μερικά βάρη. Έπειτα έκανε ντους, πήγε στη ρεσεψιόν και δήλωσε ότι του είχαν κλέψει τη ρακέτα του σκουός. Το κορίτσι που κατέγραψε τις λεπτομέρειες μας έδωσε την ακριβή ώρα: 16:02. Το άλλοθί του ήταν πλέον ακλόνητο. Βγήκε στον δρόμο, άκουσε τις σειρήνες και ξεκίνησε για το σπίτι του. Πιθανώς».

«Δεν καταλαβαίνω τι σκοπό είχε το λογότυπο της αστυνομίας» είπε ο Αρχηγός. «Εμείς στην υπηρεσία δεν έχουμε μαύρες ολόσωμες φόρμες».

«Στοιχειώδης ψυχολογία» αποκρίθηκε η Μπέτε και τα μάγουλά της έγιναν κατακόκκινα όταν ο Αρχηγός την κοίταξε με το ένα φρύδι του υψωμένο. «Εννοώ... όχι στοιχειώδης με την έννοια του... χμ... προφανούς».

«Συνέχισε» είπε ο Αρχηγός.

«Ο Τροντ Γκρέτε ήξερε, φυσικά, ότι η αστυνομία θα ρωτούσε για έναν άντρα με μαύρη φόρμα σε όλη τη γύρω περιοχή. Αυ-

τός, επομένως, θα έπρεπε να έχει κάτι στη φόρμα του που θα έκανε τους αστυνομικούς που κατέκλυσαν την περιοχή να μην δώσουν ιδιαίτερη σημασία σ' αυτό το άγνωστης ταυτότητας άτομο στο focus. Και οι πολίτες πάντα αποφεύγουν την αστυνομία».

«Ενδιαφέρουσα θεωρία» είπε ο Ίβαρσον με ένα ξινό χαμόγελο και με το πιγούνι του στηριγμένο στα δύο δάχτυλα.

«Έχει δίκιο» συμφώνησε ο Αρχηγός. «Όλοι έχουν τον φόβο των αρχών. Συνέχισε».

«Όμως, για να είναι απόλυτα σίγουρος, προσποιήθηκε ο ίδιος τον αυτόπτη μάρτυρα και μας έδωσε εθελοντικά την πληροφορία για έναν άντρα με φόρμα που έγραφε ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ και που δήθεν τον είχε δει να διασχίζει την αίθουσα με τα όργανα».

«Μια ιδιοφυής πινελιά στη συνολική εικόνα» είπε ο Χάρι. «Ο Γκρέτε μάς το ανέφερε σαν να μην ήξερε ότι η ιδιότητα του αστυνομικού και μόνο θα απέκλειε αυτόν τον άντρα από τις έρευνές μας. Βεβαίως, ταυτόχρονα αύξησε και την αξιοπιστία του στα δικά μας μάτια, εφόσον μας έδωσε εθελοντικά μια πληροφορία που –ιδωμένη από τη δική του σκοπιά– ίσως τον τοποθετούσε στην πορεία της διαδρομής διαφυγής του δολοφόνου».

«Ε;» έκανε ο Μέλερ. «Ξαναπές το άλλη μια φορά όλο αυτό, Χάρι. Αργά».

Ο επιθεωρητής πήρε βαθιά ανάσα.

«Δεν πειράζει, άσε» είπε ο Μέλερ. «Πονάει το κεφάλι μου».

«Εφτά».

«Αλλά δεν έκανες αυτό που σου ζήτησε» είπε ο Χάρι. «Δεν άφησες τον αδερφό σου να ζήσει».

«Όχι βέβαια» είπε ο Τροντ.

«Ήξερε ότι την είχες σκοτώσει εσύ;»

«Είχα την ευχαρίστηση να του το πω ο ίδιος. Στο κινητό. Την περίμενε στο αεροδρόμιο Γκάρντεμοεν. Του είπα πως, αν δεν έμπαινε στο αεροπλάνο, θα τον σκότωνα κι αυτόν».

«Σε πίστεψε όταν του είπες ότι είχες σκοτώσει τη Στίνε;»

Ο Τροντ γέλασε. «Ο Λεβ με ήξερε καλά. Δεν αμφέβαλε ούτε για μια στιγμή. Ενώ του έδινα τις λεπτομέρειες, διάβαζε για τη ληστεία στους τίτλους των ειδήσεων που έτρεχαν στον πίνακα της αίθουσας των επιβατών. Κλείσαμε το τηλέφωνο όταν άκουσα να αναγγέλλουν την πτήση του. Τη δική του και της Στίνε. Ε, εσύ!» Έβαλε το όπλο στο κεφάλι της Μπέτε.

«Οχτώ».

«Πρέπει να πιστεύε ότι πίσω στη Βραζιλία θα ήταν ασφαλής» είπε ο Χάρι. «Δεν ήξερε όμως για το συμβόλαιο στο Σάο Πάολο».

«Ο Λεβ ήταν κλέφτης, αλλά αφελής. Δεν έπρεπε να μου είχε δώσει τη μυστική διεύθυνσή του στην Ντ' Αγιούντα».

«Εννιά».

Ο Χάρι προσπάθησε να αγνοήσει το μονότονο ρομποτικό μέτρομα. «Ύστερα έστειλες οδηγίες στον πληρωμένο δολοφόνο, μαζί με το σημείωμα αυτοκτονίας. Που το έγραψες εσύ, με τον ίδιο γραφικό χαρακτήρα που χρησιμοποιούσες για να γράφεις τις εκθέσεις του Λεβ».

«Μπράβο, Χάρι» είπε ο Τροντ. «Καλή δουλειά. Εκτός από το ότι αυτά είχαν σταλεί πριν από το κόλπο στην τράπεζα».

«Δέκα».

«Και ο πληρωμένος δολοφόνος έκανε καλή δουλειά» είπε ο Χάρι. «Πράγματι φάνηκε σαν να είχε χρεμαστεί από μόνος του ο Λεβ. Παρόλο που το κομμένο δάχτυλο άφηνε μια μικρή απορία. Τι ήταν αυτό, η απόδειξη;»

«Ας το θέσουμε ως εξής: Ένα δαχτυλάκι χωρά εύκολα σε έναν φάκελο».

«Νόμιζα ότι δεν αντέχεις τη θέα του αίματος, Τροντ».

«Έντεκα».

Ο Χάρι άκουσε ένα μακρινό μπουμπουνητό πάνω από το άγριο σφύριγμα του ανέμου. Το γήπεδο και τα γύρω μονοπάτια ήταν εντελώς έρημα. Όλοι είχαν καταφύγει στα σπίτια τους για να προφυλαχτούν από την καταιγίδα που πλησίαζε.

«Δώδεκα».

«Γιατί δεν παραδίνεσαι να τελειώνουμε;» ρώτησε ο Χάρι.
«Αφού το ξέρεις ότι δεν υπάρχει ελπίδα».

Ο Τροντ γέλασε. «Και βέβαια δεν υπάρχει. Αυτή είναι η ουσία. Δεν υπάρχει ελπίδα. Δεν έχω τίποτα να χάσω».

«Δεκατρία».

«Ποιο είναι λοιπόν το σχέδιο, Τροντ;»

«Το σχέδιο; Έχω δύο εκατομμύρια κορόνες από τη δουλειά στην τράπεζα και σχεδιάζω μια μακρόχρονη –αν όχι ευτυχισμένη– ζωή στην εξορία. Πρέπει να επισπεύσω την αναχώρηση, αλλά είμαι προετοιμασμένος και γι' αυτό. Το αυτοκίνητο είναι φορτωμένο και έτοιμο από τη μέρα της ληστείας. Μπορείς να επιλέξεις αν θα πεθάνεις ή θα δεθείς με χειροπέδες στον φράχτη».

«Δεκατέσσερα».

«Ξέρεις ότι δεν πρόκειται να τη γλιτώσεις» είπε ο Χάρι.

«Πίστεψέ με. Ξέρω πώς να εξαφανιστώ. Ο Λεβ μια ζωή αυτό έκανε. Αρκεί ένα προβάδισμα είκοσι λεπτών, δεν χρειάζομαι τίποτ' άλλο. Θα έχω αλλάξει μεταφορικό όχημα και ταυτότητα δύο φορές μέσα σ' αυτό το διάστημα. Έχω τέσσερα αυτοκίνητα και τέσσερα διαβατήρια καθ' οδόν, καθώς και πολύ καλές διασυνδέσεις. Για παράδειγμα, στο Σάο Πάολο. Είκοσι εκατομμύρια κάτοικοι. Αρκίστε να με ψάχνετε αποκεί».

«Δεκαπέντε».

«Η συνεργάτιδά σου θα πεθάνει σύντομα, Χάρι. Τι νομίζεις ότι θα γίνει;»

«Είπες πάρα πολλά» απάντησε εκείνος. «Θα μας σκοτώσεις και τους δύο, έτσι ή αλλιώς».

«Πάρε το ρίσκο να το διαπιστώσεις. Τι άλλες επιλογές έχεις;»

«Να πεθάνεις εσύ πριν από μένα» είπε ο Χάρι και όπλισε το υπηρεσιακό του περίστροφο.

«Δεκαέξι» μουρμούρισε η Μπέτε.

Ο Χάρι είχε τελειώσει.

«Διασκεδαστική θεωρία» είπε ο Ίβαρσον. «Ειδικά το σημείο με το συμβόλαιο θανάτου στη Βραζιλία. Ιδιαίτερα...» Γύ-

μνωσε τα μικρά δόντια του σε ένα ψεύτικο χαμόγελο. «Εξωτικό. Έχεις τίποτ' άλλο; Αποδείξεις, για παράδειγμα;»

«Τον γραφικό χαρακτήρα. Στο σημείωμα αυτοκτονίας» απάντησε ο Χάρι.

«Πριν από λίγο είπες πως δεν ταιριάζει με του Τροντ Γκρέτε».

«Όχι με τον συνηθισμένο του γραφικό χαρακτήρα. Αλλά οι σχολικές εκθέσεις...»

«Υπάρχει μάρτυρας που θα ορκιστεί ότι τις έγραψε αυτός;».

«Όχι» απάντησε ο Χάρι.

Ο Ίβαρσον γρύλισε εκνευρισμένα. «Με άλλα λόγια, δεν έχεις ούτε ένα χειροπιαστό αποδεικτικό στοιχείο γι' αυτή την υπόθεση ληστείας».

«Υπόθεση δολοφονίας» είπε ήρεμα ο Χάρι κοιτώντας προκλητικά τον Ίβαρσον. Με την άκρη του ματιού του έβλεπε τον Μέλερ να κοιτάζει το πάτωμα, ντροπιασμένος, και την Μπέτε να στρίβει τα χέρια της με απελπισία. Ο Αρχηγός ξερόβηξε αμήχανα.

Ο Χάρι σήκωσε την ασφάλεια.

«Τι κάνεις εκεί;» Ο Τροντ μισόκλεισε τα μάτια και έσπρωξε την κάννη στο κεφάλι της Μπέτε τόσο δυνατά, ώστε το τίναξε προς τα πίσω.

«Είκοσι ένα» βόγκηξε η Μπέτε.

«Δεν είναι απελευθέρωση αυτό;» είπε ο Χάρι. «Όταν συνειδητοποιείς τελικά ότι δεν έχεις τίποτα να χάσεις; Τότε όλες οι αποφάσεις γίνονται πολύ πιο εύκολες».

«Μπλοφάρεις».

«Νομίζεις;» Ο Χάρι ακούμπησε την κάννη πάνω στον πήχη του αριστερού χεριού του και πυροβόλησε. Ένας ξερός, δυνατός κρότος. Σε δέκατα του δευτερολέπτου η ηχώ επέστρεψε εκκωφαντικά μεγεθυμένο τον πυροβολισμό από τα μπλοκ των πολυκατοικιών στο βάθος. Ο Τροντ απέμεινε να κοιτάζει σαν υπνωτισμένος τη λευκή σκλήθρα που ξεπρόβαλε από την τρύπα στο μανίκι του Χάρι. Μια τούφα από τη μάλλινη επένδυση

ξεκόλλησε και στροβιλίστηκε παρασυρμένη από το φύσημα του αέρα. Αίμα άρχισε να αναβλύζει αργά. Χοντρές, κόκκινες σταγόνες που χτυπούσαν με ένα γοργό, ρυθμικό τακ τακ ρολογιού το καμένο χορτάρι ανάμεσα στις πέτρινες πλάκες και τις ρουφούσε το χώμα.

«Είκοσι δύο».

Οι σταγόνες πλήθυναν, έπεφταν όλο και πιο γοργά, ακούγονταν σαν μετρονόμος που επιτάχυνε συνεχώς. Ο Χάρι σήκωσε το πιστόλι του, πέρασε την κάννη σε ένα από τα κενά του συρματινίου φράχτη και σημάδεψε. «Αυτό είναι το αίμα μου. Τροντ» είπε με φωνή τόσο σιγανή, ώστε μόλις ακούστηκε. «Ας δούμε τώρα και το δικό σου».

Εκείνη τη στιγμή τα σύννεφα σκέπασαν τον ήλιο.

«Είκοσι τρία».

Μια μαύρη σκιά ορθώθηκε σαν τείχος από τα δυτικά, έπεσε πρώτα πάνω από την ανοιχτή έκταση κι ύστερα πάνω από τα σπίτια, τις πολυκατοικίες, το κοκκινόχρωμα του γηπέδου και τους τρεις ανθρώπους. Έπεσε και η θερμοκρασία: απότομα, σαν να μην έκοψε απλώς τη θερμότητα το εμπόδιο που μπήκε μπροστά στο φως, αλλά να ακτινοβολούσε ψύχος. Ο Τροντ δεν το ένιωσε. Το μόνο που ένιωθε και έβλεπε ήταν οι γρήγορες, κοφτές ανάσες της γυναίκας, το κατάχλωμο ανέκφραστο πρόσωπό της και η κάννη του όπλου του αστυνομικού να τον κοιτάζει σαν μαύρο μάτι που τελικά είχε εντοπίσει αυτό που έψαχνε και τώρα τον διαπερνούσε, τον ξεκοίλιαζε και τον τίνιζε πίσω. Από μακριά ακούστηκε η βροντή ενός κεραυνού. Όμως αυτός άκουγε μόνο τον ήχο του αίματος. Η σάρκα του Χάρι είχε ανοίξει και ξεχυνόταν. Το αίμα του, το μέσα του, η ζωή του κυλούσε κι έσταζε ηχηρά πάνω στο χορτάρι. Δεν το ρουφούσε το χώμα. Αυτό ρουφούσε το χώμα, τρυπούσε το έδαφος σαν οξύ. Ήξερε ότι ακόμη και αν έκλεινε τα μάτια του και βούλωνε τα αυτιά του και πάλι θα άκουγε το δικό του αίμα να σφύζει πάνω στα τύμπανα των αυτιών του, να ορμά για να τα σπάσει και να ξεχυθεί.

Ένωσε τη ναυτία σαν μια μικρή ωδίνη τοκετού. σαν έμβρυο που θα γεννιόταν από το στόμα του. Κατάπιε το σάλιο του, αλλά το υγρό ανάβλυζε από όλους τους αδένες, λίπαινε τα περάσματα, τον προετοίμαζε. Τα χωράφια, οι πολυκατοικίες, το γήπεδο, όλα άρχισαν να γυρίζουν. Δίπλωσε το κορμί του, προσπάθησε να κρυφτεί πίσω από τη γυναίκα, αλλά ήταν τόσο μικρή, τόσο διάφανη, ένα αραχνοϋφαντο πέπλο ζωής που έτρεμε στην ορμή του ανέμου. Αρπάχτηκε από το όπλο του, λες και ήταν εκείνο που κρατούσε αυτόν και όχι το αντίθετο, πίεσε λίγο ακόμα τη σκανδάλη και περίμενε. Έπρεπε να περιμένει. Τι; Να χαλαρώσει η μέγγενη του φόβου; Να σταματήσουν όλα να γυρίζουν, να ισορροπήσουν πάλι; Αυτά όμως γύριζαν συνέχεια και δεν θα σταματούσαν παρά μόνο όταν θα έσκαζαν στον πάτο. Τα πάντα γύρω του βρίσκονταν σε ελεύθερη πτώση απ' τη στιγμή που η Στίνε τού είχε πει ότι φεύγει και ο άγριος σφυγμός του αίματος στ' αυτιά του ήταν η σταθερή υπενθύμιση ότι η πτώση επιταχυνόταν συνεχώς. Από τη μέρα εκείνη, κάθε πρωί ξυπνούσε με τη σκέψη ότι τώρα θα έπρεπε να το έχει συνηθίσει, τώρα έπρεπε να τον αφήσει ο τρόμος, έβλεπε πια το τέρμα, είχε ξεπεράσει το φράγμα του πόνου. Όμως δεν ήταν έτσι. Και άρχισε να λαχταρά τη στιγμή που θα έσκαγε στο έδαφος, τη μέρα που θα σταματούσε να φοβάται. Μα τώρα που έβλεπε τον πάτο, τρώμαζε ακόμα πιο πολύ. Είδε το έδαφος πέρα απ' το συρματοπλέγμα να ορμά καταπάνω του.

«Είκοσι τέσσερα».

Το μέτρημα τελειώνει. Η Μπέτε είχε τον ήλιο στα μάτια της, στεκόταν μέσα σε μια τράπεζα στο Ρίεν και το φως απέξω ήταν εκτυφλωτικό. Όλα φαίνονταν κάτασπρα και σκληρά. Στο πλάι της στεκόταν ο πατέρας της, βουβός όπως πάντα. Από κάπου φώναζε η μητέρα της, αλλά από πολύ μακριά. Πάντα έτσι ήταν η μητέρα. Η Μπέτε μετρούσε τις εικόνες, τα καλοκαίρια, τα φιλιά, τις ήττες. Ήταν πολλά, ήταν απίστευτο πόσο πολλά. Έφερε στη μνήμη της πρόσωπα, το Παρίσι, την Πράγα, ένα χαμόγελο κάτω από μια μαύρη φράντζα, ένα αδέξιο «σ' αγαπώ», ένα ξέπνοο, τρομαγμέ-

νο «σε πόνεσα;» και ένα εστιατόριο στο Σαν Σεμπαστιάν όπου δεν της έφταναν τα λεφτά να πάει, αλλά είχε κλείσει τραπέζι έτσι ή αλλιώς. Ίσως έπρεπε να είναι ευχαριστημένη τελικά;

Ξύπνησε απότομα απ' αυτές τις σκέψεις όταν το όπλο σκούνησε το μέτωπό της. Χάθηκαν οι εικόνες και στην οθόνη του μυαλού της έμειναν μόνο λευκά παράσιτα. Αναρωτήθηκε: Γιατί ο πατέρας στεκόταν δίπλα μου έτσι βουβός; Γιατί δεν μου ζήτησε κάτι; Ποτέ δεν της είχε ζητήσει τίποτα. Και τον μισούσε γι' αυτό. Δεν ήξερε ότι η μόνη της λαχτάρα ήταν να κάνει κάτι γι' αυτόν, στιδήποτε; Είχε ακολουθήσει τα βήματά του, είχε βρει τον ληστή της τράπεζας, τον δολοφόνο του, τον άνθρωπο που είχε αφήσει χήρα τη μητέρα της, και θέλησε να δώσει στον πατέρα της την εκδίκηση που του έπρεπε, την εκδίκησή τους, όμως αυτός είχε σταθεί στο πλευρό της βουβός όπως πάντα και είχε αρνηθεί.

Τώρα βρισκόταν στην ίδια θέση με εκείνον. Και με όλους αυτούς τους ανθρώπους στις βιντεοταινίες από ληστείες τραπεζών, που ξαγρυπνούσε τις νύχτες στο Σπίτι του Πόνου για να τους μελετήσει και πάντα αναρωτιόταν τι να σκέφτονταν. Τώρα ήταν η σειρά της και πάλι δεν ήξερε.

Ύστερα κάποιος έσβησε το φως. Ο ήλιος χάθηκε, την τύλιξε απότομα μια παγωνιά. Και ξύπνησε για δεύτερη φορά, μέσα στο κρύο τώρα. Νιώθοντας σαν το πρώτο ξύπνημα να ήταν απλώς κομμάτι ενός καινούργιου ονείρου. Ξανάρχισε το μέτρημα. Μόνο που τώρα μετρούσε μέρη που δεν είχε πάει ποτέ, ανθρώπους που δεν είχε γνωρίσει, δάκρυα που δεν είχε χύσει ακόμη, λόγια που ακόμη δεν είχε ακούσει.

«Έχω ένα αποδεικτικό στοιχείο» είπε ο Χάρι. «Αυτό». Έβγαλε από την τσέπη του μια σελίδα και την άφησε πάνω στο μακρύ τραπέζι.

Ο Ίβαρσον και ο Μέλερ έσκυψαν ταυτόχρονα και τσούγκρισαν τα κεφάλια τους.

«Τι είναι αυτό;» ρώτησε ο Ίβαρσον. «Μια υπέροχη μέρα».

«Αφηρημένες σημειώσεις» είπε ο Χάρι. «Γραμμένες σε ένα

μπλοκ στο νοσοκομείο Γκάουσταντ. Δύο μάρτυρες, η Λεν κι εγώ, ήμασταν παρόντες και μπορούμε να καταθέσουμε ότι τις έγραψε ο Τροντ Γκρέτε».

«Και λοιπόν;»

Ο Χάρι τούς κοίταξε έναν έναν. Μετά τους γύρισε την πλάτη και προχώρησε αργά προς το παράθυρο. «Έχετε δώσει ποτέ σημασία στις αφηρημένες σημειώσεις σας, σε αυτές που κρατάτε όταν νομίζετε ότι σκέφτεστε κάτι άλλο; Μπορεί να αποδειχτούν αποκαλυπτικές. Γι' αυτό έσκιασ τη σελίδα από το μπλοκ, για να δω μήπως σήμαιναν κάτι. Στην αρχή δεν σήμαιναν. Εννοώ, όταν έχεις μόλις χάσει τη γυναίκα σου, είσαι κλεισμένος σε ένα δωμάτιο στην ψυχιατρική πτέρυγα ενός νοσοκομείου και γράφεις "Μια υπέροχη μέρα" ξανά και ξανά σε ένα μπλοκ, τότε ή σου έχει στρίψει για τα καλά ή γράφεις το αντίθετο απ' αυτό που αισθάνεσαι ή σκέφτεσαι. Κι έπειτα ανακάλυψα κάτι».

Το Όσλο έξω ήταν θαμπό και σταχτί σαν κουρασμένο πρόσωπο πολύ ηλικιωμένου άντρα, αλλά σήμερα με τη λιακάδα τα λιγοστά χρώματα που είχαν απομείνει έλαμπαν. Σαν ένα τελευταίο χαμόγελο πριν από το μεγάλο αντίο, σκέφτηκε ο Χάρι.

«"Μια υπέροχη μέρα"» είπε. «Δεν είναι μια σκέψη ούτε ένα σχόλιο ούτε ένας ισχυρισμός. Είναι ένας τίτλος. Ένας τίτλος έκθεσης απ' αυτές που γράφουν συνήθως τα παιδιά του δημοτικού».

Ένας σπουργίτης πέρασε πετώντας έξω από το παράθυρο.

«Ο Τροντ Γκρέτε δεν σκεφτόταν κάτι, απλώς έγραφε με τον αυτόματο πιλότο, εντελώς μηχανικά. Έτσι όπως παλιά, τότε που ήταν στο σχολείο και έκανε εξάσκηση στον καινούργιο γραφικό χαρακτήρα. Ο Τζιν Χιου, ο ειδικός γραφολόγος της Σήμανσης, έχει επιβεβαιώσει ήδη ότι οι σχολικές εκθέσεις και το σημείωμα αυτοκτονίας έχουν γραφτεί από το ίδιο άτομο».

Ήταν σαν να κόλλησε η ταινία: η εικόνα παγωμένη, ούτε μια κίνηση ούτε μια λέξη, μόνο ο ρυθμικά επαναλαμβανόμενος θόρυβος του φωτοτυπικού έξω στον διάδρομο.

Ο Χάρι στράφηκε τελικά και έσπασε τη σιωπή: «Απ' ό,τι

δείχνει το κλίμα, καλό θα ήταν η Λεν κι εγώ να πάμε να φέρουμε τον Τροντ Γκρέτε για ανάκριση».

Σκατά, σκατά, σκατά! Ο Χάρι προσπάθησε να κρατήσει σταθερό το όπλο του, αλλά ο πόνος τού έφερνε ίλιγγο και οι ριπές του αέρα τον έσπρωχναν και τον έκαναν να ταλαντεύεται. Ο Τροντ είχε αντιδράσει στη θέα του αίματος έτσι όπως είχε ελπίζει ο Χάρι ότι θα αντιδρούσε, και για μια στιγμή τού είχε δώσει καθαρό στόχο. Όμως ο επιθεωρητής δίστασε και τώρα ο Γκρέτε είχε βάλει ξανά την Μπέτε μπροστά του και ο Χάρι έβλεπε μόνο ένα μικρό μέρος του κεφαλιού του και τον έναν ώμο του. Της έμοιαζε, το έβλεπε καθαρά τώρα, Θεέ μου πόσο της έμοιαζε! Ανοιγόκλεισε με δύναμη τα μάτια του για να ξεθολώσει η όρασή του. Η επόμενη ριπή ανέμου ήταν τόσο δυνατή, ώστε σήκωσε από τον πάγκο την γκριζα καμπαρντίνα και ήταν σαν ένας αόρατος άνθρωπος να έτρεχε μέσα στο έρημο γήπεδο του τένις. Ο Χάρι σκέφτηκε ότι η μπόρα ερχόταν κι αυτή ήταν η ψυχρή μάζα αέρα που την ωθούσε προς τα εμπρός το τείχος της βροχής σαν τελευταία προειδοποίηση. Τότε σκοτείνιασε απότομα, σαν να νύχτωσε ξαφνικά, και τα δύο σώματα απέναντί του έγιναν ένα. Κι ύστερα ξέσπασε η μπόρα, μεγάλες βαριές σταγόνες που έπεφταν με δύναμη.

«Είκοσι πέντε». Η φωνή της Μπέτε ακούστηκε δυνατή και ολοκάθαρη.

Στο φως της αστραπής ο Χάρι είδε τα δύο σώματα να ρίχνουν μαύρες σκιές πάνω στο κοκκινόχωμα. Η βροντή που ακολούθησε ήταν τόσο δυνατή, ώστε ο ήχος κόλλησε σαν επένδυση στα πτερύγια των αυτιών τους. Το ένα από τα δύο σώματα αποκόπηκε από το άλλο και γλίστρησε προς το έδαφος.

Ο Χάρι έπεσε στα γόνατα και άκουσε τη φωνή του να ουρλιάζει: «Έλεν!».

Είδε το σώμα που ήταν ακόμη όρθιο να στρέφεται και να έρχεται προς το μέρος του, με το όπλο μπροστά. Ο Χάρι αναζήτησε στόχο, αλλά η πυκνή βροχή έπεφτε πάνω στο πρόσωπό του και

τον τύφλωνε. Ανοιγόκλεισε τα μάτια του και σημάδεψε. Δεν αισθανόταν τίποτα πια. ούτε πόνο ούτε κρύο ούτε λύπη ούτε θρίαμβο, μόνο ένα τεράστιο κενό. Τα πράγματα δεν ήταν φτιαγμένα για να έχουν κάποιο νόημα. Απλώς επαναλαμβάνονταν σε ένα ατέρμονο, αυτεξήγητο μαντρά – ζεις, πεθαίνεις, ξαναγεννιέσαι. ζεις, πεθαίνεις. Τράβηξε τη σκανδάλη ως τα μισά. Σημάδεψε.

«Μπέτε;» ψιθύρισε.

Εκείνη άνοιξε το πορτάκι του φράχτη με μια κλοτσιά και πέρασε το AG3 στον Χάρι, που το άρπαξε στον αέρα.

«Τι... έγινε;»

«Το σύνδρομο Σέτεσνταλ» είπε η Μπέτε.

«Το σύνδρομο Σέτεσνταλ;»

«Έπεσε σαν σωρός από τούβλα ο κακομοίρης». Του έδειξε το δεξί της χέρι. Η βροχή ξέπλενε το αίμα από τα γδαρσίματα στους κόμπους της γροθιάς της. «Περίμενα κάτι να του αποσπάσει την προσοχή. Και η βροντή τον κατατρόμαξε. Κι εσένα. απ' ό,τι φαίνεται».

Κοίταξαν το ακίνητο σώμα που ήταν πεσμένο στο αριστερό τετράγωνο του σερβίς.

«Θα με βοηθήσεις με τις χειροπέδες. Χάρι;» Τα βρεγμένα μαλλιά κολλούσαν πάνω στο πρόσωπό της, αλλά δεν φαινόταν να την πειράζει. Χαμογελούσε.

Ο Χάρι σήκωσε το πρόσωπό του στη βροχή και έκλεισε τα μάτια του. «Θεούλη μου» μουρμούρισε. «Αυτή η άμοιφη ψυχή δεν πρόκειται να ελευθερωθεί πριν από τις 12 Ιουλίου του 2022. Έλεος».

«Χάρι;»

Άνοιξε τα μάτια του. «Ναι;»

«Για να μην ελευθερωθεί πριν από τις 12 Ιουλίου του 2022, θα πρέπει να τον πάμε αμέσως στο Τμήμα».

«Όχι αυτός» είπε ο Χάρι καθώς σηκωνόταν. «Εγώ. Τότε θα βγω στη σύνταξη».

Την αγκάλιασε από τους ώμους και γέλασε. «Αχ, εσύ με το σύνδρομο Σέτεσνταλ...»

Όρος Έκεμπεργκ

Άρχισε πάλι να χιονίζει τον Δεκέμβρη. Για τα καλά αυτή τη φορά. Το χιόνι κολλούσε πάνω στους τοίχους των σπιτιών και τα δελτία καιρού μιλούσαν για περισσότερες χιονοπτώσεις. Η ομολογία έγινε Τετάρτη απόγευμα. Ο Τροντ Γκρέτε, παρουσία του δικηγόρου του, εξήγησε πώς είχε σχεδιάσει και στη συνέχεια εκτελέσει τη δολοφονία της συζύγου του.

Χιονίζει όλη τη νύχτα και το πρωί της επόμενης μέρας, στη διάρκεια της οποίας ο Γκρέτε ομολόγησε επίσης ότι αυτός κρυβόταν πίσω από τον φόνο του αδερφού του. Ο άντρας που είχε πληρώσει για να του κάνει τη δουλειά λεγόταν Ελ Όγιο. Το Μάτι, και δεν είχε μόνιμη κατοικία. Άλλαζε επαγγελματικό όνομα και αριθμό κινητού κάθε εβδομάδα. Ο Τροντ τον είχε συναντήσει μόνο μία φορά σε ένα πάρκινγκ στο Σάο Πάολο, όπου συμφώνησαν τις λεπτομέρειες. Ο Ελ Όγιο πήρε χίλια πεντακόσια δολάρια προκαταβολή. Τα υπόλοιπα του τα έβαλε σε μια χαρτοσακούλα, σε μια θυρίδα φύλαξης αποσκευών του αεροδρομίου Τιέτε. Η συμφωνία ήταν ότι θα έστελνε το σημείωμα αυτοκτονίας σε μια ταχυδρομική θυρίδα στο Κάμπος Μπέλος, ένα προάστιο στα νότια της πόλης, και στη συνέχεια το κλειδί της θυρίδας αποσκευών, αφού θα είχε λάβει με το ταχυδρομείο το μικρό δαχτυλάκι του Λεβ.

Το μόνο αμυδρά αστείο συμβάν στις ατέλειωτες ώρες της ανάκρισης ήταν όταν ο Τροντ ρωτήθηκε πώς αυτός, ένας απλός τουρίστας, κατάφερε να έρθει σε επαφή με έναν επαγγελματία δολοφόνο. Τους απάντησε ότι ήταν πολύ πιο εύκολο από

το να βρει υδραυλικό στη Νορβηγία. Η αναλογία δεν ήταν εντελώς τυχαία.

«Ο Λεβ μού είχε μιλήσει κάποτε και γι' αυτό» είπε ο Τροντ. «Διαφημίζονται ως πλομέρος δίπλα στις ροζ αγγελίες στην εφημερίδα *Folha de São Paulo*».

«Ως τι;»

«Πλομέρος. Υδραυλικοί».

Ο Χάλβορσεν έστειλε με φαξ αυτή την ελάχιστη πληροφορία στην πρεσβεία της Βραζιλίας, όπου απέφυγαν επιμελώς να απαντήσουν με κάποιο σαρκαστικό σχόλιο και απλώς υποσχέθηκαν ότι θα το ερευνούσαν.

Το AG3 που είχε χρησιμοποιήσει ο Τροντ στη ληστεία ανήκε στον Λεβ και βρισκόταν στη σοφίτα στην Ντισενγκρέντα αρκετά χρόνια. Το όπλο ήταν αδύνατο να ανιχνευτεί γιατί ο σειραϊκός αριθμός του κατασκευαστή ήταν λιμαρισμένος.

Τα Χριστούγεννα ήρθαν νωρίς για το κονσόρτσιουμ των ασφαλιστικών εταιρειών της Nordea, αφού τα χρήματα από τη ληστεία της Μπούγκσταντ βρέθηκαν στο πορτομπαγκάζ του αυτοκινήτου του Τροντ χωρίς να λείπει ούτε μία κορόνα.

Οι μέρες περνούσαν, το χιόνι έπεφτε και η ανάκριση συνεχιζόταν. Την Παρασκευή το απόγευμα, όταν όλοι πια είχαν εξαντληθεί, ο Χάρι ρώτησε τον Τροντ πώς και δεν είχε κάνει εμετό όταν πυροβόλησε τη γυναίκα του στο κεφάλι, εφόσον δεν άντεχε στη θέα του αίματος. Στην αίθουσα έπεσε σιωπή. Ο άντρας στύλωσε το βλέμμα στην κάμερα στη γωνία. Κι ύστερα κούνησε απλώς το κεφάλι και δεν απάντησε.

Ωστόσο, όταν είχαν πια τελειώσει και διέσχιζαν τον Υπόνομο προς τα κρατητήρια, στράφηκε ξαφνικά και απευθυνόμενος στον Χάρι είπε: «Εξαρτάται τίνος το αίμα είναι».

Το Σαββατοκύριακο ο Χάρι άραξε σε μια πολυθρόνα δίπλα στο παράθυρο και χάζεψε τον Όλεγκ και τα παιδιά της γειτονιάς που έφτιαχναν κάστρα από χιόνι στον κήπο, έξω από το ξύλινο σαλέ. Όταν η Ράκελ τον ρώτησε τι σκεφτόταν, λίγο έλειψε να

του ξεφύγει. Αντί γι' αυτό, της πρότεινε να πάνε έναν περίπατο κι εκείνη έφερε σκούφους και γάντια και για τους δύο. Περιπάτησαν ως πέρα από την πίστα για άλματα σκι του Χολμενκόλεν και η Ράκελ πρότεινε να καλέσει τον Χάρι, τον πατέρα του και την αδερφή του στο σπίτι της για το βράδυ των Χριστουγέννων.

«Εμείς είμαστε όλη κι όλη η οικογένεια που απέμεινε» είπε και του έσφιξε το χέρι.

Τη Δευτέρα ο Χάρι κι ο Χάλβορσεν άρχισαν να δουλεύουν την υπόθεση της Έλεν. Ξανά από την αρχή. Ανέκριναν μάρτυρες που είχαν ξανακληθεί στο παρελθόν, διάβασαν παλιές αναφορές, έλεγξαν πληροφορίες και παλιά στοιχεία που ίσως δεν είχαν αξιοποιηθεί. Στοιχεία που δεν οδηγούσαν πουθενά, όπως αποδείχτηκε.

«Έχεις τη διεύθυνση του τύπου που είπε ότι είχε δει τον Σβέρε Όλσεν μαζί με έναν άντρα μέσα σε ένα κόκκινο αυτοκίνητο στην Γκρουνερλέκα;» ρώτησε ο Χάρι.

«Ο Κβίνσβικ. Έδωσε για διεύθυνση το σπίτι των γονιών του, αλλά αμφιβάλλω αν θα τον βρούμε εκεί».

Ο Χάρι δεν περίμενε καμιά ιδιαίτερη συνεργασία όταν μπήκε στην Πίτσα Χέρμπερτ και ρώτησε για τον Ρόι Κβίνσβικ. Όμως, αφού κέρασε μια μπίρα τον νεαρό με το λογότυπο της *Εθνικής Συμμαχίας* στο μπλουζάκι του, έμαθε ότι ο Ρόι δεν ήταν πλέον υποχρεωμένος να κρατά τον όρκο σιωπής, γιατί είχε πρόσφατα κόψει κάθε δεσμό με τους πρώην φίλους του. Τα είχε φτιάξει με μια φανατική χριστιανή και προφανώς είχε χάσει την πίστη του στον ναζισμό. Κανείς δεν ήξερε ποια ήταν αυτή, ή πού έμενε τώρα ο Ρόι, αλλά κάποιος τον είχε δει να ψάλλει έξω από την εκκλησία της Φιλαδέλφειας.

Το χιόνι στοιβαζόταν σε σωρούς καθώς τα εκχιονιστικά ανεβοκατέβαιναν τους δρόμους στο κέντρο της πόλης του Όσλο.

Η υπάλληλος που είχε πυροβοληθεί στο υποκατάστημα της Den

norske στην Γκρένσεν βγήκε από το νοσοκομείο. Στη φωτογραφία της στην *Dagbladet* έδειχνε με ένα δάχτυλο το σημείο όπου είχε μπει η σφαίρα και με δύο δάχτυλα το πόσο κοντά από την καρδιά της είχε περάσει. Τώρα επέστρεφε στο σπίτι της, κοντά στον άντρα και στα παιδιά της για τα Χριστούγεννα. έγραφε η εφημερίδα.

Την Τετάρτη στις δέκα το πρωί της ίδιας εβδομάδας, ο Χάρι τίναξε το χιόνι από τις μπότες του έξω από την Αίθουσα 3 στο κτίριο του Αρχηγείου της Αστυνομίας πριν χτυπήσει την πόρτα.

«Περάστε, Χόλε» ακούστηκε η βαριά, βροντερή φωνή του δικαστή Βάλντερχαουγκ, που διηύθυνε την ένορκη διοικητική εξέταση για το περιστατικό με τον πυροβολισμό στον σταθμό των κοντέινερ. Ο Χάρι οδηγήθηκε σε μια καρέκλα ενώπιον πενταμελούς επιτροπής. Εκτός από τον Βάλντερχαουγκ, ήταν παρόντες ένας εισαγγελέας, δύο ντετέκτιβ –ένας άντρας και μια γυναίκα– και ο συνήγορος Ούλα Λούντε, για τον οποίο ο Χάρι ήξερε ότι ήταν αδίστακτος, αλλά πολύ ικανός και ειλικρινής.

«Θα θέλαμε να έχουμε κλείσει τον κύκλο των ακροάσεων πριν διακόψουμε για τα Χριστούγεννα» ξεκίνησε ο Βάλντερχαουγκ. «Μπορείτε να μας πείτε εν συντομία ποιος ήταν ο ρόλος σας στην υπόθεση;»

Με συνοδεία το χροτάλισμα των πλήκτρων του υπολογιστή του γραμματέα, ο Χάρι περιέγραψε τη σύντομη συνάντησή του με τον Αλφ Γκούνερουντ. Όταν τελείωσε, ο δικαστής τον ευχαρίστησε κι ύστερα ξεφύλλισε αρκετή ώρα τα χαρτιά του μέχρι να βρει αυτό που έψαχνε. Τελικά, σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε ερευνητικά τον Χάρι πάνω από τα γυαλιά του.

«Θα θέλαμε να μάθουμε εάν, από τη σύντομη συνάντησής σας με τον Γκούνερουντ, εκπλαγήκατε όταν ακούσατε ότι τράβηξε όπλο εναντίον αστυνομού».

Ο Χάρι θυμήθηκε τι είχε σκεφτεί όταν είδε τον Αλφ στη σκάλα: Ένας νεαρός φοβισμένος μήπως φάει κι άλλο ξύλο. Όχι ένας αδίστακτος φονιάς. Κοίταξε στα μάτια τον δικαστή και απάντησε: «Όχι».

Ο Βάλντερχαουγκ έβγαλε τα γυαλιά του. «Όμως, όταν ο Γκούνερουντ συναντήθηκε μ' εσάς, προτίμησε να το σκάσει. Αναρωτιέμαι, γιατί αυτή η αλλαγή τακτικής όταν συνάντησε τον Βόλερ».

«Δεν ξέρω» απάντησε ο Χάρι. «Δεν ήμουν εκεί».

«Όμως, δεν το βρίσκετε περίεργο;»

«Ναι, το βρίσκω περίεργο».

«Ωστόσο, μόλις απαντήσατε ότι δεν σας εκπλήσσει».

Ο Χάρι έγειρε την καρέκλα του στα πίσω πόδια. «Είμαι πολλά χρόνια αστυνόμος, κύριε. Δεν με εκπλήσσουν πια οι περιέργες αντιδράσεις των ανθρώπων. Ακόμα και των δολοφόνων».

Ο Βάλντερχαουγκ ξαναφόρεσε τα γυαλιά του και ο επιθεωρητής νόμισε ότι διέκρινε ένα μικρό χαμόγελο να τρεμοπαίζει ανάμεσα στις βαθιές ρυτίδες γύρω από το στόμα του δικαστή.

Ο Ούλα Λούντε πήρε τον λόγο. «Όπως γνωρίζετε, ο επιθεωρητής Τομ Βόλερ είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα για ένα μικρό χρονικό διάστημα πέρυσι, με αφορμή ένα παρόμοιο περιστατικό κατά τη σύλληψη ενός νεαρού νεοναζί».

«Του Σβέρε Όλσεν» πρόσθεσε ο Χάρι.

«Εκείνη τη φορά το πόρισμα της SEFO ήταν ότι τα στοιχεία δεν συνηγορούσαν υπέρ του να απαγγελθεί κατηγορία».

«Συνεδριάσατε μία εβδομάδα όλο κι όλο» είπε ο Χάρι.

Ο Ούλα Λούντε κοίταξε τον Βάλντερχαουγκ σηκώνοντας απορημένα το ένα φρύδι και εκείνος του ένευσε να συνεχίσει. «Παρ' όλα αυτά» συνέχισε ο Λούντε «είναι αξιοπρόσεκτο το ότι ο ίδιος άνθρωπος βρίσκεται στην ίδια κατάσταση άλλη μια φορά. Όλοι ξέρουμε ότι υπάρχει ισχυρό αίσθημα συντροφικότητας στην αστυνομία και ότι οι αστυνόμοι αποφεύγουν να φέρουν έναν συνάδελφο σε δύσκολη θέση με... ε... χμ... ε...».

«Πλάγιο κάρφωμα» συμπλήρωσε ο Χάρι.

«Συγγνώμη;»

«Νομίζω ότι η λέξη που ψάχνετε είναι το «καρφώνω».

Ο Λούντε και ο Βάλντερχαουγκ αντάλλαξαν πάλι βλέμματα. «Καταλαβαίνω τι εννοείτε. Χόλε, αλλά εμείς προτιμάμε να το

αποκαλούμε παροχή έγκυρων πληροφοριών, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των νόμων. Δεν συμφωνείτε;»

Η καρέκλα του Χάρι επανήλθε στα τέσσερα πόδια της με έναν μικρό κρότο. «Πράγματι, συμφωνώ απολύτως. Απλώς δεν είμαι τόσο καλός στα λόγια όσο εσείς».

Ο δικαστής δεν μπορούσε πια να κρύψει το χαμόγελό του.

«Δεν είμαι τόσο σίγουρος γι' αυτό. Χόλε» είπε ο Λούντε, που τώρα είχε αρχίσει κι αυτός να χαμογελά. «Είναι καλό που συμφωνούμε και, εφόσον εσύ και ο Βόλερ δουλεύετε πολλά χρόνια μαζί, θα θέλαμε να σε χρησιμοποιήσουμε ως βασικό μάρτυρα. Κάποιοι άλλοι αστυνόμοι που πέρασαν αποδώ έναν νύξει για αδιάλλακτη στάση του Βόλερ στην αντιμετώπιση εγκληματιών, αλλά και μη εγκληματιών κάποιες φορές. Θα το θεωρούσες πιθανό ο Τομ Βόλερ να πυροβόλησε τον Αλφ Γκούνεροντ σε μια στιγμή βιασύνης;»

Ο επιθεωρητής έριξε με το πάσο του μια ματιά έξω από το παράθυρο. Μόλις που διέκρινε το περίγραμμα του όρους Έκεμπεργκ πίσω από τα πέπλα του χιονιού. Όμως ήξερε ότι ήταν εκεί. Χρόνος μπαίνει, χρόνος βγαίνει, αυτός μέσα στο γραφείο του στο Αρχηγείο της Αστυνομίας και το Έκεμπεργκ πάντα εκεί, και για πάντα εκεί, πράσινο τα καλοκαίρια, ασπρόμαυρο τους χειμώνες. Κανείς δεν θα μπορούσε να το μετακινήσει ποτέ· ήταν δεδομένο. Αυτό είναι το καλό με τα δεδομένα, για τα οποία δεν χρειάζεται να σκεφτείς και να αποφασίσεις αν σου αρέσουν ή όχι.

«Όχι» απάντησε ο Χάρι. «Δεν το θεωρώ πιθανό ο Τομ Βόλερ να πυροβόλησε και να σκότωσε τον Αλφ Γκούνεροντ πάνω σε μια στιγμή βιασύνης».

Αν κάποιος από τους παρισταμένους πρόσεξε την αμυδρή έμφαση που έδωσε ο επιθεωρητής στη λέξη «βιασύνη», δεν είχε τίποτα.

Έξω στον διάδρομο, ο Βέμπερ σηκώθηκε αμέσως μόλις είδε τον Χάρι να βγαίνει.

«Ο επόμενος, παρακαλώ» του είπε ο Χάρι. «Τι έχεις εκεί;»

Ο άντρας σήκωσε ψηλά ένα πλαστικό σακουλάκι. «Το όπλο του Γκούνερουντ. Πρέπει να πάω μέσα να τελειώνω μ' αυτό».

«Μμ». Ο Χάρι τίναξε ένα τσιγάρο από το πακέτο του. «Ασυνήθιστο όπλο».

«Ισραηλινό» είπε ο Βέμπερ. «Jericho 941».

Ο επιθεωρητής απέμεινε να κοιτάζει σαν χαμένος την πόρτα που έκλεισε δυνατά πίσω από τον Βέμπερ, μέχρι που ο Μέλερ, περαστικός από τον διάδρομο, σχολίασε το σβηστό τσιγάρο που ο Χάρι είχε ακόμη στο στόμα του.

Μια παράξενη ηρεμία επικρατούσε στο Τμήμα Ληστειών. Στην αρχή οι ντετέκτιβ αστειεύονταν ότι ο Εκτελεστής είχε πέσει σε χειμέρια νάρκη, αλλά τώρα πια έλεγαν ότι είχε αφεθεί να σκοτωθεί και να ταφεί σε μυστική τοποθεσία, ώστε να γίνει θρύλος και να περάσει στην αιωνιότητα. Στην πόλη, χιόνι σκέπαζε τις στέγες, γλιστρούσε στη γη, καινούργιο χιόνι έπεφτε, και από τις καμινάδες ανέβαινε ήσυχα ο καπνός.

Τα τρία τμήματα του Αρχηγείου της Αστυνομίας οργάνωσαν κοινό χριστουγεννιάτικο πάρτι στην καντίνα. Οι θέσεις ήταν καθορισμένες και ο Μπιγάρνε Μέλερ, η Μπέτε Λεν και ο Χάλβορσεν κατέληξαν να κάθονται στη σειρά. Ανάμεσά τους υπήρχαν μια άδεια καρέκλα και ένα πιάτο με το όνομα του Χάρι στο καρτελάκι.

«Πού είναι αυτός;» ρώτησε ο Μέλερ γεμίζοντας με κρασί το ποτήρι της Μπέτε.

«Έχει βγει και ψάχνει έναν φίλο του Σβέρε Όλσεν, που είπε ότι είχε δει τον Όλσεν μαζί με κάποιον άλλον τη νύχτα της δολοφονίας» αποκρίθηκε ο Χάλβορσεν προσπαθώντας να ανοίξει ένα μπουκάλι μπίρα με έναν πλαστικό αναπτήρα.

«Δεν τρώγεται πια!» είπε ο Μέλερ. «Πες του να σταματήσει να σκοτώνεται στη δουλειά. Μια γιορτούλα για τα Χριστούγεννα δεν είναι και τόσο πολύ χάσιμο χρόνου».

«Πες του το μόνος σου» απάντησε ο Χάλβορσεν.

«Ίσως δεν θέλει να είναι εδώ» είπε η Μπέτε.

Οι δύο άντρες την κοίταξαν και χαμογέλασαν.

«Τι συμβαίνει;» ρώτησε η Μπέτε γελώντας. «Νομίζατε ότι εγώ δεν τον ξέρω καθόλου τον Χάρι;»

Τσούγκρισαν τα ποτήρια τους. Ο Χάλβορσεν δεν σταμάτησε να χαμογελά. Την παρατηρούσε. Υπήρχε κάτι –δεν μπορούσε να το προσδιορίσει ακριβώς– διαφορετικό πάνω της. Την τελευταία φορά που την είχε δει, στην αίθουσα συσκέψεων, δεν είχε αυτή τη ζωντάνια στα μάτια της. Το χρώμα στα χείλη. Την περήφανη στάση, την ευλύγιστη πλάτη.

«Ο Χάρι θα προτιμούσε να πάει φυλακή παρά σε γιορτές όπως αυτή» είπε ο Μέλερ και τους διηγήθηκε εκείνη τη φορά που η Λίντα από τη γραμματεία της ΡΟΤ τον είχε σηκώσει με το ζόρι να χορέψουν. Η Μπέτε γέλασε τόσο πολύ, που στο τέλος σκούπιζε τα μάτια της από τα δάκρυα. Ύστερα στράφηκε προς τον Χάλβορσεν γέρνοντας το κεφάλι στο πλάι: «Έτσι θα κάθεται όλο το βράδυ και θα με κοιτάς σαν χάνος;».

Ο αστυνόμος ένιωσε τα μάγουλά του να φλογίζονται και κατάφερε να ψελλίσει ένα σαστισμένο «Όχι», πριν η Μπέτε και ο Μέλερ ξεσπάσουν ξανά σε ακράτητα γέλια.

Αργότερα, στη διάρκεια της βραδιάς, κατάφερε να βρει το θάρρος και να τη ρωτήσει αν έκανε κέφι μια δυο στροφές στην πίστα. Ο Μέλερ έμεινε μόνος μέχρι που ήρθε ο Ίβαρσον και κάθισε στην καρέκλα της Μπέτε. Είχε πιει, έσερνε τα λόγια του και του είπε για εκείνη τη φορά που είχε μείνει άπραγος και τρομοκρατημένος μέχρι θανάτου έξω από την τράπεζα στο Ρίεν.

«Πάει πολύς καιρός από τότε. Ρούνε» είπε ο Μέλερ. «Μόλις είχες βγει από την Ακαδημία. Εξάλλου, δεν θα μπορούσες να είχες κάνει τίποτα».

Ο Ίβαρσον ακούμπησε πίσω στην καρέκλα και κοίταξε καλά καλά τον Μέλερ. Μετά σηκώθηκε και έφυγε. Ο Μέλερ σκέφτηκε ότι ο επικεφαλής του Τμήματος Ληστειών ήταν ένας άνθρωπος πολύ μόνος, αλλά δεν το ήξερε ούτε και ο ίδιος.

Καθώς τελείωνε επιτέλους το «Purple Rain» του Πρινς που είχαν διαλέξει οι ντιτζέι Λι και Λι, η Μπέτε και ο Χάλβορσεν

σκόνταψαν πάνω σε ένα από τα άλλα ζευγάρια που χόρευαν και ο Χάλβορσεν πρόσεξε πώς σφίχτηκε απότομα το κορμί της Μπέτε. Κοίταξε ποιο ήταν το άλλο ζευγάρι.

«Συγγνώμη» είπε μια βαθιά αντρική φωνή. Η κατάλευκη οδοντοστοιχία στο πρόσωπο του Ντέιβιντ Χάσελχοφ άστραψε στο μισοσκόταδο.

Μετά το τέλος της βραδιάς στάθηκε αδύνατο να βρουν ελεύθερο ταξί και ο Χάλβορσεν προσφέρθηκε να συνοδέψει την Μπέτε με τα πόδια ως το σπίτι της. Άρχισαν την αργή και κοπιαστική πορεία προς τα ανατολικά μέσα στο χιόνι και τους πήρε πάνω από μία ώρα μέχρι να φτάσουν κάτω από το υπόστεγο της πόρτας της στο Όπσαλ.

Εκείνη στάθηκε απέναντι στον Χάλβορσεν και του χαμογέλασε. «Αν το θέλεις κι εσύ, είσαι ευπρόσδεκτος» είπε.

«Θα το ήθελα» της απάντησε. «Σ' ευχαριστώ».

«Τότε, τα συμφωνήσαμε» του είπε. «Αύριο θα το πω στη μητέρα μου».

Ο Χάλβορσεν την καληνύχτισε, τη φίλησε στο μάγουλο και ξανάρχισε την πολική εξερεύνηση, προς την αντίστροφη κατεύθυνση αυτή τη φορά.

Το Νορβηγικό Μετεωρολογικό Ινστιτούτο ανακοίνωσε ότι το ρεκόρ χιονόπτωσης για τον μήνα Δεκέμβριο ήταν έτοιμο να καταρριφθεί για πρώτη φορά έπειτα από είκοσι τέσσερα χρόνια.

Εκείνη τη μέρα η SEFO έκλεισε την υπόθεση Τομ Βόλερ.

Το πόρισμα της επιτροπής ήταν ότι δεν είχε διαπιστωθεί τίποτα ενάντιο στους κανονισμούς. Αντίθετα, ο Βόλερ επαινήθηκε, διότι είχε αντιδράσει σωστά και διατήρησε την αυτοκυριαρχία του σε κατάσταση ακραίας έντασης. Ο Αρχηγός κάλεσε ιδιαίτερος τον επικεφαλής και τον ρώτησε διακριτικά αν πίστευε ότι θα έπρεπε να προτείνουν τον Βόλερ για έπαινο. Επειδή η οικογένεια του Αλφ Γκούνερουντ ήταν μία από τις πιο διακεκριμένες του Όσλο —ο θείος του ήταν δημοτικός σύμβουλος—, έκριναν ότι κάτι τέτοιο ίσως θεωρούνταν ανάρμοστο.

Νύχτα Χριστουγέννων και η επί γης ειρήνη επικράτησε, στη μικρή Νορβηγία τουλάχιστον.

Η Ράκελ έδωξε τον Χάρι και τον Όλεγκ από το σπίτι για να μαγειρέψει το χριστουγεννιάτικο γεύμα. Όταν γύρισαν, όλο το σπίτι ευωδίαζε ψητό. Ο Ούλαφ Χόλε, ο πατέρας του Χάρι, έφτασε με ταξί μαζί με την Αδερφούλα.

Η Αδερφούλα εκστασιάστηκε με το σπίτι, το φαγητό, τον Όλεγκ, τα πάντα. Κατά τη διάρκεια του γεύματος αυτή και η Ράκελ συζητούσαν σαν παλιές καλές φίλες, ενώ ο γερο-Ούλαφ και ο μικρός Όλεγκ κάθονταν ο ένας απέναντι στον άλλον και αντάλλασσαν κυρίως μονοσύλλαβες λέξεις. Όμως ο πάγος έλιωσε όταν έφτασε η στιγμή των δώρων και ο μικρός άνοιξε το μεγάλο βαρύ πακέτο που έγραφε πάνω «Από τον Ούλαφ για τον Όλεγκ». Ήταν τα άπαντα του Ιουλίου Βερν. Με το στόμα ανοιχτό, το αγόρι ξεφύλλισε τον πρώτο τόμο.

«Είναι αυτός που έγραψε την ιστορία για τον πύραυλο στη Σελήνη που σου είχε διαβάσει ο Χάρι» εξήγησε η Ράκελ.

«Αυτή είναι η αυθεντική εικονογράφηση» είπε ο Χάρι δείχνοντας τη ζωγραφιά του κάπτεν Νέμο, που στεκόταν περήφανος δίπλα στη σημαία στον νότιο πόλο και διάβασε δυνατά: «“Σας αποχαιρετώ. Το καινούργιο μου βασίλειο ξεκινά με έξι μήνες νύχτα”».

«Αυτά τα βιβλία τα είχε στη βιβλιοθήκη του ο πατέρας μου» είπε ο Ούλαφ συνεπαρμένος όσο και ο μικρός Όλεγκ.

«Δεν με πειράζει καθόλου!» φώναξε το αγόρι.

Και ο Ούλαφ δέχτηκε την αγκαλιά του παιδιού για το «ευχαριστώ» με ένα ντροπαλό αλλά πολύ ζεστό χαμόγελο.

Αφού είχαν πέσει πια στο κρεβάτι και η Ράκελ είχε αποκοιμηθεί, ο Χάρι σηκώθηκε και πήγε μπροστά στο παράθυρο. Σκέφτηκε αυτούς που έλειπαν: τη μητέρα του, Μπριγκίτα, τον πατέρα της Ράκελ, την Έλεν, την Άννα. Κι αυτούς που ήταν εκεί. Τον Έισταϊν στο Όπσαλ, που ο Χάρι τού είχε κάνει δώρο για τα Χριστούγεννα ένα καινούργιο ζευγάρι παπούτσια, τον Ράσκολ στη φυλακή και τις δύο γυναίκες στο Όπσαλ που είχαν την

καλοσύνη να καλέσουν τον Χάλβορσεν για το δείπνο των Χριστουγέννων, αφού είχε υπηρεσία φέτος και δεν θα μπορούσε να πάει στο χωριό του στο Στάινκγερ.

Κάτι είχε συμβεί αυτό το βράδυ. Δεν ήξερε τι ακριβώς, αλλά κάτι είχε αλλάξει. Κοίταζε αρκετή ώρα αφηρημένος τα φώτα της πόλης πριν καταλάβει ότι είχε σταματήσει να χιονίζει. Ίχνη. Όσοι θα περπατούσαν απόψε στο μονοπάτι της όχθης του Άκερ θα άφηναν ίχνη.

«Πραγματοποιήθηκε η ευχή σου;» του ψιθύρισε η Ράκελ όταν ο Χάρι επέστρεψε στο κρεβάτι.

«Ευχή;» Την αγκάλιασε.

«Μου φάνηκες σαν να έκανες μια ευχή μπροστά στο παράθυρο. Τι ευχήθηκες;»

«Έχω όλα όσα θα μπορούσα να ευχηθώ» αποκρίθηκε εκείνος και τη φίλησε στο μέτωπο.

«Πες μου» ψιθύρισε η Ράκελ και ξάπλωσε πίσω για να μπορεί να τον κοιτάζει στα μάτια. «Πες μου ποια ήταν η ευχή σου, Χάρι».

· «Θέλεις στ' αλήθεια να μάθεις;»

«Ναι» απάντησε και κουλουριάστηκε στην αγκαλιά του.

Ο Χάρι έκλεισε τα μάτια και η ταινία άρχισε να παίζει τόσο αργά, που μπορούσε να βλέπει το κάθε καρέ σαν παγωμένο πλάνο. Ίχνη στο χιόνι.

«Γαλήνη» είπε ψέματα.

Σαν Σουσί

Ο Χάρι κοίταξε τη φωτογραφία, το κατάλευκο πλατύ χαμόγελο, το δυνατό πιγούνι, τα ατσάλινα γκριζογάλανα μάτια. Ο Τομ Βόλερ. Ύστερα έσπρωξε τη φωτογραφία πάνω στο τραπέζι.

«Με την ησυχία σου» είπε. «Όμως κοίταξέ την προσεκτικά».

Ο Ρόι Κβίνσβικ ήταν νευρικός. Ο επιθεωρητής έγειρε χαλαρά πίσω στην καρέκλα του γραφείου του και κοίταξε γύρω. Ο Χάλβορσεν είχε κρεμάσει ένα ημερολόγιο της λουθηρανικής εκκλησίας στον τοίχο πάνω από τη μεταλλική αρχαιοθήκη. Χριστούγεννα. Ο Χάρι είχε σχεδόν όλο τον όροφο δικό του. Αυτό ήταν το καλύτερο με τις αργίες. Έλπιζε μόνο να μην ξαναρχίσει ο Κβίνσβικ τα περί Θεού και σωτηρίας της ψυχής που του αράδιασε όταν τον βρήκε στα μπροστινά στασίδια της εκκλησίας της Φιλαδέλφειας, αλλά ποτέ δεν ξέρει κανείς.

Ο Κβίνσβικ ξερόβηξε και ο Χάρι όρθωσε την πλάτη του.

Έξω από το παράθυρο, χοντρές νιφάδες φτεροκοπούσαν απαλά πάνω από τους έρημους δρόμους.